

MLN
1760

19952

ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀ. ಅಹೋರಾತ್ರ-ಕವಿ-ಕಾವ್ಯ:

ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀ. ಅಹೋರಾತ್ರ-ಕವಿ-ಕಾವ್ಯ
ಮೆ. ಕೋಟೆ-571 431

309

LIBRARY
ACADEMY OF SANSKRIT RESEARCH
MELKOTE-571 431

ACADEMY OF SANSKRIT RESEARCH
MELKOTE LIBRARY
Acc. No. 19952
Date 01.8.96.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీ భగవద్రామానుజవిరచితః,-

వేదార్థసక్తిహాః,

శ్రీమచ్ఛ్రీత ప్రకాశికాచార్యవిరచిత
తాత్పర్యదీపికాఖ్య వ్యాఖ్యోపేతః;

శ్రీమద్భిః

శ్రీయదుగిరి -జీయర్ సన్నిధి-తిరుమలాచార్యైః,
అరశానిపాలై - కద్దాడై - విజయరాఘవాచార్యైశ్చ,
యథామాతృకంపరిష్కృతః;-

ముద్రణ్ పదిప్పకాపి-౧౦౦.

శ్రీకైరవిణీ తీరస్థ శ్రీపార్థసారథిస్వామి సన్నిధౌ

శ్రీమచ్ఛ్రీమతీ

శ్రీసరస్వతీ భద్రార సభికైర్ముద్రాపితః

విజయతేతరామ్.

శ్రీకృష్ణపరాఙ్ముఖ-శయతివర వరవరాదిక్రమాగత

గురుపరమ్పరాబ్దేషు- ౪౯౦౪-తమే-

స్వభానునాను సంవత్సరే-

అశ్వయుజకుర్బ-౯-సౌ.

శ్రీకోశజ్యోతి సాదిత్రస్వామికళ తిరునామజ్యోతి

ము త్త లి య త్తి కా వి వ రణ మ్.

గ్రంథలిపి - తాళపత్రమ్.

- ౧ సవ్యాఖ్యానమ్ తిరువల్లికేణి శ్రీసరస్వతీభణ్డార శ్రీకోశమ్
- ౨ సవ్యా. శ్రీ-ఉ, రాజమన్నార్ సన్నిధితావిడమసామియాచార్యర్ శ్రీకో
- ౩ సవ్యా. శ్రీ-ఉ, రామానుజపురమ్ ఐయనైయక్కార్ శ్రీకో
- ౪ సవ్యా. శ్రీ-ఉ, శ్రీమత్పరమహమ్ సేత్యాది కార్పణ్ణాడుజీయర్
స్వామిశ్రీకో

- ౫ సవ్యా. శ్రీ ఉ, తిరునివ్వువూర్ తిరువాళ్ళివియక్కార్ శ్రీకో
- ౬ సవ్యా. తిరువల్లికేణి శ్రీసరస్వతీభణ్డారశ్రీకో
- ౭ సవ్యా. శ్రీ-ఉ, తిరునారాయణపురమ్ నాలామ్ స్వామ్యమ్ నరసింహ
చార్యర్ శ్రీకో

- ౮ వ్యా. తిరునారాయణపురమ్ శ్రీసరస్వతీభణ్డారశ్రీకో

నాగరలిపి - కాకితమ్.

- ౯ వ్యా. శ్రీ ఉ, కున్నపాకమ్ శ్రీనివాసాచార్యర్ శ్రీకో

తెలుఙ్గులిపి-తాళపత్రమ్.

- ౧౦ మూలమ్. శ్రీ-ఉ, మిళకాత్వార్ నరసింహాచార్యర్ శ్రీకో

- ౧౧ మూ. తిరునారాయణపురమ్ శ్రీసరస్వతీభణ్డారశ్రీకో

- ౧౨ మూ. శ్రీ-ఉ, రాజమన్నార్ సన్నిధిఅష్టగోత్రమ్ రాఘవాచార్యర్ శ్రీకో

తెలుఙ్గులిపి-కాకితమ్.

- ౧౩ మో. శ్రీ-ఉ, తిరునారాయణపురమ్ అక్బారక-నీభావ్యకారర్ శ్రీకో

నాగరలిపి - కాకితమ్.

- ౧౪ మూ. శ్రీ-ఉ, కున్నపాకమ్ శ్రీనివాసాచార్యర్ శ్రీకో

తెలుఙ్గులిపి - తాళపత్రమ్.

- ౧౫ మూ. “మద్రాస్ గవర్ న్మెంటు ఓరియెంటల్ లైబ్రరీ” ఎన్నుమ్కో

శాగారత్తిక-౪౧౫-వతు-నన్నురుళ్ళశ్రీకో

- ౧౬ వ్యా. మేల్ పడికో శాగారత్తిక - ౪౧౪-వతు-నన్నురుళ్ళశ్రీకో

వేదార్థసర్గిహ శుద్ధాశుద్ధసూచికా.

పుట సంఖ్య.	ప.జ్యో. సంఖ్య.	ఆశుద్ధమ్	శుద్ధమ్
3	౮	చేతనాచేతన	చేతనాచేతన
"	3౦	౬-౨-౨౧	౬-3-౨౧
౫	౨౦	తర్కానుగహిత	తర్కానుగృహిత
౬	౫	మాచరితమ్	మాచరితమ్
"	3౧	౨॥భార-	౨॥భార -ఆ-౧ - ౨౭.
౭	౧౪	ద్వయగతత్వమ్	ద్వయగతత్వమ్
"	౧౭	అభిప్రాయః	అభిప్రాయః
"	౨౬	చదణ	చరణ
౮	౨౮	దార్శ్మిక	దార్శ్మిక
౧౧	౨౨	ప్రణమామాహ	ప్రమాణమాహ
౧౨	3౧	॥వి-పు ౨-౧3-౯౪. 3॥	౧॥ వి-పు-౬-౭-౨౪. ౨॥ వి-పు-౨-౧3
		౧॥వి-పు ౬-౭-౨౨,౨౪.	౯౮. 3॥వి-పు-౬-౭-౨౨.
౧3	౨౪	ఇత్యర్థః	ఇత్యర్థః
౧౪	౮	వేదాస్తవేద్యః	వేదాస్తవేద్యః
౧౬	౨౨	౨౭౦	౨౮౦
౧౮	౧౫	ఆజ్ఞీకార్యా	ఆజ్ఞీకార్యా
౨౦	౧3	ప్రతిపన్నం	ప్రతిపన్నం
౨౧	౧౧	త్వమసీ	త్వమసీ
"	౧౫	విజ్ఞవాచీ	విజ్ఞప్తవాచీ
౨౨	౧3	ఆనవధికా	ఆనవధికా
౨౪	౨	ఏకారతాం	ఏకారకారతాం
33	౧౫	ఉపాదనత్వ	ఉపాదానత్వ
"	౨౯	వాచారమృణం	వాచారమృణం
౪౦	౨౯	౧॥ ౨॥	౧॥ వి - ధ - ౧౦౦. ౨॥
౪౨	౨౮	సంజ్ఞా	సంజ్ఞా
౫3	౨౬	స్థాంశ	స్థాంశ
౫౭	౨౨	వాక్యాన్యపి	వాక్యాన్యపి
౫౮	౧౫	ఇత్యాది	ఇత్యాది
౬౪	3౨	శబ్దప	శబ్దప
౬౭	3౧	ఏకశైవ	ఏకశైవ
౭౧	౨౬	౧॥ "అజ్ఞుశ్చక్రకరితమ్" [= ససర్వ. సూచ్యాం, కరిణీ సహస్రమ్"]	౧॥ శ్రీభా.శ్చుత-పు-౫-౫-౩౨. "అజ్ఞు శ్చక్రగ్రంథాత్మానం నాస్తి నాస్మృత్యుప ర్కతి - స్వాంతేనజ్ఞానమప్యేవంనాత్మానం జ్ఞాతుమన్యతి".
౭౨	౧3	నిర్విశేషాది	నిర్విశేషాది
౭౭	౮	సబ్ద	సమృద్ధ

పుట సంఖ్య.	పాద సంఖ్య.	ఆశుద్ధం	శుద్ధం
౭౮	౮	ఆన్యథా	ఆన్యథా
౭౯	౨౪	3౧౬)	(3౧౬)
"	౨౫	3౧౯)	(3౨౦)
"	౨౫	హతవః	హేతవః
"	3౦	౧౧౮౨.	(3౧౬)
౮౦	౬	ప్రభక్	ప్రభక్
"	౨౬	ప్రభక్	3౧౬
౮౩	౨౪	ద్రవ్య	ద్రవ్య
"	౨౫	ద్రవ్య	ద్రవ్య
౮౫	౧౦	విశేషః	విశేషః
౯౦	౨౫	మనతస్సజ్ఞాయేత	మనతస్సజ్ఞాయేత
౯౪	౧౮	బుద్ధిశబ్దా	బుద్ధిశబ్దా
౯౯	౨౬	౧॥ ౨॥	౧॥ భార - ఆర - ౨ ॥
౧౦౧	౨౭	౧॥బృ-ఉ-౬-౪-౨౨.౨॥	౧॥బృ-ఉ-౭-౬.౨॥బృ-ఉ-౬-౪-౨౨.
౧౦౪	౨౮	3॥ ౪॥	౧౨. 3 ॥ మాడ్మూ - ఉ - ౨ - 3. ౪॥
౧౦౫	౧౬	వ్యవస్థా	వ్యవస్థా
౧౦౬	౪	తుల్యత్వమేవ	తుల్యత్వమేవ
౧౦౯	౨౧	శుద్ధమహా	శుద్ధమహా
"	౨౬	3॥ ౪॥	3॥వి-పు-౫-౧-౫౦. ౪॥వి-పు-౬-౫-౭౨.
౧౧౦	౧౪	చేతనేతర	చేతనేతర
"	౧౮	ఏవంవిభస్య	ఏవంవిభస్య
"	౨౫	॥' ౧	॥' ౨
"	౨౬	॥౧ ౨॥	౧॥ఛా-ఉ-౭-౨౬. ౨॥
౧౧౧	౧౬	విరోధే	విరోధే
౧౧౨	౭	అవిచ్ఛిన్న	అవిచ్ఛిన్న
౧౧౩	౨౬	౧॥	౧॥ ౫-ఉ-౧౦-3.
౧౧౫	౧౪	“మనునాపిప్రశా	మనునాపి “ప్రశా
"	౧౬	“యాజ్ఞవల్క్యేనాపి యేత్రజ్ఞ	యాజ్ఞవల్క్యేనాపి “యేత్రజ్ఞ
౧౧౬	౨	“అపస్తంబేనాపి పూః	అపస్తంబేనాపి “పూః
"	"	సర్వగుహ	సర్వగుహ
౧౧౭	౨౩	స్ఫురతి	స్ఫురతి
౧౧౯	౧౪	ఆవృతః”	ఆవృతః” ౨
౧౨౮	౯	అనిర్వచనీయ	అనిర్వచనీయ
౧౩౮	౩౫	వృత్తేర్విరు	వృత్తేర్విరు
౧౪౦	౨	ప్రత్యాయ	ప్రత్యాయ
౧౪౫	౧౫	కదాచిత్కార్య	కదాచిత్కార్య
౧౪౭	౨౩	వాచి	వాచి

పుట సంఖ్య.	పాఠ్య- సంఖ్య.	అశుద్ధం	శుద్ధం
౧౫౦	౧౦	శ్రుతే:	శ్రుతే:
,,	౨౩	జీవభేదః	జీవభేదః
౧౬౦	౨౭	పరిహాతః	పరిహృతః
౧౬౧	౨౯	బృ - ఉ	౧ బృ - ఉ
౧౬౫	౨౧	కాష్ఠస్య	౩౧౧౪. కాష్ఠస్య
,,	౨౩	వివక్ష	౩౧౧౫. వివక్ష
౧౬౬	౧౧	౩౧౧౪	౩౧౧౬
౧౬౮	౧౨	నాధికరణ్య	నాధికరణ్య
౧౭౧	౨౪	ప్రకాత్వం	ప్రకారత్వం
౧౭౩	౨౮	లోక	లోక
౧౭౫	౧౦	నాధికర	నాధికర
౧౮౦	౧౧	ముక్తమ్	ముక్తమ్
౧౮౧	౧౯	అచిద్రూపేణ	అచిద్రూపేణ
౧౮౫	౧౭	సంబద్ధి	సంబద్ధి
౧౮౬	౩౦	శరీర	శరీర
౧౮౮	౨౭	౧ ౨	౧ వి-పు-౧-౧౪-౨౩. ౨
౧౮౯	౫	సూక్ష్మతరః	సూక్ష్మతరః
౧౯౧	౮	పితృనా	పితృనా
౧౯౩	౯	ధార్మమభేదా	ధార్మమభేదా
౧౯౮	౨౬	స్వప్నయతుం	స్వప్నయతుం
౨౦౬	౨౯	ప్రేక్షణ	ప్రేక్షణ
౨౦౯	౧౪	నిరతిశయ	నిరతిశయ
౨౧౩	౧౦	అన్తీకారాత్	అన్తీకారాత్
,,	౨౨	మలప్రత్యనీక	మలప్రత్యనీక
౨౧౫	౯	మాత్మనా	మాత్మనా
౨౧౭	౪	యతే	యతే
,,	౨౮	౨ ౩	౨ శ్వ-ఉ-౨-౧. ౩
౨౧౮	౮	త్రివిధ	త్రివిధ
౨౧౯	౨౫	ప్రజన్తి	ప్రజన్తి
,,	౨౯	౨	౨ భూ-ఉ-౮-౧-౫,
౨౨౧	౪	శ్రూయతే	శ్రూయతే
౨౨౨	౧౧	ఇత్యాది	ఇత్యాది
,,	౧౩	ప్రవృత్తి	ప్రవృత్తి
,,	౨౯	,,	,,
,,	౩౦	,,	,,
,,	౩౧	,,	,,
౨౨౫	౨౯	౬ బ్ర-ట-౫-౫.	౬ బృ-ఉ-౫-౫.
౨౩౨	౧౪	అక్షరమప	అక్షరమప
౨౪౪	౧౫	గతశ్శివః	గతశ్శివః

పుట సంఖ్య	పజ్జిక సంఖ్య	అశుద్ధమ్	శుద్ధమ్
౨౫౦	౩	జగ్రభత్	జగ్రభత్
౨౬౨	౧౮	పురుష	పురుష
"	౨౭	౬॥	౬॥వి-పు-౨-౧౬-౨౩
౨౬౬	౨౬	అభిహితః	అభిహితః
౨౭౦	౮	సుస్పృష్టం	సుస్పృష్టం
౨౭౫	౯	పరిహారః	పరిహారః
౨౭౯	౨౫	౧॥	౧॥ వి-పు-౬-౭-౭౧.
౨౮౩	౨౬	అపితు	అపితు
౨౯౦	౧౪	పదతి	పదతి
౨౯౧	౧౬	“యతః”-	(“యతః”,-
౨౯౩	౨౫	సజ్జల్ప	సజ్జల్ప
౨౯౭	౧౪	నివృత్తిః	నివృత్తిః
౩౦౧	౨౬	మూ-ఇతి-	మూ-౧-ఇతి-
౩౦౩	౩	యః	యః
"	౯	యతే	యతే
"	౧౯	ప్రతితేః	ప్రతితేః
౩౧౮	౩	బోధనాయ	బోధనాయ
"	౨౦	దయస్సంబద్ధి	దయస్సంబద్ధి
౩౩౨	౧౮	శక్ష్మా	శక్ష్మా
"	౨౨	శక్ష్మా	శక్ష్మా
౩౩౪	౨౦	వాక్యా	వాక్యా
౩౩౫	౨౪	నాస్తితికదా	నాస్తితికదా
౩౪౧	౬	ఇతిపూర్వ	ఇతి. ౫౧ ౫౧. పూర్వ
౩౪౪	౧౫	ఫల	ఫల
౩౪౫	౧౫	[రకః	[15]
౩౫౦	౯	సంబద్ధ	సంబద్ధ
౩౬౨	౧౮	దామి	దామి
౩౬౬	౧౪	స్మరితమ్	స్మరితమ్
౩౭౧	౫	అద్వితీయమ్	అద్వితీయమ్
౩౭౨	౭	తృగుణ	తృగుణ
౩౭౩	౨౧	ఘోరాః	ఘోరాః
౩౭౪	౮	ధ్రువః	ధ్రువః
౩౭౬	౧౭	త్రైత్వియ	త్రైత్వియ
౩౮౪	౭	నామీశః	నామీశః
౪౦౨	౧౧	సుఖత్వ	సుఖత్వ
౪౦౩	౫	సౌఖ్య	సౌఖ్య
౪౦౮	౮	దుఃఖాత్	దుఃఖాత్
"	౧౩	శేషిభావా	శేషిభావా
౪౦౯	౨	ర్యాశ్శ్వా	ర్యాశ్శ్వా

వేదార్థసర్గహవిషయసూచికా.

పత్ర పక్కి
సర్గా. సర్గా.

విషయము.

-
- ౧ ౧౩ దేవతానమస్కారాత్మకమధ్యశ్లోక ప్రతిపాద్యార్థసర్గహః.
- ౧ ౧౬ ఉపేయసూచనమ్
- ,, ౧౭ ఉపాయసూచనమ్
- ౨ ౧౪ యాదవప్రకాశమతనిరాసః
- ,, ౧౬ శాబ్దరమతనిరాసః
- ,, ౧౯ భాస్కరమతనిరాసః
- ,, ౨౩ బ్రహ్మణః లీలావిభూతివిశిష్టత్వోప పాదనమ్
- ,, ౨౪ నిత్యవిభూతివిశిష్టత్వోపపాదనమ్
- ,, ,, హేయప్రత్యనీకత్వోప పాదనమ్
- ,, ౨౯ కల్యాణగుణాకర త్వోపపాదనమ్
- ౩ ౨౨ శేషిత్వస్య అన్తర్యామిషర్య న్తతాస్ఫురణమ్
- ,, ౨౫ ఉపాయసూచనమ్
- ౪ ౫ గురూపాసనాత్మకద్వితీ యమధ్యశ్లోక ప్రతిపాద్యార్థసంగ్రహః
- ,, ౧౪ శాబ్దరమతోపన్యాససంగ్రహః
- ,, ౧౫ భాస్కరమతోపన్యాససంగ్రహః
- ,, ౨౪ యాదవమతోపన్యాససంగ్రహః
- ౫ ౧౫ శాబ్దరమతనిరాససంక్షేపః
- ౬ ౬ దేవ తాగురువిషయమధ్యశ్లోకచరణేప్రమాణమ్
- ,, ౯ ప్రథమశ్లోకాగ్రస్య క్రితినీ కరసమధికతత్వమ్
- ౭ ౧౧ ప్రథమశ్లోకోక్తిపాయవివరణమ్
- ౮ ౫ ధ్యానాదేః ప్రీతిపూర్వకరణీయతా
- ౮ ౨౬ ఉపేయస్వరూపనిరూపణమ్
- ౯ ౪ పరోక్షోపేయ నివర్త్యైపాయానానిరాసః
- ౧౦ ౧౭ వేదాన్తవాక్యానాం ఉపాసనరూపకార్య ప్రధానత్వశబ్దానిరాసః
- ౧౧ ౧౬ ఉపాసనావిషయవాక్యోపపాదనమ్
- ౧౧ ౨౦ ఘటకశ్రుత్యుపపాదనమ్
- ౧౧ ౨౫ జీవస్వరూపనిరూపణమ్
- ౧౨ ౧౬ ఆత్మమోక్షానానన్తస్వరూపతా
- ౧౨ ౨౭ జీవాత్మసూత్రేదశశబ్దానిరాసః

పత్ర పక్షి
సఖ్య సఖ్య విషయః.

- ౧౪ ౧౫ అస్త్రామిస్వరూపాపహదనమ్
౧౫ ౧౧ భేదాభేదశ్చుతో రవిరుద్ధతోపహదనమ్
౧౬ ౨౩ శాఙ్కరమతో పన్యాసవివరణమ్
౧౭ ౧౩ బ్రహ్మణోనిర్విశేష జ్ఞానమాత్రత్వమ్
" ౨౫ బ్రహ్మణోనిత్యము క్తతా
" ౨౯ బ్రహ్మణోఅవిద్యాతిరోహితత్వమ్
౧౮ ౯ బ్రహ్మతిరిక్తకృత్స్నజగతో మిథ్యాత్వమ్
" ౧౫ బద్ధము క్తవ్యవస్థాభావాన్ముక్తానామ్మిథ్యాత్వమ్
" ౧౭ ఏకశరీరస్యజీవవత్త్వా దస్యేషాన్నిర్జీవతా
" ౨౫ ఏకశరీరస్యజీవవత్త్వాద్బిరీరజీవయోర్జీవజ్ఞానవత్స్వనిశ్చయాశక్యతా
" ౨౮ ఏకశరీరవత్త్వాదాచార్యాదీనామ్మిథ్యాత్వమ్
౧౯ ౧౦ ప్రమాతృప్రమేయ ప్రమాణజ్ఞానానామ్మిథ్యాత్వమ్
" ౧౫ భాస్కరమతో పన్యాసవివరణమ్
" ౨౧ కల్యాణగుణాకరస్యబ్రహ్మణో దేవాద్యుపాధినాబద్ధః
" ౨౮ బ్రహ్మణఃఅచిద్రూపపరిణామాస్పదతా
౨౦ ౯ యాదవప్రకాశమతో పన్యాసవివరణమ్
" ౧౧ బ్రహ్మజీవాచితాంభేదస్యస్వాభావికత్వమ్
" ౧౮ బ్రహ్మణోగుణాకరత్వమ్
" ౨౨ జీవాచిద్గతాశుభాస్పదత్వమ్
" ౨౩ చరపక్షప్రతిక్షేపసంక్షేపః
౨౧ ౧౧ బ్రహ్మణోనిర్విశేషపరత్వేతద్బ్రహ్మగతగుణబాధః
౨౨ ౨౪ శాఙ్కరీయనిర్విశేషత్వస్థాపనపరతా
" ౨౬ సద్విద్యాయాఃనిర్విశేషస్థాపనపరతా.
" ౨౯ ప్రతిజ్ఞావాక్యేకారణసత్త్వత్వస్యాఽర్థతా
౨౩ ౧౩ దార్ఢ్రాన్తికవాక్యేకారణసత్త్వత్వకణ్ఠోక్తిః
" ౧౪ దార్ఢ్రాన్తికవాక్యేపినిర్విశేషపరతా
" ౧౮ శోభనవాక్యానామపినిర్విశేషపరత్వమ్
" ౨౧ శోభనవాక్యానామపి నిర్విశేషపరత్వే సామానాధికరణ్య
లక్షణాహంః
౨౪ ౧౩ నిర్విశేషపరత్వేపదపర్యాయతాశఙ్కానిరాసః
" ౧౭ సద్విద్యాయాఃజగన్మిథ్యాత్వపరతాదూషణమ్
" ౧౮ జగద్బ్రహ్మణోరసస్యత్వాత్ సర్వస్యసత్త్వతా
" ౨౫ జ్ఞానేకత్వేసర్వశబ్దస్యఅభావవాచిత్యాభావాత్ ఐక్యహంః

పత్ర పక్షి

సఖ్య సఖ్య.

విషయ.

- 11 12 జ్ఞానద్విత్యే అన్యతరస్య సత్తి మిథ్యాత్వ తావికల్పనా
- 12 13 బ్రహ్మణ సత్త్వ త్వే బ్రహ్మత్వే క సర్వజ్ఞాన సిద్ధిః
- 13 14 ఉపక్రమవాక్య స్యమహవాక్యాపేక్షయా దౌర్బల్యనిరాసః
- 14 15 ప్రభాసీత్యాదిశబ్దార్థవిచారః
- 15 16 ఆదేశశబ్దార్థవిచారః
- 16 17 ఆదేశశబ్దస్వప్రశాసనార్థపరతా
- 17 18 ఆదేశశబ్దస్వప్రతిపదేశార్థపరతా
- 18 19 ఆదేశశబ్దస్వప్రతిపదేశార్థపరత్వే ప్రకృత్యర్థాస్వరసతా
- 19 20 ఆదేశశబ్దస్వప్రశాసనార్థపరత్వే ప్రత్యయాధాస్పారస్యమ్
- 20 21 ప్రశాసనార్థపరత్వే శబ్దార్థయోగస్పారస్యమ్
- 21 22 ప్రశాసిత్యే ప్రతిప్రమాణప్రదర్శనమ్
- 22 23 అధ్యాహరణయోజనాయాః హేతుత్రయోపపాదనమ్.
- 23 24 జగత్కారణత్వాభిప్రాయస్య ప్రయోజనమ్
- 24 25 కారణాత్కార్యస్య ద్రవ్యాత్తర త్వాత్కారణత్వాసంభవశబ్దాపరిహారః
- 25 26 కారణాత్కార్యస్యానన్యత్వమ్
- 26 27 శిశ్రూషాద్యభావేపిపుత్రిస్య బ్రహ్మోపదేశహేతుతా
- 27 28 కథన్నభగవత్సత్యస్యచోద్యరూపతా
- 28 29 కారణజ్ఞానేన కార్యజ్ఞానస్య లోకసిద్ధప్రకారతా
- 29 30 గుణతోవ్యానత్వప్రతిపాదనమ్
- 30 31 ఉపాదానత్వప్రయత్నవికారాదివిషయప్రదర్శనమ్
- 31 32 నిమిత్తత్వప్రయత్నచోదనాపరిహారః
- 32 33 కార్యకారణయోగసన్యత్వే దృష్టాంతప్రదర్శనమ్
- 33 34 ఉత్తరఖండస్య దృష్టాంతవాక్యోపపాదనమ్
- 34 35 కారణకార్యజ్ఞానయోగైకోపపాదనమ్
- 35 36 పూర్వఖండస్య బ్రహ్మోపాదానత్వపరతా
- 36 37 అద్వితీయపదస్య నిమిత్తాంతరశబ్దావ్యావర్తకతా
- 37 38 ఉపాదానస్య నిమిత్తత్వే ఉపక్రమసాక్షాత్కృత్యమ్
- 38 39 సదేవేతివాక్యస్యాపి ఉపాదాననిమిత్తత్వపరతా
- 39 40 వ్యష్టిసృష్టివాక్యాన్నామరూపవ్యాకరణయోర్భిన్నాపర్యంతతా
- 40 41 అనేనేత్యాదిశ్రుతేస్సద్వారకతా
- 41 42 అనేనేత్యాదిశ్రుతేః సంక్షేపయోజనా
- 42 43 బ్రహ్మత్వకజీవానుప్రవిష్టస్యైవ దేవాదినామభావత్వమ్

పత్ర పక్షి

సఖ్యః సఖ్యః.

విషయః.

- ౧౨ శరీరశరీరభావాద్భ్రష్టత్వకతా
- ౪౩ ౧౩ సర్వేషాంబ్రహ్మత్వకత్వేపరమాత్మనిసద్వారకత్వాస్వయోపపత్తిః
- ౪౪ ౧౩ త్వత్ప్రత్యక్షణాపేక్షయానామరూపవ్యాకృతేఃపూర్వభావితా
- ౧౬ ౨౬ సమూలేతివాక్యాత్ సతఃఉపాదానతాదిధర్మప్రతిపాదనమ్
- ౪౬ ౨౨ ఐతదాత్మ్యమితివాక్యేనఉద్దేశ్యేపాదేయవిభాగచోద్యపరిహారః
- ౪౭ ౬ త్వంశబ్దస్యజీవమాత్రపరత్వేతచ్ఛబ్దస్యస్వరూపైకత్వాచోదనా
- ౧౬ ౯ ఐతదాత్మ్యమితిసర్వస్యబ్రహ్మత్వకత్వాత్త్వమిత్యసౌపేదిబ్రహ్మత్వకతా
- ౧౪ ఆత్మశబ్దస్యస్వరూపైక్యపరత్వప్రదానః
- ౧౨ బ్రహ్మత్వతాజగచ్ఛరీరత్వయోఃశ్రుతివాక్యమ్
- ౪౮ ౨౨ బ్రహ్మత్వతాజగచ్ఛరీరత్వయోఃకణ్ఠోక్త్యన్వితశ్రుతివాక్యమ్
- ౧౨ ౨౪ ఏతత్ప్రకరణజీవస్యబ్రహ్మత్వకత్వోపపాదనమ్
- ౫౦ ౧౫ సామానాధికరణ్యేఉపసంహరస్యప్రయోజనతా
- ౧౨ ౨౧ తత్త్వంశబ్దయోఃపరమాత్మపర్యవ్రత్యేహేతుత్వోపపాదనమ్
- ౧౨ ౨౫ సిద్ధాంతిపక్షేసామానాధికరణ్యసార్థక్యమ్
- ౧౨ ౨౪ సామానాధికరణ్యేనప్రవృత్తిభేదస్యనీధ్యత్వమ్
- ౫౧ ౧౪ పూర్వపక్షేసామానాధికరణ్యుత్తరణాహనిః
- ౧౨ ౧౮ సర్వయోఃపదార్థశబ్దయోః బ్రహ్మపర్యవ్రత్యే ప్రతితిప్రవృత్త్యన్వితర
యత్కతానిరాసః
- ౫౨ ౧౦ పదార్థసత్తాయామపిసామగ్రినైకల్యాద్గ్రహణాభావః
- ౧౬ పదానాంబ్రహ్మపర్యవ్రత్యభేదనాశక్యతాశక్యమ్
- ౫౩ ౮ సర్వశబ్దానామచిజ్జీవవిశిష్టపరమాత్మవాచకత్వేశక్యమ్ పరిహారః
- ౫౪ ౧౪ తత్త్వదార్థశబ్దయోఃబ్రహ్మపర్యవ్రత్యగ్రహణప్రవృత్త్యన్విత్యోః బ్రహ్మ
స్వరూపాపేక్షతా
- ౧౨ ౨౨ లోకికతత్త్వద్వస్తుమాత్రపరత్వేనప్రవృత్త్యన్వితశబ్దానాంపరమాత్మపరతా
- ౫౫ ౧౪ వైదికశబ్దానాంపరమాత్మపరతా
- ౧౨ ౨౩ వైదికశబ్దానాంపరమాత్మపరత్వేస్త్వతిప్రమాణమ్
- ౫౬ ౧౧ వైదికశబ్దానాంపరమాత్మపరత్వేశ్రుతిప్రమాణమ్
- ౫౭ ౬ జగతఃసత్యత్వోపపాదనాత్పరమాత్మస్వరసతా
- ౧౧ తత్త్వమితివాక్యస్యజగత్సత్యత్వపరతా
- ౧౯ మృత్పిష్టాదిదృష్టాన్తత్రయస్యాపిపరిణామపక్షేనుగుణతా
- ౧౧ దార్పణాద్వికవాక్యానాంపరిణామపక్షేనుగుణతా
- ౫౮ ౪ సూత్రస్యపరిణామపక్షేనుగుణతా
- ౧౨ ఉపబృంహణవచనానాంపరిణామపక్షేనుగుణతా

పత్ర పక్షి
సఖ్య సఖ్య.

విషయః.

- ,, ౧౩ బ్రహ్మణఃనిర్దోషత్వాద్విశ్రుతిబాధాత్సద్వారకతా
,, ౧౪ ఉపబృంహణవచనాత్ బ్రహ్మణస్సద్వారకతా
,, ౨౧ సద్వారకోపాదానత్వస్యబ్రహ్మణిముఖ్యతా
౫౯ ౨ సద్వారకోపాదానత్వస్యముఖ్యతాయాంమీమాంసకాభిమతత్వమ్
,, ౧౯ సద్విద్యాయాంషడ్విధతాత్పర్యలిక్తస్యవిశిష్టాద్వైతవిషయానుగుణతా
౬౦ ౪ సదుపక్రమవాక్యస్యసవిశేషవిషయత్వమ్
,, ౭ తత్త్వమిత్యవసంహారవాక్యస్యవిశిష్టాద్వైతవిషయతా
,, ౧౦ తత్త్వమితిపునఃపునరావృత్తత్వాదభాసః
,, ౧౨ చిదచిదాత్మకప్రపంచస్య బ్రహ్మవిశేషణత్వేప్రమాణాంతరాగోచరత్వాదభూ
ర్వతా
,, ౧౫ సద్విద్యాగర్భజ్ఞానవతః మోక్షోపదేశాత్ఫలతా
,, ౧౭ సద్విద్యావిషయస్యపితాపుత్రసంవాదరూపత్వాదర్థవాదతా
,, ౧౯ అస్యార్థస్యమృతాగ్ర్యర్థప్రాంతోపన్యాసాదుపసన్నతా
,, ౨౩ శోధకవాక్యానాంసవిశేషవిషయత్వమ్
౬౧ ౧౧ విశేషవిధానేసతిసామాన్యనిషేధస్య విశేషాతిరిక్తనిషేధవిషయతా
,, ౧౯ ఆర్థఃఖేదనిషేధపరిహారః
,, ౨౦ సామానాధికరణ్యస్యవస్తుమాత్రైక్యపరతా
౬౩ ౮ అన్వయరూపార్థాభిధాయిశాక్త్యాదిశబ్దస్యవ్యతిరేకముఖేనార్థకల్పనాయా
లయైక్యతా
,, ౧౫ శాక్త్యాదేఃస్వరూపాతిరేకీవాప్యత్వైక్యభ్యవగమాన్ననిర్విశేషతా
,, ౨౩ జ్ఞానమాత్రతాద్రతిపాదనేబ్రహ్మణఃనిర్విశేషతాశక్త్యా
౬౪ ౩ స్వరూపనిరూపకధర్మశబ్దానాంధర్మముఖేనస్వరూపద్రతిపాదకతా
,, ౧౬ జ్ఞానస్వధర్మ్యవైరనిష్ఠతాశక్త్యా
,, ౨౦ జ్ఞానస్వరూపత్వేప్రమాణమ్
,, ౨౧ జ్ఞానత్వప్రత్యేక్షాత్పత్వస్వరూపానుగుణ్యేనసేయతా
౬౫ ౯ జ్ఞాతృత్వాదేఃసాంఖ్యావికతా
,, ౧౬ జ్ఞానస్యజ్ఞానాద్యాశ్రయత్వేవాప్యత్వవిరుద్ధతా
౬౬ ౧౯ సత్యాదిపదానాంస్వార్థభూతజ్ఞానాదివిష్టపరతా
,, ౨౦ ద్వయోఃపదయోఃనిర్విశేషస్వరూపసాపరపరత్వేముఖ్యార్థపరిత్యాగః
,, ౨౩ తాత్పర్య విరుద్ధముఖ్యవృత్త్యవేక్షయా తాత్పర్యానుగుణలక్షణాయాః
ప్రబలతా
,, ౨౫ వృత్త్యవేక్షయాలక్షణాయాఃప్రాబాల్యేర్బ్రహ్మైకార్థసమ్
,, ౨౬ సోయందేవదత్తదిత్యత్రలక్షణాభావతా

పత్ర పక్షి

సఖ్యః సఖ్యః విషయః.

- ౬౭ ౧౨ ఏకస్మిన్ క్రియాద్వయసంబంధస్యావిరుద్ధతా
 ,, ౧౪ ఏకస్మిన్ దేశద్వయసంబంధస్యావిరుద్ధతా
 ,, ౨౦ ద్వయోపదయోర్లక్షణాసమాశ్రయణేదోషతా
 ౬౮ ౧౨ వృత్త్యవేక్షయాలక్షణాబలీయత్వస్వత్రూత్వానిరసనీయతా
 ,, ౨౬ విశేషణాన్వయాపేక్షాయోకారణతా
 ౬౯ ౧౦ విశేషణపరిత్యాగరూపానుపపత్త్యభావకథనమ్
 ,, ౧౫ ఉపక్రమవిరోధ్యపసంహారవాక్యతాత్పర్య నిశ్చయాఘటమానతా
 ,, ౨౪ నిర్విశేషవస్తునః శబ్దప్రమాణాగోచరతా,
 ౭౦ ౯ నిర్విశేషశబ్దస్సనిర్విశేషవస్తుప్రమిత్యజనకత్వమ్
 ౭౧ ౧౦ నిర్విశేషవస్తుసోనిష్ప్రమాణకతా
 ౭౨ ౧౭ స్వయంప్రకాశస్వస్వతఃప్రమాణానవేక్షతా
 ,, ౨౦ ప్రమాణానవేక్షత్వేపేదాన్తనైయ్యధ్యమ్
 ,, ౨౧ సర్వవిశేషనివృత్తిర్వస్తుమాత్రానవచ్ఛిన్నతా
 ౭౩ ౮ బ్రహ్మణోనిర్దేశ్యతాబోధకపదప్రశ్నః
 ౭౪ ౧౭ నిర్విశేషస్వయంప్రకాశత్వానుపపన్నతా
 ,, ౨౨ అన్యసాధనస్వభావతయాజ్ఞైస్త్యతస్సేసిద్ధతా
 ౭౫ ౧౪ నిర్విశేషాచచ్ఛాదికానివృత్త్యనుపపన్నతా
 ౭౬ ౯ తిరోధాననివృత్తినిర్ధిప్రయోజనైకవిశేషాభ్యుపగమాశజ్ఞా
 ,, ౧౮ నిర్వికల్పకప్రత్యక్షస్సనిర్విశేషవిషయతాశజ్ఞానిరాసః
 ౭౭ ౨౭ నిర్వికల్పకస్యసవిశేషవిషయతాప్రదర్శనమ్
 ౭౮ ౮ సవికల్పకేపూర్వావగతప్రకారతావిశిష్టప్రతిత్వనుపపన్నతా
 ,, ౯ ప్రథమపిష్టగ్రహేనువృత్త్యగ్రహణగోత్వాదిగ్రహనుపపన్నతా
 ,, ౧౯ నిర్వికల్పకప్రత్యక్షేపిగోత్వాదిగ్రహణేదోషతా
 ౭౯ ౧౨ సవికల్పకనిర్వికల్పకయోః అనువృత్తి భక్తివిశిష్టత్వత ద్రహితత్వగ్రాహ్య
 భేదాద్వైషమ్యమ్
 ,, ౧౯ ప్రసక్తితః భేదాభేదచ్యుదాసః
 ,, ౨౧ భిన్నాభిన్నరూపేణైకస్యద్వాన్యత్వకత్వవిరుద్ధతా
 ,, ౨౫ భేదాభేదసాధకసహాయలబ్ధినియమాదిహేతుచతుష్టయోపపాదనమ్
 ,, ౩౦ సంస్థానినఃప్రకారతయాసంస్థానస్యపదార్థాంతరతా
 ౮౦ ౩ పృథక్ నిర్ధ్యనుపలబ్ధాదేర్నద్వాన్యత్వకతా
 ౮౧ ౭ వ్యావృత్త్యనువృత్తివిశేషణవిశేష్యాదీనాంభేదగ్రాహకతా
 ,, ౧౭ భేదనిరాసకత్వస్వయంప్రకాశకత్వతిరోధాన
 తన్నివృత్తిభ్యఃసవిశేషతాసమర్థనమ్

ప.త్ర పక్షి

సజ్ఞాః సజ్ఞాః విషయః.

- .. ౨౨ స్వయంప్రకాశవస్తునితదారోపితవిశేషాణాంనిషేధ్యతాశజ్ఞా
- .. ౨౩ సద్విద్యాయాఃభేదనిరాసపరతాశజ్ఞా పరిహరః
- ౨౨ ౧౬ ఏకజ్ఞానేనసర్వజ్ఞానసమృద్ధే,అన్యజ్ఞానేనఅన్యజ్ఞానాసమృద్ధున్వానస్య
దృష్టాంతకథనమ్
- .. ౧౭ వాచారమృణమితివాక్యస్యార్థః
- ౨౩ ౧౨ వాచారమృణమిత్యస్యాన్వయార్థః
- ౨౪ ౧౭ బ్రహ్మతీర్థిక్రమిథ్యాత్వాభ్యుపగమేదృష్టాంతస్మరజ్ఞుసర్వాదివత్సాధ్య
వికలతా
- .. ౨౩ సదేవేతివాక్యస్య సన్యాత్రాతిరేకి సహతీయసర్వవిశేషనిషేధకతాశజ్ఞా
- ౨౫ ౧౩ ఉభయా వర్ణవస్తునఃఏక జ్ఞానేనాన్య జ్ఞాతతాదృష్టాంతేన బ్రహ్మకారణ
త్వసిద్ధిః
- .. ౧౭ సదేవేతివిశేషపక్షాపకపదోపాదానమ్
- ౨౬ ౧౨ ఏకమితిపదేన సదుపాదానతా
- .. ౨౩ ఉపాదానతానంతరంనిమిత్తాంతరనిషేధాసంభవాదస్యాన్వయమర్థాభావతా
శజ్ఞా
- ౨౭ ౧౨ జగదుపక్రమక బ్రహ్మప్రతిపాదకశ్రుతీనాం ఉపాదానపూర్వకనిమిత్తతా
- .. ౨౦ బ్రహ్మూపక్రమక జగత్ప్రతిపాదకశ్రుతీనాం నిమిత్తపూర్వకోపాదానతా,
- ౨౮ ౧౨ కారణత్వోపపాదనేన విలక్షణత్వాద్దోషాభావతా
- .. ౨౧ సదేవేత్వాదివాక్యస్యవిశేషప్రతిపాదకతా
- ౨౯ ౩ అగ్రతీర్థ ఇతిపదాభ్యాం కాలక్రియోపాదాన నిమిత్తసద్భావతా
- .. ౧౩ సద్విద్యాయాః కార్యకారణభావస్య పరమార్థతాజ్ఞాపకత్వమ్
- ౩౦ ౨ అసదేవేతివాక్యస్య మూఢ్యమికపక్ష ప్రతిక్షేపపరశజ్ఞా రవాన్యాఖ్యానాను
పపన్నతా
- .. ౧౧ అసదేవేతివాక్యస్య క్షణికవాదనిరాసపరభాస్కరపక్షానుపపన్నతా
- .. ౨౨ అసదేవేతివాక్యస్య వైశేషికమతనిరాసపరతా
- .. ౨౫ కథమిత్వాదివాక్యస్య క్షణికవాదనిరాసపరతాశజ్ఞా
- ౩౧ ౨౩ వాచారమృణమిత్వాదివాక్యేనసతోవస్తాంతరయోగరూపాత్పత్త్యుపపాదనమ్
- .. ౨౫ వాచారమృణమిత్యోప జీవ్యకమతత్త్విత్యాదివాక్యేనా సత్కార్యవాదని
రసనీయతా
- ౩౨ ౧౪ ఉత్తరవాక్యసర్వతిపూర్వ కంనిరాశ్రయావస్తాన్వీకారేవాధకదర్శనమ్
- .. ౨౭ సతోవ్యవహారహేతుభూతా వస్తానాగోత్పన్నతా
- ౩౩ ౧౨ క్షణికవాదనిరాసా పేక్షయావై శేషికమత నిరాసపరత్వే హేత్వంతర
పపాదకతా
- .. ౧౫ అసత్కార్యవాదనిరాసా త్ప్రతిజ్ఞాతార్థనిధేః ప్రకారజిజ్ఞాసా

పత్ర పక్షి

సజ్జిహ సజ్జిహ

విషయః.

- ౯౪ ౬ ద్రవ్యభేదహేతునిరసనచోదనా
- ,, ౭ ద్రవ్యభేద నిరసనాశజ్ఞాపరిహారః
- ౯౫ ౧౫ మాధ్యమికమతేనిరాసపరతాశజ్ఞానిరాసః
- ,, ౧౬ అసత్కార్యవాదనిరాస స్యనిరధిష్ఠానభ్రమాసమ్భవజ్ఞాపకతా
- ,, ౧౭ నిరధిష్ఠానపారమాధ్యయోః భ్రమాసమ్భవసమ్భవ ప్రకారకజిజ్ఞాసా
- ౯౬ ౨౧ నిరధిష్ఠానభ్రమాసంభవస్య దురుపపాదనతా
- ౯౭ ౭ అధిష్ఠానాపారమార్థ్యేదర్శనయ్యక్తిభ్యాంభ్రమాసంభవవికల్పనా
- ౯౮ ౧౧ పరోక్షనిర్విశేష పరశోధకవాక్యానాంభేదనిషేధనిరాసపరతా
- ,, ౧౬ అథాతేతివాక్యస్య భేదనిషేధపరతాశజ్ఞా
- ,, ౨౩ ద్వేవేత్వాదిశ్రుతేః ప్రవక్ష్యానిషేధపరతా
- ,, ౨౪ బ్రహ్మణోరూపతయా ప్రజ్ఞాతస్య పునస్తస్మిషేధాయోగ్యతా
- ౯౯ ౯ ప్రతిపాదితనిషేధన్యాయ ప్రతిపాదకపురాణవచనమ్
- ,, ౧౯ నిషేధకవాక్యానామియత్తానిషేధపరతా
- ౧౦౦ ౧౭ నిషేధకవాక్యస్యనానాత్వనిషేధపరతాశజ్ఞా
- ౧౦౧ ౧ బ్రహ్మజ్ఞానపక్షస్య న్యాయాపేతతా
- ,, ౪ అవిద్యాతిరోహిత జ్ఞానమాత్రస్య స్వగతనానాత్వదర్శనాఘటమానతా
- ,, ౨౧ జ్ఞానస్య ప్రకాశవర్యాయత్వేననిత్యత్వే ప్రకాశస్య అవిద్యాతిరోహితత్వా సాజ్ఞత్యమ్
- ,, ౨౩ నిత్యమస్య తేనేత్వాది శ్రుత్యోర్నిత్యతా తిరోధిబోధకత్వాదనిత్యతా భావశజ్ఞాపరిహారః
- ౧౦౩ ౩ ప్రకాశస్యఅవిద్యాతిరోహితత్వేప్రకాశోత్పత్తి ప్రతిబద్ధ విద్యమానవినా శయోర్వికల్పనా
- ,, ౨౦ స్వయంప్రకాశతిరోధానశ్రుత్యోరన్యతరపరిగ్రహేఅన్యతరస్యత్యాజ్యతా
- ,, ౨౪ ప్రకాశస్యానుత్పాద్యత్వేస్వరూపనాశతా
- ౧౦౪ ౧౨ ప్రకాశస్యనిత్యత్వే తిరోధానశ్రుతేస్త్యాజ్యతా
- ,, ౧౭ విజ్ఞానరూపాత్వత్వే స్వయంప్రకాశస్య శ్రుతిత్యాజ్యతాచోదనా
- ౧౦౫ ౧౦ అనేకాత్మతిరోధిసత్యతా పేక్షయాఽకాత్మ తిరోధి కాల్పనికత్వేదోషాధి క్యాభావచోదనా
- ౧౦౬ ౮ అనేకాత్మతిరోధి సత్యతాపేక్షయా ఽకాత్మతిరోధికాల్పనికత్వే దోషాధి కతా భావచోదనాపరిహారః
- ,, ౧౫ వచనవిరోధన్యాయ ప్రవర్తనాసమ్యక్సమేపి వచనాన్తర విరోధస్య దుర్వారతా
- ౧౦౭ ౨౬ ఉభయలింగత్వ వచన విరోధేన బ్రహ్మస్వరూపస్య భ్రమాశ్రయత్వ దుర్వచత్వమ్
- ౧౦౮ ౮ విభూతేర్భ్రమవిషయతానుపపన్నతా

పత్ర పక్షి

సఖ్య సఖ్య విషయః.

- ,, ౧౯ ప్రకృతేపరిణామశేతుతా
- ౧౦౯ ౨౩ లీలావిభూతిమత్వమ్
- ౧౧౧ ౧౪ వచనవిరుద్ధ తర్కాప్రవర్తనరూపపరిహారాసమ్భవపూర్వక ప్రమా
ణస్వరూప ప్రదర్శనమ్
- ౧౧౩ ౧౪ ద్వైపాయనాదిబ్రహ్మవిత్ప్రణీతేతిహాసాద్యుపభృంహిత వేదాభ్యుపగన్త్యాణా
మసాఖ్యానతా
- ,, ౧౨ ఉక్తాద్దేమపరిగణనాక్రమేణ ఋషివచనోపాదానమ్
- ౧౧౪ ౧౪ చిదచిద్వైలక్షణ్యస్య ద్వావిమా వితివచనాదానమ్
- ,, ౧౮ లీలావిభూతి మత్వేవచనాదానమ్
- ,, ౨౨ ఉభయవిభూతి మత్వేవరాశర వచనోపాదానమ్
- ౧౧౫ ౨౨ నిత్యవిభూ తేరకాలకాల్యత్వే వచనోపాదానమ్
- ౧౧౬ ౮ అపస్తమ్భవచోవ్యాఖ్యానమ్
- ,, ౧౦ ఉభయవిగ్రహాదిబోధకవచనవిరోధాదినా పరిహారాశక్యతా
- ,, ౨౧ వచనవిరోధేన్యాయాప్రవర్తనాసభిజ్ఞోపాలమ్భ చోదనా
- ,, ౨౪ తాదృశచోదనాపరిహరః
- ౧౧౮ ౧౬ జ్ఞానసంకోచనాదినాం సర్వాపరిహరణీయతా
- ,, ౨౧ సంకోచాభ్యుపగమే ప్రకాశనివృత్తిః ప్రకారజిజ్ఞాసా
- ౧౧౯ ౧౮ స్వరూపనాశ ప్రసక్తి తదభావయోరైవమమ్య ప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౦ అవిద్యాయాః తిరోధానత్వే తిరోధానాత్మకస్వరూపప్రకాశనాశతా
- ,, ౨౩ అవిద్యాఖ్యుక్తృణా భర్తృభూతజ్ఞానసంకోచే దేవాద్యాత్మాభిమానతా
- ౧౨౦ ౨౦ పూర్వోక్తతర్కానుసరణేః ప్రమాణానుసారితా ప్రదర్శనమ్
- ౧౨౧ ౧౦ నిర్విశేషత్వ జీవబ్రహ్మైక్య జగన్నిధ్యాత్వప్రయత్నరూపణ సామ్య
పాదనానుపపన్నతా
- ,, ౧౬ సామాన్యోక్తే ప్రస్తుత చోద్యపరిహరజిజ్ఞాసయాచోద్యోక్తిః
- ,, ౧౯ ప్రస్తుతచోద్యవిశేషపరిహరః
- ,, ౨౧ అవిద్యాయాః బ్రహ్మస్వరూపతి రోధానశేతుదోషరూపతాశ్చయిణమ్
- ,, ౨౫ అవిద్యాయాః మిథ్యాత్వే బ్రహ్మణ ఏవమిథ్యా దర్శనమూలతా
- ౧౨౪ ౭ అవిద్యాయాశ్చానా దిత్వేబ్రహ్మణ ఏవతద్దర్శనమూలతా
- ౧౨౫ ౧౫ ఏతత్ప్రతిపాదనేన ఏకజీవవాదనిరాకరణమ్
- ,, ౨౦ స్వప్నేదృష్ట శరీర పైత్రికస్యజీవవత్వాదితరేషాం నిర్జీవతా
- ౧౨౬ ౧౦ జీవశరీరాణాం కాల్పనికత్వేన శరీరజీవానాం మిథ్యారూపతా
- ౧౨౭ ౧౨ ప్రపంచసత్యత్వేదృష్టశరీరజీవయోగభాగతత్వాదితరేషాం నిర్జీవతా
- ,, ౨౦ నివర్తకానుపపత్తినివృత్త్యనుపపత్తిప్రదర్శనమ్

పత్ర పత్రి

సంఖ్య సంఖ్య విషయః.

,, ౨౩ నివర్తకనివృత్తియోపరాభ్యుపగతప్రకారాశక్త్యా

౧౨౫ ౫ నివృత్తిస్వరూపదూషణమ్

,, ౧౨ అనిర్వచనీయస్యసదసద్విరూపత్వప్రతిభాప్రకారకజిజ్ఞాసా

౧౨౯ ౧౨ అనిర్వచనీయస్య కాల్పనికసత్త్వదూషణమ్

,, ౨౩ అనిర్వచనీయస్య అకాల్పనికసత్త్వ బ్రహ్మస్వరూపానతిరక్తత్వ
శబ్దయోదూషణమ్

,, ౨౫ తత్త్వజ్ఞానాత్ పూర్వం నివృత్తిర్జీకారపూర్వకానుపపత్తిజిజ్ఞాసా

౧౩౦ ౨౬ నివృత్తిదూషణేన చ నివర్తకదూషితేషాముఖాంతరేణాపి
దూషణాభిప్రాయతా

౧౩౧ ౭ నివర్తకజ్ఞానస్య కాల్పనికత్వే తద్వినిశ్చయే రూపవిద్యా యాగ్ధికతా

,, ౯ నివర్తకజ్ఞానస్య అవిద్యారూపత్వేష్య విద్యానివర్తక కారణజిజ్ఞాసా

,, ౧౨ తదభ్యుపగతప్రకారశంకా

,, ,, నివర్తకజ్ఞానస్యైవ తరసమంతరేదనివర్తకస్యక్షణికత్వాత్
స్వయన్మాత్రతా

,, ౧౩ తదభ్యుపగతప్రకారదూషణమ్

౧౩౨ ౧౫ అవిద్యాయాః అవస్థాంతరప్రాప్తిననివృత్తతా

,, ౧౭ జ్ఞాత్రనుపపత్తిప్రదర్శనమ్

,, ౧౯ అధ్యాసబ్రహ్మణోజ్ఞాతృ విషయకజిజ్ఞాసా

,, ౨౫ నివర్తకజ్ఞానస్య త్రిరూపత్వాభావదూషణప్రదర్శనమ్

౧౩౩ ౧౨ జ్ఞానత్వాభావస్య హేతు జిజ్ఞాసాయాం అస్వయన్మాత్రప్రదర్శనమ్

,, ౧౩ జ్ఞానస్య త్రిరూపత్వ విరహనివర్తకస్యాభ్యుపగతత్వాపాదనమ్

,, ౧౪ బ్రహ్మస్వరూపస్యైవ జ్ఞాతృత్వాభ్యుపగతే అపసీధాంతతా

,, ౨౦ నివర్తకజ్ఞానస్య నివర్తకాంతరాపేక్షత్వే హ్యనవస్థా

,, ౨౭ సామగ్ర్యనుపపత్తిప్రదర్శనమ్

౧౩౪ ౧౪ శ్రుతేస్సామగ్రీత్వ శబ్దయోదూషణమ్

,, ౧౭ నివర్త్యస్యదుష్టకారణజన్యస్యదుష్టకారణజన్యజ్ఞానసంబాధ్యత్వాభావః

,, ౧౯ నివర్త్యస్యదుష్టకారణజన్యజ్ఞానసంబాధ్యత్వాభావవివరణమ్

,, ౨౦ బాధకస్యదుష్టకారణజన్యత్వేన జ్ఞాతత్వాజ్ఞాతత్వప్రయుక్తనివర్తకత్వానివ
ర్తకత్వేశక్త్యాపరిహరః

౧౩౫ ౯ సామగ్రీదూషణ ప్రసక్త్యా జ్ఞానజ్ఞాతృత్వమిథ్యాత్వేష్యనుగతదూషణా
పాదానమ్

,, ౨౧ ప్రపంచసత్యత్వేద్యప్రాప్తేపాదానమ్

౧౩౬ ౧౨ బ్రాహ్మణ్యజ్ఞానస్యనివర్తకత్వేపిద్యప్రాప్తముఖేనబోధనా

పత్ర పక్షి
సఖ్య సఖ్య

విషయః

- „ ౧౩ భాగ్యనిమిత్తానస్యనిత రక్షణ్యేద్యస్తా న్నముఖేనచోదనాపరిహరః
- „ ౨౬ ప్రస్తుతేకేమివగతత్వప్రశ్నోత్తరమ్
- ౧౩౭ ౧౧ మిథ్యాశాస్త్రస్వనిర్విశేష బోధకత్వంపశ్యాత్తనపాదార్థసప్రయుక్త
మితశజ్ఞా
- „ ౨౫ ప్రమాణమిథ్యాత్వవాదినః స్వాభిమతార్థసిద్ధ్యభావతా
- ౧౩౮ ౨౯ శాస్త్రప్రత్యక్షయోర్యాభకత్వబాధ్యత్వనిరాసః
- ౧౪౦ ౧౯ మూలార్చేదప్రసంగాయ ప్రత్యక్షసారమాధ్యస్యవక్తవ్యతా
- ౧౪౧ ౪ భాస్కరమతనిరాసః
- „ ౭ బ్రహ్మణోపాధికత్వోపగమేతదానిర్దోషత్వాసమ్భవాదపహతేత్వాది
శ్రుతేస్తాద్భూతా
- ౧౪౨ ౧౧ మహాకాశస్యఘటాకాశదోషాదివజ్జీవదోషాణాం బ్రహ్మణ్యసంభవా
నిర్దోషతా
- „ ౨౩ బ్రహ్మణోఽచ్ఛేద్యత్వాదుపాధిసమ్భదానిర్దోష శ్రుతేర్బాధః
- ౧౪౩ ౧౦ ఘటాకాశస్యఅన్యకాశాచ్ఛేదశజ్ఞా
- ౧౪౪ ౭ నిరవయనాకాశస్య శోత్రేద్వియత్వేపీద్వియవ్యవస్థాపజీవ బ్ర
హ్మభావకల్పనాశజ్ఞా
- „ ౧౪ కన్యసంయుక్తాకాశస్యదేశాన్తరభేదానియమేపీద్వియవ్యవస్థాపజీవదనమ్
- ౧౪౫ ౫ ఆకాశస్యైవశరీరముగచ్ఛత్సుసర్వదేశసంయోగవద్భ్రహ్మణ్య పాధి
సంయోగప్రదేశానియమవివ
- ౧౪౬ ౧౧ నభశ ఇద్వియత్వాభ్యుపగమేనపరిహరస్యాథాసాక్షత్వకథనమ్
- „ ౧౫ వైకారికాదహజ్ఞారాద్వియోత్పత్తేఃఆకాశస్యశ్రోత్రేద్వియత్వా
భావతా
- „ ౧౭ అహజ్ఞారాద్వియోత్పత్తౌప్రమాణమ్
- „ ౧౮ తస్యవ్యాఖ్యానోపాదానమ్
- ౧౪౮ ౧౩ భూతపరిణామిత్వావిశేషాదనిద్వియత్వా పాదశజ్ఞాపరిహరః
- ౧౪౯ ౧౧ జీవబ్రహ్మైక్యాభ్యుపగమేనిర్దోషత్వశ్రుతేర్బాధః
- „ ౧౩ అచిదుర్గపరిణామాభ్యుపగమేనిర్దోషనిర్మలత్వాదిశ్రుతేర్బాధః
- „ ౧౬ శక్తేఃపరిణామిత్వశజ్ఞా
- ౧౫౦ ౫ యాదవప్రకాశమతనిరాసవివరణమ్
- „ ౧౬ జీవబ్రహ్మణోర్భేదాభేదాభ్యుపగమేజీవదోషాణాం బ్రహ్మణిసంభావనా
- ౧౫౧ ౧౨ చిదచిదీశ్వరాణాం బ్రహ్మంశత్వాత్ బ్రహ్మణస్తదంత్యమ్
- „ ౧౭ ఈశ్వరస్యస్వరూపతస్సురసరతిర్యక్స్థావరాత్మతా
- ౧౫౨ ౨౨ ఘటాద్యనుపయుక్తమృద్భ్రమ్యస్యకార్యాన్తరానన్వయవజ్జీవత్వానుప
యుక్తేశ్వరస్యసర్వజ్ఞతాశజ్ఞా

పత్ర పక్షి-

సక్షాప్త సక్షాప్త-

విషయః.

- ౧౬౨ ౨౪ తత్తచ్చబ్జవాచ్యత్వస్య తత్తదనుప్రవేశకృతత్వేస్వప్తార్థకవాక్యోపాదానమ్
- ౧౬౩ ౧౦ తత్తదనుప్రవేశకేపితద్దదోమస్పృష్టతా
- " ౧౫ నామరూపవ్యాకరణ శ్రుతేర్ఘటకత్వప్రయుక్తోపపాదనమ్
- " ౧౯ భేదశ్రుత్యుపపాదనమ్
- " ౨౫ ఆత్మచిత్త్యవబుత్వప్రదర్శకవాక్యోపాదానమ్
- ౧౬౪ ౧౪ మత్స్వధీయ ప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికరణ్యస్య ఆత్మశరీరత్వావగమే
ప్రయోజనాశక్త్యా
- ౧౬౬ ౧౭ ముఖ్యవృత్తత్వప్రకారశక్త్యాంముఖ్యవృత్తతోపపాదనమ్
- " ౨౦ స్వపక్షముఖ్యత్వప్రకారశక్త్యాంముఖ్యతోపపాదనమ్
- " ౨౧ కారణత్వశక్తితదోషవ్యావర్తకరూపశోధకవాక్యాన్యః
- ౧౬౭ ౬ త్వంశబ్దస్యజీవాన్తర్యామి పరత్వేలక్షణాశక్త్యానిరసనమ్
- " ౮ శరీరతయాతాదాత్మ్యే ఆన్తర్యామిపర్యవృత్తస్సాన్వయోజనత్వా
శక్త్యానిరాసః
- " ౧౦ స్వరూపతాదాత్మ్యపక్షేష్యముఖ్యతా
- ౧౭౦ ౧౮ బ్రహ్మణఃకార్యకారణత్వాసమ్భవశక్త్యానిరాసః
- ౧౭౧ ౧౭ పృథక్సేధ్యవ్యచిదచిత్పదార్థస్యశుశ్రవరపర్యవృత్తాభిధేయతయా
శుశ్రవప్రకారాయాక్రతా
- ౧౭౨ ౧౨ సామానాధికరణ్యదృష్టాదిశబ్దానామివ మత్స్వధీయ ప్రత్యయ
సాపేక్షతాపాదనచోదనా
- " ౨౧ ద్రవ్యాన్తరంప్రతివిశేషణత్వేద్రవ్యస్యమత్స్వధీయప్రత్యయనిరపేక్ష
సామానాధికరణ్య ప్రయోగప్రదర్శనమ్
- ౧౭౪ ౧౫ అద్రవ్యత్వేసతివిశేషణత్వస్య మత్స్వధీయ ప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధి
కరణ్యప్రయోజకత్వాత్క్షణికతా
- ౧౭౫ ౧౨ సర్వప్రయోగానుగతప్రయోజక జిజ్ఞాసా
- " ౧౬ ద్రవ్యవాచకానాం ప్రకారిపర్యవృత్తే దృఢకుఙ్కలాదేరపితథాత్వశక్త్యా
- " ౧౯ శరీరస్యజీవం ప్రతినియతప్రకారత్వాత్తద్వాచితదానాం తత్పర్యవృత్తతా
- " ౨౩ జగద్వాచకానాం శుశ్రవరపర్యవృత్తే ప్రమాణసతి తదనుగ్రహక
న్యాయాపేక్షా
- ౧౭౬ ౭ సద్విద్యోపసంహర గతతత్త్వమనీతి సామానాధికరణ్యస్యాత్మశరీర
భావపరతా
- " ౧౦ ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానప్రతిజ్ఞావాక్యస్యాపిశిష్టైక్యపరతా
- " ౧౪ బ్రహ్మణఃతేజోబన్ధమాత్ర కారణత్వేనూనతావారణాయ
సద్విద్యాయాఃకృత్సంకారణత్వపరతా
- ౧౭౭ ౧౪ ఉపక్రమోపసంహరవాక్యయోర్విశిష్టైక్యపరతా

పత్ర పక్షి
సఖ్య సఖ్య

విషయః.

- ౧౬ సమ్మలేత్యాదివాక్యానామప్యాత్మశరీరత్వేనతాదాత్మ్యవరతా
- ౧౭౮ ౧౯ జగదుపాదానత్వనిర్వికారత్వవ్యాపాతశక్తాహోదనా
- ౧౮ ౨౦ స్వరూపపరిణామాస్పదత్వనివారణేప్రయోజనాశక్త్యా
- ౧౯ ౨౧ ఉపాదానత్వప్రతిపాదనేప్రయోజనాశక్త్యా
- ౧౭౯ ౧౧ సద్వారకోపాదానత్వస్యావిరోధిత్యేనపరిహారః
- ౧౮ ౨౦ జీవరూపేణపరిణామాభ్యుపగమేదూషణమ్
- ౧౮౦ ౧౨ అచిద్రూపేణపరిణామాభ్యుపగమేదూషణమ్
- ౧౯ ౧౧ బ్రహ్మణస్సద్వారకోపాదానత్వద్వారభూతస్యపరిణామితా
- ౧౮౧ ౧౪ సద్వారకోపాదానత్వస్య స్మృతిప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ౧౯ ౧౧ ప్రకృతిపురుషయోరనాదిత్వేప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ౧౮ ౧౬ ద్వారభూతయఃప్రకృతేః పరిణామిత్యేప్రమాణనిధిః
- ౧౯ ౨౦ ప్రకృతేఃపరిణామిత్యేబ్రహ్మణఉపాదానత్వప్రకారశక్త్యానిరాసః
- ౧౮ ౨౧ ప్రకృతిపురుషయః బ్రహ్మత్వకతాప్రదర్శనమ్
- ౧౮౨ ౧౨ పురుషస్యబ్రహ్మత్వకత్యేన్ద్రుతిప్రదర్శనమ్
- ౧౯ ౧౩ నిర్దోషత్వనిర్వికారత్వశ్రుత్యోరుపాదానత్వశ్రుత్యవిరోధతా
- ౧౮ ౧౯ విశిష్టస్యకార్యకారణత్వయోగేకార్యకారణయోరససృతా
- ౧౮౩ ౧౪ బ్రహ్మణఃకార్యకారణత్వయోరయ్యుక్తతాశక్త్యానిరాసః
- ౧౮ ౧౮ వస్తుస్వరూపనిత్యత్వేపి అవస్థాభేదేనకారణత్వాద్యుపపత్తేప్రమాణమ్
- ౧౯ ౨౪ ప్రకృతిపురుషయోరేవకార్యకారణత్వాత్ పరమాత్మకారణత్వవాచిశబ్ద
సాముఖ్యతాశక్త్యానిరాసః
- ౧౮ ౨౨ చిదచిత్తోఃపరమాత్మనాసహౌపలమృనియమాభావాజ్ఞాతిగుణవత్ప్రకారతై
కస్వభావస్యాయుక్తతాశక్త్యానిరాసః
- ౧౮౪ ౮ సహౌపలమృనియమస్య అపృథక్సిద్ధప్రకారత్వేప్రయోజకస్యా
భావాద్దేవాదిశక్త్యానాంజీవపర్యవృత్తేముఖ్యతాశక్త్యానిరాసః
- ౧౮ ౨౩ దృష్టాంతోక్తాగ్రస్యదార్పణైకేతదిదేశః
- ౧౮౫ ౯ చిదచిదాత్మనాంశరీరశరీరిత్వానుపపన్నతాశక్త్యా
- ౧౮ ౧౯ శరీరత్వాత్త్వయోర్విభాగప్రదర్శనమ్
- ౧౮ ౨౨ ఆత్మశబ్దావయవాగ్రస్యశరీరశరీరిత్యుపపన్నతాశక్త్యా
- ౧౮౬ ౧౧ శరీరత్వలక్షణపరిష్కారప్రదర్శనమ్
- ౧౮ ౨౦ శరీరత్వలక్షణపరిష్కారప్రదర్శనమ్
- ౧౮౭ ౧౧ ఉక్తలక్షణవ్యాప్తిప్రదర్శనమ్
- ౧౮ ౧౨ శరీరాత్మలక్షణస్య జగదృష్టవృత్తిత్వేనతద్వాచిశబ్దానాంబ్రహ్మపర్యవృత్త
ముఖ్యతా
- ౧౮ ౧౬ సర్వశక్త్యానాంబ్రహ్మపర్యవృత్తేప్రమాణప్రదర్శనమ్

పత్ర పట్టి

సంఖ్య. సంఖ్య.

విషయః.

- ,, ౨౦ లోకసిద్ధధార్యధారకభావవైలక్షణ్యపపాదనమ్
- ,, ౨౬ సర్వశక్తియోగాత్వసద్గుణైకదేశనధారకత్వేప్రమాణమ్
- ౨౦౧ ౯ సద్గుణైకదేశనసృష్టత్వేప్రమాణవ్యాఖ్యానమ్
- ,, ౨౫ భేదాభేదానుగుణ్యసద్వశక్లౌకవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- ౨౦౨ ౯ ఏకత్వేసతినానాత్వమిత్యేతద్వ్యాఖ్యానమ్
- ,, ౨౯ నానాత్వసత్యచైకతేత్యేతద్వ్యాఖ్యానమ్
- ౨౦౫ ౧౧ అచిత్తమిత్యేతద్వ్యాఖ్యానమ్
- ౨౦౬ ౨౦ సామాన్యేనవిజాతీయధర్మాసంభవాపాదనస్యాయుక్తత్వే
ప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౩ దృష్టాన్తదాన్తాన్తైకయోగ్యవక్షింతాంశవ్యాఖ్యానమ్
- ౨౦౭ ౧౪ బ్రహ్మణః సకలతరవిసజాతీయత్వాదాశ్చర్యశక్తియోగేప్రమాణమ్
- ,, ౧౭ స్వగ్రంథస్యఅతిగంభీరార్థగౌరవసంభవాభిప్రాయతా
- ౨౦౮ ౬ శ్రుతీనాంనానావిధత్వ త్వదుక్తగ్రంథపరత్వప్రకారశబ్దానిరాసః
- ,, ౯ సృష్టిప్రళయశ్రుతివైవిధ్యప్రతిపాదనమ్
- ౨౦౯ ౨ నిర్గుణావిశ్రుత్యుపపాదనమ్
- ౨౧౦ ౧౯ శ్రుతీనాంనిర్గుణభేదనిషేధసగుడైక్యభేదశరీరాత్మత్వబోధకత్వాన్నానాత్వమ్
- ,, ౨౦ నిర్గుణావిశ్రుతీనాంస్వోక్తార్థపరత్వేష్యుపపన్నతా
- ౨౧౧ ౧౬ ముఖ్యాగ్రస్థావిరుద్ధతాప్రకారశబ్దానిరాసః
- ,, ౨౨ అవికారనిర్గుణశ్రుతిఃముఖ్యాగ్రస్థాప్రతిపాదనమ్
- ౨౧౨ ౧౩ భేదనిషేధకవాక్యానాం ప్రకాశినానాత్వాసభ్యుపగమాన్యుఖ్యాగ్రస్థతా
- ,, ౧౮ జ్ఞానానందమాత్రవాదివాక్యానాం జ్ఞాన్యాదిపర్యవత్వాత్ జ్ఞానినః
జ్ఞానవత్స్వయంప్రకాశత్వాదృచ్ఛముఖ్యాగ్రస్థతా
- ,, ౨౮ జ్ఞానస్వజ్ఞానాదిగుణాశ్రయత్వానుపపన్నతాప్రకారప్రశ్నః
- ౨౧౪ ౧౫ వికృతశ్రుత్యుఖ్యాగ్రస్థాప్రతిపాదనమ్
- ,, ౧౬ సర్వశ్రుత్యనురోధనచోదనా
- ,, ౧౭ సర్వశ్రుత్యనురోధచోదనాప్రతిపాదనమ్
- ,, ౧౮ సర్వస్వసమగ్ధితత్వప్రకారప్రశ్నః
- ,, ౨౬ అపవర్గోపాయభూతైక్యజ్ఞానానుగుణ్యేనశ్రుత్యుక్తరనేయతాచోదనా
- ౨౧౫ ౨౧ వికృతజ్ఞానస్యఅపవర్గోపాయత్వచోదనాపరిహారః
- ౨౧౬ ౧౧ వికృతజ్ఞానస్యఅపవర్గోపాయత్వేషుసరాశబ్దాని
- ,, ౧౨ వికృతజ్ఞానస్యఅపవర్గసాధనతాయంపుసరాశబ్దాపరిహారః
- ,, ౧౫ వికృతజ్ఞానస్యపరమార్థవిషయతాశబ్దాయంత్యదనిష్టప్రసక్తాభిప్రాయతా
- ,, ౨౬ విషయభేదనావిరోధతాప్రశ్నః
- ౨౧౭ ౧౩ విషయవిభాగప్రదర్శనమ్

పత్ర పక్షి

సఖ్య సఖ్య

విషయః.

- ,, ౧౯ భేదాభేదజ్ఞానస్వమితోపాయతా తాత్పర్యశక్త్యాచ్యుదాసః
- ,, ౨౪ ద్వారభూతాచిత్స్వభావనిదర్శనమ్
- ౨౧౮ ౧౫ ద్వారభూతజీవస్వభావనిదర్శనమ్
- ,, ౨౦ పరోక్షతత్వమనివాక్యస్య ఐక్యజ్ఞానేనపగుణపరతాప్రతిపాదనమ్
- ,, ౨౪ సగుణపరత్వేవాక్యకారగ్రన్థనిదర్శనమ్
- ,, ౨౭ సగుణపరత్వేనుస్పృష్టద్రమిడాచార్యగ్రన్థనిదర్శనమ్
- ౨౧౯ ౧౫ యద్యపీతిద్రమిడాచార్యగ్రన్థప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౬ ద్రమిడాచార్యగ్రన్థవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- ౨౨౦ ౨౪ పరమాత్మనియామ్యత్వేవిధినిషేధశాస్త్రస్యవైయర్థ్యప్రసజ్జనబోధనా
- ,, ౨౬ పరమాత్మనియామ్యత్వాగ్నేకారేప్రయోజనప్రశ్నః
- ,, ౨౮ అధికార్యభావప్రకారశక్త్యాపరిహారః
- ౨౨౧ ౯ రాజాదౌప్రజానాంవిధినిషేధయోగ్యతేవేశ్వరేపినియామకతా
- శక్త్యానిరాసః
- ,, ౨౩ కారయితృత్వశ్రుతుత్వైపూర్వకత్వైర్భుణ్యప్రసజ్జనమ్
- ,, ౩౦ కారయితృత్వశ్రుతేర్భుణ్యబోధనాపరిహారః
- ౨౨౪ ౧౮ కారయితృత్వశ్రుతినిర్వాహపాదనమ్
- ౨౨౫ ౧౩ ఉపాయస్వరూపవిశదీకరణమ్
- ,, ౧౭ ఈశ్వరవిషయభక్తేః బ్రహ్మవిషయత్వాభావశక్త్యావ్యాప్యత్రయేవరేతుత్వైః
- ,, ౨౦ జన్మాదరేతుత్వక్రభక్తేర్దగ్ధప్రపత్తిసాపేక్షతా
- ౨౨౭ ౨౩ అర్చనప్రణామాదేరజ్ఞాగ్నిత్వయోఃప్రకారశక్త్యా
- ౨౨౮ ౪ అర్చనాదేః పూర్వోత్తరభేదేనాజ్ఞాగ్నితాసమర్థనమ్
- ౨౨౯ ౨౩ అర్చనాదేః అజ్ఞాగ్నిత్వసమర్థనస్యసాంప్రదాయికతా
- ౨౩౦ ౧౬ భక్తేఃకర్తానుగృహీతత్వేప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౮ కర్తవ్యాచిపదప్రశ్నః
- ,, ౧౯ అవిద్యాశబ్దస్యకర్తవ్యాచిత్వేప్రయోగప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౪ భక్తుపాయత్వప్రకారశక్త్యాపూర్వకఉపాయవిధివాత్వైక
- కణ్ఠ్యనయోజనా
- ౨౩౧ ౧౪ ధ్యానవిధేయత్వాగ్నేకారేభక్తుపాయతాయాఃప్రయోజనప్రశ్నః
- ,, ౨౦ భక్తివాచిశబ్దాప్రతితిపూర్వకధ్యానవిశేషత్వప్రకారశక్త్యాం
- ప్రతిపచనమ్
- ౨౩౨ ౧౨ ధ్యానలభ్యత్వేప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౩ భక్త్యైత్యాదాభక్తిసాధ్యజ్ఞానాదరస్యాపవర్గసాధనతాశక్త్యా
- నిరసనాయతద్వ్యాఖ్యానమ్
- ౨౩౩ ౧౬ ఉదాహృతశ్రుత్యర్థోపసంహారః

పత్ర పక్షి

సర్వ సర్వ

విషయం.

- ౧౩౪ ౧౬ కర్మానుగృహీతత్వే ప్రమాణ ప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౭ స్యుక్తకర్మానిర్ద్యభ్యుపగమేభక్తైరుపాయతా ప్రకారకశక్త్యానిరాసః
- ౧౩౫ ౧౬ అన్యోపాయాదివాదివాంతరానుగృహీతశ్రుతివిరోధాన్నిరసనీయతా
- ౧౩౬ ౧౧ మధ్యస్థీనాం వేదైకరుచిమూలసత్వోద్దేశికా త్తన్నిరసనానుపపత్తిశక్త్యా
పరిహారపూర్వకఫలితార్థోక్తిః
- ౧౩౭ ౧౧ శుద్ధసత్త్వతిరిక్తానామప్రామాణ్యహేతుత్వేమాత్మసృజనసాపాదనమ్
- ౧౩౮ ౧౧ మాత్మసృజనవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- ,, ౧౬ ఉదాహరిష్యమాణయస్త్రిన్ద్రియాదిష్టోకార్థః
- ౧౩౯ ౧౮ దేవతాగుణప్రకారప్రశస్త్యప్రతిపదసాపాదనమ్
- ౧౪౦ ౧౪ సంకీర్ణేత్వస్యజ్ఞోకస్యబహుభిర్భాగ్యతాశక్త్యానిరసనమ్
- ,, ౧౭ బ్రహ్మణఃక్షేత్రజ్ఞత్వప్రకారప్రశస్త్యః
- ,, ౧౪ భూయసాంబలీయస్త్యన్యాయపరిహరః
- ౧౪౧ ౧౧ పరిహరప్రయోజనప్రతిపాదనమ్
- ,, ౧౧ కింగుణకదైవతోక్తత్వశక్త్యానిరసనమ్
- ౧౪౨ ౧౬ సాత్వికాదిభిర్గాభ్యుపగమేపిజ్ఞానావిషయభూతయోఃప్రామాణ్య
ప్రామాణ్యశక్త్యానిరాసః
- ,, ౧౮ పురాణానాంబ్రహ్మప్రాక్తత్వేపరాశరాదిప్రాక్తత్వప్రకారశక్త్యానిరసనమ్
- ,, ౧౦ అపారమేయశ్రుతిషు గుణానుగుణప్రామాణ్య ప్రామాణ్య
విభాగాసమ్మవశక్త్యా
- ౧౪౩ ౪ పూర్వోక్త శక్త్యాపరిహరః
- ౧౪౪ ౧౯ ఉపనిషద్భాగేష్యసస్యపరత్వాన్నిర్వాహప్రాకారశక్త్యానిరాసః
- ౧౪౫ ౧౩ పరిహరకథనమ్
- ౧౪౬ ౧౩ సృష్ట్యాద్యుపపాదకవేదేషుసద్బ్రహ్మదిశబ్దానాం నారాయణకారణ
పరత్వోక్తిః
- ,, ౧౭ ఏతద్వచనైకార్థకవాక్యాస్తరప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౧ సద్బ్రహ్మసృజితైశ్చైతద్ధౌర్ధ్వపర్యవసానస్యకారణవాక్యజాతైకార్థ్య
సిద్ధిప్రయోజనత్వాపాదనమ్
- ,, ౧౩ కారణవాక్యైకార్థవాక్యాస్తరోపపాదనమ్
- ౧౪౭ ౮ సద్బ్రహ్మశబ్దయోరాత్మపర్యవసాయిత్వోపపాదనమ్
- ,, ౧౦ సద్బ్రహ్మశబ్దవిశేషాత్తత్వసాన్నిధ్యాపి నారాయణపర్యవసాయిత్వోక్తిః
- ౧౪౮ ౧ ఏకాహవా ఇత్యస్యానువాదరూపతాశక్త్యా
- ౧౪౯ ౧౩ ఉక్తార్థప్రమాణాస్తరోక్తిపూర్వకాధికహిరణ్యగర్భకారణతా
శక్త్యానిరాకరణమ్

పత్ర పక్షి

సజ్ఞాః సజ్ఞాః విషయః.

- ౨౧౧ ౧౦ అభ్యుత్పత్తిస్తరనారాయణైకవాక్యత్వాన్నారాయణపరతా ప్రతిపాదనమ్
 ,, ౧౧ అభ్యుత్పత్తిస్తరభూత ఇత్యుత్పత్తిస్తరనారాయణపరతా ప్రకారశబ్దానిరాసః
 ,, ౧౨ పురుషశబ్దస్తరనారాయణపరత్వప్రతిపాదనమ్
 ౨౧౩ ౧౩ నారాయణానువాకస్యాపిప్రమాణత్వోపపాదనమ్
 ,, ౨౦ నారాయణానువాకప్రకార తదగ్రప్రజ్ఞాప్రకారశబ్దానిరాసః
 ,, ౨౩ నారాయణానువాకస్యసర్వవిద్యోపాస్యవిశేషనిర్ణాయకత్వాభావశబ్దా
 ౨౧౪ ౨౧ తత్తద్భూతానంతత్తస్యణయోగేననారాయణవాచిత్వసమర్థనమ్
 ,, ౨౩ విశ్వమేదమితిసామానాధికరణ్యాగోపపాదనమ్
 ౨౧౫ ౨౧ సబ్రహ్మేతివాక్యసామానాధికరణ్యాగోపపాదనమ్
 ౨౧౬ ౨౧ ఏతదనువాకస్యశబ్దాద్విద్యోపాద్యనుగుణ్యేననేయత్వ శక్త్యాంయంవైషమ్యాః
 ,, ౨౨ అన్యేషాంవాక్యానామస్యపరత్వోపపాదనమ్
 ౨౧౭ ౧౧ పూర్వపక్షోదాహృతక్రుతేర్వాక్యభ్యాసోపపాదనమ్
 ,, ౧౨ పాణినిమనఃకథాద్విక్రతుర్థవిచారః
 ,, ౨౧ సర్వస్యేతిక్రుతుర్థవిచారః
 ౨౧౮ ౧౦ ఈశానాదిశబ్దానాంనారాయణవాచకత్వమ్
 ,, ౧౩ సర్వశబ్దార్థాద్వివాక్యాగ్రవిచారః
 ,, ౧౪ శమ్భురితివాక్యేకారణత్వస్య విధేయతాశబ్దానిరాసః
 ౨౧౯ ౧౧ అనువాదత్వాగ్నేకారేపివస్యకారణత్వేనానుద్యతాశబ్దానిరాసః
 ౨౨౦ ౧౧ తతోయదిత్వాదిక్రుతుర్థవిచారః
 ౨౨౧ ౨౧ యస్మాన్నాదీయదిత్వేతద్వాక్యభ్యాసోపపాదనమ్
 ౨౨౨ ౧౨ అస్యవాక్యస్యవిరుద్ధానిర్వాహప్రకారకజిజ్ఞాసాప్రతిపాదనమ్
 ౨౨౩ ౧౧ ఉత్తరకరణానుగుణ్యేనతతోయదితివాక్యాగ్రవిచారః
 ,, ౧౨ ప్రకరణానుగుణ్యేనప్రతిపాదనోపపాదనమ్
 ౨౨౪ ౧౧ సర్వాననఃకథివాక్యవగతశబ్దార్థవిచారః
 ,, ౨౨ ఉత్తరత్రపురుషప్రతిపాదనాత్ శివశబ్దస్యపురుషపరతా సమర్థనమ్
 ౨౨౫ ౧౧ దేవతావ్రతపరత్వేనసన్-యసఃరః ఇతికారణోపాస్యవిశేషనిర్ణయ
 పరవాక్యయోగస్తాత్వాశబ్దానిరాసః
 ,, ౨౧ యద్వేదాదావితివాక్యస్యపూర్వాపరపర్యలోచనయానారాయణ
 పరతా సమర్థనమ్
 ౨౨౬ ౧౧ యద్వేదాదావిత్వస్యాగ్రప్రతిపాదనమ్
 ౨౨౭ ౨౧ అకారవాచ్యతైవమహేశ్వరత్వే నారాయణస్యపరత్వసిద్ధిప్రకార
 శబ్దానిరాసః
 ౨౨౮ ౧౨ భగవతోవాచ్యజాతప్రకృతిత్వేఅకారస్యవాచకజాతప్రకృతిత్వేన
 భగవద్వచనమ్

పత్ర పక్షి-

సఖ్యః సఖ్యః

విషయః.

- ,, ౧౦ అకారవాచ్యత్వేనుప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౧ అకారస్యవాచకజాతఃసకృత్త్వేనుప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౨ ఉక్తార్థస్యనిగమనమ్
- ౧౨౧ ౧౩ మహేశ్వరశబ్దస్యసాధారణత్వాత్ ప్రకరణపర్యాలోచనయాచనారాయణ
పరతాయాఃయక్షతా
- ,, ౧౪ నారాయణపైవ్యవతత్తచ్ఛబ్దవాచ్యస్యపరత్వస్యఉత్తరానువాకేక్షోః
- ,, ౧౫ విశ్వాధికృత్యాదిముఖివాదేః కారణతాశఙ్కానిరాసః
- ,, ౧౬ ప్రతీయమానత్వేప్రయోజనాశఙ్కా
- ౧౨౨ ౪ బ్రహ్మశివయోఃపరత్వాభావేదృష్టాన్తప్రదర్శనమ్
- ,, ౫ విశ్వాధికారద్రవిత్వస్యానిగమనః
- ౧౨౩ ౧౦ హిరణ్యగర్భకారణతావాదనిరాసః
- ,, ౧౦ వ్యోమాతీతవాదోపపాదనమ్
- ,, ౧౩ ఆకాశాన్తర్వర్తినఃకన్యచిదన్వేష్టవ్యత్వేప్రయోజనాశఙ్కా
- ౧౨౪ ౧౩ వ్యోమాతీతవాదనిరాసః
- ,, ౧౫ అనధీతవేదాదిచోద్యప్రకారశఙ్కా
- ,, ౧౬ శ్చుత్యాపరిహరప్రకారాశఙ్కా
- ౧౨౫ ౧౩ ఉభేదత్యాదినా ఆకాశవర్తిత్వప్రతీతేర్లుణజాతాప్రతీతిశఙ్కానిరాసః
- ,, ౧౧ వాక్యకారపరిహృతేఃకథనానుయోగః.
- ,, ౧౫ గుణివ్యతిరేకేణగుణానాముపాస్యతాయాఃప్రకారతానుయోగః
- ౧౨౬ ౫ ఉభయస్యాప్యన్వేష్టవ్యతా
- ౧౨౭ ౪ ఉభయస్యాన్వేష్టవ్యత్వేయభృద్భినిర్వాహస్యావశ్యకతా
- ౧౨౮ ౧౦ బ్రహ్మదేఃకార్యత్వశ్రవణాత్ పరత్వవైకల్యశఙ్కాభ్యుదాసః
- ౧౨౯ ౧౧ దేవేష్వవతారస్యకథనాశఙ్కావాప్యత్తిః
- ,, ౧౩ దేవాదిష్వవతారద్వయస్యకథనాశఙ్కానిరాసః
- ౧౩౦ ౧౩ పరత్వేస్యామాణికేసతిహ్యవనిర్వాహ్యతా
- ,, ౧౫ అధర్మనిరానిర్వాహః
- ౧౩౧ ౩ సోస్తరాదన్తరమిత్యాదేరుద్రవాక్యతాశ్చుతివాక్యతాప్రశ్నః
- ౧౩౩ ౧౨ అస్యార్థస్యసూత్రకారోక్తిప్రదర్శనమ్
- ౧౩౪ ౧౬ సర్వసామానాధికరణ్యస్యపరమాత్మనుప్రవేశకృతత్వవైకల్యద్యయో
జబృంహణప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౧ ఉదాహృతక్షోకేహత్వంశతత్వేయక్షసర్వసామానాధికరణ్యనిధి
ప్రదర్శనమ్
- ౧౩౫ ౧౧ వేతనానాన్నిత్యత్వాత్ సర్వస్యతదనిష్పన్నత్వశఙ్కావాప్యత్తిః
- ౧౬ సూత్రప్రదర్శనమ్

పత్ర పక్షి

సజ్ఞాః సజ్ఞాః విషయః.

- ,, ౧౭ బ్రహ్మశివయోః పరమాత్మాత్మకత్వస్య విశేషతః ప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౨ తద్వ్యాఖ్యానప్రతిపాదనమ్
- ౨౦౬ ౧౩ రుద్రస్యైవ నారాయణాత్మకత్వే ప్రమాణమ్
- ,, ౧౪ తత్రవచనాంతరప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౬ భగవదాత్మకత్వస్య ప్రతీతత్వప్రకారకబిజ్ఞాసానివృత్తిః
- ,, ౧౮ భగవత్ప్రదయోః ఉపాదానమిత్తతామతినిరాకరణమ్
- ,, ౨౨ సూత్రశ్రుతివిరోధాభ్యాం వేదబాహ్యత్వోపపాదనమ్
- ౨౦౮ ౧౪ నారాయణస్య పరమకారణత్వే ఉపబృంహణవచనప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౬ రాజసాదీనివిహాయ సర్వలోకావిగానపరిగృహీతమహాభారతవచనప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౧ శ్రీవిష్ణుపురాణే నారాయణస్య పరమకారణత్వ వచనోపాదానమ్
- ,, ౨౬ ఆనుష్ఠానతత్వస్థిత్యోశ్చ ప్రమాణతయాపరిగృహీతతా
- ౨౦౯ ౮ శ్రుతవేదాంతస్య అనధీత శాఖార్థబుభుత్సయాప్రశ్నః
- ,, ౨౪ ఉపసంహరస్య భగవత్పఠితా
- ౨౧౦ ౧౭ పరబ్రహ్మవస్తుస్వరూపాశక్త్యాం విష్ణోః పరబ్రహ్మతా
- ,, ౧౯ వేదాదిషు ఆగ్నేయే ప్రతిపాదితత్వేన విష్ణోః వాచ్యతా ప్రకార
- శక్త్యాం తద్వ్యాఖ్యానమ్
- ,, ౨౪ సంగ్రహేణోక్తానన్యపరతా వివరణమ్
- ౨౧౧ ౭ ప్రశ్నశ్లోకేన ప్రశ్నస్య సామాన్యవిషయకత్వప్రదర్శనమ్
- ౨౧౨ ౧౯ సామాన్యవిషయప్రశ్నః
- ,, ౨౨ విశేషవిషయోత్తర సంక్షేపశ్లోకః
- ౨౧౩ ౧౭ యత్రేతిలయస్థానప్రశ్నోత్తరకథనమ్
- ,, ౨౨ లయకర్తృప్రశ్నోత్తరాదికథనమ్
- ౨౧౪ ౮ నమస్కారశ్లోకానంతర స్థవచనోపపాదనమ్
- ,, ౧౭ త్రివిధపరిచ్ఛేదానాం ప్రథమం సంగ్రహేణోపపాదనమ్
- ,, ౨౪ వస్త్రవచనేదః
- ౨౧౫ ౧౧ కాలపరిచ్ఛేదంవత్తుమ్ కాలపరిచ్ఛిన్నవ్యావృత్త్యుప పాదనమ్
- ౨౧౬ ౭ షడ్భావ వికారరాహిత్యకథనమ్
- ,, ౧౯ నామనిర్వచనముఖేనదేశాపరిచ్ఛేదః
- ౨౧౭ ౨౭ వస్త్రవచనేదోప పాదనమ్
- ౨౧౮ ౧౪ ఉపసంహరగతవచన జాతోపపాదనమ్
- ,, ౨౩ ధర్మస్వరూపస్య హేయప్రత్యసీకతా
- ౨౧౯ ౮ దివ్యాత్మస్వరూపస్య కల్యాణగుణవత్త్వమ్
- ,, ౧౭ దివ్యాత్మస్వరూపస్య అనాయాసేన సర్వధారకతా
- ,, ౧౯ విగ్రహవైలక్షణ్యోపపాదనమ్

పత్ర పక్షి

సఖ్యో సఖ్యో

విషయః.

- ,, ౨౦ విగ్రహమైలక్షణ్య ప్రయోజనోపపాదనమ్
- ,, ౨౧ షాద్గుణ్యోపపాదనమ్
- 3౦౦ ౬ ఉభయలిక్తత్వేన విలక్షణస్యజగత్సామానాధి కరణ్యప్రకారశక్తౌ
- 3౦౨ ౧౬ సామాన్యవిషయ ప్రశ్నపూర్వకవిశేష విషయోత్తరవచన
ప్రవృత్తిత్వాదనన్యపరతా
- ,, ౧౯ అన్యేషాంపురాణానా మన్యపరత్వా దేతద విరోధేననేయతా
- ,, ౨౧ అన్యపరతాయాఃకథంతానుయోగః
- 3౦3 ౧౧ అవిరోధేననేతుమశక్యత్వేప్రకారశక్తౌ
- ,, ౧౮ సామ్యశక్త్యాచోదనాపరిహారః
- ,, ౨౧ సామ్యశక్త్యాచోదనాపరిహారః
- ,, ౨౪ తాదాత్మ్యకథనస్యప్రయోజనజిజ్ఞాసా
- 3౦౪ ౧౦ సంగ్రహేణోక్త తాదాత్మ్యస్యవివరణావేషితత్వాభిప్రాయః
- ,, ౧3 కృత్స్నప్రపంచ తాదాత్మ్యస్యప్రతీయమానత్వప్రకారజిజ్ఞాసా
- ,, ౨౨ ప్రస్తుతసామ్య పరిహరప్రయోజనజిజ్ఞాసా
- 3౦౫ ౧౯ విజ్ఞానవివిభుతిత్వ ప్రసక్తశక్త్యా
- ,, ౨౧ బ్రహ్మశివాదిప్రపంచస్యపరబ్రహ్మవిభుతిత్వేవచనాంతర ప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౪ సామానాధికరణ్యేన స్వరూపైక్యజ్ఞానవ్యాప్తి ప్రయోజనతా
- ,, ౨౬ ఉపపాద్యోపపాదకాంశయోస్వరూపావేక్షాయా ముక్తవివరణమ్
- 3౦౬ 2 హేత్వంశవ్యాఖ్యానమ్
- ,, ౮ రూపశబ్దస్యశరీరపరత్వ నిశ్చయాయవ చనాంతరకథనమ్
- ,, ౧3 భగవతోనిరవద్య త్వద్వ్యవపత్తికథనమ్
- ,, ౨౦ సామానాధికరణ్యస్య శరీరశరీరిభావనిబద్ధనతా
- ,, ౨౨ అవస్థాయోగస్య సద్వారకతా
- 3౦౭ ౧౮ ఆత్మైవప్రబంధే ఆస్యాగ్రస్యస్వప్తతా
- ,, ౨౫ విగ్రహవైలక్షణ్యమహాభారత ప్రమాణప్రదర్శనమ్
- 3౦౮ ౧౧ విగ్రహవిషయశ్రితిప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౨ తద్వాచ్యానస్య ఆపాతతోవ్యాహతి శక్త్యాపరిహరప్రయోజనతా
- ,, ౨౪ తస్యేతేతద్వాచ్యానమ్
- 3౦౯ ౯ భీరశబ్దవ్యాఖ్యానస్య ధైర్యగుణాన్విత పరత్వవ్యాప్తి ప్రయోజనతా
- ,, ౨౦ ప్రకృతిరుద్రయోరు పాదాననిమి త్తత్వమతస్య నారాయణరుద్రయోరు
పాదాననిమి త్తత్వమతస్యచపూర్వమేవనిరసనమ్
- ,, ౨౭ కారణాదన్యస్యప్రాప్యత్వనిరాసః
- 3౧౦ ౨౬ ఉపబృంహణే చతుర్ముఖకారణత్వశక్త్యానిరాసః
- 3౧౨ ౧౯ తత్త్వాగ్రకరణిగ్రక్తేనచతుర్ముఖస్యపరమకారణత్వానుపపత్త్యుపపాదనమ్

పత్ర పక్షి-

సంఖ్య. సంఖ్య.

విషయం.

- ,, ౨౧ శ్రీవిష్ణుపురాణవచనస్య మానవశ్లోకార్థనిర్ణాయకత్వోపపాదనమ్
- ,, ౨౩ భావనాత్రయవిచారః
- ౩౧౩ ౧౪ కర్మభావనాయావనసంజ్ఞా త్రయక్రమైశ్చజ్ఞా వ్యాప్తత్విప్రయోజనమ్
- ౩౧౪ ౨౪ హిరణ్యగర్భదీత్యాదిశబ్దస్యాసంకాపాత్తుక్తేషుభావనాద్వయ ప్రసంగశబ్దా వ్యాప్తత్వస్థప్రయోజకోపపాదనమ్
- ౩౧౫ ౫ ఆధికారబోధవిషయక ప్రశ్నోత్తరా పాదనమ్
- ,, ౨౩ మిమాంసకాభిమత సిద్ధాంతేభ్యుత్పత్త్యభావవాదనిరాసః
- ,, ౨౬ సిద్ధాంతేభ్యుత్పత్త్యనన్తేషుర్వాణస్యపూర్వపక్షోపపాదనమ్
- ౩౧౬ ౧౯ పూర్వోక్తపూర్వపక్షపరిహరః
- ,, ౨౧ సిద్ధపస్తునిశబ్దస్యబోధక శ్రిగ్రహణోపపాదనమ్
- ,, ౨౪ ప్రథమం యాదృచ్ఛికభ్యుత్పత్తేస్సిద్ధాంతవిషయత్వప్రదర్శనమ్
- ౩౧౮ ౧౮ బుద్ధిపూర్వభ్యుత్పత్తేలోకప్రచురతాప్రదర్శనమ్
- ౩౨౦ ౨౫ యాదృచ్ఛికబుద్ధిపూర్వకభ్యుత్పత్త్యోర్పాద్యభ్యుత్పత్త్యోస్సిద్ధార్థ విషయ త్వేవిప్రయోజనప్రకారశబ్దాయా ప్రతిపదనమ్
- ౩౨౧ ౨౩ సిద్ధాంతేఆద్యభ్యుత్పత్త్యభావేపిబ్రహ్మణసిద్ధ్యుపపాదనమ్
- ౩౨౨ ౧౫ ఫలత్వేనసిద్ధాంతదాహరణత్రయప్రదర్శనమ్
- ౩౨౩ ౧౦ విధిశ్రవణాభావశబ్దాయాంఫలితాన్తకథనమ్
- ,, ౧౬ బ్రహ్మస్వరూపతద్విశేషణయోస్సిద్ధత్వేవిప్రయోజనజిజ్ఞాసా
- ,, ౨౧ సర్వవిధిసాధారణాన్తకథనమ్
- ౩౨౪ ౧౫ ఆర్థవాదానాం విధ్యుపయోగిత్వేన స్వాధేప్రమాణ్యే ద్రమిడాచార్యగ్రహోపపాదనమ్
- ,, ౧౭ ఆసతాస్తుత్వనుపపత్తిప్రకారశబ్దానిరాసః
- ౩౨౫ ౨౫ పరోక్షకార్యస్యానుపపన్నతా
- ౩౨౬ ౨౫ కార్యత్వస్యకృతిభావభావిత్వ కృత్యుద్దేశ్యతారూపత్వేనూపయోగప్రశ్నః
- ,, ౨౬ యదధికృత్యకృతిర్వర్తతే తత్ కృత్యుద్దేశ్యత్వమిత్యస్యపరిహరరూపతా
- ౩౨౭ ౧౫ పురుషబుద్ధిరూపాధికారస్యపురుషకృతేరసంఖ్యవాభిప్రాయః
- ,, ౧౭ యత్ప్రాప్తీర్హయాకృతేరుత్పత్తిఃతత్ కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్
- ,, ౧౮ కృతిమత్పురుషేష్టత్వస్య కృత్యుద్దేశ్యత్వేదోషః
- ,, ౨౨ ఇష్టస్యప్రేరకత్వాకారః కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్
- ,, ౨౪ ఇష్టతయాప్రతితస్యస్వప్రయత్నోత్పత్తిమప్రేరణాసిద్ధేఃప్రేరకతారూపతా
- ౩౨౮ ౧ ఇచ్ఛాయామపిఇష్టస్యస్వప్రయత్నోత్పత్తిమప్రేరణాసిద్ధత్వమ్
- ,, ౨౭ తత్పురుషానుకూలత్వస్య కృత్యుద్దేశ్యత్వరూపతాశబ్దా
- ౩౨౯ ౧౭ పురుషానుకూలత్వస్య కృత్యుద్దేశ్యత్వశబ్దా పరిహరః
- ,, ౨౩ సుఖవ్యతిరక్తరుగనివృత్తేరపిపురుషానుకూలతాశబ్దా

పత్ర పక్షి

సజ్జా సజ్జా

విషయః.

.. ౨౮ దుఃఖ నివృత్తావనుకూలతాబుద్ధేభిః ప్రాప్తిపూర్వక సుఖదుఃఖ

యోగ్యవేకప్రదర్శనమ్

౩౩౦ ౧౫ దుఃఖనివృత్తేర వ్యనుకూలత్వభిః సమర్థనమ్

.. ౨౯ ఇష్టతాసామ్యాదనుకూలతాబుద్ధేభిః సమర్థనమ్

౩౩౧ ౮ సుఖవ్యతిరిక్తస్య నియోగస్య అనుకూలత్వానుపపన్నతా

.. ౧౦ నియోగస్య సుఖవిశేషత్వనిరాకరణమ్

.. ౨౯ ఇష్టసాధనతయైవ నియోగత్వస్థిరత్వా పూర్వత్వప్రతితి ప్రకాశ

విషయకజిజ్ఞాసా

౩౩౨ ౧౦ భృత్యేష్టప్రదరాజవత్ నియోగస్య స్వతంత్రత్వానుపపత్త్యభావ

శబ్దానిరాసః

.. ౧౯ ధాత్వద్వస్య ప్రయత్నసాధ్యతాపాదనమ్

.. ౨౦ స్వర్గకామపదసమఖ్యాహారాధాత్వద్ధాతిరేకిణి నియోగత్వాద్యవగమనమ్

.. ౨౨ ధాత్వద్ధాతిరక్తత్వస్య స్వర్గసాధనతా ప్రతినిబిధనతా

౩౩౩ ౧౨ స్వర్గసాధనత్వప్రతినిబిధనత్వస్య సహేతుకతాశబ్దాప్రతిపచనమ్

.. ౧౩ ధాత్వద్వస్య ప్రథమప్రతిపన్నత్వ వచనే ప్రయోజకజిజ్ఞాసాప్రతిపచనమ్

.. ౨౪ యోగ్యప్రకారజిజ్ఞాసా ప్రతిపచనమ్

.. ౨౫ ప్రథమమనన్యార్థతయా కార్యస్య ప్రతిపన్నత్వే పితదనుపపన్నతావచనమ్

౩౩౪ ౧౯ ప్రథమప్రతిపన్న వాక్యార్థపరిత్యాగే ఉదాహరణప్రదర్శనమ్

.. ౨౩ ఏకపదశ్రవణవేళాయా మనన్యార్థతయా ప్రథమ ప్రతిపత్తేరసత్త్వమ్

.. ౨౫ కార్యస్య అన్యార్థత్వా భావప్రతిత్వసాక్షాత్త్య పూర్వకకారణజిజ్ఞాసా

౩౩౫ ౧౦ నియోగస్య అనుకూలత్వే ప్రమాణాభావోప సంహరః

.. ౧౮ నియోగస్య అనుకూలత్వే యోగ్యానుపలబ్ధి దూషణోపపాదనమ్

౩౩౬ ౨౫ కృతిం ప్రతిశేషిత్వం కృత్య దేశ్యత్వమితి త్షణవాక్య దూషణోపపాదనమ్

౩౩౭ ౧౦ పరాభిమతశేషశేషిత్వ లక్షణాశ్చ

.. ౧౩ కృత్యదేశ్యత్వేదోషోపపాదనమ్

.. ౧౫ కార్యప్రతిసంబధి ప్రతిసంబధిత్వరూపశేషిత్వస్య కార్యతారూపతా

భృషగమేహేతుజిజ్ఞాసా

.. ౨౧ పరోద్దేశప్రవృత్తకృతివాన్యత్వద్వత్వస్య శేషత్వరూపతాపక్షేష్యత

దూషణోపపాదనమ్

౩౩౮ ౧౩ శేషశేషిత్వలక్షణజిజ్ఞాసా యాంశేషత్వాదిసూత్రవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్

౩౩౯ ౧౨ ఉక్తలక్షణస్య వైదికోదాహరణప్రదర్శనమ్

.. ౧౯ ఉక్తలక్షణస్య త్రిహ్వది తౌకికోదాహరణప్రదర్శనమ్

.. ౨౦ ఉక్తలక్షణస్య ఔపనిషదోదాహరణప్రదర్శనమ్

.. ౨౨ ఊర్వరస్య చిదచిత్ శ్చ శేషిత్వశేషత్వే ప్రమాణవచనమ్

పత్ర పక్షి

సజ్ఞా సజ్ఞా విషయః.

- ౩౪౦ ౮ నిరూపకేషు ప్రాణాక రాధస్యాసుద్ధరత్వమ్
 ,, ౧౦ కార్యానుబంధస్థ దూషణమ్
- ౩౪౧ ౧ కర్తృవాచికారస్య నియోజ్యపరత్వస్య శబ్దానుశాసన విరుద్ధత్వరూప
 పూర్వపక్ష యుక్తిశబ్దా
 ,, ౧౨ తాదృశపూర్వపక్షయుక్తిశబ్దాపరిహారః
- ౩౪౨ ౧౩ శాస్త్రసిద్ధియాగకర్తృత్వాత్పయోస్యర్థసాధనత్వనిశ్చయదాహరణ
 విశదీకరణమ్
 ,, ౨౨ ఏతద్విశేషాభిప్రాయపదనమ్
 ,, ౨౪ క్రియాత్వరంప్రతికర్తృత్వ శ్రవణప్రకార- క్రియాత్వరే
 కర్తృత్వ కల్పనస్వరూపయోగశబ్దానిరాసః
- ౩౪౩ ౯ బుద్ధాకర్తృత్వకల్పనాప్రకార శబ్దానివృత్తిః
 ,, ౧౧ ఉక్తాధేతద్విధిస్థో దాహరణమ్
 ,, ౧౨ నియోజ్యత్వపరతా శ్రవణాశబ్దా
 ,, ౧౪ తాదృశశబ్దా పరిహారః
- ౩౪౪ ౧౫ ఫలసాధనతయాస్థిర్యపపాదనమ్, ఆధికకార్యసాధనతయా
 స్థిర్యపపాదనమ్
 ,, ౨౫ యాగాదేస్వర్గాదిసాధనత్వాసంబంధశబ్దాపరిహారః
- ౩౪౫ ౧౬ వేదవిద్యుచోదర్శనమ్
 ,, ౧౭ భాష్యగ్రంథవ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౨౫ శ్రుతిప్రమాణప్రదర్శనమ్
 ,, ౨౬ తద్వాక్యవ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౨౯ విశ్వమిత్యేతద్వాక్యఖ్యానమ్
- ౩౪౬ ౧౪ భువనస్యేత్యేతద్వాక్యఖ్యానమ్
 ,, ౧౬ ధారకప్రకారాశబ్దా
 ,, ౧౮ మన్తోత్తరాధ్యక్ష్యాఖ్యానమ్
 ,, ౨౪ భువనస్యేత్యసేవోత్తఫలప్రదత్వాదివైశద్యాయభగవద్వచనకథనమ్
- ౩౪౭ ౧౩ అవతారశబ్దానివృత్తిగ్రంథవ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౧౫ తనుశబ్దస్వాల్పార్థత్వనివృత్తిగ్రంథకవచనమ్
 ,, ౧౭ భోక్తృత్వవైశద్యోపపాదనమ్
 ,, ౧౮ ప్రభుశబ్దవ్యాఖ్యానమ్
 ,, ౧౯ శ్రీవిష్ణుపురాణపదనప్రతిపాదనమ్
 ,, ౨౧ ఏతద్గ్రంథసర్వవేద శాస్త్రాగ్రముతత్వమ్
 ,, ౨౪ ఏతద్గ్రంథోపపన్నత్వపూర్వకముటకవాక్యప్రదర్శనమ్
- ౩౪౮ ౧౪ స్వాతంత్ర్యేణసంబంధే ప్రమాణప్రదర్శనమ్

పత్ర పక్షి-

సఖ్యః సఖ్యః విషయః.

- ,, ౧౬ ప్రస్తుతానుపపత్తిపరిహారస్య ప్రయోజనకథనమ్
- ,, ౨౪ లిజాద్యర్థ విశదీకరణమ్
- ,, ౨౫ ప్రకృత్యర్థస్య కర్మవ్యాసారసాధ్యతా ౭విధానవివరణమ్
- ౩౫౦ ౨౫ కర్మవిధివాక్యానాం దేవతాఫలప్రదత్వాబోధకత్వేనా పూర్వక్షత్వభావః
- ౩౫౧ ౧౪ వాయువ్యేత్యాదివాక్యప్రదర్శనమ్
- ,, ౧౫ ఫలసాధనత్వస్య విధ్యాక్షేపసిద్ధతావచ నాయుక్తతా
- ,, ౨౩ కర్మణః దేవతాద్వారకఫలసాధనత్వ సిద్ధ్యభావశక్త్యానిరాసః
- ౩౫౨ ౧౬ అర్చవాదోక్తవిధ్యర్థతాత్పర్యాజ్ఞీకారేడిదాహరణోక్తిః
- ,, ౧౮ తాదృశాజ్ఞీకారస్య ప్రయోజనోక్తిః
- ౩౫౩ ౧౨ లోకసిద్ధభాషణానుష్ఠరణేన పరోపాలక్ష్యనమ్
- ,, ౨౩ ఉక్తాశ్చేత్రుతివచనమ్
- ౩౫౪ ౨౩ వేదవిద్వదనకథనమ్
- ,, ౨౬ ఉక్తాశ్చేత్రగవద్వచనప్రదర్శనమ్
- ౩౫౬ ౧౦ ఏవమవిరోధేనసిద్ధాహస్యప్రయోజనప్రశ్నః
- ,, ౧౯ తదనభిమతనిత్యవిభూతిసమర్థనమ్
- ౩౫౮ ౨౫ భగవద్గుణబోధక శ్రుత్యుపవాదనమ్
- ,, ౨౬ మనోమయశ్చ వ్యాఖ్యానోపవాదనమ్
- ౩౫౯ ౧౮ నీలతోయదేత్రుతి వ్యాఖ్యానోపవాదనమ్
- ౩౬౦ ౨౩ పత్నీవిషయప్రమాణ ప్రదర్శనమ్
- ,, ౨౪ స్థానపరిజనాదివిషయ ప్రమాణప్రదర్శనమ్
- ౩౬౧ ౨౪ అనేకాథవిధానే వాక్యభేదచోదనా
- ,, ౨౫ అనేకాథవిధానేవాక్య భేదశక్త్యాపరిహారః
- ,, ౨౬ విశ్వావిధౌజైమినీయ సూత్ర స్రుతిపాదనమ్
- ౩౬౨ ౧౧ సూత్రవిషయవాక్యప్రదర్శనపూర్వకవిష్టాప్తవిశదీకరణమ్
- ,, ౧౩ మన్తాగ్రాంతం అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకత్వేనాత్రాన్యపరత్వేన సాంప్రదేతాత్పర్యాభావార్పర్వసిద్ధ్యభావశక్త్యానిరాసః
- ,, ౧౯ జోతాగ్రాన్తస్వరూపనిరూపణమ్
- ౩౬౪ ౧౬ మన్తాగ్రాన్తానుష్ఠేయార్థాభ్యుపగమేనప్రతివచనమ్
- ,, ౨౨ నిత్యవిభూతిపరత్వేముక్తావిషయత్వశక్త్యాపూర్వకపరిహారః
- ౩౬౫ ౧౫ బృహత్పక్షేకార్య పరత్వేనవివక్షితసిద్ధ్యభావశక్త్యాపరిహారః
- ,, ౧౬ పరమపద శబ్దస్యఅథా ద్దరపరత్వ ముఖేనచోదనా
- ,, ౨౦ పూర్వచోదనాపరిహారః
- ౩౬౬ ౧౮ విష్ణుభ్యమిత్యత్రస్థానస్య వ్యావర్త్యత్వాభావాజ్జీవస్వరూపస్య వ్యావర్త్యత్వమితీశక్త్యానిరాసః

పత్ర పక్షి-

సఖ్యో సఖ్యో.

విషయః.

- .. ౨౫ పరమపదశబ్దస్య అర్థత్రయ వాచిత్యే ప్రయోగప్రదర్శనమ్
- ౩౬౭ ౧౦ ఏ కావయవశక్త్యా త్రిష్వపి ముఖ్యత్వోపపాదనమ్
- .. ౧౭ అర్థత్రయస్యాపి ప్రాప్యత్వస్య చాదనాపూర్వకోపపాదనమ్
- .. ౨౧ ఆత్మప్రాప్త్యేభగవత్ప్రాప్తిసాహిత్యోపపాదనమ్
- .. ౨౭ అన్యతశబ్దస్య కర్మవాచిత్య ప్రకారకశబ్దా
- ౩౬౮ ౧౧ అవిద్యాశబ్దస్య కర్మవాచితా
- .. ౧౪ ఆన్యతశబ్దస్య పాపవాచితా
- .. ౨౪ స్థానవిశేషప్రాప్తైర్భగవత్ప్రాప్తిగర్భతా
- .. ౨౬ ఉదాహృతవాక్యాంతర వ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- ౩౬౯ ౧౨ త్వయి నమిత్యన్యఫలితా ర్థోపపాదనమ్
- .. ౨౩ అన్యపరమవ్యోమశబ్ద వాచ్యత్వనిర్వికారత్వ ప్రదర్శనమ్
- .. ౨౫ వ్యాఖ్యానవిశేషవ్యాప్తు త్రి ప్రయోజనోపపాదనమ్
- ౩౭౦ ౧౩ పరమపదస్యాస్థిరత్వా పాదనశబ్దా నిరాసః
- ౩౭౧ ౧౪ సత్యకామశబ్దస్య భోగ్యభోగో పకరణాదివాచిత్య ప్రకారకజిజ్ఞాసానివృత్తిః
- .. ౨౧ ప్రమాణసంబద్ధా వ్యవస్థలక్షణసత్యతా వ్యాప్తు త్రి ప్రయోజన త్వాపాదనమ్
- ౩౭౩ ౧౩ సత్యనక్షత్రియపదవ్యాఖ్యానమ్
- .. ౧౪ అర్థాంతరకథనమ్
- .. ౨౩ తత్త్వదాగ్ధర్మకాంతత్వంకల్ప యత్రతాపాదనమ్
- .. ౨౫ భూషణాదికణ్ఠోత్తిదర్శనాయ ఉపబృంహణ వచనప్రదర్శనమ్
- ౩౭౪ ౧౫ శ్రీమద్రామాయణప్రామాణ్యప్రదర్శనమ్
- .. ౨౭ శ్రీపరాశరవచనోపపాదనమ్
- ౩౭౫ ౨౧ శ్రీపత్నీయం ప్రమాణోపపాదనమ్
- .. ౨౨ పరస్థానేవచనోపపాదనమ్
- .. ౨౩ తస్య నిత్యత్వోపపాదనమ్
- .. ౨౪ మహాభారతవచనోపపాదనమ్
- ౩౭౬ ౪ తస్య విలక్షణత్వప్రకారక శబ్దాయాంతద్విషయ వాక్యార్థ పూర్వకతదర్శోపపాదనమ్
- .. ౯ యఏషాంతరాధిత్యే ఇతి వాక్యార్థోపపాదనమ్ (౩౮౩-౨౭.)
- ౩౭౭ ౧౫ కవ్యాసక్రుతేర ర్థపటోపపాదనమ్
- ౩౮౩ ౨౮ ఏతద్విషయసూత్రప్రతి జ్ఞాఖడ్గార్థోపపాదనమ్
- ౩౮౪ ౨౩ ఏతద్విషయ హేతుపపాదనమ్
- .. ౨౪ సూత్రవ్యాఖ్యానోపపాదనమ్
- .. ౨౬ పరమాత్మత్వప్రయోజన జిజ్ఞాసా
- ౩౮౫ ౨౧ రూపస్య అనిత్యత్వప్రాకృతత్వశబ్దా వ్యాప్తు త్రి ప్రయోజనోపపాదనమ్

పత్ర పద్ధి

సత్య సత్య

విషయ:

- .. ౨౨ వాక్యాభిపాదనమ్
- ౩౮౬ ౧౬ తత్వాత్పర్యపాదనమ్
- .. ౧౮ ప్రమిదాచార్య వ్యాఖ్యానానుబంధమ్
- .. ౨౦ ద్వివిధావికల్పనా చూర్యాత్పర్యపర్యవ్యాప్తి
ప్రయోజనోపాదనమ్
- .. ౨౪ పరమార్థ లోపపాదనమ్
- .. ౨౫ అరూపాదుఃసూత్రాదేః సృతకర్తృత్వా
- ౩౮౭ ౧౫ వికారనాచిశ్చిత్రతాత్పర్యత రూపత్వశక్త్యావ్యాప్తి
ప్రయోజక వాక్యోపాదనమ్
- .. ౧౯ తస్యభాష్యగ్రంథోపాదనమ్
- .. ౨౩ పూర్వసంగ్రహాత్కర్తృత్వ విస్తరణోపాదనమ్
- ౩౮౮ ౧౩ వాక్యభాష్యకారగ్రంథాద్వివరణానుబంధసృ
పత్తిపరిణాదేః ప్రదర్శనార్థతా
- .. ౧౯ తత్రావగతత్వప్రకారోపాదనమ్
- .. ౨౦ గుణానన్తీకారశక్తినిరాసః
- ౩౮౯ ౨౫ అర్థవాదాదేస్సాన్తేత్యాత్పర్యాభావాద్విస్తరణరూప
నన్తీకారశక్తియాంతరీక్షచనమ్
- ౩౯౦ ౨౪ స్వాభావికత్వవివరణమ్
- .. ౨౫ బోధకదలిక్రకార్యకరత్వయోః స్వాభావికాస్వాభావికత్వ
విభాగ శక్తియాంతరీక్షహరః
- .. ౨౮ హస్తచేష్టాదివత్ శబ్దస్యబోధకత్వాత్పర్యే రితత్వాశక్త్యానిరాసః
- ౩౯౧ ౨౫ శబ్దత్వాల్దేవదత్తాది శబ్దవత్సాంకేతికత్వశక్త్యాపూర్వకపరిహరః
- ౩౯౨ ౧౦ బోధకత్వస్వస్వాభావికత్వేచ్ఛత్వత్తిగ్రహణసాపేక్షత్వస్యాముక్తత్వాల్
సాన్తేతికత్వశక్తియాంతరీక్షచనమ్
- .. ౨౩ శబ్దానాంబోధకత్వస్వభావత్వేతాకి నైదికప్రకారశక్త్యానిరాసః
- .. ౨౫ ప్రతిపూర్వకత్వా భ్యుపగమేపురుషాధీనత్వాదుచ్చరణస్యవేదస్యా
పారుషేయత్వప్రకారక జిజ్ఞాసా
- ౩౯౩ ౧౮ ఉపబృంహణా పెక్షాప్రకారకజిజ్ఞాసా
- ౩౯౪ ౧౨ నిర్ధవస్తపరత్వేదేదానామ నాదితాపనిశక్తియాంతరీక్షచనమ్
- .. ౨౦ ఇదానీదురసగాహత్వా త్తస్యాపేక్షితత్వాపాదనమ్
- ౩౯౫ ౧౩ పుష్పస్థితాకిశబ్దస్య నైదికానవబోధకత్వాశక్త్యానిరాసః
- .. ౧౯ లక్షణభేదాచ్ఛబ్దభేద ఇత్యాకారకబోధనా
- .. ౨౦ పూర్వబోధనా పరిహరః
- .. ౨౩ వితత్వగ్రకరణోక్తాధ్య సుగ్రహత్వాయ సక్తిగ్రహణానుక్రమణమ్

పత్ర పక్షి
సంఖ్య సంఖ్య విషయః.

- ౩౯౬ ౧౭ ఉభయలిక్ష్మితోఽక్షిః
౧౪ విభూతిమత్స్వవచనమ్
౧౫ నిత్యవిభూతిమత్స్వవచనమ్
౧౬ లీలావిభూతిమత్స్వవచనమ్
౧౭ విక్రమక్రమప్రకారా శబ్దానిరాసః
౩౯౭ ౧౮ కారణావస్థాయామేకత్వ నిశ్చయేనశరీరాత్మత్వస్యాను పపద్యమానత్వాత్
సామానాధికరణ్యస్య స్వరూపైక్యనిబద్ధనత్వ శబ్దానిరాసః
౩౯౮ ౧౯ వ్యప్తిశ్రుతిః
౨౦ బ్రహ్మాణ్డతదనర్గత భోగ్యభోగోపకరణ భోగస్థానదేవమనుష్టుది
వ్యప్తిజాతోఽక్షిః
౩౯౯ ౨౦ పూర్వవాక్యేగర్భితార్థ వివరణమ్
౨౧ బ్రహ్మణ్యధిచిద్విలక్షణత్వాదౌక్రమప్రమాణమ్
౪౦౦ ౧౪ ఉపాయవిషయవక్తవ్యోఽక్షిః
౧౫ జ్ఞానస్యమోక్షోపాయత్వ ప్రకారశబ్దా
౨౧ శ్రీతివిశేషత్వే ప్రయోజనజిజ్ఞాసా
౨౨ వై శేషికమతేన చోదనా
౨౩ పూర్వచోదనాపరిహారః
౨౪ జ్ఞానసాధ్యసుఖాదేః జ్ఞానత్వాభావశబ్దా
౪౦౧ ౧౦ జ్ఞానస్యసుఖత్వశబ్దా
౧౧ జ్ఞానాతిరేకిసుఖస్య దృష్టత్వకల్పనత్వవికల్పేన దూషణకథనమ్
౧౨ ద్వితీయశిరోదూషణమ్
౨౦ ప్రస్తుతోపాసనస్యానవధికారిశయప్రీతిరూపత్వేహేతుజిజ్ఞాసాప్రతిపదనమ్
౨౧ తత్రక్రమికథనమ్
౪౦౨ ౧ ఉపన్దతిబ్రహ్మణ్యసుఖత్వ వచనస్యాయుక్తతా శబ్దానిరాసః
౧౨ జ్ఞానానుమాలత్వస్యవిషయాను మూల్యప్రయోజ్యత్వే క్రమికథనమ్
౨౦ తాదృశక్రమివ్యాఖ్యానమ్
౨౩ పరస్పరభోగ్యభూత బ్రహ్మణ్యస్యభోగ్యత్వా భావశబ్దా
౪౦౩ ౧౦ తపోవైషణిపరంప్రత్యానన్దత్వ శ్రవణస్యప్రకారాశబ్దా
౧౧ పీతివిశేషశబ్దేనాభిప్రేతార్థ వివరణమ్
౨౨ అపురుషార్థత్వా పాదనముఖేనచోదనా
౪౦౪ ౧౮ సర్వలోకవిరుద్ధత్వోప పాదనమ్
౧౯ పూర్వచోదనా పరిహారః
౧౦ దేహత్వాభిమానవిబృద్ధిరత్వోపపాదనమ్

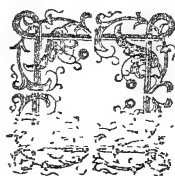
పత్ర పట్టి

సంఖ్య సంఖ్య విషయం.

- ,, ౧౯ సోపాధికత్వదూషణ పూర్వకాత్మాభిమాన ప్రదర్శనమ్
౪౦౫ ౧౪ ఆత్మాభిమానానుగుణ పురుషార్థజ్ఞానాదాహరణకథనమ్
,, ౨౦ సోపాధికత్వోప సంహారః
౪౦౬ ౧౪ ఆత్మాభిమానేపి సుఖానుభవే బ్రహ్మప్రాప్తిప్రయోజనాశఙ్కా
,, ౨౦ ఆత్రప్రమాణకథనమ్
,, ౨౨ వ్యతిక్తసుఖాస్థిరత్వాదా శ్రీవిష్ణుపురాణవచనమ్
,, ౨౫ వస్త్రీత్యేత ద్వాభ్యాసమ్
౪౦౮ ౧౮ సుఖాద్యేకావృత్త్యవతీతేః ప్రకారాశఙ్కా
,, ౨౦ ఉత్తపక్ష్యమాణస్తోకయోర పానరుక్త్యాధికథనమ్
,, ౨౪ ఉదాహృత శ్లోకార్థకథనమ్
,, ౨౫ ఫలితాగ్ధకథనమ్
,, ౨౬ పూర్వపక్షోక్తగ్రన్థార్థకథనమ్
౪౦౯ ౧౪ సేవేత్యాదివచనస్యా సేవ్యసేవావిషయత్వ ప్రకారజ్ఞానా
,, ౧౬ సహిత్యాభ్యాసమ్
,, ౧౭ భగవద్వచనకథనమ్
,, ౧౮ సేవాయాఃమాతోహయత్వ ప్రకారాదిశఙ్కా
,, ౨౫ భక్తేఃవేదనాశబ్దవాచ్యత్వ ప్రకారశఙ్కా
౪౧౦ ౧౩ విశేషితత్వస్య కథనాశఙ్కా
,, ౧౫ ప్రియతమస్య రూపశఙ్కా
,, ౧౬ తత్రభగవద్వచన కథనమ్
,, ౨౧ తత్రమహాభారతవచనకథనమ్
౪౧౧ ౧౬ శ్లోకస్యాన్వయశ్రమేణ వ్యాభ్యాసమ్
,, ౧౯ భక్తేఃవేదనాదిశబ్దవాచ్యత్వే ప్రయోజనాశఙ్కా
౪౧౨ ౫ వితత్ప్రబంధస్యాతిగమ్యురతాప్రదర్శనమ్
,, ౨౫ ఉక్తవిశేషణ త్రయ ఫల కథనమ్

ACADEMY OF
MELKOT
Acc. No.
Date

UNIT RESEARCH
LIBRARY

7-9-83.

భగవద్భావ్యకా
రేణ కృతోవేదా
ధసంగ్రహః।

తాత్పర్యదీపికా
యక్తో జీయాత్సు
మనసాం ముదే ॥

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

వే. (౧.)

అశేష-

తా. ౧. వరదంద్విరదాద్రి శేఖరంకమలాయాదయితందయానిధిమ్,

సకలార్థిజనార్థితప్రదం ప్రణమామిప్రణతార్తిహారిణమ్ ॥

౨. కృత్వానవద్యంనిగమాన్తభావ్యంనిరాకృతంయేనభయం శ్రుతీ [5]
నామ్|ప్రతారితానామబహుశ్రుతైస్తంరామానుజంయోగినమాశ్రయామః॥

౩. శ్రీభావ్యకృదుపస్యస్త్రీయశ్శీశైలపతేనపురః।

వేదార్థసంగ్రహస్యాస్యకుర్తస్తాత్పర్యదీపికామ్॥

(౧) ౪. (అశేషేత్యాదిశ్లోకద్వయేన)-ఆరిష్టితప్రకరణావిఘ్నపరిసమాప్త్య
ర్థమ్, శ్రోతృణాంతత్ప్రసిద్ధ్యర్థంచ, స్మృత్యాచారప్రాప్తంశ్రుత్యా [10]
మజ్జశమాచరతి;

౫. శ్రోతృబుద్ధినమాధానార్థమ్, ఆదాప్రతిపాద్యసంక్షేపశ్చక్రియతే.

౬. తత్ర, ఇష్టదేవతోపాసనరూపమగ్ధాచారః, స్వపక్షస్థాపనరూప
ప్రతిపాద్యసంక్షేపశ్చక్రియతే శ్రోత ఆర్థశ్చ ప్రథమశ్లోకేన

౭. స్వపక్షేచ ప్రతిపాద్యముపాయోపేయాత్మకమ్.

[15]

౮. తత్ర, సిద్ధవస్తుస్వరూపముపేయమ్ - చతుర్థ్యవైషదైస్సూచ్యతే.

౯. నమశ్శబ్దేన - ఉపాయస్సూచ్యతే;

౧౦. తత్రఉపేయస్యబ్రహ్మణఉభయవిభూతివిశిష్టత్వమ్-పూర్వాధేనోచ్యతే,

౧౧. నిర్మలత్వాదిపదేన - ఉభయలికత్వముచ్యతే.

వే . చిదచిద్వస్తుశేషిణే శేషశాయినే । నిర్మలా-

తా . ౧౧. తత్ర, వివ్రతపత్తివిషయస్య తత్త్వమస్యాదివాక్యస్యార్థనిష్ఠముఖేన, లీలావిభూతివిశిష్టత్వముచ్యతే (అశేషచిదచిద్వస్తుశేషిణ) ఇతి సత్యమవదేశనం.

౧౩. జగద్భ్రష్టాణోస్సామానాధికరణ్యమ్ - శరీరశరీరిభావనిబద్ధనమ్; [5]

౧౪ . శరీరత్వం , చేతనప్రత్యసన్యార్హశేషత్వమ్;

౧౫. ఏవం శరీరశరీరిభావనిబద్ధనత్వే సతిహి, భేదశ్రుతిభిర్ఘటకశ్రుతిభిశ్చాస్యవాక్యస్యావిరోధః ?

౧౬. (అశేషపదమ్) - చేతనబహుత్వందర్శయతి.

౧౭. కలిపయచేతననియన్త్రవ్యాప్తిశ్చ అనేనసిద్ధ్యతి [10]

౧౮. (వస్తు)శబ్దేన - పరమార్థత్వంవివక్షితమ్ .

౧౯. అశేషవస్తుశేషిణ్యత్యేతావతాలమ్ , కిమర్థంచిదచిద్భిదప్రయోగఇతిచేత్ ; ఉచ్యతే

౧౦. యాదవప్రకాశమతే, సర్వమపిచేతనమేవతత్రఘటాదేత్యేతన్యానభివ్యక్తిమాత్రమేవేతినచిదచిద్విభాగఇతి, తద్వ్యాప్తిశ్చిదచిద్భూత్యామ్. [15]

౧౧. కింఞ్చ - శాఙ్కరమతే, జీవబ్రహ్మణోస్సామానాధికరణ్యమ్ - స్వరూపైక్యనిబద్ధనమ్ , అచిద్భ్రష్టాణోస్తు - వాధార్థమ్ , ఇతి సామానాధికరణ్యస్యనేకరూపార్థఇతి , తద్వ్యాప్తిశ్చాభిప్రేతా. ...

౧౨. కింఞ్చ - శాఙ్కరమతే, జీవబ్రహ్మణోర్భేదశ్రుతయబేపాధికభేదవిషయాః , అచిద్భ్రష్టాణోర్భేదశ్రుతయస్వాభావికభేదవిషయా [20] ఇతి, భేదశ్రుత్యర్థోనేకరూపార్థ్యవగతఇతి, తద్వ్యాప్తిశ్చాభిప్రేతా. ...

౧౩. నిశ్శేషేత్యపివక్తవ్యే, అకారస్యసుక్ష్మార్థత్వాత్ - అశేషేత్యుక్తమ్.

౧౪. ఏవం లీలావిభూతివిశిష్టత్వముక్తంభవతి .

౧౫. నిత్యవిభూతియోగమాహ (శేషశాయిన) ఇతి .

౧౬. (శేష)శబ్దః - పక్షిపరిజనాదేనప్రదర్శనార్థః; [25]

౧౭. తాచ్ఛిల్యార్థప్రత్యయాస్తత్వాత్ , భోగవిభూతిసంబద్ధస్యస్వాభావికతయా , నిత్యత్వనుభిప్రేతమ్ .

౧౮. ఏవముభయవిభూతివిశిష్టత్వముక్తమ్.

౧౯. అభోభయలిక్తత్వమాహ (నిర్మలానంతకల్యాణనిధయ) ఇతి.

౩౦. నిర్మలశ్చనంతశ్చకల్యాణనిధిశ్చ - నిర్మలానంతకల్యాణనిధిః.

వే. 2న స్తకల్యాణనిధయేవిష్ణువేదముః ॥

రా. 30. “ నిర్గుణమ్ ” ౧ “ నిరవద్యమ్ ” ౨ “ నిరజ్ఞానమ్ ” ౩ “ అపహతపాప్తా ” ౪ “ సమస్తహేయరహితం విష్ణ్వభ్యం పరమం పదమ్ ” ౫ ఇత్యాదిషు బ్రహ్మవిశేషణత్వేన నిర్దోషత్వాదివాచిపదానాం ప్రయోగాత్, [5]

3౨. నైర్మల్యమ్ - హేయప్రత్యసీకత్వమ్ .

33. నిర్మలత్వమునుకూలత్వంచ పరిచ్ఛిన్నేషు కేషుచిత్వాకృతవస్తుస్వస్యస్తీతి తద్వ్యాప్యత్వార్థమ్ , సకలచేతనాచేన పరిత్యాగపూర్వకం ప్రాప్యత్వాదిసిద్ధ్యర్థంచ , తదుపయోగ్యాన స్త్యమాహ- (అనన్తశ) జ్ఞేన .

3౪. అనేన-వాఙ్మనసనిష్పత్తిరూపార్థగుణనిష్ఠపరిపరిశ్చాభిప్రేతః. [10]

3౫. (కల్యాణ)శబ్దః - అనుకూలవాచిత్యావగ్రానదైభిధాయా;

3౬. సహి - ప్రతికూలోపేత్యేషు కల్యాణశబ్దప్రయోగః?

3౭. యద్వా, అనుకూలవేదనిర్వాత్యత్వేన గుణాశకల్యాణశబ్దవాచ్యాః.

3౮. నిర్మలకల్యాణశబ్దాభ్యాం సామాన్యవిశేషగోబలీవద్దనయాపభిప్రీతా.

3౯. (నిధి)శబ్దేన - గుణగుణిభావోపవక్షితః. [15]

౪౦. అనేన- “ అనన్దో బ్రహ్మ ” ౧ ఇత్యాదిష్వానన్దశబ్దస్యానన్దివాచిత్వం సిద్ధమిత్యభిప్రేతమ్ -

౪౧. “ అనన్దం బ్రహ్మణో విద్వాన్ ” ౨ ఇతివ్యతిరేకనిర్దేశాత్.

౪౨. ఏవం హేయప్రత్యసీకత్వ కల్యాణగుణాకరత్వ రూపోభయలిక్ష్మత్వం బ్రహ్మణ ఉక్తమ్. [20]

౪౩. (విష్ణు)శబ్దః - ధర్మనిర్దేశకః.

౪౪. అనేన - శేషిత్వమన్తర్యామిత్వవర్యన్తమితిస్ఫీరితమ్;

౪౫. రూఢ్యా దేవతావిశేషనిర్ణయశ్చ .

౪౬. ఏవం చతుర్థ్యన్తైపదైః - ఉపేయవస్తు నిరూపితమ్.

౪౭. అథోపాయం సూచయతి (నను) ఇతి, [25]

౪౮. “ మన్మనాభవమద్భక్తో మద్భాజీమాంసమసురు ” ౩ ఇత్యత్ర మద్భక్తశబ్దస్య ప్రతిపదమస్యయేన-సమస్యాభావక్త్యన్తర్గతత్వాత్;

౪౯. * ధ్యానార్చనప్రణామాదిరితిహివత్స్యతే? (౪).

౫౦. ఏవమ్ , దేవతోపాసనరూపమజ్ఞానాచారః, శ్రోతశ్చతః.

౧॥ ఆత్మ-ఉ. ౨॥ 3॥ బృహ-ఉ. ౬-౨-౨౦. ౪॥ వి-పు-౧ - ౨౨-౫౩.

౫॥ తై-ఉ-భృ-౬-౨. ౬॥ తై-ఉ-ఆ ౪-౯. ౭॥ గీ-౧౮ - ౬౫.

వే. (౧) పరం బ్రహ్మవాఙ్మయం బ్రహ్మపరిగతం సంసరతి, తత్ -
పరోపాధ్యాత్మికం వివశమ్, అశుభస్యాస్పదమితి ।

తా. ౫౦. ప్రతిపాద్యే స్వపక్షస్థాపనసంక్షేపశాస్త్ర ర్థతృప్తితః ...

(౧) ౫౧. అథద్వితీయేన-గురుపాసనరూపమజ్ఞానాచారః శ్రౌత్యక్రియతే. [5]

౫౩. ఆర్థః ప్రతిపాద్యే పరపక్షనిరాసం సంక్షేపశాస్త్రీయతే.

౫౪. తత్ర, పూర్వాధ్యేన - పరపక్షోపన్యాస సంక్షేపః,

౫౫. ఉత్తరాధ్యేన - తన్నిరాస సంక్షేపః.

౫౬. (పరం బ్రహ్మవేత్త్యాది) . పరమ్ - హేయప్రత్యనీకత్వకల్యాణగుణా
కరత్వాభ్యాంసర్వవిలక్షణమ్. [10]

౫౭. ఏవకారః - విరోధంస్ఫీరయతి ;

౫౮. సంశ్రితదురితాపహరత్వేన తదిష్టఫలప్రదత్వేన చ యదాశ్రయణీ
యమ్ - తదేవాజ్ఞానాదిపరవశంచేతోన్యోరక్షకఇతిభావః.

౫౯. (అజ్ఞమ్) - అవిద్యాతిరోహితస్వరూపమ్.

౬౦. అతపవ (బ్రహ్మపరిగతమ్) - వివిధభేదదర్శనశాలి. [15]

౬౧. (సంసరతి) - భేదదర్శనకృతజన్మజరామరణాదిసాంసారికదుఃఖభాగీత్యర్థః.

౬౨. ఏవం శాశ్వతమతముపన్యస్తమ్. ...

౬౩. అథభాసరమతముపన్యస్తతే.

౬౪. (తత్ - పరోపాధ్యాత్మికమ్) . పరశజ్ఞేన, ఉపాధ్యంతరనిరపేక్షుంస్వత
ఏవప్రస్తుతబ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వముచ్యతే, [20]

౬౫. పరాభ్యుపగతమిథ్యాభూతావిద్యాన్యత్వంచ , వివక్షితమ్.

౬౬. (ఆలీకమ్) - సమ్బంధమ్,

౬౭. (వివశమ్) - కర్తృపరవశమ్.

౬౮. అథయాదవప్రకాశమతమ్.

౬౯. (అశుభస్యాస్పదమితి) - అచిద్గతపరిణామార్హతారూపాశుభ [25]
స్య, చిద్గతాపురుషార్థయోగ్యతారూపాశుభస్యచ , ఆస్పదమిత్యర్థః.

౭౦. జీవబ్రహ్మణోర్భేదస్యస్వాభావికత్వాభ్యుపగమాన్నబ్రహ్మణ్యపు
రుషార్థాన్వయఇతి వైషమ్యం దుర్వచమ్ - అభేదస్వాపిస్వాభావికత్వోప
గమేనాపురుషార్థాన్వయాదితిభావః.

౭౧. అవిద్యోప్త్యణోర్భేదాభేదాస్వాభావికా, చిద్భ్రష్టణోర్స్వభేదాస్వా

వే. శ్రుతిన్యాయాపేతంజగతివితతంమోహనమిదం

తమోయేనాపాస్తంసహి విజయతేయామునమునిః ॥

తా. భావికః భేదస్త్యాపాధికః ముక్తావభేదవచనాత్, ఇతిభాస్తరమతమ్.

౭౨. చిద్భ్రష్టానోరపి భేదాభేదాస్వాభావికా ముక్తాభేద [5]
స్వాపినిర్దేశాత్, ఇతియాదవప్రకాశమతమ్.

౭౩. తస్మాత్, ఉక్తప్రవార్థః (౬౯).

౭౪. తత్ర, అశుభస్యాస్పదమితి-నయాదవప్రకాశమతోపన్యాసః ;

౭౫- పరంబ్రహ్మత్యాదిపదేన-శబ్దరమతోపన్యాసః;తత్-పరోపాధ్యాత్మీయ
మిత్యాదిపదేన-భాస్కరమతోపన్యాసః;ఇతరత్వార్థసిద్ధమ్;ఇతికెచిత్. [10]

౭౬. తదానీమ్, అశుభస్యాస్పదమితి-అచిద్గతాశుభాస్పదత్వముచ్యతే.

౭౭. తతోపి, పక్షత్రయోపన్యాస ఇతినిర్వాహణావరమ్.

౭౮. కస్యచిత్తతస్యార్థసిద్ధత్వాదవాస్తవవిభాగస్య కల్పితోపపత్తేః.

౭౯. (ఇతి)శబ్దః - పక్షత్రయస్వరూపపరః.

౮౦. అథ తన్నిరాససంక్షేపః (శ్రుతిన్యాయాపేతమితి). [15]

౮౧. శ్రుతిః - ప్రమాణమ్,

౮౨. తదనుగ్రహకతరగః-న్యాయః,

౮౩. తత్తతసాధకతద్ధానుగృహీతంప్రమాణంనాస్తీత్యర్థః.

౮౪. యద్వా, (శ్రుతిన్యాయాపేతమ్). తన్వ తమ్ ప్రమాణతర్కవిరుద్ధమ్.

౮౫. బాధకతరగనుగృహీతప్రమాణమస్తీతిభావః. [20]

౮౬. తన్నిరాసేకింకారణమిత్యత్రాహ(జగతివితతమితి).

౮౭. శ్రుతిన్యాయాపేతమితిప్రసిద్ధత్వాన్నతన్నిరాసే యత్కార్యఇ
తిచేత్తత్రాహ (మోహనమిదంతమితి).

౮౮. (తమః) - యథార్థజ్ఞానావరణమ్.

౮౯. (మోహనమ్) - అపార్థేసమ్యక్స్వఫీహేతుః. [25]

౯౦. (అపాస్తమ్) - దూరతఉత్సరితమ్.

౯౧. ఇత్యర్థః పరమతనిరాసః.

౯౨. (సహి)త్యాదినా గురూపాసనముక్తమ్.

౯౩. "జయత్యతిమలోరామ" ఇతివత్-(సహివిజయత)ఇత్యుక్తమ్.

వే. (3) అశేషజగద్ధితానుశాసనశ్రుతినికరశిరసిసమధిగతోయమర్థః -

తా. ౯౪. అనేన ప్రాకరణికార్థస్యసాంప్రదాయకత్వముక్తంభవతి.

౯౫. ఏవమార్థంస్వపక్షస్థాపనపరపక్షప్రతిక్షేపసంక్షేపంకుర్వతా, దేవతాగురూపాసనరూపాభయవిధంమజ్జశంక్రోతమాచరితంభవతి. [5]

౯౬. తథా పూర్వైరనుష్ఠితమ్ “ సమస్కృత్యహృషీకేశమ్ ” ౧ “ సమోభగవతేతస్త్యైవ్యాసాయ ” ౨ ఇత్యాదిమ్.

౯౭. తథాచశ్రుతిః * యస్యదేవ ౩ ఇత్యాది. ...

(3) ౯౮. అథప్రథమశ్లోకార్థమిషద్విస్తరేణవదన్, ప్రాకరణికమర్థంప్రతిజానీతేసప్రమాణమ్ (అశేషజగత్) ఇత్యాదినా. [10]

౯౯. శ్రూయతేనిత్యమితివృత్తంతిసిద్ధేన(శ్రుతి)శబ్దేన- వేదస్యాపారుషేయత్వాన్నిర్దోషత్వః శ్రేయః.

౧౦౦. (నికర)శబ్దేన-అధీయమా నకృత్సశాఖార్థపర్యాలోచనంవివక్షితమ్.

౧౦౧. తప్రాప్యనన్యపర పరభాగసిద్ధిఇతిదర్శయితుం(శిర)శ్శబ్దః.

౧౦౨. పక్ష్యమాణాభిప్రాయేణ (అయమర్థ)ఇత్యుక్తమ్. [15]

౧౦౩. (సమధిగతః)-సమ్యగధిగతః; అనధీతశాఖాంతరార్థప్రతిపాదకేతిహాసపురాణాదిభిన్నహాధితత్వార్థః.

౧౦౪. జగతోమిథ్యాత్వాత్ న భవదభిమతోపాయోపేయ పరాశ్రుతయః, అపితుర్విశేషవస్తుజ్ఞానస్యైవమోక్షోపాయత్వప్రతిపాదనపరాఇతిశక్త్యాంవృదస్యతి- (అశేషజగద్ధితానుశాసనేతి). [20]

౧౦౫. (జగద్ధితానుశాసనేతి). జగద్ధితజ్ఞానప్రవృత్తస్యవేదస్య, పూర్వమేవప్రభావే జగతిప్రత్యక్షాద్యనవగతభ్రమాన్తరోత్పాదకత్వమనుపపన్నమిత్యభిప్రాయః.

౧౦౬. (హితమ్) - ఉపాయోపేయాత్మకమ్.

౧౦౭. (అనుశాసనమ్) - వివిచ్యజ్ఞాపనమ్ [25]

౧౦౮. “ అనుపూర్వశ్యాసిర్వివిచ్యజ్ఞాపనార్థోద్భవ ” ౪ ఇతిహిశాబ్దాః ?

౧౦౯. అశేషజగచ్ఛబ్దేనసర్వాధికారిణఉచ్యతే.

౧౧౦. హితానుశాసనపరోవేదః కథంత్రివర్గాద్యపురుషార్థంపురుషార్థంభోధయతీతిచేత్ -

౧౧౧. తత్తదధికారాపేక్షయా పురుషార్థత్వమస్తీతి తద్బోధనమ్.

వే. (౪) జీవపరయాభావ్యజ్ఞానపూర్వక వణ్ణాశ్రమధర్మేతికర్తవ్యతాక పరమపురుషచరణయుగళభ్యానార్చనప్రణామాదిః-

తా. ౧౦౨. తస్మిన్ శ్లోనేనాభివరన్యజేత " ౧ ఇతి కథంపాపతమమత్యంతాహితంకర్మబడధాతీశిశేత్, ఉచ్యతే - [1]

౧౦౩. తచ్చ, భక్ష్యవిశేషైర్బాలానవ శతాన్వశీకర్తుమ్;

౧౦౪. యద్వా, దేవప్రక్షాణహింసకాదిదుష్టనిగ్రహార్థకత్వేన తస్యహితత్వమితి;

౧౦౫. యద్వా, అభిచారాదికన్యారాధ్యత్వ తత్తత్ఫలప్రదత్వ భూషభగవదైశ్వర్యవిశేషజ్ఞాపనేన, తదభిధాయితాస్త్రస్య హితపరత్వమితి... [10]

(౪) ౧౦౬. ప్రభవశ్లోకేఉపాయస్యాతీసంత్యేపేణ సూచితత్వాత్ తంచస్తరేణవదన్, ప్రతిజ్ఞాతస్యాధ్యస్యశరీరమాహ(జీవ)ఇత్యాదినా;

౧౦౭. యద్వా, (యభావ్య)శబ్దేన, * రత్నమసి " ౨ చాశ్మే, త్వంపదస్య ఛేతనత్వయగరత్వమ్ సూచితమ్;

౧౦౮. " వితదావ్యమిదంసర్వంతత్సత్వమ్ " ౩ ఇతిపరమాత్మక [15] త్వంహిసత్యముక్తమ్;

౧౦౯. తస్మాద్యాభావ్యశబ్దస్యాయమేవాభిప్రాయః.

౧౧౦. (జ్ఞానపూర్వకశబ్దేన)-వాక్యార్థజ్ఞానమాత్రస్యానుపాయత్వమ్ సూచితమ్.

౧౧౧. (వణ్ణాశ్రమధర్మేతికర్తవ్యతా)శబ్దేన - కర్తవ్యోవివిదిషా [20] సాధనత్వమ్, సముచ్చయవాదశ్చ, వ్యావర్తితా.

౧౧౨. (పరమపురుష)శబ్దేన - ధ్యేయస్య హేయప్రత్యక్షీకర్తవ్యకల్యాణగుణాకరత్వాభ్యాంసర్వవిలక్షణత్వం దేవతావిశేషత్వభోక్తమ్, "తమేవంవిద్వాన్ ... నాస్యఃపథా " ౩ ఇతి ప్రపురుషసూక్తానురోధాత్.

౧౧౩. (చరణయుగళ)శబ్దేన- స్వామినదాసస్యానుగుణాస్థితీర్ధర్మితా, [25] " సర్వదాచరణద్వన్ద్యంప్రజామి " ౪ ఇత్యాదివచనానుగుణ్యాత్.

౧౧౪. (భ్యానార్చనప్రణామాది)రిత్యత్రఉచితశబ్దేన - " సతతంకీర్తయన్తోమామ్ " ౫ ఇత్యాదికీర్తనస్తరణాదయోవివక్షితాః.

౧॥ ౨॥భా.ఉ. { ౯ - ౧౦ - ౧౧ - ౧౨ - } ౩॥ పురు. ౪॥జి. ౨. { ౧౩ - ౧౪ - ౧౫ - ౧౬ - } ౩. ౫ గీ - ౫ ॥ ౮.

వే. (౫) అత్యర్థప్రియః, (౬) తత్ప్రాప్తిఫలః.

తా. ౧౨౫. ధ్యానార్చనప్రణామకీర్తనాదయస్సర్వఉపాసనశరీరాంతర్గతాః.

౧౨౬. వగ్దాశ్రమధర్మాః, పృయాజాదిస్థానీయాః.

౧౨౭. ఆగ్నేయాదిషట్టస్థానే ధ్యానార్చనప్రణామాదిః. [5]

౧౨౮. ధ్యానమ్ - మానసమ్, నామసంకీర్తనమ్ - వాచికమ్, అర్చనాది - కాయికమ్ చ, కర్మ.

౧౨౯. యద్యపి తత్రధ్యానస్యప్రాధాన్యమితరాపేక్షయా, తథాపి తద్విపాకరూపపరభక్త్యపేక్షయా అర్చనాదితుల్యవ్యవహారః.

౧౩౦. ఏవం త్రివిధముపాసనమ్. [10]

౧౩౧. యథా “మత్స్యనాభవమద్భక్తోమద్యాజీమాంసమస్తురు,”^౧ “సతతంకీర్తయంతామామ్”^౨ “స్తవణం కీర్తనం విష్ణోశ్రవణం పాదసేవనమ్ । అర్చనం వందనం దాస్యం సఖ్యమాత్మవేదనమ్ ॥ ఇతి పుంసార్పితా విష్ణోర్భక్తిశ్చ నవలక్షణా”^౩ ఇత్యాది.

౧౩౨. మద్యాజీ - మదర్చనపరః. [15]

౧౩౩. వేదసధ్యానాదిశబ్దైరన్యతమోక్తై అర్చనప్రణామాదిసహితధ్యానస్యోపాయత్వమ్ - న్యాయప్రృత్యనుగృహీతశ్చుచిస్థమ్. ...

౧౩౪. తత్రసామాన్యవిశేషన్యాయాద్వేదనాదిశబ్దానాం ధ్యానాదిపరత్వసిద్ధివత్, ప్రృత్యనుగృహీతత్వాదర్చనప్రణామాదిసహితధ్యానపరత్వసిద్ధిరిత్యర్థః.

౧౩౫. తస్మాద్ధ్యానార్చనప్రణామాదిస్సర్వోప్యపేయవిరోధినిరాసకః. [20]

(౫) ౧౩౬. (అత్యర్థప్రియ) ఇతి. ధ్యానార్చనప్రణామాదిస్సర్వోప్యత్యర్థప్రీతిపూర్వకః కార్యః.

౧౩౭. మత్స్యనాభవ, ఇత్యాదివచనే, మద్భక్తోమత్స్యనాభవ, మద్భక్తోమద్యాజీభవ, ఇతి ప్రతిపదం మద్భక్తృపదాన్వయాదితిభావః.

౧౩౮. ఏవం ప్రథమశ్లోకసంక్షిప్తముపాయస్వరూపం విస్తృతమ్. ... [25]

(౬) ౧౩౯. ఉపేయమాహ (తత్ప్రాప్తిఫల) ఇతి.

౧౪౦. (అయమర్థ) ఇత్యర్థశబ్దస్య విశేషణత్వాత్పున్లిక్షతా.

౧౪౧. పూర్వముపాయస్యాతిసంక్షిప్తత్వేన తద్వివరణపరత్వాత్ అస్మిన్ గ్రంథే ఉపాయప్రధాననిర్దేశః.

వే. (2) అస్యజీవాత్మనోనాద్యవిద్యాసంభవపుణ్యపాపరూపకర్మప్రవాహహేతుకబ్రహ్మవిసురసరతిర్యక్-స్థావరాశ్చకచతుర్విధదేహప్రవేశ

తా. (2) ౧౪౨. ఉపేయమ్ - నిర్విశేషజ్ఞప్రిమాత్రమ్,

౧౪౩. నివర్త్యమ్ - మిథ్యాకాపమవిద్యాదికమ్,

(5)

౧౪౪. ఉపాయః - వాక్యార్థజ్ఞానమాత్రమ్-

౧౪౫. నహి మిథ్యాసర్వః గరుడధ్యాననివర్త్యః ?

అపితు నాయంసర్వభిజ్ఞానమాత్రనివర్త్యః,

౧౪౬. తస్మాన్నభవదుక్తస్యోపాయతేత్యత్రాహ (అస్మేతి).

౧౪౭. పరమాత్మైక్యానుపపత్తయే, తద్విరుద్ధస్వభావతయావ్రత్య (10)

క్షసిద్ధత్వముచ్యతే - అస్మేతివచన.

౧౪౮. (అనాది) శబ్దేన - అన్యోన్యాశ్రయఃపరిహారః.

౧౪౯. (అవిద్యా). - “ శ్రూయతాజ్ఞాప్యవిద్యాయాస్వరూపం కులనన్దన || అనాత్మన్యాత్మబుద్ధిర్యా అస్మేస్వమితియామతః ” ఇత్యుక్తత్రకారావిద్యాత్వాభిప్రేతా. [15]

౧౫౦. తయా సంవితమ్ - (అవిద్యాసంవితమ్);-

౧౫౧. “ అవిద్యాసంవితంకర్త ” - ఇతి హి-త్పతిః?

౧౫౨. ఉత్తేవతాః వ్యాప్యత్యర్థమ్ (పుణ్యపాప) శబ్దః.

౧౫౩. కథమ్ - పుణ్యస్యావిద్యాసంవితత్వమ్?-

౧౫౪. తద్ధి దేహచరిత్యాత్మజ్ఞానవతానుష్ఠీయతే? [20]

౧౫౫. ఉచ్యతే -

౧౫౬. యథా ఆత్మనోదేహదిలక్షణత్వాత్ దేహాత్మజ్ఞానమవిద్యా,

౧౫౭. తద్వత్తాచ పాపం - క్రియతే,

౧౫౮. ఏవమ్, అన్యకోభగవచ్ఛేషత్వాత్ స్వతంత్రాత్మజ్ఞానమవిద్యా,

౧౫౯. తన్మూలమ్ - స్వగ్రాహకభేదకర్తానుష్ఠానమ్, [25]

౧౬౦. ఇతి పుణ్యస్యావిద్యాసంవితత్వోపపత్తిరితిః-

౧౬౧. దేహాభిమానిభిరజపత్వాదిధర్మకలత్సనిజకర్తాద్యారోపవత్ -

భగవదాత్మకలత్సనిస్సనిష్ఠత్వారోపణమ్ - ఛాన్ద్రరేవేత్యవిద్యైవహి సా ?

౧౬౨. ఏవంవిధ(కర్మప్రవాహహేతుకః) - (చతుర్విధదేహప్రవేశః).

వే. కృత తత్తదాత్మభిమానజనితావర్జనీయభవభయవిస్వంసనాయ,

(౮) జేహతిరిక్తాత్మస్వరూపతత్త్వభావ తదంతర్యామిపరమాత్మస్వరూపతత్త్వభావతదుపాసనతత్ఫలభూతాత్మస్వరూపాపిత్వావస్థా
ర్వకానవధికాలితయానందప్రస్తుతసంపన్నావనే

తా. ౧౬౩. తత్ (కృతః) - (తత్తద్)దేహీహ్వా (త్వాభిమానః),

౧౬౪. [అనాత్మని ... అస్మే] చ అత్మాత్మీయాభియా కర్మ,

౧౬౫. కర్మణా శరీరప్రవేశః,

౧౬౬. తచ్ఛరీరసంబద్ధేన అవిద్యా, ఇతి ప్రవాహానాదితా.

౧౬౭. తేన (అవర్జనీయ)మ్ (భవభయ)మ్. -

౧౬౮. జన్మజరామరణాదిభయమ్మిశ్యేతిసహస్రకృత్పక్షద్వోపశా

పి నివర్తయిసుమశక్యమిత్యభిప్రాయేణ (అవర్జనీయమ్)ఇత్యుక్తమ్.

౧౬౯. (తద్విభవంసనాయేతి) -

౧౭౦. ఏవమ్ - నివర్తయిక్తమ్;

౧౭౧. అత్ర జన్మజనకభావోపపాదనేన, ప్రతీతిమాప్రసిద్ధత్వాభా [15]

వాత్ అపృష్టద్వారా నివర్తమితిసిద్ధమ్.

(౮) ౧౭౨. (జేహతిరిక్తాత్మతత్త్వరూపతత్త్వభావేతి) -

౧౭౩. (స్వరూప)మ్ - జ్ఞానాననైకలక్షణమ్.

౧౭౪. (స్వభావో)భగవచ్ఛేషత్వమ్.

౧౭౫. ఉపాసకత్వానుగుణౌ స్వరూపస్వభావా జీవస్యోక్తా. [20]

౧౭౬. (తదంతర్యామిపరమాత్మస్వరూపతత్త్వభావేతి) -

౧౭౭. (తదంతర్యామి)శబ్దేన - జీవస్య పరమాత్మశరీర త్వేతద్వాచిశబ్ద
స్యపరమాత్మపర్యవ్రత్యమ్ - సిద్ధమ్.

౧౭౮. (పరమాత్మస్వరూప)మ్ - ఈశితృత్వమ్.

౧౭౯. (స్వభావః) - ప్రణతసౌలభ్యమ్.

౧౮౦. ఉపాస్యత్వానుగుణౌ స్వరూపస్వభావా ఈశ్వరస్యోక్తా.

౧౮౧. ఏవం సిద్ధరూపముపేయముక్తమ్.

౧౮౨. (తదుపాసన)శబ్దేన-ఉపాయఉక్తః: $\frac{౧-౨}{౯, ౪౭-౫౨, ౯౨-౭, ౧౦౬}$

౧౮౩. సపూర్వంపిస్త్రుతఇతినాత్రవిస్తృతః: $\frac{౪-౫}{౧౧౬-౩౮ ౧౮౭, ౧౯౨-౭}$

౧౮౪. ఉపేయస్య ప్రాప్తిప్రకారఉచ్యతే (తత్ఫలభూతేత్యాదినా)

౧౮౫. (జ్ఞాపనఇతి)జ్ఞాపనశబ్దేనపూర్వోక్తానుశాసనశబ్దస్సపక్షాః: $\frac{౩}{౧౦౭-౧౦౮}$

వే. ప్రవృత్తంహివేదాంతవాక్యజాతమ్,

(౯) * తత్త్వమసి" ౧

* అయమాత్మాబ్రహ్మ" ౨

* యతత్త్వనిత్యస్థస్మాత్త్వనోస్తరోయమాత్మానవేదయస్యాత్మాశరీరమ్ [5]

యతత్త్వనమస్తరోయమయతి సతతత్వాంతర్యామ్యమృతః" 3

* ఏషసర్వభూతాంతరాత్మాఽపహతపాప్తాదివ్యోదేవవశోనారాయణః" ౪

* తమేతంవేదానువచనేనబ్రాహ్మణావిపిదిషన్తియజ్ఞేనదానేన తపసానాశకేన" ౫ * బ్రహ్మవిదాహ్నోతిపరమ్" ౬

* తమేవంవిద్వానమృతభిహభవతి నాన్యవస్థాలయనాయవిద్యతే" ౭ [10]

ఇత్యాదికమ్.

తా. ౧౮౬. (వేదాంతవాక్యజాత) శబ్దేన - ఏకవాక్యమాత్రపర్యాలోచనమ్-వ్యావృత్తమ్.

౧౮౭. (బ్రహ్మనుభవజ్ఞాపన)-ఇతినిర్దేశేన - వేదాంతవాక్యనామపాసనరూపకార్యప్రధానత్వశఙ్కా-వ్యావృత్తా. (15)

(౯) ౧౮౮. ఉక్తార్థవిషయాణితానివాక్యాన్యాహ (తత్త్వమసీతి)

౧౮౯. పండితతాత్పర్యలింగోపేతత్వాత్ తతః ప్రథమముక్తమ్.

౧౯౦. తత్ర జీవవిశేషస్య బ్రహ్మతాదాత్మ్యంప్రతిపన్నమితి, జీవమాత్రస్యబ్రహ్మత్వకత్వపరంవాక్యమాహ (అయమాత్మాబ్రహ్మేతి).

౧౯౧. అథ ఘటకశ్రుతిమాహ (యతత్త్వమితి). [20]

౧౯౨. దేవతావిశేషనిర్ణయార్థమాహ (ఏషభితి).

౧౯౩. ఉపాసనస్య వద్దాశ్రమధర్మైకైకైర్వ్యతాకల్పే ప్రణమామాహ

(తమేవమితి).

౧౯౪. ఉపాసనమేవోపాయభిత్యత్రప్రమాణమాహ (బ్రహ్మవిదితి).

౧౯౫. బ్రహ్మవిత్ - పరమపురుషోపాసకః. [25]

౧౯౬. ఉపాయాంతరనిషేధమాహ (తమేవమితి).

౧౯౭. (ఆది) శబ్దేన-ఉపాసనశబ్దాన్వితవాక్యానిభేదశ్రుతయశ్చవివక్షితాః.

(౧౦). ౧౯౮. ఏషు వాక్యేషు జీవపరయోస్వరూపంకథంప్రతిపన్నమి

త్యాకాజ్ఞాయాన్.

౧॥ థా-ఉ-౬. ౯. ౪. ౨॥ బృ-ఉ-౬-౭-౪. ౩॥ థా-౩-౬-౭-మాభ్య-బృ-ఉ-౪-౭-౪॥ సు-ఉ-౭. ౪॥ బృ-ఉ-౬-౪-౨౨. ౬॥ తై-ఉ-౪౩. ౭ పు-సూ-౭

వే. (౧౦) జీవాత్మస్వరూపమ్ - దేవమనుష్యాదిప్రకృతిపరిణామవిశేష
రూపనానావిధభేదరహితమ్, (౧౧) జ్ఞానానందైకగుణమ్.

(౧౨) తస్యైతస్య

తా. ౧౯౯. ఉపబృంహణానుగృహీతశ్చైతస్య పన్నంతయోన్మీలరూపం (5)
పంచవక్షన్,

౨౦౦. ప్రథమం జీవాత్మస్వరూపమాహ (జీవాత్మేతి).

౨౦౧. “ తథాత్మాప్రకృతౌ సక్లాదహమ్నా నాదిదూషితః । భజతే ప్రాకృ
తాన్ధర్వాన్ ” ౧ “ పుమాన్నదేవో ననరౌ నపశుర్నచపాదపః । శరీరాకృతి
భేదాస్తు భూపై తేకర్తృయోనయః ” ౨ ఇత్యాదిమ్, ప్రకృతిసక్లాత్. (10)
దేవాదిశరీరసక్లాత్ అనేకరూపత్వదర్శనాత్, తదభయవాత్త్యేకకణ్ఠ్యందర్శ
యన్నాహ (దేవమనుష్యాదిప్రకృతిపరిణామవిశేషరూపేతి) .

౨౦౨. ప్రకృతిపరిణామనిబద్ధనోవిశేషః - (ప్రకృతిపరిణామవిశేషః) తస్మాదహమ్.

౨౦౩. (నానావిధ) శబ్దేన - బాహ్యాయా దేవమనుష్యాదిష్వ వాన్తరభే
దః, ఆన్తరః - సుఖత్వదుఃఖత్వాద్యవాన్తర(భేద)శ్చ, వివక్షితః. (15)
(౧౧) ౨౦౪. (జ్ఞానానందైకగుణమ్) ఇత్యనేన “ నిర్వాణమయపవాయ
మాత్మజ్ఞానమయోఽమలః । దుఃఖాఽజ్ఞానమలాధర్మాః ప్రకృతేస్తే నచా
త్మనః ” ౩ ఇత్యన్యార్థోఽభిప్రేతః.

౨౦౫. జ్ఞానానందవిశేషగుణకమ్,

౨౦౬. జ్ఞానత్వానందత్వగుణకంవా .

(20)

(౧౨) ౨౦౭. కథమ్, దేవాదిభేదరహిత్యమ్ ?

౨౦౮. త్రత్యత్రానుమానాగమైస్తథాహిప్రతిపత్తిః?

౨౦౯. ఇతిశఙ్కాయామ్,

౨౧౦. ప్రత్యత్రాదీని శరీరవిశేష్టాన్త విషయాణి,

౨౧౧. నిమగ్నస్తోత్తవిషయాణివాక్యానితు భేదరహిత్యంవదన్తి, (25)

౨౧౨. ఇత్యాది, వదన్,

౨౧౩. అభేదశఙ్కాంచపరిహరతి, (తస్యైతస్యేతి) .

౨౧౪. అత్ర అద్వైతభ్రమాన్పదానికానివిద్వచాంసివ్యాఖ్యాతానిభవన్తి.

౨౧౫. (తస్యేతి) - జ్ఞానానందైకస్వరూపత్వవివక్షితమ్.

౨౧౬. (ఏతస్యేతి) - శరీరసంబద్ధోఽభిప్రేతః.

వే. (౧౩) కర్మకృతః దేవాదిభేదేషవ్యస్తే (౧౪) స్వరూపభేదోవాచామగోచరః, (౧౫) స్వఃసంవేద్యః (౧౬) "జ్ఞానస్వరూపమ్" ఇత్యేతావదేవనిర్దేశ్యమ్, (౧౭) తా. ౧౦౮. (కర్మకృతః దేవాదిభేదేషవ్యస్తే) ఇత్యనేన ప్రకస్వరూప-భేదోహిబాహ్యకర్మానుత్పత్తిజః, దేవాదిభేదేషవ్యస్తేనాస్త్యేవా, ౭వర(౯) నోహిసః? " ఇత్యన్యార్థోవివృతోభవతి.

(౧౪) (౧౫) ౧౦౮ (స్వరూపభేదోవాచామగోచరస్వఃసంవేద్య) ఇత్యనేన "ప్రత్యస్తమితభేదః" ౩ ఇత్యోదేశచనమ్ - వ్యాఖ్యాతంభవతి.

౧౦౯. [ప్రకస్వరూపేతి] ర్థస్యాపహర్షః.

౧౧౦. జ్ఞానానన్తైకస్వరూపస్యాత్మనోబుద్ధిసుఖాద్యాన్తర(భేదః), - (10) సంసారహేతుకర్మజన్యశరీరాభ్యావరణహేతుకః.

౧౧౧. [దేవాది] శరీర[భేదే] న స్మేనాత్మనోభేదః.

౧౧౨. [ఆవరణోహిసః] - సహిదేవాదిశరీరభేదఆవరణః.

౧౧౩. తస్మాత్ తన్నాశే తస్మాత్తేదో నాత్మనివిద్యతఇత్యర్థః.

౧౧౪. పాతాన్తరేర్థః స్పష్టః. (బాహ్యకర్మప్రవృత్తిజః) (15)

౧౧౫. [ప్రత్యస్తమితే] ర్థస్య అయమేవార్థః.

౧౧౬. [ప్రత్యస్తమిత] దేవచనుష్ఠాది[భేదమ్].

౧౧౭. [సత్తామాత్రమ్], నతుజన్మాదివికారాస్పదమ్.

౧౧౮. అతపవ [అగోచరమ్] -

౧౧౯. [వచసామ్] - దేవాదివచసామ్,

౧౨౦. జాయతఇత్యాది[వచసామ్]చాగోచరమ్.

౧౨౧. తుచ్ఛత్వస్యావృత్త్యర్థమాహ. [ఆత్మసంవేద్యమ్] ఇతి,

౧౨౨. [తత్] చ స్వరూపతోధర్మతత్త్వ[జ్ఞానమ్],

౧౨౩. [తత్] చ [బ్రహ్మ] శబ్దాభిలప్యమ్, ఇత్యర్థః.

(౧౬) ౧౨౪. సంసారదశాయాం యోగ్యవహరః తదగోచరంచేత్ (25)

జానామీత్యపితదాసిం వ్యవహారాత్ (జ్ఞానస్వరూపమ్) ఇత్యపినవస్తుమేశక్యమ్,

౧౨౫. యది శక్యమ్ తర్హి దేవాదివ్యవహారశ్చ శక్యఇత్యత్రాహ -

౧౨౬. (*జ్ఞానస్వరూపమ్, ఇత్యేతావదేవనిర్దేశ్యమితి) -

౧౨౭. సహి, ఔపాధికాకారాభావే, తద్వాచిత్యాగోచరత్వమివ స్వాభావికరూపవాచిత్యాగోచరత్వమ్, ఇత్యర్థః.

వే. (౧౭) తచ్చ , సర్వేషామాత్మనాంసమానమ్ .

(౧౮) ఏవంవిధవిచిత్రాత్మకప్రపञ్చస్య (౧౯) ఉద్భవస్థితిప్రళయసంసారని
వర్తనైకహేతుభూతః, (౨౦) సహస్రహేయప్రత్యసీకతయా (౨౧) కల్యా
ణైకతానతయాచ, (౨౨) స్వేతిరసహస్రవస్తువిలక్షణస్వరూపః, (౨౩) (౪)
అనవధికాతీతయాసంఖ్యేయకల్యాణగుణగణః, (౨౪) * సర్వాత్మ - " ౧
* పరస్మైన్ " ౨ * పరభ్యోతి - " ౩ * పరతత్త్వ - " ౪ * పర
మాత్మ - " ౫ * సదాదిశబ్దభేదైర్నిఖిలచేదాన్తజేద్యో (౨౫) భగవాన్

తా. ౨౩౮. సర్వశబ్దాగోచరంచేత్ [వచసామ్ - అగోచరమ్] ఇత్యపి న
శక్యతేవక్తుమితిభావః. [10]

(౭) ౨౩౯. (తచ్చసర్వేషామాత్మనాంసమానమ్) ఇత్యనేన - " పుమానే
కస్యపిస్థితిః " ౭ ఇత్యాదిమపకశబ్దోవ్యాఖ్యాతోభవతి,

౨౪౦. " తన్నసన్నతాలమ్బికార్యం, సావ్యంహిముక్తయే? " ౮ " నిర్దో
షంహిసమంబ్రహ్మ " ౯ ఇత్యాదివచనాత్.

(౧౮) ౨౪౧. అథలన్తర్యామిస్వరూపమాహ (ఏవంవిధేతి). (15)

౨౪౨. జీవస్వరూపస్యచేదాదీశరీరస్యచప్రస్తుతత్వాత్ (ఏవంవిధేత్యుక్తమ్.)

౨౪౩. యద్వా , ప్రశ్నతాత్మకం ప్రణసద్ధతయోక్తమ్ .

(౧౯) ౨౪౪. (ఉద్భవస్థితిసంసారని) జగత్కారణత్వమోక్షప్రపత్తేఉక్తే.

(౨౦) (౨౧) ౨౪౫. స్వేతిరవైలక్షణమ్ త్వణాదేరప్యస్తీతి,

౨౪౬. సహస్రవస్తువిలక్షణమ్, శోధకవాక్యోక్తోభయవిజ్ఞత్వేనవైలక్ష (౨౦)
ణ్యముచ్యతే (సమస్తేత్యాదిసా).

-౨౪౭. (కల్యాణ)శబ్దః - అనన్తవాచి-

(౨౨) ౨౪౮. (సహస్రవస్తువిలక్షణస్వరూప) ఇత్యత్ర , స్వరూపశబ్దేన విశే
ష్యాంశోఽభిప్రేతః.

(౨౩) ౨౪౯. ఉపాన్యత్వప్రాప్త్యతోఽపయోగి గుణజాతాభిప్రా

యేణాహ (అనవధికాతీతయాసంఖ్యేయకల్యాణగుణగణ) ఇతి (15)

(౨౪) - (౨౫) ౨౫౦. సర్వైష్టాదిసాధారణశబ్దైః ,

౨౫౧. భగవన్నారాయణపురుషోత్తమాద్యసాధారణశబ్దైః,

౨౫౨. ఏకదీవాభిధీయత ఇత్యాహ (సర్వాత్మేత్యాదిసా).

జే. (౨౬) నారాయణః (౨౭) పురుషోత్తమః (౨౮) ఇత్యస్త్ర్యామిస్సూరూపమ్.
 (౨౯) తస్యచ వైభవప్రతిపాదనపరాశ్శ్చతయః, (౩౦) స్వేతరూప
 స్తదిదచిన్మస్తుజాతాన్తరాస్తతయాభిలయనమ్, (౩౧) తస్మాత్తత్వర్య
 తా. (౨౫) ౨౫౧. (భగవ) చ్ఛబ్దేన - హేయద్రవ్యేనాత్మనామైవ
 గుణాన్మదత్వంచవివక్షితమ్.

(౨౬) ౨౫౪. (నారాయణ) శబ్దేన ఉభయవిభాగాన్తత్వర్యమ్.
 (౨౭) ౨౫౫. (పురుషోత్తమ) శబ్దేన - విభాగభూతత్వర్యమ్,
 (౨౮) ౨౫౬. (ఇత్యస్త్ర్యామిస్సూరూపమ్) - ఇత్యుక్తవిభాగవివక్షితః
 ౨౫౬. ఏవమ్ - భేదశ్రుత్యర్థః ఉక్తః. (10)

౨౫౭. అయంచ అభేదశ్రుతిమిరుద్ధృతశ్చా యామ్,
 (౨౯) ౨౫౮ తదైకార్థ్యమిచ్ఛతే (తస్యచేత్యాది నా).
 ౨౫౯. (తస్య) - భేదశ్రుతిప్రతిపన్నస్య,
 ౨౬౦. (వైభవప్రతిపాదనపరాశ్శ్చతయ) ఇతిభేదశ్రుత్యానుగుణ్యాత్
 ఘటకశ్రుత్యైకార్థ్యాత్, సామానాధికరణ్యస్వాభావాచ్చేదశ్రుతిప్రతి
 తయోపితద్వైభవప్రతిపాదనపరాఇత్యభిప్రాయః.

౨౬౧. సామానాధికరణ్యవాక్యస్యతద్వైభవప్రతిపాదకత్వంకథమిత్య
 త్రాహ (స్వేతరేత్యాది నా).

౨౬౨. అస్త్ర్యామిణఃపరమాత్మనః, తదేకనియామ్యత్వేనకృత్సన్య
 శరీరత్వాత్, తద్వాచినశ్చబ్దాః శరీరిపర్యవ్రాజభివర్ణితే, (20)

౨౬౩. సమానాధికరణవాన్వైర్భిన్నప్రవృత్తివిచిత్రవైభవ్యధికరణవా
 న్వైశ్చ, తద్వైభవప్రతిపాద్యమ్ ఇతి సర్వశ్రుతీనామైకార్థ్యమిత్యర్థః.

౨౬౪. త(న్నియమనం) (ప్రతిపాదయన్తి) ఇత్యన్వయః.

౨౬౫. “పరస్యబ్రహ్మణశ్చక్తిస్తథేదమఖిలంజగత్” ౧

“విష్ణోరంశాఃక్షిణోత్తమ” ౨ (25)

“విష్ణోరేతావిభూతయః” ౩

“పరస్యబ్రహ్మణోరూపమ్” ౪

“శరీరం తేజఃతస్యర్వమ్” ౫ “తత్సర్వం హేస్తనః” ౬ “తానిసర్వా
 నితద్వపుః” ౭ ఇత్యాదిభిః, శక్త్యంశాదిశబ్దానాంప్రయోగోద్రష్టవ్యః.

వే(3౨) తద్విభూతి తస్మాత్ తచ్ఛరీరతత్తు నుప్రభృతిభిశ్చబైః,

(33) తస్మామానాధికరణ్యేనచప్రతిపాదయంతి.

(3౪) తస్య వైభవప్రతిపాదనపరాణామేషామ్,

తా.౨౬౭. (తచ్ఛక్తితదంతే) త్యాదినా ప్రతిపదంతచ్ఛబ్దిప్రయోగావృత్తిః - ఏకైకస్యనరపేక్ష హేతుత్వాభిప్రాయేణ.

౨౬౮. యద్వా, యంపరమాన్తానంప్రతి, యదేతజ్జగత్ శరీరముచ్యతే,

౨౬౯. త మేవప్రతి, తదేవేదంజగత్ - శక్తిరంతర్భూతావృత్తిః;

౨౭౦. అతఏవ, పితృత్వపుత్రత్వవత్ ప్రతిసంబద్ధిభేదాత్ అవిరోధో దుర్వచః;- [10]

౨౭౧. అతః, శరీరాదిశబ్దానామ్ వికార్యతస్మిన్ తేన అవిరోధేవాచ్యే, శరీరాదిశబ్దానుగుణం శక్త్యాదిశబ్దానామ్ అవిరోధేన అర్థోవర్ణనీయః -

౨౭౨. “ అన్తరోయమయతి ” ఇతి లక్షణపూర్వకమశరీరభావస్య ముఖ్యతయోక్తత్వాత్ -

౨౭౩. కార్యోపయోగివిశేషణత్వాత్ (శక్తిః); [15]

౨౭౪. విశిష్టే బ్రహ్మణి విశేషతయైకదేశత్వాత్ (అంశః);

౨౭౫. నియామ్యతయా (విభూతిః);

౨౭౬. వ్యాప్యత్వే సతి నియామ్యత్వాత్ (శరీరమ్);

౨౭౭. అతః సర్వేషామ్ వికార్యమిత్యభిప్రాయః.

౨౭౮. శరీరతనుశబ్దోపాదానమ్ - దృష్టాంతాభిప్రాయేణకృతమ్. [20]

౨౭౯. శరీరతనుశబ్దయోరివశక్త్యాదిశబ్దానామవిరోధోవర్ణనీయ ఇతిభావః

౨౮౦. ఏవంప్రథమశ్లోకార్థముపద్వివృతః. ౪-౫౧

(3౪)౨౮౧. అథద్వితీయశ్లోకస్యపూర్వార్థస్య పరపక్షప్రయోపన్యాసపరస్య, అర్థంక్రమాద్వివరిష్యన్,

౨౮౨. ప్రథమమ్ శాఙ్కరమతసంగ్రహమ్ వివృణోతి (తస్యవైభవే (35)

త్యాదినా). ౫౬-౬౦

౨౮౩. (తస్య) (ఏషామ్) ఇతి పదద్వయస్యోయమభిప్రాయః.

౨౮౪. (తస్య) - శేదస్మృతిభిః సమస్తచిదచిద్వస్తువిలక్షణతయాప్రతిపన్నస్యబ్రహ్మణః.

౨౮౫. (ఏషామ్) - భద్రస్మత్యానుగుణ్యాత్ సామానాధికరణ్యస్వాభావాత్,

(౩౫.) సామానాధికరణ్యావీనాం వివరణే ప్రవృత్తాః కేచన:-

(౩౬.) "నిర్విశేషజ్ఞానమాత్రమేవ బ్రహ్మ;

(౩౭.) తచ్చ - నిత్యము ప్రకాశమపి,

(౩౮.) తద్విశ్వస్యాపి సామానాధికరణ్యావగతజ్జైక్యమ్; [5]

(౩౯.) బ్రహ్మైవ బ్రహ్మమ్,-

(౪౦.) బహ్యతేముచ్యతేచ;

(౩౫) ౨౦౬. ఘటక శ్రుతిత్యైకాధ్యాత్మ తత్త్వ- (వైభవప్రతిపాదనపరాణామ్), ఇతిభావః.

౨౦౭. (ఆది) శబ్దేన-ఘటక శ్రుతయోవివక్షితాః, భేదనిషేధశ్రుతయోవా. [10]

౨౦౮. (ఏషాం... వివరణే ప్రవృత్తాః కేచన) ఇత్యనేన - విరోధస్సోఽపి తః,-

౨౦౯. (కేచన) (వర్ణయన్తి) ఇత్యన్వయః. (వే-౫౦.)

(౩౬) ౨౧౦. (నిర్విశేషజ్ఞానమాత్రమేవ బ్రహ్మ) ఇతి.-

౨౧౧. (మాత్ర) శబ్దేన - క్షుద్ధివంశేన బహ్యత్వాత్ ప్రతిపత్తిర్యః -

౨౧౨. కాశ్చేన్నైవ నిర్జ్ఞానమితి స్వరూపః -

౨౧౩. "సయథావైభవః" ఇతి శ్రుతివాక్యాధోఽన్తరాభిప్రేతః. [15]

౨౧౪. యద్వా;- (నిర్విశేష) శబ్దేన - శ్రౌతనిషేధోఽభిప్రేతః.

౨౧౫. తేన-జ్ఞాతృజ్ఞేయస్వరూపవిశేషాః, సుఖరూపవిశేషాశ్చ నిష్కాభవత్త్వః.

౨౧౬. (జ్ఞాన) శబ్దేన జ్ఞానస్వరూపతోఽపి సాపార్థమనిషేధోఽభిప్రేతః.

౨౧౭. *జ్ఞానస్వరూపస్యైవ జ్ఞాతృత్వం జ్ఞేయత్వంచ నిష్కాదైవోఽభివేక్ష్యతమ్,

౨౧౮. అతస్తద్వాప్తవ్యర్థమ్ "సచ్చక్షేప్రహరమ్" 1 "యస్యామతమ్" 2

ఇత్యాచ్యుక్తజ్ఞాతృత్వజ్ఞేయత్వవిశేషాభిప్రాయో (మాత్ర) శబ్దః.

౨౧౯. (ఏవ) కారణ సమీక్షేపత్వపరవాక్యానామ్, అతస్త్వావేదకత్వమ్

అభిప్రేతమ్.

(౩౭) ౩౦౦. స్వయాధ్యాత్మైకజ్ఞానపూర్వకోబంధః-స్వప్రకాశేవస్తు [20]

నిసంభవతీతి-బ్రహ్మ నిత్యముక్త మేవేత్యప్రామా (నిత్యేతి).

౩౦౧. వస్తుతో (నిత్యముక్తస్వప్రకాశమపి),

(౩౮) ౩౦౨. (జీవైక్య) స్య (సమానాధికరణ) వాక్యా (సగత) త్వాత్,

(౩౯) ౩౦౩. (బ్రహ్మైవ) అవిద్యాతోహితమ్, భేదభ్రమమనుభవతీతికల్ప్యమ్.

(౪౦) ౩౦౪. అతపవ బద్ధశ్చ మోక్షశ్చోపపన్న ఇత్యర్థః,

౧1 - బృ - ఊ - ౬ - ఊ - ౧౨ - అ॥ బృ ఊ - ౫ - ౮ - ౨ - ౩॥ కే - ఊ - ౨ - ౩

* వి-ప్ర. ౧౪.౪౦.

(౪౧) నిర్విశేషవిన్నాత్రాతిరేకి ఈశ్వరే-శితవ్యాద్యనస్త వికల్ప
స్వరూపమ్ కృత్-స్మం జగత్, మిథ్యా;

(౪౨) కశ్చిద్భుద్ధః కశ్చిన్ముక్తఇతీయంవ్యవస్థానవిద్యతే;

(౪౩) ఇతఃపూర్వం కేచనముక్తాఇత్యయన్మథోమిథ్యా;

[3]

(౪౪) ఏకమేవశరీరమ్జీవవత్, నిర్జీవానీతరాణి శరీరాణి;

(౪౫) తచ్చశరీరం - కిమితి, నవ్యవస్థితమ్;

(౪౬) ఆచార్యో జ్ఞానస్యోపదేష్టా, మిథ్యా;

(౪౧) ౩౦౫. (జీవైశ్యమ్) శ్రుతిసిద్ధమభ్యుపగత ఇచ్చేత్, శ్రుతిసిద్ధ- (ఈశ్వరే
శివ్యాది) భేదోవ్యభ్యుపగతవ్యుత్పత్త్యత్రాహ (నిర్విశేషేతి). [10]

౩౦౬. అద్యైతవాక్య బలేన తేషాంవాక్యానామ్ (మిథ్యా) విషయత్వమ్
ఆశ్రయణీయమిత్యర్థః.

(౪౨) ౩౦౭. బద్ధముక్తవ్యవస్థాసిద్ధ్యర్థమ్ ఆత్మభేదోభ్యుపగతవ్యుత్పత్త్య
త్రాహ (కశ్చిదితి).

(౪౩) ౩౦౮. (బద్ధ...ముక్త...వ్యవస్థా)-శ్రుతిసిద్ధత్వాత్ అజ్ఞికార్యా, - [15]

౩౦౯. శుకాదయోహిముక్తాః?, ఇత్యత్రాహ (ఇతఃపూర్వమ్) ఇతి.

(౪౪) ౩౧౦. చేష్టాదిభిః, సర్వశరీరాణామాత్మవత్త్వమ్ - సిద్ధమ్;-

౩౧౧. తథాసతి సుఖదుఃఖవ్యవస్థాయాం చాత్మని భేదేన బద్ధమోక్షవ్యవ
స్థాస్యాదిత్యత్రాహ (ఏకమేవశరీరమితి). -

౩౧౨. జీవైశ్యే సర్వశరీరాణామ్ సజీవత్వాభావాత్ సుఖాది ప్రతి [20]
సద్ధానాభావఇత్యర్థః.

౩౧౩. ఏకస్య సజీవత్వంచ - ఐకోపదేశబలాత్ప్రీకృతమ్.

౩౧౪. (ఏకమేవశరీరమ్ - సజీవం) చేత్, తచ్చరీరకోజీవః శ్రవణమననా
దిభిః లబ్ధాద్యైతజ్ఞానస్యాదితి -

(౪౫) ౩౧౫. బద్ధోనస్యాత్, ఇత్యత్రాహ (తచ్చశరీరమ్ కిమితి నవ్యవస్థితమితి). -

౩౧౬. “ ఇదంశరీరమ్ - సజీవమ్, ఏతచ్చరీరకోజీవః జ్ఞానవాన్ ” ఇతిని
శ్చేతుమశక్యమిత్యర్థః.

(౪౬) ౩౧౭. శిష్యాచార్యవ్యవస్థాయాం ఆత్మబహుత్వంస్యాత్, -

(౪౮) ౩౧౮. శాస్త్రస్యచప్రామాణ్యాత్ బ్రహ్మవ్యతిరక్తమ్ సత్యంస్యాత్
ఇత్యత్రాహ (ఆచార్య) ఇతి.

[30]

- (౪౭.) ప్రమాతా మిథ్యా;
 (౪౮.) శాస్త్రించ మిథ్యా;
 (౪౯.) శాస్త్రజన్యజ్ఞానంచ మిథ్యా;
 (౫౦.) ఏతత్సర్వం, మిథ్యాభూతేన శాస్త్రేజైవావగతమ్; "ఇదివర్ణయన్తి" [౬]
 (౫౧.) అపరేతుః "అపహతపాష్టత్వాదిసమస్తకల్యాణగుణాపేతమపి బ్రహ్మ,
 (౫౨.) తేనైవైక్యావబోధేన,
 (౫౩.) " కేనచిదుపాధివిశేషేణ సృజన్, బధ్యతే ముచ్యతేచ,
 (౫౪.) నానావిధమలరూపపరిణామాస్పదంచ," ఇతివ్యవస్థితాః.
-
- (౪౭) ౩౧౯ (ప్రమాతా) శ్రోతా వివక్షితః. [10]
 ... (౪౯) ౩౨౦. ఏకైకమేవ నిరపేక్షం యావదమితిజ్ఞాపనాయ మిథ్యా
 శబ్దావృత్తిః.
 (౫౦) ౩౨౧. (ఇతివర్ణయన్తి) ఇతి. (వే. ౩౫). (వర్ణ) నశబ్దేన గ్రంథప్రవర్ణ్యః,
 అర్థదాస్యంచ, వివక్షితమ్.
 (౫౧) ౩౨౨. అథ ద్వితీయశ్లోకపూర్వార్థస్థంభానుర మతావన్యాస [15]
 సంగ్రహమ్, వివృణోతి (అపరే) ఇత్యాదినా. ౩౩-౩౩
 ౩౨౩. (వివరణేప్రవృత్తాః) ఇత్యనువర్తతే. (అపరే...వ్యవస్థితాః)
 ఇత్యన్వయః.
 ౩౨౪. ప్రమాణసిద్ధస్య బాధాయోగాత్ సగుణత్వమ్ - తైరభ్యుపగతమి
 త్యాహ (అపహతపాష్టత్వాది) ఇతి. [20]
 (౫౨) ౩౨౫. స్వతోపహతపాష్టత్వాదియక్తమపి, విశ్వోపదేశాన్యథా
 నుపపత్త్యా, ఉపాధిసంబంధోవ్యభ్యుపగమ్యత ఇత్యాహ (తేనైవేతి).
 ౩౨౬. (ఏక్యావబోధేన...వ్యవస్థితాః) ఇత్యన్వయః.
 (౫౩) ౩౨౭. (కేనచిత్) - దేవమనుష్యాచ్యుపాధిమలన్యతమేన;-
 ౩౨౮. తథాసతి, బద్ధమోక్షవ్యవస్థాప్యవసవ్యత ఇత్యాహ (బధ్యతే [25]
 ముచ్యతేచేతి). (బధ్యతే) - సంసరతి.
 ౩౨౯. ఏవమ్, జీవత్వం బ్రహ్మణ ఉక్తమ్.
 (౫౪) ౩౩౦. అథాచిద్రూపపరిణామమాహ (నానావిధేతి).
 ౩౩౧. (మలరూప) శబ్దో దోషరూపత్వపరః.

(౫౫.) అన్యేషునః - విక్యావబోధయాథాన్వయవర్ణయంతః:-

(౫౬.) :: స్వాభావికాపరిమితోదారగుణసాగరంబ్రహ్మైవ,-

(౫౭.) సురనరత్విరక్-స్థావరనారకిస్వర్గ్యపవర్తితేతనైకస్వభావమ్,

(౫౮.) స్వభావతో విలక్షణంచా విలక్షణంచ, [5]

వియదాది నానావిధపరిణామాస్పదంచ" ఇతిప్రత్యవతిష్ఠంతే:-

(౫౯.) తత్ర, ప్రథమపక్షే, (౩౬-౫౦) శ్రుత్యర్థపర్యాలోచనపరాః,

దుష్పరిహరాక దోషానుదాహరన్తి; -

(౫౫) ౩౩౨. అథయాదవప్రకాశమతసంగ్రహం వివృణోతి (అన్యేషునః)

ఇత్యాదినా.

౨౨-౨౦

[10]

౩౩౩. (విక్యావబోధయాథాన్వయవర్ణయంతః) ఇత్యుపాలన్భుః:-

౩౩౪. యథా, అచిద్ - బ్రహ్మణోః జీవబ్రహ్మణోశ్చవికృమ్, ఏకరూపం-ప్రతిన్నమ్,

౩౩౫. తథా, భేదోఽప్యేకరూపఃప్రతిపన్న ఇతి,

౩౩౬. అచిద్ - బ్రహ్మణోర్భేదస్య స్వాభావికత్వమ్, జీవబ్రహ్మణో [15]

ర్భేదస్యచోపాధికత్వంచ, నవాచ్యమ్;-

౩౩౭. ఉభయత్ర భేదఃస్వాభావికః; ఇతి (వర్ణయంతః) ఇత్యభిప్రాయః.

(౫౬) ౩౩౮. తత్రాపి సగుణత్వాన్వేషకారమాహ (స్వాభావికేతి).

౩౩౯. (అపరిమిత)-త్వమ్ - అసంఖ్యేయత్వమ్.

౩౪౦. (ఉదారః) ఉత్-కృప్తః - ప్రశస్యః.

[20]

౩౪౧. తాదృశః, గుణసాగరః - గుణగణః, యస్యేతిబహువ్రీహిః.

(౫౭) ౩౪౨. జీవగతాచిదంతా శుభాస్పదత్వమాహ(సురనరేతి). స్పష్టమ్.

(౫౯) ౩౪౩. (తత్రేత్యాదినా). - ద్వితీయస్లోకోత్తరాంతోక్త పరపక్షప్రతి

క్షేపసంక్షేపవివృణోతి. ౨౦-౨౦

౩౪౪. (శ్రుత్యర్థపర్యాలోచనపరాః)ఇతి.(పర్యాలోచనమ్)-పరితటిలోచనమ్.

౩౪౫. అభేద భేద ఘటక సమానాధికరణశ్రుతి, తత్సేర్వా పర్యాద్యాలో

చనపరాః -

౩౪౬. నత్వేకవాక్యమాత్రతృప్తాఇత్యర్థః.

౩౪౭. (ఉదాహరన్తి) భగవద్యామునాచార్యా ఇతిశేషః.

(౬౦.) తథాహి -

(౬౧.) ప్రకృతపరామర్శి -

(౬౨.) తచ్చబ్జావగతస్యబ్రహ్మణః,-

(౬౩.) స్వసంకల్పకృతజగదుదయవిభవలయాదయః - [5]

(౬౪.) “ తదైక్షత బహుస్యాం ప్రజాయేయ ” ఇత్యారభ్య “ సన్మా
లాసోస్మ్యేమాస్సర్వాఃప్రజాస్సదాయతనాస్సత్ - ప్రతీష్ఠాః ”^౧
ఇత్యాదిభిషదైషప్రతిపాదితాః;-

(౬౫.) తత్సంబద్ధితయా ప్రకరణాంతరనిర్దిష్టాః (౬౬.) సర్వజ్ఞతా

(౬౭.) సర్వ శక్తిత్వ (౬౮.) సర్వేశ్వరత్వ [10]

(౬౦-౬౧) ౩౮౮. తత్ర, ప్రథమమ్, “ తత్-త్వమాసీ ”^౩ ఇతి వాక్యస్య

నిర్విశేషవరత్వే అనేకదూషణాని వక్ష్యన్,

౩౮౯. పూర్వమ్, తచ్చబ్జావగతగుణ+బాధమాహ (ప్రకృతేత్యాదినా).

౩౯౦. (ప్రకృతపరామర్శి) ఇతిపదమ్ - హేతుగర్భమ్.

(౬౨) ౩౯౧. (తచ్చబ్జః)-గుణవిశిష్టవాచీ, ప్రకృతపరామర్శిత్యాత్, ఇత్యర్థః.

(౬౩) ౩౯౨. కథంగుణానాం ప్రకృతత్వమిత్యత్రాహ - (స్వసంకల్పేతి).

౩౯౩. (అది) శబ్దేన, అనుప్రవేశనామరూపవ్యాకరణాదయోగృహ్యంతే.

౩౯౪. (జగదుదయవిభవలయాదయ) ఏవ, తత్తద్వాక్య ప్రతిపన్నతయా
విశేష్యంతే. -

(౬౪) ౩౯౫. (తదైక్షతేత్యాదినా), - (వదైషప్రతిపాదితాః) ఇత్యన్తేన,
తత్ప్రకరణాధీతగుణాఉక్తాః.

(౬౫) ౩౯౬. సర్వశాఖాప్రత్యయన్యాయేన ప్రకరణాంతరాకృష్టాన్ గుణా
నాహ (తత్సంబద్ధితయేతి)-

౩౯౭. కారణవస్తు (సంబద్ధితయా) ప్రకరణాంతరీక్షాగుణాగణ్యంతే (సర్వ
జ్ఞతేత్యాదినా). -

(౬౬) ౩౯౮. “ యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్ ”^౪, [25]

(౬౭) ౩౯౯. “ పరాఽస్యశక్తిర్విచైవశ్రుయతే ”^౫, [శ్శనాయ ”^౬,

(౬౮) ౪౦౦. “ సశ్శశోఽస్యజగతోనిత్యమేవ, నానోహేతుర్విద్యతే

౧॥ ఛా - ఉ. ౬ - ౨ - ౩. ౨॥ ఛా - ఉ. ౬ - ౮ - ౬. ౩॥ ఛా - ఉ. ౬ - ౧ - ౪.

౪॥ ము - ఉ. ౧ - ౧ ౧౦. ౫॥ శ్వే - ఉ. ౬ - ౬॥ శ్వే. ౬. + “ జాతమ్ ” ఇతివచా.

(౬౯) సర్వప్రకారసమాభ్యధికనివృత్తి (౭౦) సత్యకామత్వ
(౭౧) సత్యసజ్జలత్వ (౭౨) సర్వావభాసకత్వాద్య
సవధికాతిశయా సజ్జేయకల్యాణగుణగణాః,

(౭౩) “అపహతపాప్తా”^౧ ఇత్యాద్యనేకవాక్యవగత నిరస్త [5]
నిఖిలదోషతాచ, సర్వే, తస్మిన్వత్తు విహస్యంతే.

(౭౪) అథస్యాత్ :- “ఉపక్రమేపి, ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానముఖేన
కారణస్యైవసత్యతాంప్రతిజ్ఞాయ,-

(౬౯) ౩౬౦. “నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చదృశ్యతే”^౨,

(౭౦-౭౧) ౩౬౧. “సత్యకామ, - సత్యసంకల్పః”^౩, [10]

(౭౨) ౩౬౩. “తస్యభాసాసర్వమిదంవిభాతి”^౩,

౩౬౪. ఇత్యాదివాక్యేషు అమీసర్వజ్ఞత్వాదిగుణాద్రప్తవ్యాః :-

(౬౩...౭౨) ౩౬౫. ఏకైకమ్ (అనవధికాతిశయాః) - (కల్యాణగుణగణాః) -
(అసజ్జేయా) ఇత్యాహ (అనవధికేతి).

(౭౩) ౩౬౬. హేయప్రత్యసీకత్వమాహ (అపహతపాప్తేతి). [15]

౩౬౭. అమీగుణా (సర్వే), సృష్ట్యుపయోగితేన ప్రకరణాంతరీక్షాః -
ఆకృష్టాభవంతి.

(౬౯) ౩౬౮. (సమాభ్యధికనివృ) త్తౌసత్యామ్-తదేకకారణత్వసిద్ధిః.

(౭౨) ౩౬౯. (సర్వావభాసకత్వం) చ, సృష్టజగత్-స్థిత్యుపయోగితేన,
కారణత్వాపేక్షితమ్. [20]

(౭౩) ౩౭౦. హేయప్రత్యసీకత్వంచ - సర్వాద్యుపయోగి,-

౩౭౧. హేయాస్పదత్వే, కర్మవశ్యత్వేన స్వాతంత్ర్యదిభజ్జప్రసక్తాత్.

౩౭౨. తే (సర్వే) - తచ్చబ్ధావగతాః, (విహస్యంతే) ఇత్యర్థః;

(౭౪) ౩౭౩. (అథస్యాత్) ఇత్యాది. (ఉపక్రమ) శబ్దేన-ఉపక్రమోపక్ర
మోవివక్షితః. [25]

౩౭౪. “తత్-త్వమసి”^౪ ఇతి వాక్యపేక్షయా, “తదైక్షత”^౫ ఇత్యా
దివాక్యస్యఉపక్రమత్వేపి, * ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానప్రతిజ్ఞావా
క్యమ్ తస్యాప్యుపక్రమభూతమిత్యభిప్రాయః.

(౭౪) ౩౭౫. (ఏకవిజ్ఞానేన-సర్వవిజ్ఞానముఖేన కారణస్యైవ సత్యతాం.

(౨౫.) తస్య కారణభూతస్యైవ సత్యతామ్, వికారభూతస్యచా సత్యతామ్, నృద్వైష్టాదేనవర్ణయత్నాః,

(౨౬.) సత్యభూతస్యైవ బ్రహ్మణః, 'సదేవసోమ్యేదమగ్రతీతే' ఏకమేవాద్వితీయమ్' ౧ ఇతి సజాతీయ విజాతీయనిఖిలభేద [౩] నిరసనేన నిర్విశేషవైషమ్యపాదితాః,

(౨౭.) ఏతచ్ఛోభకాని ప్రకరణాన్తరవాక్యాన్యపి -

(౨౮.) 'సత్యంజ్ఞానమానంత్రాప్త' ౨, 'నిఘ్నశమ్' ౩, 'నిర్గుణమ్' ౪, 'విజ్ఞానమ్' ౫, 'అనన్తమ్' ౬ ఇత్యాదిని,-

(౨౯.) సర్వవిశేషప్రత్యుచిత-

[10]

(ప్రతిజ్ఞాయ) ఇతి. ఏకవిజ్ఞానేన సర్వ విజ్ఞానద్వారా, ఏకవిజ్ఞానేన సర్వ విజ్ఞాన ప్రతిజ్ఞయా, కారణవైష్టవ సత్యత్వంఫలితమిత్యర్థః. [స్వేతి].

(౨౫) ౩ ౨౬. కారణవైష్టవసత్యత్వంప్రకృతవాక్యేకత్వోక్తమిత్యాహ (త

(౨౬) ౩ ౨౭. దాన్-ప్రకృతవాక్యేపి నిర్విశేషపరత్వమ్ ఉక్తమిత్యాహ (సత్య భూతస్వేతి).

[15]

౩ ౨౮. (నిఖిలభేద) శబ్దేన స్వగతభేదోవిషయః,

౩ ౨౯. (విజాతీయ) భేదాన్తర్గతత్వాత్ స్వగతభేదస్య.

(౨౭) ౩౮౦. శోభకవాక్యానా మపి నిర్విశేషపరత్వమాహ (ఏతదితి).

౩౮౧. (ఏతచ్ఛోభకాని),- కారణవాక్యవగతస్య శోభకత్వాత్ తదైకా ద్భేదేన, నిర్విశేషపరాణీత్యర్థః.

[20]

(౨౮) ౩౮౧. సామానాధికరణ్య స్వాభావాత్, "నిర్గుణమ్" ౪ ఇత్యాది శోభకవాక్యైవైకాన్త్యాత్,

౩౮౩. "సత్యమ్, జ్ఞానమ్", ౨, "విజ్ఞానమ్", ౫, "అనన్తమయమ్", ౬ ఇత్యాది శోభకవాక్యానిర్విశేషపరాణీత్యభిప్రాయేణాహ (సత్యంజ్ఞానమ్) ఇతి.

(౨౯) ౩౮౪. సత్యాదిపదానాం నిర్విశేషపరత్వే, ప్రవృత్తినిమిత్త భేదాభావాత్ సామానాధికరణ్య లక్షణహారిత్యత్రాహ (సర్వవిశేషప్రత్యుచితే).

౩౮౫. ప్రతియోగిభేదాః ప్రవృత్తినిమిత్తైశ్చ త్యర్థః.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬ - ౨-౧. ౨॥ తై - ఆ. ౧. ౩॥

౪॥ అన్త - ఉ.

౫॥ తై-ఉ - భృ. ౧౦-౪.

౬॥ తై - ఆ. ౧.

ఏకారతాంబోధయః:-

(౧౦.) సచ, ఏకాకారబోధనేపి పదానాంపర్యాయతా,

(౧౧.) ఏకత్వేపి వస్తునః సర్వప్రత్యనీకాకార తోవస్థాపనేన సర్వపదానామ్ అర్థవత్త్వాత్, ఇతి. [5]

(౧౨.) నైతదేవమ్.—

(౧౩.) ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞాన ప్రతిజ్ఞానమ్, -

(౧౪.) సర్వస్యమిథ్యాత్వే సర్వస్యజ్ఞాతస్యస్యాభావాత్,

(౧౫.) నసేత్యుతి.

(౧౬.) సత్యమిథ్యాత్వయోరేకతాప్రసక్తిర్వా:- [10]

౩౮౬. తర్హితద్వ్యవృత్తిరూపధర్మస్సాదిత్యత్రాహ (ఏకాకారతామితి).

౩౮౭. (ఆకార) శబ్దః స్వరూపవాచీ-స్వరూపమేవ వ్యావృత్తిరితిభావః.

(౧౦) ౩౮౮. నిర్విశేషవస్తుపరత్వే పదానాంపర్యాయత్వం స్యాదితివర్యాయత్వశబ్దామ్-పరిహరతి (నచేతి).

(౧౧) ౩౮౯. కుత ఇత్యత్రాహ (ఏకత్వేపీతి). (అర్థవత్త్వాత్,) ప్రయోజనవత్త్వాత్. [15]

(౧౨) ౩౯౦. అథ సిద్ధాంత్యాహ (నైతదేవమితి).

(౧౩) ౩౯౧. *ఏకవిజ్ఞానమ్, సర్వవిజ్ఞానంచ,—

౩౯౨. కిమేకంజ్ఞానమ్?,-

౩౯౩. ఉతజ్ఞానద్వయమ్?,- [20]

౩౯౪. ఏకత్వపక్షే, కిమ్ ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానమ్ - సర్వస్యాభావాదుచ్యతే?,

౩౯౫. ఉతఏకస్యసర్వస్యచతాదాత్మ్యత్?;

౩౯౬. ఇతిఏకల్పమభిప్రేత్య, ప్రథమంనూషయతి (ఏక) ఇతి.

౩౯౭. (ఏక) ఇత్యాది, - స్పష్టమ్. [25]

(౧౪-౧౫) ౩౯౮. (నసేత్యుతి) ఇతి. సర్వశబ్దస్యస్వాభావవాచిత్యాభావాదితిభావః.

(౧౬) ౩౯౯. ద్వితీయంనూషయతి (సత్యమిథ్యాత్వయోః ఏకతాప్రసక్తిర్వా) ఇతి.

(౮౭.) అపితు, ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానమ్,
సర్వస్య తదాత్మనైవ సత్యత్వే, సిద్ధ్యతి.

౮౦౦. జగత్సత్యత్వం బ్రహ్మణోమిథ్యాత్వంవేత్త్యర్థః:-

౮౦౧. ద్విత్వపక్షే చ, (ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానమ్);-

[5]

౮౦౨. స్థానీపులాకన్యాయేన సర్వవైకసాధర్మాత్ యత్స్యాత్,

౮౦౩. తత్ - త్వత్వతే నయక్తమ్, - కార్యస్యఅసత్యత్వాత్ †;

౮౦౪. ఏకవైకర్త్యాద్వాస్యాత్,

౮౦౫. దేవదత్తప్రాధాన్యజ్ఞానేన-ఇతరేషాంఅప్రధానతయాజ్ఞాతత్వవత్. -

౮౦౬. తదానీమ్, త్వత్వతే “మిథ్యాత్వేన” ఇత్యధ్యాహరస్యాత్. [10]

౮౦౭. జ్ఞాతృజ్ఞేయాభావేన నివృత్తిలక్షణావా స్యాత్,

౮౦౮. జ్ఞానద్వయవైచాప్యాత్ అస్వారస్యంచ, ఇత్యభిప్రాయః.*

(౮౭) ౮౦౯. (అపిత్వతి). నహి, ఘటపటయోః సత్యత్వేపి, ఘటజ్ఞానేన
పటోజ్ఞాతోభవతి? ఇతి -

౮౧౦. తద్వ్యవృత్త్యర్థమాహ (సర్వస్యతదాత్మనైవసత్యత్వ) ఇతి. - [15]

౮౧౧. బ్రహ్మత్వనైవసత్యత్వ ఇత్యర్థః.

౮౧౨. “నహికారణావస్థేబ్రహ్మణిజ్ఞాతేకార్యవస్థాజ్ఞాతాభవతి?” ఇతిచేత్,

౮౧౩. ఉచ్యతే. —

౮౧౪. నహివిశేషణాన్తరవిశిష్టాకారేవిశేషణాన్తరాన్వయః?;

౮౧౫. అపితు ఏకస్మిన్ధర్మిణి విశేషణద్వయాన్వయోవివక్షితః;

[20]

౮౧౬. తస్మాత్, నజ్ఞాతత్వ విశిష్టాకారేణ సర్వత్వమ్, -

౮౧౭. సర్వత్వవిశిష్టాకారేణజ్ఞాతతావా;

౮౧౮. కింతు, సర్వత్వం జ్ఞాతత్వంచ, ఏకాశ్రయవర్తిని, ఇతి, -

౮౧౯. అవస్థానసగమేపి, ధర్మైశ్చేన జ్ఞాతతాప్రయోగోముఖ్యపవదృష్టః:-

౮౨౦. “సోయం, - దేవదత్తః, పూర్వమేవమయాఽయంజ్ఞాతశ్చ” ఇత్యాదిషు;

౮౨౧. నహి, తత్రవర్తమానకాలవిశిష్టత్వేన పూర్వంజ్ఞాతః?.

౮౨౨. తస్మాత్, పరివర్త్యనేన, “అమిపురుషాదృష్టః” ఇతివత్ ఇదముపపన్నమ్.

౮౨౩. ఏకస్యసత్యత్వజ్ఞానేన, తద్వ్యతిరిక్తమ్ † - మిథ్యాత్వేన జ్ఞాతంభవ
తీతిచేత్, - న; -

¶ పా. “ద్విత్వపక్షే,” § పా. “యది” † పా. “అసామ్యాత్”

* శ్రుతప్ర. అనన్దమయాధిపు. ౨౫౮-పశ్చి. ౩౬-౩౮. † పా. “వ్యతిరిక్తమ్”

(౮౮) అయమర్థః.

(౮౯) శ్వేతకేతుంప్రతి ఆహ-

(౯౦) “స్తబ్ధోసి, ఉతతమాదేశ మపాక్రమ్యః...”^౧ ఇతి;—

(౯౧) పరిపూర్ణ ఇవలక్ష్మ్యసే,-

[5]

౪౨౪. “యేనాశ్శుతంశుతంభవతి”^౧ ఇత్యాదిషువాక్యేషు “మిథ్యా త్వేన” ఇత్యధ్యాహరః;

౪౨౫. ఏకవిజ్ఞానస్య - సర్వవిజ్ఞానస్యచ - వైరూప్యమ్, అముఖ్యత్వంచ-
జ్ఞాత్రభావాత్,-

౪౨౬. నహి, సర్వం మిథ్యాత్వేన జానన్, క్వచిత్ కశ్చిద్-జ్ఞాతాఽస్తి?

౪౨౭. తస్మాత్, సర్వవిజ్ఞానశబ్దేన సర్వనివృత్తిలక్షణా స్యాదితి.

(౮౮) ౪౨౮. “ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞాన ప్రతిజ్ఞావాక్యమ్, కిమ్?

౪౨౯. తదాన్తనైవసత్యత్వంకథమ్?

౪౩౦. తథాసతి—కథంప్రతిజ్ఞో పపత్తిః?

౪౩౧. ఉపక్రమవాక్యమ్- సత్యత్వపక్షానుగుణమపి, తమపసంహా [15]
రాపేక్షయా ప్రబలమ్,

౪౩౨. సతుమహావాక్యస్వారస్యాపేక్షయా;-

౪౩౩. మహావాక్యంచ - మిథ్యాత్వపక్షానుగుణమ్,-

౪౩౪. ‘తత్త్వమసి’^౨ ‘మృత్తికేత్యేవసత్యమ్’^౩ ‘నదేవ...ఏకమేవ’^౪
ఇత్యాదిషుతథాప్రతీతేః;— ఇతి— [20]

౪౩౫. శఙ్కాయామాహ (అయమర్థ) ఇతి.

(౮౯) ౪౩౬. ప్రతిజ్ఞావాక్యోపక్రమభూతమ్- “స్తబ్ధోసి”^౧ ఇతివాక్యమా
రభ్యవ్యాఖ్యాతుమ్;

౪౩౭. “స్తబ్ధోఽసి” ఇతి శూన్యమాణ మధ్యమపురుషార్థసాప్తార్థమా
హ (శ్వేతకేతుంప్రతిఆహ) ఇతి. [25]

(౯౦) ౪౩౮. “స్తబ్ధోసి” ఇత్యాది, శ్రుతివాక్యోపాదానమ్.

(౯౧) ౪౩౯. తత్రవాక్యే “స్తబ్ధోసి” ఇత్యసార్థమాహ (పరిపూర్ణ ఇవ
లక్ష్మ్యసే) ఇతి.

- (౯౨.) తానాచార్యాన్ ప్రతి తమ ప్యాదేశం వృష్టవానసి? ఇతి.
 ¶ (౯౩.) ఆదిత్య తేన నేన త్యాదేశః.
 ¶ (౯౪.) ఆదేశః - ప్రశాసనమ్,-

(౯౨) ౪౪౦. పృచ్ఛతి ఛాతుః, ద్వికర్తృకః;- [5]

౪౪౧. వక్తృకర్తృకః,-

౪౪౨. వాచ్యకర్తృక శ్చేతి;-

(౯౨) ౪౪౩. తత్ర, “ఆదేశ” శబ్దాభి సీతమ్, వాచ్యక శ్చేతి దర్శయితుమ్,
 (తానాచార్యాన్ ప్రతి) ఇతి, వక్తృకర్తృ, వ్యాహృతమ్-ఽ

౪౪౪. “నవైమానంభగవత్తప్తపతనవేదిషుః యద్వేత్తపవేదిష్యన్ కథం
 మేనావత్స్యన్?”¹ ఇతి “తచ్ఛబ్ద” నిర్దిష్టా ఆచార్యాః అత్ర స్మారితాః.

౪౪౫. (తాన్) ఇతి బహువచనేన “తమాదేశమ్” ఇతి తచ్ఛబ్దస్య ఆచార్య
 విషయత్వ శబ్దావ్యుదాసః.

౪౪౬. (తమపి) ఇతి. “శోక్రితుర్ద్వర్గభమ్”² ఇతి (అపి) శబ్దాభిప్రాయః;-

౪౪౭. కర్తృవిశోక్రితవ్యాస్తర సముచ్చయోవాదభిప్రేతః. [15]

౪౪౮. (ఇతి-శ్చేతతేతుం ప్రతి ఆహ) ఇత్యన్వయః. (౯౨-౯౯)

(౯౩) ౪౪౯. “ఆదేశ” శబ్దం వ్యాచక్షేప్తే (ఆదిత్యత) ఇత్యాది నా.

౪౫౦. (ఆదిత్య తేన నేన త్యాదేశః) ఇతి ప్రత్యయార్థ వ్యాఖ్యానమ్,

(౯౪) ౪౫౧. (ఆదేశః-ప్రశాసనమ్) ఇతి ప్రకృత్యర్థ వ్యాఖ్యానమ్.-

౪౫౨. అత్ర, “అకర్తరిచకారకేసంజ్ఞాయామ్”³ ఇతి ఘటాః కర్తృవ్యతి
 రిక్తకారకేపిహితత్వాత్, బ్రహ్మణః + ప్రశాసనేకర్తృత్వాత్-
 ఉపదేశకర్తృత్వోపపత్తేశ్చ, ప్రకృత్యర్థః - ఉపదేశః, ప్రత్యయార్థః-
 కర్తృచ, ఇతి పరైర్వాఖ్యాతమ్.

౪౫౩. “తత్ర, ప్రకృత్యర్థాస్వారస్యమ్, ప్రత్యయార్థాస్వారస్యమ్;

౪౫౪. అస్తత్పక్షే, ప్రకృత్యర్థాస్వారస్యమ్, ప్రత్యయార్థాస్వారస్యమ్; [25]

౪౫౫. కర్తృవ్యతిరిక్తకారకవిషయస్య ఘటాః కథంకర్తృత్వమ్?

౪౫౬. “వివక్షితః కారకాణిభవన్తి” ఇతి వ్యాచక్షేప్తే, కర్తృతేవకరణాన్తర
 నిరపేక్షత్వలక్షణేన కరణసాధర్మ్యరూపేణ సాధకతమత్వేన కరణ
 త్వ వివక్షయా, ఘటో - ప్రత్యయఉపపద్యతే;

౪౫౭. ఏతదభిప్రాయేణహి (ఆదిత్య తేన నేన) ఇత్యుక్తమ్-

౧॥ ౨-అ-౧-౪-౫౩-వ్యా. ౨॥ ఛా-ఉ-౬-౧-౭-౩॥ ౨-అ-౩-౩-౧౯-౪॥

¶ “ఆదిత్య తేన నేన త్యాదేశః, - ప్రశాసనమ్,*” ఇత్యపిపాఽన్య పా. “అధ్యా
 హృతమ్”⁴ పా. “వక్తృకర్తృమ్”⁵ పా. “బ్రహ్మణశ్చ”⁶ పా. “ప్రశాసితా”⁷

(౯౫.) “ ఏతస్య వాఅక్షరస్య ప్రశాసనేగార్తి సూర్యాచన్ద్రీమసౌ
విభృతాతిష్ఠణః”^౧ ఇత్యాదిభిరైకార్థాత్ -

(౯౬.) తథాచ మానవంవచః—

౪౫౮. నతు ‘అదిశతి’ ఇతి [5]

౪౫౯. వివక్షయాకారకప్రవృత్తిశ్చేత్,-

౪౬౦. ‘అకర్తరి’^౨ ఇతివిధానస్యకింప్రయోజనమ్?—

౪౬౧. ‘స్వతఃప్రాప్తత్వమ్ - కర్తృవ్యతిరిక్తకారకస్య;

౪౬౨. కర్తరి కరణత్వాదివివక్షయా కర్తృర్థత్వమ్-అస్వరసమ్;’ ఇతివి
భాగః,-ప్రయోజనమ్. [10]

౪౬౩. సూత్రస్య ప్రయోజనవత్త్వేఽపి, స్వారస్యమ్ అస్వారస్యంచ
౪౬౪. కిమనేన యోజనాన్తరేణ?— ఇతిచేత్,- [తుల్యంచేత్,-

౪౬౫. ఉచ్యతే,—

౪౬౬. పరపక్షే ప్రత్యయార్థస్యైవ స్వారస్యమ్;

౪౬౭. అస్తత్ - పక్షే స్వారస్యద్వయమస్తి,- [15]

౪౬౮. అర్థస్వారస్యం శబ్దస్వారస్యంచేతి,-

౪౬౯. ప్రకృత్యర్థస్వారస్యంతావత్ సిద్ధమ్,

౪౭౦. వివక్షితవిశేషణస్య* అసాధారణాకారాభిధానం స్వతఃప్రాప్తమ్,

౪౭౧. సర్వప్రశాసితృత్వమ్,- బ్రహ్మసాధారణోధర్మః,

౪౭౨. ఉపదేశ్యత్వంతు కర్తృస్వరూపాదేసాధారణమ్,- [20]

౪౭౩. కించ ‘అపేక్షితవిధేరసపేక్షితవిధానందుర్బలమ్’ ఇతిన్యాయాత్,||

౪౭౪. అత్రావశ్యాపేక్షితప్రశాసితృత్వజ్ఞాపనమేవయుక్తమ్,

౪౭౫. నాన్తసపేక్షితోపదేశ్యత్వజ్ఞాపనమ్;-

౪౭౬. తస్మాత్, శబ్దస్వారస్య మర్థస్వారస్యంచేతి స్వారస్యద్వయ విభ
వాత్†, అయమేవార్థః. [25]

(౯౫) ౪౭౭. బ్రహ్మణఃకృత్సూత్రప్రశాసితృత్వేసిద్ధేహి, తదత్రా సాధా
రణాకారతయావక్తవ్యమ్?,-

౪౭౮. తత్రకింప్రమాణమ్?-ఇత్యత్రాహ (“ఏతస్యవా”^౩) ఇతి.

౧|| బృ-ఉ. ౫-౮-౯. ౨|| ౮-అ. ౩-౩-౧౯.

* పా. “విశేషస్య” || పా. “స్వాయేన”. † “సంభవాత్” ఇతిచపా.

(౯౭) “ప్రశాసితారంసర్వేసామ్” ౧ ఇత్యాది.

(౯౮) అత్రాపి, “ఏకమేవ” ఇతి జగదుపాదానతాంప్రతిపాద్య-అద్వితీయ’ పదేన అధిష్టాత్ర స్తరనివారణాత్ +, అన్యైవ అధిష్టాతృత్వమపి ప్రతిపాద్యతే;

(౯౯) అతః, “తంప్రశాసితారం-జగదుపాదానభూతమపి, పృష్టవానసి, -[3]

(౧౦౦) * యేన శ్రుతేన మతేన విజ్ఞాతేన, అశ్రుతమమతమవిజ్ఞాతమ్-శ్రుతమతమవిజ్ఞాతం భవతి? - ౨

(౯౬-౯౭) ౪౭౯. స్మృతిమాహ (ప్రశాసితారమ్) ఇతి.

(౯౮) ౪౮౦. న కేవలం శ్రుత్యంతరేష్యేవ ప్రశాసితృత్వప్రసిద్ధిః,

౪౮౧. అస్మిన్స్మృతికరణేపి సిద్ధమిత్యాహ (అత్రాపితి) - [10]

౪౮౨. అధిష్టాతృత్వంహి ప్రేరకత్వమ్? తచ్చ ప్రశాసితృత్వమితి, ఫలితమ్

౪౮౩. ఏవమ్ “అదేశ” శబ్దార్థఉక్తః. [ఇత్యర్థః:-

(౯౯) ౪౮౪. అథ*తచ్చబ్ధించ (౯౦) విపృణ్వి, వాక్యార్థంచయోజయతి (అత ఇతి) [న్వయః:- (౯౯).

(౧౦౦) ౪౮౫. (యేన... విజ్ఞాతంభవతి) (తమ్... పృష్టవానసి?) ఇత్య

౪౮౬. *యేన శ్రుతేన మతేన విజ్ఞాతేన ఇత్యధ్యాహారేణ యోజనాయాః

౪౮౭. ఉచ్యతే. - [కోహేతుః? - ౨

౪౮౮. నహి బ్రహ్మణస్స త్తయాకృత్యంజ్ఞాతంభవతి?

౪౮౯. అపితు, తద్-జ్ఞానేనైవజ్ఞాతం భవతీతి-వస్తుసామర్థ్యాత్;

౪౯౦. కించ, దృష్టాన్తేపి, నహి మృత్పిణ్డస త్తయా, ఘటాది, జ్ఞాతంభవతి?

౪౯౧. అపితు తద్-జ్ఞానేన, ఇతి దృష్టాన్తసామర్థ్యాత్;

౪౯౨. కింఞ్చ, “ఆత్మనిఖల్వరేదృష్టే శ్రుతమతేవిజ్ఞాతే ఇదంసర్వం విదితమ్?” - ౨

౪౯౩. “కస్మిన్సుభగవో విజ్ఞాతే సర్వమిదం విజ్ఞాతం భవతి?” ౩ ఇత్యాది శ్రుత్యాచ; [25]

౪౯౪. ఏవమ్, దృష్టాన్తసామర్థ్యాత్, దాద్వాత్త్రైకసామర్థ్యాచ్చ, శ్రుత్యంతర* కణోక్త్యుచైవం; వ్యాఖ్యాతమ్.

౧॥ మను-స్మృ. ౧౨-౧౨౨. ౨॥ బృ. ఉ. ౬-౫-౬. ౩॥ ము-ఉ. ౧-౧-౩.

౧ - “అనీయాంసమణీయసామ్” ఇత్యేవమన్తంచోపాత్తందృశ్యతే.

+ పా. “నిరాకరణాత్” ౬ పా. “తత్ ఫలితమ్” * పా. “శ్రుత్యంతరే”

‡ పా. “చైవ”

(౧౦౦) ఇత్యుక్తంస్యాత్.

(౧౦౧) “నిఖలజగదుదయవిభవవిలయాది కారణభూతం సార్వజ్ఞ్య సత్యకామత్వ సత్యసంకల్పత్వా ద్యపరిమితోదారగుణసాగరం కింబ్రహ్మపి, త్వయా శ్రుతమ్?” ఇతిహోద్యోభావః. [5]

(౧౦౧) ౪౯౫. (ఇత్యుక్తంస్యాదితి.) కణ్ఠోక్త్యా, అభిప్రేత తయాచ, అయమేవాస్యా శ్రుతైరర్థ ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౦౧) ౪౯౬. “అస్మిన్వా క్యే, ఉపాదానత్వంహినకణ్ఠోక్తమ్? కింతుఫలితమ్, - ౪౬౭. కారణజ్ఞాతత్వంచ, నకణ్ఠోక్తమ్, -

౪౯౮. అత్రజగత్కారణత్వాభిప్రాయస్య కింప్రయోజనమ్?” ఇత్య [10] పేక్షాప్రయామాహ (నిఖలజగదితి). -

౪౯౯. శ్రుత్యంతరేషు, “యతోవా ఇమాని” ౧ ఇత్యాది వాక్యేషు, జగత్కారణత్వలక్షణకం బ్రహ్మవగతమ్, -

౫౦౦. తస్మాత్, అత్రజగత్కారణత్వగర్భం వదతః పితుః, “త్వయాకిం బ్రహ్మశ్రుతమ్?” ఇత్యభిప్రాయఇత్యర్థః. [15]

౫౦౧. “అప్రాక్ష్యః?” ఇతి ప్రశ్నోక్తిః-తచ్ఛార్వశ్రవణాభిప్రాయేణ, ఇత్యాశయవానాహ (“...త్వయాశ్రుతమ్?” ఇతి) ఇతి.

౫౦౨. నాత్ర “బ్రహ్మ” ఇతికణ్ఠోక్తమ్,

౫౦౩. తస్మాత్, జగత్కారణత్వాంతర్భావప్రయోజనబ్రహ్మశ్రవణప్రశ్నః కృతోభవతి. [20]

౫౦౪. సర్వజ్ఞత్వాదిగుణాః కారణత్వోపయోగితయా ఉక్తాః.

౫౦౫. సృష్ట్యాదయః-పరిపూర్ణస్యః పీఠాః;

౫౦౬. అతః (సత్యకామత్వ) స్య కారణత్వోపయోగః.

౫౦౭. (హోద్యోభావః)- హృదినిహితంతాత్పర్యమిత్యర్థః.

(౧౦౩) ౫౦౮. “కారణత్వే సత్యపి, ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం నోపపద్యతే, -

౫౦౯. కారణాత్కార్యస్య ద్రవ్యాంతరత్వాత్;

౫౧౦. కారణత్వంచనోపపద్యతే, -

౫౧౧. తథాసతి, బ్రహ్మణోహేయాస్పదత్వప్రసక్తాత్;

౫౧౨. కారణత్వోపపత్తావపి, ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం నోపపద్యతే,

౫౧౩. నానాజాతీయకార్యాణాం నానాజాతీయ కారణకత్వదర్శనాత్;”

(౧౦౩) తస్య, నిఖిలకారణతయా,

(౧౦౪) కారణమేవ, నానాసంస్థానవిశేషసంస్థితమ్, కార్యమిత్యవ్యతర్కి,
కారణభూతసూక్ష్మచిదచిద్వస్తుశరీరక బ్రహ్మవిజ్ఞానేన కార్యభూత
మఖిలంజగత్ - విజ్ఞాతంభవతీతిహృదినిధాయ, “యేన, అశ్రు” [5]
తంశ్రుతంభవతి అమతమ్మతమ్ అవిజ్ఞాతంవిజ్ఞాతమ్” స్వాత్ ఇతి,

(౧౦౫) పుత్రప్రతి పుష్టవాకపితా;

(౧౦౬) తదేతత్ - సకలస్యవస్తుజాతస్య ఏకకారణత్వం పితృహృదినిహిత
మజానన్, పుత్రః, పరస్పరవిలక్షణేషువస్తుషు అన్యస్యజ్ఞానేన
తదన్యజ్ఞానస్యా ఘటమానతాంబుధావ, [10]

౫౧౪. ఇత్యత్రాహ (తస్యేతి).

౫౧౫. (తస్యనిఖిలకారణతయా,) ... (కార్యభూతమఖిలంజగత్ - విజ్ఞా
తంభవతి) ఇత్యన్వయః. (౧౦౩ - ౧౦౪)

(౧౦౪) ౫౧౬. కారణాత్కార్యస్యా నన్యత్వమాహ (కారణమేవ) ఇతి.

౫౧౭. (నానాసంస్థానవిశేషసంస్థితమ్) - సంస్థానవిశేషవిశిష్టమిత్యర్థః. [15]

౫౧౮. (సూక్ష్మచిదచిద్వస్తుశరీరక) శబ్దేన బ్రహ్మణోహేయాస్పదత్వప్ర
సజ్జగపరిహృతః.

(౧౦౫) ౫౧౯. * తస్మిన్ దాదుపసన్నాయ వక్తవ్యమర్థమ్, స్వయమేవకథం
వదతి? ఇత్యత్రాహ (పుత్రప్రతి పుష్టవాకపితా) ఇతి.

౫౨౦. పుత్రవృత్తిరిక్తానాం శుశ్రూషా ద్యపేక్షా, - [స్వూచితః]

౫౨౧. పుత్రస్యతు, పుత్రత్వమేవబ్రాహ్మణ్యపదేశహేతుః, ఇతిశాస్త్రార్థః

౫౨౨. (పుత్ర) (పితృ) శబ్దేన “ఉద్దాలకోహరుణశ్వేతకేతుం పుత్రము
వాచ” 3 “తంహ పితోవాచ” 4 ఇతి శ్రుతివాక్యంస్మరితమ్.

(౧౦౬-౧౦౭) ౫౨౩. అనన్తరవాక్యమ్. “కథన్నభగవన్స ఆదేశః?” ఇతి.

౫౨౪. ఇదమ్, కిమ్, ప్రశ్నరూపమ్, ఉతచోద్యరూపమ్? ఇతిసంశయే, [25]
చోద్యరూపమ్ 5 ఇతివ్యాచక్షే (తదేతదిత్యాదినా).

౫౨౫. “ప్రతివచనప్రకారేణ ప్రశ్నార్థోవిజ్ఞాయతే,

౧॥ ఛా. ఉ. ౬. ౧-౩. ౨॥ ము. ఉ. ౧-౧. ౨. ౩॥ ఛా. ఉ. ౬-౮-౧-౪॥ ఛా. ఉ. ౬-౧-౨.

* “ఉతతమాదేశమస్మాద్యేనా శ్రుతంశ్రుతంభవత్వమతం మతమవిజ్ఞాతంవిజ్ఞా
తమ్?” ఇతి పితృకృతప్రశ్నవాక్యమ్. 5 పా. “చోద్యరూపమ్”

(౧౦౭.) పరిచోదయతి-

(౧౦౮.) “కథన్నభగవన్న ఆదేశ”^౧ ఇతి.

(౧౦౯.) పరిచోదితః పునః, తదేవహృదినిహితమ్-

(౧౧౦.) జ్ఞానానందామలత్వైకస్వరూపమ్-

[5]

(౧౧౧.) అపరిచ్ఛేద్యమాహాత్మ్యమ్-

(౧౧౨.) సత్యసంకల్పత్వమిశ్రైర నవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణైర్బుద్ధమ్-

(౧౧౩.) అవికారస్వరూపమ్ పరంబ్రహ్మైవ,-

౫౨౬. ప్రతిపదనే ‘యథాసోమ్యైకేన’^౨ ఇత్యాదినా దృష్టానై [10]
రుపపాదనాత్, ఇదం చోద్యరూపమ్” ఇత్యభిప్రాయః.

౫౨౭. (పరిచోదయతి) ఇతి- “వివక్షిత విశేషకణ్ఠోక్తిమకుర్వః, సామాన్యేనచోదయతి” ఇత్యర్థః.

(౧౦౮) ౫౨౮. వాక్యముపాదతై - (“కథన్న”) ఇతి.

(౧౦౯) ౫౨౯. అథ పితా, బ్రహ్మణోజగత్కారణత్వమ్, తదుపయోగిగుణజాతమ్, ఉపాదానత్వనిమిత్తత్వప్రయుక్తదోషశక్తాపరిహారంచ, వివక్షన్,

౫౩౦. కారణజ్ఞానేనకార్యజ్ఞానం లోకసిద్ధం దర్శయతీత్యాహ (పరిచోదితఃపునః) ఇత్యాదినా.

(౧౧౦) ౫౩౧. (జ్ఞానానందామలత్వైకస్వరూపమ్) ఇతి, “విజ్ఞానమానందంబ్రహ్మ”^౩ ఇత్యాది శోధకవాక్యార్థోవివక్షితః. [20]

౫౩౨. (స్వరూప) శబ్దః- ధర్మిస్వరూపనిరూపకధర్మవాచీ.

(౧౧౧) ౫౩౩. (అపరిచ్ఛేద్యమాహాత్మ్యమ్) ఇత్యనేన “అనన్త”^౪ శబ్దార్థోవివక్షితః;- స్వరూపమ్-అపరిచ్ఛిన్నమిత్యర్థః.

(౧౧౨) ౫౩౪. గుణతోపాయానన్త్యమాహ (సత్యసంకల్పత్వమిశ్రైః) ఇతి.

(౧౧౩) ౫౩౫. “సత్య”^౫ శబ్దార్థమాహ (అవికారస్వరూపమ్) ఇతి. [25]

౫౩౬. అత్ర (స్వరూప) శబ్దః - విశేష్యాంశపరః.

౫౩౭. ఏవమ్, *^౬ అవికారత్వాదిశ్రుతే ర్విషయోదర్శితః.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౧-౩.

౨॥ ఛా-ఉ. ౬-౧-౪.

౩॥ { భాష్యే. } జి-అ. పుటమ్. ౪౪.

౪॥ తై-ఉ. ఆ-౧-౧. ౫ పా. “సత్యసంకల్ప” ౫॥

- (౧౧౩.) నామరూపవిభాగానర్హ (౧౧౪) సూక్ష్మవిదవిద్వస్తుశరీరమ్,
 (౧౧౫.) స్వలీలాయై,
 (౧౧౬.) స్వసంకల్పేన, అనన్తవిచిత్రస్థిరత్రసరూప జగత్సంస్థానమ్,-
 (౧౧౭.) స్వాంశేనావస్థితమితి, [9]
 (౧౧౮) తద్జ్ఞానేన అన్యస్యనిఖిలస్య జ్ఞాతతాంబ్రవన్,-
 (౧౧౯.) లోకదృష్టంకార్యకారణయోరనన్యత్వందర్శయితుందృష్టాన్తమాహ,-
 (౧౨౦.) “యథాసోమ్యే కేన మృత్పిణ్డేన సర్వంమృణ్మయం విజ్ఞాతంస్యాత్,
 వాచారమ్భణంవికారో నామధేయంమృత్తికేల్వేవసత్యమ్” ఇతి.-
 (౧౨౧.) ఏకమేవమృద్ధ్యమ్, నైవేకజేనేన, [10]

(౧౧౩) ౫౩౮. ఉపాదానత్వప్రయుక్తవికారాదివిషయందర్శయతి (నామ
 రూప) ఇతి. [(౧౦౪);-

(౧౧౪) ౫౩౯. పూర్వమ్, - (సూక్ష్మవిదవిద్వస్తుశరీరకమ్) ఇత్యేతావమక్తమ్
 ౫౪౦. అత్ర, (నామరూపవిభాగానర్హ) శబ్దేన, (సూక్ష్మ) శబ్దోవ్యాఖ్యాతః.-
 ౫౪౧. అనేన, ఉపాదానత్వప్రయుక్తచోద్యంపరిహృతమ్. [15]

(౧౧౫) ౫౪౨. అథనిమిత్తత్వప్రయుక్తచోద్యంపరిహరతి (స్వలీలాయై) ఇతి.-
 ౫౪౩. అవాప్తసమస్తకామస్యాపి, లీలార్థంజగద్వ్యాపారఉపావృతతత్త్వార్థః.
 (౧౧౬) ౫౪౪. మహాయాసరూప జగద్వ్యాపారస్య నలీలాత్వమితిచేత్త
 త్రాహ (స్వసంకల్పేన) ఇతి.-

౫౪౫. సంకల్పమాత్రసాధ్యత్వాత్, నాయమాయాస ఇత్యర్థః. [20]

(౧౧౭) ౫౪౬. (స్వాంశేన) - విశిష్టస్యస్వస్య (అంశేన).

(౧౧౮) ౫౪౭. (బ్రువన్) - వక్తృమ్.

(౧౧౯) ౫౪౮. (లోకదృష్టంకార్యకారణయోరనన్యత్వందర్శయితుందృష్టాన్తమాహ) ఇతి.- కార్యకారణయోరనన్యత్వేదృష్టాన్తమాహేత్యర్థః.-

౫౪౯. అన్యత్వనిబద్ధనచోద్యస్య (అనన్యత్వ) జ్ఞాపనేనహి పరిహరణిభావః.

(౧౨౦) ౫౫౦. దృష్టాన్తవాక్యముపాదత్తే (యథాసోమ్యే కేనమృత్పిణ్డేన) ఇతి.

(౧౨౧) ౫౫౧. తత్ర, కారణజ్ఞానేన కార్యవిజ్ఞానస్యసిద్ధయేతయోరైకోప
 పాదకముత్తరఖణ్డం* ప్రథమంవ్యాచక్షే (ఏకమేవ) ఇతి.

(౧౨౨.) నానా వ్యవహారాస్పదత్వాయ, (౧౨౩.) ఘటశరావాది
నానా - (౧౨౪.) సంస్థానా - (౧౨౫.) ౭వస్థాయావవికా
రాపన్న - (౧౨౬.) నానా నామధేయమపి,

(౧౨౭.) మృత్తికాసంస్థాన విశేషః॥త్వాత్, మృద్ధ్రవ్యమేవేథమవస్థితమ్,

(౧౨౮.) నవస్త్యస్తరమ్, ఇతి,-

(౧౨౯.) యథా, మృత్పిణ్డ విజ్ఞానేన తత్సంస్థానవిశేష ఘటశరావాది
రూపం సర్వం విజ్ఞాతమేవ భవతిత్యర్థః.

(౧౩౦.) తతః, కృత్సస్యజగతో బ్రహ్మైకకారణతామజానన్ పుత్ర్ర
పృచ్ఛతి - “ భగవాంస్తేవ, మేతద్భ్రవీతు” ౧ ఇతి. [10]

(౧౨౨) ౫౫౨. తత్ర “ వాచా” ౨ ఇతిపదంవ్యాచక్షే (నానావ్యవహారా
రాస్పదత్వాయ) ఇతి.

౫౫౩. వాక్చట్టః, అపహల్లతుణయా*, వాక్పూర్వకవ్యవహారేవర్తతే,-

౫౫౪. వాక్పూర్వకవ్యవహారశ్చ ప్రయోజనతయాహేతుః, ఇత్యర్థః.

(౧౨౩) ౫౫౫. (వికార) శబ్దార్థమాహ (ఘటశరావ) ఇత్యాదినా. [15]

(౧౨౪-౧౨౫) ౫౫౬. (సంస్థాన) మేవ (అవస్థా), సైవ (వికారః).-

(౧౨౫) ౫౫౭. “ షోడశకశ్చవికారః” ౩ ఇత్యాదిషు [వికార] శబ్దస్య
అవస్థావద్భ్రవ్యపరత్వేన ప్రయోగ దర్శనాత్,-

౫౫౮. తద్వ్యావృత్త్యర్థమ్ (అవస్థాయావవికార) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౨౬) ౫౫౯. [నామధేయ] పదంవ్యాచక్షే (నానా నామధేయమ్)ఇతి.

(౧౨౭) ౫౬౦. [మృత్తికే] తిపదంవ్యాచక్షే (మృత్తికాసంస్థానవిశేష
ః॥త్వాత్) ఇత్యాదినా.

(౧౨౮) ౫౬౧. [సవ] కార + వ్యావర్త్యమాహ (నవస్త్యస్తరమితి) ఇతి.

(౧౨౯) ౫౬౨. ఏవమ్, కారణజ్ఞానేనకార్యజ్ఞానసోపపాదకమిడత్రరఖణ్డం
వ్యాఖ్యాయ, తదుపపాద్యం పూర్వఖణ్డంవ్యాచక్షే (యథా)ఇతి. [25]

(౧౩౦) ౫౬౩. “ లోకే కారణజ్ఞానాతాగ్ర్యజ్ఞానం సమ్భవతు,-

౫౬౪. తథా ప్యేకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం నోపపద్యతే,-

౫౬౫. విజాతీయకార్యాణామేకకారణత్వాయోగాత్”ఇతిబుద్ధ్వా (బ్రహ్మై
కకారణ)త్వాజ్ఞానేన (పుత్ర్రపృచ్ఛతి) ఇత్యాహ (తత)ఇత్యాదినా.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౧-౭. ౨॥ ఛా-ఉ. ౬-౧-౪. ౩॥ సాంఖ్యకారికా. ౩.

*ఆరమ్భణాధికరణ శ్రు. ప్రకా. పు. ౫౦౨ ॥ విశేషవత్త్వాత్. = ౩-కో.

† పా. “ వ్యావృత్త్యర్థమాహ”. 5 = “ యథాసోమ్య” ఇత్యాది.

(౧౩౧.) తతః, సర్వజ్ఞం సర్వశక్తి ప్రాప్తావ సర్వకారణమ్-

(౧౩౨.) ఇత్యుపదిశన్, *సహజావాచ-

(౧౩౩.) “సదేవసోమ్యేదమగ్ర అసీదేకమేవాద్వితీయమ్” ఇతి.

(౧౩౪.) అత్ర, [ఇదమ్] ఇతి, - జగన్నిర్దిష్టమ్:-

[3]

(౧౩౫.) [అగ్ర] ఇతిచ, - సృష్టేర్పూర్వకాలః-

(౧౩౬.) తస్మిన్గా-లే, జగతః (౧౩౭.) సదాత్మకతామ్,

(౧౩౮.) “సదేవ” ఇతి ప్రతిపాద్య,

(౧౩౯.) తత్, - సృష్టికాలేష్యవిశిష్టమ్, ఇతికృత్వా,

(౧౩౧) ౫౬౬. విజాతీయానామపి సర్వకారణాం బ్రహ్మోపాదా [10]

నమ్, తదేవచరిమి త్తమ్, - ఇత్యుపదిశేత్వాహ (తతః, సర్వజ్ఞమ్) ఇతి.

(౧౩౨) ౫౬౭. (ఉపదిశన్) - ఉపదేష్టుమ్.

(౧౩౩) ౫౬౮. (“సదేవ”) ఇతి, వాక్యోపాదానమ్.

(౧౩౪) ౫౬౯. ([ఇదమ్] ఇతి, - జగన్నిర్దిష్టమ్) ఇతి.-

౫౭౦. ప్రకృతమస్తీచేత్, తత్పరత్వమ్, -

[15]

౫౭౧. అన్యథా, ప్రత్యక్షాదిప్రసిద్ధజగత్పరత్వమేవ, - [ఇదం] శబ్దసోదితమ్, ఇతిభావః.

(౧౩౫) ౫౭౨. (అగ్రే) ఇత్యాది. - అనంతరం సృష్టేర్వత్సమానత్వాత్,

[అగ్ర] శబ్దస్య ప్రశయకాల పరత్వమవగమ్యత ఇతిభావః.

(౧౩౬-౧౩౮) ౫౭౩. (తస్మిన్గా-లే జగతః సదాత్మకతాం సదేవేతి ప్రతిపాద్య)

(౧౩౭) ౫౭౪. (సదాత్మకతామ్) - కారణాత్మకతామ్. -

[ఇతి.-

(౧౩౮) ౫౭౫. (“సదేవ”) ఇత్యనేన, వై శేషికోక్తంకదాచిత్సత్త్వంకదా

చిదసత్త్వంచ వ్యావృత్తమ్.-

౫౭౬. తేన ప్రశయకాలేపి సత్త్వంఘరితమితి, ఏవముక్తమ్, -

౫౭౭. సతువాచనకోఽయమర్థః:-

[25]

౫౭౮. [సదేవ-ఇదమ్-అగ్రే - ఏకమేవ-అసీత్,] ఇతిహ్యాన్వయః.

౫౭౯. (సచ్ఛబ్దః), ప్రమాణసంబద్ధార్హతోష్ఠిపాధినా ప్రకృతిపురుషకాల విశిష్టం బ్రహ్మహ.-

౫౮౦. కారణాత్కార్యస్యాస్య త్వేన, జగతఃకదాచిత్సత్త్వంపరైరుక్తమ్;-

౫౮౧. కారణభూతబ్రహ్మేనస్య త్వేన, జగతః- నిత్యసత్త్వమిత్యర్థః. [30]

(౧౩౯) ౫౮౨. (తత్, సృష్టికాలేపి) ఇతి.-

- (౧౪౦.) “ఏకమేవ” ఇతి, సదాపన్నస్యజగతః - తదానీమవిభక్తనామ
రూపతాం ప్రతిపాద్య,
(౧౪౧.) తత్ప్రతిపాదనేనైవ సతోజగదు పాదానత్వం ప్రతిపాదితమితి,-
(౧౪౨.) స్వవ్యతిరిక్తనిమిత్తకారణమ్ “అద్వితీయ” పదేన ప్రతిషిద్ధమ్ ఇతి,-
(౧౪౩.) “తమాదేశమప్రాప్త్యో యేనాశ్రుతం శ్రుతంభవతి” ఇతి
అదావేవ ప్రశాసితైవజగదుపాదానమితిహృదినిహితమ్ - ఇదా
నీమ్ * అభివ్యక్తమ్.-

౫౮౩. జగత్, సదెవచేత్, పశ్యేత్ యేకోవిశేష ఇత్యపేక్షాయామ్,
(౧౪౦) ౫౮౪. స్రవ్యమ్-నిత్యమేవ,-

[10]

౫౮౫. తస్య అవిభక్తనామరూపావస్థా,- ప్రశయః,-

౫౮౬. విభక్తనామరూపావస్థా,- కార్యతా,- ఇతివైషమ్యమ్,-

౫౮౭. (“ఏకమేవ”) ఇతిపదేనోక్తం భవతీత్యర్థః.

(౧౪౧) ౫౮౮. అనేనబ్రహ్మణ ఉపాదానత్వం ఫలితమిత్యాహ (తత్ప్రతి
పాదనేనైవ) ఇతి.-

[15]

౫౮౯. భావ్యవస్థావిశేషవతః, ప్రాగవస్థా యోగోపయోగపాదానత్వమ్?;

౫౯౦. తస్మాత్, వక్ష్యమాణబహుత్వావస్థాయాః పూర్వావస్థా కథనేన,
ఉపాదానత్వమ్ ఉక్తంభవతీత్యర్థః.

(౧౪౨) ౫౯౧. కృత్యస్యకార్యస్య బ్రహ్మేవోపాదానమస్తు,-

౫౯౨. తథాప్యేకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానంనోపపద్యతే,-

[20]

౫౯౩. నిమిత్తాంతర్యసంభవాత్, ఇతిశంకాయామ్,-

౫౯౪. తస్యైవనిమిత్తత్వేన, నిమిత్తాంతరశంకామ్ (“అద్వితీయ”) పదం
వ్యావర్తయతీత్యాహ (స్వవ్యతిరిక్త) ఇతి.-

౫౯౫. కులాలస్య,- వివిధపరిణామశక్తివైకల్యేన, అనుపాదానత్వమ్,-

౫౯౬. మృత్పిండస్య,- జ్ఞాతృత్వవిరహోదనిమిత్తత్వమ్,-

[25]

౫౯౭. అత్రతూభయసద్భావా ద్భృష్టావోభయకారణమ్; ఇత్యర్థః.

(౧౪౩) ౫౯౮. ఉక్తార్థసోపక్రమసంగతత్వమాహ (“తమాదేశమ్”) ఇతి.-

౫౯౯. (“అదేశ”) శబ్దేన, ప్రేరయితృత్వం కణోక్తమ్,-

౬౦౦. (“యేనాశ్రుతంశ్రుతమ్”) ఇత్యాది ప్రతిజ్ఞానేన, ఉపాదానత్వ

౬౦౧. తదుభయమతస్ఫుటమ్; ఇత్యర్థః-

[మభిప్రేతమ్;-

* (౧౪౪) పతదేవోపపాదయతి-

(౧౪౫) స్వయమేవజగదుపాదానమ్ జగన్నిమి త్తంచసత్, “తదైక్షు తబహుస్యాంప్రజాయేయి”^౧ ఇతి-

(౧౪౬) తదేతత్సచ్చబివాచ్యంపరంబ్రహ్మ, [5]

(౧౪౭) సర్వజ్ఞం సర్వశక్తి,

(౧౪౮) సత్యసజ్జ-ల్పమ్,

(౧౪౯) అవాప్తసమస్తకామమపి, వీలార్థమ్,-

(౧౫౦) విచిత్రానంత చిదవిక్షిత (౧౫౧) జగద్రూపేణ

(౧౪౪-౧౪౫) ౬౦౨. అత్రాసత్కార్య వాదోపన్యాసనిరాసవా [10]

క్యంద్వితీయయోజనాయాంవ్యాఖ్యాన్యత ఇతి నా ప్రోడాహృతమ్.

౬౦౩. అథ తదనంతరవాక్యమ్, పూరకపదాంతరైస్సహ, ఉపాదత్తే. (స్వయమేవ) ఇతి-

౬౦౪. “సదేవ”^౨ ఇత్యాది వాక్యమ్సజాతీయవిజాతీయాదిభేదనిషేధపరత్వేన పరైర్వాఖ్యాతమ్;- [15]

౬౦౫. తత్, -ఉత్తరవాక్యా ననుగుణమ్,-

౬౦౬. అన్యమక్తార్థస్యైవోపపాదకాన్యతరవాక్యాని, ఇత్యభిప్రాయేణ, (జగదుపాదానమ్, జగన్నిమి త్తంచసత్,) ఇతివిశేషణద్వయోపాదానమ్.

(౧౪౬) ౬౦౭. పతద్వాచ్యతే (తదేతత్) ఇత్యాదినా.

(౧౪౭) ౬౦౮. వత్సమాణసృష్టుపపాదక విశేషణాన్యాహ (సర్వ^[20]జ్ఞమిత్యాదినా).

(౧౪౯) ౬౦౯. అవాప్తసమస్తకామస్య ప్రవృత్త్యనుపపత్తిం పరిహరతి (అవాప్తసమస్తకామమపి, వీలార్థమ్) ఇతి.

(౧౪౮) ౬౧౦. సంకల్పమాత్రసాధ్యత్వాత్ నజగద్వ్యాపారతయాసకూప ఇత్యభిప్రాయేణ (సత్యసంకల్పమ్) ఇత్యుక్తమ్. [25]

(౧౫౧) ౬౧౧. “అజాయమానో బహుధావిజాయతే”^౩ ఇత్యుక్తవతారరూపబహుత్వవ్యావృత్త్యర్థం (జగద్రూపేణ) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౫౦) ౬౧౨. తత్ర (బహు) శబ్దార్థోఽస్త్రీచిర్యయితమ్ (విచిత్రానంత) ఇత్యాద్యుక్తమ్.

(౧౫౨) అహమేవ, “బహుస్యామ్”,^౧ తదర్థం “ప్రజాయేయ”,^౨ ఇతి,-

(౧౫౩) స్వయమేవసజ్జల్ప్య, - (౧౫౪) స్వాంతైకదేశాదేవ-

(౧౫౫) వియదాదిభూతానిసృష్ట్యా, - (౧౫౬) పునరపి, (౧౫౭) *నైవ

* సచ్చబ్దాభిహితా - (౧౫౮) *పరా “దేవతా,” [5]

(౧౫౨) ౬౧౩. (“బహుస్యామ్”,^౧ తదర్థం “ప్రజాయేయ”,^౨) ఇతి,-

౬౧౪. *జాయతే అస్తి, ఇత్యాద్యవస్థాసు, జాయమానావస్థా జాతావస్థా

చెతుత్పత్తావేవ, అవస్థాద్వయమస్తి;-

౬౧౫. తత్ర “అస్తి” శబ్దవాచ్యాఉత్పన్నావస్థా, ఉత్పాద్యమానావస్థా

* జాయతే ఇతిశబ్దవాచ్యః;-

[10]

౬౧౬ తత్ర, (“బహుస్యామ్”) ^౧ ఇతివాక్యే, (“స్యామ్”) ఇతిపదేన,

ఉత్పన్నావస్థావివక్షితా;

౬౧౭. తత్పూర్వభావిన్యూత్పాద్యమానావస్థా,-

౬౧౮. (తదర్థం “ప్రజాయేయ”) ^౧ ఇత్యుక్తః;- ఇతివిభాగః.

౬౧౯. ఉత్పత్తౌసాధనస్యపూర్వభావిత్వమ్, సాధ్యస్యశచ్చద్భావిత్వమ్;-

౬౨౦. సంకల్పేతు, సాధ్యంపూర్వభావి, సాధనంపశ్యద్భావి;-

౬౨౧. తస్మాత్, [స్యామ్] ఇతిపూర్వముక్తమ్.

(౧౫౩) ౬౨౨ (స్వయమేవ):- ఉపాదానభూతం-తదేవ, (సంకల్ప్య),

(౧౫౪) ౬౨౩. (స్వాంతైకః)- ప్రకృతిః.

[ఇత్యర్థః.

(౧౫౫) ౬౨౪. *^౨, తేజోఽబిన్నసృష్టివచనంవియదాదేరపిప్రదర్శనార్థ [20]

మితి వియదధికరణ సిద్ధార్థాభిప్రాయేనాహ (వియదాది)ఇతి-

౬౨౫. భాష్యే *^౩మహదాదేరపిప్రదర్శనార్థమిత్యుక్తమ్.

(౧౫౬) ౬౨౬. (పునరపి) ఇతి- వ్యప్తిసృష్ట్యర్థ మిత్యర్థః.

(౧౫౭) ౬౨౭. (నైవ) ఇతి- “నదేవ” ఇత్యాదౌనిర్విశేషంవస్తూక్తమ్,-

౬౨౮. “సేయందేవతా” ర ఇతిసగుణముచ్యత” ఇతి భ్రమాపనయ [25]

నార్థమ్ ఏవముక్తమ్.

[వత్సలే;-

(౧౫౮) ౬౨౯. ఉత్తరత్ర, “తేజఃపరస్యాందేవతాయామ్”^౪ ఇతిహి

౬౩౦. తత్ప్రతిఫలభిజ్ఞానాయ, (*పరా“దేవతా”) ఇత్యుక్తమ్.-

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౨-౩. *౨॥ ఛా-ఉ. ౬-౨-౩. *౩॥ శ్రీ-భా. ౨-౨.

౩-పా. ౯-సూ. భా. ౪॥ ఛా-ఉ. ౬-౩-౨. ౫॥ ఛా-ఉ. ౬-౪-౬.

(౧౫౯.) ఏవమ్, “బ్రతుత, హస్తాహమిమాస్మిస్రోదేవతాః” (౧౬౦.) అనేన
జీవేనాన్యనా (౧౬౧.) ౭నుప్రవిశ్య నామరూపేవ్యాకరవాణి”^౧ ఇతి.-

౬౩౧. అత్ర, పూర్వాపరేషుచ, సగుణబ్రహ్మైవోచ్యత ఇత్యర్థః. [ఇతి.

(౧౫౯) ౬౩౨. వ్యష్టిసృష్టి * సంకల్పవాక్యముపాదతే (“హస్తాహమ్”)

(౧౬౦-౧౬౧) ౬౩౩. (“అనుప్రవిశ్య నామరూపేవ్యాకరవాణి”) ఇత్యత్ర అను

ప్రవేశః, నకేవలంత త్తత్త్వదాద్ధమాత్ర పర్యస్తనామరూపవాక్యకరణార్థః,-

౬౩౪. అపితు స్వపర్యస్తనామరూపవాక్యకరణార్థః,-

౬౩౫. అనుప్రవేశశ్రవణేన మాతాపితృకులాలాది నిర్వర్త్యదేవదత్తఘ

టాది నామరూపవాక్యకరణతో వ్యావృత్తత్వావగమాత్,- [10]

౬౩౬. “బహుస్యామ్” ఇత్యుపక్రమఏవ స్వపర్యస్తనామరూప భాక్త్వ
సంకల్పాత్,-

౬౩౭. “తద్దేదంతర్హ్యవ్యాకృత మాసీత్ తన్నామరూపాభ్యాంవ్యాక్రి
యత్”^౨ ఇతినామరూపయోః బ్రహ్మపర్యస్తత్వశ్రవణాత్,-

౬౩౮. “తదనుప్రవిశ్య-సచ్చత్యచ్ఛాభవత్”^౩ ఇతిచశ్రవణాత్. [15]

౬౩౯. వ్యష్టిసృష్టిసంకల్పవాక్యే అనుప్రవేశపూర్వక నామరూపవాక్యకర
ణోక్తిః,- ఆద్యసృష్టేరపిప్రదర్శనాద్ధా,-

౬౪౦. మహదహజ్జా-రాదినామరూపయోర్బ్రహ్మపర్యస్తత్వాత్,-

౬౪౧. “యస్యబుద్ధిశ్శరీరమ్...యస్యాహజ్జారశ్శరీరమ్”^౪ ఇతిహిక్మయతేః,-

౬౪౨. అతఏవహి “ప్రకృతింపురుషంచైవప్రవిశ్య త్తేచ్ఛయాహరిః, [20]

త్తోభయామాస సంప్రాప్తే సర్వకాలేవ్యయావ్యయా”^౫ ఇతిశ్రుతమ్:-

౬౪౩. ఏవమ్, వ్యష్టిసృష్టిసంకల్పవాక్యేపి నామరూపవాక్యకరణయోర్బ్రహ్మ
పర్యస్తత్వస్య వివక్షితత్వమ్,-

౬౪౪. ఆద్యసృష్టిసంకల్పవాక్యానురోధాత్ - [౬౩౬]

౬౪౫. “తద్దేదమ్” ఇత్యాదిశ్చుత్యస్తరాను గుణ్యాత్ - [౬౩౭] [25]

౬౪౬. “తదనుప్రవిశ్య - సచ్చత్యచ్ఛాభవత్”^౩ ఇత్యనుప్రవేశపూర్వక
బ్రహ్మపర్యస్తనామరూప వ్యాకరణోక్తేచ్ఛ, [౬౩౮] అవగమ్యతే.

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౩-౨. ౨॥ బృ-ఉ. ౩-౪-౭. ౩॥ తై-ఉ. ఆ-౬. ౪॥ సు-ఉ. ౬-౪.

౫॥ వి-పు. ౧-౨-౨౯. * పా. “వ్యష్టిసృష్టివాక్య”. = ౩-కో. † ప్రధానపురుషే”

ము-వి-పు. ౧॥ స్మృతిః. ౩ “వ్యాకరణకణోక్తేచ్ఛ”.

- (౧౬౦.) ౬౪౭. “బహుస్యామ్” ఇత్యుక్తం నానా నామరూపభాక్త్యమ్,-
 ౬౪౮. మృత్పిణ్డస్య ఘటాదినామరూపభాక్త్యవత్ కిమద్వారకమ్;-
 ౬౪౯. జీవస్య దేవాదినామరూపభాక్త్యవత్ కింసద్వారకమ్? ఇతి సంశయో,-
 ౬౫౦. (“అనేన జీవేన”) ఇత్యాది శ్రుతిస్సద్వారకమాహ.- [5]
 ౬౫౧. బ్రహ్మణస్సమష్టి నామరూపభాక్త్య మద్వారకమ్,-
 ౬౫౨. మహాదేః, జీవప్రతి, శరీరత్వాభావాత్.-
 ౬౫౩. వ్యష్టి నామరూపభాక్త్య మద్వారకం సద్వారకంచ.-
 ౬౫౪. తథాసతి, న ద్వివర్తనసానహేతుతా, గోశబ్దాదివత్.-
 ౬౫౫. [“జీవేనాత్మనా”]- జీవశరీరకేణమయా;- [10]
 ౬౫౬. “సింహేన భూత్వా బహవోమయాంతాః” ఇతివత్;-
 ౬౫౭. “తదనుప్రవిశ్య - సచ్చత్యచ్ఛభవత్” ^౧ ఇతి, జీవేష్యనుప్రవేశేన
 తన్నామభాక్త్యశ్రవణాత్
 ౬౫౮. (“జీవేనాత్మనా”) ఇతి తృతీయా యాగోఽర్థః?—
 ౬౫౯. నతావత్ *^౨ సహయోగలక్షణేయం తృతీయా;- [05]
 ౬౬౦. “కారకవిభక్తాసంభవన్త్యా ముపపదవిభక్తేరన్యాయ్యత్వాత్”^౪
 ఇతి న్యాయేన, ఉపపదవిభక్తేరనుపపత్తేః
 ౬౬౧. నచ *^౫ కరణే తృతీయా;-
 ౬౬౨. అనుప్రవేశంప్రతి కీజీవస్యకరణత్వాభావాత్;-
 ౬౬౩. అనుప్రవేశస్వద్వారకర్తాహిసః? [20]
 ౬౬౪. [జీవ]శబ్దస్య పరమాత్మవర్తనత్వాచ్చ, నేయం *^౬ కరణే తృతీయా:-
 ౬౬౫. తస్మాత్, *^౭ కర్తరి తృతీయా. [యమ్?]-
 ౬౬౬. “నను† తిజక్రత్తద్ధితసమానైరనభిహితంకారకంహి‡ విభక్త్యభిధే
 ౬౬౭. అత్రతు (‘వ్యాకరవాణి’) ఇతి తిజభిహితత్వాత్, నతృతీయా
 భిధేయః - కర్తా,- [25]
 ౬౬౮. తత్రప్రథమైవయుక్తా” ఇతిచేత్ న.-
 ౬౬౯. *వ్యాకరణకర్తాహి, తిజభిహితః?-
 ౬౭౦. *అనుప్రవేశకర్తాతు నాభిహితః, ఇతి సతృతీయాభిధేయః.

౧॥ ౨॥ తై-ఉ. ౬-౪. *౩॥ ౮-అ. ౨-౩-౧౯. ౪॥

*౫॥ ౮-అ. ౨-౩-౧౮. ‡ పా. “అనుప్రవేశే”.

† “నను”- ఇదంపదంకతిపయోగో శేషునాస్తి. ‡ పా. “తృతీయావిభ”.

౬౭౧. నామరూపవ్యాకరణానుప్రవేశ క్రియయోస్సమాన కర్తృకత్వమ్,
“అనుప్రవిశ్య”^౧ ఇతిక్వాప్రత్యయేనాభిహితమ్ ఇతి,-
౬౭౨. న^౨త్వతీయాభిధేయః కర్తేః^౩చేన్న- { ౧॥ “...క్తోవ్యప్”
౬౭౩. కర్తాహిన [క్వా] ౭భిధేయః;- { ౨౮. ౩-౧-౩౭.
౬౭౪. అపితుప్రత్యయాంతరాభిధేయః;- [భిధేయమ్-
౬౭౫. ప్రత్యయాంతరప్రతిపన్నయోః కర్తృరైక్యమేవ [క్వా] ప్రత్యయా
౬౭౬. యథా^౪ సమానాధికరణవాక్యేషు^౫ ప్రాతిపదికావగతే పిశి
క్షే^౬ ౭ధే విశేష్యాంతైక్యమాత్రం సమాన విభక్త్యభిధేయమ్,-
౬౭౭. నతువిశేషణాన్వయో విశేష్యంవా;- (10)
౬౭౮. ఏవమత్రాపి [క్వా] ప్రత్యయోనకర్తృభిధాయా;-
౬౭౯. అపితు, శబ్దాంతరప్రతిపన్నక్రియాద్వయకర్తృక్యమాత్రాభిధాయా-
౬౮౦. [క్వా] ప్రత్యయఏవ కర్తృభిధాయాచేత్,-
౬౮౧. (“వ్యాకరవాణి”^౧) ఇత్యత్రతిష్ఠిత్యయోపి నిరర్థకస్యాత్.-
౬౮౨. తస్మాత్, శబ్దాంతరప్రతిపన్న క్రియాద్వయకర్తృక్యమాత్రా⁽¹⁵⁾
భిధాయా [క్వా] ప్రత్యయ ఇతి,-
౬౮౩. అనుప్రవేశక్రియాకర్తా^౨ త్వతీయాభిధేయఏవ.
౬౮౪. “కర్తరికృత్”^౩ ఇతికృత్ప్రత్యయానాం కర్తరివిహితత్వాత్,-
౬౮౫. త్వత్సంజ్ఞకః [క్వా] ప్రత్యయః కర్తృభిధాయాచేన్న-
౬౮౬. అథాంతరేష్వవిహితానామేవకృత్ప్రత్యయానాంకర్తృధత్వమ్,-
౬౮౭. నత్వద్ధాంతరేవిహితానామ్.- [= సి.కా. పూర్వకృతదారఘ్నః]
౬౮౮. త్వదాదీనాంహి కర్తృద్యధే విహితత్వాత్,-
౬౮౯. అయంతు[క్వా] ప్రత్యయోభావేవిహితః, [= ౨౮. ౩-౪-౨౧
౬౯౦. తథా^౪ అధికారాత్.-[అత్ర, సి.కా. పు. ౩౫౧ = “అవ్యయకృతోభా
౬౯౧. త్వప్రాతిపదికార్థమాత్రేయథా^౫ ప్రథమావిభక్తిః- [వే”ఇతి...]
౬౯౨. తథా^౬ ధాత్వద్ధమాత్రే విహితో యప్రత్యయస్సభావార్థః;-
౬౯౩. అయంతు [క్వా] ప్రత్యయోభావేవిహితఇతినకర్తృభిధాయా-
౬౯౪. తస్మాత్, త్వతీయయా, కర్తృభిధేయతఇతి నిరవద్యమ్.

౧॥ ఛా.ఉ. ౬-౩-౨. ౨॥ ౨-౮. ౩-౪-౬౭. * ౧॥ ౨-౮. ౨-౩-౧౨.
* ౨॥ ఛా.ఉ. ౬-౨-౭. ౬-౯-౪. ౬-౧౦-౧౧-౧౨-౧౩-౧౪-౧౫ ౧౩. (30)
* ౩॥ శ్రు. ప్రకా. పు. ౨౬౦. * ౪॥ ౨-౮. ౩-౧-౯౩. * ౫॥ ౨-౮. ౩-౧-౯౬.
* ౬॥ * ౭॥ ౨-౮. ౧-౨-౪౫. * ౮॥ ౨-౮. ౨-౪-౪౬. * ౯॥

(౧౬౨.) “అనేనజీవేనాత్మనా”^౧ ఇతి జీవస్యబ్రహ్మత్వకత్వంప్రతిపాద్య-

(౧౬౩.) బ్రహ్మత్వకజీవానుప్రవేశాదేవకృత్సన్యాచిద్వస్తుసంపదార్థత్వమ్,-

(౧౬౪.) ఏవంభూతస్యైవాచిద్వస్తునో నామరూపభాత్వమ్,- ఇతిదర్శ

(౧౬౫.) ఏతదుక్తంభవతి:- [(౧౬౬) - (౧౭౩).] [యతి-

(౧౬౬.) జీవాత్మాతు, బ్రహ్మణః, శరీరతయాప్రకారత్వాత్, బ్రహ్మత్వకః,

(౧౬౭) ౬౯౫. [“అనేన”^౧] ఇత్యాదివాక్యం సంక్షేపేణయో జయతి-

(“అనేన”^౧) ఇత్యాదినా-

(౧౬౩) ౬౯౬. (పదార్థత్వమ్) - తత్తదవస్థావిశిష్టత్వమ్-

౬౯౭. దేవమనుష్యా ద్యాకారవిశిష్టత్వమ్- (10)

౬౯౮. “సహినిరాకారం పదార్థః;-

౬౯౯. పృథివీత్వాకార విశిష్టోహిపృథివీపదార్థః;-

౭౦౦. పరమాత్మపర్యంత సైవవస్తున స్తత్తదవస్థావిశిష్టత్వమ్-

౭౦౧. నన్వతన్త్రీస్య; ఇత్యర్థః

(౧౬౪) ౭౦౨. తత్పర్యంతస్యైవదేవాది నామభాత్వం చేత్యాహ (15)

(ఏవంభూతస్యైవ) ఇతి-

(౧౬౫) ౭౦౩. “మృదాత్మకోఘట ఇతివద్భ్రీహ్మత్వకత్వంస్వరూపైక్యే

౭౦౪. శరీరశరీరిభావేన తాదాత్మ్యమస్తు;- [ప్రపంచద్యతే;-

౭౦౫. తథాసతికింప్రయోజనమ్;-

౭౦౬. సర్వశబ్దానాం పరమాత్మపర్యంతత్వంచేత్;- (20)

౭౦౭. పరమాత్మని, దేవత్వ మనుష్యత్వాది ప్రకృత్యర్థస్యచ, ద్విత్వాదివి

భక్త్యర్థస్యచ, అయోగాత్, నతత్పర్యంతత్వముపపద్యతే” ఇతిశక్తా

యామ్, విస్తరేణవాక్యార్థమాహ (ఏతదుక్తంభవతి) ఇత్యాదినా-

(౧౬౬) ౭౦౮. శరీరత్వమస్తు, తతఃకిం బ్రహ్మపర్యంతాభిధాన స్యేత్

తాహ (ప్రకారత్వాత్) ఇతి- [25]

౭౦౯. ప్రకారత్వందణ్ణకుణ్ణలాదేరప్యస్తీతద్వాప్యవృత్త్యర్థం (శరీరతయా

ప్రకారత్వాత్) ఇత్యుక్తమ్.

- (౧౬౭.) “యస్మాన్ శరీరమ్”^౧ ఇతి శ్రుత్యంతరాత్;-
 (౧౬౮.) ఏవంభూతస్య జీవస్య, - శరీరతయా ప్రకారభూతాని-
 (౧౬౯.) దేవమనుష్యాని సంస్థానాని వస్తూనీతి, బ్రహ్మత్వకానిరాసర్వాణి;-
 (౧౭౦.) అతః, దేవోమనుష్యః- (5)
 (౧౭౧.) యతోరాక్షసః పశుర్మృగః పక్షీ వృక్షో లతా-
 (౧౭౨.) కాష్ఠం శిలా తృణం శుక్లం పటం ఇత్యాదయస్తేషాం ప్రకృతిప్రత్యయ
 యోగేన అభిధాయకతయా ప్రసిద్ధాశ్శబ్దాః,-

- (౧౬౭.) ౭౧౦. ఏవమ్, (బ్రహ్మత్వక) త్వం శరీర శరీరీ భావాదిత్యుక్తమ్;-
 ౭౧౧. [అత్త్వ] శబ్దః, స్వరూపైశ్చ, శరీర శరీరీ భావేచ, సాధారణః;- (10)
 ౭౧౨. అత్ర శరీర శరీరీ భావపవేతి కింనియామకమ్? ఇతిచేత్తత్రాహ (“య
 స్మాన్”) ^౧ ఇతి.-

- (౧౬౮) ౭౧౩. (జీవాత్మా... బ్రహ్మణశ్శరీర) మస్తు [= (౧౬౬)], తతః
 కిమిత్యత్రాహ (ఏవంభూతస్య) ఇతి.-
 (౧౬౯-౧౭౦) ౭౧౪. (దేవ) త్వాదివిశిష్టశరీరాణి జీవాద్వా రా (బ్రహ్మత్వ
 (౧౭౦) ౭౧౫. తతః కిమిత్యత్రాహ (అత) ఇతి.- [కాని] ఇత్యర్థః.
 (౧౭౧) ౭౧౬. దేవాద్యవాన్తరజాతీయానామపి బ్రహ్మశక్త్యంతర్వందర్య
 యతుం (*యక్ష రాక్షసా) దయడపాతాః.

- (౧౭౨) ౭౧౭. “అప్రాణిమత్సు+స్వల్పాసా,”^౨ “తతోహి శైలాభిధరాది
 భేదాన్ జానీహి విజ్ఞానవిజృంభితాని,”^౩ “భూతానాం ప్రాణి (20)
 నశ్చేష్టాః,”^౪ ఇత్యాదిభిః, లోప్తకాస్తా జ్యేష్ఠాః క్షిణితత్వశ్రవ
 ణాత్, (కాష్ఠం శిలా) ఇత్యాద్యుక్తమ్ -

౭౧౮. “భిన్నరూపాహి (కాష్ఠమ్)?-

౭౧౯. తత్ర, స్రుమావస్థాధిస్తాత్పజీవాపగమేపి, కాష్ఠావస్థాభిమాని జీవో
 విద్యతపవ,- (25)

౭౨౦. నామయావభాక్త్యాత్” ఇతిభావః.

౧॥ సు-ఉ-౬. ౨॥ వి-పు. ౬-౭-౬౪. ౩॥ వి-పు. ౨-౧౨-౩౯.

౪॥ మను-స్మృ. ౧-౯౬. † అప్రాణవత్సు. = ౩-కో. ముద్రిత-వి-పు.
 “అప్రాణిమత్సు” = అనశ్చిన్యతప్రాణియ్యుక్త శరీరవత్సు. ¶ తృణమ్ =
 శుక్ల-తృణమ్, భిన్నతృణంవా, అప్రాణివస్తునాం మధ్యేష్ఠాత్వత్వాత్.

(౧౭౩.) లోకే తత్తద్వాచ్యతయాప్రతీయమాన తత్తత్సంస్థానవస్తుముఖేన
తదభిమానిజీవ తదంతర్యామివరమాత్మ పర్యంతసంఘాత సైవ
వాచకాః, ఇతి.

(౧౭౪.) ఏవమ్, సమస్తస్యచిద చిదాత్మకప్రపञ్చస్య, (5)

(౧౭౩) ౭౨౦. (తత్తత్సంస్థానవస్తుముఖేన) ఇత్యనేన, పరమాత్మని దేవత్వ
మనుష్యత్వద్విత్వాద్యనుపపత్తిపరిహృతాభవతి.-

౭౨౧. దేవత్వద్విత్వాదీనామ్, పరమాత్మస్వరూపే, అవ్యవధానేన అన్వయా
భావేపి, దేవత్వాదీనాం-ప్రకృత్యభిధేయానామ్, ప్రత్యయాభిధేయా
నాం-ద్విత్వాదీనాంచ, పరమాత్మని సద్వారకాన్వయసంభవతీత్యర్థః.-

౭౨౩. అతపవ “కాఠిన్యవాన్యోభిభర్తి” ౧ ఇత్యాదిరుపపద్యతే.- ఇతి
(ఏతదుక్తంభవతి) [(౧౭౪.)] ఇత్యన్వయః.

(౧౭౪-౧౯౦) ౭౨౪. అథ, త్రివృతరణాదివాక్యానాం ప్రస్తుతాన్తా
౭౨౫ పేక్షితత్వేన, తాని [౭-(౩-౩)-(౪-౩)+(౪-౪).] విహాయ, అపే
క్షిత వాక్యానామర్థసంగ్రహేనాహ (ఏవమ్) ఇత్యాదినా.- (15)

౭౨౫. నామరూపవ్యాకరణార్థంపి త్రివృతరణమ్? -

౭౨౬. తస్మాత్, త్రివృతరణసాధ్యం నామరూపవ్యాకరణమ్, - * ౧ సం
కల్పవాక్యేపూర్వభావ్యభూత్;-

౭౨౭. * ఉత్పత్తివాక్యేషు, త్రివృతరణస్య పూర్వభావిత్యంయుక్తమ్;

౭౨౮. పాఠక్రమేణ, త్రివృతరణస్య పశ్చాద్భావిత్యేపి, అర్థక్రమేణ
పాఠక్రమస్య బాధితః త్వాత్, త్రివృతరణం పూర్వభావి.-

౭౨౯. యథా, “అగ్నిహోత్రంజుహోతి” యవాగూంపచతి” ౨ ఇత్య
త్రహియవాగ్వాంపూర్వభావిత్యంపాఠక్రమబాధేన అక్షీక్రియతే,-

౭౩౦. “యవాగ్వాంజుహోతి” ౩ ఇతి యవాగ్వాః హోమసాధనతయావి

౭౩౧. తద్వదప్రాప్తీ క్రమోఽనుసంధేయః. [హితత్వాత్;-

(౧౭౪) ౭౩౨. (“సన్మూలాస్సోమ్యేమాః”) ౩ ఇత్యాదివాక్యసాధ్యర్థమా
హ (ఏవమ్) ఇతి.-

౧॥ వి పు. ౧-౧౪-౨౮. ౨॥ మీ. ౫-౧-౨. ౩॥ ఛా. ఉ-౬-౮-౪.

* ౧॥ ఛా. ఉ-౬-౩-౨. * ౨॥ ౬-౩-౩.

† “ద్విత్వ”- ౪-౫-౬-౭-౯-కోశేషున. ‡ “పాద్య”= ౪-౫-౬-౯. (30)

(౧౭౫.) సమపాదానతా-సన్నిమిత్తతా-

(౧౭౬.) సదాధారతా-

(౧౭౭.) సన్నియామ్యతా-

(౧౭౮.) సచ్ఛేషతాది-సర్వంచ- (8)

(౧౭౯.) “సమస్తానోస్మ్యే మాస్సర్వాః ప్రజాస్సదాయతనాస్సత్సృ
తిస్థాః”^౧ ఇత్యాదినా విస్తరేణ ప్రతిపాద్య,-

(౧౮౦.) కార్యకారణభావాదిముఖేన-

(౧౮౧.) “వితదాత్మ్యమిదం సర్వమ్, తత్సత్వమ్”^౨ ఇతికృత్సృస్య జగతః

(౧౮౨.) బ్రహ్మాత్మకత్వమేవ “సత్వమ్” ఇతి ప్రతిపాద్య,- (10)

(౧౭౫) ౭౩౩. (*సమపాదానతా*సన్నిమిత్తతా) శబ్దేన, (“సమస్తా
లాః”) ఇత్యత్ర [“మూల”] శబ్దార్థఉక్తః.

(౧౭౬) ౭౩౪. [“సదాయతన”] శబ్దార్థమాహ (సదాధారతా) ఇతి.-

(౧౭౭) ౭౩౫. నియస్తృతయాధారకత్వాత్,-

౭౩౬. ధారకత్వాకృష్టమర్థమాహ (సన్నియామ్యతా) ఇతి.- (15)

(౧౭౮) ౭౩౭. అనేన, శేషత్వమప్యర్థసిద్ధమ్;-

౭౩౮. శరీరతయాహి, †(శరీరత్వమ్) శేషత్వమ్, ధార్యత్వమ్, నియామ్య

౭౩౯. తదప్యాహ (సచ్ఛేషతాది) ఇతి.- [త్వంచ;-

౭౪౦. (ఆది) శబ్దేన, “అనుక్తమన్యతో గ్రాహ్యమ్”^౩ ఇతి న్యాయాత్,
అన్యత్-అపేక్షితంగ్రాహ్యతే. [ధార) త్వాదికం వివక్షితమ్.

(౧౮౦) ౭౪౧. (కార్యకారణభావాదిముఖేన) ఇతి.- (ఆది) శబ్దేన (సదా

(౧౮౦-౧౮౨) ౭౪౨. తేన,†-(బ్రహ్మాత్మకత్వమేవ సత్వమితి ప్రతిపాద్య)

౭౪౩. ధారకత్వాదిభిస్తావత్,- శరీరాన్తభావస్సిద్ధః,- [ఇతి.-

౭౪౪. కార్యకారణభా †వాచ్ఛసిద్ధ్యతి;- [త్.

౭౪౫ స్వరూపమాత్రస్య కారణత్వా యోగేన, విశిష్టవైవకారణత్వా

(౧౮౨) ౭౪౬. (బ్రహ్మాత్మకత్వమేవ) ఇతి.- (ఏవ) కారణస్వపర్యవృత్తత్వం
ప్రమాణికమిత్యుక్తంభవతి.

౧॥ ఛా-ఉ-౬-౮-౬. ౨॥ ఛా-ఉ-౬-౮-౬. ౩॥

† “(శరీరత్వమ్)” = ౩-౪-౫-కో. † “వశ్చ” = ౪-౫-కో.

‡ తేన = ఉక్త (కార్యకారణభావాదిముఖేన)

(20)

(౧౮౩.) “కృత్సృజగతస్స ఏవాత్మా,-

(౧౮౪.) కృత్సృజగత్, -తస్యశరీరమ్,-

(౧౮౫.) తస్మాత్, ‘త్వం’ శబ్దవాచ్యమపి, - జీవప్రకారంబ్రహ్మైవ,” ఇతి,

(౧౮౬.) సర్వస్యబ్రహ్మత్వకత్వం - ప్రతిజ్ఞాతమ్, - “తత్త్వమసి” ఇతి (5)
జీవవిశేషేణ సంహృతమ్.

(౧౮౭) ౨౪౨. [“ఐతదాత్మ్యమ్”] - ఏతదాత్మకమ్.-

౨౪౩. “*సాన్వర్ధేష్యజ్ఞే”, - సంబద్ధార్థేవా.-

౨౪౪. ఏతదాత్మ్య సంబద్ధీత్యర్థః.-

౨౪౫. “అసాన్వత్సన్యః, - శరీరతయా సంబద్ధీత్యుక్తం భవతి.- (10)

(౧౮౩-౧౮౪) ౨౪౬. (“ఐతదాత్మ్యమిదం సర్వమ్, ... సఙ్కతా,”) ౨

ఇతినిర్దేశః, “రామానుజం. లక్ష్యణ పూర్వజంచ” 3

ఇతివస్తుస్తవ్యః.-

[రమ్] ఇతి.-

(౧౮౪) ౨౪౭. [ఆత్మ] శబ్దేనఘలితార్థమాహ (కృత్సృజగత్, -తస్యశరీ

౨౪౮. “అసాన్వయంపితా” ఇత్యుక్తే, పితృప్రతియోగినః, - పుత్ర (15)

త్వంహ్యర్థసిద్ధంభవతి?.

(౧౮౫-౧౮౬) ౨౪౯. (తస్మాత్) ఇత్యాది.-

(౧౮౬) ౨౫౦. [“ఐతదాత్మ్యమ్”] ఇతి, సామాన్యేన వైయధికరణ్యేన
(ప్రతిజ్ఞాతం - బ్రహ్మత్వకత్వమ్).-

౨౫౧. (“తత్త్వమసి” ఇతి), సామాన్యధికరణ్యేన (జీవవిశేషే (20)

ఉపసంహృతమ్), ఇత్యర్థః.-

౨౫౨. అనేన, ఉద్దేశ్యోపాదేయవిభాగనిమిత్తంచోద్యం, పరిహృతంభవతి.-

౨౫౩. ఉద్దేశ్యోపాదేయవిభాగేనతి, [త్వం] శబ్దఉద్దేశ్యసమర్పకోభవతి,-

౨౫౪. (తచ్ఛ) బ్రాహ్మతకారణత్వస్యప్రమాణాంతరా సిద్ధత్వాత్;-

౨౫౫. [త్వం] శబ్దస్తులోకసిద్ధప్రకారేణోద్దేశ్యసమర్పకః, - (25)

౨౫౬. జీవస్యబ్రహ్మత్వకత్వంచ నప్రత్యక్షాదిసిద్ధమ్;-

౨౫౭. తస్మాత్, జీవమాత్రపరః [త్వం] శబ్దః;-

*౧॥ ౮-అ. ౫-౧-౧౨౪. *వా. ౨॥ ఛా-ఉ-౬-౮-౬. 3॥ రా-సు. ౨౮-౧౦.

౧ “ఏత” = ౪-౫-౯.

(౧౮౭.) ఏతదు క్తంభవతి:-

(౧౮౮.) “ఏతదాత్మ్యమిదంసర్వమ్” ౧ ఇతి,-

(౧౮౯.) చేతనాచేతన ప్రపచ్చమ్, [“ఇదంసర్వమ్”] ఇతినిర్దిశ్య, తస్యప్ర
పచ్చస్య, ఏవః,- “అత్వా”, ౧ ఇతి ప్రతిపాదితః:- (5)

౭౭౩. [“త్వం”] శబ్దావగతస్యజీవస్య, (*తచ్చ) బ్దావగతస్యబ్రహ్మ
ణశ్చ, సామానాధికరణ్యేన ప్రతిపాద్యమానమైక్యమ్,- స్వరూపైక్య
మేవభవతి:- ఇతిఃచోద్యమ్. [ప్రాప్తత్వాత్ [+౭౫౯-౭౬౭];-

౭౭౪. పరిహారః;- [“ఏతదాత్మ్యమ్”] ‡ ఇతి, సర్వస్యబ్రహ్మత్వత్వస్య

౭౭౫. యథాప్రాప్తముపసంహార్యత్వాత్;- (10)

౭౭౬. సామాన్యేనోక్తస్య విశేష ఉపసంహార స్యాపేక్షితత్వాచ్చ;-
(జీవవిశేషే), పూర్వోక్త (బ్రహ్మత్వక) త్వమ్ (౧౮౧-౧౮౨),
సామానాధికరణ్యేన (ఉపసం హృతమ్) (౧౮౬.);- ఇతి.

౧ { (౧౮౭-౧౯౭) ౭౭౭. “ [“ఏతదాత్మ్యమ్”] ఇత్యత్రాప్యత్వ శబ్దః,
మృదాత్మకోఘటఇతివత్ స్వరూపైక్యపరస్పాత్;-
౭౭౮. తేన, [“తత్త్వమసి”] ఇత్యుపసంహారేఽపిస్వరూపైక్యమేవో
క్తంభవతి:-

౨ { ౭౭౯. [“ఏతదాత్మ్యమిదంసర్వమ్”] ఇత్యత్ర-అచిచ్ఛ్రియ్యోరైక్యమ్,
౭౮౦. [“తత్త్వమసి”] ఇతి-జీవబ్రహ్మోరైక్యంచ, ఉక్తమ్, ఇతి,-
౭౮౧. నాత్రానువాదః” [+౭౬౮.];- (20)

౭౮౨. ఇతిశబ్దాద్వయమభిప్రేత్యాహ (ఏతదు క్తంభవతి) ఇతి.-

(౧౮౮-౧౮౯) ౭౮౩. (చేతనాచేతనప్రపచ్చమ్) ఇత్యనేన, “అచిచ్ఛ్రియ్య
ోరైక్యంప్రతిపాదితమ్” ఇత్యేతత్ [౭౯౯]. ప్రత్యుక్తమ్:-

౭౮౪. (“సర్వ”) శబ్దో హి,- అసజ్గోచరేన, ప్రమాణాంతరగమ్యం సర్వ
(చేతనాచేతనా) త్వకంజగద్వదతీతి;- అచిచ్ఛ్రియ్యపరత్వే (25)

సర్వశబ్దస్వారస్య భజ్జాత్;-

౭౮౫. శ్రుత్యంతరేచ, “ఇదంసర్వమసృజత,” ఇత్యారభ్య, “సచ్చత్య
చ్చాభవత్,...విజ్ఞానంచావిజ్ఞానంచ”, 3 ఇతి, [వివృతత్వాచ్చః] ౪

౭౮౬. [ఇదంసర్వమ్] ఇతి నిర్దిష్టస్యజగతః;- (చేతనాచేతనా) త్వకత్వేన

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౮-౬. ౨॥ ఛా-ఉ. ౬-౧౬-౩. ౩॥ తై-ఉ-అ. ౨-౧౨. (30)

† “చోద్యమ్” = ౩-౪-౫-కో.న. ‡ “ఇదంసర్వమితి” = ౩-౪-౫-కో.

॥ “హరతి” = ౩-కో. 4 “సర్వశబ్ద” = ౩-౪-౫-కో. ౫ “త్” = ౩-కో.

(౧౯౦.) ప్రపజ్ఞోద్దేశేన, బ్రహ్మత్వకత్వం ప్రతిపాదితమిత్యర్థః.

(౧౯౧.) తదిదంబ్రహ్మత్వకత్వం కిమ్నీతిశ్రీరభావేన, ఉతస్వరూపేణ? ఇతి వివేచనీయమ్.-

(౧౯౨.) స్వరూపేణేతిచేత్, బ్రహ్మణస్సత్యసజ్జల్పత్వాదయః, -“తదైష తబహుస్యామ్”^౧ ఇత్యుపక్రమావగతాః, బాధితాభవన్తి. [తమ్, -

(౧౯౩.) శరీరాత్మభావేనచ, శ్రుతదాత్మకత్వం శ్రుత్యంతరాద్విశేషతోఽవగ

(౧౯౪.) “అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్తాజనానాం సర్వాత్మా”^౨ ఇతి.-

(౧౯౫.) ప్రశాసిత్యత్వరూపాత్మత్వేనసర్వేషాంజనానామ్ “అన్తఃప్రవిష్టః”^౩

(౧౯౦.) ౭౭౭. (“చితదాత్మ్యమ్”) ఇత్యత్ర, కిముద్ద్యేశ్యమ్?, (10)

కిముపాదేయమ్?, ఇత్యత్రాహ (ప్రపజ్ఞోద్దేశేన) ఇతి.

౭౭౮. ఏవమ్, ఏకాశజ్ఞా [౭౭౯-౭౭౯], పరిహృతా.

(౧౯౧) ౭౭౯. అథ, [అత్త] శబ్దస్యస్వరూపైక్యపరత్వం [= ౭౭౭], -వ్యుదస్యతి (తదిదమ్) ఇత్యాదినా. - [(౧౯౧-౧౯౭)].

(౧౯౨) ౭౮౦. (స్వరూపేణేతిచేత్) ఇతి.- (15)

౭౮౧. అచిద్భ్రష్టాణో (స్వరూపై) క్యే, అచేతనత్వాదేవ, (సత్యసంకల్ప) తాదివిరోధః;-

౭౮౨. జీవబ్రహ్మణోరైక్యే, తస్యకర్తవశ్యత్వాదేవ, (సత్యసంకల్ప+త్వా) దివిరోధః;- ఇత్యర్థః.- [ఇత్యభిప్రాయః:-

(౧౯౩) ౭౮౩. ఏతద్విరోధపరిహారాయ, శరీరాత్మభావకల్పిత (20)

౭౮౪. నకేవలమనయాశ్రుత్యధ్ధా † పత్త్యాకల్పయః;

౭౮౫. అపితు, బ్రహ్మణ అత్తత్వమ్-

[ఇతి.

౭౮౬. జగతస్తచ్చరీరత్వంచ, కణ్ఠోక్తమిత్యాహ (శరీరాత్మభావేనచ)

(౧౯౪) ౭౮౭. కాపునఃశ్రుతిః?,-

౭౮౮. తత్రవిశేషతోఽవగతిః కథమ్?,

(25)

౭౮౯. ఇతిశజ్ఞాయామ్, శ్రుతివాక్యమాహ (“అన్తః”) ఇతి.

(౧౯౫) ౭౯౦. తత్రవాక్యేవిశేషతోఽవగతిందర్శయతి (ప్రశాసిత్యత్వ) ఇతి,

(౧౯౬.) అతః, “సర్వాత్మా”, - సర్వేషాంజనానామాత్మా,
 (౧౯౭.) సర్వంచాస్యశరీరమ్,” ఇతివిశేషతోజ్ఞాయతే - బ్రహ్మస్యకత్వమ్,
 (౧౯౮.) “యతస్యనిష్ఠన్ ఆత్మవోన్తరో, యమాత్మా నవేద,యస్యాత్మా
 శరీరమ్,యతస్మానమన్తరో యమయతి,సత ఆత్మాన్తర్యా [౧]
 మ్యమృతః” ౧ ఇతిచ.-

(౧౯౯.) అత్రాపి, “అనేన జీవేనాత్మనా” ౨ ఇతిగ్రం, ఇదమేవజ్ఞాయత
 ఇతిపూర్వమేవోక్తమ్. [(౧౬౦) - (౧౭౩)].

(౨౦౦.) అతః, సర్వస్యచిదచిద్వస్తువో బ్రహ్మశరీరత్వాత్, సర్వశరీరం
 సర్వప్రకారం సర్వైశ్చజైర్భ్రష్టైవాభిధీయత ఇతి,- [10]

(౨౦౧.) “తత్-త్వమ్” ఇతి సామానాధికరణ్యేన జీవశరీరతయాజీవప్ర
 కారం బ్రహ్మైవాభిహితమ్;-

౨౦౧. [“సర్వాత్మా”] ఇత్యుక్తమాత్మత్వం ప్రశాసితృత్వ
 లక్షణమ్, ఇతిదర్శయితుమ్, (ప్రశాసితృత్వరూపాత్మ
 త్వేన) ఇత్యుక్తమ్. [15]

౨౦౨. [“అన్యప్రవిష్ట”] శబ్దేన, రాజాది వ్యావృత్తిః.

౨౦౩. [“శాస్తా”] ఇతి పదేన, గగనాది వ్యావృత్తిః.-

(౧౯౬) ౨౦౪. (అతః).-అన్యప్రవిశ్యప్రశాసితృత్వాదిత్యర్థః.

(౧౯౭) ౨౦౫. కథం (విశేషతోవగతమ్) (౧౯౩) ఇత్యపేక్షాయామ్-
 ఏవం(విశేషతోజ్ఞాయత-)ఇత్యుక్తమితి, న పునరుక్తిః. [20]

(౧౯౮) ౨౦౬. అస్మిన్నాశ్యే, ప్రశాసితృత్వవిశేషితాత్మత్వస్యకణ్ఠోక్తిః,
 శరీరత్వంగమ్యమ్;- [(“యతస్యని”౧) ఇతి.

౨౦౭. అథ, ఆత్మత్వ శరీరత్వ కణ్ఠోక్త్యన్వితం వాక్యమాహ

(౧౯౯) ౨౦౮. క్షయద్యపి క్షయశరీరభావశ్చృత్యన్తరసిద్ధసన్యత్,
 తథాప్యేతత్ప్రకరణే స్వరూపైక్యంగమ్యత ఇత్య [25]
 త్రాహ (అత్రాపి) ఇతి.

{౨౦౦)} ౨౦౯. తతఃకిం సామానాధికరణ్యసిద్ధేరిత్యత్రాహ (అత)ఇతి.
 {౨౦౧)}

౧|| మాధ్వద్వినబ్ధ-ఉ. = కాణ్డ్యబ్ధ-ఉ. ౫-౭-౨౨. “యోవిజ్ఞానేతిష్ఠత్” ఇతివకా
 జ్ఞాన్. శ్రీ-భా. ప్ర-అ., ద్వి-పా., ౪ = అన్తర్యామ్యధి. పుటమ్ ౩౨౯.

౨|| ఛా-ఉ. ౬-౩-౨.

గ్రం జీవేనఇతి = ౮-మూ. క్షయద్యపి. = ౨-౭-వాక్య-స. [21]

క్షయశరీర. = ౩-౬-వాక్య.

- (౨౦౨) ఏవమభిహితేసతి-అయమర్థోజ్ఞాయతే:-
 (౨౦౩) “త్వమ్” ఇతి యః పూర్వం దేహస్యాధిష్ఠా తృతయా ప్రతీతః, సః,
 పరమాత్మశరీరతయా పరమాత్మప్రకారభూతః, పరమాత్మపర్యంతః:-
 (౨౦౪) అతః “త్వమ్” ఇతిశబ్దః, తత్ప్రకారవిశిష్టం తదన్తర్యామిణ [5]
 మేవాచప్త ఇతి:-
 (౨౦౫) “అనేనజీవేనాత్మనానుప్రవిశ్య నామరూపేవ్యాకరవాణి” ఇతి
 బ్రహ్మత్వతయైవజీవస్య, స్థితి శరీరిణః స్వనామభాక్త్యాత్.
 (౨౦౬) “తత్ - త్వమ్” ఇతి సమానాధికరణ వృత్తయోర్ద్వయోరపి
 పదయో ఓర్భ్యైర్హేవాచ్యమాచ్యమ్:- [10]
 (౨౦౭) తత్త, “తత్” - పదమ్, జగతా-రణభూతం సర్వకల్యాణ స్థితిగుణా
 కరం నిరవద్యం నిర్వికార మాచప్తే;
 (౨౦౮) “త్వమ్” ఇతిచ, తదేవ స్థితి బ్రహ్మ, జీవాన్తర్యామిణాపంక్తి
 సశరీరజీవ ప్రకార స్థితి విశిష్టమాచప్తే;

(౨౦౨) ౨౦౦. (సామానాధికరణ్యేన) - ఉపసంహారే, కింప్రయోజనమ్:-

౨౦౧. ఇత్యత్రాహ - (ఏవమభిహితేసతి) ఇతి:-

౨౦౨. బుద్ధిశబ్దయోన్తత్పర్యన్తతాజ్ఞాపనం ప్రయోజనమిత్యర్థః.

(౨౦౩) } ౨౦౩. (పరమాత్మశరీరతయా పరమాత్మప్రకారభూతః, పరమాత్మ
 (౨౦౪) } పర్యంతః) ఇతి:- [నర్వ ఇత్యర్థః.

౨౦౪. (శరీరతయా) ప్రకారత్వేన, పృథక్-స్థితి-ప్రవృత్తి

(౨౦౫) ౨౦౫. బుద్ధిశబ్దయోన్తత్పర్యన్తస్థితే హేతుమాహ (“అనేన”) ఇతి.

౨౦౬. (స్వనామభాక్త్యాత్) (౨౦౫), - (అన్తర్యామిణమేవాచప్త

ఇతి) (౨౦౪), - (అయమర్థః) (౨౦౨), ఇత్యన్వయః స్థితి

(౨౦౭) ౨౦౭. పరంప్రతి, - వత్సమాణదూషణానాం, స్వపత్రోస్పర్శిత్యం

దర్శయితుం, స్వపత్రే సామానాధికరణ్యోక్తి సాధ్యణ్యం [25]

వివక్షుః, తత్ప్రకార స్థితి వృత్తిత్వసిద్ధిమాహ (“తత్ -

త్వమ్” ఇతి సమానాధికరణ వృత్తయోః) ఇతి.

(౨౦౮) } ౨౦౮. (తత్త) ఇత్యాదినా వాక్యద్వయేన, “తత్ - త్వమ్” ఇతి

(౨౦౮) } పదద్వయస్యప్రవృత్తినిమిత్త భేదసిద్ధిమాహ.

స్థితి “బ్రహ్మశరీరిణః” ౧-౭-మూ. స్థితిద్వయోః పదయోరపి. ౩-మూ.

స్థితి గుణాత్మకమ్. ౪-౫-మూ. స్థితి బ్రహ్మ. ౧-మూ. న. స్థితి రూపి. ౧-౩-౪-

౫-మూ. స్థితి విశిష్ట. ౧-మూ. న. స్థితి త్వ. ౭-వ్యా. స్థితి ఆచప్త ఇత్యర్థః. ౩-వ్యా.

ఆచప్త ఇత్యన్వయః. ౧-౨-౪-౫-౬-వ్యా. స్థితి సామానాధికరణ్యం. ౪-౫-వ్యా. సామా

నాధికరణ్యం వివక్షుః. స్థితి వృత్తిత్వ. ౫-వ్యా. న.

శ్రీమత్పర్వదీపికాయా క్తవేదార్థసంక్షేపః

- (౨౦౯) తదేవం ప్రవృత్తి నిమిత్తభేదేన ఏకస్మిన్ప్రహ్లాదేన "తత్-త్వమ్" ఇతి స్థిగద్వయోపపదయో స్థిగర్వత్ప్రతిరుక్తః:-
(౨౧౦) బ్రహ్మణోనరవద్యత్వం స్థితి నిర్వికారత్వం స్థిర సర్వకల్యాణగుణాకర స్థితి త్వజగత్కారణత్వం చావాధితమ్. [3]
(౨౧౧) అశ్రుతవేదాంతాః స్థితి పురుషాః, "సర్వేపదార్థాః - సర్వే జీవాత్మానశ్చ, - బ్రహ్మత్వేకాః," ఇతి నపశ్యత్తి;
(౨౧౨) సర్వశబ్దానాంచ కేవలేషు తత్త్వదార్థేషు స్థితి స్థితి వాచ్య పర్యవసానం మన్యతే.

(౨౦౯) ౨౦౯. "తత్-త్వమ్" శబ్దా, త్వదుక్తార్థపరస్యాత్మామ్, - [10]
తత్తత్త్వమ్! ఇత్యత్రాహ (తదేవమ్) ఇతి.-

౨౧౦. "ప్రవృత్తినిమిత్తభేదేనైకార్థవృత్తిత్వరూపం సామానాధికరణ్యమ్, సిద్ధమ్," ఇత్యర్థః.

(౨౧౦) ౨౧౦. "త్వన్మతే, సామానాధికరణ్య స్థితి లక్షణాసిద్ధిః, వాక్యాంతరావగత సర్వజ్ఞ స్థితి త్వాదిగుణవిరుద్ధమ [15]
విద్యాశ్రయత్వాది, కల్పనీయ స్థితి యః," ఇత్యభిప్రాయేణాహ (బ్రహ్మణ) ఇతి.

(౨౧౧) { ౨౧౧. "సర్వే పదార్థా స్థితి శబ్దాశ్చ, బ్రహ్మపర్యవృత్తేచ్ఛేత్, -
(౨౧౨) { బ్రహ్మపర్యవృత్తతయా, పదార్థాః ప్రతీయేరన్, -

౨౧౩. శబ్దాశ్చ, తత్త్వర్వత్వత్వేన పున్ స్థితి త్వజ్యేరన్, - [20]

౨౧౪. నచ, తథాక్రియతే, -

౨౧౫. తస్మాత్, నానురూపయో స్తత్త్వర్వత్వత్వమయక్తమ్,"
ఇత్యత్రాహ (అశ్రుత) ఇతి.-

(౨౧౧) ౨౧౬. "పదార్థానాం బ్రహ్మపర్యవృత్తతయాగ్రహణాభావః-
వేదా స్థితి స్తత్త్వవణరూపసామగ్రివైకల్యాత్, - [25]

౨౧౭. స్థితి న, తదధాభావాత్" ఇత్యర్థః.

(౨౧౨) ౨౧౮. (సర్వశబ్దానాంచ) ఇతి.-

స్థితి ద్వయోరపిపదయో. ౪-౫-మూ. స్థితి ప్రవృత్తి ౮-మూ.
స్థితి నిరవద్యత్వం ౫-మూ. స్థితి నిర్వికారత్వం. ౫-మూ. స్థితి గుణాకరత్వం. ౨-౪-౮-మూ. స్థితి సర్వేపురుషాః ౧-౩-౬-౭-మూ. స్థితి కేవలవాచ్యకదేశే. ౮-మూ. స్థితి వాచకపర్యవసానం. ౨-మూ. స్థితి శాసనసిద్ధిః ౭-వ్యా. స్థితి త్వాది. ౩-౭-వ్యా. స్థితి త్వాదికల్పనీయత్వంచ. ౫-వ్యా. స్థితి శబ్దాశ్చ. ౬-వ్యా. స్థితి స్థితి త్వజ్యేరన్ ౧-౨-౪-వ్యా. స్థితి వేదాంతాశ్రవణ. ౬-వ్యా. స్థితి సత్త్వధాభావాత్. ౩-౫-వ్యా. సత్త్వతథాభావాత్. ౧-౨ వ్యా.

౫౨ శ్రీమత్తాత్పర్యదీపికాయా క్రవేదార్థసంగ్రహః.

(౨౧౩.) ఇదానీమ్, వేదాంతవాక్యశ్రవణేన, బ్రహ్మకార్యతయా తదంత
ర్యామి ౧౧ కతయాసర్వస్య ౧౨ బ్రహ్మత్వకత్వమ్, సర్వ
శబ్దానాం ౧౩ తత్తత్ప్రకారసంస్థితబ్రహ్మవాచిత్యంచ, జానంతి.

(౨౧౪.) నన్వేషం గవాదిశబ్దానాం తత్తత్ప్రదార్థవాచి ౧౪ తయా వ్యుత్పత్తిర్బాధితాస్యాత్ :-

౨౧౬. తస్మాదేవసామగ్రివైకల్యాత్, శబ్దానాం తత్పర్యస్తగ్న
వ్యుత్పత్త్యభావః, ఇత్యర్థః. [ఇత్యర్థః.

౨౧౭. నహి, చతుషా ౧౬ గన్ధగ్రహణాభావేనతి, గన్ధాభావః?

(౨౧౩) ౨౧౧. “సామగ్ర్యాంసత్యాం-తత్పర్యస్తగ్రహణాత్, పూర్వం
తత్తత్ప్రదార్థమాత్రపర్యస్తత్వగ్రహణం-సామగ్రివైకల్యాత్,-

౨౧౨. పూజేనగన్ధగ్రహణేనతి, చతుషాగన్ధగ్రహణాభావః,-

౧౭ సామగ్ర్యభావాత్, - నతు గన్ధాభావాత్, -”

౨౧౩. ౧౧ ఇత్యవగమ్యతే హీత్యాహ (ఇదానీమ్) ఇతి.-

౨౧౪. (ఇదానీమ్)-వేదాంత శ్రవణరూపసామగ్రిసంభవే. [15]

(౨౧౪) ౨౧౫. వేదాంతవాక్యాని తత్తత్ప్రదార్థ [౨౩౦.] తత్తచ్ఛబ్దానాం
[౨౨౯.] బ్రహ్మపర్యస్తత్వంబోధయితుంనశక్నువంతీతిచోద
యతి (నను) ఇతి.-

౨౧౬. “వేదాంతవాక్యాని, కిం వ్యుత్పత్తిరపేక్షాణి,-

౨౧౭. ఉత సాపేక్షాణి?,- [20]

౨౧౮. ౧౯ వ్యుత్పత్తిరపేక్షాణి చేత్, అవ్యుత్పన్నస్యాపి

౧౦ బోధజనకానిన్యః,-

౨౧౯. సాపేక్షాణిచేత్, అన్యపర్యస్తతయావ్యుత్పన్నస్యశబ్దస్యా
స్యపర్యస్తత్వం - వ్యుత్పత్తి విరుద్ధం, నబోధయన్తి,-

౨౩౦. వ్యుత్పత్తేశ్చ ప్రత్యక్షసాపేక్షత్వాత్, తద్విరుద్ధం [25]
సకలపదార్థానామఅన్యపర్యస్తత్వం ౧౧చ నబోధయన్తి,-

౨౩౧. యథా ‘ఆదిత్యోయాపః’ ఇత్యాది వాక్యమ్.-

౨౩౨. తత్ర, వ్యుత్పత్త్యర్థంశబ్దస్య, ౧౧ప్రత్యక్షసాపేక్షత్వాత్,

౧॥ పూర్వమీ. ౧-౪-౧౫.

౧౧క. ౧-౩-౭-మూ-న. ౧౨బ్రహ్మకార్యత్వం. ౩-మూ. ౧౩ తత్ప్ర
౧-౨-౮-మూ. ౧౪ వాచకత. ౮-మూ. ౧౫ తత్పర్యస్తత్వ. ౩-వ్యా. ౧౬గన్ధ.
౩-వ్యా-న. ౧౭ గ్రివైకల్యాత్. ౬-వ్యా. ౧౮ ఇతిచగమ్యతే. ౭-వ్యా.
౧౯ వ్యుత్పత్తి. ౩-వ్యా-న. ౧౦ బోధకానిన్యః. ౩-౬-వ్యా. ౧౧చ
౩-వ్యా-న. ౧౧౨ అప్రత్యక్షత్వాత్. ౧-౨-వ్యా.

(౨౦౫.) నైవమ్.—

(౨౦౬.) సర్వేశభ్యాః అవిఙ్గాః జ్ఞేవవిశిష్టాః ॥౨॥ పరమాత్మనోవాచకాః ఇత్యుక్తమ్—“నామరూపే వ్యాకరవాణి”^౧ ఇత్యత్. (౧౬౧)

౨౩౩. ప్రత్యక్షవిరుద్ధం యూపాదిత్యతాదాత్మ్యంహిసబోధ [5]
యితములమ్ - తద్వాక్యమ్?.

౨౩౪. అత్రాపి, తద్వత్;” ఇత్యర్థః.

(౨౦౫) ౨౩౫. పరిహారతి (నైవమ్) ఇత్యాదినా-- [(౨౦౫) (౨౨౫)].

(౨౦౬) ౨౩౬. “ యూపాదిత్యభేదవిషయ ప్రత్యక్షస్య అనన్యథాసిద్ధత్వాత్, తత్, యూపాదిత్యతాదాత్మ్యవాదివాక్యస్వా

౨౩౭. నతు ప్రత్యక్షత్వాత్.- [రస్యభజ్జకమ్;-

౨౩౮. అతపవహి; ప్రత్యక్షావగతజ్వాలైక్యస్య అనన్యథాసిద్ధమనుమానంభజ్జకమ్?;- [భిమానస్యభజ్జకమ్?;-

౨౩౯. దేహాతిరిక్తాత్మవాదిఙ్గా౩ వాక్యమ్, ప్రత్యక్షసిద్ధ దేహాత్మా

౨౪౦. తత్రహి; జ్వాలైక్యఙ్గా౪ప్రత్యక్షమ్, ఏకవర్తికావర్తి [15]
త్వసాదృశ్యాత్ అన్యథాసిద్ధమ్?;-

౨౪౧. దేహాత్మాభిమాన విషయప్రత్యక్షంచ, ‘ఉష్ణంజలమ్’ ఇతి వత్, సంసర్గాత్ అన్యథాసిద్ధమ్?;-

౨౪౨. తస్మాత్, జ్వాలైక్యవిషయస్య, దేహాత్మాభిమాన విషయస్యచ, అన్యథాసిద్ధస్యప్రత్యక్షస్య, అనుమా [20]
నాగమా భజ్జకౌభవతః.

౨౪౩. తత్రాపి, వ్యాప్తి-లింగ-ధర్మి గ్రాహి ప్రత్యక్షస్య అనన్యథాసిద్ధత్వాత్, తత్, అబాధితమ్.- [అన్యథాసిద్ధమ్;-

౨౪౪. ఏవమ్, అత్రాపి, తత్తత్పదార్థపర్యవృత్త్య గ్రహణమ్-

౨౪౫. తత్పర్యవృత్త్యుత్పత్తిశ్చ - అన్యథాసిద్ధా, ఇతి, [ఏవ-

౨౪౬. ॥౫॥ అనన్యథాసిద్ధాగమేన, అన్యథాసిద్ధాంశబాధోయుక్త

॥౧॥ అపిజీవ. ౧-మూ. ॥౨॥ స్య. ౨-౩-౪-౫-మూ. ॥౩॥ వాదిచ వాక్యమ్. ౩-వ్యా. ॥౪॥ ప్రత్యక్ష. ౩-౪-౫-౬-౭-వ్యా.న. ॥౫॥ అనన్యథాసిద్ధాగమేన. ౪-వ్యా.న.

- (౨౦౭.) *౧ తత్ర, లోకికా *౨ స్తపురుషాః, శబ్దంవ్యవహారస్తః *౩, శబ్ద
వాచ్యేప్రధానాంశ *౪ వ్యైవ *౫ పరమాత్మనః ప్రత్యక్షాద్యపరి
చ్ఛేద్యత్వాత్, వాచ్యైకదేశభూతేవాచ్యసమాప్తిమన్యస్తే;
(౨౦౮.) వేదాంతశ్రవణేన *౬ హి వ్యుత్పత్తిః పూర్యతే?; [5]

౨౦౭.౨ త్రాపి, అనన్యథాసిద్ధమ్, తత్తత్పదార్థస్వరూపవిషయమ్, -
శబ్దస్వరూపవిషయమ్, - తత్సంబంధ *౭ విషయంచ, - ప్రత్య
క్షమ్, నబాధ్యతే - [తే;]

౨౦౮. అన్యథాసిద్ధస్తత్తత్త్వాత్ పర్యంతత్వాంశ ఏవ *౮ బాధ్య
౨౦౯. ఇతిపరిహారమభిప్రేత్యాహ (సర్వే) ఇత్యాది నా - [(౨౦౯) -]
౨౧౦. "శబ్దానాంపరమాత్మపర్యంతత్వంయ క్త్వమ్, - [(౨౧౦) -].
౨౧౧. బాధకస్య ఏ అన్యథాసిద్ధత్వాత్;" ఇత్యభిప్రాయః.

(౨౦౭) ౨౧౨. తత్ర, కథమ్ అన్యథాసిద్ధిః! ఇత్యత్రాహ (*౯ తత్ర లోకికా) ఇతి.

౨౧౩. "తత్తత్పదార్థానాంబ్రహ్మపర్యంత *౧౦ త్వగ్రహణే, తత్ప
ర్యంతశబ్దవ్యుత్పత్తౌచ, బ్రహ్మస్వరూపగ్రహణమపేక్షితమ్, -

౨౧౪. యథానైల్యపీతిమాదీనాం ద్రవ్యపర్యంతత్వగ్రహణే, నీల
పీతాది *౧౧ శబ్దవ్యుత్పత్తౌచ, తత్తద్వస్తగ్రహణమపే
క్షితమ్.

౨౧౫. తస్యచ *ప్రత్యక్షాద్యగోచరత్వాత్, తత్తద్వస్తమాత్ర
పర్యంతగ్రహణం - తత్తత్పర్యంతవ్యుత్పత్తిశోభయ [20]
*౧౨ మన్యథాసిద్ధమ్;" ఇత్యర్థః.

(౨౦౮) ౨౧౬. "తస్మి, వ్యుత్పత్త్యా వేదాంతశ్రవణమ్, - వేదాంతశ్రవణాత్
వ్యుత్పత్తిః;" ఇత్యత్రాహ (వేదాంత) ఇతి -

* "తస్యచ" = తస్యచబ్రహ్మస్వరూపస్య [=౨౧౩.].

ఏ బాధకస్య = పరమాత్మపర్యంతత్వబాధకప్రత్యక్షాదేః. [౨౩౦, ౨౪౪.]

*౧౨ త్ర. ౭-మూ. *౧ లోకికాపురుషాః. ౩-౫-మూ. *౩ వ్యాహరస్తః.
౨-౪-౫-మూ. *౪ వ్యైవ. ౨-౩-౪-౫-౬-మూ. న. *౫ ప్రధానాంశవ్యైవ
ప్రత్యక్షా. ౧ - ౭ - మూ. *౬ శ్రవణేనచవ్యు. ౨ - ౪ - ౫ - ౬-మూ.
*౭ తత్సంబంధి. ౧-౬-వ్యా. *౮ ఏవహి. ౩. వ్యా. *౯ అత్ర. ౭-వ్యా.
*౧౦ త్వ. ౧-౨-వ్యా. న. *౧౧ శబ్ద. ౧-వ్యా. న. *౧౨ మన్యథాసిద్ధమ్. ౬-వ్యా.

(౨౦౯.) ఏవమేవ, వైదికా *గశ్చబ్దాస్సర్వే, పరమాత్మపర్యవ్రాన్స్వాధాకా
బోధయన్తి.

(౨౧౦.) వైదికాపవ, సర్వేశబ్దాః, ఆదాపుద్భృత్యోఽన్యత్య, పరే *౨ జైవ
బ్రహ్మణా, సర్వపదాధాకా పూర్వపత్నృష్టౌ, తేషు - పర [౯]
మాత్మపర్యస్తేషు, పూర్వవత్, నామతయాప్రయుక్తాః-

(౨౧౧) తదాహమానుః—“ సర్వేషాంతుస, నామాని, *౩...పుషకస్సం
స్థాశ్చ, నిర్తమే” ఇతి-

(౨౧౨) “సంస్థాః”-సంస్థానాని, -రూపాణీతియావత్.

౫౫౭. “ఏకదేశవ్యుత్పత్త్యా, వేదాన్తశ్రవణముపపద్యతే;- [10]

౫౫౮. వేదాన్తశ్రవణేన, (వ్యుత్పత్తి) పూర్తిః,-

౫౫౯. నతు, -కాన్తైస్సినఃపదితః ప్రభృతివ్యుత్పత్తిః; ఇతి,-

౫౬౦. నాన్యోన్యాశ్రయః” ఇత్యర్థః.

(౨౧౯) ౫౬౧. ఏవం, లోకి *౪ కశబ్దానాం, -తత్తద్వస్తుమాత్రపర్యన్తత్వేన
వ్యుత్పన్నానామపి, పరమాత్మపర్యన్తత్వమ్-ఉక్తమ్; [15]

౫౬౨. వైదికశబ్దానాంపరమాత్మపర్యన్తత్వమాహ(ఏవమేవ)ఇతి.

(౨౨౦) ౫౬౩. “(వైదికాపవ...శబ్దాః)-(పరమాత్మపర్యవ్రాన్) (౨౦౯)స్మృతిః,-

౫౬౪. లోకికాన్తత్తద్వస్తుమాత్రపర్యవ్రాన్స్మృతిః,- [ఇతి]-

౫౬౫. వ్యుత్పత్తిస్వారస్యసిద్ధ్యర్థమ్;-”ఇత్యతాహ(వైదికాపవ)

౫౬౬. “ లోకికశబ్దానామపి, వేదశబ్దాదుద్భృత్య తత్తద్వస్తు [20]

మప్రయుక్తత్వాత్, (సర్వేశబ్దా - వైదికాపవ) ఇతి,-

సర్వేపరమాత్మపర్యవ్రాన్పవ, ” ఇత్యర్థః.

(౨౨౧) ౫౬౭. తత్ప్రమాణమాహ (తదాహ) ఇతి.

(౨౨౨) ౫౬౮. (“సంస్థా”-) శబ్దస్య, స్థిత్యర్థతావ్యాప్త్యర్థమాహ-

(“సంస్థాః” - సంస్థానాని) ఇతి.

[25]

౧॥ మ-స్మృ. ౧-౨౧-

*౧ సర్వేశబ్దాః. ౩-౪-౫-౭-౮-మూ. *౨ పరేణబ్రహ్మణా. ౮-మూ.
*౩...=కర్మణిచపృథక్పృథక్ | వేదశబ్దేభ్యపవాదా. ౨-౩-౪-౫-౮-మూ.
*౪ కానాంతత్తద్వస్తు. ౬-వ్యా.

(౧౧౩) ఆహచభగవాన్ పరాశరః- “నామహం చభూతానాం కృత్యా
నాంచ ప్రపశ్చన్నమ్ | వేదశబ్దేభ్య ఏవాదౌదేవాదీనాంచ కారణః”^౧ ఇతి:-

(౧౧౪) శ్రుతిశ్చ “సూర్యాచన్ద్రమసౌ, ధాతా, యథాపూర్వమకల్మ
యత్”^౨ ఇతి:- [5]

(౧౧౫) సూర్యాదీన్పూర్వవత్పురికల్ప్య, నామానిచపూర్వవచ్ఛకారేత్యర్థః.

(౧౧౬) ఏవం జగద్బ్రహ్మణో రసస్యత్వం ప్రపశ్చితమ్.-

(౧౧౭) తేన, ఏకేన*౧ జ్ఞానేన సర్వస్య జ్ఞాతతా, ఉపపాదితా భవతి.-

(౧౧౩) ౮౬౯. (ఆహచేతి)-

౮౬౦. అత్రమనుపరాశరయోరైకకణ్ఠ్యం దర్శితమ్. *౧ [10]

(౧౧౪) ౮౬౧. (శ్రుతిశ్చ) ఇతి- (“సూర్యాచన్ద్రమసౌ”)-^౧ ఇతి నిర్దేశేన

(౧౧౫) నామకల్మసంచార్థసిద్ధమ్, ఇత్యభిప్రాయాత్, పూర్వోక్తో
పబ్బంహణ వచనానుగుణ్యాచ్చ, (నామానిచపూర్వవచ్ఛ
కార) ఇతి వ్యాఖ్యాతమ్;-

౮౬౨. “శబ్దాస్సర్వే వైదికాపవ;- [15]

౮౬౩. ఆనుపూర్వీ భేదమాత్రాన్లౌకికత్వమ్;-

౮౬౪. తతపవలక్షణభేదశ్చ;-

౮౬౫. తస్మాత్, సర్వేశబ్దః బ్రహ్మపర్యవ్తాః;-” ఇతి.

(౧౧౬) ౮౬౬. “తతఃకిమ్, (అయమర్థః) ఇత్యారభ్యప్రతిపిపాదయిషిత
*౩ స్యార్థస్య! (౮౮)-(౧౧౭).” ఇత్యత్రాహ (ఏవమ్) ఇతి-

౮౬౭. బ్రహ్మణ ఏవోపాదానత్వ నిమిత్తత్వోపపాదనేన, (జగ
ద్బ్రహ్మణో రసస్యత్వమ్) ఉక్తమిత్యర్థః.

(౧౧౭) ౮౬౮. (తేన) ఇతి-జగత్సత్వత్వేన, సత్వమిథ్యా *౪ ధయో
రేకతాప్రసక్తాద్యభావాత్, (ఏక *౫ విజ్ఞానేన సర్వ
విజ్ఞాన ముపపాదితం భవతి), ఇత్యర్థః. [25]

౧॥ వి.పు. ౧-౫-౬౩. ౨॥ ౨-తై-ఉ. ౧-అను., ౩౮-వా.

*౧ జ్ఞాతేన. ౧-౪-౫-౮-మూ. *౨ దర్శితం స్పష్టమ్. ౪-౫-౬-వ్యా. *౩ స్యార్థ.

౧-వ్యా.న. *౪ మిథ్యాత్వ. ౧-వ్యా. *౫ వి. ౪-౫-వ్యా.న.

(౨౨౮) సర్వస్య, బ్రహ్మకార్యతాప్రతిపాదనేన, తదాత్మ కతయైవ
సత్యత్వమ్ - నాన్యథేతి, 1 “తత్సత్యమ్” ౧ ఇహ్యుక్తమ్;-

(౨౨౯) యథా, దృష్టాంతే సర్వ² స్య మృద్వికారస్య మృదాత్మనైవ
3 సత్యత్వమ్. [5]

(౨౩౦) ౨౭౯. (సర్వస్య) ఇత్యాది.- “తత్సత్యమ్” ౧ ఇతివాక్యే, బ్రహ్మ
(త్వకతయైవ) జగత్ (సత్య)మ్, స్వనిష్ఠ¹త్వమేవాసత్యమ్,
ఇతి, జగతో బ్రహ్మత్వక² త్వేన సత్యత్వోపపాదనాత్,
మహావాక్యస్వారస్యమపి, జగత్సత్యత్వానుగుణమ్,
ఇత్యర్థః. [10]

(౨౩౧) ౨౮౦. (యథా) ఇతి.- “లోక దృష్ట ప్రకారేణ, దృష్టాంతస్య
కథనీయత్వాత్,-

౨౮౧. దృష్టాంతస్యచ, లోకే, సత్యత్వేన సంప్రతిపన్నత్వాత్,-

౨౮౨. దార్ఢ్ట్యాద్వికారస్యచ, దృష్టాంతానుగుణత్వాత్,

౨౮౩. [“తత్సత్యమ్” ౧] ఇత్యాదివాక్యాన్యపి, జగత్సత్యత్వ [15]
పరాణీతి,

౨౮౪. మహావాక్య స్వారస్యం జగత్సత్య త్వానుగుణమ్,”
ఇత్యాశయః:-

౨౮౫. కిచ్చ:- “మృత్పిణ్డాదిదృష్టాంతత్రయమపి పరిణామపత్నా
నుగుణమేవ, [20]

౨౮౬. దార్ఢ్ట్యాద్వికారబ్రహ్మకారణత్వపరాణి,-తత్తేజో²స్సజత^౩
తదాత్మానంస్వయమకురుత^౩ ఇత్యాదివాక్యాన్యపి,-
పరిణామానుగుణాన్వేష,

౨౮౭. నహిరజ్ఞసర్వాదిదృష్టాంతశ్చూరియతే,

౧॥ ఛా - ఉ. ౬ - ౮ - ౬ - ౧౬. ౨॥ ఛా - ఉ. ౬ - ౨ - ౩. [25]

౩॥ తై - ఉ - ఆ. ౨.

మూ.—౧ తదేవసత్య. ౨. ౩ సర్వమృద్వికార. ౩ త్వకతయైవ. ౧౦.

వ్యా.—౧ త్వం. ౨-న. ౩ క. ౩-న.

౮౮౮. 'వ్యవర్తత' ^౧ 'అభ్రమత్' ^౧ ఇత్యాదికమపిపదం
సశ్రూయతే,

౮౮౯. సూత్రంచ, 'పరిణామాత్' ^౨ 'ఆత్మకృతేః' ^౩ 'పటవ
చ్చ' ^౪ ఇత్యాది, - [5]

౮౯౦. సతు 'వివర్తత' ఇతి, 'రజ్జు' ^౧ 'సర్పవత్' ఇతిచ;

౮౯౧. ఉపబృంహణవచనాన్యపి పరిణామాను గుణాన్యేవ,-

౮౯౨. 'నిస్సర న్నియథా లోహపిణ్డాత్' ^౫ "కటకమకుట" ^౬
ఇత్యాదీని;

౮౯౩. ఏవమ్, సకలశ్రుతిస్త్రుతిసూత్రానుగు ^౭ ఇత్యాత్ - [10]
పరిణామపక్షేనుస్థేసతి,-

౮౯౪. సచ సద్వారకో ^౮ ద్వారకోవాపరిణామః? ఇతివివేకే,

౮౯౫. బ్రహ్మణోనిర్దోషత్వా ^౯ వికారత్వాది శ్రుతిబాధప్ర
సక్త్యాత్, సద్వారకత్వమేవ యుక్తమ్;

౮౯౬. 'యస్యాత్మాశరీరమ్' ^{౧౦} ఇద్యాది, శ్రుతయశ్చ, - శరీర [15]
శరీరభావం వదన్త్యః, పరిణామాదికం సద్వారకం
జ్ఞాపయన్తి:-

౮౯౭. ఉపబృంహణేష్వపి, 'కాతిన్యవాన్యోవిభర్తి...తస్మై
భూమ్యాత్మనేనమః' ^{౧౧} ఇతి, ^{౧౨} 'బ్రహ్మణోనిర్దోషాత్',
సద్వారకత్వమేవస్పష్టమ్; [20]

౮౯౮. సద్వారక ముపాదానత్వం బ్రహ్మణిముఖ్యమేవ,-

౮౯౯. శరీరవాచిపదానాం శరీరి పర్యంతత్వాత్;

౧॥ భా - ౧౦౭. ౨॥ బ్ర - సూ. ౧-౪-౭-౫. ౩॥ బ్ర-సూ. ౧-౪-౭-౪
౪॥ బ్ర-సూ. ౨-౧-౬-౫. ౫॥ యాజ్ఞ. స్మృ. పౌ. కా. ౬౭. ౬॥ వి-పు. ౩-౭-౧౬.
౭॥ సు-ఉ. ౮॥ వి-పు. ౧-౧౪-౨౭. [25]

వ్యా.—౧సర్పాదితి. ౬.

౨ గుణ్యాత్. ౩ - ౪ - ౫ - ౬ - ౭ - ౮.

౩ సద్వారకోవా. ౩. ౪ త్వనిర్వికారత్వాదిశ్చుత్వతి.

౫ బ్రహ్మణోనిర్దోషాత్. ౧-౨-౩. ౬ నిర్దేశ్యత్వాత్. ౭.

౯౦౦. మీమాంసకైరపి, సద్వారక¹ స్వాపి ముఖ్యత్వమభ్యుపగ
వ్యతే,-

౯౦౧. యథా, పరమాపూర్వప్రతి, ప్రోక్షణాదేశేషత్వమ్;

౯౦౨. తత్రాపి, యజ్ఞశేషత్వం-ప్రీహ్యదిద్వారకమ్, [5]

౯౦౩. అపూర్వశేషత్వం² ప్రీహియాగద్వారకమ్,

౯౦౪. అరుణయా... క్రీణాతి^౩, గవాయజతే^౪ ఇత్యాదిషు,
గుణస్య, జాతేశ్వ, క్రయయజనసాధనత్వమ్, సద్వారక
మపి, ముఖ్యమేవాభ్యుపగతమ్?,-

౯౦౫. ఏవమ్, విశిష్టస్యబ్రహ్మణః, శరీరద్వారకముపాదాన [10]
త్వం ముఖ్యమేవ;

౯౦౬. ఏవమ్, విశిష్టస్యైవోపాదానత్వమ్, సర్వవేదాబ్ది
రభ్యుపగతమ్,-

౯౦౭. అవిద్యోపాధి⁵ శక్తివిశిష్టస్యైవోపాదానత్వోపపా
దనాత్; [15]

౯౦౮. తస్మాత్, చిదబిద్విశిష్టమేవబ్రహ్మ, -కారణమ్, - పరిణా
మిత్యేన,-

౯౦౯. నతువివక్షాధిష్ఠా⁶ తృత్యేన;

౯౧౦. సద్విద్యాయాంషడ్విధ తాత్పర్యలింగం⁷ చా⁸ స్మృతృష
వాస్తవి; [20]

౯౧౧. షడ్విధతాత్పర్య⁹ లింగమద్వైతవిషయమిత్యేతదభ్యుప¹⁰ ప
గతమ్;

౯౧౨. తత్తదర్శి¹¹ శేషాద్వైతవిషయమ్,

౯౧౩. అపితువిశిష్టాద్వైతవిషయమ్:-

(౨౩౦.) శోధకవాక్యాస్యపి నిరవద్యం సర్వకల్యాణ గుణాకరం ¹ పరం
² బ్రహ్మ ³ శోధయన్తి.

౯౧౪. *ఉపక్రమే, [‘సదేవ’]^౧ ఇతివాక్యంచ, నిమిత్తత్వోపా
 దానత్వ తదుపయోగిసార్వజ్ఞ్య సర్వశక్తిత్వాది [5]
 పరత్వాత్, సవిశేషవిషయమ్;-

౯౧౫. *ఉపసంహారగతమ్ [‘తత్త్వమసి’]^౨ ఇతిసామానాధి
 కరణ్యమ్, ప్రవృత్తినిమిత్తభేదేన ఏకార్థవిషయత్వాత్,
 విశిష్టాద్వైతవిషయమ్;-

౯౧౬. విశిష్టకార్థపరస్య [‘తత్త్వ ¹ మసి’³]వాక్యస్యఽ [10]
 వృత్తత్వాత్, *అభ్యాసో ² స్తి;-

౯౧౭. చిదవిదాత్మకప్రపంచస్యబ్రహ్మ ³ విశేషణత్వం ప్రమా
 ణాంతరాగోచరమ్-

౯౧౮. ఇతి, *అపూర్వతాచా స్తి;-

౯౧౯. ఏతదర్థజ్ఞానవతః, తస్యతావదేవచిరమ్^౪ ఇతిమో [15]
 త్రోపదేశాత్, *ఫలంచా స్తి;

౯౨౦. ఏతద్విషయస్య⁵ పితాపుత్రసంవాదరూపత్వాత్, *అర్థ
 వాదశ్చా స్తి;- [పత్తిశ్చా స్తి;-

౯౨౧. తస్మిన్నేవాధే, మృతౌగర్భదృష్టావ్రోహన్యాసేన, *ఉప

౯౨౨. ఇతిపండితతాత్పర్యలింగంవిశిష్టాద్వైతవిషయమ్.⁶ ఇతి: [20]
 [= ఇతి-ఆశయః [= ౮౮౪.], ఇత్యన్వయః]

౯౨౩. ఏవమ్, సద్విద్యాయా సువిశేషపరత్వముక్తమ్.-

(౨౩౦.)- { ౯౨౪. అథశోధకవాక్యానాంసవిశేషపరత్వముచ్యతే(శోధక-)
 (౨౪౫) } ఇత్వాదినా.

౧|| ఛా-ఉ. ౬-౨-౧. ౨|| ఛాఉ. ౬-౧౬-౩. ౩|| ఛా-ఉ. ౬-౮-౧౫. [25]
 ౪|| ఛా-ఉ. ౬-౧౪-౨. * ఉపక్రమోపసంహారావభ్యాసోఽపూర్వతాఫలమ్|
 అర్థవాదోపపత్తిచలిజ్ఞంతాత్పర్యనిర్ణయే|| [= శ్రు-ప్ర-పు. ౧౦౬-౧౦౭.]

మూ.—౧పరం ౨-౩-౪-౬-౭-౮-౯-౧౦-౧౧, ౨ బ్రహ్మైవ. ౨-౪-౫-
 ౮-౯. ౩ బోధయన్తి. ౮.

వ్యా.—౧త్వమసీతి. ౩-౪-౫. ౨ వ్య. ౩-౭. ౩ విశేషత్వం. ౭. ౪ స్య. ౩.
 ౫ అస్మిన్నే. ౧-౨-౪-౫-౬-౭-౮. ౬ తత్. ౩-౬-౭-౮.

౯౨౫. తత్ర, శ్రౌత గుణనిషేధమ్, ద్విధాపరిహరతి (నిరవద్యం, సర్వకల్యాణగుణాకరమ్) ఇతిపదద్వయేన-

౯౨౬. “సామాన్యనిషేధః, - విశేషోపస్థాపకేనతి తత్రపర్యవస్యతి, [5]

౯౨౭. ‘ఛాగోవామస్త్రవర్ణాత్’ ౧ ఇతిన్యాయాత్;

౯౨౮. తస్మాత్, [‘అవహతపాష్టే’] ౨ ఇత్యాదిభిః హేయగుణానాం ౩ నిషేధమానత్వాత్, గుణసామాన్యనిషేధస్తత్పర్యవసాయా”:-

౩౨౯. ఇతి, (నిరవద్యమ్) ఇతిపదస్యాభిప్రాయః. [10]

౯౩౦. “విశేషవిధానేనతి, సామాన్యనిషేధస్తద్వ్యతిరీక్తవిషయపవ,-

౯౩౧. యథా, అగ్నిషోమీయహింసావ్యతిరీక్తవిషయః-‘నహింస్యాత్సర్వాభూతాని’ ౩ ఇతిసామాన్యనిషేధః;-

౯౩౨. తస్మాత్, ‘సత్యకామస్సత్యసంకల్ప’ ౪ ఇత్యాది [15] భిర్విజ్ఞశగుః విధానేనతి, గుణనిషేధస్తద్వ్యతిరీక్తవిషయః”

౯౩౩. ఇతి, (సర్వకల్యాణగుణాకరమ్) ఇతిపదస్యాభిప్రాయః.

౯౩౪. ఆర్థ ౪ భేదనిషేధపరిహారివ్యతే.

(౨౩౧) } ౯౩౫. సామానాధికరణ్యా. ౫ న్యథానుపపత్త్యా, నిర్విశేష [20]
(౨౩౨) } వస్తుసిద్ధిందూషయతి (సర్వ-) ఇత్యాదినా-

౯౩౬. “విశేషణ వివక్షాయామ్;-

౯౩౭. విశేషణభేదేన విశేష్యభేదాత్,-

౯౩౮. యుగపదభిధానే, విశేషణానామప్రైక్యప్రసక్తాత్,-

౯౩౯. శ్రమేణాభిధానే, విశేషణానామన్యోన్య విశేషణ [25] విశేష్యభావప్రసంగాచ్చ;-

౧॥ పూ-మి. ౬-౮-౩౯. ౨॥ ఛా-ఉ. ౮-౭-౧. ౩॥

వ్యా—౧ షేధ్య. ౬౮. ౨ ధశబ్ద. ౭. ౩ ల్పఇతిమణ్డశ. ౬. ౪ ఆర్థగుణ. ౩. ౫ సామానాధికరణ్యానుప. ౪-౫.

౯౪౦. వస్తుమాత్రైక్యపరమేవ, సామానాధికరణ్యమ్;
 ౯౪౧. తత్ర, ప్రతియోగిరూప ప్రవృత్తినిమిత్తభేదాత్, నసా
 మానాధికరణ్యలక్షణహానిః;
 ౯౪౨. వాక్యతాత్పర్యానుగుణ ¹ లక్షణా, తద్విరుద్ధముఖ్య ^[1]
 వృత్తైర్భలీయసి;
 ౯౪౩. సర్వపదలక్షణాచ, నదోషః,-
 ౯౪౪. 'విషంభుజ్జ్ఞప్తి' ^౧ ఇత్యాదిమదర్శనాత్; [యః;
 ౯౪౫. సర్వపదలక్షణాయామపి, సమానవిభక్త్యా తాత్పర్యనిర్ణ
 ౯౪౬. శౌక్ల్యాదేగకార్ణ్యేదివ్యావృత్తివచ్చు, ^౩ స-వ్యావృత్తిర్ధ
 ౯౪౭. స్వరూపమేవవ్యావృత్తిః;- [ర్కః;-
 ౯౪౮. నచపర్యాయతా;-
 ౯౪౯. కార్ణ్యవ్యావృత్త పీతిమవ్యావృత్తాదిశబ్దవత్;-"
 ౯౫౦. ఇతిహిపూర్వపక్షశరీరమ్.
 ౯౫౧. "విరుద్ధవిశేషణానామేవవిశేష్యభేదా పాదకత్వాత్,
 న విశేషణభేదే - విశేష్యభేదః;
 ౯౫౨. యుగపదభిధానేపి, సమానవిభక్త్యా విశేష్య ⁴ మా
 త్రైక్య ⁵ ప్రతిపాదనాత్, నవిశేషణైక్యప్రసక్తః;
 ౯౫౩. 'పదజాతంశ్రుతంసర్వమ్' ^౧ ఇత్యాదిన్యాయేన-
 సర్వైషపదైర్భుగప దేవానేకవిశేషణ విశిష్టైకాగ్ధా ^[20]
 భిధానాత్,
 ౯౫౪. నవిశేషణానామన్యోన్యవిశేషణవిశేష్య భావప్రసక్తః;
 ౯౫౫. ఉద్దే ⁶ శ్యోపాదేయవిభాగస్తు పరామర్శదశాయామే
 వావగతఇతి, నవిశేషణవివక్షాయాగకాచిదనుపపత్తిః",
 ౯౫౬. ఇత్యేతావదభిప్రీతమ్, భావ్యకారైర్భాష్యేభిహితత్వాత్.

- (౨౩౧.) సర్వప్రత్యసీకాకార ¹ బోధనేపి,
 (౨౩౨) తత్తత్ప్రత్యసీకాకారభేదస్యావర్జనీయత్వాన్నర్విశేషః త్వసిద్ధిః.
 (౨౩౩.) ననుజ్ఞానమాత్రంబ్రహ్మేతి ప్రతిపాదితే, నిర్విశేషజ్ఞానమాత్రం
 బ్రహ్మేతి నిశ్చయతే?— [5]

(౨౩౧) ౧౫౭. అత్ర, [శౌక్ల్య] ¹ ది దృష్టాంత [౧౮౬] వ్యావృత్తిం

(౨౩౨) ౧౫౮. ద్విధా౭౭హ (సర్వ-) ఇత్యాదినా.

(౨౩౩) ౧౫౯. (సర్వప్రత్యసీకాకారబోధనేపి-) ఇతి.- “కార్ణ్య
 వ్యావృత్తమ్ ఇత్యాదిషు [౧౮౬], ప్రతియోగితద్వ్యా
 పృత్తిశబ్దస్వారస్యాదేవప్రతిపన్నేః [10]

౧౫౯. అత్ర త్వన్వయరూపార్థాభిధాయినశబ్దస్య, వ్యతిరేక
 ముఖేనార్థః పరికల్పనమయక్తమ్;”

౧౬౦. ఇతి, (అపి) శబ్ద ⁴ స్య భావః.

౧౬౧. ఏవమ్, శౌక్ల్యదిదృష్టాంతాదుః ప్రతిపన్నమ్, ఉక్తమ్.

(౨౩౨) ౧౬౨. అథ, అర్థవైషమ్యమభిప్రేత్యాహ (తత్తత్ప్రత్యసీకాకారభేదస్యావర్జనీయత్వాత్) ఇతి.- [వ్యావృత్తిః;-

౧౬౩. “శౌక్ల్యస్య, ⁶ కస్యచిద్ధర్మభూతత్వాత్, స్వరూపమేవ

౧౬౪. స్వరూపే ప్రతిపన్నే, అధ్యాసాసహత్వాచ్చః

౧౬౫. బ్రహ్మతునకస్యచిద్ధర్మభూతమ్;-

౧౬౬. స్వరూపే ప్రతిపన్నే అధ్యాసాసహంతః; [10]

౧౬౭. తస్మాత్, స్వరూపాతిరేకేణ వ్యావృత్తిరభ్యుపగంతవ్యా;”

౧౬౮. ఇతిభావః.

(౨౩౩) ౧౬౯. అథ ౭ గుణనిషేధం వదంతోచ్చేదయతి (నను) ఇతి.-

౧౭౦. “న ⁸ హిజ్ఞానంజ్ఞానా ⁹ స్తరాశ్రయోభవతి;.

౧౭౧. తస్మాత్, జ్ఞానస్వరూపత్వప్రతిపాదనేన, గుణ [25]
 నిషేధసిద్ధిః,” ¹⁰ ఇత్యర్థః.

మూ.—౧కాకారతా. ౨-౪-౫-౯. ౨కాకారభేదస్య. ౬. ౩త్వ. ౩-౧. ౩షవస్తు. ౧౦.

వ్యా.—౧క్ష్యధ్య. ౨-౮. ౨కతాకార. ౧. కాకారతా. ౨-౬. ౩ పరత్వక.

౩-౬-౭. ౪స్య. ౧-౨-౭-౧. ౫క్ష్యధ్య. ౩. ౬స్యాచిత్. ౧-౨-౩-౮.

౭ అథ. ౨-౧. ధార్మగు. ౩-౪-౬-౭-౮. ౮ హి. ౪-౫-౬-౧. [30]

౯ స్తరా. ౪-౫-౬-౧. ౧౦ ఇత్యభిప్రాయః. ౩.

(౧౩౪.) నైవమ్.—

(౧౩౫.) స్వరూపనిరూపణ ధర్మశబ్దాహి, ధర్మముభేన, స్వరూపమపి¹ ప్రతిపాదయన్తి, గవాదిశబ్దవత్¹—*

(౧౩౬.) తథాహసూత్రకారః, “తస్యణసారత్వాత్తు² తద్వ్యపదేశః³ [5] ప్రాజ్ఞవత్,”⁴ “యావదాత్మ భావిత్వాచ్చనదోషః,”⁵ ఇతి—[తి—

(౧౩౭.) జ్ఞానేన⁶ ధర్మేణ, స్వరూపనిరూపితమ్;— నతుజ్ఞానమాత్రంబ్రహ్మే

(౧౩౮.) కథ⁷ మిదమవగమ్యత ఇతిచేత్, “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్”⁸ ఇతి⁹ జ్ఞాతృత్వశు⁹తేః;—

(౧౩౯.) “పరాస్యశక్తిర్విచైవశూన్యతే, [10]

(౧౩౪) ౯౭౨. పరిహరతి (నైవమ్) ఇతి.

(౧౩౫) ౯౭౩. (స్వరూప) ఇత్యాది-స్పష్టమ్;—

(౧౩౬) ౯౭౪. (తథాహ) ఇతి. ధర్మవాచిశబ్దస్య ధర్మిపర్యవృత్తే, లక్షణాస్యాదితిశబ్దా-పరిహారాయ “యావదాత్మ”¹ ఇతిసూత్రమ్ ఉదాహృతమ్. [15]

(౧౩౭) ౯౭౫. “జాతిగుణయోఃవ్యక్తిగుణిపర్యవృత్తస్య లోకే ప్రత్యక్షసిద్ధత్వాత్, తద్వాచిశబ్దానాం తత్పర్యవృత్తమాస్తి ౯౭౬. అత్రతుజ్ఞానస్యధర్మ్యవైరనివృత్త్యం కథ¹మ్?” [తమ్;—

౯౭౭. ఇత్యభిప్రాయేణచోదయతి (జ్ఞానేన) ఇతి.—

(౧౩౮) ౯౭౮. తత్రప్రమాణందర్శయతి (“యస్సర్వజ్ఞ”²) ఇతి. [20]

(౧౩౯) ౯౭౯. “జ్ఞానస్వరూపత్వశ్చిత్త్యనుగుణమ్, జ్ఞాతృత్వస్వరూపతా³ శుశ్రియేయా;—

౯౮౦. నతు, జ్ఞాతృత్వశ్చిత్త్యనుగుణమ్, జ్ఞానస్వరూపతాశ్చిత్త్యేయా;” ఇత్యత్రాహ (“పరాస్యశక్తిః”⁴) ఇతి.—

౯౮౧. జ్ఞాతృత్వశ్చిత్తీనాం భూయస్త్యాత్, బహుస్వార [25] స్యానుగుణంకతిపయశ్చిత్త్యేయాత్వేత్యర్థః.

౧॥ బ్ర-సూ. ౨-౩-౩౦, ౩౧. ౨॥ ము ౨-౨-౭. ౩॥ శ్వ-ఉ. ౬.

మా.—౧మపి. ౧-౭-౯-౧. ౨ రత్వాత్. ౧-౩-౭-౮-౯-౧౦. ౩ ధర్మిస్వరూపం. ౬.

౪తు. ౩-౬౫-౧౦-౧. ౫ఇదం. ౩-౬-౧౦-౧. ౬ఇత్యాది. ౩-౪-౫-౬-౭-౮-౧౦,

వ్యా.—౧ మవగత. ౩. ౨ తాశ్చిత్తయోనేయాః. ౩. [30]

* గవాదిపదానాంజాతావేదశక్తిరితిమీమాంసకాః [తర్క-సం. దీపి. సవ్యా.

శబ్దప. పుటమ్. ౮౫.]

(5-11-18)

(౨౪౦.) స్వాభావిజ్ఞాన బలక్రియాచ, " ౧ " విజ్ఞాతారమరే, కేనవిజ్ఞానీ
యాత్, " ౨ ఇత్యాది ౧ శ్రుతిశతసముఖత ౨ మిదమ్;-

(౨౪౧.) జ్ఞానస్యధర్మమాత్రత్వాత్, ధర్మమాత్రస్యైకస్యవస్తు ౩ త్వప్రతి
పాదనానుపపత్తేశ్చ- [5]

౯౮౨. "ద్వైతే, బహూనాంవచనమ్" ౩ ఇతిహిస్తుతిః;-

౯౮౩. "భూయసాంస్వాద్భవీయస్త్యమ్" ౪ ఇతిమీమాంస
కాః.

(౨౪౦) ౯౮౪. ["స్వాభావికీ"] ఇతిశ్రుత్యా, జ్ఞాతృత్వాదేః ఆవిద్య
కత్వాదిచ పరిహృతం ౧ భవతి. [10]

౯౮౫. "[జ్ఞాన]శబ్దస్యజ్ఞాతృ ౨ త్వవర్తవత్వేతు, నకస్యదిన్దై
రథ ౩ క్యమ్;-

౯౮౬. జ్ఞాతృశబ్దస్యజ్ఞానపరత్వే, *తృచ్ఛ-ప్రత్యయోనిరథక
స్సౌత్;-"

౯౮౭. ఇత్యయమర్థః, ౪ అర్థసిద్ధి ౫ ఇతి, నకస్థో ౬ క్తః. [15]

(౨౪౧) ౯౮౮. [జ్ఞాన]స్య, జ్ఞానాద్యాశ్రయత్వం, వ్యాప్తివిరోధమిత్య
తాహ (జ్ఞానస్య) ఇతి.-

౯౮౯. "ఏకస్యధర్మిరహిత ౭ స్య జ్ఞానస్యజ్ఞానాన్తరాశ్రయత్వే
తు, సశ్రుతివిరోధః;-

౯౯౦. ఉపపా ౮ దనప్రకారాద్వ్యాప్తివిరోధశ్చేత్, - [20]

౯౯౧. జ్ఞానంకస్యచిద్ధర్మత్వేన చృష్టమితి, తవాపితుల్యమ్;-

౯౯౨. శ్రుతిబలాత్ స్వతంత్ర్యత్వంచేత్,

౯౯౩. తతపివ జ్ఞానాద్యాశ్రయత్వసంభవః;-

౯౯౪. ఇతి ప్రతిబద్ధిముఖేన, వ్యాప్తివిరోధపరిహృతః;-

౧॥ శ్లో. ఉ. ౬-౬-౧౭. ౨॥ బృ. ౪-౪-౧౪. ౩॥ ౪॥ [25]

మూ.—౧ ఇతిశ్రు. ౧. ౨ మితి. ౧, ౭. ౩ త్వ. ౬-౯.

వ్యా.—౧ భవతి. ౬-౯. ౨ త్వ. ౩-౯. ౩ రథ్యమ్. ౩. ౪ అర్థ. ౪-౫-౯.
౫ స్వాదితి. ౪-౫. ౬ క్తః. ౪-౫. ౭ స్య. ౩-౯. ౮ పాదిత. ౨-౩-౪-౫-౬-౭-౮.
౯ త్వ. ౪-౫-౬-౭-౯.

౬౬ శ్రీమద్భగవద్గీతాసూక్తవేదాంతసంగ్రహః.

(౧౮౨.) అయి, సత్యజ్ఞానాదిపదాని, స్వాధ్యక్షభూతజ్ఞానాది విశిష్టమేవ బ్రహ్మ, ప్రతిపాదయన్తి.-

(౧౮౩.) “తత్-త్వమ్” ఇతి : ద్వయోరపిపదయోః,

(౧౮౪.) స్వాధ్యక్షహాణేన నిర్విశేషవస్తు “స్వరూపావస్థాభవవరత్వే, [1]

(౧౮౫.) ముఖ్యాధ్యక్షపరిత్యాగశ్చ. [దత్తః] ఇతివత్:-

(౧౮౬.) “వికృతాత్మర్థాన్ప్రయాత్, నలక్షణా, దోషః, ‘సోఽయంచేవ

(౧౮౭.) యథా ‘సోఽయ’ మ్’ ఇత్యత్ర, ‘స’ విశిష్టత-దేశాంతర-కా
లాంతరసమ్బంధీపురుషః ప్రతీయతే, ‘అయమ్’ : ఇతిచ, ‘సన్ని
హితదేశ-వర్తమానకాల సమ్బంధీ:- [10]

(౧౮౮.) తయోస్సమానాభికరణ్యేనైక్యం ప్రతీయతే:- తత్తమికస్వయం
పత్ విరుద్ధదేశకాలసమ్బంధితయా : ప్రతీతిర్నఘటత:-” ఇతి,-

(౧౮౯.) “ద్వయోరపిపదయోస్వరూప 10 మాతోఽన్తః 11 పరత్వమ్,-
స్వరూపస్య 12 నైక్యమ్, ప్రతిపాద్యతే”:- ఇతిచేత్,-

(౧౯౦.) నైతదేవమ్:- [థాథావాత్. [15]

(౧౯౧.) “సోఽయంచేవదత్తః” ఇత్యత్యాపి లక్షణాగ్రహణవిధ్యతే, విరో

౯౯౫. పరపక్షస్య, ధర్మభూతస్య స్వతంత్రవస్తువైవర్తకల్ప
నానుపపత్తిర్దూషణంచోక్తంభవతి.

(౧౯౨.) ౯౯౬. (అత) ఇత్యాది, - స్పష్టమ్.

(౧౯౩.) } ౯౯౭. అథ, ప్రస్తుతేర్ధే దూషణాంతరమాహ (“తత్- [20]

(౧౯౪.) } త్వమ్”) ఇత్యాదినా.-

౯౯౮. లక్షణాస్యాదిత్యర్థః:-

(౧౯౫.) ౯౯౯. “తాత్పర్యవిరుద్ధముఖ్యవృత్తైరపి, తాత్పర్యాను
బలక్షణావ్రబలా,” ఇతిచోదయతి(“వికృత”) ఇతి.-

(౧౯౬.) } ౧౦౦౦. దృష్టాంతవిశదయతి (యథా-) ఇతి. [25]

(౧౯౭.) } ౧౦౦౧. పరిహారతి (నైతద్-) ఇత్యాదినా.-

(౧౯౮.) } ౧౦౦౨. అన్యతరపదస్యాపి న లక్షణేత్యభిప్రాయేణ(గర్భ)శబ్దః:-

(౧౯౯.) ౧౦౦౩. అన్యతరపదస్యాపి న లక్షణేత్యభిప్రాయేణ(గర్భ)శబ్దః:-

మూ.—౧ స్వాధ్యక్షభూత. ౪-౫-న.

౨ ద్వయోరపిపదయోరపి. ౧, ౩, ౭.

౩ వస్తు. ౧-౩-౭-న. ౪ ననుభ. ౨-౯-౧౦. ౫ ఽయంచేవదత్తఇత్య. ౧-౪-౫-౭.

౬ కాలాంతర. ౪-౫-న. ౭ అయమితవర్తమానకాలదేశసన్నిహిత సంబంధి. ౮. [30]

౯ తాప్రతీతి. ౧-౭. ౯ తయో. ౧౦. ౧౦. మాత్ర. ౧౦-న. ౧౧ పరత్వాత్. ౧౦.

౧౨ నైక్య. ౧౦.

- (౧౫౧.) ఏకస్య, భూత వర్తమాన క్రియా : స్వయంకర్మణో నవిచ్ఛేదః.
 (౧౫౩.) దేశాంతరస్థితిః, భూతాః; సన్నిహితదేశస్థితిః, వర్తతే.
 (౧౫౪.) అతః, భూత వర్తమాన క్రియాత్వ యగన్మన్వైరన్వైర్య ప్రతిపాదన
 మవిచ్ఛేదః. [9]
 (౧౫౫.) దేశాంతరస్థితిః, కాలభేదేన విచ్ఛేదః.
 (౧౫౬.) లక్షణాయామపి, నవ్యయోరపవయోగ్లక్షణాదమాత్రయగమ్,
 (౧౫౭.) ఏకేనైవః లక్షితేన విరోధవిచ్ఛేదాత్.
 (౧౫౮.) లక్షణాభావవినోక్తిః, [(౧౫౦) - (౧౫౫).] దేశాంతరస్థితిః
 మాత్రమేవ అన్యదేశ వర్తమానత్వావిరోధాత్. [10]
 (౧౫౯.) ఏవమ్, అత్రాపి, జగతా రణభూతస్యైవ ప్రక్షాళనః.

- (౧౫౧) ౧౦౦౩. (సోదానావక్) ఇత్యనోతి (ఏకస్య) ఇతి.
 (౧౫౩) } ౧౦౦౪. (క్రియాద్వయం) క్షిప్యత్రాహ (దేశాంతర) ఇతి.
 (౧౫౪) }
 (౧౫౫) ౧౦౦౫. తథాపి (దేశద్వయ) సంబంధోవిరుద్ధ ఇత్యత్రాహ (దేశ
 ద్వయ) ఇతి. [10]
 ౧౦౦౬. “కాలద్వయసంబంధవిరోధే, క్షణిత్వప్రసక్తాత్,
 దేశద్వయసంబంధావిరోధః,” ఇత్యన్వయః.
 ౧౦౦౭. “దేశద్వయసంబంధవిరోధే, తీర్థయాత్రావిధానా
 మవపత్తిః శ్చాభిప్రీతా.
 (౧౫౬) } ౧౦౦౮. అథ, పరద్వయలక్షణాయాం మామగమాహ [20]
 (౧౫౭) } (లక్షణాయామపి) ఇతి.
 (౧౫౮) ౧౦౦౯. (లక్షణాభావవినోక్తిః) ఇత్యన్వయః, స్పష్టమ్.
 (౧౫౯) ౧౦౧౦. “సోదయం దేవదత్త ఇత్యాదౌ, లక్షణానస్యాత్;
 ౧౦౧౧. అత్రతు, [తత్-త్వమ్-] పదజగతార్థవిరోధాత్,
 లక్షణైవస్యాత్;” ఇత్యత్రాహ (ఏవమత్రాపి) ఇతి.

మూ.—౧ ద్వయ. ౬-౯. ౨ ఏకనైవవదేనల. ౪-౫. ౩ అన్యదేశసంబంధి
 తయా. ౧౦౦౪-౯. ౪ కరస్యబ్ర. ౧-౩-౪-౫-౬-౮-౯.

వాక్య.—౧ దేశద్వయసంబంధవిరోధాత్ ౧-౨-౩-౪-౫.

౨ వాక్య. ౪-౫. ౩ మ. ౧-౨-౯.

- (౨౬౦.) జీవాంతర్యామితయాజీవా ¹ త్తత్త్వమ్, అవిరుద్ధమితి ప్రతిపాదితమ్.
 (౨౬౧.) యథాభూతయోరేవహిద్వయోరైక్యం సామానాధికరణ్యేన
 ప్రతీయతే?,-
 (౨౬౨.) తత్పరిత్యాగేనస్వరూపమాత్రైక్యమ్, నసామానాధికరణ్య ² [5]
 స్యాద్ధ్యః?,-
 (౨౬౩.) “భిన్నప్రవృత్తినిమిత్తానాంశబ్దానామ్ ఏకస్మిన్నర్థేప్రవృత్తి సామా
 నాధికరణ్యమ్” ఇతి : హితద్విదః?,-

- (౨౬౦) ౧౦౧౨. (జీవాత్తత్త్వమ్) - జీవతాదాత్త్వమ్, స్వరూపైక్యే,
 శరీరశరీరిభావేచ, సాధారణమితి, [10]
 ౧౦౧౩. తత్, విశేషితమ్ (జీవాంతర్యామితయా-) ఇతి.
 (౨౬౧) ౧౦౧౪. యదుక్తమ్, - తాత్పర్య విరుద్ధముఖ్యవృత్తేరపితాత్ప
 ర్యానుగుణలక్షణా బలీయసీతి, ([౯౯౯]=[౯౪౨])
 తత్, శ్రుత్యా : పరిహరణ, అర్థాద్దూషణాంతరం
 చాహ (యథాభూతయోః) ఇతి.- [15]
 ౧౦౧౫. (యథాభూతయోః)- యద్విశేషణవిశిష్టయోః.
 (౨౬౨) ౧౦౧౬. (తత్పరిత్యాగేన)- తద్విశేషణపరిత్యాగేన.-
 ౧౦౧౭. “శబ్దప్రతిపన్నవిశేషణపరిత్యాగస్వసామానాధికరణ్య
 ప్రతిపాద్యత్వేనతిహితదనుగుణలక్షణాబలీయస్త్యమ్?,-
 ౧౦౧౮. యద్విశేషణం ప్రవృత్తినిమిత్తతయా ^౨ పేక్షితమ్, [20]
 ౧౦౧౯. తద్విశేషణపరిత్యాగే, సామానాధికరణ్యస్య తాత్ప
 ర్యమేవనాస్తి;-
 ౧౦౨౦. ప్రత్యుత, సామానాధికరణ్యాపేక్షితవచ, - విశేషణ
 స్వీకారః:- [యసీ:-] ఇత్యర్థః.
 ౧౦౨౧. అతః, తాత్పర్యానుగుణ్యా భావాత్, లక్షణానబలీ
 (౨౬౩) ౧౦౨౨. విశేషణాన్వయాపేక్షాకుత ఇత్యత్రాహ (భిన్న) ఇతి.

౧॥ శ్రీభా. జి. అ. ౧౦౯.

మూ.—౧ కత్వ. ౬. ౨ రణ్యార్థ. ౨-౩-౪-౫-౬-౭-౮-౯-౧౦. ౩ ఇతిత. ౧, ౬.

వ్యా.—౧ పిప. ౧.

- (౧౬౪.) తథాభూతయో^౧ రేవైక్య^౨ ముపపాదితమస్మాభిః.
 (౧౬౫.) ఉపక్రమవిరోధ్యపసంహార^౩వాక్యతాత్పర్య^౪నిశ్చయశ్చ^౫సఘటతే.-
 (౧౬౬.) ఉపక్రమే^౬ హి, “తదైక్షతబహుస్యాం^౭ ప్రజాయేయ”^౮ ఇత్యా
 దినా, సత్యసజ్జ^౯ల్పత్వ^{౧౦} జగదేకకారణత్వమప్యుక్తమ్?-[5]
 (౧౬౭.) తద్విరోధిచ, అవిద్యాశ్రయత్వాది, బ్రహ్మణః.
 (౧౬౮.) అపిచ, అర్థభేద తత్సంసర్గవిశేషబోధ^{౧౧} నకృతపదవాక్య^{౧౨} స్వరూప
 తా^{౧౩} లబ్ధప్రమాణభావస్య^{౧౪} శబ్దస్య, నిర్విశేషవస్తు^{౧౫} బోధనా
 సామర్థ్యాత్, న నిర్విశేషవస్తుని శబ్దప్రమాణమ్.

(౧౬౪) ౧౦౨౩. విశేషణపరిత్యాగరూపా^౧ నుపపత్తిరాస్తత్పక్ష [10]

ఇత్యాహ (తథాభూతయోః) ఇతి.

౧౦౨౪. ఏవమ్, శబ్దా-పరిహారకృతః-

౧౦౨౫. ప్రవృత్తినిమిత్తభేదాభావాత్సా మానాధికరణ్యలక్షణహానిరూపరూపణమ్ - ఉక్తంచభవతి.

(౧౬౫) ౧౦౨౬. ఉపక్రమవిరోధ^౨ దూషణమాహ (ఉపక్రమ-) ఇతి. [15]

(౧౬౬) ౧౦౨౭. తదేవోపపాదయతి (ఉపక్రమేహి-) ఇత్యాదినా.

(౧౬౭) ౧౦౨౮. తత్సంసర్గమిత్యాహ (తద్విరోధిచ-) ఇతి.

౧౦౨౯. ఏవమ్, ప్రకృతపరామర్శి- [తచ్ఛబ్దా] వగతగుణబాధః,
 [(౧౩౦) - (౧౪౧).]

౧౦౩౦. పదద్వయలక్షణా [(౧౪౩) - (౧౫౫), (౧౫౬) - (౧౬౦)],

౧౦౩౧. సామానాధికరణ్యలక్షణహానిః [(౧౬౧) - (౧౬౪)],

౧౦౩౨. ఉపక్రమవిరోధశ్చ [(౧౬౫) - (౧౬౭)],

౧౦౩౩. ఇతిచత్వారిదూషణాన్యక్తాని.

(౧౬౮) - } ౧౦౩౪. అథ, నిర్విశేషవస్తుని ప్రమాణాభావఉచ్యతే (అపిచ-)
 (౧౭౧) } ఇత్యాదినా. [15]

౧౦౩౫. (అర్థభేద-) ఇతి.- ప్రకృతిప్రత్యయ - (అర్థభేద-)
 (బోధనకృతమ్),- (పద)త్వమ్; [కృ]త్వమ్; ఇత్యర్థః

౧౦౩౬. అనేక^౩ పదార్థ (సంసర్గవిశేషబోధనకృతమ్),- (వా

మా.- ౧ రైక్య. ౧-౩-౭. ౨ క్షం ప్రతిపాదితమ్. ౨-౮. ౩ రవదేనవాక్య. ౨-౪-౫-౬-౮-౯-౧౦. ౪ ర్యనిశ్చయా. ౨-౬. ౪ వాక్యతాత్పర్యనిశ్చయశ్చ. [30]

౩-౪-౫-౮-౯-౧౦. ౫ పి. ౧-౭. ౬ ప్రజాయేయ. ౨-౩-౪-౫-౬-౮-౯-౧౦-౧౧. ౭ జగత్కారణత్వ. ౧-౩-౭. ౮ బోధశ్రమపద. ౧-౭. ౯ శ్చ. ౩-౬-౧౧.

౧౦ తయాల. ౮. ౧౧ శబ్దస్య. ౧-౧౧. ౧౨ వస్తుప్రతి. ౧-౭. ప్రతిపాదనా. ౭.

వ్యా.- ౧ రూప. ౧-౨-౧౧. ౨ భం. ౪-౫-౬-౮. ౩ శబ్దార్థ. ౩,

(౨౬౯.) “నిర్విశేష.” ఇత్యాదిశబ్దాస్తు, కేనచిద్విశేషేణవిశిష్టతయా^౨ వగత
స్యవస్తునో, - వస్తుస్త^౩ రావగతవిశేషనిషేధపరతయా, బోధకాః:-

౧౦౩౭. “న కేవలంపాబల్యదౌర్బల్యనిరూపణేనసవిశేష^౪ నిర్వి
శేషనిశ్చయః;- [5]

౧౦౩౮. స్వరూపసిద్ధిరేవ, సవిశేష విషయత్వేన^౫;-

౧౦౩౯. ఇతి (స్వరూప) శబ్దస్యభావః.

౧౦౪౦. (ప్రమాణభావ)ః- ప్రమితిజనకత్వమ్.

(౨౬౯) ౧౦౪౧. “(నిర్విశేషవస్తుని న, శబ్దప్రమాణమ్), ఇతినవాచ్యమ్;-

౧౦౪౨. నిర్విశేషశబ్దోహి తత్ప్రతిపాదకః? [10]

౧౦౪౩. నిర్విశేషశబ్దేన (నిర్విశేషవస్తు) ప్రమితంచేత్, నత
ద్దూష్యమ్;-

౧౦౪౪. అప్రమితంచేత్, నితరామ్.-

౧౦౪౫. తస్మాత్, నిర్విశేషవస్తునిశబ్దప్రమాణమేవ^౬;-

౧౦౪౬. ఇత్యతా^౭హ^౮ (నిర్విశేషఇత్యాదిశబ్దాస్తు-) ఇతి- [15]

౧౦౪౭. “నహినిర్విశేషశబ్దో, నిర్విభక్తికః-పదాంతరానన్వితః,
ప్రమితిజనకః;-

౧౦౪౮. కింతు, సవిభక్తికః-పదాంతరాన్వితవ, -ప్రమితిజనకః.

౧౦౪౯. తస్మాత్, విభక్తి-పదాంతరా, వగతవిశేషా ఆపి, నిర్వి
శేషశబ్దేన, ననిషేధాః;- [20]

౧౦౫౦. తస్మాత్, కతిపయనిషేధపరతయా (బోధకాః) నిర్వి
శేషాదిశబ్దాః,

౧౦౫౧. నకృత్సవిశేషనిషేధపరాః;-

మూ.—౧ స్వస్తురగత. ౩-౪-౫-౬-౭-౮-౯-౧౦.

పా. —౧ విషయనిశ్చ. ౨. ౧ వస్తునిశ్చ. ౩. ౧ సవిశేషత్వనిశ్చ. ౪-౫-౬. [25]

౨ ప్రమాణమిత్వత్రా. ౬.

- (౨౭౦.) తథానతి తేషామప్యః కవబోధకత్వమేవ;
 (౨౭౧.) ప్రకృతిప్రవృత్తయః సేవపదస్యైవా నేకవిశేషగర్భాన్,
 (౨౭౨.) అనేకపదార్థసంసర్వభోధకః త్వాచ్ఛవాక్యస్య.

- (౨౭౦) ౧౦౫౨. తథానతి, “మాతామేవన్ధ్యా” ఇతి వద్యాహతి [౧]
 స్సాన్యత్:-
 ౧౦౫౩. తస్మాత్, నిర్విశేషశబ్దోననిర్విశేష వస్తుని । ప్రమతిజన
 కః;” ఇత్యర్థః:-
 ౧౦౫౪. (బోధకత్వ)మ్-ప్రమతిజనకత్వమ్.
 (౨౭౧)- } ౧౦౫౫. అబోధకత్వమేవోపపాదయతి (ప్రకృతిప్రవృత్తయః [10]
 (౨౭౨) } యాపేణ) ఇతి.- [మన్స్థః:-
 ౧౦౫౬. “ప్రమితాప్రమితవికల్పః [= ౧౦౪౧-౧౦౪౫], అతి
 ౧౦౫౭. తథానతి, సర్వదర్శనేషు పూర్వపక్షోపన్యాస తన్ని
 రాపానుపపత్తేః:-
 ౧౦౫౮. పూర్వపక్షప్రమితశ్చేన్ననూప్యః, [15]
 ౧౦౫౯. ఆప్రమితశ్చేన్ననూప్యః”, ఇతి.
 ౧౦౬౦. “పూర్వపక్షస్తుప్రతీతపక్ష.
 ౧౦౬౧. కను ప్రమితః:-
 ౧౦౬౨. ప్రతీతిర్థిత్యాచ్ఛదూషణమపి యుక్తమ్;” ఇతిచేత్:-
 ౧౦౬౩. “తస్మి, ‘అజ్ఞుల్యక్ర’ ఇత్యాదివాక్యవత్ నిర్వి [20]
 శేషశబ్దేన ప్రతీతిజ్ఞాయతే,
 ౧౦౬౪. నతుప్రమితిః:-
 ౧౦౬౫. తస్మాత్, నిర్విశేషవస్తు, ప్రతీతమ్, దూప్యమేవ.-”
 ౧౦౬౬. ఇత్యభిప్రాయేణ (ననిర్విశేషవస్తునిశబ్దప్రమాణమ్)
 ఇత్యుక్తమ్. (౧౬౮).- [25]

౧॥ “అజ్ఞుల్యశ్శేకరికవత్” [= సనర్థ, సూచ్యం, కరిణీకవాక్రవత్”]

మూ.—౧ శ్లోకము, ౧-౭. ౨ వ్య. ౧-౭-౧.౨ మబోధ. ౬.

౩ భూగర్భావరోధ. ౧-౭. ౩ సంసర్వభోధకత్వా. ౨-౯.

వ్యా.—౧ ని. ౧౦-౧. ౨ అపి. ౮-౧. ౩ తస్మి. ౬-౧. ౪ అజ్ఞుల్యగ్రాది.౨.

- (౧౭౩.) అథస్యాత్; “నాస్మాభిర్నిర్వశేషే స్వయంప్రకాశే¹ వస్తుని, శబ్దప్రమాణ² మిత్తుచ్యతే, స్వతస్సిద్ధస్యప్రమాణానపేక్షత్వాత్; (౧౭౪.) సర్వైశ్చబైస్తదుపరాగవిశేషాః³ జ్ఞాతృత్వాదయస్సర్వే⁴ నివర్త్యతే; [5] (౧౭౫.) సర్వే⁵ ఘవిశేషేషునివృత్తేషు, వస్తుమాత్రమ్, అనవచ్ఛిన్నమ్, (౧౭౬.) స్వయంప్రకాశమ్, - స్వ⁶ తపవావ⁷ తిష్ఠతే.” ఇతి.- (౧౭౭.) నైతదేవమ్.-

౧౦౬౭. “నిర్వశేషవస్తు విషయప్రతీతిజనకత్వం-#నాస్మాభిర్నిష్పిద్యతే, [10]

౧౦౬౮. ప్రమితిజనకత్వమేవనిష్పిద్యతే;-

౧౦౬౯. తస్మాత్, నప్రమితాప్రమితవికల్పావకాశః;-

౧౦౭౦. అతః, నిర్వశేషాదిశబ్దానకతిషయవిశేషనిష్పేధపరాః;-

౧౦౭౧. కృత్సన్నిపేధపరత్వే, వ్యాఘాతాదేవ, నప్రమితిజనకాః;” ఇత్యర్థః;- [15]

౧౦౭౨. ఏవమ్, నిర్వశేషవస్తునో నిష్ప్రమాణకత్వముక్తమ్.

- (౧౭౩)-} ౧౦౭౩. “స్వయంప్రకాశస్వవస్తునః ప్రమాణానపేక్షత్వాత్, (౧౭౬)-} శబ్దో భేదనిష్పేధపరపః;”

౧౦౭౪. ఇతిశబ్దతే (అథస్యాత్) ఇత్యాదినా.-

- (౧౭౪) ౧౦౭౫. “ప్రమాణానపేక్షత్వే, వేదాన్తవైయర్థ్యమ్,” [20]

౧౦౭౬. ఇత్యత్రాహ (సర్వైశ్చబైః) ఇతి.

౧౦౭౭. (తదుపరాగవిశేషాః)- తదారోపితవిశేషా ఇత్యర్థః.

- (౧౭౫) ౧౦౭౮. (అనవచ్ఛిన్నమ్)-అవచ్ఛేదక, జ్ఞాతృ - జ్ఞేయాది, నివృత్త్యా, అనవచ్ఛిన్నమిత్యర్థః

- (౧౭౬) ౧౦౭౯. (స్వతపవ) - ప్రమాణాన్తరనిరపేక్షమ్. [25]

- (౧౭౭)-} ౧౦౮౦. పరిహరణి (నైతద్-) ఇత్యాదినా.- (౩౦౮)-}

మూ.—౧ ప్రకాశవస్తుని. ౩ - ౬ - ౭. ౨ ముచ్యతే. ౧ - ౩ - ౭.

౩ జ్ఞాతృత్వాదయస్సర్వే. ౩-౪. ౪ నిరవృత్తే. ౩-౮-౧౦. ౫ సర్వేషేషు. ౧౦.

౬ స్వయమే. ౧-౭. ౭ మేవతిష్ఠతీతి, ౧-౭.

* “నిర్వశేషాదిశబ్దానామ్,” ఇతిశేషః. [= ౧౦౭౦] (19-11-81)

(౧౭౮) కేన శబ్దేన తద్వస్తునిర్దిశ్య¹, -తద్గతావిశేషానిరస్యతే!

(౧౭౯) “జ్ఞప్తిమాత్రశబ్దేన,” ఇతిచేన్నమ్:-

(౧౮౦) సోఽపి, సవిశేషమేవ వస్తువలబ్ధతే,

(౧౮౧) ప్రకృతిప్రత్యయరూపేణవిశేషగర్భత్వాదేవ:-

[5]

(౧౮౨) “జ్ఞా-అవబోధనే”^౧ ఇతి,

(౧౮౩) సకర్తృకః, సకర్తృకః, క్రియావిశేషః,

(౧౮౪) ౧౦౮౧. (కేనశబ్దేన-) ఇతి- “కేనచిత్”^౨వదేనబ్రహ్మ (నిర్దిశ్య),

తద్విశేషానిరసనీయాః; [వృత్తతేన విశేషత్వాత్,

౧౦౮౨ అనిర్దిశ్యవిశేషానిరసనే, బ్రహ్మణోఽపి^౩, -స్వీతరవ్యా

౧౦౮౩ విశేషనిషేధే, - బ్రహ్మే నిషిద్ధంస్యాత్;-

౧౦౮౪ ఇతి, తత్పరిహారాయ,

౧౦౮౫ బ్రహ్మ, కేనచిత్పదేన నిర్దేశ్యమేవ;

౧౦౮౬ వేదాన్తేషుశ్రావ్యమాణానాం బ్రహ్మవాచిపదానాం

నిర్వాహార్థంచ కేనచిత్పదేనబ్రహ్మణోనిర్దేశ్యత్వమభ్యుప

౧౦౮౭ ఇత్యభిప్రాయేణ, (కేనశబ్దేన-) ఇత్యుక్తమ్. [గతవ్యమ్]-:-

(౧౭౯)- } ౧౦౮౮. (జ్ఞప్తి-) ఇత్యాది, -సప్తమ్.

(౧౮౦) } [ఇతి-

(౧౮౧) ౧౦౮౯ కథంసవిశేషవస్తువలబ్ధతే^౪ ఇత్యత్రాహ (ప్రకృతి-)

(౧౮౨) ౧౦౯౦ తదేవవివృణోతి (“జ్ఞా-అవబోధనే”^౧) ఇతి.

౧౦౯౧ జ్ఞప్తిమాత్రశబ్దస్యప్రస్తుతత్వాత్, (“జ్ఞా-అవబోధనే”^{౨౦})

ఇతిధాతురుక్తః. [విభాగస్యప్రదర్శనార్థమ్.

౧౦౯౨ ఇదమ్, బ్రహ్మవాచిసర్వపదానాం ప్రకృతిప్రత్యయ

(౧౮౩) ౧౦౯౩. (క్రియావిశేష-) ఇతి-

౧౦౯౪. ధాత్వర్థత్వాద్ధర్మ్యవరనిష్ఠత్వాచ్చ, (క్రియావిశేష)

ఇత్యుక్తమ్, నతుస్పదాత్మకత్వాత్. [25]

౧॥ ధా-పా. క్రౌంచపరశ్చైవదిషు. ౨౫.

మూ.—౧ తద్గతా. ౧-౭-న. ౨ న. ౧-౭-న. ౩ త్వాత్ప్రస్తుత్వా. ౧-౭.

వ్యా.—౧ శబ్దేన. ౩. ౨ దేశ్య. ౬. ౩ అపి. ౧-న.

౪ పంపస్తు. ౩-౪-౫-౬ పస్తు. ౬-న.

(౨౫౪.) క్రియాన్తర¹ వ్యావర్తకస్వభావవిశేషశ్చ,

(౨౫౫.) ప్రకృత్యాఅవగమ్యతే,-

(౨౫౬.) ప్రత్యయేనోచ, లిङ్, - సఖ్యాదయః.

(౨౫౭.) స్వతస్సిద్ధావపి,

[5]

(౨౫౮.) ఏతత్స్వభావవిశేషవిరహే,

(౨౫౯.) సిద్ధిరేవనస్యాత్,-

(౨౬౦.) అన్యసాధనస్వభావతయాహి,-

(౨౬౧.) జ్ఞప్తేః, స్వతస్సిద్ధిరుచ్యతే?

(౨౫౪.) - { ౧౦౯౫. (క్రియాన్తరవ్యావర్తకస్వభావవిశేషశ్చ) ఇతి- [10]
(౨౫౫.) }

౧౦౯౬. (వ్యావర్తకస్వభావ)ః- స్వయంప్రకాశత్వమ్,-

౧౦౯౭. క్రియాన్తరాణిహిజడరూపాణి.

(౨౫౬) ౧౦౯౮. (లిङ్సంఖ్యాదయ)ఇతి.-జ్ఞానజ్ఞప్త్యాదిశబ్దానాంలిङ్స్య, శబ్దసాధుత్వమా¹ తాత్పర్యేపి,

౧౦౯౯. దేవేశ్వరపురుషోత్తమాదిశబ్దానాంలిङ్స్య, అర్థవ [15]
త్వాత్, (లిङ్సంఖ్యాదయ)-ఇత్యుక్తమ్.

(౨౫౭) ౧౧౦౦. స్వయంప్రకాశత్వసిద్ధిరపి సవిశేషత్వాదేవేత్యాహ
(స్వతస్సిద్ధావపి)- ఇతి.

(౨౫౮) ౧౧౦౧. (ఏతత్స్వభావవిశేషవిరహే)-

౧౧౦౨. సకర్తృకత్వసకర్తృకత్వవిరహే.

[20]

(౨౫౯) ౧౧౦౩. (సిద్ధిరేవ) - ప్రమాణమేవ, (నస్యాత్);- ఇత్యర్థః.

(౨౬౦)- { ౧౧౦౪. కుతఇత్యత్రాహ (అన్యసాధనస్వభావతయా)- ఇతి-
(౨౬౧.) }

౧౧౦౫. జ్ఞాతుర్విషయ వ్యవహారహేతు తయాహి

* స్వయంప్రకాశత్వం² సాధితమ్? ఇత్యర్థః:-

౧౧౦౬. * స్వసంబద్ధాదద్ధాన్తరేతద్వ్యవహారహేతుత్వం [25]

హి, స్వయంప్రకాశత్వానుమానహేతుః?

- (౨౯౨.) “బ్రహ్మస్వరూపమ్,-
 (౨౯౩.) కృత్స్నమ్, సర్వదా,-స్వయమేవ, ప్రకాశతే” చేత;-
 (౨౯౪.) నతస్త్రిఅన్యథర్కాధ్యాసస్సంభవతి.-
 (౨౯౫.) నహిరజ్జాస్వరూపే¹ అవధానమానే, సర్వఃత్వాదిరభ్యస్యతే? [5]
 (౨౯౬.) అతఏవహి, భవద్భిః, “అచ్ఛాదికావిద్యా” అభ్యుపగమ్యతే? -
 (౨౯౭.) తతశ్చ,
 (౨౯౮.) శాస్త్రీయ,-నివర్తకజ్ఞానస్య,
 (౨౯౯.) బ్రహ్మణి,-తిరోహితాంశో, ౩ విషయః;-
 (౩౦౦.) అన్యథా, తస్యనివర్తకత్వం⁴ చనశ్శాస్త్రే.- [10]
 (౩౦౧.) అధిష్ఠానాతిరేకి-రజ్జత్వ, ప్రకా⁵శనేనహి-
 (౩౦౨.) సర్వత్వంబాధ్యతే?

౧౧౦౦౭. ఏవమ్, నిర్విశేషత్వే స్వయంప్రకాశత్వానుపపత్తిరుక్తా.

- (౨౯౨.)- { ౧౧౦౦౮. నిర్విశేషత్వే అచ్ఛా¹దికానవృత్త్యనుపపత్తిమాహ
 (౩౦౨.) { (బ్రహ్మస్వరూపమ్-) ఇత్యాదినా.- [15]
 ౧౧౦౦౯. (కృత్స్నమ్),-జ్ఞాత²వ్యావశేషరహితమ్.
 ౧౧౦౧౦. అసంభవనకథమిత్యత్రాహ (నహి-) ఇతి.-
 ౧౧౦౧౧. “కృత్స్నమ్భాసే - అధ్యాసాయోగాత్, అనవభా
 (౨౯౬) ౧౧౦౧౨. (అతఏవ-) ఇతి.- [సమానాంశస్వీకార్యః,” ఇత్యర్థః.
 ౧౧౦౧౩. (అతఏవ),-అజ్ఞాతాంశసంభవాదేవ;- [20]
 ౧౧౦౧౪. “నవ్యాచ్ఛాద్యాభావే అచ్ఛాదనముపపద్యతే-
 ౧౧౦౧౫. తస్మాత్, అజ్ఞాతాంశో^౩భ్యుపగస్తవ్యః,” ఇత్యర్థః.
 (౨౯౭.)- { ౧౧౦౧౬. (తతశ్చ-) ఇతి.-
 (౩౦౨.) {

౧౧౦౧౭. “నహిపురోవర్తిమాత్రవిషయమ్,- ‘ఇదమ్’ ఇతిజ్ఞానమ్, భ్రమినివర్తకమ్;- [ర్తకమ్;-
 ౧౧౦౧౮. అపితు అజ్ఞాతశుక్త్యంశ విషయజ్ఞానమేవభ్రమినివ
 ౧౧౦౧౯. తస్మాత్, బ్రహ్మణి పూర్వమజ్ఞాతాకారసంభవే ఏవ
 నివర్తకజ్ఞానస్యనివర్తకత్వమ్:-” ఇత్యర్థః.

మూ.—౧ అవ. ౧-౭-న. ౨ త్వ. ౮-న. ౩ విశేషః. ౧. ౪ చ. ౨-౮-౯-
 ౧౦-న. ౫ శేనహి. ౧-౭. [30]

వ్యా.—౧ దన. ౩. ౨ జ్ఞాతవ్యవిశే. ౧-౨. తవ్యాత్ప్రవిశేష. ౪-౫.

(౩౦౩.) “ఏకశ్చేద్విశేషో, జ్ఞానమాత్రేవస్తు ¹ ని, శబ్దేనలభిధీయతే;-

(౩౦౪.) సచ, బ్రహ్మవిశేషణంభవతి;” ఇతి,

(౩౦౫.) సర్వశ్రుతిప్రతిపాదిత ² సర్వవిశేష ³ నివిశిష్టమ్,-

(౩౦౬.) బ్రహ్మ, భవ ⁴ తి.

[5]

(౩౦౭.) అతః, పామ్రాణికానామ్,

(౩౦౮.) నశేనాపి ⁵ ప్రమాణేన, నిర్విశేషవస్తుసిద్ధిః.

(౩౦౯.) నిర్వికల్పకప్రత్యక్షే ^౬ పి, సచిశేషమేవవస్తుప్రతీయతే,

(౩౦౩) ౧౧౨౦. తిరోధాననివృత్తిసిద్ధ్యర్థమేకవిశేషాభ్యుపగమంశజుతే

(౩౦౪) ౧౧౨౧. (సచబ్రహ్మవిశేషణంభవతి-) ఇతి. - [(ఏకశ్చేద్-) ఇతి.

(౩౦౫) ౧౧౨౨. ఉపలక్షణత్వవ్యావృత్త్యర్థం (విశేషణ) శబ్దః.

౧౧౨౩. *జ్ఞాప్యత్వసిద్ధయే, బ్రహ్మగతాధ్యాన నివర్తకత్వసిద్ధయే
చ, (విశేషణమ్-) ఇత్యుక్తమ్.-

౧౧౨౪. “నన్యన్యగతధర్మజ్ఞానేన అన్యవిషయభ్రమనివృత్తిః!

౧౧౨౫. పురోహతిగత శుక్తిత్వధర్మజ్ఞానేనైవహి, తద్గత [15]
రూప్యత్వభ్రమనివృత్తిః!” ఇత్యభిప్రాయః.

(౩౦౭)-} ౧౧౨౬. (అత) ఇతి, స్పష్టమ్.

(౩౦౯)-} ౧౧౨౭. అథ, నిర్వికల్పక ప్రత్యక్షస్య నిర్విశేషవిషయత్వమాశ
(౩౦౪)-} జ్యోత్స్వదస్యతి (నిర్వికల్పకప్రత్యక్షే ^౬ పి-) ఇత్యాది నా-

౧౧౨౮. “బౌద్ధాదయః, ‘సర్వవిశేషశూన్యవిషయమ్’, -నిర్విక

౧౧౨౯. తదయుక్తమ్, [ల్పకమాచక్షతే-

౧౧౩౦. యోగ్యానుపలబ్ధునిరస్తత్వాత్.-

౧౧౩౧. యతిగచ్ఛిదపివస్తు, శతపయవ్యావృత్తం ప్రతీయతే,-

౧౧౩౨. సర్వస్వాద్వ్యావృత్తంవాప్రతీయతే, ఇతి, తేనాకారేణ

౧౧౩౩. స-సర్వవిశేషశూన్యత్వమ్. [సచిశేషత్వాత్,

మూ. — ౧ ని. ౧-౭-న. ౨ సర్వ. ౧-౩-౬-౭-౧౦-న. ౩ ణ. ౧-౩-౬-౭-న.
౪ తీతి. ౭-౫. ప్రకారేణ. ౭-౮.

వా. — ౧ బ్రహ్మవిశే. ౩. ౨ గగనవ్యావృ. ౧-౨. ౩ శుచ్ఛాద్వ్యావృ. ౩.

* జ్ఞాప్యత్వసిద్ధయే-బ్రహ్మజ్ఞాప్యత్వసిద్ధయే.

౧౧౩౪. జాతిగుణద్రవ్యాదీనామ్ అన్యోన్యసంబంధవిశేషాపక
కృత్యగుణపలమౌఘానిర్వికల్పకప్రత్యక్షమ్, ఇతిశేషిదా

౧౧౩౫. తచ్చ, యోగ్యానుపలంభనిరస్తమ్- [చక్షుతే-

౧౧౩౬. 'క' ల్ప్యతే' చేత్, తత్రకోహేతుః?-[5]

౧౧౩౭. 'చక్షుదేవదత్తాదిషు, విశేషణవిశేష్యయోగకృత్యగుణపల
మృపూర్వకసహాయపలమృదర్శనాత్', ఇతిచేత్ ౩:-

౧౧౩౮. తత్, కిమ్, సంబంధవేళాయామ్,-

౧౧౩౯. ఉతాసంబంధవేళాయామ్?

౧౧౪౦. అసంబంధవేళాయాంకృత్యగ్రహణమ్ అసంబంధ [10]
ప్రయుక్తమ్,

౧౧౪౧. నవిశేషణవిశేష్యభావప్రయుక్తమ్;

౧౧౪౨. సంబంధవేళాయాంతువిశేషణవిశేష్యభావేనైవగ్రహ
ణమ్;

౧౧౪౩. తస్మాత్, నియమేన సంబంధినాం జాతివ్యక్త్యాదీ [15]
నామ్, అసంబంధప్రయుక్తం కృత్యగ్రహణంనాస్తి;

౧౧౪౪. నియమేనసంబంధేపిగత్యధివ్యాదిషు కృత్యగుణపలమౌఘాః,
ఇతిచేత్ 4,

౧౧౪౫. తత్, భిన్నసామగ్రీవేద్యత్వాత్,

౧౧౪౬. నతువిశేషణవిశేష్యభావాత్; [20]

౧౧౪౭. తస్మాత్, జాతివ్యక్త్యాదౌ ఏకసామగ్రీవేద్యత్వేనతి
సంబంధనియమాత్, నకృత్యగ్రహణముపపద్యతే; ఇతి,

౧౧౪౮. విశిష్టవిషయమేవప్రత్యక్షమ్-

౧౧౪౯. తస్మాత్, ప్రకృతమపిష్టగ్రహణంనిర్వికల్పకమ్,-

౧౧౫౦. ద్వితియాదిపిష్టగ్రహణంసవికల్పకమ్" [25]

౧౧౫౧. ఇత్యస్యార్థస్య సిద్ధవః తరణేన,

(౩౦౯)-} ౧౧౫౨. నిర్వికల్పకస్య నవిశేషవిషయతాందర్భయతి (నిర్విక
(౩౧౦)-} ల్పక-) ఇత్యాదినా.-

వ్యా-౧ కల్ప్యంచే. ౩-౪-౫-౬. ౨ తత్. ౧-౨-౩. ౩ జాతిగుణా
దీనామ్. ౬. ౪ చేన్న ౭. ౫ తార్కాణ. ౩-౪-౫-౬-౭.

- (౩౧౦.) అన్యథా, సవికల్పకే, సో^౨యమితిపూర్వా^౧ వగతప్రకారవిశిష్ట ప్రతీత్య నుపపత్తేః.
- (౩౧౧.) వస్తుసంస్థానవిశేషరూపత్వాద్, -గోత్వాదేః, నిర్వికల్పకదశాయా మపి, ^౨ ససంస్థానమేవవస్తు, “ఇథమ్”^౩ ఇతిప్రతీయతే. - [5]
- (౩౧౨.) ద్వితీయాదిప్రత్య ^౪ యేషు, తస్యైవసంస్థానవిశేషస్య
- (౩౧౩.) అనేకవస్తునిష్ఠతామాత్రంప్రతీయతే. -

- (౩౧౦) ౧౧౫౩. కుతస్యవిశేషవిషయత్వమిత్యతాహ (అన్యథా-) ఇతి.
- (౩౧౧) ౧౧౫౪. “ప్రథమపిణ్డగ్రహణే, అనువృత్త్యగ్రహణాత్, గోత్వా దిగ్రహణంనోపపద్యతే,” ఇత్యతాహ (వస్తుసం [10]
౧౧౫౫. “సహ్యనువృత్తిర్జాతిః? - స్థాన-) ఇతి. -
౧౧౫౬. అపిత్వనువృత్తైవజాతిః. - [కాకారః? -
౧౧౫౭. “అనువృత్తా-జాతిః-’ నానువృత్తిః”^౧ ఇతిహిషజ్ఞి
౧౧౫౮. తస్మాత్, అనువృత్త్యగ్రహణే^౨పి, ఇదమ్ ఇథమ్ ఇతి గ్రహణే [ఇథమ్] మంశో-గోత్వాదిః, - గృహీతపవ; [15]
౧౧౫౯. అనేకవృత్తిసంబంధరూపానువృత్త్యగ్రహణమ్, - అనేక వృత్తిగ్రహణరూపసామగ్యభావాత్;
౧౧౬౦. తస్మాత్, నిర్వికల్పకంసవిశేషవిషయమ్. -” ఇత్యర్థః.
- (౩౧౨) ౧౧౬౧. “నిర్వికల్పకే^౩పి, -గోత్వాది, -గృహ్యతేచేత్, నిర్వికల్పక సవికల్పకయోగోవిశేషః? - [20]
౧౧౬౨. కతిపయవిశేషగ్రహణంకతిప ^౪ యాగ్రహణంచోభయ త్రతుల్పమ్. -” ఇత్యతాహ-
౧౧౬౩. (ద్వితీయాదిప్రత్యయేషు-) ఇతి. -
- (౩౧౩) ౧౧౬౪. (అనేకవస్తునిష్ఠతా) నామ, తత్తద్వస్తుసంస్థానసాదృశ్యమ్. [25]

మూ. — ౧ సుభూతవిశి. ౧-౭. పూర్వమనుభూతవిశి. ౨ స. ౧-౬-౭-౮-౯.

౩ ఇతి. ౧-౯. ౪ త్యేషు. ౧-౩-౭.

వ్యా. — ౧ పయవిశేషగ్ర. ౩.

- (౩౧౪.) సంస్థానరూపప్రకారాఖ్యస్యపదార్థస్య అనేకవస్తునిష్ఠ తయానే కవిశేషణత్వం ద్వితీయాదిప్రత్యః ౧ యావగమ్యమితి, ద్వితీయాదిప్రత్యః యాస్సవికల్పకాశ్చత్వవ్యస్తే.-
- (౩౧౫.) అతపవ, ఏకస్యపదార్థస్య, 'భిన్నాభిన్న' రూపేణ విరుద్ధం [౧]
- ద్వ్యైత్వకత్వమ్, ప్రత్యుక్తమ్.-
- (౩౧౬.) సంస్థానస్య,-
- (౩౧౭.) సంస్థానస్య ప్రకారతయావః దాగ్ధా నైరత్వమ్,-

(౩౧౮.) ౧౧౬౫. “ప్రథమపిణ్డగ్రహణస్య ద్వితీయాది గ్రహణస్య చ నిర్వికల్పకసవికల్పకశబ్దాకథంవాచకా?” ఇత్యతాహ [10]

(సంస్థానరూప-) ఇతి.-

౧౧౬౬. “సంస్థానరూపమోషవతా పురుషేణ (ద్వితీయాది)

గ్రహణేపి నానువృత్తిగ్రహణమ్, ఇతిచేన్న;

౧౧౬౭. ద్వితీయాదిత్వేన గ్రహణంహి ద్వితీయాదిగ్రహణం

౧౧౬౮. తస్మాత్, నదోషః; [వివక్షితమ్?

౧౧౬౯. సంస్థానరూపవత్ప్రద్రహితత్వసామగ్రీ భేదేన,

౧౧౭౦. అనువృత్తిధర్మవిశిష్టత్వప్రద్రహితత్వగ్రాహ్యభేదేనచ,

౧౧౭౧. సవికల్పకనిర్వికల్పకజ్ఞాన్వైషమ్యమ్:-” ఇత్యభిప్రాయః.

(౩౧౫)-} ౧౧౭౨. ప్రసంగాత్, “భేదాభేదమ్” పుష్కలస్యతి (అతపవ-)

(౩౧౬)-} ఇత్యాదిసా.- [20]

౧౧౭౩. “ఏకస్యద్వ్యైత్వకత్వం”చేత్, నవిరుద్ధమ్;-

౧౧౭౪. అపితు, (‘భిన్నాభిన్నరూపేణ’) ద్వ్యైత్వకత్వమ్ విరుద్ధం

౧౧౭౫. (అతపవ-) ఇత్యత్రగర్భితమర్థంవివృణోతి- [మః:-] ఇత్యర్థః

(౩౧౬)-} ౧౧౭౬. (సంస్థానస్య-) ఇతి.-

(౩౧౭)-}

[హే] ౧౧౭౭. “భేదాభేదే” చత్వారోహేతవః:- [25]

[1] ౧౧౭౮. సహజాపలమ్భనియమః;

[2] ౧౧౭౯. సామానాధికరణ్యప్రత్యయః;

[3] ౧౧౮౦. ఏకశబ్దానువిధప్రత్యయః; [ప్రతిశ్చేతి.

[4] ౧౧౮౧. ప్రథమపిణ్డ గ్రహణేభేదకాకా ౨ రాగ్రహణాదభేదప్రతి

౧౧౮౨. ఏతేపరిహారియస్తే (సంస్థానస్య-) ఇత్యాదిసా.- [30]

మా.- ౧ త్యక్ష. ౧-౭. ఊవగతిమి. ౭. ౨ త్యక్ష ౧-౭. ౩ రూపత్వాత్.

౧-౭. ౪ విరుద్ధమ్. ౧-౭-౪. ౫ దార్థత్వమ్. ౧-౭.

వ్యా.- ౧ దమపుష్క. ౪-౫.

(౩౧౮.) ప్రకారత్వాదేవపృథగ్స్థిర్ధ్యనర్హత్వమ్,-

(౩౧౯.) పృథగనుపలమ్భశ్చేతి,

(౩౨౦.) స-ద్వాన్యత్వకత్వసిద్ధిః.

(౩౧౮) ౧౧౮౩. (ప్రకారత్వాదేవ)- నియతప్రకారత్వాదిత్యర్థః;- [5]

౧౧౮౪. “అపృథగ్స్థిర్ధ్యనర్హత్వత్ ప్రథక్స్థితత్వనర్హత్వమ్”
ఇతియావత్;

౧౧౮౫. తత్కృతః,-పృథగనుపలమ్భః;

౧౧౮౬. సహజపలమ్భనియమస్తావత్,

౧౧౮౭. సంప్రతిపన్నైక్యేషు, భిన్నేషుచ, నదృష్టః; [10]

౧౧౮౮. తత్ర, సహభావోభేదసాధకః,-

[ప్ర] } ౧౧౮౯. ద్వయోరేవహిసహభావః;-

[1] } ౧౧౯౦. నియమాంశస్తునోభయత్ర; [సాధకః:

౧౧౯౧. కిచ్చ, భేదసాధకః - సహభావనియమో, భేదనియమ

౧౧౯౨. ఏకసామగ్రీవేద్యత్వే సతిపృథక్స్థితేః; [15]

౧౧౯౩. అపృథక్స్థితత్వే సతిభిన్న సామగ్రీవేద్యత్వాద్వా,-

౧౧౯౪. సహజపలమ్భనియమాభావః;

౧౧౯౫. అత్రతుఅపృథక్స్థితత్వే సతిఏకసామగ్రీవేద్యత్వాత్,-

౧౧౯౬. సహజపలమ్భనియమః,-

౧౧౯౭. నత్వభేదాత్ [20]

[ప్ర] } ౧౧౯౮. మత్స్వర్థీయప్రత్యయ నిరపేక్షసామానాధికరణ్యమపి,-

[2] } ౧౧౯౯. అపృథగ్స్థిర్ధ్యప్రకారత్వాదేవోపపద్యతే:

[ప్ర] } ౧౨౦౦. ఏకశబ్దానువిధప్రత్యయోపి,ధర్మైకత్వాత్,-

[3] } ౧౨౦౧. నతుధర్మధర్మిణోరైక్యాత్ “ఇతి, హేతుత్రయపరిహారః,-

(౩౧౮)- } ౧౨౦౨. (ప్రకారత్వాదేవ)- ఇత్యాదినా భిప్రేతః [25]

(౩౨౦) }

[ప్ర] } ౧౨౦౩. ప్రథమపిణ్డగ్రహణేభేదా గ్రహః,-(సంస్థానస్య)-ఇత్యా

[1] } దినా పరిహృతః:-

- (3౧౧.) అపిచ; నిర్విశేషవస్తువాదినా, “స్వయంప్రకాశేవస్తుని తదుపరాగ విశేషాః¹ సర్వైశ్చైః నిపిధ్యస్తే” ఇతివదతా,
 (3౧౨.) కేతేశబ్దానిషేధకా ఇతివక్తవ్యమ్;
 (3౧౩.) “వాచారమృణంవికారోనానుభేయంమృత్తికేత్యేవసత్యమ్”^౧ [ఇతివికారనానుభేయయోఃవాచారమృణమాత్రత్వాత్.

౧౧౦౪. కథమ్?—ఉచ్యతే:- [చ్యతే?
 ౧౧౦౫. “వ్యావృత్త్యనువృ¹ త్యగ్రహేణహిభేదాగ్రహః ఉ
 ౧౧౦౬. నకేవలంవ్యావృత్త్యనువృత్తిపవభేదకశ్చై,
 ౧౧౦౭. విశేషణవిశేష్యభావోఽపిభేదకః; [10]
 ౧౧౦౮. ప్రథమపిణ్డగ్రహణేఽపి, ‘ఇక్షమ్-ఇత్థమ్’ ఇతి-
 ౧౧౦౯. విశేషణవిశేష్యభావేనైవగ్రహణాత్,
 ౧౧౧౦. భేదోగృహీతపవః” ఇతి. [(3౧౦)]
 ౧౧౧౧. ఏవమ్, ప్రసంగాత్, భేదాభేదనిరాసకృతః[(3౧౫)-
 ౧౧౧౨. పూర్వప్రస్తుతంహి వేదాంతవాక్యానాం భేదని [15]
 రాసపరత్వమ్? [(౨౭౩) - (౨౭౬)]-
 హే ౧౧౧౩. తత్ర, వేదాంతవాక్యానాం భేదనిరాసపరత్వేపి
 [1] ౧౧౧౪. కేనచిచ్ఛబ్దేనబ్రహ్మణో⁴ నిర్దేశ్యత్వాత్, [౧౦౮౧-౭]
 [2] ౧౧౧౫. స్వయంప్రకాశత్వాత్, [౧౦౯౫-౧౧౦౬]
 [3] ౧౧౧౬. తిరోధానాత్, [౧౧౦౮-౧౫] [౧౧౧౭-౨౬]
 [4] ౧౧౧౭. ఆధ్యాసతస్మిన్వృత్తిభ్యాంచ; సవిశేషత్వమ్ ఉక్తమ్.-
 (3౧౧)- ౧౧౧౮. అత్ర, “వేదాంతవాక్యానాంభేదనిరాసపరత్వమేవఅను
 (3౧౨) } పపన్నమ్” ఇత్యుచ్యతే(అపిచ-) ఇత్యాదినా.
 (3౧౧) ౧౧౧౯. (తదుపరాగవిశేషాః)తదారోపితవిశేషాః.
 (3౧౨) ౧౧౨౦. “(కేతేశబ్దానిషేధకాఇతి)వోద్యే,ఉత్తరం(వక్తవ్యమ్),
 ౧౧౨౧. తత్తు అశక్యమ్” ఇత్యర్థః. [ద్యౌ,-వ్యాఖ్యాతా,
 ౧౧౨౨. పూర్వమ్, యా, నిర్విశేషపరత్వనిరాసాయ సద్వి
 (3౨౩)- ౧౧౨౩. ఇదానీమ్, తస్యాఃభేదనిరాసపరత్వమాశక్యనిరా
 (3౩౭) } క్రియతే(వాచా)- ఇత్యాదినా. [త్వాత్,-
 ౧౧౨౪. (వాచారమృణమాత్రత్వాత్).- “వాగాలమృణమాత్ర
 ౧౧౨౫. వ్యావహారికత్వాత్, -అపారమార్థికత్వాత్”-ఇత్యర్థః.

౧॥ ఛా. ౬-౧-౪.

మూ.—౧ సర్వే. ౧-౭.

వ్యా.—౧వృత్త్యగ్రహణేహి. ౪-౫-౬-౭. ౨ఇత్థమవస్థితమ్. ౩. ౩పూర్వంప్రస్తు. ౩-౪-౫.

(౩౨౪.) “యత్తత్ర కారణతయోపలక్ష్యతే వస్తుమాత్రమ్, తదేవసత్యమ్
అన్యదసత్యమితి, ఇయంశుక్తిర్వదతి,” ఇతిచేత్,

(౩౨౫.) నైతదుపపద్యతే.

(౩౨౬.) ఏకస్మిన్విజ్ఞాతే సర్వమిదంవిజ్ఞాతంభవతీతి ప్రతిజ్ఞాతే;- [5]

(౩౨౭.) అన్యజ్ఞానేన అన్యజ్ఞా నాసంభవంమన్వాసస్య;-

(౩౨౮.) “ఏకమేవవస్తు, వికారాద్యవస్థావిశేషేణ, -పారమార్థికేనైవ,-

(౩౨౯.) నానాయాపమవస్థితంచేత్, తత్ర-

(౩౩౦.) ఏకస్మిన్విజ్ఞాతేతస్మాద్విలక్షణ సంస్థానాన్తరమపితదేవ;” ఇతి,
తత్రదృష్టాన్తోఽయంనిదర్శితః [10]

(౩౩౧.) నాత్రకస్యవిద్యుశేషస్య నిషేధకఃకోపిశబ్దోద్భవ్యతే. [వృణుణమ్]

(౩౩౨.) ⁴(వాచారంభణమ్)ఇతి.- (వాచా)వ్యవహారేణఆరభ్యతే ఇతి ఆర

౧౨౨౬. (యత్తత్ర కారణతయోపలక్ష్యతే వస్తుమాత్రమ్)-ఇతి-

“కార్యేషు అనువర్తమానంకారణం;- సప్తాత్రయ
ద్వస్తు, (తదేవ-)” ఇత్యర్థః. [15]

(౩౨౫.)- } ౧౨౨౭. శబ్ద-తమర్థంమాషయతి (నైతద్-) ఇత్యాదినా--
(౩౩౨.) }

(౩౨౬.)- } ౧౨౨౮. “(వాచారంభణమ్)-ఇత్యాదివాక్యస్యఅర్థః;-
(౩౩౧.) }

పూర్వాపరసంగతోవాచ్యః;

౧౨౨౯. తచ్చుత్పన్నతేనోపపద్యతే”ఇతివక్తుం పూర్వోక్తామ్
శబ్దామ్అనువదతి (ఏకస్మిన్-) ఇత్యాదినా [20]

౧౨౩౦. (వికారాద్యవస్థావిశేషేణ-) ఇతి-(వికారః)- కార్యా

౧౨౩౧. (ఆది) శబ్దేనకారణావస్థావివక్షితా. [వస్థా

(౩౨౯.) ౧౨౩౨. (నానాయాపమ్)- నానావస్థమ్.

(౩౩౨.) ౧౨౩౩. (వాచారంభణమ్) ఇతిపదస్య అస్పష్టార్థత్వాత్,
తద్వ్యాచక్షే- [25]

౧౨౩౪. “(వాచా-) ఇతి,-కర్తృణ్యుత్” ఇత్యర్థః. [ఇత్యర్థః

౧౨౩౫. “(వ్యవహారేణ-) ఇతి,-ప్రయోజనతయా హేతుత్వమ్

మూ.-౧ తమైవఉప. ౧-౭. ౨ జ్ఞానస్యాసంభ. ౧-౭. ౩ విశిష్టమపి, ౬.

౪ వాచారంభణమ్ఇతి. ౧-౭-౪.

(333.) పిణ్డరూపసంస్థితాయాఃశ్చ త్రికాయాః నామచలన్యతే, వ్యవహార
శ్చలన్యః, ఘటశరావాదిరూపేణ అవస్థితాయాస్తస్యా ఏవమృతి
కాయాః అన్యానినామాని, ¹ వ్యవహారాశ్చలన్యత్వహః, తథాపి
సర్వత్ర శ్చ త్రికాద్రవ్యమ్ ఏకమేవ- [9]

(33౪.) నానాసంస్థాన నానానామధేయాభ్యామ్

(33౫.) నానావ్యవహారేణః చలరభ్యత ఇతి

(333.)- { ౧౨౩౬. నామధేదాత్ కార్యధేదాచ్చవై శేషికోక్తంబ్రవ్యా
(33౭) } స్తరత్వమ్అశజ్యత, తచ్చపరిహరణ, వాక్యార్థయోజ
యతి (పిణ్డరూప-) ఇత్యాదినా.- [10]

౧౨౩౭. పూర్వంహిఫలితార్థఉక్తః,

(33౪) ౧౨౩౮. అత్రాస్వయార్థఉచ్యతే (నానాసంస్థాననానానామ
ధేయాభ్యామ్-) ఇతి.-

౧౨౩౯. అస్మితమిత్యర్థః.

౧౨౪౦. ఇత్థమ్భవే-తృతీయా;

[15]

౧౨౪౧. కర్తరివా;

౧౨౪౨. తదా, “తాభ్యామ్(అరభ్యతే)-అరభ్యతే-సంబధ్యతే,”

౧౨౪౩. ¹ఇత్యర్థః

౧౨౪౪. రలయోరవిశేషప్రసిద్ధః

౧౨౪౫. “అలమ్భఃస్వర్కహింసయోః” ^౧ ఇతినైఘ్నికాః

(33౫) ౧౨౪౬. (వ్యవహారేణచ-) ఇతిపాఠే,²

౧౨౪౭. “నానాసంస్థాన నానానామధేయవ్యవహారైరిథంభూ
తమ్” ఇతివా, “తైస్సంబధ్యతే” ఇతివా, అర్థః.

మూ.—౧ అన్వేషివవ్యవహారః. ౧-౭. ౨ సర్వంపుత్రికాద్రవ్యమేవ. ౧-౭

సర్వపుత్రికాద్రవ్యమేకమేవ. ౪-౫-౧౦.

౩ చ. ౪-౫-౬-౮-౯-౧౦.

[25]

వ్యా.—౧ ఇతివాఅర్థః. ౩. ౨ వ్యవహారేణచ ఇతిపాఠే, నానాసంస్థాననామధే

యవ్యవహారైరిపాఠే. ౧.

- (33౬.) ఏతదేవసత్యమ్ ఇత్యనేన, అన్యజ్ఞానేన అన్యజ్ఞానసంభవో నిదర్శితః,-
 (33౭.) నాత్ర కిచ్చిద్వస్తునిషిధ్యత ఇతి, పూర్వమేవ అయమర్థః ప్రపజ్ఞితః*
 (33౮.) అపిచ; “యేనాశ్రుతం శ్రుతమ్” ఇత్యాది నా బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్య
 సర్వస్య మిథ్యాత్వం ప్రతిజ్ఞాతంచేత్, [5]
 (33౯.) “యథాసోమ్యైకేనమృత్పిణ్డేన”^౧ ఇత్యాదిదృష్టాంతస్సాధ్యవికల
 (3౪౦.) “రజ్జుసూర్పాదివత్, [స్వేత్-
 (3౪౧.) మృత్తికావికారస్య ఘటశరావాదేరసత్యత్వమ్-
 (3౪౨.) శ్వేతకేతోశ్చ శ్రూషోఽప్రమాణాంతరేణ యుక్త్యా చా^౨ సిద్ధమితి,
 (3౪౩.) ఏతదపిసిసాధయిషిత్వమ్,” ఇతిచేత్, [10]
 (3౪౪.) (యథా-) ఇతిదృష్టాంతః తయోపాదానమ్, -నఘటతే-^౪
 (3౪౫.) “సదేవసోమ్యేదమగ్రాసీత్ ఏకమేవాద్వితీయమ్, ఇత్యత్ర,
 (3౪౬.) ‘సదేవ’ ‘ఏకమేవ’ ఇత్యవధారణద్వయేన,
 (3౪౭.) ‘అద్వితీయమ్’ ఇత్యనేనచ,
 (3౪౮.) సన్మాత్రాతిరేకినజాతీయ విజాతీయాః- [15]
 (3౪౯.) సర్వేవిశేషాః నిషిధ్యంత^౫ ఇతిప్రతీయతే,” ఇతిచేత్;-

- (3౩౮) ౧౨౪౮. భేదనిరాసపరత్వేదూషణాంతరమాహ (అపిచ-) ఇతి.
 (3౪౨) ౧౨౪౯. (ప్రమాణాంతరేణ యుక్త్యాచ-) ఇతి.-
 ౧౨౫౦. “ప్రత్యక్షేణబాధాదర్శనాత్, మిథ్యాత్వాస్సిద్ధిః;
 ౧౨౫౧. వ్యావర్తమానత్వాదియుక్తేరాభాసత్వాచ్చన [20]
 మిథ్యాత్వస్సిద్ధిః;” ఇతిభావః.
 (3౪౩) ౧౨౫౨. (ఏతద్-) ఇత్యాది, -స్పష్టమ్.
 (3౪౫)- { ౧౨౫౩. (‘సదేవ’) ఇత్యాదివాక్యస్యభేదనిరాసపరత్వమాశ
 (3౬౪) } జ్యూహుషయతి (సదేవ-) ఇత్యాదినా.-
 (3౪౯) ౧౨౫౪. (సర్వే) ఇత్యనేన, స్వగతభేదాః-వివక్షితాః, [25]
 ౧౨౫౫. తేషామపి (విజాతీయ) భేదాంతర్గతత్వాత్.

౧॥ ఛా. ౬-౧-౩. ౨॥ ఛా. ౬-౧-౪. ౩॥ ఛా. ౬-౨-౧. *(౨౨౬)-(౨౨౯)

మూ.—౧ ఇతిదృష్టా. ౧-౭. ౨ సర్వత్వాది. ౧. ౩ దృష్టాంతోపాదా. ౬-౮.
 దృష్టాంతోపాదా. ౧. దృష్టాంతోపాదా. ౭. ౪ ఘటతే ఇతి. ౧-౭. ౫ నిషిద్ధా. ౧౨.

(౩౫౦.) నైతదేవమ్-

(౩౫౧.) కార్యకారణభావావస్థా ద్వయావస్థితస్యపకః స్య-వస్తునఃః
ఏకావస్థస్యజ్ఞానేన,

(౩౫౨.) అవస్థాన్తరావస్థి^౪ తస్యాపి వస్తైవ క్షేన జ్ఞాతతామ్, దృష్టా నేన,
దర్శయితామ్,

(౩౫౩.) శ్వేతతేజో^౫ రప్రజ్ఞాతమ్, సర్వస్యబ్రహ్మకారణత్వం వత్తుమ్,

(౩౫౪.) “సదేవసోమ్యే దమ్” ఇత్యారబ్ధమ్-

(౩౫౫.) [“ఇదమగ్రేసదేవాసీత్”] ఇతి.-

(౩౫౬.) [అగ్ర] ఇతికాలవిశేషః,

[10]

(౩౫౭.) [ఇదం] శబ్దవాచ్యస్య ప్రపంచస్య,

(౩౫౮.) [సద్]-అపత్తిరూపామ్-క్రియామ్, -[సద్]-ద్రవ్యతాంచ, వదతి-

(౩౫౦) ౧౨౫౬. (నైతద్-) ఇతి-

(౩౫౧)- ౧౨౫౭. “దృష్టాన్తవాక్యానుగుణ ఏవదాన్తాన్తైకవాక్యస్యఆర్థో
(౩౬౩) వర్ణనీయః,” ఇత్యభిప్రాయేణ, [ఇత్యాదినా.-

౧౨౫౮. దృష్టాన్తవాక్యస్య ఆర్థమేవవదతి (కార్యకారణ-)

౧౨౫౯. “సదేవ” ఇత్యాదివాక్యే, తత్తత్పదోపస్థాపితానేక
విశేషాన్ దర్శయితుమ్, [ఆసీత్]- ఇతి

(౩౫౫) ౧౨౬౦. విశేషోపస్థాపకపదానిఉపాదత్తే (ఇదం-అగ్రే-సదేవ-
౧౨౬౧. నాయమన్వయక్రమః;- [20]

౧౨౬౨. “సదేవ-ఇదం-అగ్రే-ఏకమేవ-ఆసీత్” ఇతిహ్యన్వయః

౧౨౬౩. తస్మాత్, ఫలితాన్ విశేషాన్ వత్తుమ్,

౧౨౬౪. తమపస్థాపకపదానిఉపాత్తాని-

౧౨౬౫. ఉపస్థాపితవిశేషానాహ (అగ్రఇతి-) ఇతి-

(౩౫౮) ౧౨౬౬. (సద్ - అపత్తిరూపామ్ - క్రియామ్)- [25]

౧౨౬౭. అనేన, [ఆసీత్] ఇతిపదస్యార్థఉక్తః.

౧౨౬౮. సచ్చబ్ధార్థమాహ (సద్-ద్రవ్యతాంచ-) ఇతి-

మూ. — ౧ కన్యైవ. ౨. ఏకావస్థితస్య. ౧-౨-౩-౨. ఏకావస్థావస్థితస్య. ౧౨.
౩ నైవలవ. ౨-౯. ౪ అపి. ౧-౬-౭-౯. ౫ రపిజ్ఞాతమ్. ౧-౭. రప్రజ్ఞా. ౮-౯.
౬ సర్వస్య. ౧-౭-౯. ౭ సోమ్యేత్యార. ౧-౨-౭. [30]

- (౩౫౯.) “ఏకమేవ” ఇతిచలస్య నానా నామరూపవికారప్రహణమ్ [తి..
 (౩౬౦.) పతస్త్రిన్ప్రతిపాదితే, అన్యజగతః సదుపాదానతా, ప్రతిపాదితాభవ
 (౩౬౧.) అన్యత్ర ఉపాదానకారణస్య స్వవ్యతిరిక్తాధిష్ఠాత్రపేక్షాదర్శనేపి,
 (౩౬౨.) సర్వవిలక్షణత్వాత్ అన్య సర్వజ్ఞస్య బ్రహ్మణః సర్వశక్తిః [౧]
 యోగో నవిరుద్ధ ఇతి,
 (౩౬౩) [అద్వితీయ] పదమ్ అధిష్ఠాత్ర స్తరం నివారయతి.
 (౩౬౪.) సర్వశక్తి యుక్తత్వాదేవ బ్రహ్మణః,
 (౩౬౫.) కాశ్చనశ్రుతయః, ప్రథమమ్ ఉపాదానకారణత్వం ప్రతిపాద్య,
 (౩౬౬.) నిమిత్తకారణమపి, తదేవేతి ప్రతిపాదయన్తి, -యథేయం శ్రుతిః. [10]

(౩౫౯) ౧౨౬౯. “సదేవచేత్ తదానీంకోవిశేషః?” ఇత్యత్రాహ
 (ఏకమేవ-) ఇతి.

(౩౬౦) ౧౨౭౦. (పతస్త్రిన్ప్రతిపాదితే).-విభక్తనామరూపత్వేన
 భవిష్యతః, - అవిభక్తనామరూపత్వే ప్రతిపాదితే.
 ౧౨౭౧. “భావ్యవస్థా విశేషవత్స పాగవస్థా యోగ [15]
 ఉపాదానత్వమ్ ఇతిలక్షణాత్

౧౨౭౨. ఉపాదానత్వం ప్రతిపాదితంభవతి” ఇత్యర్థః.

(౩౬౧) ౧౨౭౩. [అద్వితీయ] పదంవ్యాచక్షే (అన్యత్ర-) ఇతి.

(౩౬౨) ౧౨౭౪. (సర్వవిలక్షణత్వాత్-) ఇతి-

౧౨౭౫. “విలక్షణధర్మిత్వాత్, విలక్షణధర్మయోగఉపపన్నః;

౧౨౭౬. యథా, జలాదివిలక్షణధర్మిత్వాత్, అగ్నేరుష్ణత్వధర్మ

యోగః;” ఇత్యర్థః.

(౩౬౪) ౧౨౭౭. “బ్రహ్మణః చేతనత్వాత్ ప్రథమం నిమిత్తతాం ప్రతిపా
 ద్య, పశ్చాత్ ఉపాదానా స్తరనిషేధకార్యః;

౧౨౭౮. తస్మాత్, ప్రథమమేవోపాదానత్వప్రతిపాదనమ్, - [25]

౧౨౭౯. అన స్తరం నిమిత్తా స్తరనిషేధశ్చ, - నోపపద్యతే:-

౧౨౮౦. తస్మాత్, అన్యవాక్యస్య నాయమర్థః:-

౧౨౮౧. ఇతిశంకాయామాహ (సర్వశక్తి-) ఇతి-

మూ.—౧ నామ, ౧-౩-౬-౭-౯. ౨ బ్రహ్మణవివశస్య. ౧. ౩ విరుద్ధ్యతే ఇతి. ౧-౭.

వ్యా.—౧ యోగోఽప్యుపాదా. ౪-౫-౬.

[30]

- (3౬౭.) ¹అన్యాశ్చత్రుతయః, బ్రహ్మణో
(3౬౮.) నిమిత్తకారణతామనుజ్ఞాయ,
(3౬౯.) తస్య ఉపాదానలాది కథమితిపరిచోద్య,
(3౭౦.) సర్వశక్తియుక్తత్వాత్, ఉపాదానకారణమ్, -తదితరాశేషోప [5]
కరణంచ, - బ్రహ్మవ, ఇతిపరి హరత్తి.
(3౭౧.) "కింస్విద్వనమ్?
(3౭౨.) కడుసప్తక్ష ఆసీద్యతోద్యావా పృథివీ
(3౭౩.) నిష్పతతుః

౧౨౨౨. "అసద్వా ఇదమగ్ర ఆసీత్" [10]

౧౨౨౩. తతోవై సదజాయత

౧౨౨౪. తదాత్మానగ్ స్వయమకురుత" ¹ ఇతివాక్యమ్ (సర్వ
శక్తియుక్తత్వాదేవ) ఇత్యాదిగ్రంథేహృదినిహితమ్.

(3౬౭) ౧౨౨౫. "కింస్విద్వనమ్?" ఇత్యాదివాక్యకటాక్షేణా ౨౭హ

(3౬౮) ౧౨౨౬. (నిమిత్తకారణతామనుజ్ఞాయ-) ఇతి. - (అన్యాశ్చ) ఇతి.

౧౨౨౭. "యదధ్యతిష్ఠచ్ఛవనానిధారయన్" ఇత్యస్య అథో ౨ భి
ప్రేతః (3౭౫). -

౧౨౨౮. అయమర్థః - జగదుపక్రమేణ బ్రహ్మప్రతిపాదయన్త్యః -

౧౨౨౯. శ్రితయః, ఉపాదానత్వపూర్వకమ్, నిమిత్తతాంవదన్తి.

౧౨౩౦. బ్రహ్మచక్రమేణ తత్ప్రతిపాదయన్త్యశ్శ్రితయః, -

౧౨౩౧. బ్రహ్మణ శ్చేతనత్వేన, నిమిత్తత్వపూర్వక ముపాదాన
[తామ్ వద ¹ త్తి.

(3౭౧) ౧౨౩౨. ("కింస్విద్వనమ్?-) ఇత్యాది. - [వన] శబ్దేన, అధికరణ
కారకం వివక్షితమ్;

(3౭౨) ౧౨౩౩. [వృక్ష] శబ్దేన ఉపాదానమ్; [25]

(3౭౩) ౧౨౩౪. "నిష్పతతుః" ఇతి - బహువచనే ² స తాత్పర్యమ్, -

౧౨౩౫. "అదితిహవాశా" ³ ఇతివత్.

౧౮ శ్రీమత్తాత్పర్యదీపికాయా క్తవేదార్థసంగ్రహః.

(32౪.) మనీషిణోమనసా పృచ్ఛతేమతత్

(32౫.) యదధ్యత్తిష్ఠద్భువనాని ధారయన్”

(32౬.) “బ్రహ్మవనమ్ బ్రహ్మసమృక్ష ఆసీత్”^౧ “యతోద్వావా పృథివీ
నిష్ఠతతుః మనీషిణోమనసా విబ్రవీమివః బ్రహ్మధ్యత్తిష్ఠ [5]
ద్భువనానిధారయన్” ఇతి-

(32౭.) సామాన్యతోదృష్టేన విరోధమాశఙ్క్య, బ్రహ్మణస్సర్వ విలక్షణ
త్వేన పరిహారఉక్తః.

(32౮.) అతః “సదేవసోమ్యేదమగ్రఆసీత్”^౨ ఇత్యత్రాపి,

(32౯.) [అగ్ర] ఇత్యాద్యనేక^౩ విశేషాః, బ్రహ్మణః ప్రతిపా^౪ దితాః. [10]

(3౩౦.) భవదభిమత^౫ విశేషనిషేధవాచకోపిశబ్దో^౬ నదృశ్యతే.

(3౩౪) ౧౨౯౬. “హేమనీషిణః!కింయాయమ్సవంపృచ్ఛతః,” ఇత్యర్థః.

(3౩౫) ౧౨౯౭. [యదధ్యత్తిష్ఠద్-] ఇతి.- నిమిత్తత్వస్య సంప్రతిపన్న
త్వాత్తదనువాదః.

(3౩౬) ౧౨౯౮. అధికరణమ్, ఉపా^౧ దానమ్, -వృత్తిరిక్తసకల, కారక
వర్గశ్చ, బ్రహ్మైవ, ఇత్యుత్తరమాహ[బ్రహ్మవనమ్]-ఇతి.
౧౨౯౯. అధికరణకారకమ్, -సర్వకారణోపలక్షణార్థమ్.

(3౩౭) ౧౩౦౦. “చోద్యపరిహారదూషేణ బ్రహ్మణిసవ సర్వవిధకారణ
త్వోపపాదనే కింప్రయోజనమ్?”

౧౩౦౧. ఇత్యత్రా^౨ ౭౭హ (సామాన్యతోదృష్టేన-) ఇతి. [20]

(3౩౮) ౧౩౦౨. “తస్మాత్, [సదేవ-] ఇత్యాదివాక్యస్య-

౧౩౦౩. అన్తదుక్తపవార్థః,” ఇత్యాహ (అత) ఇతి.

౧|| ౨-అష్ట-౮-ప్ర-౭-అను-౭౭. ౨|| ఛాండ ౬-౨-౧.

మూ.—౧ విశేషణా. ౩. ౨ దితాభవంతి. ౨. ౩ విశేషనిషేధవాచకోపి
౨-౮. నిర్విశేషవాచక. ౧-౭. ౪ నవిద్యతే. ౮.

[25]

వ్యా.—౧ దానవృత్తిరిక్త. ౧. ౨ కారణ. ౩ కారణమపిబ్ర. ౪-౫-౬.

- (౩౮౦) ప్రత్యుత్తరజగద్గుప్తానోఽకార్య¹ కారణభావజ్ఞావనాయ,
 (౩౮౧) “అగ్ర” ఇతికాలవిశేషసద్భావః, [తాచ,-
 (౩౮౩) “అసీత్”² ఇతిక్రియావిశేషః,- జగదుపాదానతా,-జగన్నిమిత్త
 (౩౮౪) నిమిత్తోపాదానయోర్ద్వేద³ నిరసనేనాత్యవబ్రహ్మణస్సర్వశక్తి
 (౩౮౫) అప్రజ్ఞాతాః-సహస్రశోవిశేషాః, ప్రతిపాదితాః. [యోగశ్చేతి,-
 (౩౮౬) యతోనాస్తవ కార్యకారణభావాదిజ్ఞావనేప్రవృత్తమ్-

- (౩౮౦)- { ౧౩౦౪. “నిషేధార్థవిశేషణామను వాదస్సోత్” ఇతి
 (౩౮౫) } శబ్దాయామ్, [రతి (ప్రత్యుత్త-) ఇత్యాదినా.-
 ౧౩౦౫. [ఆది] శబ్దోపాత్త (౩౮౬) విశేషావదక, పరిహ [10]
 (౩౮౫) ౧౩౦౬. (అప్రజ్ఞాతాః) ఇత్యనేన,
 ౧౩౦౭. “నిషేధార్థమనువాదః,” ఇత్యేతత్,-పరిహృతమ్.
 (౩౮౬)- { ౧౩౦౮. పూర్వయోజనాయామ్,-అసత్కార్యవాదోపన్యా
 (౩౮౦) } సనిరాసవాక్యస్యా² వ్యాఖ్యాతత్వాత్,
 ౧౩౦౯. తదిదానోవ్యాచక్షే (యత-) ఇత్యాదినా.- [15]
 (౩౮౬) ౧౩౧౦. “(ఆది) శబ్దాత్,-అనుప్రవేశాదయః
 ౧౩౧౧. (కార్యకారణభావా)దేః-పరమార్థ¹ స్వైవ,-
 ౧౩౧౨. (జ్ఞావనేప్రవృత్తమ్)-ఇదం సద్విద్యాప్రకరణమ్;
 ౧౩౧౩. కార్యకారణభావస్య అపారమార్థ్యే,
 ౧౩౧౪. అసత్కార్యవాదః² నిషేధో² నుపపన్నః; [20]
 ౧౩౧౫. సత్త్వంహిపారమార్థ్యమ్?
 ౧౩౧౬. కార్య³ మపరమార్థభూతంచేత్,
 ౧౩౧౭. తస్యసత్త్వప్రతిపాదనవిరుద్ధమ్;
 ౧౩౧౮. తస్మాత్, అసత్కార్యవాదనిరాసః,-
 ౧౩౧౯. సత్త్వత్వపక్షే⁴ ఏవఉపపన్నః:-”ఇత్యర్థః. [25]

మూ.—౧ కారణత్వజ్ఞాప. ౨. ౨ ఇతిచ. ౨-౪-౫-౯. ౩ దానతాచ. ౨-౩-
 ౪-౫-౮. ౪ నిరాసేన. ౧-౬-౭. ౫ తస్యబ్రహ్మ. ౧-౬-౭.
 ౬ భావాపాదనేనప్రవృత్తిమిదంకాన్తమ్. ౭.

వ్యా.—౧ ఏవ. ౪-౫-౬-౯. ౨ నిరాసోనుప. ౧-౨. ౩ మపారమార్థంచేత్. ౬.

౧౩౨౦. [అసదేవేదమ్-] ఇత్యాదికంవాక్యమ్,-
 ౧౩౨౧. మాధ్యమికపక్ష ప్రతియేవపరమ్,- శబ్ద-రేణవ్యాఖ్యా
 ౧౩౨౨. తదనుపపన్నమ్;- [తమ్-]
 ౧౩౨౩. [అసదేవేదమ్గ్రహీత-] ఇతి,- [అగ్ర] శబ్దాభిధే[5]
 యేకాలవిశేషే ౨ అసత్ప్రతీతే;-
 ౧౩౨౪. నహిశూన్యవాదీ, కాలవిశేషశూన్యత్వం బ్రవీతి;
 ౧౩౨౫. శూన్యవాదనిరాసమాత్రేణ, [దితంభవతి,
 ౧౩౨౬. ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం : చప్రతిజ్ఞాతమ్,-నోపపా
 ౧౩౨౭. అపితు వై శేషికమతనిరాసాదేవోపపాదితం^౪భవతి.
 ౧౩౨౮. “కార్యస్యకారణస్యచాసత్త్వంహిమాధ్యమికాభిమ
 తమ్?
 ౧౩౨౯. ఇహతు, ‘కథమసతస్సజ్ఞాయేత?’^౧ ఇతికారణా
 సత్త్వంకార్యసత్త్వంచప్రతీయతఇతి,
 ౧౩౩౦. నశూన్యవాదనిరాసపరమిదంవాక్యమ్;- [15]
 ౧౩౩౧. అతః, ‘క్షణికవాదనిరాసపరమ్:-’
 ౧౩౩౨. ఇతి, భాసురేణవ్యాఖ్యాతమ్.
 ౧౩౩౩. తచ్ఛానుపపన్నమ్;-
 ౧౩౩౪. కాలవిశేషేఅసత్ప్రతీతే;-
 ౧౩౩౫. నహిమహాప్రళయసమయేక్షణికత్వముచ్యతే,-క్ష [20]
 ౧౩౩౬. తన్నిరాసే^౨పి, [ణికవాదిభిః?]
 ౧౩౩౭. వై శేషికమతనిరాసప్రతిజ్ఞాతార్థస్యాపేక్షితపవ.-
 ౧౩౩౮. తన్నిరాసే,
 ౧౩౩౯. క్షణిక,శూన్య, వాదాదినిరాసశ్చార్థత్యక్తతస్యైవ.
 ౧౩౪౦. “కథమసతస్సజ్ఞాయేత?”^౧ ఇత్యాదివాక్యమ్- [25]
 ౧౩౪౧. కారణాసత్త్వపరం ప్రతీయతఇతి,
 ౧౩౪౨. క్షణికవాదనిరాసానుగుణమ్,” ఇతిచేన్న;-

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౨-౨.

వ్యా.—౧ సదేవేదమ్. ౧-౨-౨. ౨ అసత్ప్రతీ. ౨. ౩ చ. ౩-౧.

౪ భవతి. ౪-౧-౧. ౫ కారణస్య ౧-౨-౨-౧. ౬ కారణసత్త్వ. ౬.

౭ క్షణికత్వవాదనిరా. ౩. క్షణికవాది. ౬.

(౩౮౭.) అతపవ,

(౩౮౮.) “అసదేవేదమగ్ర అసీత్”^౧ ఇత్యారభ్య,

(౩౮౯.) అసతాకార్యవాదనిషేధశ్చ క్రియతే.

(౩౯౦.) “కుతస్తుఖిలుసోమ్యై వంస్యాత్”^౨ ఇతి.-

[5]

(౩౯౧.) “ప్రాగసతః ఉత్పత్తిః అహేతుకా,” ఇత్యర్థః.

౧౩౮౩. తస్యాప్యప్రక్రమభూత కార్యా¹ సత్త్వపర పరమతోప
న్యాసవాక్య స్వారస్యానుగుణార్థత్వేన - వర్ణనీయ
త్వాత్ - తస్య.

౧౩౮౪. ఏవమ్, ఉపక్రమానుగుణ్యమభిప్రేత్య, [10]

(౩౮౮) ౧౩౮౫. (“అసదేవేదమగ్ర అసీత్”^౧ ఇత్యారభ్య)-ఇత్యుక్తిమ్.

౧౩౮౬. ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానస్య,

౧౩౮౭. అన్తరంగతయా^౨ పేక్షితోవై శేషికమతనిరాసః.-

౧౩౮౮. ఏతన్నిరాసే, శూన్యః వాదాదినిరాసః-అర్థసిద్ధః.-

౧౩౮౯. ఏవమ్, ఉపన్యాసవాక్యస్వారస్యానుగుణ్యత్, [15]

౧౩౯౦. ప్రతిజ్ఞాతార్థోపపాదనస్యాన్తరంగత్వేనాపేక్షితత్వాచ్చ,

౧౩౯౧. వై శేషికమతమేవాత్రనిరసనీయమ్.

(౩౯౦) ౧౩౯౨. (కుతస్తు-) ఇతి⁴ వ్యాఖ్యయోపాదానమ్.

(౩౯౧) ౧౩౯౩. అస్యార్థమాహ (“ప్రాగసతః ఉత్పత్తిః అహేతుకా”
ఇత్యర్థః) ఇతి. [20]

౧౩౯౪. (హేతు) శబ్దః, ఆశ్రయేపర్యవస్యతి,

౧౩౯౫. ఆశ్రయస్యాపహేతుత్వాత్.

౧౩౯౬. (ఉత్పత్తి) రామ, సతోద్రవ్యస్యవస్థాన్తరయోగ
ఇతి,-

౧౩౯౭. [వాచారమ్భణమ్] ఇత్యాదివాక్యేనహ్యుపపాది [25]
తమ్? ఇతి,-

- (౩౯౨.) తదేవోపపాదయతి “కథమసతస్సజ్ఞాయేత?”^౧ ఇతి.-
 (౩౯౩.) “అసతఉత్పన్నమ్, అసదాత్మకమేవభవతి” ఇత్యర్థః;-
 (౩౯౪.) యథా, మృదఉత్పన్నం ఘటాదికమ్, -మృదా¹త్మకమ్.
 (౩౯౫.) సతఉత్పత్తిర్నామ, వ్యవహారవిశేష సేతుభూతో²వస్థా [5]
 విశేషయోగః:-

౧౩౫౮. తమపజీవ్య, (“కుతస్తు”-) ఇత్యాదివాక్యేన-

౧౩౫౯. అసతాకార్యవాదోనిరస్యతే.

౧౩౬౦. “(ఉత్పత్తి) ర్నామహిలవస్థావిశేషః?

౧౩౬౧. తదాశ్రయభూతంద్రవ్యమ్, -పూర్వమసచ్ఛేత్, [10]

౧౩౬౨. ఉత్పత్త్యాఖ్యావస్థా నిరాశ్రయాకథంభవతి?” ఇత్యర్థః.

౧౩౬౩. “(కుతః)-1 ఆశ్రయరూపాద్దేతోః, - [౮౯౯ః

౧౩౬౪. (ఏవంస్యాత్)-ఉత్పత్త్యవస్థాస్యాత్, -” ఇతి, శ్రుత్యక్ష

(౩౯౨) ౧౩౬౫. ఉత్తరవాక్యసంగతిమాహ(తదేవ-) ఇతి.- [౯౦౦ః

౧౩౬౬. “నిరాశ్రయావస్థాస్వీకారే, బాధకందర్శయతి,” ఇత్య

(౩౯౩) ౧౩౬౭. (కథమసత-) ఇత్యాదివాక్యం వ్యాచక్షే-

౧౩౬౮. (అసతఉత్పన్నమ్-) ఇతి.-

౧౩౬౯. (“అసతస్సజ్ఞాయేత?”)-అసతా-థంసజ్ఞాయే తేత్యర్థః.

౧౩౭౦. “మృదేవఘటోజాయతే” ఇత్యర్థేనత్యపి, “మృత్తి
 కాయాఃఘటో² జాయతే” ఇతివత్, అయంనిర్దేశః.

౧౩౭౧. కార్యకారణయోరనన్యత్వం పాశ్రుపపాదితం మన్వా
 నేన, ఏవంనిర్దిష్టమ్.

౧౩౭౨. “ఇహ (సచ్ఛబ్దః), జగదవస్థావిశిష్టవరః;-

౧౩౭౩. విశేష్యంవస్తు, పూర్వమ్ అసచ్ఛేత్, -

౧౩౭౪. విశేషణభూతజగత్త్వావస్థాయాలప్యసత్త్వాత్, [25]

౧౩౭౫. విశిష్టమప్యసత్త్వాత్:-” ఇత్యర్థః.

(౩౯౫) ౧౩౭౬. “(సత్) చేత్, కథముత్పత్తిరుపపద్యతే?”

౧౩౭౭. ఇత్యత్క్రియా (సత) ఇతి.

(౩౯౬.) ఏతదుక్తంభవతి:-

(౩౯౭.) ఏకమేవకారణభూత ద్రవ్యమ్, - అవస్థా నైరయోగేన కార్య

మిశ్నవ్యత్యక్తిః,

(౩౯౮.) ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానం ప్రతిపాద యిషితమ్;

[5]

(౩౯౯.) తత్, - అసత్యకార్యవాదే, న సేన్యతి;-

(౪౦౦.) తథాహి;- నిమిత్త సమవాయ్య సమవాయి-

(౪౦౧.) ప్రభృతిభిః కారణైః;-

(౪౦౨.) అవయవ్యాఖ్యంకార్యమ్-ద్రవ్యా నైరయోగ ఆ రభ్యత్యక్తి,

(౪౦౩.) కారణభూతాద్వైత్యం, - కార్యస్య వస్త్యైరైత్యత్,

[10]

(౪౦౪.) న, - తద్దానేన, ^౧ అన్యజ్ఞాతతాకథమపి సంభవతి.

(౩౯౬) ౧౩౭౮. “అత్రవై శేషికమతనిరాసః కిమర్థంక్రియతే;-

౧౩౭౯. క్షణికవాదనిరాసపవాత్రస్యాత్,” ఇతిశబ్దాయామ్,

౧౩౮౦. హేత్వైరైత్యమాహ (ఏతదుక్తంభవతి-) ఇతి.

(౪౦౦) ౧౩౮౧. “అసత్యకార్యవాదః కీదృశః, తస్మిన్ సతి,-

[15]

౧౩౮౨. ప్రతి విజ్ఞాతాధానిధికథమ్?” ఇత్యతాహ (తథాహి-)

౧౩౮౩. దణ్డవక్త్రాదేరపినిమిత్తత్వేపి,

[ఇతి.

౧౩౮౪. నిమిత్తశబ్దస్య అధిష్టాతరిప్రసిద్ధిపాశ్చర్యాత్,

(౪౦౧) ౧౩౮౫. తద్వ్యతిరిక్తకారణమ్, - (ప్రభృతి)-శబ్దేనోచ్యతే.

[20]

(౪౦౨) ౧౩౮౬. (అవయవ్యాఖ్యమ్-) ఇతి.-

౧౩౮౭. అవయవాః బహవః-అల్పపరిమాణాః,

౧౩౮౮. (అవయవి-) ఏకం-బృహత్త్వ రిమాణమ్, ఇతి,

౧౩౮౯. అనేన, సంఖ్యాభేద పరిమాణభేదాది ద్రవ్యానైరైత్య సాధకహేతవోఽపి తాః.

౧౩౯౦. (అన్య)- కార్యస్య.

[25]

(౪౦౪) ౧౩౯౧. (కథమపి-) ఇతి.-

౧౩౯౨. అవస్థాతః, ద్రవ్యతత్త్వం, (జ్ఞాతతా)నసంభవతీత్యర్థః.

మూ. — ౧ కారణైరేవ అవ. ౭. ౨ అన్యస్యజ్ఞాత. ౧-౭.

వ్యా. — ౧ జ్ఞాతాధానిధి. ౪-౫-౬. ౨ పరిమాణమ్. ౧-౨. ౩ అన్యస్య. ౧-౨
౪ కథంసంభవతీతి. ౪-౫-౬. [30]

- (౪౦౫.) “కథమ్, అవయవిద్రవ్యాస్తరమ్, నిరస్యతే?” ఇతిచేత్;
 (౪౦౬.) కారణగతావస్థాస్తరయోగస్య, -ద్రవ్యాస్తరోత్పత్తివాదినాన్సంప్రతి
 (౪౦౭.) ఏకత్వనామాస్తరవ్యవహారాదేరుపపాదకత్వాత్, [పన్నయ్యైవ,
 (౪౦౮.) ద్రవ్యాస్తరాదర్శనాచ్చ. [5]

- (౪౦౫) ౧౩౯౩. ద్రవ్యభేదహేతువ్యకథం నిరస్యంత ఇతిచోదయతి
 (౪౦౬)-} ౧౩౯౪. పరిహరతి (కారణ-) ఇతి. [(కథమ్-) ఇతి.
 (౪౦౮) }

- (౪౦౭) ౧౩౯౫. (సంప్రతిపన్నయ్యైవ-) ఇతి.-
 ౧౩౯౬. 1. సమవాయికారణత్వేన సంప్రతిపన్నస్యేత్యర్థః.-
 ౧౩౯౭. “ద్రవ్యాస్తరాభ్యుపగతిః, [10]
 ౧౩౯౮. కిందర్శనాత్?,-
 ౧౩౯౯. ఉత-కల్ప్యతే?,-
 ౧౪౦౦. నతావద్దర్శనమ్;
 ౧౪౦౧. కల్పకాః, -బుద్ధిశబ్దః కార్యాస్తరాదయః,-
 ౧౪౦౨. అవస్థాః విశేషేణాన్యథాసిద్ధాః,- [15]
 ౧౪౦౩. ‘ఆస్తే-శేతే-గచ్ఛతి-తిష్ఠతి’,-
 ౧౪౦౪. ‘ఏకోఽయంసమాజః,’ 1 ఇత్యాదిషు,
 ౧౪౦౫. బుద్ధిశబ్దాస్తరాదేరవస్థావిశేషహేతుకత్వదర్శనాత్;
 ౧౪౦౬. ఘటపటాదిషు, ద్రవ్యభేదహేతుకత్వంచదృష్టమ్;
 ౧౪౦౭. ‘ఆస్తే-శేతే,’ ఇత్యాదిషు, అవస్థాభేదహేతుకత్వంచ
 ౧౪౦౮. ‘ఆత్రకించియామకమ్?’ ఇతిచేత్:- [దృష్టమ్;
 ౧౪౦౯. ‘ఆస్తే-శేతే’ ఇత్యాదిషు హి ద్రవ్యప్రత్యభిజ్ఞయా
 వస్థాభేదహేతుకత్వంజ్ఞాయతే?,-
 ౧౪౧౦. ఏవమ్, మృష్టుటాదిష్వపి, ద్రవ్యప్రత్యభిజ్ఞయా వస్థాభేద
 హేతుకత్వమ్, బుద్ధిశబ్దాస్తరాదేర్జ్ఞాయతే;” ఇత్యర్థః.
 ౧౪౧౧. (కథం... నిరస్యతే? ఇతి) శఙ్కాయామ్, [(౪౦౫)]
 (౪౦౮) ౧౪౧౨. (ద్రవ్యాస్తరాదర్శనాచ్చ)-(నిరస్యతే), ఇత్యన్వయః.

మూ.—౧ సంప్రతిపన్నయ్యైవనామా. పన్నయ్యైవకత్వనామా. ౧.

వ్యా.—౧ సమవాయి. 2. 1 కార్యాదయః- ౪-౫. 3 విశేషాన్యథా. ౪-౫-౬.

౪ యస్యమా. ౪-౫-౬. ౫ భేదహేతు. 3. ౬ హి. 3-న. 2 శబ్దాదేర్జ్ఞాయ. ౧-౨. [30]

(౪౦౯.) ఇతి, కారణమేవ, అవస్థా నైరావస్థమ్,

(౪౧౦.) కార్యమిత్యవ్యతేః- ఇత్యుక్తమ్.

(౪౧౧.) “ననునిరధిస్తానభ్రమాసంభవనాయ-

(౪౧౨.) అసత్కార్యవాదనిరాసక్రియతేః-

[5]

(౪౧౩.) తథాహిః-

(౪౧౪.) ఏకంవిన్యాసమ్, -సత్త్వమేవ,-

(౪౧౫.) అవిద్యా¹ శబళమ్, జగన్మాపేణవివర్తత ఇతి,-

(౪౧౬.) అవిద్యాశ్రయత్వాద్య, మూలకారణంసత్త్వవిశ్వభూతగతవ్యమ్;-

(౪౧౭.) ఇత్యసత్కార్యవాదనిరాసః.”

[10]

(౪౦౯) ౧౪౧౩. (ఇతి, కారణమేవ-) ఇతి.-

౧౪౧౪. (ఇతి)-తస్మాదిత్యర్థః.

౧౪౧౫. ఏవమ్, నాత్రక్షణికమతనిరాసక్రియతే,

౧౪౧౬. అపితు వైశేషికమతనిరాసః; (ఇత్యుక్తమ్).

(౪౧౧)- } ౧౪౧౭. అథ, మాధ్యమికమతనిరాసపరత్వమ్-

(౪౨౯) }

[15]

౧౪౧౮. ఆశంక్యనిరాక్రియతే (నను-) ఇత్యాదినా-

(౪౧౧)- } ౧౪౧౯. (నిరధిస్తాన-) ఇతి, -స్పష్టమ్.

(౪౧౨) }

(౪౧౩) ౧౪౨౦. “కథమ్, నిరధిస్తానభ్రమాసంభవః?

౧౪౨౧. అధిస్తానంచకిమ్?

౧౪౨౨. తస్యపారమార్థ్యే, కథం ? భ్రమసంభవః?”

[20]

౧౪౨౩. ఇత్యత్రాహ (తథాహి-) ఇతి.-

(౪౧౪) } ౧౪౨౪. (ఏక) శబ్దేన, సజాతీయాదిభేదనిషేధః.

(౪౧౫) }

౧౪౨౫. (సత్త్వమేవ-) ఇతి, -ఏవకారేణ,

౧౪౨౬. అధిస్తానాపారమార్థ్యవ్యావృత్తిః-

(౪౧౮.) నైతదేవమ్;-

(౪౧౯.) “ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞాన ప్రతిజ్ఞాదృష్టా నైముఖేనసతాగ్ర్యవాద
వైస్వ¹ ప్రసక్తత్వాత్,” ఇత్యుక్తమ్*

(౪౨౦.) భవత్పక్షేనిరధిష్టానభిమానంభవస్యదురుపపాదత్వా³చ్ఛ.- [5]

(౪౨౧.) యస్యహిచేతనగతోదోషపారమార్థికః;-

(౪౨౨.) దోషాశ్రయత్వంచపారమార్థికమ్,

(౪౨౩.) తస్య-పారమార్థిక⁴ దోషేణయైక్తస్య;-

(౪౨౪.) అపారమార్థికగన్ధర్వనగరాదిదర్శనముపపన్నమ్;

౧౪౨౭. “అధిష్టానాపారమార్థే, ‘తస్యాపి,- [స్యాత్;

౧౪౨౮. ఆపరమార్థత్వాదధిష్టానాన్తరాపేక్షా,’ ఇత్యనవస్థా

౧౪౨౯. తస్మాత్, సత్త్వమధిష్టానమ్:-” ఇత్యభిపాయః.

(౪౧౮.)- } ౧౪౩౦. పరిహరతి (నైతద్-)ఇత్యాదినా.-
(౪౨౯.) }

(౪౧౯) ౧౪౩౧. (ప్రసక్తత్వాత్)-(అసత్తాగ్ర్యవాదనిరాసక్రియతే*)-
(ఇత్యుక్తమ్-) ఇత్యన్వయః:- [* (౪౧౨)] [15]

౧౪౩౨. “(ప్రతిజ్ఞాదృష్టా) వైఖ్యాం(సతాగ్ర్యవాద)స్యప్రస్తు
తత్వాత్,

౧౪౩౩. తమపక్షోగితేన అసతాగ్ర్యవాదనిరాసక్రియతే,

౧౪౩౪. నతు (నిరధిష్టానభిమానంభవస్యజ్ఞాపనాయ అసతాగ్ర్య
వాదనిరాసక్రియతే),” ఇత్యర్థః. [20]

(౪౨౦) ౧౪౩౫. హేత్వన్తరంగాచాహ (భవత్పక్షే-) ఇతి.

(౪౨౧.)- } ౧౪౩౬. తదేవోపపాదయతి (యస్యహి-) ఇతి.-
(౪౨౯.) }

(౪౨౧) ౧౪౩౭. (యస్య) మతేఇత్యర్థః.

(౪౨౨) ౧౪౩౮. (దోషాశ్రయత్వంచ)-దోషసంబంధశ్చేత్యర్థః.

(౪౨౩) ౧౪౩౯. (తస్య)- “తస్యమతే,” ఇత్యర్థః. [25]

మూ.—౧ ప్రతిపన్నత్వాత్. ౪-౫. అభిప్రాయదురు. ౧-౭. ౩ చ. ౨-౪.
౪ దోషయైక్త. ౧-౭.

వ్యా—౧ చ. ౩-౪.

* (౧౦౩-౧౦౯) (౨౨౬-౨౨౯) (౩౨౩-౩౩౨) (౩౫౧-౩౬౦) (23-12-81)

(౨౦౫.) యన్మమమోషశ్చాపారమాధికమ్,-

(౨౦౬.) దోషాశ్రయత్వంశాపారమాధికమ్,-

(౨౦౭.) తస్య,-

(౨౦౮.) అపారమాధ్యేనాస్యాశ్రయేణరమపసన్నమితి,

[1]

(౨౦౯.) భవత్వయేనసరస్యేనభ్రమాసన్నమః.

(౨౧౦.) } ౧౨౨౦. “అధిష్టానాపారమాధ్యేభ్రమాసంభవః,-
(౨౧౧.) }

౧౨౨౧. కింశర్వనామచ్యతే?

౧౨౨౨. ఉతయత్క్రితస్తథాకల్ప్యతే!

౧౨౨౩. చర్మనాచ్ఛేత్,-

[10]

౧౨౨౪. (దోష) (దోషాశ్రయ) త్వాదేరపి (అపారమాధిక) త్వే, నకవచ్చిమోచ్యప్రథిత,-

౧౨౨౫. (దోష) దేరపి పారమాధ్యమభ్యుపగమ్యంస్యాత్;

౧౨౨౬. యద్యై, పారమాధ్యంకల్ప్యతే. ఉత్,-

౧౨౨౭. తస్మిదోషస్య అపారమాధ్యేదోషాశ్రయేపేక్షత్వేన, అనవస్థా ప్రసంగాత్, తస్యాపిపారమాధ్యం

౧౨౨౮. తత్రానవస్థాపరిహారాయ,-

[స్యాత్];-

౧౨౨౯. స్వరూపానాదిత్వమ్,-

౧౨౩౦. ప్రవాహానాదిత్వం,-

౧౨౩౧. చుర్లుటత్వమ్,-

[20]

౧౨౩౨. స్వపరనిర్వాహకత్వంవా, యద్యచ్యతే-

౧౨౩౩. తత్.-అధిష్టానేపితుల్యమితి, న తత్పారమాధ్యసేధిః;

౧౨౩౪. అనాదిత్వేపి, అనవస్థా చుష్కరిహరా;

౧౨౩౫. అనాదేవచేదస్యాపారమాధ్యస్యదోషమూల

౧౨౩౬. ఏవమ్, (భవత్వయే), [త్వాభ్యుపగమాత్.

౧౨౩౭. (నిరధిష్టానభ్రమాసంభవ) స్వమరుపపాదత్వాత్,

౧౨౩౮. తద్వాపనాయఅసతాశ్చర్యవాచకరాసోనుపపన్నః”-

ఇత్యర్థః.

వ్యా.—౧ అపారమాధ్యే. ౩. అమాధి కర్మమను. ౧. ౩ స్యాప్యపారమాధ్యే. ౧-౨-౩. ౪ మాధ్యేన. ౩. ౫ రత్వాపి. ౭. ౬ చుర్లుటత్వం. ౧౨. ౭ స్వరూప. ౧-౨-౩-౭.

- (౪౩౦.) 1 శోధకేష్వపి, - “సత్యంజ్ఞానమనంత్రబ్రహ్మ”^౧ 2 “అనన్తోబ్రహ్మ”^౨
 ఇత్యాదిను, సామానాధికరణ్యపుష్పత్తిసిద్ధానేకగుణవిశిష్టైకార్థా
 భిదానమవిరుద్ధమితి, సర్వగుణవిశిష్టంబ్రహ్మభేదీయత ఇతిపూర్వమేవో
 (౪౩౧.) “అథాతతజే శోనేతి నేతి”^౩ ఇతినిషేధోద్దేశ్యత ఇతిచేత్, [క్రమ్.*
 (౪౩౨.) కిమత్రనిషేధ్యతే ఇతివక్తవ్యమ్.
 (౪౩౩.) “ద్వేవావబ్రహ్మణోరూపేమూర్తంవైవామూర్తంచ”^౪
 (౪౩౪.) ఇతిమూర్తామూర్తాన్యైకప్రపञ్చస్సర్వోనిషేధ్యత ఇతిచేత్,
 (౪౩౫.) బ్రహ్మణోరూపతయా^౫ ప్రజ్ఞాతంసర్వం రూపతయోపదిశ్య,
 (౪౩౬.) పునస్తదేవనిషేధ్యమయ్యుక్తమ్

[10]

- (౪౩౦.) - { ౧౪౫౯. యానిశ్రుతివాక్యాని, - నిర్విశేషపరత్వేన, - పరైరుక్తాని,
 (౪౩౧.) } ౧౪౬౦. తేషాంసర్వేషాంభేదనిషేధపరత్వమపినిరసనీయమ్.-
 ౧౪౬౧. అతః, సద్విద్యానంతరమ్, శోధకవాక్యానాంభేదనిషేధ
 పరత్వం^౧ పుష్పదస్యతే,-
 ౧౪౬౨. (శోధకేష్వపి-) ఇత్యాదినా.-స్పష్టమ్.

[15]

- (౪౩౧.) - { ౧౪౬౩. సద్విద్యాదినుభేదనిషేధపరత్వమ్ అత్యేష్యమితి,
 (౪౩౪.) } ౧౪౬౪. నిషేధకణ్ఠోక్తిమత్, - వాక్యమ్, - (“అథాతతజే శో”) ఇత్యాది^౨ కమ్,
 ౧౪౬౫. భేదనిషేధపరంశబ్దతే (అథాత-) ఇత్యాదినా.
 ౧౪౬౬. (కిమత్ర-) ఇతి (కిం) శబ్దః, - తేషార్థః.- [గాత్,
 ౧౪౬౭. “ప్రమాణాంతరాగోచరస్య, - విహితస్య, నిషేధాయో
 ౧౪౬౮. నకించిదపినిషేధ్యంశక్యమ్,” ఇతిభావః.
 (౪౩౩) ౧౪౬౯. నిషేధ్యంశబ్దతే (ద్వేవావ-) ఇతి.
 (౪౩౪) ౧౪౭౦. పూర్వాభిప్రేతమర్థంపదకపరిహారతి (బ్రహ్మణ) ఇతి.-
 ౧౪౭౧. “బ్రహ్మణోరూపత్వేనాప్రజ్ఞాతత్వాత్, [25]
 ౧౪౭౨. నిషేధార్థమనువాదః? ఇతిపక్షంసశక్యతే,-
 ౧౪౭౩. తస్మాత్, ^౩ విధీయత ఏవేతి.-
 ౧౪౭౪. విహితస్య నిషేధోనోపపద్యతే,-
 ౧౪౭౫. తథాస్థే, వేదస్య విప్రలస్ఫుకత్వేన నిషేధవాక్యమపి
 అప్రమాణం భవేత్.-” ఇత్యర్థః.

[30]

౧|| తై.-అ. ౬-౧౧. 2|| తై.-శ్శ్. ౬. 3|| బృ.-ఉ. ౪-౩-౬. ౪|| బృ.-ఉ-౪-౩-౧.

మూ.-౧ శోధకవాక్యేష్వపి. ౧-౩-౭. ౨ అనన్తోబ్రహ్మ ౧-౩-౭-౧.

* (౨౩౦) - (౨౪౫)

వ్యా.-౧ పుష్పదస్యతి. ౭. ౨ కమ్. ౭-౧. ౩ నిశ్రుతిమివ. ౬.

(౪౩౭.) “ప్రత్యక్షనాద్విషణ్ శ్రీమదాచార్యసంప్రదాయః, వరమ్” ఇతిన్యా

(౪౩౮.) కస్తస్మిన్మేధకః వాక్యార్థః? [యాత్.

(౪౩౯.) సూత్రకారస్త్వయమేవవచః,-

(౪౪౦.) “ప్రకృతైతావత్త్వంహి ప్రతిమేధకః, తతోబ్రహ్మచర్యమయః, తేఽభి.

(౪౪౧.) ఉత్తరత్ర, “అథనానాభేయమ్, సత్త్వస్యసత్త్వమితి సాధితై,

(౪౪౨.) తేషామేషసత్త్వమ్” ఇతి త్యాదినా, [సత్త్వం

(౪౪౩.) గుణగణస్య ప్రతిపాదితత్వాత్,

(౪౪౪) ౧౪౪౭. ఏతదనుగుణన్యాయ ప్రతిపాదకం పురాణవచనమహా
(ప్రత్యక్షనాద్-) ఇతి.- [వరమ్],

౧౪౪౮. “యథా, వజ్రోపలేప తస్మాత్ నావపి, తదస్మిన్మే

౧౪౪౯. తథా, అపూర్వభృమాన్తరారోపణతస్మిన్మేధావపి,

మానమేన (వరమ్);- [ప్రయోజనంవిద్యతే?

౧౪౫౦. నహివజ్రోపలేప తత్ - యాత్ నాన్యాయా సస్య

౧౪౫౧. ఏవమ్, అపూర్వ భృమాన్తరారోపణతస్మిన్మేధాయాసస్య

అప్రయోజనత్వాత్, కాస్త్రస్యప్రయోజనవత్త్వసా

యత్త్వం నస్యాదితి, బుభుక్షితగ్రాహ్యం కాస్త్రమ్

అనారన్యజీయంస్యాత్: ”ఇతిభావః.

(౪౪౨) ౧౪౫౧. ఏవంస్వోపాక్షేపరదై, రాద్ధాన్తినం పృచ్ఛతి(క) ఇతి.

౧౪౫౨. (నిమేధవాక్యార్థః), నిమేధవాక్యస్యార్థః. [౨]

(౪౪౩) ౧౪౫౩. ఆహసిద్ధాన్తి (సూత్రకార) ఇతి.

(౪౪౪) } [దినా.

(౪౪౫) } ౧౪౫౪. ఉదాహృతం సూత్రంవ్యాచక్షే (ఉత్తరత్ర-)ఇత్యా

౧౪౫౫. (ఉత్తరత్ర)శబ్దేన, సూత్రం[త్రతః]ఇతిపదంవ్యాఖ్యాతమ్

౧౪౫౬. [భూయః] బహుతరమిత్యర్థః.

(౪౪౬) ౧౪౫౭. తదభిప్రేత్యోక్తమ్ (గుణగణస్య-) ఇతి. [౩]

౧|| ౨|| ౩|| ౪|| ౫|| ౬|| ౭|| ౮|| ౯|| ౧౦||

మూ.—౧. మ. ౨. ౩. ౪. ౫. ౬. ౭. ౮. ౯. ౧౦.

వ్యా.—౧. అపూర్వభృమాన్తరారోపణ. ౨. నిమేధవాక్యార్థః. ౩. నిమేధవాక్యస్యార్థః. ౪. సూత్రం. ౫. ఉదాహృతం. ౬. సూత్రం. ౭. సూత్రం. ౮. సూత్రం. ౯. సూత్రం. ౧౦. సూత్రం.

(౨౪౯.) చేతనాచేతన : వస్తుశరీర ఈశ్వరభిః-

(౨౫౦.) సర్వప్రకారసంస్థితఃసర్వేశ్వరస్య : పతపపేరి,

(౨౫౧.) తత్త్వోత్పత్తికా ప్రకృత్యుక్తానానాత్వమ్.-ప్రతిషేధమ్-

(౨౫౨.) నభవదభివృద్ధిః:

(౨౫౩.) సర్వాను వివిక్తాగ్రహానుశ్చితము ఇయమేవ : రీతిః-ఇతి,-

(౨౫౪.) సర్వవివేకప్రకృత్యానంతరీయత్వం నిషేధవాచికోపశబ్దోద్భవశ్యతే.

౧౫౦౪. ఆత్మ, ప్రాణనాథాత్మాత్మక : రణోక్తస్య,

౧౫౦౫. సర్వమిదం ప్రకృతిః" ఇత్యుక్తం నయనమ్, భవతి.

౧౫౦౬. "ఏవ సేతుర్విభరణః" ఇత్యుక్తం భారతత్వం చ, ఉక్తం

౧౫౦౭. ఏవం పరిత్యజ్యైవ వృత్త భారతత్వైః ఈశ్వరస్య,

౧౫౦౮. తం ప్రతి శేషనియామ్యధార్యభూతస్య జగతః శరీర

(౨౪౯) ౧౫౦౯. (చేతనాచేతనవస్తుశరీర) ఇత్యుక్తమ్. [త్వాత్,

(౨౫౦) ౧౫౧౦. (సర్వప్రకారసంస్థితః)-సర్వప్రకారవిశేషః-

౧౫౧౧. "ఏవమ్, ప్రకృత్యేక : త్వస్యవిహితత్వాత్, [15]

౧౫౧౨. నిషేధస్యవిహితవ్యతిరీక్తవిషయత్వాచ్చ,

౧౫౧౩. ప్రకారిణానాత్వ నిషేధపరమిదం వాక్యమ్, "ఇత్యుక్తః.

(౨౫౧) ౧౫౧౪. (నభవదభివృద్ధిః- ఇతి.-

౧౫౧౫. సహాయవిజాతీయస్వగతరూపకృత్సనానాత్వమ్,-

నప్రతిషేధ్యత ఇత్యుక్తః.

[20]

(౨౫౩) ౧౫౧౬. ఉక్తన్యాయకలాపేన సర్వాశ్చుతయో నిర్వాహ్య
ఇత్యాహ (సర్వా సు) ఇతి.

(౨౫౪) ౧౫౧౭. (నిషేధవాచికోపశబ్దోద్భవశ్యతే) ఇతి.-

౧౫౧౮. శేలేకద్వాదాహి ప్రకృత్యుక్తమ్;-

౧౫౧౯. అతస్తేవోప సంహృతమ్.

[25]

౧౫౨౦. ఏవమ్, ప్రాప్తజ్ఞానపక్షస్య, శ్రుత్యపేతత్వందర్శితమ్;-

౧౫౨౧. ౧౫-౨-౨౦. ౨||

ము. - సర్వప్రకృతి. ౧-౩-౨-౧౦. ౨౫౩. ౧౦-౩. ౩ తత్త్వోత్పత్తిరీతి అర్థః. ౧౦.

౨౫౪. ౧౦. ౫ నిషేధవాచికోపశబ్దోద్భవశ్యతే. ౧-౩-౨-౨.

వా. - సర్వోక్తసర్వ. ౪-౫-౨. ౨ భవతి. ౧-౨-౩. ౩ త్వ. ౨-౩. [30]

౪ తత్త్వవ్యతిరీక్త. ౨. ౫ ప్రకార. ౨. నిషేధ. ౧-౩. ౩ కృత్వాత్సర్వత్వమ్. ౧.

(౪౫౫.) అపిచ.

(౪౫౬.) “నిర్వి శేషజ్ఞానమాత్రంబ్రహ్మ,-

(౪౫౭) తచ్చ, ఆచ్ఛాదికావిద్యాతిరోహితః స్వరూపమ్,-

(౪౫౮.) స్వగతనానాత్వంవశ్యతి,” ఇత్యయమర్థోనఘటతే,- [5]

(౪౫౯.) తిరోధానంనామ,-ప్రకాశనివారణమ్.-

(౪౬౦) స్వరూపాతీరేకి ప్రకాశధర్మానభ్యుపగమేన,

(౪౬౧.) ప్రకాశవైస్వరూపత్వాత్, స్వరూపనాశపవస్యాత్

(౪౬౨.) “ప్రకాశపర్యాయం జ్ఞానంనిత్యమ్,

(౪౫౫)- { ౧౫౨౧. అథ, న్యాయాపేతత్వందర్శయతి(అపిచ-)ఇత్యాదినా.
(౪౬౯) }

౧౫౨౨. (శ్రుతిన్యాయాపేతమ్)

౧౫౨౩. ఇతిహి పూర్వము క్తమ్? (వే.పుటమ్-౫.)

౧౫౨౪. (అపిచేతి).- నకేవలంశ్రుత్యపేత త్వమేవ,-

౧౫౨౫. అపితున్యాయాపేత త్వంచేత్యర్థః.

(౪౫౬)- { ౧౫౨౬. తిరోహితస్వరూపస్వహిభేద దర్శనమ్? [15]
(౪౬౯) }

౧౫౨౭. తత్ర, తిరోధాన దూషణేన,

౧౫౨౮. పరమతమ్,-సః మూలమున్నూలితమ్ భవతీతి,-

౧౫౨౯. తిరోధిందూషయితుం తన్మతముపన్యస్య,

౧౫౩౦. తదనుపపత్తిప్రతిజానీతే (నిర్వి శేష-) ఇత్యాదినా.-

౧౫౩౧. కథమిత్యత్రాహ (తిరోధానంనామ-) ఇతి. [20]

౧౫౩౨. “(ప్రకాశని) వృత్తిస్తిరోధానమస్తు,

౧౫౩౩. తత్కేమి?” ఇత్యత్రాహ (స్వరూప-) ఇతి.-

(౪౬౨) ౧౫౩౪. “నిత్యంవిభుమ్” ఇత్యాదిశ్రుతయోనిత్యత్వంవదన్తి;

౧౫౩౫. “అన్య తేనహిప్రత్యూఢాః?”

౧౫౩౬. “ఇత్యాదయ స్తిరోధానం వదన్తి; [25]

౧౫౩౭. ఏవమ్, నిత్యత్వతిరోధాన యోరుభయోరపి,

౧౫౩౮. శ్రుతిప్రతిపన్నత్వాన్నానిత్యత్వమ్:-”ఇతిశక్తాయామ్

౧౫౩౯. “శ్రుతిరప్యయోగ్యాద్ధంవత్తుంనాలమ్”

౧౫౪౦. ఇత్యభిప్రాయేణాహ (ప్రకాశపర్యాయమ్-) ఇతి.,

(౪౬౩.) సచప్రకాశః అవిద్యాః, తిరోహితః, ఇతి బాలిశభాషితో మిదమ్.-

(౪౬౪.) అవిద్యయా ప్రకాశస్తిరోహిత ఇతి.-

(౪౬౫.) ప్రకాశోన్మత్తిప్రతిబద్ధో వా, అవిద్యమానస్యపినాశోవా.

(౪౬౬.) ప్రకాశస్యానుత్పాద్యత్వాత్, స్వరూపనాశోనస్యాత్. [౧]

(౪౬౭) ౧౫౪౦. “వాక్యవైరేవ, జ్ఞానస్వరూపస్య వ్యక్తిత్వంచేత్,

౧౫౪౧. ప్రకాశస్యతన్మయైరిత్యత్వాత్,-

౧౫౪౩. తన్నివృత్తి స్వరూపనాశోనస్యాత్;-

౧౫౪౪. సచతథాభ్యుపగతమ్;-

౧౫౪౫. ‘బ్రహ్మ,- జ్ఞానస్వరూపమ్, [10]

౧౫౪౬. జ్ఞానంచ, స్వయన్ప్రకాశమ్ ఇ త్యేవాభ్యుపగతమ్

౧౫౪౭. ఇత్యభిప్రాయేణ (ప్రకాశపర్యాయమ్-) ఇత్యుక్తమ్.

౧౫౪౮. “తిరోహానమ్ ప్రకాశస్యవైః;-

౧౫౪౯. తస్మాత్, స్వయన్ప్రకాశరూప (జ్ఞానస్వరూపమ్),

౧౫౫౦. తచ్చ (అవిద్యాతిరోహిత) మితి, వ్యాహతమ్,” ఇతి,

౧౫౫౧. ఇమమర్థం శ్రుత్వైవ ప్రతిపాదయతి త్యర్థః.

౧౫౫౨. ఏవమ్, “స్వయన్ప్రకాశత్వశ్రుతిమ్,

౧౫౫౩. తిరోహాన శ్రుతిమ్,- [౧], ఇత్యుక్తమ్.

౧౫౫౪. ఉభయం ప్రక్షధానేనత్వయావ్యాహతార్థఉక్తస్యా

(౪౬౪) ౧౫౫౫. ఉక్తార్థంచవివృత్త్యా, అన్యతరపరిగ్రహేనన్యతరత్-

త్యావ్యాహత్యాహ (అవిద్యయా-) ఇతి.

౧౫౫౬. “(అవిద్యయా ప్రకాశస్తిరోహిత ఇతి-) అన్యార్థః-

౧౫౫౭. ప్రకాశస్యప్రకాశభావప్రప్నంసాభావోవా,” ఇత్యర్థః.

(౪౬౬) ౧౫౫౮. తత్ర, “అనుత్పాద్యస్య (ప్రకాశస్య), ప్రప్నంసాభావ

ఏవ-తిరోహిస్సాన్యత్,” [౨]

౧౫౫౯. ఇత్యాహ (ప్రకాశస్య-) ఇతి.

మూ.—౧౧వారి. ౪-౫-౯-౧౦-౧౧. ౧ ఇదమ్. ౪-౫-౬-౯. ౩ వా. ౧-౪-౫-౬-౯.

వ్యా.—౧ ఏవ. ౭-౯. ౧ గమ్య. ౭. ౩ రూపంజ్ఞా. ౩. ౪ ఇత్యర్థః. ౯-౯.

- (౪౬౭.) “ప్రకాశనిత్యోనిర్వికార స్థితి,” ఇతిచేత్,
 (౪౬౮.) సత్యామవ్యవిద్యాయాంబ్రహ్మణినకిచ్చిత్తిరోహితమ్ఇతి, [యవవ.
 (౪౬౯.) “నానాత్వంవశ్యతి” ఇతిభవతామయంవ్యవహారఃసత్త్వనిర్వచనీ
 (౪౭౦.) “ననుచ, భవతోపి, విజ్ఞానస్వ^౧ రూపంతాభ్యుపగంతవ్యః, [5]
 (౪౭౧.) సచ,స్వయంప్రకాశః,
 (౪౭౨.) తస్యచేవాదిరూపాంతాభిమానేస్వరూపప్రకాశతిరోధానమవశ్యా
 శ్రయణీయమ్,-

౧౫౬౦. ఏవమ్, “తిరోధానశుక్రింత్రద్దధానేన,

౧౫౬౧. స్వయమ్ప్రకాశత్వశుక్రింత్రాజ్యాస్యాత్,- [10]

౧౫౬౨. (స్వరూపనాశ) ప్రసక్తాత్,” ఇత్యుక్తమ్.

(౪౬౭) ౧౫౬౩. అథ, “స్వప్రకాశత్వాభ్యుపగమే,తిరోధానశుక్రింత్రాజ్యా
 జ్యాస్యాత్,” ఇత్యాహ (ప్రకాశోనిత్య)ఇతి.

(౪౬౯) ౧౫౬౪. (సత్త్వనిర్వచనీయవచ-) ఇతి.-

౧౫౬౫. “వ్యాహతత్వాధయమర్థోవిద్యత్సన్నిధౌ వక్తుమయో

౧౫౬౬. ఇత్యుపాలమ్భః. [గ్యః,”

(౪౭౦)-} ౧౫౬౭. ఉక్తదోషస్సిద్ధాన్వినోపిప్రసజతీతిచోదయతి (ననుచ-)
 (౪౭౪) } ఇత్యాదినా.

(౪౭౦) ౧౫౬౮. (భవతోపి-) ఇతి.-

౧౫౬౯. “సత్త్వంజ్ఞానమనంతంబ్రహ్మ” ౧ “విజ్ఞానఘనవ” ౨
 “ప్రజ్ఞానఘనవ” ౩ ఇత్యాదిభిః,

౧౫౭౦. (జ్ఞానస్వరూప) ౧ త్వంత్యయా (అభ్యుపగంతవ్యమ్).

(౪౭౧) ౧౫౭౧. (సచ-) ఇతి.-

౧౫౭౨. “అత్యాయంపురుషస్వయజ్ఞోతిర్భవతి” ౪ “అత్యా
 జ్యోతిస్సమాడితి-హేమావాచ” ౫ ఇత్యాదిభిః,- [25]

౧౫౭౩. (స్వయంప్రకాశ) త్వమభ్యు^౨ పేత్వమ్.

(౪౭౨) ౧౫౭౪. (తస్య-) ఇతి.-

- (౪౭౩.) స్వరూపప్రకాశేనతి, స్వాత్మని ఆకారా న్నరాధ్యాసాయోగాత్;-
 (౪౭౪.) అతో, భవతశ్చ సమానో యందోషః;-
 (౪౭౫.) కింఞ్చ, అస్తాకమేకస్మి న్నేవాత్మని భవమదీరితంచుర్లుటత్వమ్;-
 (౪౭౬.) భవతామ్, అస్తానన్త్యాభ్యుపగమాత్ [5]
 (౪౭౭.) సర్వేష్యయందోషఃపరిహరణీయః”.

౧౫౭౫. “తయాతరోహితత్వాచ్చ శక్తిః యేత్రజ్ఞసంజ్ఞితా”

౧౫౭౬. (తిరోధానమ్)-అభ్యుపేత్యమ్, [౧౩౯౫దిభిః,

౧౫౭౭. దేవత్వాద్యధ్యాససిద్ధ్యర్థమ్,” ఇత్యర్థః.

- (౪౭౮.) ౧౫౭౮. త్వత్ప్రయోగోపాధిక్యమస్తీత్యాహ (కించ-) ఇతి. [10]

౧౫౭౯. “ప్రయోజకంతుల్యంచేత-ధందోపాధిక్యమ్?” ఇతి

౧౫౮౦. ఉచ్యతే.- [చేత్,-

౧౫౮౧. భేదవాదినా, సుఖత్వముఖత్వశిష్యావాత్వంచముక్తాది

వ్యవస్థాః, ప్రామాణికత్వేనాభ్యుపగతాః;-

౧౫౮౨. తిరోధానేన, సర్వాత్మనాం స్వరూపనాశేనతి, [15]

౧౫౮౩. ప్రామాణికానేకవ్యవస్థాభిజ్ఞాస్సౌత్;-

౧౫౮౪. అస్తత్ప్రయేతు, వ్యవస్థానాం కాల్పనికత్వాత్,-

౧౫౮౫. నతద్భజ్జోదోషః;-

౧౫౮౬. త్వత్ప్రయేతు, స్వరూపనాశప్రసక్తాత్,-

౧౫౮౭. ప్రామాణికత్వేనాభ్యుపగతానేకవ్యవస్థాభిజ్ఞాప్రస

౧౫౮౮. దోపాధిక్యమ్,” ఇతిభావః. [క్రోచ్చ,

- (౪౭౯.) ౧౫౮౯. (పరిహరణీయః)-ఇత్యస్య, అయమభిప్రాయః:-

౧౫౯౦. “సర్వోత్రహిప్రతిబద్ధీప్రయోగః, పరిహరణామ్యాభి

౧౫౯౧. అన్యథా, ప్రతిబద్ధీ, నిష్ప్రయోజనాః; [ప్రాయేణ,-

౧౫౯౨. నహి, త్వంచోరః” ఇత్యత్ర,- [25]

“త్వమపిచోరః” ఇత్యుక్తే, దోషపరిహరణీయః?

౧॥ వి-పు. ౬-౨-౬౩.

మూ.—౧ ఆకారాధ్యాసా, ౮. ౨ కింతు అ. ౨-౭-౮-౯. ౩ వివ. ౬-౭-౯.
 ౪ భవతానన్త్యా. ౧-౭. భవతాత్మానన్త్యా, ౪-౫.

వ్యా.—౧ ఇత్యేవమాది. ౩. ౨ ధానమవ్యభ్యుపే. ౩. ౩ కింత్వి. ౩. [30]
 ౪ ప్రయోజకమ్. ౭. ౫ అభేద. ౭. ౬ కల్పనీయత్వాత్. ౭. ౭ ప్రామాణికత్వా
 భ్యుప. ౪-౫-౬. ౮ త్ర. ౪-౫-౯. ౯ హి. ౬-౯.

(౪౭౨.) అత్రోచ్యతే.-

(౪౭౩.) స్వభావతః-

(౪౭౨)- ౧౫౩. తస్మాత్, పరిహారతుల్యత్వమేవ ప్రతిబద్ధింవదతోఽభి
(౫౦౩)) ప్రేత మితి, [5]

౧౫౪. అత్రాపియ స్వయాపరిహార ఉచ్యతే,-

౧౫౫. సోఽస్తత్ప్రత్యేపిసమానః" ఇతి.

౧౫౬. పరిహారతి, (అత్రోచ్యతే-) ఇత్యాది నా- [తః:-

(౪౭౩) ౧౫౭. ప్రతిబద్ధింవదతా, -పూర్వసక్షిణా, అయమర్థోఽభిప్రే

౧౫౮. "నహివచనవిరోధేన్యాయప్రవర్తతే?" ఇతిన్యాయాత్,

౧౫౯. జీవస్వరూపనిత్యత్వే, -తస్యచతిరోధానే, శాస్త్రసిద్ధేసతి,

౧౬౦. తద్విరుద్ధస్తరో-నప్రవర్తతే ఇతిపరిహారంవదసిచేత్,

౧౬౧. సోఽస్తత్ప్రత్యేపితుల్యః" ఇతి.

౧౬౨. ఏతత్, ప్రతివక్తి (స్వభావత) ఇతి.-

౧౬౩. వచనవిరోధేకేవలతరో-యద్య పిన్ప్రవర్తతే, [15]

౧౬౪. తథాపివచనాస్తరవిరోధోదుర్వారః;

౧౬౫. బ్రహ్మణోహేయప్రత్యసీకత్వ కల్యాణగుణాకరత్వ
వచనైః,

౧౬౬. జగతస్తద్విభూతిత్వ విధాయవచనైశ్చ,

౧౬౭. బ్రహ్మణోభిమాశ్రయత్వాదికమ్,- [20]

౧౬౮. జగతోభిమ విషయత్వంచ, విరుద్ధమితి,

౧౬౯. బ్రహ్మణస్తిరోధానాదికమ్,- వచనంప్రతిపాదయితు
మలమ్;

[స్య,

౧౭౦. ఏవమ్, వచనవిరోధేన, భవదభిమతార్థస్య వ్యాహత

౧౭౧. శ్రుత్యాప్రతిపాదయితుమశక్యత్వాత్, [25]

౧౭౨. అన్తదుక్తస్తర-స్వవ్యతే ప్రవర్తతపేతి,

- (౪౮౦.) మలప్రత్యసీకా.
 (౪౮౧.) ¹ నస్త-
 (౪౮౨.) ² జ్ఞానానైక
 (౪౮౩.) స్వరూపమ్,
 (౪౮౪.) స్వాభావికా-
 (౪౮౫.) నవధికాశ-
 (౪౮౬.) యాపరిమి-
 (౪౮౭.) ఉదారగుణసాగరమ్.

[7]

౧౬౧౩. అస్త్యస్త్యయేతు జీవస్వరూపతిరోధానాదేర్వచనా [10]

స్తరవిరోధాభావాత్,- [వేది,

౧౬౧౪. జీవస్వరూపతిరోధానాదికమ్,-వచనం ప్రతిపాదయత్యే
 తద్విరోధే,నరరూప్రవర్తకే,వచనోపసాహ్యమ్.”

౧౬౧౫. ఇత్యభిప్రాయేణ (స్వభావత)ఇత్యాదికముచ్యతే.

(౪౮౦) ౧౬౧౬. “నశేవలంఘరాహిత్యమ్.- [ఇత్యుక్తమ్.

౧౬౧౭. అపిచమలవిరోధి,” ఇత్యభిప్రాయేణ, (మలప్రత్యసీక-)

౧౬౧౮. పశ్చుగ్వాదివ్యావృత్త్యర్థం(స్వభావత)ఇత్యుక్తమ్

(౪౮౧) ౧౬౧౯. (అనస్త) మ్-అపరిచ్ఛిన్నమ్.

(౪౮౩) ౧౬౨౦. (స్వరూపమ్)- ధర్మస్వరూపమ్. [ర్థమ్(ఏక) శబ్దః.

(౪౮౨) ౧౬౨౧. ప్రదేశభేదేన జడత్వాననుకూలత్వశాఙ్కావ్యావృత్త్య

(౪౮౪) ౧౬౨౨. (స్వాభావిక) శబ్దేన, “స్వాభావికజ్ఞానవిప్రకాశమ్”

ఇతి శ్రుతిరభిప్రేతా. [శబ్దః.

(౪౮౫) ౧౬౨౩. సావధికాతిశయవ్యావృత్త్యర్థమ్ (అనవధికాతిశయ)

(౪౮౬) ౧౬౨౪. “(అపరిమితః)-అసంఖ్యేయః,-

(౪౮౭) ౧౬౨౫. (ఉదారగుణసాగ) రః,-యస్య”ఇతిబహుప్రీహిః. [11]

౧౬౨౬. ఏవమ్, ఉభయర్థిత్వవచనవిరోధోదర్శితః,- [వేది.

౧౬౨౭. అనేన, “భృమాశ్రయత్వంచుర్వచమ్” ఇత్యుక్తంభ

౧॥ శ్లో-కా. ౬-౬-౧౭.

మూ.—౧ ఆనస్త. ౧-న. ౨ జ్ఞానానైకరసస్వరూ. ౧.

వ్యా—౧ అన. ౬-న.

[౭6]

(౪౮౮.) నిమేషకాస్తాకలాముహూర్తాదిపరాధవర్య-

(౪౮౯.) వ్రాపరిమిత¹ వ్యవచ్ఛేదస్వరూప-

(౪౯౦.) సర్వోత్పత్తిస్థితి-

(౪౯౧.) వినాశాది-

[5]

(౪౯౨.)² సర్వపరిణామ-

(౪౯౩.) నిమిత్తభూత-

(౪౮౮.)- } ౧౬౨౮. అథ, విభూతేర్థ్యమవిషయత్వానుపపత్తిరుచ్యతే; తత్ర,

(౪౯౬.) } నిత్త్యవిభూతిమత్వముచ్యతే (నిమేష-) ఇత్యాది నా.

౧౬౨౯. (అపరిమితవ్యవచ్ఛేదస్వరూప-) ఇతి. “(నిమేషకాస్తా)-

ద్యవచ్ఛేదాః, కాలస్య అసాధారణత్యాః,” ఇత్యర్థః-

౧౬౩౦. అన్యథా, “వ్యవచ్ఛేదవత్” ఇతిహి వక్తవ్యమ్?

౧౬౩౧. నతు (వ్యవచ్ఛేదస్వరూప-) ఇతి.-

౧౬౩౨. కాలోహి, స్వయంపరిణామీ,-

౧౬౩౩. ప్రకృతేః పరిణామహేతుః?

[15]

౧౬౩౪. నిమేషాదయః, కాలపరిణామవిశేషాః-

౧౬౩౫. “సర్వే నిమేషాః జ్ఞేయే” ఇతి శ్రుతేః.

౧౬౩౬. ఏవమ్, స్వయంపరిణామిత్వము క్తమ్.

(౪౯౦) ౧౬౩౭. అథ, ప్రకృతిపరిణామహేతుత్వ ముచ్యతే (సర్వోత్పత్తి-) ఇతి.

[20]

(౪౯౧) ౧౬౩౮. (ఆది)- శబ్దేన, జాయమా నాద్యవస్థాత్రయం వివక్షితమ్.

(౪౯౨) ౧౬౩౯. (సర్వ)- శబ్దేన, విశదా విశదపరిణామాశ్చ వివక్షితాః.

(౪౯౩) ౧౬౪౦. (నిమిత్త) శబ్దేన, ఉపాదానత్వాధిస్తాత్పత్త్యవ్యవృత్తిః-

౧౬౪౧. “యథా, బ్రహ్మణ ఉపాదానత్వం ప్రకృతిద్వారకమ్,-

౧౬౪౨. తథా, బ్రహ్మణ ఏవోపకరణత్వమపి, కాలద్వారకమ్,”

౧౬౪౩. ఇత్యభిప్రాయః.

౧॥ తై-ఉ. ౬-౧-౮.

మూ.—౧ వ్యవచ్ఛేద్యస్వరూ. ౧-౩-౬-౭. ౨ సర్వపరిణామ. ౮-౯.

వ్యా.—౧ రుచ్యతే నిమేషే. ౩. ౨ భూతిత్వ. ౧-౨. ౩ కాలస్య భత్వాః. ౩. కాలస్య సాధారణత. ౧-౬. ౪ స్వయంపరి. ౧-౨. ౫ ఇతిహి శ్రుతేః. ౧. ౬ క. ౩-౯.

(౪౯౪.) కాలకృతపరిణామాస్పృష్టౌ-

(౪౯౫.) అనన్త-

(౪౯౬.) మహావిభూతి,

(౪౯౭.) స్వలీలాపరికర-

[5]

౧౬౪౪. ఏవమ్, “సర్వస్థితివినాశానాంజగతోయోజగన్మయః।

౧౬౪౫. మూలభూతోనమస్తస్మై” ఇతివచనస్య,

౧౬౪౬. “కలాముహూర్తాదిమయశ్చకాలః” ౧ ఇత్యస్యచ,
అస్థోవివక్షితః.

౧౬౪౭. [జగన్మయః]-అదిత్యచద్రాద్యవచ్ఛేద్యతయా, [10]

౧౬౪౮. ‘సర్వాద్యవచ్ఛేదకతయా, జగత్ప్రసరఇత్యర్థః.

(౪౯౪) ౧౬౪౯. “ఏవంవిధకాలాపరిణామ్యాః, నిత్యవిభూతిః,”

౧౬౫౦. ఇత్యామా (కాలకృతపరిణామాస్పృష్ట-) ఇతి-

౧౬౫౧. “కలాముహూర్తాదిమయశ్చకాలో, నయద్విభూతేః
పరిణామహేతుః” ౧ ఇత్యస్యాన్తోభిప్రేతః. [15]

౧౬౫౨. (అనన్త) త్వేభిహితేపి(మహ)చ్ఛబ్దేన విశేషణమ్,-

౧౬౫౩. లీలావిభూత్యపేక్షయామహత్వాభిప్రాయమ్,-

౧౬౫౪. అనన్త్యంహివిభూతిద్వయసాధారణమ్?,-

౧౬౫౫. భోగోపకరణాద్యానన్త్యపరో? వామహచ్ఛబ్దః.

(౪౯౪)- { ౧౬౫౬. (అస్పృష్టానన్తమహావిభూతి-) ఇతి, -ఇచ్ఛావిశేషణమ్.

(౪౯౬) }

౧౬౫౭. “మహావిభూతి సంస్థానమ్” ౩ “శుద్ధమహావిభూత్యా
ఖ్యే” ౪ ఇతివచనే, మహావిభూతిశబ్దేన, స్థూరితే.

(౪౯౭)- { ౧౬౫౮. అథలీలావిభూతిమత్త్వముచ్యతే(స్వలీల-)ఇత్యాదివా.

(౫౦౪) }

౧౬౫౯. ముక్తస్య (లీలాపరికర) త్వమ్,-

౧౬౬౦. మోచనలీలోపకరణత్వాత్.

[25]

(౪౯౮.) స్వాంశభూతానంత-

(౪౯౯.) బద్ధముక్తనానావిధ 1 చేతన-

(౫౦౦.) తద్వ్యోగ్యభూతానంతవిచిత్రపరిణామశక్తి, చేతనేతర-

(౫౦౧.) వస్తుజాతాంతర్యామిత్యకృత-

[5]

(౫౦౨.) సర్వశరీరత్వసర్వప్రకారావస్థానా-

(౫౦౩.) వస్థితమ్,

(౪౯౮) ౧౬౬౧. (స్వాంశభూత) శబ్దేన, విశేషణతయా ౨ంశత్వంవివక్షితమ్.

(౪౯౯) ౧౬౬౨. ముక్తేషునానావిధత్వమ్,-

[10]

౧౬౬౩. “సంపకధాభవతి”^౧ ఇత్యాదిశ్రుత్యుక్తమ్,-

౧౬౬౪. భగవద్గీతాంతర్గత స్వసంకల్పగృహీతదేహవైవిధ్యరూపమ్.

(౫౦౦) ౧౬౬౫. (చేనేతర)-శబ్దేన, అచేతనశబ్దార్థోవ్యాఖ్యాతః.

(౫౦౧) ౧౬౬౬. (వస్తుజాత) శబ్దేన, ¹ప్రధానావ్యక్తకాలావివక్షితాః,-

౧౬౬౭. పూర్వంకాలకీర్తనమ్, నిత్యవిభూతేస్తాదధీన్యవ్యావృత్త్యైః.

౧౬౬౮. పరిపరిపరిత్య(వస్తుజాత)స్వలంతర్యామిత్యేనకృతమ్-

(౫౦౨) (సర్వశరీరత్వసర్వప్రకారావస్థాన)మ్-

౧౬౬౯. “సర్వశరీరతయాసర్వప్రకారత్వేనావస్థానమ్ [10]

(అంతర్యామిత్యకృతమ్;)

(౫౦౩) ౧౬౭౦. తేనలవస్థానేన (అవస్థితమ్)-విశిష్టమ్.” ఇత్యర్థః.

౧౬౭౧. ఏవమ్, శరీరశరీరభావకథనేన,

౧౬౭౨. “జ్ఞానస్వరూపమత్యంతనిర్మలంపరమార్థతః|

తమేవార్థస్వరూపేణభ్రాంతిదర్శనతస్మిన్తమ్”^౧ [25]

(౫౦౪.) పరంబ్రహ్మచ, వేద్యమ్.

(౫౦౫.) తత్సాక్షాత్ - రక్షణభాగవద్ - ద్వైపాయన-పరాశర-వాల్మీకి-
మను-యాజ్ఞవల్క్య-గౌతమాపస్తంబప్రభృతిమూలగునంత-

౧౬౭౩. ఇత్యాదివాక్యోక్తంభాగ్రివిచర్యనమ్, [7]

౧౬౭౪. బ్రహ్మణశ్శరీరభూతజీవద్వారకమ్, ఇత్యుక్తంభవతి.

౧౬౭౫. శరీరవాచిశబ్దానాంశరీరపర్యంతేషామర్చిపక్షితః-

౧౬౭౬. (సర్వప్రకార) శబ్దేన.

౧౬౭౭. ఏవమ్, “జగతో భగవద్విభూతిత్వవిధాయవాద్యై
ర్విరోధాత్, [10]

౧౬౭౮. జగతోభ్రమవిషయత్వమయక్తమ్” ఇత్యుక్తంభవతి.

(౫౦౪) ౧౬౭౯. ఏవంవిధం, - (పరంబ్రహ్మ-) 1 వేద్యమ్, *అభ్యవగచ్ఛ
తామ్, ఇత్యన్వయః (* ౫౦౩)

(౫౦౫)- } ౧౬౮౦. “స్వాభిమతార్థవాచినోవచనస్యతత్ప్రామాణ్యస్యచ
(౫౦౩) } ౧౬౮౧. మిథ్యాత్వంవదతాత్వయా, [15]

౧౬౮౨. అహివచనవిరేధేన్యాయః 3 ప్రవర్తతే? ౧ ఇతిపరిహా
రోషుర్వచః,-

౧౬౮౩. వచనస్య, -ప్రామాణ్యస్యచ, మిథ్యాత్వాత్:-”

౧౬౮౪. ఇత్యభిప్రాయేణ, 5

౧౬౮౫. ప్రమాణస్వరూపందర్శయతి(తత్సాక్షాత్)-ఇత్యాదినా.

౧౬౮౬. (తత్సాక్షాత్-రక్షణ)-శబ్దేన, [నేనచ,

౧౬౮౭. (భగవద్-ద్వైపాయ) నాదిపరమర్షి (గణ) పరిగణ

౧౬౮౮. “ఇతరేషాంచానుపలబ్ధేః” ౧ ఇత్యుక్తస్మృత్యధి కర
ణార్థోఽభిప్రేతః.

౧౬౮౯. తత్ర, కపిలస్య, వేదదర్శన యోగిప్రత్యక్షాభ్య [16]
పరికరద్వయసంభవాదాప్తిః-

౧౬౯౦. పూర్వపక్షితా.-

- (౫౦౬.) విధ్యర్థవాద-
 (౫౦౭.) మన్తామూలే-
 (౫౦౮.) తిహాసపురాణధర్మశాస్త్రే-
 (౫౦౯.) పబ్బంహిత-
 (౫౧౦.) పరమార్థభూతా-
 (౫౧౧.) నాదినిధనావిభిన్న 1 సంప్రదాయ-

[5]

౧౬౯౧. సిద్ధాంతేతు, “పరికరద్వయం 1 తుల్యమ్,-
 ౧౬౯౨. వక్తృబహుత్వమ్-అధికహేతుః,” ఇతిహ్యుక్తమ్?-
 ౧౬౯౩. తదత్రస్థానితమ్

[10]

- (౫౦౬) ౧౬౯౪. “తద్వాక్యానాంప్రామాణ్యంకథమ్?”
 ౧౬౯౫. ఇత్యతాహ(విధ్యర్థవాద-) ఇతి.-
 (౫౦౮) ౧౬౯౬. “విధిమూలమ్,- (ధర్మశాస్త్ర) మ్; [ఇత్యర్థః
 ౧౬౯౭. (మన్తార్థవాద)- మూలమ్,- (ఇతిహాసపురాణ) మ్;”
 ౧౬౯౮. ధర్మశాస్త్రేతిహాసపురాణేషుసర్వేష్వపి, [15]
 ౧౬౯౯. (విధ్యర్థవాదమన్తార్థ) ధేషుసత్స్వపి,
 ౧౭౦౦. ప్రాచుర్యాత్, ఏవముక్తమ్.
 (౫౦౯) ౧౭౦౧. అనధీతశాఖాన్తైస్సహా³అధీతశాఖార్థవిశదీకరణమ్,-
 (ఉపబృంహణ)మ్.
 (౫౧౦) ౧౭౦౨. (పరమార్థభూత) శబ్దేన, [దుర్వచః;-
 ౧౭౦౩. “పరపక్షే,వచనవిరోధే తరా-ప్రవృత్తిరూపపరిహారో
 ౧౭౦౪. వచనతత్ప్రామాణ్యాదేరపారమాధ్యాయాత్.”
 ౧౭౦౫. ఇతి సూచితమ్.
 (౫౧౧) ౧౭౦౬. (అనాదినిధనాది)-శబ్దేన, వేదప్రామాణ్యంవివక్షితమ్.
 ౧౭౦౭. “కిమర్థమ్,-ఉప⁴బృంహణాపేక్షా, [చేన్న-
 ౧౭౦౮. అనన్తావైవేదాః? ఇతివేదానామానన్త్యాత్?” ఇతి

౧॥ కా. ౧-ప్ర.

మూ.—౧ పాతసంప్రదాయ. ౨-౩-౬-౭.

వ్యా.—౧ తుల్యవక్తృ. ౪-౯. ౨ అధీత. ౯. ౩ అనధీత. ౯. అధీయమాన. ౪-౫-౬.
 ౪ బృంహణాపేక్షా. ౪-౫.

[30]

- (౫౧౨.) ఋగ్యజుస్సామాధర్వణాపానస్తోత్రాభిమ్,
 (౫౧౩.) వేదంచ; అభ్యుపగచ్ఛతామ్, - కిన్న సేత్స్యతి.
 (౫౧౪.) యథోక్తం భగవతాద్వైపాయ సేన భాషతే,
 (౫౧౫.) “మోమామహం నాదించవేత్రిణితమహేశ్వరమ్” - [౧]
 (౫౧౬.) ౧౨౦౯. ఋగ్యజుస్సామాధర్వణ్యానాం వేదాభిమ్, చతుస్సం
 ఘ్యాసంఘ్యాతత్వేనాదిభిస్త్యాభావాత్, ఇతిచేత్
 ౧౨౧౦. తత్రాహ (ఋగ్యజుస్సామాధర్వణాపానస్తోత్రాభిమ్)
 ఇతి.-
 ౧౨౧౧. యథాదేవనసుష్యాది భాషతో యథావిష్టాపాశ్రితి [౨]
 నోఽసంభ్యయాః,-
 ౧౨౧౨. తత్రాహ ఋగ్యజుస్సామాది చతుస్సంఘ్యాతమవేదా
 యాభావోదేనానన్తాభ్యర్థః.
 (౫౧౩.) ౧౨౧౩. (వేదంచ; అభ్యుపగచ్ఛతామ్) ఇతి.-
 ౧౨౧౪. ప్రమాణం ప్రమేయంచ పరమార్థత్వేన, [౩]
 (అభ్యుపగచ్ఛతామ్) ఇత్యర్థః.
 (౫౧౪)- { ౧౨౧౫. ఉక్తాత్తేష్వప్యపినచనాన, పరిగణనాక్రమేనోపాదత్తే,-
 (౫౧౫) { (యథోక్తమ్) ఇత్యాది నా.
 ౧౨౧౬. [మోమామ్]-ఇతి.-[అజమ్]-ఇత్యచేతనబద్ధవ్యావృత్తిః.-
 ౧౨౧౭. [అనాదిమ్-అజమ్]- ఇతిముక్తవ్యావృత్తిః. [౪]
 ౧౨౧౮. [లోకమహేశ్వరమ్]- ఇతిసత్య సద్వ్యావృత్తిః,-
 ౧౨౧౯. లోకమహేశ్వరత్వవృత్తిత్యై.
 ౧౨౨౦. ఏవంవిజానతోమక్తిరుక్తా-
 ౧౨౨౧. [అసుమాధస్సుమత్రైహ] ఇత్యాది నా:-
 ౧౨౨౨. తదపిత్రాశ్రిపేతమ్. [౫]

౧॥

మూ.—౧ భగవద్వైపాయ. ౨-౬-౮-౯.

వ్యా.—౧ అజమితి. ౩-౪. ౨ సత్య. ౬-౮.

- (౫౧౬.) “ద్వావిమాపురుషాలోకేక్షరశ్చక్షరపవచః।
 (౫౧౭.) క్షరస్పర్వాణిభూతాని. కూటస్థో^౨క్షరఉచ్యతే॥-
 (౫౧౮.) ఉత్తమగపురుష స్వస్యగపరమాత్మేత్యుదాహృతః,-
 (౫౧౯.) యోలోకత్రయమావిశ్వవిభర్త్యవ్యయశ్శరః”॥^౧ [5]
 (౫౨౦.) “కాలంసపచతేతత్ర. నకాలస్తత్రవైప్రభుః।-
 (౫౨౧.) పతేవైనిరయాస్తాతస్థానస్యపరమాత్మనః।
 (౫౨౨.) అవ్యక్తాదివిశేషాంతం పరిణామర్థిసంయుతమ్।
 (౫౨౩.) క్రీడాహరేరిదంసర్వంక్షరఇత్యవధార్యతామ్॥” ౨
 (౫౨౪.) “కృష్ణపవహిలోకానాముత్పత్తిరపిచాప్యయః। [10]
 (౫౨౫.) కృష్ణస్యహిక్యతేభూతమిదం విశ్వంచరాచరమ్॥” ౩
 (౫౨౬.) [కృష్ణస్య^౧హిక్యతే] ఇతి.- కృష్ణస్యశేషః భూతమిత్యర్థః.
 (౫౨౭.) భగవతాపరాశరేణా^౩ప్యేవముక్తమ్,-

- (౫౧౬) ౧౭౨౩. చిదచిద్వైల^౧క్షణాయాహ (ద్వావిమా-) ఇతి.-
 ౧౭౨౪. అత్రవ్యాపనభరణస్వామ్యాదయఃప్రతిపన్నాః. [15]
 (౫౨౦) ౧౭౨౫. తత్రైవ నిత్యవిభూతిమత్వే, ప్రమాణమాహ (కాలమ్-) ఇతి.
 (౫౨౨) ౧౭౨౬. లీలావిభూతిమత్వేవచనమాహ (అవ్యక్తాది-) ఇతి.
 (౫౨౪) ౧౭౨౭. తదాయత్తోత్పత్త్యాదికత్వే,తచ్ఛేషత్వేచ,
 ౧౭౨౮. ప్రమాణమాహ (కృష్ణపవ-) ఇతి. [20]
 (౫౨౬) ౧౭౨౯. వ్యాఖ్యేయంపదంవ్యాచక్షే (కృష్ణస్య-) ఇతి.
 (౫౨౭) ౧౭౩౦. ఉక్తమర్థంవిశదీకర్తుమ్,అనుక్తంచదర్శయితుమ్,-
 ౧౭౩౧. ఆహ (భగవతాపరాశరేణ-) ఇతి.-
 ౧౭౩౨. సర్వశబ్దానాంవస్తుమాత్రముపలక్ష్యమితి,
 నముఖ్యార్థోబ్రహ్మేతివాదశ్చాత్రపరిహృతోభవతి.[25]

- (౫౨౮.) “శుద్ధేనుహవిభూత్యాభ్యేపరేబ్రహ్మణీశబ్ద్యతే।
మైత్రేయభగవచ్ఛబ్దస్సర్వకారణకారణే”॥^౧
- (౫౨౯.) “జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్యపీఠ్యతేజాంస్యశేషతః।
భగవచ్ఛబ్దవాచ్యానివినిశేషైర్నాన్యైర్నాన్యైః”॥^౨
- (౫౩౦.) “ఏవమేషమహాశబ్దోమైత్రేయభగవానితి।
పరమబ్రహ్మభూతస్యవాసుదేవస్యనాన్యగః।
(౫౩౧.) తత్రపూజ్యపదార్థోక్తిపరిభాషాసమన్వితః।
శబ్దోయంనోపచారేణత్వస్యత్రహ్యుపచారతః”॥^౩
- (౫౩౨.) “ఏవంప్రకారమమలంభిత్యం వ్యాపకమక్షయమ్।
సమస్తహేయరహితంవిస్థాన్వఖ్యం పరమంపదమ్”॥^౪
- (౫౩౩.) “కలామహనాత్తాదిమయశ్చకాలోనయద్విభూతేః పరిణామహే
(౫౩౪.) ‘క్రిడతోబాలకస్యేవచేష్టాంతస్య నిశామయః’ ఇతి- [తుః]”^౫
- (౫౩౫.) “మనునాపిప్రశాసితారంసర్వేషామణీయాంసమణీయసామ్”॥^౬
- (౫౩౬.) ఇత్యాద్యుక్తమ్. [15]
- (౫౩౭.) “యాజ్ఞవల్క్యేనాపి, యేత్రజ్ఞస్యేశ్వరజ్ఞానాద్విశుద్ధిః పరమామ
తా”॥^౭ ఇత్యాది.

౧౭౩౩. భగవచ్ఛబ్దానిర్వచనాత్ [మహావిభూత్యాభ్యే] [సర్వ
కారణకారణే] ఇత్యుభయవిభూతిమత్త్వంసిద్ధమ్.

౧౭౩౪. “శుద్ధే, జ్ఞానశక్తి, వినాహేయైః” ఇత్యాదిభిః, [20]
ఉభయలిక్తత్వం బ్రహ్మణస్సిద్ధమ్.

(౫౩౩) ౧౭౩౫. నిత్యవిభూతేరకాలకాల్యత్వేవచనమాహ[కలా-]ఇతి.

(౫౩౫) ౧౭౩౬. (మనునాపి-) ఇతి-

ప్రశాసితృత్వాదిగుణాఉక్తైః-ఇత్యభిప్రాయః.

(౫౩౭) ౧౭౩౭. (యాజ్ఞవల్క్యేనాపి-). ఇతి-(ఉక్తమ్)-*ఇత్యన్వయః.

౧౭౩౮. (ఈశ్వరజ్ఞానాత్) సతునిర్విశేషజ్ఞానాత్-ఇతిభాషః.

౧॥ వి-పు. ౬-౫-౭౨. ౨॥ వి-పు. ౬-౫-౭౯. ౩॥ వి-పు. ౬-౫-౭౫.

౪॥ వి-పు. ౧-౨౨-౫౩. ౫॥ వి-పు. ౪-౧-౮౪. ౬॥ వి-పు. ౧-౨-౧౮.

౭॥ మ-స్కృ. ౧౨-౧౨౨. ౮॥ యా-స్కృ. పా. ఆ. ౩౪.

మూ.—౧ యాజ్ఞవల్క్యేపి. ౧-౭.

(* ౫౩౬)

వ్యా.—౧ వాచ్యనిర్వచ. ౯. ౨ ఇతి. ౩-౬-౯.

- (౫౩౮.) ¹“అపస్తమ్యేనాపిపూఁగప్రాణిన²స్సర్వగుహశయస్య”^౩ ఇతి.-
 (౫౩౯.) [సర్వే-] [ప్రాణినః-] [గుహశయస్య-] పరమాత్మనః [పూః-] పు
 (౫౪౦.) [ప్రాణిన-] ఇతి-³జీవాన్మకభూత⁴సంఘాతాః. [రమేశరీరమిత్యర్థః-].
 (౫౪౧.) ననుచకి⁵ మనేనా²డచ్యురేణ? చోద్యంతునపరిహృతమ్?-[5]
 (౫౪౨.) ఉచ్యతే.-
 (౫౪౩.) ఏవమభ్యుపగచ్ఛతామస్తాకమ్,-

- (౫౩౮.)- { ౧౭౩౯. అపస్తమ్యవచోవ్యాచక్షే (సర్వ) ఇత్యాదినా.-
 (౫౪౦.) } “అక్షంపపుర్వస్యపురంప్రతీకమ్”^౧ ఇతి ¹నైఖణ్ణికాః.
 ౧౭౪౦. “ఏవమఉభయలిక్ష్ణత్వోభయవిభూతిమత్వప్రతిపాదక
 వచనైర్విరో²ధాత్,- [తోఃశ్చ,-
 ౧౭౪౧. వచనంబ్రహ్మణస్త్రిరోధానాదికం నప్రతిపాదయతీతిహే
 ౧౭౪౨. వచనతత్ప్రమాణ్యాదేర్నిధ్యాత్వాభ్యుపగమాచ్చ,-
 ౧౭౪౩. “నహివచనవిరోధేన్యాయః ప్రవర్తతే”^౩ ఇతిపరిహర
 స్వత్ప్రత్యేవక్తుమశక్యః.- [15]
 ౧౭౪౪. అస్తత్ప్రత్యేకుజీవస్వరూపతిరోధానాదేర్వచనాన్తరవి
 రోధాభావాత్తద్వాక్యంప్రతిపాదయతీతి.-
 ౧౭౪౫. అనేన, వచనతత్ప్రమాణ్యాదేర్నిధ్యాత్వా⁴భావాత్,-
 ౧౭౪౬. “నహివచనవిరోధేన్యాయః ప్రవర్తతే”^౫ ఇతిపరిహర
 స్సువచపవ” ఇత్యభిప్రాయః. [20]
 (౫౪౧.) ౧౭౪౭. ఏవమభిప్రేతస్యపరిహరస్యా²స్పష్టత్వాత్,-
 ౧౭౪౮. తనజాన³ఉపవత్తైవపరిహరమపేక్షమాణఃపూర్వ
 సోపాలంబ్యంచోదయతి (ననుచ-) ఇతి. [వక్షీ,

- (౫౪౨.)- { ౧౭౪౯. పరిహరతి (ఉచ్యతే-) ఇత్యాదినా.
 (౫౪౩.) }

- (౫౪౩.) ౧౭౫౦. “నకేవలం⁶ వచనవిరోధాదేవపరిహరః,- [25]
 ౧౭౫౧. “కేవలతర్కేణాపి పరిహరోవిద్యతే,”
 ఇత్యభిప్రాయేణాహ (ఏవమ్-) ఇతి.-

౧॥

మూ.—౧ అపస్తమ్యోపి. ౨. ౧ సర్వేవగుహ. ౩. ౧-౪-౫-౬-౯-౧౦.
 ౩ జీవాన్మసంఘా. ౧. ౪ క. ౩-౭-౯. ౫ అనేనపరిహరేణ. ౬. [30]

వ్యా.—౧ నైఖణ్ణికాః. ౬. ౭-౯. ౨ ధాదవైత్తవచ. ౩. ౩ చ. ౩-౯. ౪ భావా
 చ్చ. ౩-౬. ౫ వలంబ్యత్. ౧-౭. ౬ వచనాన్తరవిరోధాభావాదేవ. ౩. ౭ కేవల. ౬-౯.

(౫౪౪.) అత్తభర్తృభూతస్య చైతన్యస్యస్వాభావికస్యాపి, కర్మణా-

(౫౪౫.) పారమార్థికసంసక్తోచవికాసంచబ్రువతామ్,-

(౫౪౬.) సర్వమిదంపరిహృతమ్.-

౧౭౫౨. (ఏవమభ్యుపగచ్ఛతాం). తత్ప్రమాణం ప్రమేయంచ,

పారమార్థికత్వేనాభ్యుపగచ్ఛతామ్ ఇత్యుక్తిః.

(౫౪౪) ౧౭౫౩. (అత్తభర్తృభూతస్య-) ఇత్యనేన స్వరూపవ్యావృత్తిః.

(౫౪౫) ౧౭౫౪. (పారమార్థికసంసక్తోచవికాసంచబ్రువతామ్.) ఇతి-

౧౭౫౫. “నహి బ్రహ్మజ్ఞానవాదినా, సంసక్తోచవికాసావస్తుంశక్యాః-

౧౭౫౬. తథాసతి కావశ్యవహరికాస్యాతామ్. [16]

౧౭౫౭. నపరమార్థాః-

౧౭౫౮. సంసక్తోచవికాసయోరప్యపారమార్థ్యే, సంసక్తోచవికాస

విషయభ్రమహేతుతయాతిరోధానంవత్తవ్యమ్,-

౧౭౫౯. తత్కాశ్యపివ్యావహారికసంసక్తోచాభ్యుపగమే,-

౧౭౬౦. తద్విషయభ్రమహేతుతయాపునరపితిరోధానమ్, [15]

ఇత్యనవస్థాస్యాత్-” ఇత్యభిప్రాయేణ,

౧౭౬౧. (పారమార్థికసంసక్తోచవికాసంచ-) ఇత్యుక్తమ్.

(౫౪౬) ౧౭౬౨. (సర్వమిదంపరిహృతమ్-) ఇతి-

౧౭౬౩. “దేవాదిభ్రమస్యాధిష్ఠానస్ఫురణసాపేక్షత్వాత్,-

౧౭౬౪. ధర్మస్వరూపంస్వయం ప్రకాశరూపంఅధిష్ఠానతయాస్ఫు

౧౭౬౫. నాత్రజ్ఞానాన్తరాపేక్షా అజడత్వాత్.- [రతి,-

౧౭౬౬. జడత్వాద్ధి, శుక్త్యాదే క్షణానాన్తరాపేక్షాః-

౧౭౬౭. ఏవంధర్మస్వరూపమధిష్ఠానంస్ఫురతి,

౧౭౬౮. భ్రమవిరోధినోఽణుత్పత్తిత్వత్వాద్యాకారాః,- [తే-

౧౭౬౯. తేజ్ఞానాన్తరవేద్యాఇతి, తత్తిరోధానాద్భ్రమవిషయస్య

(౫౪౭.) భవతస్తుప్రకాశవ 1 స్వరూపమితి, ప్రకాశో 2 నధర్మభూతః,-

(౫౪౮.) తస్యసంకోచోవికాసోవానాభ్యుపగమ్యతే,

(౫౪౯.) ప్రకాశప్రస 3 రానుత్పత్తిమేవ,-

౧౭౭౦. తిరోధానంచప్రకాశనివృత్తిః,-

[5]

౧౭౭౧. ప్రకాశశ్చనజ్ఞానస్వరూపః,-

౧౭౭౨. అపితుప్రసరాభ్యోజ్ఞాన 1 ధర్మః,

౧౭౭౩. ప్రకాశరూపప్రసరాభావశ్చసంకోచః,-

౧౭౭౪. 2 భావాన్తరస్యైవాభావత్వాత్.-

౧౭౭౫. సంకోచాభావప్రసరః,-

[10]

౧౭౭౬. సపవతిరోధాననివృత్తిరితి నతదాభిముః.-

౧౭౭౭. ఏవంసతిజ్ఞానంధర్మస్వరూపంచనిత్యమ్,-

౧౭౭౮. జ్ఞానధర్మభూతప్రసరస్యైవప్రకాశత్వాత్.-

౧౭౭౯. తదభావస్యచసంకోచత్వాత్,- [దృతే, ఇత్యర్థః.

౧౭౮౦. ప్రసరాభ్యుప్రకాశనివృత్తిరూపంతిరోధానముపవ [15]

(౫౪౭) ౧౭౮౧. అయంపరిహారోభవ 4 త్వక్షేవక్తుంనశక్యతే-

౧౭౮౨. ఇత్యాహ (భవతస్తు-)ఇతి.

౧౭౮౩. స్వరూపేపిప్రకాశే తస్యసంకోచవికాసా వభ్యుపగ
తాచేత్, నస్వరూపనాశః,

(౫౪౮) ౧౭౮౪. తథాచనాభ్యుపేతమిత్యాహ (తస్య-) ఇతి. [20]

(౫౪౯) ౧౭౮౫. త్వన్మతేసంకోచవికాసా 5 వభ్యుపగత్యాతామ్,
తతఃకథంప్రకాశనివృత్తిః,-

౧౭౮౬. ఇత్యత్యాహ (ప్రకాశప్రసర-)ఇతి.-

౧౭౮౭. ప్రకాశఏవప్రసరః-(ప్రకాశప్రసరః).

౧౭౮౮. యద్వాప్రకాశశబ్దవాచ్యస్యజ్ఞానస్య ప్రసరః- [25]

తస్యా (నుత్పత్తిః) ఇత్యర్థః.

మూ.—౧ వస్తుస్వరూ. ౧. ౨ నామధర్మ. ౧. ౩ రణానుత్పత్తి. ౧.

వ్యా.—౧ ధర్మఃప్రకాశఃప్రకా. ౩-౪-౫-౬-౭. ౨ భావస్యైవఅభావాభావ
త్వాత్. ౧-౨-౩. ౩ నివృత్తిరూపతిరో. ౨-౪-౫-౬. ౪ త్వక్షేనూపపద్యతే ఇత్యా. ౬.
౫ అభ్యుపేతా. ౧-౨-౪-౫-౬-౭.

[30]

(౫౫౦) తిరోధానభూతాః,-

(౫౫౧) కర్మావయవశ్చ త్వి.

(౫౫౨) అవిద్యాచేత్ తిరోధానం తిరోధాన 1 భూతయాతయా,

(౫౫౩) స్వరూప 2 భూతప్రకాశ నాశసూర్యమేవోక్తః,- [5]

(౫౫౪) 3 అస్మాకంచావిద్యాయాపేక్షకర్మణా, స్వరూపనిర్వృత్తసూర్యజ్ఞాన ప్రకాశస్వరూపిణః తేనాదేవాదిరూపాత్మాభిమానోభవతీతివిశేషః.

౧౧౮౯. ప్రకాశశబ్దోహి 1 ధర్మిపరోధర్మపరశ్చ,-

౧౧౯౦. భానుర్భానుమాక తేజస్తేజస్వితవత్. [వ్యావర్తితౌ.

౧౧౯౧. ఏవకారేణస్వరూపాభావధర్మభూతజ్ఞానాభావౌచ-

(౫౫౦) ౧౧౯౨. (తిరోధానభూతాః) - తిరోధాయకభూతాః.

(౫౫౧) ౧౧౯౩. (కర్మావయవ) ఇతి-

౧౧౯౪. (అవి) శబ్దేన ప్రకృతి, వాసనాచగృహ్యతే,-

౧౧౯౫. “వాసనారేణుకుణ్డితః” ౧, “గుణమాయాసమావృతః”

ఇత్యాదివచనాత్.

[15]

(౫౫౨) ౧౧౯౬. ఏవంస్వపక్షేపరపక్షేపిస్వరూప 4 నాశప్రస్థాంతరప్రసంగరూపవైషమ్యం ప్రస్తుతమయోగ్యధ్యక్షియౌకృతా-

౧౧౯౭. అశస్వరూపనాశ ప్రసంగతదప్రసంగరూపవైషమ్యం-

ఽర్థయతి (అవిద్యాచేత్-) ఇతి.

౧౧౯౮. “ప్రకాశనివృత్తిర్ని (తిరోధానమ్)?-

[20]

౧౧౯౯. స్వరూపస్య ప్రకాశరూపత్వాత్ప్రకాశనివృత్తిరూపం- తిరోధానంస్వరూపనాశసామ్యత్ త్వత్వతే-

౧౨౦౦. అన్వత్వతే, అన్వధర్మభూత 5 జ్ఞానసంకోచ స్తిరోధితిః-

ధర్మిస్వరూపస్యజ్ఞానస్యచనిత్యత్వముపపద్యతే,-

౧౨౦౧. తేన సంకోచేన భృగురోధ్యకారాగ్రహణాత్,-

భృమోపుపపద్యతే” ఇత్యర్థః.

౧॥ వి.పు. ౬-౭. ౧౯. ౨॥ జిత. ౩-శ్లో.

మూ.—౧ భూతయావిద్యయాస్య. ౨-౪-౫-౮-౯. ౨ భూత. ౧-౩-౭-౯.

౩ అస్మాకన్వృత్తి. ౧-౮-౯-౧౦. ౪ రూపవన్నిత్యభూత. ౧. ౫ దేహది. ౮. [30]

వ్యా.—౧ వ్యక్తిపరో. ౨. ౩ జ్ఞానబాహు. ౧. ౩ చ. ౩-౯. ౪ నాశాప్రసంగ. ౧-౪-౫-౬. ౫ తత్త్వసంగ. ౩-౪-౫-౬. ౬ జ్ఞానస్వసంకో. ౩.

- (౫౫౫.) యథోక్తమ్ “అవిద్యాకర్తృసంజ్ఞాన్యాత్మతీయా శక్తిరిష్యతే॥
 (౫౫౬.) యయాతేత్రజ్ఞశక్తిస్సావేష్టితా నృపసర్వగా।-
 (౫౫౭.) సంసారతాపానఖిలానవాప్నోత్యతిసంతతా॥
 (౫౫౮.) తయాతిరోహితత్వాచ్చ శక్తిఃతేత్రజ్ఞసంజ్ఞితా।- [5]
 సర్వభూతేషుభూపాల।-
 (౫౫౯.) తారతమ్యేనవర్తతే” ౧ ఇతి.-

౧౫౦౨. “ననుభ్రమవిరోధ్యాకారోనామాసాధారణధర్మః,-

౧౫౦౩. ఆత్మనోసాధారణబుద్ధి ¹ సుఖేచ్ఛాదయోగృహ్య
 నైతిభ్రమోపపద్యతే” ఇతిచే ² న్న:- [మ,-

౧౫౦౪. అసాధారణధర్మస్య భ్రమవిరోధిత్వేద్వయముపేక్షిత

౧౫౦౫. స్వరూపజ్ఞానమ్, అసాధారణత్వేన జ్ఞానంచ,-

౧౫౦౬. శుక్తిత్వాదయోపి, అన్యత్క్రియాసాధారణత్వేన-
 జ్ఞాతాపవ ³ హిభ్రమవిరోధినః:-

౧౫౦౭. అధ్యాసాత్-అసాధారణత్వాగ్రహణమ్, [15]

౧౫౦౮. అసాధారణత్వాగ్రహణాత్-అధ్యాసః-

ఇతివరస్పరాశ్రయోనదోష ⁴ స్సాన్యత్

౧౫౦౯. బీజాఙ్కరన్యాయాత్ ఇతి.-

౧౫౧౦. ఏవంతరేణైవపరిహరణక్తః.

- (౫౫౫) ౧౫౧౧. స్వోక్తాతర్కసరణిఃప్రమాణానుసారిణీ- [20]
 ఇతిదర్శయతి (యథోక్తమ్-) ఇతి.

- (౫౫౯) ౧౫౧౨. [తారతమ్యేనవర్తతే]-ఇత్యనేన జ్ఞానస్యసంకోచవికా
 సాసిద్ధా,

౧౫౧౩. నహ్యణుమాత్రస్యస్వరూపస్యతారతమ్యమ్- [మితి.-

౧౫౧౪. తస్మాత్ ధర్మభూతజ్ఞానద్వారకమేవాత్మనస్తారతమ్య

౧౫౧౫. జ్ఞానద్వారకత్వంచతత్రైవోపరితనైశ్శ్లోకైర్వివృతమ్.-

- (౫౬౦.) యేత్రజ్ఞానాంస్వధర్మభూతజ్ఞానస్య, కర్మసంజ్ఞయాచవిద్యయా
(౫౬౧.) అపిచ, [సంకోచందికాసంవదర్యయతి.
(౫౬౨.) ఆచ్ఛాదికావిద్యా, - ^౨ త్రోభిత్వైకోవచేతబలాచ్చ, -
(౫౬౩.) బ్రహ్మస్వరూపతిరోధాన హేతు దోషరూపా, అశ్రీయతే. - [5]
(౫౬౪.) తస్మాత్తమిథ్యారూపత్వేన,

- (౫౬౦) ౧౮౧౬. “అపాణిహత్సుస్వల్పాసాస్థావరేషు”^౧ ఇత్యాదిభిః-
౧౮౧౭. ఉదాహృతశ్చోక్తాన్తమాహ (యేత్రజ్ఞానామ్-) ఇతి.
౧౮౧౮. (అత్రోచ్యతే) *ఇత్యాదిగ్రన్థస్యాయవర్ణనప్రతిపాద్యః.-
౧౮౧౯. “స్వరూపనాశప్రసక్తప్రభృతీయోనిరూపణాని, [10]
త్వ^౨ స్వతేలత్వస్తే,-
౧౮౨౦. తేషామస్తవ్య తేపిసామ్యాపాదనమనుపపన్నమ్;-
౧౮౨౧. నిర్విశేషత్వజీవబ్రహ్మైక్యజగత్త్విథ్యాత్వప్రయుక్తత్వా
త్రేహంరూపణానామ్;- ^౩ ౪౨౯ [ముక్తమ్:
౧౮౨౨. ఇత్యభిసాయేణ, (స్వభావతః-) *ఇత్యాదిగ్రన్థజాత
౧౮౨౩. ‘ఏషమ్సామాన్యేనోక్తేనతి, [పాప్రయేణ,
౧౮౨౪. ప్రస్తుతచోద్య విశేషస్య, క్షపరిహరఉక్తః?, ఇత్యభి
౧౮౨౫. (ననుచకిమనేనాడవృతేన?) *ఇత్యాదిచోద్యముక్త
౧౮౨౬. ‘(ఉచ్యతే) *ఇత్యాదినా, - [మః:
౧౮౨౭. ప్రస్తుతచోద్యవిశేషపరిహరశ్చోక్తః? ఇతి. [20]
(౫౬౧) ౧౮౨౮. అథ, స్వరూపానుపపత్తిమాహ ^౪ (అపిచ-) ఇతి.
(౫౬౨) ౧౮౨౯. (ఆచ్ఛాదికా-) ఇత్యాదినా, తదభ్యుపగతప్రకారమాహ.
(౫౬౩) ౧౮౩౦. ^౫ (ఆచ్ఛాదికావిద్యా) శబ్దవివరణార్థమ్,
౧౮౩౧. (బ్రహ్మస్వరూపతిరోధాన హేతుదోషరూపా-) ఇత్యుక్తమ్.
(౫౬౪) ౧౮౩౨. మాషయతి (తస్యా) ఇతి. - [25]

౧॥ వి-పు. ౬-౭-౬౪.

మూ.—౧ భూతస్వజ్ఞాన. ౬-౮-౯. ౨ త్రోభిత్వైకో. ౧-౩-౭.
౩ ర్దోషరూపా. ౧. * (౪౭౮). * (౪౭౯). * (౫౪౧). * (౫౪౨).

వ్యా.—౧ అపాణిహత్సు. ౯. = ౭౧౭ = “అనన్యకప్రాజేమ” ఇతిశ్రీధరయే. “అధికా
శక్త్యానుకృత్యస్వభూతజాతప్రాజాకీనంధిం ప్రవృత్త్యాదిదర్శనాత్ ప్రసిద్ధవివక్షాణో
జగత్కారణతయానిర్దేశమర్హతి. పరిహరస్తువిలాకాస్థాదిమచేతనస్వరూపేతదధావాత్”
ఇతి శ్రీభా. ౧-అ. ౧-పా. పాణిణాధికరణే. ౨ మరేషుచ్యస్తే. ౪-౫-౬-౩-౭.
వద్యస్తే. ౧-౨. ౩ ఉక్తత్వార్థః ప్రతిపాద్యఇతి. ౪-౫-౬. ౪ అపిచేత్యాదినా తదభ్యు. ౧.
౫ మాహ ఆచ్ఛాదికేతి అవి. ౧.

(౫౬౫.) ప్రపజ్ఞవత్,-స్వదర్శనమూలదోషపేక్షత్వాత్,

(౫౬౬.) న,-సా,-మిథ్యాదర్శనమూలదోషస్సాన్వితి,-

(౫౬౭.) బ్రహ్మైవమిథ్యాదర్శనమూలంస్యాత్.-

౧౫౩౩. “యథా, ప్రపజ్ఞో,- (మిథ్యా) త్వేన,-స్వ (దర్శన) హేతు (దోష) న్తరా (పేక్ష)ః,-

౧౫౩౪. తథా,దోషోపి,-మిథ్యాత్వాత్,-దోషా న్తరా పేక్షః,”

౧౫౩౫. ఇత్యనవస్థాదుస్థత్వాత్,-

౧౫౩౬. (న,-సా),-భేదభ్రమ (మూలదోషస్సాన్విత్ :-)

౧౫౩౭. అతః, పరమార్థదోషేఅభ్యుపగమస్తవ్యేసతి,- [10]

౧౫౩౮. ‘తస్యబ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వేఅదైతహానిప్రసంగాత్,

౧౫౩౯. బ్రహ్మైవదోషస్సాన్విత్:’ ఇత్యర్థః.

(౫౬౮) ౧౫౪౦. “ఉపపాదకస్యోపపాదకా న్తరాపేక్షా నభవతీత్యా యపరమార్థవిషయ ఇతి,-

౧౫౪౧. న,-తేనాత్రపరిహారశ్శక్యతేవక్తుమ్:- [15]

౧౫౪౨. కథమ్:-’

౧౫౪౩. ఉచ్యతే:-

౧౫౪౪. ఉపపాదకస్యోపపాదకా న్తరానపేక్షత్వంనాను,-

౧౫౪౫. పరప్రతీతేః,-స్వప్రతీతేశ్చ,-స్వప్రతీతేహేతుత్వమ్:-

౧౫౪౬. తచ్చ, పరమార్థవిషయసంభవతి;- [20]

౧౫౪౭. పరమార్థోహి ప్రతీతినిరపేక్షమ్,-స్వరూపేణసన్,-

౧౫౪౮. స్వప్రతీతేః,-పరప్రతీతేశ్చ,-హేతుర్భవతి:-

౧౫౪౯. అపరమార్థస్తు, నస్వరూపేణసన్;-

౧౫౫౦. అతః, స్వవిషయప్రతీత్యతిరేకేణ^౪ సత్తాభావాత్,

౧౫౫౧. ఆత్మాశ్రయదోషప్రసజ్జేత్;- [25]

౧౫౫౨. నహిప్రతీతిః, స్వయమేవ స్యాత్తనోహేతుర్భవతి:-

౧౫౫౩. ‘ఇత్యాత్మాశ్రయదోషప్రసంగాత్:-

౧౫౫౪. ఉపపాదకస్యోపపాదకా న్తరానపేక్షత్వరూపన్యా యేన,నాత్రపరిహారశ్శక్యతేవక్తుమ్:’ ఇత్యభిప్రాయేణ-

౧౫౫౫. (స్వదర్శనమూలదోషపేక్షత్వాత్-) ఇత్యుక్తమ్.

వ్యా.-౧ తస్యచ. ౧. ౨ నామతదపరప్రతి. ౪-గి. ౩ స్వపరనిరపేక్షప్రతి. ౬. ౪ సత్తాభావా, ౩-౪-౬. ౫ స్వభానహేతు. ౪-౬. ౫, ౬ ఇతి. ౪-గి-౬-౮.

(౫౬౮) తస్మాత్ప్రకాశితేషి,

(౫౬౯) వాన్యః-వాన్యదేవ, బ్రహ్మకృత్యేనైవానాదిత్వాత్,-

౧౮౫౬. అద్వాత్రయదోషోమాభూత్,

౧౮౫౭. తస్మాత్ప్రకాశితేషాదకమునపాదకాన్తరానాపేక్షత్వాత్.[9]

ఇతిన్యాదేన, మన్యమన్యకాన్తరానాపాదకాన్తరాన్తరమునవచంభవతి,-

౧౮౫౮. ఉపపాదకమునపాదకాన్తరానాపేక్షత్వాదేనతా

స్థానానవస్థాయానపరిహృతత్వాత్,-

౧౮౫౯. ఇత్యేవమ్, అనవస్థాపరిహారాన్తమ్, అద్వైతమాన్ [10]

పరిహారాన్తంచ, బ్రహ్మైవదోషసాన్యత్." ఇత్యర్థః.

(౫౬౮)- } ౧౮౬౦. "ప్రపజ్ఞాన్య, ఆదిమత్వాన్తోషాన్తరానాపేక్షత్వాత్,
(౫౬౯) }

౧౮౬౧. దోషన్యత్వానాదేనదోషాన్తరానాపేక్షత్వాత్, ఇతిచేత్:-

౧౮౬౨. తత్తాహ (తస్మాత్ప్రకాశితేషి) ఇతి-

౧౮౬౩. "జీవభేదన్యస్వరూపానాదిత్వేషిదోషసాపేక్షత్వా
భ్యుపగమాత్, జీవభేదోఽత్రప్రతిబద్ధిత్వేనలభిపేక్షితః;

౧౮౬౪. మిథ్యానాకృత్యుక్తీయమానత్వవ్యతిరేకేణస్వరూపా
భావాత్, ప్రసంగాత్,-

౧౮౬౫. తస్మిన్తేషాన్తరమునక్రత్యేనలిక్తక్రదోష

౧౮౬౬. అలిక్తక్రత్యేనోక్తమన్యకాన్తరాన్తరము.- [11]

౧౮౬౭. తస్మాత్ప్రకాశితేషాదకమునపాదకాన్తరానాపాదకాన్తరాన్తరమునవచంభవతి, ఇతిచేత్:-

౧౮౬౮. "జీవభేదన్యస్వరూపానాదిత్వేషి, మిథ్యానాకృత్యుక్తీయమానత్వవ్యతిరేకేణస్వరూపా

౧౮౬౯. (బ్రహ్మకృత్యేనైవానాదిత్వాత్),- ప్రప్రసంగాత్,-

౧౮౭౦. తదవకమాన్తరభేదకన్యకాన్తరాన్తరమునక్రత్యేనలిక్తక్రదోష

౧౮౭౧. అలిక్తక్రత్యేనోక్తమన్యకాన్తరాన్తరము.-

౧౮౭౨. తస్మిన్తేషాన్తరమునక్రత్యేనలిక్తక్రదోష

౧౮౭౩. దోషసాన్యపితస్త్యమ్." ఇత్యర్థః.

వాన్యః-౧ జేషీరమ, ౭. అన్యదేవ-౨ ౩ అన్య, ౪-౫.

౭ ప్రయుక్తదోష

౫ అన్యదేవ ౨ అన్య, ౩ అన్య, ౪-౫.

[9]

(౫౭౦.) *దర్శనమూల-పరమార్థదోషానభ్యుపగమాచ్చ,-

(౫౭౧.) బ్రహ్మైష-తద్దర్శనమూలంస్యాత్;

(౫౭౨.) తస్య-నిత్యత్వాత్, -అనిర్వేక్ష్యపవ*-*

(౫౭౩.) ౧౫౭౪. (పరమార్థదోషానభ్యుపగమాచ్చ-) ఇతి- [5]

౧౫౭౫. అద్వైతహానిప్రసంగాదితిభావః. [దోషస్యాదిత్యర్థః]

(౫౭౪.) ౧౫౭౬. ఏవమ్ అనవస్థాఽద్వైతహానిపరిహారార్థం (బ్రహ్మైష)

(౫౭౫.) ౧౫౭౭. తతఃకిమనిష్ఠం 1 స్యాదిత్యత్రాహ (తస్య-) ఇతి.-

౧౫౭౮. “దుర్లుటత్వేనానవస్థాపరిహారోఽవ్యతిదుర్బలః;

౧౫౭౯. తథాసతి, తత్త్వజ్ఞానోదయేఽపిసా*తిష్ఠతు,- [10]

౧౫౮౦. ఉపపత్త్యనపేక్షత్వాత్;-

౧౫౮౧. ‘నహినివర్తకసంనిశ్చానివర్త్యంతిష్ఠతి:-’ ఇతిచేత్:-

౧౫౮౨. తర్హి ఉపపత్తిమతీసేతి నదుర్లుటత్వమ్:-

౧౫౮౩. కిం, ప్రపంచస్యాపిమిథ్యాత్వేన దుర్లుటత్వాత్,-

మూలదోషాపేక్షానస్యాత్;-

[15]

౧౫౮౪. ‘కారణేనవినా, కార్యమ్ నసంభవతి’ ఇతిచేత్,-

౧౫౮౫. ఉపపత్తిపేక్షత్వం స్యాత్;-

౧౫౮౬. జీవభేదోపదుర్లుటత్వాన్తలదోషానపేక్షస్యాత్;-

౧౫౮౭. అధిష్ఠానాపారమాధ్యేపి, దుర్లుటత్వాత్,-

అధిష్ఠానాన్తరానపేక్షత్వేన, అనవస్థానస్యాత్; [20]

౧౫౮౮. దుర్లుటత్వంనామ, -పరమార్థత్వప్రయుక్తోపపత్త్యనపే

౧౫౮౯. అపరమార్థత్వప్రయుక్తోపపత్తిరపేక్షితైవ;- [క్షత్వమ్;-

౧౫౯౦. యథా, ప్రాసాదనిగరణాదిషు పరమార్థత్వప్రయు

క్తోపపత్తిః-

[తా;-

౧౫౯౧. అల్పాస్యేన విపులనిగరణాయోగరూపా, అనపేక్షి

౧౫౯౨. నిగరణసాధనస్య, నిగరణీయాద్విపులత్వంహ్యపేక్షి

తమ్,-పారమాధ్యేపి;-

౧౫౯౩. తచ్చ, ప్రాసాదనిగరణాదావనపేక్షితమ్:-

వ్యా-౧ స్యాత్త్రాహ. ౧. ౨ దుర్లభః. ౩. ౩ పత్త్యనపేక్ష. ౩.

౪ నస్యాత్. ౩. ౫ అధిష్ఠానపార. ౪-౫-౮. ౬ న. ౪-౫-౮-౯. ౭ రణీయవిపుల. ౪-౫.

* (నర్తక) ౮-౯. * (వివ) ౧-౨-౩-౯.

* అచ్చాదికాఽవిద్యా.

(౫౭౩.) అతపవశ్యతానిరస్తమ్,-

(౫౭౪.) “ఏకమేవశరీరంజీవత్, నిర్జీవానితరాణి శరీరాణిః,-

(౫౭౫.) యథాస్వప్నదృష్ట నానా విధశరీరాణాం నిర్జీవత్వమ్,-

(౫౭౬.) తత్ర స్వప్నే క్షణాన్తరీరమేకమేవజీవత్,- [5]

(౫౭౭.) తస్యస్వప్నవేదాయాం దృశ్యభూతనానావిధానస్తరీరాణామ్-
నిర్జీవత్వమేవ.

(౫౭౮.) అనేనైకేనైవపరికల్పితత్వాత్, జీవాః-మిథ్యాభూతాః”:-

౧౮౯౪. ‘ఏవమ్, పరమార్థత్వప్రయుక్తోపపత్తిరేవానపేక్షితా,-

౧౮౯౫. అపరమార్థత్వప్రయుక్తోపపత్తిస్త్యపేక్షితా,- [10]

౧౮౯౬. ‘అనిష్టానంతు అపరమార్థత్వప్రయుక్తమితి,-

౧౮౯౭. తదపేక్షయానవస్థా’ ఇతిచేత్,-

౧౮౯౮. దోషశ్చైవపరమార్థత్వప్రయుక్తఇతి,- [ఇతి.

౧౮౯౯. దోషాపారమాధ్యే, తదపేక్షయానవస్థాస్యాత్:”

(౫౭౩) ౧౯౦౦. ఏకజీవవాదంనిరాకరోతి (అతపవ-) ఇతి.- [15]

౧౯౦౧. (అతపవ) - బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్య కృత్స్నస్యమిథ్యా
త్వాభ్యుపగమా² దేవ, ఇత్యర్థః.

(౫౭౪) ౧౯౦౨. కింనిరస్తమ్ఇతిశబ్దాయామ్, నిరస్తనీయముపన్యస్యతి-
(ఏకమేవ-) ఇతి.

(౫౭౬)-} ౧౯౦౩. “స్వప్నదృష్టశరీరాణాం నిర్జీవత్వే, [20]
(౫౭౭)-}

౧౯౦౪. కథమ్, ఏకస్యసజీవత్వమ్, ఇతరేషాం నిర్జీవత్వంచ?”

౧౯౦౫. ఇతిశబ్దాయామ్,-

౧౯౦౬. ఏకస్యసజీవత్వమితరేషాం నిర్జీవత్వంచాహ,-

(తత్ర-) ఇ³ త్యాది గ్రన్థద్వయేన.

(౫౭౮) ౧౯౦౭. “లేషామిథ్యాత్వంకథమ్” ఇత్యుక్తాహ- (అనేనైకేనైవ-) ఇతి. [25]

మూ.—౧ శరీరాణి. ౧-౨-౯-న. ౨ విధ. ౧-౯-న. ౩ స్వప్న. ౧-౮. ౪ దోషాయామ్. ౬.

వ్యా.—౧ ఏవమ్. ౪-౫-న. ౨ ఏవ. ౩-న. ౩ అది. ౭-న. * (౪౪).

(౫౭౯.) ఇతి.

(౫౮౦.) బ్రహ్మణా, స్వస్వరూపవ్యతి¹ రి క్తస్య జీవభావస్య, - సర్వశరీరా
ణాంచ, - కల్పితత్వాత్,

(౫౮౧.) ఏకస్మిన్నపిశరీరే, శరీరవత్, - జీవసద్భావస్య - మిథ్యా రూపత్వాత్,

(౫౮౨.) సర్వాణిశరీరాణిమిథ్యారూపాణి, -

(౫౮౩.) తత్ర జీవభావశ్చమిథ్యా² రూపః, ఇతి,

(౫౮౪.) ఏకస్యశరీరస్య, - తత్రజీవసద్భావస్యచ, నకల్పేద్విశేషః.

(౫౭౯) ౧౯౦౮. (ఇతి) - సమాప్తా.

(౫౮౦) ౧౯౦౯. ఏతత్, కథంనరస్తంభవతిఇతిశఙ్కాయామ్ (అత [10]
ఏవే) త్యభిప్రేతమర్థం వివృణోతి (బ్రహ్మణా-) ఇతి.

౧౯౧౦. (జీవభావః) - జీవత్వమ్.

౧౯౧౧. “కిమ్, - ప్రాతిభాసికజీవైకత్వముచ్యతే? -

౧౯౧౨. ఉత, పారమార్థికజీవైకత్వమ్? -

౧౯౧౩. ప్రాతిభాసికజీవైకత్వంచేత్: -

[15]

౧౯౧౪. స్వప్నజాగరయోర్జీవబహుత్వ¹ ప్రతిభాసాత్, -

౧౯౧౫. దృష్టాంతద్వాన్తికయోః -

౧౯౧౬. జీవబహుత్వప్రతిభాసస్సార్వతాకికో² విరుధ్యేత, -

౧౯౧౭. పారమార్థికజీవైకత్వంచేత్: -

౧౯౧౮. ఏకోపిజీవో, నపారమార్థికతయా^౨ భ్యుపగతఇతి, - [20]

౧౯౧౯. తత్, సుతరామనుషపన్నమ్:” ఇత్యభిప్రాయః.

౧౯౨౦. (బ్రహ్మణా) - (కల్పితత్వాత్) - ఇత్యన్వయః.

౧౯౨౧. (స్వస్వరూపవ్యతిరిక్తస్య) ఇతి, - హేతుగర్భవిశేషణమ్.

(౫౮౪) ౧౯౨౨. (నకల్పేద్విశేషః) ఇతి -

- (౫౦౫.) అస్మాకంతు, "స్వప్నై, ప్రస్తుత్తకస్య, తస్మిన్నాత్మసద్భావ
(౫౦౬.) ప్రభావకేయం ముఖాభితత్వాత్, - [స్మృచ,-
(౫౦౭.) అన్యేషాశరీకాణాన్యతజీవానాంచ బాధితత్వాత్, -
(౫౦౮.) తేనర్వేమిథ్యాభూతాః, [1]
(౫౦౯.) స్వశరీరమేకమ్, -తస్మిన్జీవభావశ్చపరమార్థః" ఇతివిశేషః.
(౫౧౦.) అపిచ, "తేనాత్మనిష్ఠత్వే, సాచకీప్యతీ," ఇతివివేచనీయ
(౫౧౧.) "వికృజ్ఞానంనివర్తకమ్, - [మ.-

౧౯౨౩. "ప్రాతిభాసికత్వమ్, 1 స్వప్నదృష్టశరీరస్థస్య, చక్ష్వ
శరీరస్థస్యచ, జీవభావస్య, అవిశిష్టమ్, - [10]

౧౯౨౪. పారమార్థికత్వంతు, నకస్యదివసి;" ఇత్యర్థః.

(౫౦౫) ౧౯౨౫. "ప్రస్తుత్తకస్యత్వపక్షే, కథమ్, 2 స్వప్నప్రస్తుతద్వ
శ్యవిశేషస్మిన్మతి?" ఇత్యత్రాహ (అస్మాకంతు-)ఇతి.

(౫౦౯) ౧౯౨౬. (తస్మిన్జీవభావశ్చ) - జీవసద్భావచక్ష్వత్వః.

౧౯౨౭. లోకసిద్ధప్రక్రియయాస్వాప్నార్థానాంబాధాభ్యు[11]
పగమః,-

౧౯౨౮. సూత్రకారేణాపిహితథాకృతమ్? -

౧౯౨౯. "వైధర్మ్యాచ్చనస్యప్నాదివత్" ఇత్యత్ర.

౧౯౩౦. ఏవమ్, ఏకజీవవాదప్రసంగాత్ -నిరస్తః.

(౫౧౦)- } ౧౯౩౧. అథవిచక్షానుపపత్తిమనివృత్త్యనుపపత్తిం చా౨౨మా-
(౨౦౭)

౧౯౩౨. (అపిచ-) ఇత్యాదినా.

౧౯౩౩. (కిం) శబ్దః-యేపార్థః.

(౫౧౧) ౧౯౩౪. నివర్తకనివృత్త్యోపరాభ్యుపగతప్రకారం శబ్ద-తే
(వికృ) ఇతి.

(౫౯౨.) నివృత్తిశ్చ, - అనిర్వచనీయప్రత్యసీకాకారా,” ఇతిచేత్:-

(౫౯౩.) అనిర్వచనీయప్రత్యసీకమ్, - నిర్వచనీయమ్. -

(౫౯౪.) తచ్చ, - సద్వా? - అసద్వా? - ద్విరూపంవా? - కోట్యంతరంనవిద్యతే. -

(౫౯౨) ౧౯౩౫. తత్రనివృత్తింమాషయతి (అనిర్వచనీయ-) ఇతి. - [5]

౧౯౩౬. శబ్దశక్త్యైవ పశ్చిమకోట్యభావోదర్శితః.

(౫౯౩) ౧౯౩౬. (అనిర్వచనీయప్రత్యసీకం నిర్వచనీయమ్-) ఇతి. -

౧౯౩౭. “సఖ్యస్య¹ హి స్వనిరూపకపవప్రత్యసీకః?” ఇతిభావః.

౧౯౩౮. (అనిర్వచనీయప్రత్యసీకమ్), -

౧౯౪౦. సతావత్ - అనిర్వచనీయమ్, -

[10]

౧౯౪౧. అపితు నిర్వచనీయమేవ.

(౫౯౪) ౧౯౪౨. తత్ర, త్రైవిధ్యమాహ (తచ్చ-) ఇతి.

౧౯౪౩. ఏవమ్ శబ్దస్వభావాత్పశ్చిమ(కోటి)రాస్తీ, -

౧౯౪౪. అర్థస్వభావాచ్చ² తథా.

౧౯౪౫. అవిద్యానివృత్తిః, - కింఖ్యాతా? -

[15]

౧౯౪౬. ఉతలఖ్యాతా? -

౧౯౪౭. అఖ్యాతత్వే, - అసత్త్వమ్. -

౧౯౪౮. ఖ్యాతత్వే, “కింబాధ్యా? - ఉతలబాధ్యా?” - ఇతివికల్పః. -

౧౯౪౯. బాధ్యాచేత్, - అనిర్వచనీయతా. -

౧౯౫౦. కిచ్చ, నివృత్తేః శ్చ బాధ్యత్వే, నివర్త్యవజ్ఞానంస్థితంస్యా

౧౯౫౧. నివృత్తేరసత్త్వేపి తుల్యమేవతత్. -

[త్. -

౧౯౫౨. అబాధ్యాచేత్, ⁴ సత్త్వమ్, -

౧౯౫౩. “అబాధ్యత్వేపి, ఆదిమత్వాత్⁵ ససత్త్వమ్,” - ఇతిచే

౧౯౫౪. ఆదిమత్త్వం నిత్యవైలక్షణ్యమ్, -

[త్. -

౧౯౫౫. సతత్ సద్వైలక్షణ్యమ్, -

[హి సత్త్వమ్? -

౧౯౫౬. ప్రతిపన్నోపాధావబాధ్యత్వం హి సత్త్వత్వమ్? - తదేవ

౧౯౫౭. త్వన్తతే, బాధాత్ సద్వాన్వృత్తుకేః -

- (౫౯౫.) బ్రహ్మవ్యతిరేకజైత్రవభ్యుపగమే,
 (౫౯౬.) పునరవ్యవిద్యాననృపాస్యాత్;-
 (౫౯౭.) బ్రహ్మచర్యేనైవైవై, 1 తత్, సాగ్రహ్యవిశిష్టమితి,-
 (౫౯౮.) వేదాంతానామౌర్వమేవనృపాస్యాత్.- [హస్యతే.-
 (౫౯౯.) ..వికృష్టానామౌర్వమే, తదభావాత్సంసారః" ఇతిభవత్సర్వమితి
 (౬౦౦) ౧౯౫౮. తత్ర, సత్త్వపయేకిమ్-కాల్పనికసత్? -
 ౧౯౫౯. ఉతకాల్పనికసత్? -ఇతివికల్పవాభిప్రేత్య;-
 ౧౯౬౦. అకాల్పనికసత్త్వేచ, బ్రహ్మవ్యతిరేకత్వపయేచద్వైత
 హాని 1 ప్రసక్తః, * [10]
 ౧౯౬౧. అవ్యతిరేకత్వపయేచూషణంవక్యతే;- [ఇతి.-
 ౧౯౬౨. కాల్పనికసత్త్వే చూషణమాహ (బ్రహ్మవ్యతిరేకేణ)-
 ౧౯౬౩. "వ్యావహారిక 2 సద్ధి అనిర్వచనీయమ్?,-
 ౧౯౬౪. తస్మాత్, (అవిద్యాననృపాస్యాత్);-
 ౧౯౬౫. అసత్త్వపయేపి ఇదమేవచూషణమ్.- [15]
 ౧౯౬౬. క్లిష్టవృత్తి 3 రసతీచేత్;-
 ౧౯౬౭. ద్వానక్షాప్రకృతహర్షంసూచయతః" ఇతిన్యాయాత్,
 ౧౯౬౮. అవిద్యాహ్యనివృత్తాస్యాత్;
 ౧౯౬౯. ద్విరూపపయేపి, సదంశేనాదైవతహానిః,
 ౧౯౭౦. అసదంశేనానృత్తేరసత్త్వాదవిద్యాభితిరేవః" ఇత్యర్థః.
 ౧౯౭౧. సదంశేపి, కాల్పనికత్వాత్ కాల్ప నికత్వవికల్పసూ
 ర్వవత్. (౧౯౬౦ - ౧౯౬౧)
 (౫౯౭) ౧౯౭౨. అకాల్పనికసత్త్వేచబ్రహ్మస్వరూపానతిరేకత్వపక్షమా
 శబ్దరూపయతి (బ్రహ్మైవ-) ఇతి.
 (౫౯౯) ౧౯౭౩. "తత్త్వజ్ఞానాత్పూర్వమేవ నివృత్తిరస్తు, తతఃకిమ్?"-
 ౧౯౭౪. ఇత్యత్రాహ (వికృష్టానమ్-) ఇతి.

మూ.—౧ తత్. ౮-స.

వ్యా.—౧ ప్రసక్తః. ౧-౮-స. ౨ సత్త్వపయేచ. ౫-౮-౯. ౩ రసతీచేత్. ౧-౩.

* "విసమీరణ" ఇతిశేషః.

(౬౦౦.) కింఞ్చ, నివర్తకజ్ఞానస్వాప్యవిద్యారూపత్వాత్,

(౬౦౧.) తన్నివర్తనం కేనేతివక్తవ్యమ్?-

౧౯౭౫. “నను, యథా, భావాంతరాభావవాదపక్షే,

౧౯౭౬. భూతలమేవఘటాభావోభ్యుపగతః, - [త; -న,-

౧౯౭౭. తథా, స్వరూపమేవ అవిద్యానివృత్తిస్సాన్యత్? - ఇతిచే

౧౯౭౮. భూతలేవైలక్షణ్యముస్త్యేవ. - [భావః.-

౧౯౭౯. కాలవిశేషవిశిష్టదేశ విశేషత్వం తత్ - తదేవఘటా

౧౯౮౦. తచ్చ, అభావవాదినాప్యభ్యుపగతమ్;-

౧౯౮౧. ఏకస్మిదైశేకాలభేదేన ౪ భావాభావసంభవాత్, - [10]

౧౯౮౨. ఏకస్మిన్నాలేదేశభేదేనోఘటభావాభావసంభవాచ్చ.-

౧౯౮౩. అనేనలభావవాదిభిరుక్తోవికల్పపరిహృతః.-

౧౯౮౪. “కేవలభూతలమేవ అభావః, ఇతివాక్యే, [కారః;-

౧౯౮౫. కేవలశబ్దార్థః, కిమ్-భూతలాతిరిక్తః? - తర్హ్యభావాగ్నే

౧౯౮౬. భూతలమేవచేత్, -నఘటేవ్యభావప్రసక్తః.” [15]

౧౯౮౭. ఇతిహి - తైర్వికల్ప్యమాషణముక్తమ్?-

౧౯౮౮. తత్, -పరిహృతమ్, -అనేనవైలక్షణ్యేన.-

౧౯౮౯. ఏవంవైలక్షణ్యానభ్యుపగమాత్,

౧౯౯౦. బ్రహ్మస్వరూపమేవనివృత్తిర్భవితుంనార్హతి.

౧౯౯౧. స్వరూపమేవ అవిద్యానివృత్తిశ్చేత్;- [20]

౧౯౯౨. అవిద్యానుదయఏవస్యాత్,-

౧౯౯౩. నివృత్తాసత్యామ్, -నివర్త్యస్థిత్యనుపపత్తేః.-

౧౯౯౪. బ్రహ్మస్వరూపమేవనివృత్తిశ్చేత్;-

౧౯౯౫. పశ్చాదుకోటిత్వంచనస్యాత్,

౧౯౯౬. స్వరూపస్యసత్త్వాత్.- [25]

(౬౦౦) ౧౯౯౭. “ఏవమ్, నివృత్తిమాషణేనైవనివర్తకేపిదూషితేనతి,

౧౯౯౮. ముఖాంతరే ‘ణాపిదూషణమస్తి,”

౧౯౯౯. ఇత్యభిప్రాయేణాహ (కింఞ్చ-) ఇతి.-

౨౦౦౦. కింశబ్దః-క్షేపార్థః.

మూ.—౧ రూపత్వానివృత్తిఃకే. ౩-౬.

[30]

వ్యా.—౧ తలవైలక్ష. ౧-౨-౪-౫-౭. ౨ విశేషవిశిష్టత్యతదేవ. ౪-౫-౬. ౩ తత్. ౩-౯-౧ ౪ ఘటతదభావసంభ. ౩. ౫ ఘటతదభావ. ౩. ౬ కారాత్. ౬. ౭ అపి. ౩-౧.

- (౬౦౨.) “నివర్తకజ్ఞానమ్, స్వేతరసమస్తభేదంనివర్త్య,
(౬౦౩.) క్షణికత్వాః దేవస్వయమేవనశ్యతి,-
(౬౦౪.) దావానలవిష^౨ నాశన విషాంతరవత్,” ఇతిచేత్,-
(౬౦౫.) న. [5]
(౬౦౬.) నివర్తకజ్ఞానస్యబ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వేన,-
(౬౦౭.) తత్స్వరూపతదుత్పత్తివినాశానాం మిథ్యారూపత్వాత్,
(౬౦౮.) తద్వి నాశరూపావిద్యాతిష్ఠత్యేవేతి,-
(౬౦౯.) తద్వి నాశః దర్శనస్యనివర్తకం వక్తవ్యమేవ.-
(౬౧౦.) దావాగ్న్యదీనామపి పూర్వావస్థావిరోధి మరిణామపర [10]
మృరా అవర్జనీయేవ.-

- (౬౦౨) ౨౦౦౧. తదభ్యుపగమప్రకారంశంకతే (నివర్తక-) ఇతి.
(౬౦౫) ౨౦౦౨. దూషయతి(న-) ఇతి-
౨౦౦౩. “వస్తుతఃఉత్పన్నస్యైవహి, వస్తుతోవినాశః? -
౨౦౦౪. ఉత్పత్త్యాదేకకాల్పనికత్వేన, వినాశోపికాల్పనికఇతి,-
౨౦౦౫. (తద్వి నాశ)-తద్విషయభ్రమ,-(భాస్త్ర-భ)మహేతు,-
(రూపావిద్యా), స్థితేతి,-
౨౦౦౬. తన్నివర్తకంవక్తవ్యమ్.” ఇత్యర్థః.
(౬౦౭) ౨౦౦౭. (స్వరూపతదుత్పత్తి-) ఇత్యత్ర (స్వరూప) శబ్దః-స్థితి
(౬౦౮) ౨౦౦౮. (తద్వి నాశరూప-) ఇతి. [వాచీ.
౨౦౦౯. వినాశానుబంధినామ్;-భ్రమతదాశ్రయతద్దేహానామపి,
వినాశశబ్దేనవివక్షితం.
(౬౦౯) ౨౦౧౦. (తద్వి నాశదర్శనస్య-) ఇత్యత్రాపి,
౨౦౧౧. తదాశ్రయతః తల్పకావిద్యా తత్కల్పనీయానాం
చప్రదర్శనంకృతమ్. [25]
(౬౧౦) ౨౦౧౨. ముఖాంతరేణదూషయతి(దావాగ్న్యదీనామపి-)ఇతి.-

మూ.—౧ విష. ౨-న. ౩ నాశక. ౧-౭. ౩ దర్శన. ౧-౪. ౪ కత్వమ్. ౨.

వ్యా.—౧ తత్స్వరూప. ౧-౨. ౨ కాల్పనికావిద్యా. ౩.

- (౬౧౧.) అపిచ, చిన్నాత్రబ్రహ్మవ్యతిరిక్త కృత్సన్నిషేధవిషయజ్ఞానస్య
 (౬౧౨.) “అధ్యాసరూపః” ఇతిచేన్న;- [కోయంజ్ఞాతా?,-
 (౬౧౩.) తస్య, నిషేధ్యతయా, నివర్తకజ్ఞాన కర్మత్వాత్, 1 తత-ర్త్య
 (౬౧౪.) “బ్రహ్మస్వరూపమేవ” ఇతిచేత్,- 2 న.- [త్వానుపపత్తేః.
 (౬౧౫.) “బ్రహ్మణః, నివర్తకజ్ఞానప్రతి, జ్ఞాతృత్వమ్, కిమ్-స్వరూపమ్?,-
 (౬౧౬.) ఉతాధ్యస్తమ్”?-
 (౬౧౭.) “అధ్యస్తం”చేత్;- 3 అయమధ్యాసః, తన్ములావిద్యాన్తరంచ,-
 (౬౧౮.) నివర్తక 4 జ్ఞానావిషయతయా, తిష్ఠత్యేవ;-
 (౬౧౯.) తన్నివర్తకాన్తరాభ్యుపగమే, [10]
 (౬౨౦.) తస్యాపిత్రి 5 రూపతయాలనవ శ్చైవ;-
 (౬౨౧.) సర్వస్యహిజ్ఞానస్య, త్రిరూపత్వవిరహే, జ్ఞానత్వమేవహీయతే,-

౨౦౧౩. “దావాగ్న్యదీనాం వినాశోనామ,- (పూర్వావస్థా
 ౨౦౧౪. నతుద్రవ్యాభావః.- [విరోధ్యవస్థాన్తరప్రాప్తిః;-
 ౨౦౧౫. ఏవమ్ అవిద్యాంబావస్థాన్తరప్రాప్తా, [15]
 ౨౦౧౬. సాననివృత్తాస్యాత్:-” ఇత్యర్థః.

- (౬౧౧) ౨౦౧౭. జ్ఞాత్రనుపపత్తిం దర్శయతి (అపిచ-) ఇతి.
 (౬౧౩) ౨౦౧౮. (నిషేధ్యతయా) - నివర్త్యతయా.
 ౨౦౧౯. కిమ్,-అధ్యాసరూపోజ్ఞాతా?,-
 ౨౦౨౦. ఉతబ్రహ్మైవ 1 జ్ఞాతృ?-ఇతివికల్పేభిప్రేతః;- [20]
 ౨౦౨౧. “బ్రహ్మైవ” ఇతిపత్యే, జ్ఞాతృత్వధర్మేవికల్పః;-
 ౨౦౨౨. “(జ్ఞాతృత్వమ్,కిమ్,-స్వరూపమ్?-ఉతఅధ్యస్తమ్)”-ఇతి.
 (౬౨౦) ౨౦౨౩. (తస్యాపి త్రిరూపతయా-) ఇతి- [2త్వకృతమ్.
 ౨౦౨౪. నివర్తకజ్ఞానస్య త్రిరూపత్వమ్,- జ్ఞాతృజ్ఞేయానుబద్ధి
 (౬౨౧) ౨౦౨౫. నివర్తకజ్ఞానస్య త్రిరూపత్వాభావే దూషణమాహ
 ౨౦౨౬. (జ్ఞానస్య)-“ప్రమాణజ్ఞానస్య;- [(సర్వస్య-)ఇతి.-
 ౨౦౨౭. నతుస్వరూపభూతజ్ఞానస్య,” ఇత్యర్థః.

మూ.—౧ తిత్. ౨-౯-౧. ౩ న. ౨-౧. 3 అయమధ్యాసః. ౧-౧.

౪ జ్ఞానాద్యవిష. ౨. ౫ రూపత్వాత్. ౧-౩-౬. ౬ ఏవ. ౨-౩-౪-౫-౮-౯-౧.

వ్యా.—౧ జ్ఞాతేతి. ౧-౨-౪-౫-౬-౯. ౨ త్వ. ౪-౫-౬-౭-౧.

- (౬౨౨.) కస్య ¹ చిత్ కంచనఅర్థ విశేషప్రతి సిద్ధిరూపత్వాత్?—
 (౬౨౩.) జ్ఞానస్య త్రిరూపత్వవిరహే, [స్యాత్.—
 (౬౨౪.) భవతాంస్వరూప ² భూతజ్ఞానవత్, నివర్తకజ్ఞాన మప్యనివర్తకం
 (౬౨౫.) బ్రహ్మస్వరూపస్యైవజ్ఞాతృత్వాభ్యుపగమే, [5]
 (౬౨౬.) అన్వదీయపక్ష ఏవపరిగృహీతస్యాత్— [మ,
 (౬౨౭.) “నివర్తకజ్ఞానస్వరూపజ్ఞాతృత్వంచస్వనివర్త్యైర్వర్తమ్” ఇతివచన
 (౬౨౮.) “భూతలవ్యతిరిక్తం కృత్సంఘిసంఘేదవత్సేన” ఇత్యన్యాయమేవభే
 (౬౨౯.) ౩ అస్యాశ్చేదన క్రియాయాః, [దనక్రియాయామ్
 (౬౩౦.) భేత్తృత్వస్యచ, భేద్యాన్తర్భావవచనవత్ ⁴ ఉపహాస్యమ్ [10]
 (౬౩౧.) అపిచ, నిఖలభేదనివర్తనమిదమైక్యజ్ఞానమ్,—

- (౬౨౨) ౨౦౨౮. కథంజ్ఞానత్వం ¹ సీయతే ? ఇత్యపేక్షాయామ్,
 ౨౦౨౯. అన్వయవ్యాప్తిందర్శయతి (కస్యచిత్—) ఇతి.
 ౨౦౩౦. (సిద్ధిరూపత్వాత్).— ప్రకారరూపత్వాత్.
 (౬౨౩) ౨౦౩౧. దూషణాన్తరమాహ,— } (త్రిరూపత్వ
 ౨౦౩౨. యద్వా, వ్యతిరేక వ్యాప్తిందర్శయతి } విరహే) ఇతి.—
 ౨౦౩౩. “(జ్ఞాతృత్వమ్) - (అభ్యస్తమ్)” ఇతిపక్షోదూషితః.
 (౬౨౪) ౨౦౩౪. అథ “(స్వరూపమ్)” ఇతిపక్షాజ్ఞీకారే,—
 ౨౦౩౫. అపసిద్ధాన్తప్రసంగః” ఇత్యాహ (బ్రహ్మ-) ఇతి.
 (౬౨౭) ౨౦౩౬. “నివర్తకజ్ఞానస్వనివర్తకాన్తరాపేక్ష త్వేహ్యనవస్థా?—
 ౨౦౩౭. నచాన్యాయపేక్షా,—
 ౨౦౩౮. “స్వయం ² చజ్ఞాతృత్వమ్, విషయశ్చ, సర్వమ్, స్వ
 నివర్త్యమ్” ఇతిచేత్తత్రాహ (నివర్తక-) ఇతి
 ౨౦౩౯. “జ్ఞాతృత్వాదికంసర్వమ్, స్వయంచ, (స్వనివర్త్య
 ౨౦౪౦. అజ్ఞుల్యగ్రాహివాక్యవత్, [వర్తతమ్)” ఇతివచనమ్,
 ౨౦౪౧. అయోగ్యాధర్మత్వాన్నప్రమితిజనకమితిభావః.
 (౬౩౧) ౨౦౪౨. అథ, సామగ్రిసుపపత్తిమాహ (అపిచ-) ఇతి.

మూ.— ౧ చిత్. ౧-౨-న. ౨ భూతజ్ఞానమప్యని. ౧, ౩ అస్యాశ్చేదనక్రి
 యాయాః. ౨-౯-న. ౪ అపహాస్యమ్. ౨-౯.

- (౬౩౨.) కేన¹ జాతమ్ ? ఇతి² వివేచనీయమ్;-
 (౬౩౩.) “శ్రుత్యైవ,” ఇతిచేత్:-న;-
 (౬౩౪.) తస్యాః;-³ బ్రహ్మవ్యతిరిక్తాయాః, అవిద్యాపరికల్పితత్వాత్,-
 (౬౩౫.) ప్రపంచ⁴ బాధకజ్ఞానోత్పాదకత్వంనసంభవతి;- [5]
 (౬౩౬.) తథాహి;-దుష్టకారణజాతమపి రజ్జుసర్పజ్ఞానమ్,
 (౬౩౭.) దుష్టకారణజన్యేన “రజ్జురియంనసర్పః” ఇతిజ్ఞానేననబాధ్యతే;-
 (౬౩౮.) రజ్జుసర్పజ్ఞానభయేవర్తమానే, [“అయంభా”న్యః”ఇతిజ్ఞానేసతి,
 (౬౩౯.) కేనవిద్వాన్దేనపురుషేణ,-“రజ్జురియంనసర్పః” ఇత్యు⁵ క్తేపి,
 (౬౪౦.) తద్వచనమ్, రజ్జుసర్పజ్ఞానస్యబాధకంనభవతిభయంచననివర్తతే;-
 (౬౪౧.) ప్రయోజకజ్ఞానవతః, శ్రవణవేళాయామేవః హి,
 (౬౪౨.) బ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వేనశ్రుతేరపిభాన్రిమూలత్వంజ్ఞాతమ్?ఇతి.

- (౬౩౨) ౨౦౪౩. (కేనజాతమ్?):- నకేనాపీతిభావః. [ఇతి:-
 (౬౩౩) ౨౦౪౪. శ్రుతేస్సామగ్రిత్వమాశక్యదూషయతి(“శ్రుత్యైవ-”) ౨౦౪౫. “అవిద్యాకల్పితవాక్యజన్యం జ్ఞానంనభ”మ [15]
 నివర్తకమ్-” ఇత్యర్థః.
 (౬౩౬) ౨౦౪౬. “నివర్తకమ్, దుష్టకారణజన్యత్వాత్, దుష్టకారణజన్యే
 నాపిజ్ఞానేననబాధ్యతే,” ఇతిచేత్తత్రాహ (తథాహి-) ఇతి.
 (౬౩౮) ౨౦౪౭. తదేవవివృణోతి (రజ్జుసర్ప-) ఇతి. [అనివర్తకమ్?-
 (౬౪౦) ౨౦౪౮. “బాధకస్యదుష్టకారణజన్యత్వే జ్ఞాతేసతిహి, తత్,
 ౨౦౪౯. అత్రతు, నదుష్టకారణజన్యత్వంజ్ఞాతమ్,” ఇతిచేత్త
 త్రాహ (ప్రయోజక-) ఇతి. [కేతీ;-
 ౨౦౫౦. ప్రయోజకజ్ఞానవతః]- “బ్రహ్మవ్యతిరిక్తంకృత్సంమి
 ౨౦౫౧. మిథ్యాత్వేప్రయోజకం బ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వమ్ఇతి;-
 (జ్ఞానవతః):” ఇత్యర్థః. [25]
 ౨౦౫౨. “ఇదిధ్యాసనేననిరస్తసమస్తభేదవాసనస్య, నివర్తక
 జ్ఞానో⁴ త్వత్తిః,” ఇత్యభ్యుపగమాత్;- [జ్ఞానాచ్చ;-
 ౨౦౫౩. (శ్రవణవేళాయామేవ), (శ్రుతే) (భాన్రిమూలత్వం)
 ౨౦౫౪. న సా బాధకజ్ఞానహేతుః” ఇత్యర్థః.
 (౬౪౨.) ౨౦౫౫. (భాన్రిమూలత్వంజ్ఞాతమ్-) ఇతి. [ణాన్వయః
 ౨౦౫౬. బాధకజ్ఞానోత్పాదకత్వం (నసంభవతి-) ఇతిపూర్వే

మూ.—౧ జ్ఞాతమి. ౧-౯. ౨ విమర్శనీయమ్. ౨-౩-౪-౫-౬. నిర్వచనీ. ౮.
 ౩ రి క్తతయాలివి. ౧. ౪ బోధోత్పాద. ౧-౭. ౫ అపి. ౨-౯. ౬ హి. ౧-౬-౯.

వ్యా.—౧ నివర్తకస్య, ౩. ౨ రజ్జురియంనసర్ప ఇతి. ౪-౫. ౩ హి. ౪-౫-౯. రత్వ క్తేరభ్యుప. ౩.

(౬౪౩.) ¹కింఞ్చ, నివర్తకజ్ఞానస్య, జ్ఞాతుః, తత్తానుగ్రీభూతశాస్త్రస్యచ, బ్రహ్మవ్యతిరిక్తతయా యదిబాధ్యత్వ ²ముచ్యతే;-

(౬౪౪.) హస్తతర్హిప్రపఞ్చనివృత్తేర్నిధ్యాత్వమావతతీతి, ప్రపఞ్చస్య సత్త్వతాస్యాత్, - [పుత్రా]దిసత్త్వలావత్.

(౬౪౫.) స్వప్నదృష్ట ³పురుషవాక్యావగత పుత్రా]ది ⁴మరణమిథ్యాత్వేన

(౬౪౬.) కింఞ్చ, తత్త్వమస్యాదివాక్యమ్, నప్రపఞ్చస్యబాధకమ్, భా]త్తి

(౬౪౭.) ⁵భా]త్తప్రయుక్తరజ్జుసర్పబాధకవాక్యవత్. [మూలత్వాత్;-

(౬౪౮.) ౧౦౫౭. సామగ్రీమాషణప్రసంగాత్, [(నివర్తక-) ఇతి

౧౦౫౮. (జ్ఞాన) జ్ఞాతృత్వమిథ్యాత్వే ప్యనుగతంచూషణమాహ

౧౦౫౯. “నహివిరుద్ధద్వయస్యమిథ్యాత్వమ్ సంభవతి;-

౧౦౬౦. అపిత్వస్యతరస్యైవమిథ్యాత్వమ్,

౧౦౬౧. తచ్చాభ్యుపగతంపరేణ;-

౧౦౬౨. సర్వశూన్యవాదినోక్తస్యఅధిష్ఠానమిథ్యాత్వస్య,బాధితత్వే,అధిష్ఠానంసత్త్వంభవతి;- [చమిథ్యాభవతి;-

౧౦౬౩. నహి,అధిష్ఠానభూతాసంవిత్తిమిథ్యాత్వమ్ ఉభయం

౧౦౬౪. తస్మాత్, బ్రహ్మవ్యతిరిక్తత్వోపాధిః * (నివృత్తే) రవ్య

విశిష్టఇతి, నివృత్తిర్నిధ్యాభవతీతి,-

౧౦౬౫. తన్నివృత్తేర్నివర్త్యస్య చోభయస్య మిథ్యాత్వమ్ మాతృత్వవద్ధ్యాత్వయోరివానుపపన్నమ్:-”ఇత్యర్థః:[²⁰]

(౬౪౯) ౧౦౬౬. ²తత్రదృష్టాస్తమాహ (స్వప్న-) ఇతి.

౧౦౬౭. ³“నివృత్తిర్నిధ్యాత్వే, ⁴నివర్త్యస్థితిరేవ,

౧౦౬౮. నతునివర్త్య ⁵సత్త్వత్వమ్”

౧౦౬౯. ఇతిచేత్ న; [సత్త్వత్వసిద్ధేః;-

౧౦౭౦. నివర్త్యస్థితేః,యావత్కాలంబాధానుదయాత్, [²⁵]

౧౦౭౧. అబాధితతయాహిస్థితిః ⁶సత్త్వత్వమ్?.

(౬౫౦) ౧౦౭౨. (తత్త్వమస్యాది-) ఇతి-

మూ.—౧ కింఞ్చ. ౨-న. ౩ ఉచ్యేత. ౪-గి-౬. ౩ పురుషేణవాక్యా. ౪-గి. ౪ పితృది. ౪-గి-౮-౯. ౫ మరణస్యమి. ౧-౯. ౬ పితృది. ౪-గి-౮-౯. ౭ వాక్యజన్యజ్ఞానంప్రపఞ్చస్యాబాధకమ్. ౧-౭. ౮ భా]త్తి. ౮. [30]

వ్యా.—౧ సద్భవతి. ౪-గి-౬. ౨ తద్దృష్టాస్త. ౪-గి-౬. ౩ నివృత్తిమిథ్యా. ౧. ౪ నివర్త్యస్థితి. ౩. ౫ సత్త్వమి. ౮. ౬ సత్త్వత్వమ్. ౩-౪-గి-౯.

* కృన్దోముః [“పుమాన్” ఇత్యధికారః]. సి-కా. ౪౨౪-పుటే.

- (౬౪౮.) నను ¹ చ స్వపేక్షకస్తింశ్చిద్భయేవర్తమానే,
 (౬౪౯.) స్వప్నదశాయామేవ, “అయమ్స్వప్నః” ఇతిజ్ఞాతేసతి,
 (౬౫౦.) పూర్వభయనివృత్తిర్దృష్టా,
 (౬౫౧.) తద్వదత్యాసి సం ² భవతి;” ఇతి;- [5]
 (౬౫౨.) నైవమ్.- ³ స్వప్నవేళాయామేవ,
 (౬౫౩.) “సోఽపిస్వప్నః” ఇతిజ్ఞాతే ⁴ సతిపునరభయనివృత్తిరేవదృష్టేతి,
 (౬౫౪.) నకశ్చిద్విశేషః;-
 (౬౫౫.) శ్రవణవేళాయామేవ, “సోఽపిస్వప్నః” ఇతి ⁵ జ్ఞాతమేవేత్యుక్తమ్.

౨౦౭౩. అయమ్, అనిష్టప్రసక్తః, నత్వను ¹ మానమ్, - [10]

౨౦౭౪. *వ్యాప్తిప్రదర్శనార్థమ్ ప్రతిజ్ఞాహేతురూపేణోక్తమ్.

(౬౪౮) ౨౦౭౫. భృగ్నిమూలస్యజ్ఞానస్యాపినివర్తకత్వేదృష్టాన్తముఖేన

(౬౫౨) ౨౦౭౬. పరిహారతి (నైవమ్-) ఇతి. - [చోదయతే(ననుచ-)ఇతి.

(౬౫౩) ౨౦౭౭. “(సోఽపిస్వప్నః” ఇతిజ్ఞాతేసతి-) ఇతి. -

౨౦౭౮. “ప్రథమస్వప్నబాధకేద్వితీయస్వప్నేపి, ‘స్వప్నః’ ఇతి
 జ్ఞాతే, భయనివృత్తిదర్శనాత్,” ఇత్యర్థః.

౨౦౭౯. “ద్వితీయస్వప్నస్యస్వప్నత్వమ్, నస్వప్నేనజ్ఞాయ
 తే,” ఇతిచేత్;-

౨౦౮౦. తస్మిన్తస్యప్రథమస్వప్నభయనివర్తకత్వమ్,

౨౦౮౧. చుష్టమూలత్వాజ్ఞానకృతంస్యాత్;- [20]

౨౦౮౨. ఏతత్పరిహారాయ, ద్వితీయస్వప్నజ్ఞానస్యస్వప్నతా
 జ్ఞాయతే,” ఇతిచేత్;-

౨౦౮౩. తదా, తస్యభయనివర్తకత్వమపిదృష్టమ్!” ఇత్యభి

(౬౫౪) ౨౦౮౪. (నకశ్చిద్విశేషః) ఇతి. - [ప్రాయః.

౨౦౮౫. బాధ్యబాధకయోర్నకశ్చిద్విశేషఇత్యర్థః. [25]

(౬౫౫) ౨౦౮౬. “ప్రస్తుతార్థేస్వప్నత్వమ్, కిమ్ - అవగతమ్?” ఇత్య
 త్యాహ - (శ్రవణ-) ఇతి.

మూ. — ౧ చ. ౧-౪-౫-న. ౨ భవతీతిచేత్. ౩. ౩ తద్దశాయామేవ. ౨.

౪ సతిఅనివృత్తిరేవ. ౧-౭. ౫ పూర్వమేవోక్తమ్. ౧.

వ్యా. — ౧ మానవ్యాప్తి, ౩. * అత్ర “ఇదమ్” ఇత్యధ్యాహర్యమ్? [30]

- (౬౫౬) యదపిచేదము క్తమ్ “భా”న్తిపరికల్పితత్వేన మిథ్యాభూషమపి
శాస్త్రమ్, సత్... అద్వితీయం”^౧ బ్రహ్మేతిబోధయతి,-
(౬౫౭) తదయ క్తమ్;- [సుస్థిత మేవ,” ఇతి;-
(౬౫౮) “శూన్య మేవత త్త్వమ్” ఇతివాక్యేన తస్మాపిబాధితత్వాత్.-
(౬౬౦) “ఇదమ్-భా”న్తిమూలంవాక్యమ్”ఇతిచేత్;- [క్తమ్;-
(౬౬౧) “సదద్వితీయంబ్రహ్మ” ఇతివాక్యమపిభా”న్తి మూలమితిత్వయైవో
(౬౬౨) పశ్చాత్తనబాధాదర్శనంతు సర్వశూన్యవాక్య^౩ సైవేతివిశేషః;-

౨౦౮౭. (స్వప్న) శబ్దఃకాణవృత్త్యామిథ్యా^౧ త్వవరః:- [10]

- (౬౫౬) ౨౦౮౮. “మిథ్యా భూషస్యాపిశాస్త్రస్యనిర్విశేషవస్తుబోధక
త్వమ్, పశ్చాత్తనబాధాదర్శనేన సంభవతి” ఇతిశబ్ద-
తే(యదపి-) ఇతి.

- (౬౫౮) ౨౦౮౯. పరిహరతి (తదయ క్తమ్-) ఇతి.

- (౬౬౦) ౨౦౯౦. పునశ్శబ్దతే (ఇదమ్-) ఇతి. [15]

- (౬౬౧) ౨౦౯౧. రూషయతి (సద్-) ఇతి. [ఇతిచేత్;-

౨౦౯౨. “వేద స్తవ పారుషేయః, తద్వాక్యంపారుషేయమ్,”

౨౦౯౩. తత్సకిమ్?, పారుషేయత్వాపారుషేయత్వవైషమ్య

స్యాపిభా”న్తిసిద్ధత్వేన ద్వయోస్తుల్యత్వాత్.-

౨౦౯౪. కిచ్చ, తద్వాక్యస్యపారుషేయత్వం^౨ వదతా, [స్యాత్?:-

౨౦౯౫. “భా”న్తిమూలత్వాత్”ఇతిహేతోఽకింమాషణము క్తం

౨౦౯౬. “హేతోస్సోపాధికత్వమ్”ఇతిచేన్న;- [భావాత్;-

౨౦౯౭. వాక్యాప్రామాణ్యే, పారుషేయత్వస్యఉపాధితత్వా

౨౦౯౮. ఆప్తవాక్యేవ్యభిచరితస్యహినసాధ్య^౩ సమవ్యాప్తిః!.

- (౬౬౨) ౨౦౯౯. స్వాభిమతార్థసిద్ధిః ప్రమాణమిథ్యాత్వవాదినో నాస్తి
ఇత్యాహ (సర్వ-) ఇతి.

౧॥ భా-ఉ. ౬-౨-౧.

మూ.—౧ తస్య. ౧-స. ౨ సర్వ. ౧-స. ౩ షవ. ౧౧-స.

వ్యా.—౧ త్వాపస్త్యః. ౬. ౨ స్వరూప. ౧-౨. ౩ వేదాప్తభా”న్తి. ౪-౫.

౪ సమభివ్యాప్తిః. ౮.

౧౩౮ శ్రీమత్తాత్పర్యదీపికాయా క్తవేదార్థసంగ్రహః.

- (౬౬౩.) సర్వశూన్యవాదినః, బ్రహ్మవ్యతిరిక్తవస్తుమిథ్యా ¹ త్వవాదినశ్చ,
 (౬౬౪.) స్వపక్ష ² సాధనప్రమాణపారమార్థ్యానభ్యుపగమేన,
 (౬౬౫.) అభియుక్తైర్వాదానధికారవప్రతిపాదితః,-
 (౬౬౬.) (“*అధికారో ² నుపాయత్వాత్ నవాదేశూన్యవాదినః”^౧) ఇతి.
 (౬౬౭.) అపిచ,

(౬౬౫) ౨౦౦౦. (అభియుక్తైః) ఇతి.-భట్టా ¹ చారైర్విరిత్యర్థః;-యథా,-
 “సర్వదాసదుపాయానాం వాదమార్గప్రవర్తతే”^౧
 ఇతిపూర్వార్థమ్-

౨౦౦౧. “అధికారోనుపాయత్వాత్ నవాదేశూన్యవాదినః”

౨౦౦౨. ఇత్యత్ర (సర్వ “శూన్యవాదినః”) ఇత్యుక్తేపి,

౨౦౦౩. (బ్రహ్మవ్యతిరిక్తవస్తుమిథ్యాత్వవాదినో ² సిగ్రహణమ్,-

౨౦౦౪. తుల్యన్యాయ ⁴ త్వాత్.- [భ్యుపగమః];-

౨౦౦౫. న్యాయశ్చ, (స్వపక్షసాధన ప్రమాణపారమార్థ్యాన

౨౦౦౬. అనేన [సదుపాయానామ్] ఇతిపదంవ్యాఖ్యాతమ్.-

౨౦౦౭. [“సదుపాయానామ్”]-పరమార్థభూతప్ర ⁵ మాణాదీ

నామిత్యర్థః. [ధికారః] ఇత్యుక్తే, వాదప్రవృత్తపవేతి,

౨౦౦౮. “శూన్యవాదినంప్రతి (అనుపాయత్వాత్ ² వాదాన

౨౦౦౯ వ్యాహతమిదంవాదానధికారవచనమ్” ఇతిచేన్న.-

౨౦౧౦. గ్రహభిప్రాయాజ్ఞానకృతమిదంచోద్యమ్.- [20]

౨౦౧౧. వాదోనామ, స్వాభిమతార్థ ⁷ సాధకత్వమ్,-

౨౦౧౨. అనుపాయస్య, *స్వాభిమతార్థసిద్ధిర్నాస్తి, సాధకా

౨౦౧౩. అతోనిష్ప్రయోజ ⁸ నత్వముక్తమ్, [భావాత్.

౨౦౧౪. నతు “అనుపాయస్యవాదానధికారః” ఇతివాక్య

ప్రయోగస్యాప్య ⁹ యోగ్యత్వమ్.- [పాద్యతే,-

౨౦౧౫. యద్వా, అనేనగ్రథేన, శూన్యవాదినో వ్యాహతిరా

౨౦౧౬. “కథాప్రవృత్తేనత్వయా, కథాప్ర ¹⁰ వృత్తివిరుద్ధ ¹¹ మస్తీ

౨౦౧౭. తస్మాన్నాత్రచోద్యమ్. [కృతమ్” ఇతి.-

(౬౬౭)- { ౨౦౧౮. శాస్త్రప్రత్యక్షయోర్బాధకత్వపాద్యత్వేనిరస్యతి
 (౬౬౮) { (అపిచ-) ఇత్యాదినా. [30]

౧॥

* ఉపాయప్రమాణానభ్యుపగచ్ఛతికపురుషస్య.

మూ.—౧ త్వ. ౧-న. ౨ సాధకప్ర. ౧. (* ౧-౩-౪-౫-౬-న)

వ్యా.—౧ చారైర్విరిత్య. ౧-౨-౪-౮. ౨ ప్రవర్తకజ. ౬. ౩ నామ్. ౩. ౪ త్వ. ౬-న.
 ౫ మాణవాదీనామి. ౬. ౬ ననుశూన్య. ౩. ౭ విధాయకత్వమ్. ౩. ౮ జనోవాదఇత్యుక్తమ్. ౩.
 ౯ వ్యసాధికారీత్వమ్. ౩. ౧౦ వృత్తివిరుద్ధ. ౪-౫-౬. ౧౧ కుభిధీయతఇతి. ౩. [35]

- (౬౬౮.) ప్రత్యక్షదృష్టాన్యప్రవృత్తిస్య మిథ్యాత్వమ్, - కేన ప్రమాణేన సాధ్యతే?
 (౬౬౯.) “ప్రత్యక్షస్య దోషమూలః త్వేన అన్యథాసిద్ధిసంభవాత్, - [త్;]
 (౬౭౦.) నిర్దోషంశాస్త్రీయనన్యథాసిద్ధమ్, - ప్రత్యక్షస్య బాధకమ్,” ఇతిచే
 (౬౭౧.) కేన దోషేణ జాతం ప్రత్యక్షమ్ - అనంతభేదవిషయమ్? ఇతివక్తవ్యమ్. -
 (౬౭౨.) “అనాదిభేదః వా స నాఖ్యదోషజాతం ప్రత్యక్షమ్” ఇతిచేత్; -
 (౬౭౩.) హస్తతర్క్యనేనైవ దోషేణ జాతంశాస్త్రీయపీతి, [ద్ధిః]
 (౬౭౪.) ఏకదోషమూలత్వాచ్ఛాస్త్రీప్రత్యక్షయోర్నబాధ్యబాధకభావసి
 (౬౭౫.) “ఆకాశవాయూది భూతతదారబ్ధశబ్దస్సర్వాది యుక్తమను
 వ్యత్వాదిసంస్థానసంస్థితపదార్థగ్రాహి, ప్రత్యక్షమ్; - [10]

- (౬౬౮) ౨౧౧౯. (ప్రత్యక్ష-) ఇత్యాది, - సుప్తమ్.
 (౬౭౧) ౨౧౨౦. కాచతిమిరాదేర్దోషత్వంకైశ్చిదుక్తమితి,
 ౨౧౨౧. తస్య సర్వభేదానుగతత్వాభావాదయుక్తమిత్యభిప్రా
 యేణ (అనంతభేదవిషయమ్) ఇత్యుక్తమ్. -
 ౨౧౨౨. “కాచతిమిరాద్యభావేపి, క్వచిద్దర్శనాత్, అన్య [15]
 త్రకల్ప్యతేచేత్, వాక్యత్వాద్వేదస్య పారుషేయ
 త్వాదికంకల్ప్యతామ్,” ఇత్యభిప్రాయః.
 (౬౭౩) ౨౧౨౩. ఉపాలన్భసూచకో (హస్త) శబ్దః.
 ౨౧౨౪. ఏవమ్, బాధ్యభాధకయోస్తుల్యదోషత్వేన ప్రాబల్య
 దౌర్బల్యభావఉక్తః - [20]
 (౬౭౫) ౨౧౨౫. “ప్రాబల్యదౌర్బల్యంచాస్తు,
 ౨౧౨౬. తథాపివిరోధాభావాన్నబాధ్యబాధకత్వసిద్ధిః,” -
 ౨౧౨౭. ఇతివక్తమ్, శాస్త్రీప్రత్యక్షయోర్విషయభేదమాహ
 (ఆకాశ-) ఇతి.

(౬౮౫.) “యథా, ¹ ఘటాకాశాదేపరిచ్ఛిన్నతయామహాకాశాద్వైలక్ష్య

(౬౮౬.) పరస్పరభేదశ్చదృశ్యతే;- [ణ్యమ్,)

(౬౮౭.) తత్రస్థాదోషావాగుణావా-

(౬౮౮.) అనవచ్ఛిన్నేమహాకాశే నసంబధ్యస్తే;- [5]

(౬౮౯.) ఏవమ్, ఉపాధికృతభేదవ్యవస్థితజీ ² వగతాః-దోషాః,

(౬౯౦.) అనుపహితేపరేబ్రహ్మణినసంబధ్యస్తే;” ఇతిచేత్;-

(౬౯౧.) నైతదుపపద్యతే-నిరవయవస్యాకాశస్య, ³ అనవచ్ఛేద్యస్య,

(౬౯౨.) ఘటాదిభిశ్చేదాసంభవాత్తేనైవాకాశేన ఘటాదయస్సంయుక్తా

(౬౯౩.) ఇతి, బ్రహ్మణోవ్యచ్ఛేద్యత్వాద్భివ్యవోపాధిసంయుక్తంస్యాత్.-

(౬౯౪.) ౨౧౫౭. నిర్దోషశ్రుతిబాధంపరిహరణాచోదయతి (యథా-) ఇతి

(౬౯౫.) ౨౧౫౮. (తత్రస్థాదోషావాగుణావా) ఇతి- [కాశస్య (దోష)ః;

౨౧౫౯. “అల్పత్వమ్, అభిమతవినియోగవిశేషానర్హత్వంచ, ఘటా

౨౧౬౦. అభిమతవినియోగవిశేషానర్హత్వమ్, - (గుణ)ః;-

౨౧౬౧. తదుభయమ్, - (మహాకాశే) నప్రసజేత్;- [తే],-

౨౧౬౨. (ఘట)కరకాద్యవచ్ఛిన్నాకారః (పరస్పరభేదశ్చదృశ్య

౨౧౬౩. నహిఃఘటావచ్ఛిన్నాకాశకార్యమకరకావచ్ఛిన్నాకా

శేసంభవతి;- [వస్థాన్వితాః, జీవాః;-

౨౧౬౪. ఏవమ్, ఉపాధిభేదకృతపరస్పరభేదేన గుణదోషవ్య

౨౧౬౫. తద్గతగుణదోషాశ్చ న ³ (పరబ్రహ్మణినసంబధ్యస్తే)

౨౧౬౬. నిర్దోషత్వశ్రుతీనాంసావకాశత్వాత్, [ఇతి,

౨౧౬౭. న ³ తత్రబాధప్రసంగః;” ఇత్యర్థః.

(౬౯౧.) ౨౧౬౮. పరిహరతి (నైతద్-) ఇతి.-

౨౧౬౯. “ఉరగక్షతాజ్ఞాలివత్, బ్రహ్మ, క్షణనార్హంచేత్, -

౨౧౭౦. బ్రహ్మణిజీవగతగుణదోషాస్పృశ్య ఉపపద్యతే.- [25]

౨౧౭౧. (బ్రహ్మణో) నిరవయవత్వేనా (చ్ఛేద్యత్వాత్),

౨౧౭౨. బ్రహ్మణ్యేవోపాధిసంసర్గస్యదినిర్దోషశ్రుతిబాధ

ఏవ;” ఇత్యర్థః.

మూ.—౧ ఘటకరకాదేపరి. ౧౧. ఘటకరకాదిపరి. ౧-౧౦. ౨ గతదో. ౨-౮. దోషాః.

౧-౯. ౩ అచ్ఛేద్యస్య. ౪-౫-౮. ౪ భవాదాకాశేనైవఘ. ౨. ౫ వ్యవచ్ఛేద్య. ౧-౪-౫.

వ్యా.—౧ వా. ౧-౨-౯. ౨ ఘటత్వాత్. ౬. ౩ పరేబ్ర. ౩. ౪ పద్యస్తే. ౩. ౫ తద్బాధ. ౩.

(౬౯౪.) “ఘటసంయుక్తాకాశప్రదేశః అన్యస్మాదాకాశప్రదేశాద్భిద్యతే,”
ఇతి^౧చేత్;

(౬౯౫.) ఆకాశస్యైకస్యైవ ప్రదేశభేదేన ఘటాదిసంయోగాత్,-

(౬౯౬.) ఘటాదౌగచ్ఛతి, ^౨తస్యచ ^౩ప్రదేశస్య ఆనియమ ఇతి,- [౬]

(౬౯౭.) తద్వత్, బ్రహ్మణ్యేవ, ప్రదేశభేదానియమేవోపాధిసంసర్గాత్,

(౬౯౮.) ఉపాధౌగచ్ఛతి సంయుక్తవియుక్తబ్రహ్మః ప్రదేశభేదాచ్చ,

(౬౯౯.) బ్రహ్మ^౪ణ్యేవోపాధిసంసర్గః, తుణేతుణే^౫బద్ధోమోక్షశ్చభవతీతి
సన్తపరిహాసంతి.

(౬౯౪.) ౨౧౭౩. ప్రదేశభేదేన వ్యవస్థాంతర్భూతే (ఘటసంయుక్త-) ఇతి.

(౬౯౫.) ౨౧౭౪. తద్వదుక్తదృష్టాన్తేనైవానియమిత్యాహ (ఆకాశస్య-) ఇతి.

౨౧౭౫. (ఏకస్యైవ-) ఇతి.

౨౧౭౬. “ఆకాశవ్యక్తయో^౨నేకేనైవచేత్;- ఉపాధీనాంగ
మనేపి, ఆకాశవ్యక్త్యంతరాసంబధేన, గుణదోషవ్యవ

౨౧౭౭. నచతథా ఆకాశవ్యక్తిభేదో^౩స్తి” ఇతిభావః [స్థాస్యాత్;-

౨౧౭౮. (ప్రదేశభేదేన-) ఇత్యాది. “ఏకోఘటః ఏకతై^౪వతీత్యతి
చేత్,- ప్రదేశభేదేన వ్యవస్థాస్యాత్, నచతథా^౫స్తి;”

౨౧౭౯. ఇతి, దృష్టాన్తే అనియమోదర్శితః;- [ఇత్యర్థః.

(౬౯౭.) ౨౧౮౦. తమ్, దాన్తాన్తీకేదర్శయతి (తద్వత్-) ఇతి.

(౬౯౯.) ౨౧౮౧. (బ్రహ్మణ్యేవ ప్రదేశభేదానియమేవోపాధిసం [౨౦]
సర్గాత్,- [చ్చ]-

౨౧౮౨. ఉపాధౌగచ్ఛతి సంయుక్తవియుక్త బ్రహ్మప్రదేశభేదా

౨౧౮౩. ఇతిహేతుద్వయస్య, సాధ్యద్వయంక్రమాదుచ్చతే,-

౨౧౮౪. (బ్రహ్మణ్యేవోపాధిసంసర్గః, తుణేతుణే^౫బద్ధోమోక్షశ్చ

౨౧౮౫. “నిరవయవత్వేన అచ్ఛేద్యత్వాత్, [భవతి,-) ఇతి.-

వ్యక్తిబహుత్వాభావాత్, ఉపాధీనామేకతై^౪వస్థిత్య
వ్యవస్థానుపపత్తిః” ఇత్యర్థః. [భావాచ్చ,

మూ.—౧ ప్రదేశ. ౧-౪-౫-౯. ౨ చేన్తు. ౧. చేన్తు ఆత్మాకాశ. ౮. ౩ ఏకస్య. ౧-౮-౯.

౪ తస్యచ. ౧౧-౯. ౫ ప్రదేశభేదస్యాని. ౯. ౬ ప్రదేశభేదా. ౧-౭-౧౨. ప్రదేశాచ్చ.

౩-౬. ౭ ఏవ. ౮-౯. ౮ సర్గాత్తుణే. ౨. ౯ బద్ధమోక్షవస్థాత్వాత్. ౧౧. [౩౦]

వ్యా.—౧ ఘటేతి. ౩. ౨ తదుక్త. ౧-౨. ౩ నేకాస్య తీతిచేత్ ఉపా. ౪-౫-౬-౮.

- (౨౦౦) “నిరవయవస్యాకాశస్యైవశ్రోత్రేన్ద్రియత్వేపి, ఇన్ద్రియవ్యవస్థావత్, బ్రహ్మణ్యపివ్యవస్థోపపద్యతే,” ఇతిచేత్,-
- (౨౦౧) న;- [ప్రదేశస్య-ఇన్ద్రియత్వాత్-
- (౨౦౨) వాయువిశేషసంస్కృతకర్ణప్రదేశ 1 సంయుక్తస్యైవాకాశ- [5]
- (౨౦౩) తస్యచప్రదేశా²న్తరాద్భేదానియమేపి,ఇన్ద్రియవ్యవస్థోపపద్యతే.-
-
- (౨౦౦) ౨౦౮౬. పునర్ద్విష్టాన్ద్విశేషముభేదవ్యవస్థాంశజ్ఞాతే(నిరవయవస్య-) ఇతి.-
౨౦౮౭. “యథా,(నిరవయవస్యాకాశస్యైవశ్రోత్రేన్ద్రియత్వేపి), శ్రోత్రేన్ద్రియాణాంపరస్పర (వ్యవస్థా),- [10]
- ఇన్ద్రియానిన్ద్రియవ్యవస్థాచ, ఉపపద్యతే;-
౨౦౮౮. తథా, జీవానామన్యోన్యవ్యవస్థా,
జీవబ్రహ్మవ్యవస్థాచ, ఉపపన్నా³;-”ఇత్యర్థః.
- (౨౦౧) ౨౦౮౯. తత్రాప్యనియమాపాదనేన దూషయతి(న-)ఇతి.
- (౨౦౨) ౨౦౯౦. దాన్తాన్దికందూషయతుమ్, దృష్టా⁴న్తవ్యవస్థా [15]
- ప్రకారందర్శయతి (వాయు-) ఇతి.-
౨౦౯౧. “ఉచ్చారణ్యపయత్నజనిత(వాయువిశేష)సంయోగ
(సంస్కృతకర్ణ) శమకలీ(సంయుక్తస్యైవాకాశ)
స్యశబ్దోపలబ్ధహేతుత్వమేవ(శ్రోత్రేన్ద్రియత్వ)మితి,
౨౦౯౨. ప్రదేశభేదానియమేవ్యవలబ్ధ్యకార్యకరత్వోపపత్తేః;-
౨౦౯౩. ఉపలబ్ధహేతోఽప్రదేశస్యేన్ద్రియత్వాత్,తదహేతో
రనిన్ద్రియత్వాత్,ఇన్ద్రియానిన్ద్రియవ్యవస్థోపపత్తిః;-
౨౦౯౪. ప్రదేశభేదేనాప్యేకపురుషంప్రతి, (వాయువిశేషసం
స్కృతకర్ణ) సంయుక్తస్యప్రదేశవిశేషస్యశబ్దోపల
బ్ధకార్యకరత్వాత్;- [25]
౨౦౯౫. తంప్రతి,వాయువిశేషసంస్కృతకర్ణయుక్తస్యాపినభవ
ప్రదేశాన్తరస్య అకార్యకరత్వేన, ఇన్ద్రియాణాంపర
స్పరవ్యవస్థాసద్భిన్నః;-
౨౦౯౬. ఏవమ్, ప్రదేశభేదేనాపి⁴కదాచిత్కార్యకరత్వాత్.
ఇన్ద్రియవ్యవస్థాసద్భిః;-” ఇత్యర్థః. [30]

మూ.—౧ సంస్కృతస్యై. ౨-౩-న. ౨ తరత్యాత్మేదాదని. ౮.

వ్యా.—౧ క్తేఽర్థవ్యవస్థాప్ర. ౩. ౨ ప్రయుక్తజని. ౧. ౩ త్వమిత్యైవశ్రోగ.
౧-౨. త్వమితదేవశ్రో. ౮. ౪ కాదాచిత్కార్య. ౧-౨-౮.

(౭౦౪.) ఆకాశస్యతు, సర్వేషాంశరీరేషుగచ్ఛత్సు, అనియ మేనసర్వదేశసం

(౭౦౫.) ఇతి, బ్రహ్మ^౨ణ్యప్రపాధిసంయోగః ప్రదేశానియమవ- [యోగః.

(౭౦౪) ౧౦౯౭. దాన్వా^౩ ఐకమాషణసిద్ధ్యర్థమ్, (అనియ మేపి-) ఇత్యుక్త

మర్థ ముపపాదయతి (ఆకాశస్యతు-) ఇతి. [5]

౧౦౯౮. ప్రదేశవ్యవస్థిత్యభావరూపవైషమ్యపరః (తు) శబ్దః.

౧౦౯౯. “(ఆకాశస్యతు) సర్వశరీరాణాంగమనా తత్తత్కర్ణప్రదేశే
శభదేనసంయోగోవిద్యతఇతి-(అనియమః):” ఇత్యర్థః.

(౭౦౫) ౧౧౦౦. తతఃకీమ్ ఇత్యత్రాహ (^౧ ఇతిబ్రహ్మణ్యపి-) ఇతి-

(ఇతి) :- హేతౌ. [10]

౧౧౦౧. (ఉపాధిసం^౨ యోగప్రదేశానియమః)- ఉపాధిసం
యోగస్యప్రదేశానియమః:-

౧౧౦౨. “ఏవమ్, బ్రహ్మ^౩ణ్యపిప్రదేశ^౪ భేదానియమేనోపాధి
సం^౫ యోగః,” ఇత్యర్థః. [పమ్,-

౧౧౦౩. “ఆకాశప్రదేశానియమేపి^౬, కదాచిక్తార్థకరత్వరూ
శ్రోత్రేన్ద్రియత్వమితి, ఇన్ద్రియవ్యవస్థాఉపపద్యతే:-

౧౧౦౪. ఏవమ్, బ్రహ్మణ్యపిప్రదేశభేదానియమేనోపాధిసం
యోగే, జీవత్వమపికాదాచిత్రంస్యాత్:-

౧౧౦౫. తత్, అజత్వనిత్యత్వశ్రుతివిరుద్ధమ్; అతః, జీవబ్రహ్మ
వ్యవస్థా,-నోపపద్యతే,” ఇత్యభిప్రాయః. [20]

౧౧౦౬. “పరస్పరవ్యవస్థాచానుపపన్నా:-

ఉపాధీనాంగమనే, సర్వజీవగతనుభాదిప్రతిసన్ధాన
ప్రసంగాత్:-

ప్రదేశభేదాదప్రతిసన్ధానేచ, ఏకోపాధౌగచ్ఛతి సతి,-
ప్రతిసన్ధానాభావప్రసక్తౌచ్చ:-” ఇత్యనుసంధేయమ్. [25]

మూ.—౧ ఆకాశస్యచ. ౪-గి. ఆత్మనస్తు. ౧. ౧ అపి. ౧-౭-న. ౩ ప్రదేశవివ. ౧.

వ్యా.—౧ ఇతి. ౪-గి-౭-న. ౨ యోగాఖ్యప్ర. ౯. ౩ ణ్యపీతిప్రదేశ. ౬. ౪ భేద. ౮-న.

గి యోగప్రదేశాఇ. ౯. ౬ కదాచిన్ద్రియకార్య. ౩. కాదాచిత్రకార్య. ౧-౨.

౭ యోగాజీవ. ౧-౨. ౮ ప్ర. ౧-౨-న.

- (౨౦౬.) ఆకాశస్య స్వరూపేణైవశ్రోత్రేద్వియత్వమభ్యుపగమ్యాపి,
 (౨౦౭.) పరమార్థతస్తు, ఆకాశోనశ్రోత్రేద్వియమ్, [ఇద్వియవ్యవస్థోక్తా
 (౨౦౮.) “వైకారికాదహజ్జా-రాదేకాదశేద్వియాణిజాయంతే” ఇతిహి
 (౨౦౯.) వైదికాః?— [5]
 (౨౧౦.) యథోక్తంభగవతాపరాశరేణ, - “‘తైజసాని’,-ఇద్వియాణ్యా,
 హుః. దేవావైకారికాదశ, -ఏకాదశమ్ననశ్చత్ర, దేవావైకారికా
 నస్త్యతాః” ఇతి.-
 (౨౧౧.) అయమర్థః- “‘వైకారికః, -తైజసః, -భూతాదిః,’ ఇతిత్రివిధో
 ౨హజ్జా రః, -సచ, క్రమాత్, -సాత్త్వికోరాజసస్తామసశ్చ;-

- (౨౦౬) ౨౦౭. “నభసఇద్వియత్వాభ్యుపగమేన, అయంపరిహారః క్తః,
 నేయమర్థస్థితిః,” ఇత్యాహ (ఆకాశస్య-) ఇతి.
 ౨౦౮. (స్వరూపేణైవ-) ఇతిపదేన, భూతైర్ద్వియాణామా
 ప్యాయనవ్యావృత్తిః.
 (౨౦౮) ౨౦౯. “తద్భ్రూమాణికమ్?,- కథమర్థతత్త్వమ్?” [15]
 ఇత్యత్రాహ (“వైకారికాద్”-) ఇతి.
 (౨౧౦) ౨౧౦. అత్రప్రమాణమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.
 (౨౧౧)- } ౨౧౧. వైకారికాదిపదవ్యాఖ్యానార్థమ్, - పానరుక్త్యవ్యా-
 (౨౧౩) } ఘాతశజ్జా-పరిహారార్థం చ, తంక్షోకంవ్యాచక్షే,-
 (అయమర్థః) ఇత్యాదినా. [20]
 ౨౧౧౨. “సాత్త్వికోరాజసశ్చైవతామసశ్చత్రిధామహాః”^౧
 వైకారికస్తైజసశ్చభూతాదిశ్చైవతామసః-||త్రివిధో౨
 యమహజ్జా-రోమహత్తత్త్వాదజాయతః||^౩ ఇత్యాది
 ౩ప్రకరణపర్యాలోచనయా, తదనుగుణంవ్యాఖ్యాతమ్.

౧|| వి-పు. ౧-౨-౪౭. ౨|| వి-పు. ౧-౨-౩౪. ౩|| వి-పు. ౧-౨-౩౫-౧-౨-౩౫౪.

మూ.—౧ ఇద్వియస్యవ్యవ. ౨. ౨ హి. ౧-౨-౩-౬-౪.

వ్యా.—౧ వ్యాఘాత. ౮-౪. ౨ ప్రమాణప. ౮.

- (౭౧౨) తత్ర, 'తామసాహజ్ఞాతాదేః, ఆకాశాదీనిభూతానిజాయంతే' ఇతి
సృష్టిక్రమముక్త్యా,
'తైజసాత్-రాజసాహజ్ఞా-రాత్, ఏకాదశేద్వియోనిజాయంతే'
ఇతిపరమతముపన్యస్య,
'సాత్త్వికాహజ్ఞా-రాత్, వైకారి! కాని, ఇద్వియోని, జాయంతే'
(౭౧౩) "దేవావైకారికాన్ స్తుతాః," ఇతి. - [ఇతిస్వమతముచ్యతే,
(౭౧౪) [దేవాః] - ఇద్వియోని.
(౭౧౫) ఏవమ్, 'అహజ్ఞారికాణామిద్వియోనామ్, భూతైశ్చాప్యాయ
నమ్, మహాభారతేచ్యతే. [10]

- (౭౧౬) ౨౧౩. "అహజ్ఞారికార్యప్రతిపాదకశ్లోకే, తామసాహజ్ఞా-
1 రాప్రస్తావనకథమ్?;-
౨౧౪. 'తైజసాన్యాయః,' 'వైకారికాన్ స్తుతాః' ఇత్యేత
త్రాధంఘటతే?;" ఇత్యత్రాహ (తత్ర-) ఇతి.
౨౧౫. తామసాహజ్ఞారికార్యస్య పూర్వమేవోక్త [15]
త్వాత్, తదత్రానుక్తమ్.
౨౧౬. (అహః)-ఇతి, పరమతోపన్యాసః.
౨౧౭. " (వైకారికాన్ స్తుతాః) ' ఇతి సిద్ధాంతః" ఇత్యర్థః.
(౭౧౮) ౨౧౮. "ఇద్వియవాచిపదంకిమ్?" ఇత్యత్రాహ ("దేవాః") ఇతి.
౨౧౯. "నచతుషాగృహ్యతేనాపివాచానాన్వేషేషైః,"
"మనసాతువిశుద్ధేన," ౨, "సహైవసంతం నవిజానంతి
దేవాః," ౩ ఇత్యాదిమప్రయోగానుసారేణ, (దేవ)
శబ్దః (ఇద్వియ)వాచి, "ఇత్యర్థః [హ(ఏవమ్)-ఇతి-
(౭౧౯) ౨౨౦. "త్వచిత్, ఇద్వియోనాంభౌతికత్వముచ్యతే?" ఇత్యత్రా
౨౨౧. "వైకారికాదుత్పత్తి ౨ వాచివచనావిరోధాయ, [25]
ఆపాతప్రతీతార్థత్యాగేన, తదా (ప్రాయస)మేవార్థ
ఇతి మంత్రవ్యమ్, "ఇత్యర్థః.

(౭౧౬.) “భౌతికత్వేపిన్ద్రియాణామ్,

(౭౧౭.) ఆకాశాదిభూతవికారత్వాదేవఆకాశాదిభూతపరిణామవిశేషాః,-

(౭౧౮.) వ్యవస్థితాపవ, శరీరవత్, పురుషాణామిన్ద్రియాణిభవన్తి; ఇతి;-

(౭౧౯.) బ్రహ్మణిచచ్చేద్యేనిరవయవే నిర్వికారేత్వనియమేనానన్తహే [5]

యోపాధిసం సర్వః దోషోదుష్పరి హర పవ, ఇతి;-

(౭౨౦.) శ్రద్ధధానానామేవాయంపక్షః;” ఇతి, శాస్త్రవిదోనబహుమన్యస్తే.-

(౭౨౧) ౨౨౨౨. ఆపాతప్రతీతార్థవరత్వాభ్యుపగమేన చూషయతి (భౌతికత్వేపి-) ఇతి;-

౨౨౨౩. పూర్వమ్,- భూతానామేవేన్ద్రియత్వాభ్యుపగ [10]
మేనపరిహారఉక్తః;-

అత్ర, భూతపరిణామత్వాభ్యుపగమేనోచ్యతే, ఇతిభిదా.

(౭౨౨) ౨౨౨౪. “భూతపరిణామత్వావిశేషాత్ అనిన్ద్రియత్వమపిస్యాత్,-ఘటవత్;”- ఇతిశబ్దాగ్రపరిహారార్థమ్ (భూతవికారత్వాదేవ-) ఇత్యుక్తమ్. [15]

౨౨౨౫. (ఆకాశాదిభూతపరిణామవిశేషాః) (ఆకాశాదిభూతవికారత్వాదేవ,) (శరీరవత్) (వ్యవస్థితాపవ) (పురుషాణామిన్ద్రియాణిభవన్తి-) ఇత్యన్వయః;-

౨౨౨౬. “నహిశరీరస్యభూతపరిణామః మవిశేషత్వాదశరీరత్వమ్;-పవమ్, భూతపరిణామత్వేన ఇన్ద్రియాణ్యపి వ్యవస్థితానిభవన్తీతి, జీవస్యబ్రహ్మపరిణామత్వాభావాత్, వ్యవస్థాఅనుపపన్నా;” ఇత్యర్థః.

౨౨౨౭. “బ్రహ్మపరిణామత్వేపిజీవస్య, అజత్వనిత్యత్వః శ్రుతిభాధః; అకృతాభ్యాగమ, కృతవిప్రణాశ, ప్రసంగశ్చ;- బ్రహ్మణోనిర్వికారత్వశ్రుతిచాధశ్చ;” ఇత్యభిపాయః.

- (౭౨౧.) స్వరూపపరిణామాభ్యుపగమాత్, అవికారశ్రుతిర్బాధ్యతే.
 (౭౨౨.) ౧. “నిరవద్యతాచ బ్రహ్మణః శక్తిపరిణామః” ఇతిచేత్;-
 (౭౨౩.) కేయంశక్తి రిత్తుచ్యతే?,-
 (౭౨౪.) కిమ్, బ్రహ్మపరిణామరూపాః, ఉత బ్రహ్మణోనన్యకాపి? ఇతి;- [5]
 (౭౨౫.) ఉభయపక్షేపి, స్వరూపపరిణామోఽవర్జనీయపవ... ..

౨౨౨౯. (నిరవయవ) త్వమ్, (నిర్వికార) త్వంచ (అచ్యేద్య) త్వేహేతుః.

- (౭౨౦) ౨౨౨౯. (శ్రద్ధానానామ్)- “న్యాయనిరూపణామనామ్- ఉపదేశమాత్రతృప్తానామ్,” ఇత్యర్థః. [10]

౨౨౩౦. పవమ్, జీవబ్రహ్మైక్యాభ్యుపగమే నిర్దోషత్వశ్రుతిబాధ ఉక్తః:-

- (౭౨౧) ౨౨౩౧. అవిరూపేణ బ్రహ్మణః పరిణామాభ్యుపగమేరూపణ మాహ (స్వరూప-) ఇతి [ఇత్యర్థః]

౨౨౩౨. (అవికార)త్వ(శ్రుతి)ర్నిర్మలత్వశ్రుతిశ్చబాధ్యేతే, [15]

- (౭౨౨) ౨౨౩౩. “నస్వరూపేణ (పరిణామః), అపితు, - (శక్తి) రేవ పరిణమతే

౨౨౩౪. “దేవాన్తశక్తిమ్” ఇత్యాదివచనాత్;-”

ఇతిశఙ్కతే (బ్రహ్మణః-) ఇతి.

- (౭౨౩) ౨౨౩౫. రూపయతి (కేయమ్-) ఇతి. [20]

- (౭౨౪) ౨౨౩౬. (బ్రహ్మణోనన్యకాపి-) ఇతి- “బ్రహ్మస్వరూపమేవ” ఇత్యర్థః.

౨౨౩౭. వికల్పశిరః స్త్యేన, అత్యంతభేదోనశఙ్కతః,- తదనభ్యుపగమాత్.

- (౭౨౫) ౨౨౩౮. శిరోద్వయేపిరూపణమాహ (ఉభయ-) ఇతి. [25]

౨౨౩౯. పవమ్, భాస్కరమతంత్రతిక్షిప్తమ్.

- (౭౨౬.) 1 తృతీయేపితే;- జీవబ్రహ్మణో² ర్భేదవదభేదస్య చాభ్యుపగమాత్;-
 (౭౨౭.) తస్యచ, తద్భావాత్, సౌభరిభేదవత్, స్వావతారభేదవచ్ఛ, -
 సర్వస్య ఈశ్వరభేదత్వాత్, సర్వజీవగతాదోషాస్తస్యైవస్యః.

(౭౨౬)-} ౨౨౮౦. అథయాదవప్రకాశమతం నిరస్యతి (తృతీయేపి-) [5]
 (౭౬౯)} ఇత్యాదినా.

౨౨౮౧. భాసరయాదవప్రకాశభ్యామ్, స్వాభిమతార్థసాధకప్రమాణసిద్ధ్యర్థమ్, బద్ధమోక్షాదివ్యవస్థాసిద్ధ్యర్థంచ, ప్రపంచస్య పారమార్థ్యమభ్యుపేతమ్.

౨౨౮౨. తత్ర, ముక్తావభేదశ్రుతేః, (భేద)స్యాపాధికత్వమ్, (అభేదస్య)స్యాభావికత్వంచ, (జీవబ్రహ్మణో³) రభ్యుపేతమ్.-

౨౨౮౩. “అవిద్యుష్టాణోస్తు, సర్వస్య బ్రహ్మాత్మకత్వశ్రుతేః, నిర్మలత్వాదిశ్రుతేః, ఉపాధ్యస్తరాభ్యుపగ¹మే²నవస్థానాచ్ఛ, భేదాభేదాస్వాభావికావ³భ్యుపగతోభాసరమతే.-

౨౨౮౪. యాదవప్రకాశమతేతు, ముక్తావపిభేదగర్వేష శ్రుతేః, జీవబ్రహ్మణో⁴ శ్చ భేదాభేదాస్వాభావికావ⁵కావభిమతాః.” ఇతిభిదా.-

(౭౨౬) ౨౨౮౫. తత్ర, భాసరమతప్రతిక్షేపానన్తరమ్ యాదవప్రకాశమతం నిరస్యతే (తృతీయేపి-) ఇతి.

(౭౨౭) ౨౨౮౬. (తస్యచ, తద్భావాత్) - బ్రహ్మణో, జీవభావాత్.

౨౨౮౭. ఏకజీవభేదస్య, (సౌ⁴భరి) దృష్టాంతః.

౨౨౮౮. ఈశ్వరభేదస్య, (స్వావతార) దృష్టాంతః.

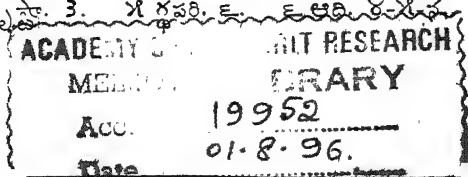
౨౨౮౯. నహి సౌభరిశరీరభేదాజ్జీవభేదః;-

౨౨౯౦. నచ సృసింహవామనాదీనామనీశ్వరత్వమ్?

౨౨౯౧. “యథా, త్వన్మతే, భేదశ్రుతిము⁵ ఖ్యాద్ధాపరి [25] త్యాగేన, స్వాభావికభేదాభ్యుపగమాత్, బ్రహ్మణి జీవగతదో⁶షాద్యస్పర్శః;-

మూ. — ౧ తృతీయపక్షేపితే. ౪-౫. ౨ ర్భేదస్యాసభ్యు. ౧. ౩ భేదత్వాచ్ఛ. ౧.

వ్యా. — ౧ మేనావస్థా. ౧. మేనవ్యవస్థా. ౪-౫. ౨ భ్యుపేతా. ౩-౬. ౩ కావితమతాభిమతా. ౬. కావితమతభిదాన్తి. ౩. కావితమతావిభిదా. ౧౧. కావితమతభిదా. ౪-౫. ౪ భరిష్టా. ౩. ౫ ర్భరి. ౬. ౬ ఆది. ౪-౫.

(౭౨౮.) ఏతదుక్తంభవతి:-

(౭౨౯.) “ఈశ్వరః, స్వరూపేణైవసుర నరలిర్యక్ష్ణావరాదిభేదేనావ
^౨స్థితః^౩ ఇతి ^౩హితదాత్తుకత్వవర్ణనం క్రియతే?,-

౨౨౫౨. తథా, అస్మాభిరపిస్వాభావికోభేదో^౨ భ్యుపగతః, ^౧నత్వా
 విద్యుకః, ఔపాధికోవేతి, అస్తత్వత్వేపినకశ్చిద్దోషః;-

౨౨౫౩. అభేదశ్చ^౧ తేరపిముఖ్యార్థస్వీకారేయోదోషస్త్యయా
 ఆపాద్యతే, ^౨సః, త్వత్వత్వేపితుల్యః;-

౨౨౫౪. అభేదశ్చ^౧ తిముఖ్యార్థస్య, త్వత్వత్వేపిస్వీకృతత్వాత్;-

౨౨౫౫. తస్మాత్, అస్మాన్^౧ ఇతి, అయం^౨ షఆపాదయతుం [10]
^౩నయుజ్యతే:-

౨౨౫౬. కిచ్చ, విదవిదీశ్వరాః^౧ బ్రహ్మాంశభూతాః, బ్రహ్మతుతదంశీ
 తస్మాత్, ‘యథా, మృదంశభూత ఘటశరావాదీనా
 మన్యోన్యగుణదోషాసంకరః;-

(౭౨౮) ౨౨౫౭. ఏవమ్, బ్రహ్మాంశభూతయోర్ద్వీవేశ్వరయోరపి, గుణదో
 షాసంజరః:-” ఇతి శబ్దాయామాహ (ఏతదుక్తమ్)-ఇతి.

(౭౨౯) ౨౨౫౮ (ఈశ్వరః స్వరూపేణైవ-) ఇత్యనేన, ఈశ్వరస్య బ్రహ్మాం
 శత్వం నిరస్తంభవతి,-

౨౨౫౯. జగత్కారణత్వంహి బ్రహ్మలక్షణమ్?.

౨౨౬౦. “కారణవాక్యానిచ “సదేవసోమ్యేదమగ్రతీత”^౧
 “బ్రహ్మవాఇదమేకపవాగ్రతీత”^౨

౨౨౬౧. “ఆత్మావాఇదమేకపవాగ్రతీత”^౩

౨౨౬౨. “ఏకోహవై నారాయణతీత”^౪

౨౨౬౩. “విష్ణుస్తదాసీద్ధరిరేవనిషగళః”^౫

౨౨౬౪. “తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరమ్”^౬ ఇత్యారభ్య-

౨౨౬౫. “సకారణంకరణాధిపాధిపః”^౭ ఇత్యాదీ^౮ ౧,

౨౨౬౬. ఏకకణ్ఠేన ఈశ్వరస్య జగత్కారణత్వం వదంతి:-

౨౨౬౭. ఈశ్వరస్యచ, “నతత్వమశ్చాభ్యధికశ్చర్మశ్యతే”^౯ ౨

ఇతి, సమాభ్యధికరాహిత్యంచత్రూయతే;-

౨౨౬౮. తచ్చ, ఈశ్వరస్య బ్రహ్మాంశత్వేత్వేతు నఘటతే, [30]

౧॥ ఛా-ఉ. ౬-౨-౧. ౨॥ బృ-ఉ. ౩-౪-౧౧. ౩॥ ఐ-ఉ. ౧-౧-౧. ౪॥ మఘా-ఉ. ౧.
 ౫॥ ౬॥ శ్వే-ఉ. ౬-౧౩. ౭॥ శ్వే-ఉ. ౬-౧౯. ౮॥ శ్వే-ఉ. ౬-౧౬.

మూ.-౧ రస్యస్య. ౧. ౨ స్థితిరితిహి. ౧. ౩ హి. ౪-గీ-స.

వ్యా.-౧ సత్వవిద్యా. ౧. సత్వావిద్యభౌపా. ౩. ౨ సచత్వత్వ. ౪-గీ-౬.

౩ సశక్యతే. ౩-౪-౫. ౪ దిక్షక. ౪-గీ-౬.

- (౭౩౦.) తథాసతి, ఏకమృత్పిణ్డారబ్ధఘటశరావాదిగతాన్యదకాహరణాదీ
నిసర్వకార్యాణి, యథాతస్యైవభవన్తి;- [త్వోః" ఇతి.]
- (౭౩౧.) ఏవమ్, సర్వజీవగతసుఖదుఃఖాది, - సర్వమ్, ఈశ్వరగతమేవస్యా
- (౭౩౨.) "ఘటకరకాదిసంస్థానానుపయుక్తమృద్ధ్రవ్యమ్, యథాకా [5]
ర్యాస్తరానన్వితమ్,
- (౭౩౩.) ఏవమేవ 1 సుర పశుమనుజాది జీవత్వానుపయుక్తేశ్వరః, సర్వజ్ఞ
స్సత్త్వసంకల్పత్వాదిగుణాకరః," ఇతిచేత్;-

అంశాదంశి 1 నో² ధికత్వేన, ఈశ్వరాదవ్యధికస్య,-
సంభవాత్;- [10]

౨౨౬౯. తస్మాత్, సమాభ్యధికరాహిత్యాత్, జగత్కారణ
త్వాచ్చ, ఈశ్వరపవబ్రహ్మేతి, ఈశ్వరస్య బ్రహ్మం
శత్యమనుపపన్నమ్:-

౨౨౭౦. ఇత్యభిప్రాయేణ (ఈశ్వరస్వరూపేణ-) ఇత్యుక్తమ్:-

- (౭౩౦) ౨౨౭౧. "నహిత్యయా, అన్తఃకర్తృత్వశరీరభావేన [15]
తాదాత్మ్యంవర్ణ్యతే;-

౨౨౭౨. అపితు (ఈశ్వరఃస్వరూపేణైవసురస) రాదియాపేణ
(స్థితఇతిహి) తాదాత్మ్యంవర్ణ్యతే:-

౨౨౭౩. (తథాసతి) (మృత్పిణ్డారబ్ధఘటాదిగతోదకాహరణా)
దికార్యాణి, యథా, మృత్పిణ్డారైవ(భవన్తి), [త్యర్థః.

౨౨౭౪. (ఏవమ్, సర్వ జీవగతసుఖదుఃఖ) భాగీశ్వరస్సౌత్వికః? ఇ

- (౭౩౨) ౨౨౭౫. పునః, పరమతంశజ్జతే (ఘటకరకాది-) ఇతి:-

౨౨౭౬. "యద్యపి కార్యత్వేనో పయుక్తమృదంశస్పర్శి,-
ఘటాదిగతోదకాహరణాది, -భవతి,

తథాపి, కార్యత్వేనానుపయుక్తమృదంశాస్తరస్పర్శి,-
సభవతి, [నప్రసజన్తిః" ఇత్యర్థః.

౨౨౭౭. తథా (జీవత్వానుపయుక్తేశ్వరాం) శేజీవగతదోమాః

మూ.—౧ సురసరజీవత్వాను. ౧. సురసరమనుజాది. ౩. సురసరపశుమనుజాది. ౬.
సురపశుమనుష్యజీవ. ౮.

వ్యా.—౧ అధికత్వేన. ౪-గి-౬-న. ౨ నైవేత్సు. ౩. ౩-సర్వజగతస్సర్వసుఖ. ౩. [౩౦]
సర్వజీవగతస్సర్వసుఖ. ౧-౨-౮. ౪ కార్యకరత్వేనాప. ౪-గి.

(౨౩౪.) సత్త్వమ్,

(౨౩౫.) “సపవశ్శశ్వరః పశేనాం శేనకల్యాణగుణా కరః, సపవశ్చాన్యేన
అంశేన హేయగుణాకరః”, ఇత్యుక్తమ్, -ద్వయోరంశయోరీశ్వర
త్వా విశేషాత్. [5]

(౨౩౬.) “ద్వావంశౌవ్యవస్థితౌ” ఇతిచేత్,

(౨౩౭.) కస్తేన లాభః:-

(౨౩౮.) ఏకస్యైవ, పశేనాం శేన నిత్యదుఃఖత్వాత్,

(౨౩౯.) అంశాన్తరేణ సుఖత్వమపి నేశ్వరత్వాయకల్పతే:-

(౨౪౦.) యథా, దేవదత్తస్యైకస్మిన్ హస్తే ద్వంద్వపజాగ్రాను⁸ లేపః కే [10]
యూరకటకాఙ్గుళీయకాలగ్గారః,

(౨౪౧.)⁹ ఏతస్యైవాస్యస్మిన్ హస్తే ముద్గరాభిఘాతః, కాలానలజ్వాలాను
ప్రవేశశ్చ, తద్వదేవశ్శశ్వర¹⁰ స్స స్యాత్ ఇతి,
బ్రహ్మజ్ఞానపత్రోదపిపాపీయానయం భేదాభేదపక్షః,-

(౨౪౨.) ౨౨౭౮. పరిహరతి (సత్త్వమ్-) ఇతి. [15]

౨౨౭౯. “తత్రాపి, అంశేన ఏకత్వాత్, శశ్వరస్యైవ దోషః ప్ర
సజతి” ఇత్యర్థః.

(౨౪౩.) ౨౨౮౦. జీవేశ్వరాంశయోర్ద్వైవస్థితత్వాత్, జీవగతదోషః,
నేశ్వరస్సృక్, ఇతిశబ్దాత్ (ద్వావంశౌ-) ఇతి.

(౨౪౪.) ౨౨౮౧. గూఢయతి (కః) ఇతి. [20]

(౨౪౫.) ౨౨౮౨. “శశ్వరస్య చేతనత్వేన స్వాంశజీవగతస్వదుఃఖప్ర
తిసన్ధాతృత్వాత్ (అంశాన్తరేణ సుఖత్వం... నేశ్వర
త్వాయ) భవతి” ఇత్యర్థః.

(౨౪౬.) ౨౨౮౩. తత్రదృష్టాన్తమాహ (యథా-) ఇతి.

౨౨౮౪. ఐహికాల్పసుఖస్య, మోక్షసుఖస్యచ, స్థానే, (చద్వనా...
నులేపః కేయూరా... దృలకాగ్ర) శ్చ.

౨౨౮౫. ఐహికాల్పదుఃఖ, నారకానన్తదుఃఖ, స్థానే, (ముద్గరా)
భిహతిః (కాలాగ్ని... ప్రవేశశ్చ).

మూ-౧ సప్తమ - ౪-౫-స. ౨ - శశ్వరః- ౨- స. ౩ - తేనాం శేన- ౩- ౬-౮. ౪- కరః
ఏకేనాం శేన హే - ౪ - ౫.

౫-చ- ౪- ౫. స. ౬ ఏకాంశేన - ౧- ౨- ౩-౮. ౭త్వ - ౩- ౬ - స. ౮ లేపనకే - ౬.

౯ తస్యైవ- ౨- ౬-౧౦. ౧౦ స్థ- ౨- ౩- ౪-౫. స్యాపీతి బ్ర- స్యాపీతి బ్ర - ౧౦.

- (౨౪౨.) అపరిమితదుఃఖస్యపారమార్థికత్వాత్,
సంసారిణామనన్తత్వేన దుస్తరత్వాచ్చ,
(౨౪౩.) “తస్మాద్ద్విలక్షణోఽయంజీవాంశః” ఇతిచేత్? -
(౨౪౪.) అగతోఽసితర్హి నుదీయంపథానమ్ - [5]
(౨౪౫.) ఈశ్వరస్యస్వరూపేణతాదాత్మ్యవర్ణనేస్యాదయందోషః -
(౨౪౬.) ఆత్మశరీరభావేనతు తాదాత్మ్యప్రతిపాదనే నకశ్చిద్దోషః,
(౨౪౭.) ప్రత్యుత నిఖిలభువననియమనాదిర్మహా గుణగణప్రతిపాదితో
భవతి -

(౨౪౨) ౨౨౬. భేదాభేదపక్షస్యపాపీయస్త్వముపపాదయతి [10]

(అపరిమిత-) ఇతి -

౨౨౭. ఔపాధికభేదనాదిన్పితుల్యమిదం (పాపీయ) స్తవమ్,
తతోపాధిక్యబుద్ధ్యాపశ్చత్తనత్వాదత్రేదం దూషణ
ముక్తమ్.

(౨౪౩) ౨౨౮. అగత్యా పరేణవిలక్షణత్వాభ్యవగమంశఃకరతే [15]
(తస్మాద్-) ఇతి.

(౨౪౪) ౨౨౯. అభ్యవగమేన ప్రతిపత్తిం దూషయతి (అగతోఽసి-) ఇతి -
౨౩౦. అపసిద్ధాస్తప్రసక్త ఇత్యర్థః.

(౨౪౫) ౨౩౧. “భవత్ప్రక్షేప్తభేదశ్చ తిరముఖ్యాథాస్యాత్ ; -
౨౩౨. ముఖ్యార్థస్వీకారే, ఉక్తదోషాపాతస్యాత్ :” ఇతిశక్తా
యాంతంపరిహర్తుం స్వరూపేణతాదాత్మ్యవర్ణనేతం
దోషమనుమన్యతే (ఈశ్వరస్య-) ఇతి.

(౨౪౬) ౨౩౩. తర్హి “కథమ్, భవతా (తాదాత్మ్య)ంపర్ణ్యతే” ఇత్యతా
వా (ఆత్మ-) ఇతి.

౨౩౪. “న కేవలందోషాభావః, మర్త్యగుణసిద్ధిః” ఇత్యా [25]
వా (ప్రత్యుత-) ఇతి

౨౩౫. (ఆది) శబ్దేన ధారకత్వశేషిత్యాద్యవ్యతే.

మూ-౧ నాపిదు-౧. ౨సిహి త-౨. ౩దిభర్తృహ-౨. ౪-౧౦. ౪గణ-౧. ౬-౮ న.

వ్యా-౧- గతిమాశం-౩. గతదూషణమాశం-౬. ౨-తు-౧. ౨-న. ౩భత్పరి-౩. ౪వలదో-౩-౬.

- (౭౪౮.) సామానాధికరణ్యంచముఖ్యవృత్తమ్.
- (౭౪౯.) అపిచాపకస్యవస్తునోహిభిన్నాభిన్నత్వంవిరుద్ధత్వాన్నసంభవతీతి ఉక్తమ్;-
- (౭౫౦.) ఘటస్యపటాద్భిన్నత్వే సతి, తస్యతస్మిన్నభావః, [5]
- (౭౫౧.) అభిన్నత్వే సతి తస్యచాభావః ఇతి,
- (౭౫౨.) ఏకస్మిన్నామేవ, ఏకస్మిన్నేవేవ, ఏకస్యపదార్థస్యయుగవత్సద్భావః, అసద్భావశ్చ, - విరుద్ధః.
- (౭౫౩.) “జాత్యాత్మనా భావః, వ్యక్త్యాత్మనాచాభావః” ఇతిచేత్;-
-
- (౭౪౮) ౨౨౯౬. తర్హి ముఖ్యత్వంసాధిదిత్యతాహ (సామానాధి [10]
కరణ్యంచ-) ఇతి.
౨౨౯౭. ఏవమ్, శుక్తేః, జీవబ్రహ్మణోర్భేదాభేదపరత్వంయూషితమ్;-
- (౭౪౯) ౨౨౯౮. ఇదానీంసామాన్యేన సర్వస్యవస్తునో భిన్నాభిన్నత్వం నిరస్యతి (అపిచ-) ఇతి. [15]
౨౨౯౯. (ఉక్తమ్-) ఇతి.- నిర్విశేషవస్తు నిరాసేప్రసంగాత్ (ఉక్తమ్-) ఇత్యర్థః.
- ౭౫౦) ౩౦౦౦. తత్రవిరుద్ధత్వహేతోస్సిద్ధవత్తారేణాసంభవఉక్తః;-
౩౦౦౧. అత్ర, తదేవవిరుద్ధత్వంకథమ్? ఇతిశంకాయామ్ తదుపపాద్యతే (ఘటస్య-) ఇతి. [20]
౩౦౦౨. (ఘటస్యపటాద్భిన్నత్వం) నామ- తస్యతతా (భావః)
౩౦౦౩. (అభిన్నత్వం) నామ-తత్ర (తస్య... భావః) ఇత్యర్థః.
- (౭౫౨) ౩౦౦౪. తతఃకీమ్? ఇత్యతాహ (ఏకస్మిన్-) ఇతి.
- (౭౫౩) ౩౦౦౫. ఆకారభేదాదపిరోధంశంకాతే. (జాత్యా-) ఇతి.
౩౦౦౬. “జాతిషుభ్యుపగచ్ఛద్భిరభివతభేదాభేదమావశేన, [25]
తామనభ్యుపగచ్ఛద్భిరభివతభేదాభేదోపప్రతిష్ఠిస్త
సాన్యతః” ఇత్యభిపాయేణ (జాత్యాత్మనా-) ఇత్యాద్యుచ్యతే.

మూ.—౧-ఏకస్యైవవస్తునోభి- ౨-౮-౯. ౨ఘటాద్భిన్న-౧-౨. ౩తాదాత్మ్యతయాత
స్మిన్న-౧౧. ౪-తస్యసద్భావః ౬. ౫ తాదాత్మ్యతయాభావః-౧౧. ౬ స్యహివ.
౨-౩-౪-౫. ౭నాచభావః-౧. ౮చేన్న-౮.-౧౧.

వ్యా.—౧ త్వ- ౩ న. ౨ ఘటాద్భి- ౧-౯. ౩ జాత్యాత్మ్య-౧.

(౨౫౪.) జాతేః ముణ్డేన చాభేదే సతి; ఖణ్డే ముణ్డస్యాపి సద్భావప్రసంగః;-

(౨౫౫.) ^౧ఖణ్డేన చ జాతేరభిన్నత్వే సద్భావః; భిన్నత్వే ^౨సద్భావః;- అశ్వేషు హి షఃత్వస్య వేతి షరోధోదుష్పరిహరపవ-.

(౨౫౪) ౩౦౦౭. అత్ర జాతివ్యక్త్యోకిమ(అభిన్నత్వ)మ్?-[5]

ఉత(భిన్నత్వ)మ్?-

౩౦౦౮. ఉత(భిన్నాభిన్నత్వ)మ్- ఇతి వికల్పః భిషేత్య,

(అభిన్నత్వ)పయేదూషణమాహ (జాతేః-) ఇతి.

౩౦౦౯. జాతివ్యక్త్యోరభేదశ్చేత్;- ఖణ్డముణ్డవ్యక్తిద్వయేన

జాతేరభేదాత్, ఖణ్డస్య ముణ్డత్వప్రసక్త్యర్థః. [10]

౩౦౧౦. తత్ర భిన్నత్వపయే, వ్యక్తిగతోభేదః, జాతిగతశ్చ భేదఇతి

౩౦౧౧. నైకస్యద్వావ్యక్త్యతేతి దూషణస్య సుప్రత్యాత్, తదనుక్తమ్. [నా-]

(౨౫౫) ౩౦౧౨. (భిన్నాభిన్నత్వ)పయేదూషణమాహ (ఖణ్డేన చ-) ఇత్యాది

(౨౫౬) ౩౦౧౩. “జాతేః, ముణ్డస్య చాభేదాత్, ^౧ఖణ్డస్య ముణ్డత్వప్రసక్తః;-

౩౦౧౪. జాతేః, ముణ్డస్య చాభేదా^౨దశ్వస్య గజత్వాభావవత్,

ఖణ్డస్య ముణ్డత్వాభావప్రసక్తః ఇతి షరోధః;-

౩౦౧౫. యద్వా జాతివ్యక్త్యోరభేదే, ఖణ్డస్య జాతిరూపత్వప్రసక్తః;-

౩౦౧౬. భేదే, ఖణ్డస్య జాతిరూపత్వాభావప్రసక్తః, - ఇతి

౩౦౧౭. ఏవమ్, యుగపత్, ఏకతైక్యస్య భావాభావ (షరోధోదుష్పరిహర) ఇత్యర్థః.

౩౦౧౮. “జాతిరూపేణాభేదః, వ్యక్తిరూపేణాభేదః, - ఇత్యేవం

రూపభేదాభేదరూపణేన, అవస్థాన్యనాభేదః, ద్రవ్యరూ

పేణాభేదఇత్యేవం రూపభేదాభేదశ్చ యాదవ ప్రకాశా

భినుతోనిరస్తోభవతి తుల్యన్యాయత్వాత్ [25]

౩౦౧౯. యద్వా జాతిశబ్దోద్రవ్యపరః,

౩౦౨౦. వ్యక్తిశబ్దః^౩ అవస్థాపరః ఇతి యోజనీయమ్;-

౩౦౨౧. న హి దృష్టేనుపపన్నత్వాదుః-

మూ. - ౧ - చ - ౩ న. ముణ్డాభే- ౧. ౨. ఖణ్డే చ జాతే- ౨-౪-౬, ౮-౯.

౩ త్వ-౧-౩-౯-స.

వ్యా. - ౧ ఖణ్డచేత్య-౩-౪-౫. ౨ ఖణ్డత్వస్యము- ౬. ౩ అశ్వేగజ- ౯. ౪ దృవ్యా
వస్థా-౪-౫. ౬. ౫ ఇత్యేవంయో-౮. ౬ దృష్టేనుపపన్నః-౧. దృష్టేనోపపన్నంనామ-౬.

- (౭౫౬.) జాత్యాదేః, వస్తుసంస్థానతయా వస్తుసప్రకారత్వాత్,
 (౭౫౭.) ప్రకారప్రకారిణోశ్చ పదాద్ధాన్తరత్వమ్,
 (౭౫౮.) ప్రకారస్య పృథక్స్థితిర్నర్హత్వమ్, పృథగనుపలబ్ధశ్చ,
 (౭౫౯.) తస్య సంస్థానస్య చానేకవస్తుషు ప్రకారతయా ౭ వస్థితిశ్చ, ఇత్యాది
 పూర్వమేవోక్తమ్. (౩౧౭ - ౩౧౯)

(౭౫౬) తస్మాద్భేదా భేదయోః ప్రతిపన్నత్వేన నోక్తదోషప్రసంగః" ఇతి శక్తాయాం ప్రతిరీకృతశ్చేద్యాహ (జాత్యాదేః-)

ఇతి.-

౩౦౭౭. ప్రథమపిణ్డగ్రహణే ౭ భేదేన గ్రహణమ్, భేదాభేదసాధనత్వేన హి పరైరుచ్యతే-తత్ప్రతిత్యుక్తమ్.

(౭౫౭) ౩౦౭౮. (ప్రకారప్రకారిణోశ్చ పదాద్ధాన్తరత్వమ్-) ఇతి.
 ౩౦౭౯. (వస్తుసంస్థానతయా-) ఇతి- (సంస్థాన) శబ్దః అపృథక్స్థితి
 ౩౦౮౦. భర్తృవాచీ (వస్తుసంస్థానతయా వస్తుసప్రకారత్వాత్)
 ౩౦౮౧. అపృథక్స్థితిభర్తృత్వేన (వస్తునః) విశేషణత్వాదిత్యర్థః.
 ౩౦౮౨. ఇదమ్ ఇథమ్ ఇతి ప్రకారప్రకారిభావేన ప్రతీతేః, నాతాభేద ఇతి స్పష్టమ్.

౩౦౮౩. (పృథక్స్థితిభర్తృత్వమ్-) ఇత్యనేన సహజానుపలబ్ధినియమాప్రత్యుక్తః-

౩౦౮౪. హత్వర్థీయప్రత్యయనిరపేక్షసామానాధికరణ్యమపి, అపృథక్స్థితిభర్తృవాచిత్వాత్, ఇత్యుక్తం భవతి.-

౩౦౮౫. ఏకశబ్దానువిధప్రత్యయః పర్యవృత్త్యాత్,-

౩౦౮౬. నతు, భర్తృభక్తిణోరభేదాత్ ఇతి స్ఫుటతరమ్.

(౭౫౯) ౩౦౮౭. (సంస్థానస్య చానేకవస్తుషు ప్రకారతయా స్థితిశ్చ-) ఇత్యనేన ప్రథమపిణ్డగ్రహణేపి, సంస్థానస్య గ్రహణ మస్త్యుక్తం భవతి;-

౩౦౮౮. అన్యథా, ద్వితీయపిణ్డగ్రహణే ౭ సువృత్తిర్న హి బోధ్యం శక్యతే.

౩౦౮౯. "నిర్వికల్పకప్రత్యయేణాభేదేన గృహీతమ్" ఇతి చేత్;- తదపి ప్రత్యుక్తమ్, ఇతి (ఆది) శబ్దాభిప్రాయః. [౩౦]

(౭౬౦.) 1సోయమితిబుద్ధిప్రకారైక్యాత్.

(౭౬౧.) అయమపి, దణ్డీతిబుద్ధివత్ -

(౭౬౦) ౩౦౩౫. “అనువృత్తజాతిః, నవ్యావృత్తం సంస్థానం భవతి”

ఇతిశక్తాయామ్, సంస్థానమేవ జాతిరిత్యుపపాదయతి
(సోయమితి-) ఇతి.

౩౦౩౬. (ప్రకారైక్యాత్) “ఏకప్రకారత్వాత్ - తుల్యప్రకార
త్వాత్” ఇత్యర్థః.

౩౦౩౭. “సంస్థానాతిరేకేణ జాతిర్నాన్యకాచిదుపలభ్యతే,-

౩౦౩౮. అనువృత్తవ్యవహారేణ కల్ప్యతేచేత్, [10]

౩౦౩౯. తదయుక్తమ్, అనువృత్తవ్యవహారస్యాన్యథాసిద్ధేః,-

౩౦౪౦. అశ్వగజమహిషగవాదిషు ఇయంజాతిరియంజాతిరిత్య
నువృత్తవ్యవహారేపి, సహజాతిషు జాత్యంతరం క
ల్ప్యతే?;-

౩౦౪౧. ఇయంవ్యక్తిరియంవ్యక్తిరితివ్యవహారేణ, [15]

వ్యక్తిషు సహజవ్యక్తిత్వజాతిః కల్ప్యతే?;-

౩౦౪౨. సహజవ్యవహారః సాదృశ్యాత్ :-

౩౦౪౩. తస్మాత్, కల్పకస్యాన్యథాసిద్ధత్వాత్, సంస్థానాతిరిక్త
స్యాదర్శనాత్, సంస్థానమేవజాతిః” ఇత్యర్థః.

౩౦౪౪. (సోయమితిబుద్ధిః) అనువృత్తవిషయవ్యవహారాన్ని
తా(బుద్ధిః)-తజ్ఞాతీయత్వబుద్ధిః-

౩౦౪౫. “(అయమపి) గౌః” ఇతి బుద్ధిరిత్యర్థః.

(౭౬౧) ౩౦౪౬ (దణ్డీతిబుద్ధివత్-) ఇతి.-

౩౦౪౭. “అయందణ్డీ (అయమపిదణ్డీ) తివ్యవహారేదణ్డీత్వం నా
మజాతిః, నవ్యాస్త్రీ?, ఇత్యర్థః. [25]

మూ - ౧- సోయందేవదత్తఇతిబు- ౧.

వ్యా. - ౧ - భవతి-స. ౨ సవ్యతిరే ౩. ౩ జాతిర్నామ్- ౪-౫-స. ౪-హి-౧
౨ స. ౫ సాసాదృశ్యాత్. ౧-౮-౬- వృత్తివిష. ౧-౬. ౭-బుద్ధివదిత్య-౯. ౮-అపి-౮-స.

- (౭౬౨.) అయమేవ¹చజాత్యాదిప్రకారోవస్తునో²భేద ఇత్యుచ్యతే,
 (౭౬౩.) తద్యోగపవ,³వస్తు, -భిన్నమ్, ఇతివ్యవహారహేతురిత్యర్థః.
 (౭౬౪.) సచ, వస్తునో²భేదవ్యవహారహేతుః, స్వస్యచ,
 (౭౬౫.) సంవేదనవత్;- [5]
 (౭౬౬.) యథాసంవేదనమ్,³వస్తునో² వ్యవహారహేతుః,
 (౭౬౭.) స్వస్యవ్యవహారహేతుశ్చ, -భవతి--

౩౦౮౨. గుణక్రియా¹త్వసలను² వృత్తవ్యవహారోపి పా³భాక
 రాణాంప్రతిబద్ధీత్వేన వక్తవ్యః-

౩౦౮౩. “ప్రతియోగిబుద్ధినిరపేక్షోజాత్యాదిః, [10]

- (౭౬౮) ౩౦౮౦. ప్రతియోగిసాపేక్షో²భేదో³భవితుం నార్హతి, ఇతిశక్తా
 యాంజాత్యాదిరేవభేదఇతిసాధయతి(అయమేవచజా
 త్యాదిః-) ఇతి.

- (౭౬౩) ౩౦౮౧. “జాత్యాదేర్భేదఇతికిమ్, సంజ్ఞాకరణం³ దేవదత్తా
 దివత్” [15]

౩౦౮౨. ఇతిశక్తాయాంతద్వివృణోతి (తద్యోగపవ-) ఇతి.-

౩౦౮౩. “అభేదబుద్ధివిరోధీహిభేదః? -జాత్యాదిగ్రహణే అభేద
 బుద్ధివృక్షేజాత్యాదిరేవభేదః” ఇత్యర్థః.

- (౭౬౪) ౩౦౮౪. “జాత్యాది విషయభేద వ్యవహారే హేత్వంతరాపే
 త్తయాలనవస్థాప్రసంగః, ఇత్యత్రాహ(సచ-) ఇతి- [20]

౩౦౮౫. స్వపరనిర్వాహకోజాత్యాదిరిత్యర్థః.

- (౭౬౫) ౩౦౮౬(సంవేదనవత్-) ఇతి-- సంవేదనస్వస్వపరవ్యవహార
 హేతుత్వంహిపరాభ్యుపగతమ్?

- (౭౬౬) ౩౦౮౭. తదేవవివృణోతి(యథా-) ఇతి--

మూ.—౧- చ- ౧-౧౦ - ౧౧.స. ౨ వస్తునో²భిన్నఇతి. వస్తుభిన్నమితివ్యవహారాత్-సచ- ౪-౫. ౩ అన్యవ్యవ- ౧. వస్తునో²స్వవ్యవ- ౧౧.

వ్యా.—౧త్వ ౯౯. ౨వృత్తేర్వ్యవ-౪-౫. ౩ కిమ్దేవ-౩.

(౭౬౮) అతఃపవ “ సమ్మాత్రగ్రాహిప్రత్యక్షమ్, - నభేదగ్రాహి” ఇత్యాది వాదాః^౧నిరస్తాః.

(౭౬౯) జాత్యాదిసంస్థాన సంస్థితస్యైవ వస్తునః, ప్రత్యక్షేణ గృహీత త్వాత్, తస్యైవసంస్థాన రూపజా^౩త్వాదేః, ప్రతియోగ్యపేక్ష యాభేదవ్యవహార^౪హేతుత్వాచ్చ.-

(౭౬౮) ౩౦౫౮. “ఉక్తార్థేనైవపరోక్తాభేదస్య,

౩౦౫౯. ప్రమాణానుపపత్తిఃప్రమేయానుపపత్తిశ్చపరిహృతా,
ఇత్యాహ (అతఃపవ-) ఇతి.

౩౦౬౦. (ఆది)శబ్దేన ప్రమేయానుపపత్తిర్వివక్షితా. [10]

(౭౬౯) ౩౦౬౧. (అతఃపవ-) ఇత్యభిప్రేతమర్థంవివృణోతి (జాత్యాది-) ఇతి.

౩౦౬౨. “ప్రత్యక్షజ్ఞానమేకక్షణవర్త్యపి, తస్మిన్నేవక్షణేజా త్యాది విశిష్టమేవవస్తు గృహ్యోతి, ఇత్యనేన ప్రమాణాను పపత్తిర్నిరస్తాః;- [15]

౩౦౬౩. స్వరూపధర్మవికల్పేనహిప్రమేయానుపపత్తిః-

౩౦౬౪. తత్రస్వరూపవ్యవహారవత్, భేదవ్యవహారప్రసక్తఃగో త్యాదివ్యవహారాదేవప్రత్యుక్తః;-

౩౦౬౫. ‘భిన్నఇతిశబ్దవ్యవహారవిశేషస్య, ప్రతియోగ్యపేక్ష త్వమ్, ‘దారాః, ‘శత్రవమ్’, ‘అపః’ ఇత్యాదిషు, స్త్రీ త్వబహుత్వపుంస్త్యాదివచ్ఛబ్ద స్వభావాయత్తమ్, ఇతి నార్థస్వరూపదోషః, హానాదివ్యవహారే, జాత్యాదిశబ్ద వ్యవహారేచ, ప్రతియోగినిరపేక్షత్వాత్, ఇత్యయమ ర్థో^౨ తిస్సప్తత్వాదభిప్రేతః:-

౩౦౬౬. స్వపర నిర్వాహ కత్వాభ్యుపగమేన అనవస్థా [25]
చపరి హృతా, జాత్యాదేరేవభేదత్వాదన్యోన్యాయ శ్చపరిహారః” ఇత్యర్థః.

మూ.—౧- ఏవచస- ౨౯. ౨ పరాస్తాః- ౧. ౩ త్యాదిప్ర- ౧. ౪ హేతుః- ౧.

వ్యా —౧- త్వాత్ దారాః- ౧. ౨ జలమూషః ౯. ౩ దిహభి -౧. దిత్వభి- ౮.

- (౨౨౦) స్వరూపపరిణామదోషశ్చ పూర్వమేవోక్తః...—
 (౨౨౧) “యఃపృథివ్యాంతిస్త్వేథివ్యాఅంతరోయంపృథివీనవేదయస్య పృథివీ శరీరమయఃపృథివీమంతరోయమయతిషత ఆత్మాంతర్యామ్యమృతః”-^[5]
 (౨౨౨) “యతశ్చనిత్యత్వాత్తనోంతరోయమాత్మానవేదయస్యాత్మా శరీరంయతాత్మానమంతరోయమయతిసతతత్వాంతర్యామ్యమృతః”-^౨
 (౨౨౩) “యఃపృథివీమంతరేసంజ్ఞారన్యస్య పృథివీశరీరం యం పృథివీనవేద”^౩ ఇత్యాది,-

(౨౨౦) ౩౦౬౨.పవమ్,జీవబ్రహ్మస్వరూపైకేన్ద్రియత్వశ్రుతిబాధఉక్తః;-
 ౩౦౬౩. అచిద్రుప్తైక్యప్రయుక్త దోషోపి,భాస-ర మతఇవ,-
 ౩౦౬౪. అత్రాప్యవతతీత్యాహ(స్వరూప-)ఇతి-

౩౦౭౦. (దోషశ్చ)అవికార త్వనిరవద్యత్వశ్రుతిబాధః
 (పూర్వ)....ముక్తః;- (౨౨౧)

౩౦౭౧. పవమ్,ద్విత్వీయశ్లోకార్థోవివృతః.....— ^[15]

(౨౨౧) ౩౦౭౨. అథ,ప్రథమశ్లోకార్థం 'పూర్వమీషద్వివృతమ్,- ^{వివృతః}

౩౦౭౩. మహావిస్తరేణవక్తుమారభతే.—

౩౦౭౪. తత్ర,“తత్త్వమసి”ఇతి సామానాధికరణ్యస్య,భేదశ్రుతి,ఘటకశ్రుత్యవిరోధేనఅర్థం వత్సన్ తమప యోగిన్స్థిటక శ్రుతిరుదాహరతి.-

౩౦౭౫. (“యఃపృథివ్యామ్,)ఇతి-కాణ్యశాఖావాక్యమ్;-

(౨౨౨) ౩౦౭౬. (“యతశ్చని”) ఇతి- మాధ్యమినశాఖావాక్యమ్;-

౩౦౭౭. అనేనవాక్యద్వయేన,అచి జ్జీవాంతర్యామిత్వం సిద్ధమ్,
 “ఉభయేపిహిభేదేనైన మథీయతే,”^౪ఇతిసూత్రాగ్రసారాదు భయవాక్యోపాదానమ్.- ^[25]

(౨౨౩) ౩౦౭౮. తత్రకారణావస్థస్యాప్యంతర్యామిత్వంవక్తుమ్, దేవతావిశేషం జ్ఞాపయితుంచ, సుబాలోప నిషద్వాక్య మాహ (“యఃపృథివీమ్”)ఇతి.

బృ-ఉ-గీ-౨-౩.౨॥మాధ్య-ఉ = కా-ఉ-గీ-౨-౨౨.౩॥సు-ఉ-౨.

ర॥బ్ర-సూ-౧౮-౨౮౨౧.

[30]

వ్యా —౧- పూర్వం- ౪-గీ-౬౪. ౨ యోగిఘటక ౪-గీ. ౩-హి-౬-౪. ౪ ప.౧౦ ౬.

(౨౨౪) “యోక్షరమన్తరే సజ్చరన్యస్యాక్షరం శరీరంయమక్షరం నవే
దయోమృత్యుమన్తరే సజ్చరన్యస్య మృత్యుశ్శరీరంయమృత్యు
ర్నవేద పషసర్వభూతాన్తరాక్షా ౭ పహతపాప్మాదివ్యోదేవ ప
కోనారాయణః,, ౧- [5]

(౨౨౫) “ద్వాసుపన్థాసయుజాస ఖాయాసమానం వృక్షంపరిషస్య జా
తేతయోరన్యఃపిష్టలంస్వాద్వ త్యనశ్చన్నన్యోలభిచాకశీతి,, ౨

(౨౨౬) “అన్తఃప్రవిష్టశ్శస్తాజ నానాంసర్వాత్మా” ౩-

(౨౨౭) “తత్సృష్ట్యో-తదేవానుపావిశత్-తదనుప్రవిశ్య-
సచ్చత్యచ్ఛాభవత్,, ౪ ఇత్యాది- [10]

(౨౨౮) ౩౦౭౯. (“యోక్షరమ్,,) ఇత్యారభ్యో దాహ ర్తవ్యేపి (“యః
పృథివ్యామ్,,) ఇత్యాద్యపాదానం, ప్రకరణజ్ఞాపనార్థమ్.

౩౦౮౦. (“అన్తర్యామృతమ్,,) ఇత్యత్ర (అమృత) శబ్దస్య,

౩౦౮౧. (“పషసర్వభూతాన్తరాక్షా ౭ పహతపాప్మా,,) ఇత్య
త్ర [అపహతపాప్మ] శబ్దస్య చలర్థః,- [15]

౩౦౮౨. తద్గతదోహసంస్పృష్టత్వమితి,-

(౨౨౯) ౩౦౮౩. తదుక్తే ప్రదర్శనపరత్వందర్శయితుమ్ (“ద్వాసుపన్థా,,)
ఇత్యాద్యపాదామృతమ్,-

౩౦౮౪. నతు భేదశ్రుతిత్వాత్.-

౩౦౮౫. భేదశ్రుతయోహ్యుత్తరత్రవత్వస్తే? [20]

(౨౩౦) ౩౦౮౬. (“అన్తఃప్రవిష్టః,,) ఇతి- ఇదమపిఘటక వాక్యమ్,-
సర్వాత్మత్వమ్,- తదన్తర్యామిత్యాత్,-

నతుస్వరూపైక్యాత్,- ఇతి హ్యస్యార్థః.

(౨౩౧) ౩౦౮౭. “తత్తద్భజ్జవాచ్యత్వం తత్తదనుప్రవేశకృతమ్,-
నతుస్వరూపైక్యకృతమ్,, ఇతిస్పష్టార్థం వాక్యమాహ
 (“తత్సృష్ట్యో,,) ఇతి.

౧॥ సు-ఉ-౭ ౨॥ ము-ఉ-౩-౧-౧ ౩॥ ఆర-౩ ప్ర-౨౧. ౪॥ తై-ఉ-ఆ-౬-అను.

వ్యా.—౧- ఆపి-౧-౪-౫-౬న. ౨ ద్యుపపాద-౧. ౩ మితి ప్రదర్శయి-౩.

౪ ఆది-౨-౩-౯న. ౫ ఇయమపి- ౪. ౬ త్యక్తత్వం ౩. ౭ హితస్యా-౩.

- (౨౨౮.) “సత్యంచాన్యతంచసత్యమభవత్”-^౧
 (౨౨౯.) “అనేనజీవేనాత్మనాశిత్యాది-
 (౨౩౦.) “వృథగాత్మానంప్రేరితారంచమత్వాజ్ఞప్తస్తతస్తేనాన్యతత్వమేతి,”^౩
 (౨౩౧.) “భోక్తాభోగ్యంపేరితారంచమత్వా సర్వంహక్తం త్రివిధం
^౩బ్రహ్మతత్”-^౪
 (౨౩౨.) “నిత్యోనిత్యానాం చేతనశ్చేతనా నామేకోబహునాంయోషిద
 ధాతికామాన్”-^౫
 (౨౩౩.) “ప్రధానత్వేత్రజ్ఞపతిర్గుణేశః”-^౬

- (౨౨౮) ౩౦౮౮. తత్తదనుప్రవేశేపితద్గతదోషాస్సప్రత్యక్షమ్,- [10]
 ఆహ(“సత్యంచాన్యతంచసత్యమభవత్”)-ఇతివాక్యమ్.-
 ౩౦౮౯. చిదచిదనుప్రవేశేన తత్తచ్ఛబ్దవాచ్యమపిబ్రహ్మ-
 (“సత్యమభవత్”)-అప్రమ్యత స్వస్వభావమ్,-
 (“అభవత్”)-ఇత్యర్థః.
 (౨౨౯) ౩౦౯౦. నామరూపవ్యాకరణ శ్రుతేరపి ఘటకత్వా త్తామాహ
 (“అనేన,-)-ఇతి.
 ౩౦౯౧. (“జీవేన,-)-ఇతినీర్దేశస్యాను ప్రవేశకృతత్వం పూర్వో
 దాహృత¹ వాక్యైస్సప్రత్యక్షమ్.
 (౨౩౦) ౩౦౯౨. భేదశ్రుతిమాహ (“వృథక్”,-) ఇతి.-
 ౩౦౯౩. [“తేన-జ్ఞప్తః”]-బ్రహ్మణానుగృహీతః.- [20]
 ౩౦౯౪. (వృథ)క్తజ్ఞానాత్ (“అన్యతత్వమేతి,”) ఇత్యర్థః.
 (౨౩౧) ౩౦౯౫. (“భోక్తా,-)-ఇతి-భోక్తారమిత్యర్థః;-
 ౩౦౯౬-భోక్తృభోగ్యనియన్త్యాన్యభావత్ జ్ఞాత్వా,(త్రివిధం)
 (ఏతత్)(బ్రహ్మ)(సర్వం)మయాతవ(హక్తమ్)ఇత్యర్థః.
 (౨౩౨) ౩౦౯౭. ఆత్మనాంనిత్యత్వంబహుత్వంచదర్శయతి(నిత్య)-ఇతి.
 (౨౩౩) ౩౦౯౮. (“ప్రధాన,”)ఇత్యాదిస్పష్టమ్.

౧॥త్వే-ఉ-ఆ-౬.అను. ౨॥ ధా-ఉ-౬-౩-౨. ౩ ॥ శ్వే-ఉ-౧-౧౨.౪ ॥ శ్వే-ఉ-౧-౨౫

౫॥క-ఉ-౨-౫-౧౩. ౬॥ శ్వే-ఉ-౬-౩౩.

మూ—౧- త్మనానుప్రవిశ్యనామరూపేవ్యాకరవాణీత్యాది- ౧౧. అమత్వాజ్ఞప్తస్తత
 స్తేనాన్యతత్వమేతి. ౧-౨. ౩బ్రహ్మమేతత్-౧-౩-౬॥ ౧౧. [30]

వ్యా—౧-వాక్యేస్స ౧-౨-౪-౫-౬. ౨ మేవేత్వ-౮.

(౭౮౪.) “జ్ఞాజ్ఞోద్వావజావీశసీశౌ”^౧ ఇత్యాది, - శ్రుతిశతైః,

(౭౮౫.) తదువబృంహణైః, “జగత్సర్వం శరీరం తే స్థైర్యం తే వసుధాతలమ్”^౨

(౭౮౬.) “యత్ కింఞ్చిత్సృజ్య తేయేన సత్త్వజా తేన వైద్విజ-

తస్య సృజ్యస్య సంభూతౌ తత్సర్వం వైహరే స్తనుః”^౩

[5]

(౭౮౭.) ౩౦౯౯. (“స్థైర్యం తే వసుధాతలమ్”) ఇతి. (వసుధాతలమ్) తవ (స్థై

ర్యమ్), - భూమ్యాస్థిరత్వస్వభావవత్సత్త్వదధీనమిత్యర్థః.

౩౧౦౦. సామానాధికరణ్య ప్రయోగః కార్యకారణ భావా
న్ముక్షుణికః.-

౩౧౦౧. “అగ్నికోపః, ప్రసాదస్తే సోమశ్శ్రీవత్సలక్షణః”^౪ - [10]

ఇతి ప్రకరణస్థ వాక్యానామయమేవార్థః.-

౩౧౦౨. “యస్య ప్రసాదజో బ్రహ్మరుద్రశ్చక్రోధసంభవః”^౫

౩౧౦౩. “యస్య ప్రసాదాదహమః చ్యుతస్య భూతః ప్రజాసర్గక
రో స్తకారి-

క్రోధాచ్చరుద్రః”^౬ ఇత్యత్ర దేవతావిశేషేషు ప్ర[15]

సాదక్రోధహేతుకత్వదర్శనాత్.

౩౧౦౪. కార్యకారణభావేపి సామానాధికరణ్యప్రయోగోద్భవః,

“బ్రాహ్మణోస్యముఖమాసీత్”,^౭ ఇత్యాదిషు,

“పద్భ్యాం భూమిః”^౮ ఇతి వాక్యైకాగ్ర్యాత్.-

౩౧౦౫. తస్మాత్ (“స్థైర్యం తే వసుధాతలమ్”) ఇత్యాదివాక్యేన

సర్వసోమత్వస్థితి ప్రవృత్తయోభగవదధీనా ఇత్యు
క్తంభవతి.

(౭౮౬) ౩౧౦౬. (“యతి-శ్చిత్”^౯) ఇతి. కృత్స్నకార్యవర్గస్య కారణంత

‘తత్తారణాన్తర్యామి తయాత్ తచ్చరీరకంబ్ర

హ్మవేత్యర్థః.

[25]

౧॥ శ్వే-ఉ-౧-౧౭. ౨॥ రా-య-కా-౨౦-౨౬. ౩॥ వి-పు-౧-౨౨-౩౮. ౪॥ రా-య-

కా-౨౦-౨౬. ౫॥ ల్ల-వి-పు-౪-౧-౮౫. ౬॥ తై-ఉ-పు-౧౩. ౭॥ తై-ఉ-పు-౧౫.

హ్య-౧- త్వ-౪-౫-౬-౮. ౨ భావత్వంచ-౩. భావవత్వంచ ౯.

ఇత్యత్యత్ర- ౧-౮-౯. ౪. త్త ౧-౪-౫-౬-౮. ౫ త్త ౧-౭-౮.

(౭౮౭.) “అహమాత్మాగుడాకేశసర్వభూతాశయస్థితః”-౧

(౭౮౮.) “సర్వస్యచాహంహృదిసన్నివిష్టోమత్తస్తన్మృతిర్జ్ఞానమహాహంసం”-౨

ఇత్యాదివేదవిదగ్రేసరవాల్మీకి పరాశరదైవపాయ నవచోభిశ్చ,
పరస్యబ్రహ్మణః-సర్వస్యాత్మత్వావగమాత్, [5]

చిదవిదాత్మకస్యవస్తునోస్తచ్చరీరత్వావగమాచ్చ,

(౭౮౯.) శరీరస్యచశరీరిణంప్రతిప్రకారతయైవపదార్థత్వాత్,

(౭౯౦.) శరీరశరీరిణోశ్చధర్మభేదేపితయోరసజ్జరాత్,

(౭౮౭) ౩౧౦౭. [“అహమాత్మా-”] ఇతి.-

[“ఆత్మ”] శబ్దేన సర్వమపి-శరీరమిత్యర్థాత్పిన్దమ్. [10]

(౭౮౮) ౩౧౦౮. (“సర్వస్యచాహమ్”-) ఇత్యస్త్రామిత్వపరమ్.

౩౧౦౯. (“హృదిహ్యయమాత్మా”³) ఇహివస్యహృత్సన్త్వతః
దస్త్రామీచ(హృది)స్థిత ఏవేత్యర్థః.

(౭౮౯) ౩౧౧౦. “ఆత్మశరీరభావావగమోస్తుతతఃకిమ్” ఇత్యర్థీయప్రత్య
యనిరపేక్షసామానాధికరణ్యస్య? ఇత్యత్రాహ [15]
(శరీరస్యచ-) ఇతి.-

౩౧౧౧. అనేన, ఆకృత్యధికరణన్యాయస్సారితః.౪ [ఇతి.-

(౭౯౦) ౩౧౧౨. (శరీరశరీరిణోశ్చధర్మభేదేపితయోరసజ్జరాత్ -)

౩౧౧౩. మహాపాతకినః, తత్సంస్థిణశ్చ, ధర్మభేదేసంస్థిత
యుక్తం పాతకిత్వమాపతతి, [20]

కాష్ఠస్య, రుమాయాశ్చ, ధర్మభేదేసత్యేవకాష్ఠస్యసం
స్థితప్రయుక్తంలవణత్వందృశ్యతే,

ఏవమ్, ధర్మభేదేపి, సంస్థితప్రయుక్తాయస్సంకరః
తస్యశరీరశరీరిణోరసంభవాదిత్యర్థః.

(౨౯౧.) సర్వశరీరంబ్రష్టాతిబ్రహ్మణోవై భవంప్రతిపాదయద్భిస్సామానాధికరణ్యాది భిన్నుఖ్యవృత్తైస్సర్వచేతనాచేతనప్రకారం బ్రహ్మేష్టేవాభిధీయతే.-

(౨౯౨.) సామానాధికరణ్యం హిద్వయోగపదయోగ ప్రకారద్వయముఖేనైకార్థనిష్ఠత్వమ్?,-

(౨౯౩.) తస్యచైతస్త్రిన్మతేముఖ్యతా,-

(౨౯౪.) తథాహి, “తత్త్వమ్,, ఇతిసామానాధికరణ్యే, “తత్,, ఇత్యనేనజగత్కారణంసర్వకల్యాణగుణాకరంనిరవద్యం బ్రహ్మచ్యతే,-

(౨౯౫.) “త్వమ్,, ఇతిచ (చేతన)సామానాధికరణ్యవృత్తేనజీవాన్తర్వామిరూపి,

౩౧౧౪. (ధర్మభేదేనచ) ఇతిపాతః.-

(౨౯౧) ౩౧౧౫. ఏవమ్, ఉక్తహేతుభిః (సర్వశరీరం బ్రష్టా).-

౩౧౧౬. (ఆది) శబ్దేనవ్యధికరణవాక్యవిశేషాఃశరీరతః స్వక్లాదిశబ్దచంద్రోవివక్షితాః.-

౩౧౧౭. సర్వశరీరత్వాత్ సర్వచేతనాచేతన ప్రకారంబ్రష్టావసర్వశబ్దానాంముఖ్యాభిధేయమిత్యర్థః.

(౨౯౨) ౩౧౧౮. కథంముఖ్యవృత్తత్వ మిత్యత్రాహ (సామానాధికరణ్యమ్-)ఇతి.

(౨౯౩) ౩౧౧౯. తతఃకిమ్? ఇత్యత్రాహ (తస్యచ-)ఇతి.

(౨౯౪) ౩౧౨౦. కథంస్వపతేముఖ్యతా? ఇత్యత్రాహ (తథాహి-)ఇతి.

౩౧౨౧. కారణత్వశబ్దోపదేశవ్యావర్తకశోధకవాక్యార్థమాహ (నిరవద్యమ్-)ఇతి.

(౨౯౫) ౩౧౨౨. (“త్వమ్,, ఇతిచ-)ఇతి. తచ్ఛబ్దేన (సామానాధికరణ్యవృత్తేన) (“త్వమ్,,) ఇతిపదేన ఇత్యర్థః.

మూ—౧-కాశయి౧-౨-ప్రచాభిధి-౧.౩ కస్మిన్ ౩-౬. ర ఇతిచపదేనచే-౨. ఇతిపదేనసామా-౧-౭- ఇతిచతేనసమా. ౩-౯. ఇతిచవాక్యేన-౬. ఇత్యనేనచసమా-౧౧. గీరూపం ౧.

వ్యా—౧నేతిచపా-౭-౮. నేత్యపిచపా ౯. నేతివాపా- ౧-౨-౩. ౨శేషతశ్చ౩, ౩ అక్ష-౪-౫-౬. ౪ శబ్దే-౫-౬. ౫ తేనేతిత ౧. తత్త్వమితిత ౮ - ౯. ౬ సామానా-౧-౮-౯. ౭ నిర్వచ-౧-౮-౯. ౮ తత్త్వమితి-౮.

(౭౯౬.) తచ్ఛరీరంతదాత్తతయా ౭ వస్థితమ్,

(౭౯౭.) తత్ప్రకారంబ్రహ్మూచ్యతే-

(౭౯౮.) ఇతరేషుపక్షేషు సామానాధికరణ్యహానిః, బ్రహ్మణ స్సదోషతాచ
స్యాత్.- [5]

(౭౯౯.) ౩౧౨౩. [త్వం] శబ్దస్య(జీవాన్తర్యామి)పర¹త్వేలక్షణాస్యాది
త్యత్రాహ(తచ్ఛరీరంతదాత్తతయా ౭ వస్థితమ్.)ఇతి.

(౮౦౦.) ౩౧౨౪. శరీరతయాతాదాత్త్యచుస్తు, శతఃకిమ్, అన్తర్యామివ
ర్యన్తత్వస్య? ఇత్యత్రాహ(తత్ప్రకారమ్-)ఇతి.

(౮౦౧.) ౩౧౨౫. పక్షాన్తరేష్వముఖ్యత్వమాహ (ఇతరేషు-)ఇతి.- [10]

౩౧౨౬. బ్రహ్మో² జ్ఞానపక్షేప్రవృత్తినిమిత్తాభావేనసామానాధిక
రణ్యలక్షణహానిః, (౫౯ - ౬౮౩)

అవిద్యాశ్రయత్వదోష³శ్చస్యాత్;-

౩౧౨౭. ద్వితీయపక్షేపి, బ్రహ్మణవతచ్ఛబ్దజ్ఞానగత కల్యాణగు
ణవిరుద్ధా^౪ జ్ఞత్వాదిప్రసంగఇతి, (౬౮౩ ౭౦౫)

౩౧౨౮. సర్వ⁵ జ్ఞత్వాదివ్యాఘాతాదేవ [త్వం,] శబ్దస్యజీవ
త్వప్రహాణేన వస్తుమాత్రపరత్వేస్వాభిముఖచేతనస్వ
రూపప్రవృత్తినిమిత్తహానమాపతతి,

౩౧౨౯. స్వాభిముఖచేతనోహి (త్వం,) శబ్దవాచ్యః,

౩౧౩౦. అభిముఖ్యంచ, శ్వేతకేతో, క్షీవత్పవిశిష్టవైశ్వ,-

నశువస్తుమాత్రస్య;-

[20]

౩౧౩౧. అతః(సామానాధికరణ్య) లక్షణ (హాని...స్స దోష)

త్వంచేత్యర్థః.

(౭౯౯.) ఏతమక్తంభవతి,—

- ౩౧౩౨ తృతీయేపిపక్షే, 'సార్వజ్ఞ్యాదిగుణకత్వాత్',-తచ్ఛబ్ద
వాచ్యతయాప్రకృతః- ఈశ్వర ఇతి, (౭౨౬-౭౯౭.)
౩౧౩౩. బ్రహ్మాంశభూతజీవేశ్వరవాచిపదయోః [5]
“ఘటశ్శరావః” ఇతివత్సామానాధికరణ్యమయ్యక్తమ్;-
౩౧౩౪. తచ్ఛబ్దఃసన్యాత్రపరః-ఇతిచేత్;-
౩౧౩౫. సార్వజ్ఞ్యాదిగుణకస్యైవప్రకృతత్వాత్,
౩౧౩౬. ఘటప్రకృతేమృత్యాత్రస్యైవ, సన్యాత్రస్యప్రకృతత్వా
ఖావాత్, [10]
౩౧౩౭. [తత్] పదస్యప్రవృత్తినిమిత్తప్రహణేన, సామానా
కరణ్యలక్షణహానిః-
౩౧౩౮. సన్యాత్రంచప్రకృతమితిచేత్;-
౩౧౩౯. [“సత్”-] ప్రకృతమ్,-
౩౧౪౦. నతుసన్యాత్రమ్, మాత్రజర్థస్య, “తదైక్షత్”-ఇత్యాద్యుక్త
సార్వజ్ఞ్యాదివిరోధాత్..
౩౧౪౧. తచ్ఛబ్దస్యేశ్వరపరత్వే, తద్విరోధపరిహారాయత్వంప
దస్య వస్తుమాత్రపరత్వే, స్వాభిముఖచేతనత్వరూప
ప్రవృత్తినిమిత్తప్రహణాత్, సామానాధికరణ్యలక్షణ
హానిః సదోపత్వంచస్యాత్ ఇత్యర్థః. [20]
- (౭౯౯) ౩౧౪౨. నను“సృష్టేఃప్రాగేకత్వావధారణాత్,
౩౧౪౩. “యతఃప్రధానపురుషే” ఇతిప్రధానపురుషయోరపు
త్వత్తిమత్త్వదర్శనాచ్చ, తదానీమ్-నశరీరశరీరభావస్య
ర్థ్యతీతి,-
౩౧౪౪. ద్రవ్యైకత్వమేవాభ్యుపగస్తవ్యమ్” ఇత్యత్రాహ(ఏత
దుక్తం¹⁰భవతి-) ఇతి.

౧-భా-ఉ-౬-౨-౧. ౨॥భా-ఉ-౬-౨-౩. ౩ ॥ వి-పు-౧-౧౭-౩౦-

వ్యా— ౧-సర్వజ్ఞత్వాది-౬-౯. ౨గుణస్యైవప్రకృతత్వాత్తచ్ఛబ్ద. గుణకస్యైవ
ప్రకృతత్వాత్శరీర-౪-౫-౬. ౩ సచ్ఛబ్ద. ౪-ఘటశరావవత్. ౫. గీ చేన్న ౩-౪-౫-౬.
౬క-౯న. ౭స్యైవ-౧-౪-౫-౬-౮. ౮లక్షణ-౩న. ౯తత్రజడస్య-౪-౫-౬. [30]
౧౦-భవతి-౪-౫-౮-౯న.

౮౦౦.) “బ్రహ్మైవైవమవస్థితమ్” ఇత్యత్రి, “ఏవం” శబ్దార్థభూతప్రకారతయైవవిచిత్రచేతనాచేతనాన్తఃకప్రపంచస్య,-

౮౦౧) స్థూలస్యసూక్ష్మస్యచసద్భావః-

౮౦౦.) } ౩౧౪౭. “యద్యద్విశేషణంవేదాంతవాక్యేషుశ్రుతమ్, - [6]
౮౦౪.) } ౩౧౪౮. తత్తద్భావమత్యంతదృఢత్వః (“ఏవం”) శబ్దోత్రప్రయోగః-

౩౧౪౯. యథా, నిమిత్తకారణత్వమ్, నిమిత్తత్వోపయోగిసర్వజ్ఞత్వాదిసాపేక్షమ్,

౩౧౫౦. ఏవమ్, ఉపాదానత్వమపి, నిమిత్తస్వరూపస్యానుపపన్నత్వాత్, ప్రకృతిపురుషవిశిష్టత్వసాపేక్షమితి,

౩౧౫౧. కారణవిషయమ్, ఏకత్వావధారణమ్, నకారణత్వోపయోగవశేషణవిరోధితి,

౩౧౫౨. తదానీమపి, చిదవిద్విశిష్టమేవబ్రహ్మః” ఇత్యభిప్రాయేణపరిహరణచ్యతే (బ్రహ్మైవ-) ఇత్యాదిసా.

౩౧౫౩. (“ఏవమవస్థితమ్”-) ఇత్యత్రి, “ఏవం” శబ్దార్థభూతప్రకారతయా-) ఇతి.-

౩౧౫౪. “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ”- “వ్యక్తంవిష్ణుస్తథావ్యక్తమ్”³
“జ్యోతీంషివిష్ణుః”^౪ - ఇత్యాదినిర్దేశపరివర్తనార్థః
 (“ఏవం”) శబ్దః,-

౩౧౫౫. “వ్యక్తంవిష్ణుః”- ఇత్యాదినిర్దేశేషు.- [20]

౩౧౫౬. (“ఏవం” శబ్దార్థభూతప్రకారతయా)- తత్తచ్ఛబ్దప్రయోగినిమిత్తభూతప్రకారతయా, - సర్వావస్థాస్వపి (చేతనాచేతన) (ప్రపంచ) (సద్భావ) ఇత్యర్థః.

(౮౦౧) ౩౧౫౭. (స్థూలస్యసూక్ష్మస్యచ-) ఇత్యనేన, ఏకత్వావధారణమ్ వ్యాఖ్యాతమ్,- [25]

౩౧౫౮. “నామరూపవిభాగాన్వర్త (సూక్ష్మ) దశాపత్తివివక్షయా ఏకత్వావధారణమ్- [శః”- ఇతిభావః-

౩౧౫౯. నామరూపవిభాగాన్వర్త (స్థూల) దశాపత్త్యాబహుత్వనిర్దేశే

౧|| ౨|| థా-ఉ-౩-౧౪-౧. ౩|| వి-పు-౧-౨-౧౮. ౪|| వి-పు-౧-౧౨-౩౮.

మూ-౧ ప్రకారాన్తరతయైవవి-౧. అకస్యప్ర-౧. ౩-చ-౨౪. [20]

వా-౧-షేషవేదా-౪-౫-౬. అరుషత్వవిశి-౮. ౩త్వ-౬౪. రయేణాశ్రేయ-౧-౬-౮. ౫వసంస్థిత-౧. ౬వ్యక్తంపురుషఃకాలవిన-౩. ౭స్య-౮౪.

(౧౦౨.) 'తథాచ, "బహుస్యాం ప్రజాయేయ" -^౧

ఇత్యయసుర్థస్సంపన్నోభవతి;-

(౧౦౩.) తస్యైవేశ్వరస్య, కార్యతయా, కారణతయాచ, -^౨ నానాసంస్థాన సంస్థితస్య, [5]

(౧౦౪.) సంస్థానతయాచిదవిద్వస్తుజాతమవస్థితమితి.

(౧౦౫.) నను^౩ చ-

(౧౦౨) ౩౧౬౦. తదేవోపపాదయతి(తథాచ-)ఇతి.-

౩౧౬౧. "నహి ("బహు")భవనమ్, - బ్రహ్మణ్యద్వారకముప పద్యతే?, తథాసతి, అవికారశ్రుతిబాధః;- [10]

౩౧౬౨. అతః, చిదవిద్విశిష్టస్యైవ బహుత్వమ్, తన్నామరూప ప్రహణరూపైకిత్వంచ, - అద్వారకమ్, - నోపపద్యతే;-

౩౧౬౩. ^౪అతః, విశిష్టత్వమభ్యుపేక్ష్యమ్, [రోధః,

౩౧౬౪. అన్యథా, ప్రకృతిపురుషయో రజత్వనిత్యత్వ శ్రుతివి అకృతాభ్యాగమ కృతవిప్రకాశప్రసంగశ్చ;- [15]

౩౧౬౫. తస్మాత్, బహుత్వాదికంసద్వారకమ్:- ఇతియథోక్త ఏవ(అర్థ) ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౦౩) ౩౧౬౬. తర్హి, "కార్యమ్, కారణంచ, - బ్రహ్మైవకథంస్యాత్" ఇత్యత్రాహ (తస్యైవ-)ఇతి.-

(౧౦౪) ౩౧౬౭. (సంస్థానతయా)-అపృథక్స్థగర్వతయా;- [20]

౩౧౬౮. విశిష్టంవస్తు, ఏకమేవ, అవస్థాద్వయాన్వితమితి, కార్య కారణయోరేకత్వసిద్ధిరిత్యర్థః.

(౧౦౫) ౩౧౬౯. "(జాతిగుణయోరేవ) ద్రవ్యావృథక్స్థితి,

౩౧౭౦. తయోరన్యతరవాచిత్వమేవ, మత్స్వర్ణీయప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికారణ్యప్రయోజకమ్;- [25]

౩౧౭౧. ద్రవ్యస్యతుదణ్డఃకుణ్డలాదేరపృథక్స్థిత్వభావాత్,

౩౧౭౨. తద్వాచిశబ్దస్యమత్స్వర్ణీయప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికారణ్యంనోపపద్యతే:-

౩౧౭౩. ఇత్యభిప్రాయేణచోదయతి (ననుచ-) ఇతి.

(౮౦౬.) సంస్థానరూపేణప్రకారతయా,-

(౮౦౭.) “ఏవం” శబ్దార్థత్వమ్,-¹జాతిగుణయోరేవదృష్టమ్,-

(౮౦౮.) నద్రవ్యస్య;- [ఈశ్వరస్యప్రకారనానద్రవ్యమాయుక్తమ్

(౮౦౯.) స్వతః²స్త్రీ³ సిద్ధియోగ్యస్యపదార్థస్య“ఏవం”శబ్దార్థతయా,

(౮౧౦.) ఉచ్యతే;-

(౮౧౧.) ద్రవ్యస్యాపి⁴దణ్డకుణ్డలాదేః,- ద్రవ్యాస్తరప్రకారత్వందృష్ట మేవ.

(౮౦౬) ౩౧౭౪. (సంస్థానరూపేణప్రకారతయా)- అపృథక్సిద్ధవిశేష
గుణరూపేణ-(ప్రకారతయా).

(౮౦౭) ౩౧౭౫. (“ఏవం” శబ్దార్థత్వమ్.) ఇతి.- [శబ్దః;-
౩౧౭౬.ధర్మముభేదధర్మి¹వాచిశబ్దానాంప్రదర్శనార్థః- (“ఏవం”)

౩౧౭౭. అపృథక్సిద్ధవిశేషణత్వేన తత్తద్దృష్టాభిధేయత్వం.-

౩౧౭౮. (జాతిగుణయోరేవదృష్టమ్)-ఘటఃపటభృక్ష ఇత్యాదిను.-

(౮౦౮) ౩౧౭౯. (నద్రవ్యస్య-) ఇతి- అపృథక్సిద్ధవిశేషణత్వేనతత్తద్దృష్ట
ప్రవృత్తినిమిత్తార్థత్వం(ద్రవ్యస్య)(న)(దృష్టమ్)-ఇత్యర్థః.

(౮౦౯) ౩౧౮౦. తత్సకిమ్,- ఇత్యత్రాహ(స్వతఃస్త్రీ)-ఇతి.-
౩౧౮౧. పృథక్సిద్ధ్యర్థస్యవిదచిత్పదార్థస్యేశ్వరవర్యస్తశబ్దాభి
ధేయతయా (ఈశ్వర) (ప్రకార)త్వం (అయుక్తమ్)-

(౮౧౦) ౩౧౮౨. పరిహారతి (ఉచ్యతే-) ఇతి. [ఇత్యర్థః.

(౮౧౧) ౩౧౮౩. “కిమ్, (ద్రవ్యస్య) ద్రవ్యాస్తరంప్రతి (ప్రకారత్వమ్)-
(అయుక్తమ్)-ఇత్యుచ్యతే;-

౩౧౮౪. ఉత³నియత (ప్రకారత్వమ్)- (అయుక్తమ్)?-

౩౧౮౫. ఇతివికల్పనుభిప్రేత్య,⁴ప్రథమంపరః ప్రతిపదితి (ద్రవ్య

౩౧౮౬. (ద్రవ్యాస్తరప్రకారత్వందృష్టమేవ) ఇతి.- [స్యాపి]-ఇతి.

౩౧౮౭. “(దణ్డకుణ్డలాదేః) (ప్రకారత్వేదృష్టేపి)

౩౧౮౮. తస్యపృథక్సిద్ధ్యర్థత్వంప్రమాణాస్తరసిద్ధమ్;-

మా- ౧ జాతమిగు-౧. ౨ దృష్టవ్యం-౧. ౩ తత్త్రస్యసి-౧. ౪ యుక్తమితి.

౧౧. యుక్తమితిచేత్. ౧౨. గద్రవ్యకు-౩.

వ్యా- ౧-వాచకశ-౩. ౨-స్య-౯న. ౩నియమప్రకా-౯. ౪-ప్రథమపి-౬.

(౨౧౨) ననుచ, దత్తాదేః స్వతస్త్రిస్యద్రవ్యాంతర ప్రకారత్వే,-

మత్స్వర్ణీయ² ప్రత్యయోద్యుప్తః, యథా 'దణ్డీకుణ్డీ' ఇతి,-

(౨౧౩) అతః, గోత్వాదితుల్యతయాచేతనాచేతనస్యద్రవ్య భూతస్య

వస్తునః, ఈశ్వరప్రకారతయా, సామానాధిక³ రణ్యేనప్రతి [౬]

పాదసంనయంజ్యతే.-

(౨౧౪) అతోచ్యతే,-

(౨౧౫) గౌరవోమనుష్యాదేవ ఇతి,

౩౧౨౯. అత్రాతుచిదచితోర్భిక్షా(ప్రకారత్వం ద్యుప్తమ్):-

౩౧౩౦. పృథక్సీద్ధ్యన్త త్వే²తు నప్రమాణమితి(ప్రకారత్వం)స్థిత

మేవేతి, (నియతప్రకారత్వం)సిద్ధమ్: "ఇత్యభిప్రాయః.

(౨౧౬) ౩౧౩౧. ఏవమభిప్రాయమజానన్, (దణ్డీకుణ్డీ)లాదిశబ్దా నామివ,

౩౧౩౨. సామానాధికరణ్యస్య, మత్స్వర్ణీయ ప్రత్యయసాపేక్ష

త్వమాపాదయం శోచయతి (ననుచ-)ఇతి.-

౩౧౩౩. (ద్రవ్యస్య) (ద్రవ్యాంతరం) ప్రతి (ప్రకారత్వే) సత్యపి,

౩౧౩౪. నియతప్రకారత్వాద్యోగాత్, న(మత్స్వర్ణీయప్రత్యయ)

నిరపేక్ష సామానాధికరణ్యమిత్యర్థః.

(౨౧౪)-

(౨౧౫)

౩౧౩౫. పరిహరతి (అతోచ్యతే-)ఇత్యాదినా.

(౨౧౬) ౩౧౩౬. ద్రవ్యస్యద్రవ్యాంతరంప్రతినియతప్రకారత్వమ్, పృథ్వా

ప్రభావత్సదృష్టమితిహృదినిధాయ, [20]

౩౧౩౭. ద్రవ్యస్యద్రవ్యాంతరవిశేషణత్వేమత్స్వర్ణీయప్రత్యయని

రపేక్ష సామానాధికరణ్యప్రయోగందర్శయతి-

(గౌరవ్యః-) ఇతి.

మూ-౧-స్వతస్త్రిస్య-౧౯. ౨-ప్రయోగో-౩. ప్రత్యయయోగో-౧. ౩ రణ్యవర్ణసం ౧.

పాస-౧-తు-౧-౨౯. ౨-తు-౧-౨౯ ౩ రత్నసిద్ధిరిత్యభిప్రాయ-౩ ౪ కు... [25]

- (౨౧౬.) భూతసంఘాత^౧రూపాణాం, ద్రవ్యాణామేవ,-
 (౨౧౭.) దేవదత్తోమనుష్యోజాతః పుణ్యవిశేషేణ,-
 (౨౧౮.) యజ్ఞదత్తోగౌర్జాతః పాపేనకర్మణా,-
 (౨౧౯.) అన్యశ్చేతనఃపుణ్యాతిరేకేణదేవోజాతః, ఇత్యాది,-
 (౨౨౦.) దేవాదిశరీరాణాంచేతనప్రకారతయా,-

[5]

లోకవేదయోః, సామానాధికరణ్యేనప్రతిపాదనందృష్టమ్.-

- (౨౧౬.) { ౩౧౯౮. ద్రవ్య^౧త్వహేతుతయా (భూతసంఘాతరూపాణామ్)-
 (౨౧౯.) ఇత్యుక్తమ్.-

౩౧౯౯. (దేవ)(మనుష్య) దిశబ్జస్య, పిండమాత్రః పర్యవృత్త్యశ
 జాగ్రదావృత్త్యర్థమ్, (పుణ్యవిశేషణ ... పాపేన
 కర్మణా ... పుణ్యాతిరేకేణ-) ఇత్యుక్తమ్.-

౩౨౦౦. నహి, పిణ్డస్యాచేతనస్యపుణ్యపాపవత్త్వమ్-

౩౨౦౧. పూర్వమ్, (గౌరశ్వోమనుష్యః) ఇత్యుక్తా, పునః(దే
 వాదిశరీరాణామ్-) ఇత్యుక్తమ్, [15]

౩౨౦౨. తత్రనపునరుక్తిశ్శబ్దసీయా, శబ్దపరత్వేన, అర్థపరత్వే
 నచ, ప్రయుక్తత్వాత్;-

౩౨౦౩. (గౌరశ్వోమనుష్యోదేవః) ఇతి శబ్దవాచ్యానాందేవత్వ
 మనుష్యత్వాది సంస్థానవిశిష్టానాం (శరీరాణామ్-)
 ఇత్యర్థః [20]

- (౨౨౦) ౩౨౦౪. (చేతనప్రకారతయా)- (చేతన) స్వనియత (ప్రకారత
 యా);- [భూతః:-

౩౨౦౫. (దేవోజాతః) ఇత్యాది శబ్దః, (ప్రతిపాదన) విశేషణ

౩౨౦౬. (గౌరశ్వోమనుష్యోదేవ) ఇతిశబ్ద వాచ్యానాం(భూతః
 సంఘాతరూప) తయా(ద్రవ్యాణాం), [25]

౩౨౦౭. దేవ^౪ త్వమనుష్యత్వాది సంస్థానవిశిష్టానాం (శరీ
^౫రాణాంచేతనప్రకారతయా,

౩౨౦౮. లోకవేదయోః) (దేవదత్తోమనుష్యోజాతః పుణ్యవిశే
 షేణ-) (ఇత్యాది)కం (సామానాధికరణ్యేనప్రతిపాద
 నందృష్టమ్-) ఇత్యన్వయః. [30]

మూ—౧ విశేషరూపా-౧. ౨ పాపవిశేషేణకర్మ-౧. పాపకర్మణా-౪-౮.

వ్యా—౧-త్వ-౧-న. ౨పర్యవృత్త్య-౧-౪-౫న. ౩సంఘాత-౩న. ౪త్వ-౧-౪-౫న.

గీరాణాంచేత-౪-౫-౬.

(౮౨౧) అయమర్థః:- జాతిర్వా - ద్రవ్యంవా - గుణోవా- నతత్రా^౧వరః:-

౩౨౦౯. (శరీరాణాం ... సామానాధికరణ్యేన ప్రతిపాదనమ్-)

ఇత్యనేన, తద్వాచిశబ్దానాం (సామానాధికరణ్య) ము
క్తంభవతి, [5]

౩౨౧౦. అర్థసామానాధికరణ్యాద్విశిష్టసామానాధికరణ్యమ్;-

౩౨౧౧. శరీరస్యచేతన సామానాధికరణ్యం నామ, చైతన్య స
మానాశ్రయత్వమ్,

౩౨౧౨. శరీరమ్, చైతన్యంచ, - చేతనవిశేషణమ్,

౩౨౧౩. తత్ర, ఔపాధికత్వమ్, స్వాభాసికత్వంచ, - ఇతివిశేషః:-

౩౨౧౪. యద్వా, (శరీరాణాం... సామానాధికరణ్యేన ప్రతిపాద
నమ్-) ఇతి.-

౩౨౧౫. (శరీరాణాం... సామానాధికరణ్య) ప్రవృత్తశబ్దైః,-
(ప్రతిపాదనమ్-) ఇతియావత్.

(౮౨౧) ౩౨౧౬. నను, “అద్రవ్యత్వేన తివిశేషణ త్వమేవమత్వర్థీయ
ప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికరణ్యేప్రయోజకమ్;-

౩౨౧౭. తస్మాత్, అత్ర సామానాధికరణ్యం లాక్షణికమ్:” ఇత్య
త్రాహ(అయమర్థః) ఇతి.-

౩౨౧౮. “మత్వర్థీయ ప్రత్యయనిరపేక్ష సామానాధికరణ్యే
ప్రయోజకమ్, - (జాతి) త్వంవా- (గుణ) త్వంవా-
అన్యద్వా,

౩౨౧౯. తత్ర సామానాధికరణ్యం ముఖ్యమితి కిమితి నాభ్యుపగతమ్,
ప్రయోగావిశేషేన సత్యస్య నను యాయీ ప్రయోజకకల్ప
నేన, క్వచిదముఖ్యత్వాశ్రయణాదాగాత్” ఇతిచేత్;-

౩౨౨౦. తస్మిన్, ద్రవ్యవిశేషవాచిశబ్దానామ పితథాప్రయోగే [25]
అవిశిష్టే, తత్రా^౧వ్యాప్త ప్రయోజకకల్పనేనాముఖ్య
త్వాశ్రయణ¹⁰మ యుక్తమ్, - ఇత్యర్థః.

వ్యా-౧ రణ్యమిత్యనే-౧. రణ్యప్రతిపాదనమిత్య-౬. ౨ అనుయాయీద్రవ్య-౧.
౩ త్వ-౮౧. ౪ అన్యతరదత్తసా-౮. అన్యతరత్ర-౪-౫-౬. అన్యత్ర-౧-౩. ౫ రణ్యంసము
ఖ్యమితి నాభ్యు-౯. ౬ కిమితి. ౧-౧. కథన్నాభ్యు. ౪-౫. ౭ యోగవిశే-౧-౮. ౮౧-౧-౧.
సమవాచి-౯. ౯ తత్రవ్యాప్త-౧. తత్రా^౧వ్యాప్త-౪-౫. ౧౦ మముఖ్యమి-౨.

- (౧౨౨) కఙ్చన ద్రవ్యవిశేషం ప్రతివిశేషణ తయోవ యస్యసద్భావః,-
 (౧౨౩) తస్య, తదపుథస్థి^౧ స్తత్ ప్రకారతయా, తత్సామానాధికరణ్యేన
 ప్రతిపాదనం యుక్తమ్:-
 (౧౨౪) ^౨యస్యపునర్ద్రవ్యస్యపుథస్థి^౩ పైవకదాచిత్ క్వచిద్ద్రవ్య [5]
^౪ స్తరప్రకారత్వమివ్యతే, తత్రమత్వద్ధీయోపక్రమ్య ఇతి విశేషః:-
 (౧౨౫) ఏవమేవ, స్థావరజన్తమాత్మకస్య సర్వస్యవస్తునః, - ఈశ్వరశరీర
 త్వేన, తత్ప్రకారతయోవస్వరూపసద్భావఇతి,
 (౧౨౬) తత్ప్రకారి^౫ ఈశ్వరఏవ తత్తద్భజేనాభిధీయత ఇతి,
 (౧౨౭) ^౬తత్సామానాధికరణ్యే న ప్రతిపాదనం యుక్తమ్, - [10]
 (౧౨౮) తదేతత్, పూర్వమేవ నామరూపశ్రుతివివరణే ప్రసజ్యతమ్:-
-
- (౧౨౯) ౩౨౧౧. తస్మిన్ సర్వప్రయోగానుగతం ప్రయోజకం కిమ్? -
 ఇత్యత్రాహ (కఙ్చన-) ఇతి.
 (౧౩౦) ౩౨౧౨. (తదపుథస్థి^౧ స్తత్ప్రకారతయా-) ఇతి. - (తత్ప్రకార)
 త్వేన (తదపుథ స్థి^౨ థే). [15]
 (౧౩౧) ౩౨౧౩. “ద్రవ్యవాచివగానామపి^౩ ప్రకారిపర్యస్తత్వే (దణ్డమణ్డ
 లాదే) రపితథా ప్రసజ్యేత్” ఇతి శబ్దా-యాం,
 ౩౨౧౪. తద్వైషమ్యమాహ (యస్యపునః -) ఇతి.
 (౧౩౨) ౩౨౧౫. “ఏవమేవ, జీవం ప్రతి, - శరీరస్యనియతప్రకారత్వేన తద్వా
 చివగానాంతత్పర్యస్తత్వం వివక్షితమ్, - [20]
 ౩౨౧౬. తతః కిమ్, జగద్వాచిశబ్దానామీశ్వరపర్యస్తత్వస్య?” -
 ఇత్యత్రాహ (ఏవమేవ-) ఇతి.
 (౧౩౩) ౩౨౧౭. “జగద్వాచిశబ్దానామీశ్వరపర్యస్తత్వే ప్రమాణేన తిహి
 తదనుగ్రాహ కన్యాయాపేక్షా?,
 ౩౨౧౮. అతస్తత్రకిం ప్రమాణం?, వ్యుత్పత్తిభజ్జశ్చభవేత్,
 ౩౨౧౯. ఘటపటాదేస్సన్నితత్వవిషయప్రత్యక్ష విరోధశ్చ:-
 ఇత్యాది శబ్దా-యామాహ (తదేతత్ -) ఇతి.

మా-౧- అత్-౩౩. ౨యత్రపు-౧. ౩ క్వచిత్-౧-౩౩. ౪ స్తరవిశేషణత్వే-౧.

౫ ప్రత్యయ-౧౩. ౬ వైషమ్య-౧. ౭-కారణశ్చ-౧-౮. ౮ అత్-౮-౯-౧౦౩.

౯-తత్తత్సామా-౧.

[30]

న్యా-౧-ప్రకారపర్య-౬. ౨ సజ్యత ఇతి-౩. ౩ ప్రమాణితేన తిహి-౪-౫-౬.

(౮౨౯.) అతః:-

(౮౩౦.) ప్రకృతి పురుష మహా ద హజ్జాగ్ర తన్మాత్ర భూతే¹న్ద్రియ-

తదారబ్ధచతుర్దశభువనాత్మక బ్రహ్మాణ్డతద స్తర్వర్తి-

(౮౩౧.) దేవతిర్యక్తునుష్యస్థావరాది, - సర్వప్రకారసంస్థానసంస్థితం [5]

కార్యమపిసర్వం బ్రహ్మవేతి,-

(౮౨౯) ౩౨౩౦. “ఏవమ్, సద్విద్యోపసంహారగతం “త త్వమసి”¹ ఇతి

సామానాధికరణ్యం నద్రవ్యైక్యపరమ్,

౩౨౩౧. అపితు, ఆత్మశరీరభావపరమ్, - ఇత్యుక్తమ్,-

౩౨౩౨. ఏవమ్, ఉపక్రమగతమ్, - (ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞాన)ప్రతి

జ్ఞావాక్యమపివిశిష్టైక్యపరమ్:” ఇత్యాహ (అతః:-) ఇతి.-

౩౨౩౩. (అతః):- “త త్వమసి”-² ఇతివాక్యస్య విశిష్టైక్యపర

త్వోపపాదనాదిత్యర్థః.

(౮౩౦) ౩౨౩౪. “బ్రహ్మాణస్తేజో² బన్నమాత్రకారణత్వే, కృత్సకా

రణత్వమనుపపన్నమితి, [15]

౩౨౩౫. తత్పరిహారాయ, సద్విద్యాయాం తేజో² బన్నసృష్టిక

థనమ్, - అన్యేషామపి ప్రదర్శనార్థమ్:-”

౩౨౩౬. ఇత్యభిప్రాయేణాహ (ప్రకృతిపురుష-) ఇతి.

(౮౩౧) ౩౨౩౭. (దేవతిర్యక్తునుష్యస్థావరాదిసర్వప్రకారసంస్థానసం

స్థితమ్-) ఇతి.- [20]

౩౨౩౮. (ఆది) శబ్దేన (దేవతిర్య) గాదిష్యవాస్తర జాతిభేదో

వివక్షితః.

౩౨౩౯. (దేవతిర్యక్తునుష్యస్థావరాది-) ఇతి- (కార్య) విశేషణమ్.

౩౨౪౦. (సర్వప్రకారసంస్థానసంస్థితం).- నానావిధసంస్థాన

విశిష్టమిత్యర్థః:- [22]

మూ—౧ ద్విమైత్తదా. ౧-౭-౯-౧౦. ద్విమైతార-౮. సర్వ-౧౩.

వ్యా—౧-ఇత్యాదీనా-౮. ఇతి-౧-౨-౩౩.

- (౮౩౨.) కారణభూతబ్రహ్మవిజ్ఞానాదేవసర్వవిజ్ఞాతంభవతీతి,-
 (౮౩౩.) ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానముపపన్నతరమ్.-
 (౮౩౪.) తదేవమ్, కార్యకారణభావాదిముఖేనకృత్సృజిదవిద్వస్తునః,-
 (౮౩౫.) పరబ్రహ్మప్రకారతయాతదాత్మకత్వముక్తమ్. [5]

౩౨౪౧. యద్వా, (దేవమనుష్యాది) శబ్దః, భావప్రధానః,-

౩౨౪౨. దేవత్వమనుష్యత్వాదిసర్వప్రకారోయస్య-
 తత్, (దేవమనుష్యతిర్యక్త్వావరాదిసర్వప్రకారమ్).

౩౨౪౩. తదేవ(సంస్థానమ్)-అపృథగ్భూతధర్మః,-

౩౨౪౪. తేన(సంస్థితమ్)-విశిష్టమిత్యర్థః. [10]

- (౮౩౬) ౩౨౪౫. విశిష్టమేవ(కారణమ్)-తదేవ(కార్య)మితికార్యకారణ-
 యోరనన్యత్వాత్, తద్భావేనతద్భావమ్: ఇత్యర్థః.

(౮౩౭) ౩౨౪౬. ఉపపన్నతరమ్.-ముఖ్యతయా- (ఉపపన్న)మిత్యర్థః.

- (౮౩౮) ౩౨౪౭. ఏవమ్, ఉపక్రమోపసంహారవాక్యయోర్విశిష్టైశ్చ పర-
 త్వముక్తమ్.- (భా-ఉ-౬-౨-౧౬.) [15]

౩౨౪౮. అథ, మధ్యగతమ్, “సన్మూలాస్తోమ్యేహస్వరూప్రజా-
 స్సదాయతనాస్తత్ప్రతిష్ఠాః... ఐతదాత్మ్యమిదంస-
 ర్వమ్”, -

౩౨౪౯. ఇతివాక్యమపి, ఆత్మశరీరభావేన తదాత్మ్యపరమ్:”

౩౨౫౦. ఇత్యాహ(తదేవమ్)-ఇతి. [20]

౩౨౫౧. (కార్య-కారణభావ)శబ్దేన [“సన్మూలాః”][“సత్ప్ర-
 తిష్ఠాః”]

౩౨౫౨. ఇత్యస్యార్థోవివక్షితః.-

౩౨౫౩. (ఆది)శబ్దేన[“సదాయతన”]త్వంవివక్షితమ్,-

౩౨౫౪. తచ్చధార్యధారకభావః. [25]

- (౮౩౯) ౩౨౫౫. (పరబ్రహ్మోప్రకారతయాతదాత్మకత్వముక్తమ్)-ఇతి.-
 ౩౨౫౬. నతుస్వరూపైకేన తదాత్మ్యమిత్యర్థః.

౧॥భా-ఉ-౬-౮-౬.

మూ-౧-తరంభవతి ౧. ౨-పర-౧౮.

వ్యా-౧-త్వ-౪-౫-౬. అదిస్సర్వప్రకా-౧-౨-౬. దిసర్వప్ర-౪-౫. ౩సపివ
 సం-౮-౯. ఏతదేవనా-౧-౨. ౪త-౮. ౫కారణతయాత-౧. ౬-ఉక్తం -౪-౫-౬. ౩స,
 ఇతి ౩స.

- (౮౩౬) ననుచ, పరస్య బ్రహ్మణః స్వరూపేణ పరిణామాస్పదత్వమ్,-
 (౮౩౭) నిర్వికారనిరవద్యశ్చక్రికోపవృత్తిసంగేన నివారితమ్;-
 (౮౩౮) “ప్రకృతిశ్చపరిణాదృష్టా వానుపరోధాత్”^౧ ఇతి,
 (౮౩౯) ఏకవిజ్ఞానేన సర్వవిజ్ఞానప్రతిజ్ఞా, -^౨ మృతతా-ర్యదృష్టాస్తాభ్యామ్,
 (౮౪౦) పరమపురుషస్య జగదుపాదానకారణత్వంచ ప్రతిపాదితమ్,
 (౮౪౧) ఉపాదానకారణత్వంచ పరిణామాస్పదత్వమేవ;-
 (౮౪౨) కథమిదముచ్యతే-

౩౨౫౭. “(కార్యకారణభావా)చ్చ, ప్రకారప్రకారిభావాచ్చ, -
 తాదాత్మ్యం ద్వివిధమ్;- [10]

౩౨౫౮. తత్ర, కార్య(కారణభావా)^౩ దేవప్రకార, - ప్రకారిభావో
 ౭పిసిద్ధః;-

౩౨౫౯. విశిష్టస్యైవకార్యత్వకారణత్వయోగాత్, అన్తఃప్ర
 విశ్యధారకత్వేన, నియన్త్ర^౪త్వేన, - స్థితిహేతుత్వాచ్చ;-

౩౨౬౦: అతః[“సన్తూ^౫లాః”] ఇత్యాదివాక్యే ఉభయవిధంతా
 దాత్మ్యమభిప్రేతమ్:” ఇతి గ్రన్థాభిప్రాయః.

౩౨౬౧, “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మతజ్జలాన్”^౬ ఇత్యస్యాప్యయ
 మేవార్థః.

(౮౩౬) ౩౨౬౨. జగదుపాదా నత్వనిర్వికారత్వ వ్యాఘాతశఙ్కయా
 చోదయతి(ననుచ-) ఇతి. [20]

(౮౩౮) ౩౨౬౩. “స్వరూపేణ పరిణామాస్పదత్వం(నివారిత)మస్తు, -
 ౩౨౬౪. తతఃకిమ్?” ఇత్యత్రాహ(“ప్రకృతిశ్చ”-) ఇతి.

౩౨౬౫. సూత్రార్థమాహ(ఏకవిజ్ఞానేన-) ఇతి. -^౭ అనేన శ్రుతి
 శ్చస్తాంతా.

(౮౪౦) ౩౨౬౬. “(ఉపాదాన)త్వం(ప్రతిపాదిత)మస్తు, [25]
 ౩౨౬౭. తతఃకిమ్?” ఇత్యత్రాహ (ఉపాదాన-) ఇతి.

౧|| బ్ర-సూ-౧-౪-౨౪. ౨|| ఛా-ఉ-౩-౧౪-౧.

మూ-౧-మృద్ధటాదిదృ-౧. ౨ దృతే ఇతి చేత్-౧.

వ్యా-౧-దేవే-౮. ౨ కారణత్వకార్యత్వ-౨-౩-౬. ౩ త్వ-౪-౫న. ౪ త్వేన చక్రి
 ౩. ౫ సన్తూలేత్యాదివా-౪-౫. ౬ ఇతి-౪-౫న. ౭ అనేన-౧న. [30]

(౧౪౩.) అతోచ్యతే:-

(౧౪౪.) సజీవస్యప్రవక్ష్య¹స్యావిశేషేణ కారణత్వము క్తమ్;-

(౧౪౫.) తత్ర, ఈశ్వరస్యజీవరూపపరిణామాభ్యుపగమే,-

(౧౪౬.) “నాన్తాశ్రుతేర్నిత్యత్వాచ్చతాభ్యః”² ఇతివిరుధ్యతే;- [6]

(౧౪౭.) వైషమ్యవైర్ముఖ్యపరిహారశ్చ, జీవానామనాదిత్వాభ్యుపగమేన
తత్త్వర్కనిమిత్తతయాప్రదిపాదితః;-

(౧౪౮.) “వైషమ్యవైర్ముఖ్యేనసాపేక్షత్వాత్”³ “నకన్తావిభాగాదితీచే
న్నానాదిత్వాదుపపద్యతేచాప్యవలభ్యతేచ”⁴ ఇతి;-

(౧౪౯.) అకృతాభ్యాగమ కృతవిప్రణాశప్రసంగశ్చ, అనిత్య త్వేభిహితః:-

(౧౪౩)- { ౩౨౬౮. సద్వారకమ్, -(ఉపాదాన)త్వమిత్యవిరోధమభిప్రేత్య
(౧౪౧) }

౩౨౬౯. పరిహారత (అతోచ్యతే-) ఇత్యాదినా.

(౧౪౪) ౩౨౭౦. (అవిశేషేణ)- “యతోవాఇమాని¹భూతాని,”^౨ ర

౩౨౭౧. “సన్తూలానోస్మ్యేమాస్సర్వాప్రజాః,”^౩

౩౨౭౨. “ఇదంసర్వమసృజత-యదిదంకించ-తత్సృష్టౌ-తదేవా
నుప్రావిశత్-తదనుప్రవిశ్య- సచ్చత్యచ్చాభవత్,”^౪

౩౨౭౩. “నిస్సర నియథాలోహపిణ్డాత్తప్రాస్ఫులిగ్తకాః-
సకాశాదాత్మనస్తద్వదాన్తానప్రభవన్తిహి,”^౫

౩౨౭౪. ఇత్యాదిశుత్తిస్త్యత్యభిపాయేణ, ఏవము క్తమ్.

(౧౪౫)- { ౩౨౭౫. జీవరూపేణపరిణామాభ్యుపగమేనూపణమాహ [20]

(౧౪౯) } (తత్ర-) ఇత్యాదినా-

౩౨౭౬. “అజత్వనిత్యత్వశుత్తివిరోధః,

౩౨౭౭. (వైషమ్యవైర్ముఖ్యపరిహార)విరోధః, [ని⁶ ఇత్యర్థః.

౩౨౭౮. అకృతాభ్యాగమ-కృతవిప్రణాశప్రసంగశ్చ, - దూషణా

(౧౪౯) ౩౨౭౯. (అకృతాభ్యాగమ)-అహేతుకఫలపాప్తిః- [25]

౩౨౮౦. (కృతవిప్రణాశ)-కృతస్యకర్తృణోనిష్ఫులత్వమ్.-

(౧౪౬) ౩౨౮౧. “నాన్తాశ్రుతేః”^౧ ఇత్యాదినా శుత్తివిరోధఉక్తః:-

(౧౪౭) ౩౨౮౨. శ్రుత్యర్థాపత్తివిరోధః ఉక్తః (వైషమ్య-) ఇత్యాదినా.

౧॥ బ్ర-సూ-౨-౩-౧౯. ౨॥ బ్ర-సూ-౨-౧-౩౫. ౩॥ బ్ర-సూ-౨-౧-౩౬. ౪॥

తై-ఉ-భృగు-౧. ౫॥ ఛా-ఉ-౮-౬. ౬॥ తై-ఉ-ఆన-౬-౨. ౭-యా-స్కృ-ప్రా-కా-౬౭.

మూ-౧-స్వపి-౮. ౨తత్ర-౧న. అత్ర-౮, ౩రూపేణపరి-౧. రతత్త్వర్క-౧౧. ౫-యాచక్రియతే-౧. ౬ప్రసంగ-౧. ౯న.

వ్యా-౧-భూతాని-౩న. ౨తాన్తాశ్రుతే-౩. ౩ఉక్త్య-౬న.

౧౫౦ శ్రీమత్తాత్పర్యదీపికాయా క్తవేదార్థసంగ్రహః.

(౧౫౦.) తథా, ప్రకృతేరవ్యనాదితా, -¹ శ్రుతిభిః ప్రతిపాదితాః;

(౧౫౧.) “అజామేకాంలాహితశుక్లకృష్ణాంబహ్నిం ప్రజాంజనయంతీం స
రూపామ్, - అజోహ్యోకోజుషమాణోనుశేతేజహత్యేనాంభుక్త
భోగామజోన్యః”^౨ ఇతి, - [5]

(౧౫౨.) ప్రకృతిపురుషయోరజత్వం చదర్శయతి. -

(౧౫౩.) “అస్తావ్యాయాస్సజతేవిశ్వ⁴మేతత్తస్మింశ్చాన్యోమాయయాసన్ని
రుద్ధః, - మాయాంతుప్రకృతింవిద్యావ్యాయనంతుమహేశ్వరమ్”^౧ ఇతి, -

(౧౫౪.) ప్రకృతిరేవస్వరూపేణ వికారాస్పదమితీచదర్శయతి. -

(౧౫౫.) “గౌరనాద్యన్తవతీసాజనిత్రీభూతభావినీ”^౩ ఇతోచ. - [10]

(౧౫౦) ౩౨౩. ¹ ఏవమ్, జీవరూపేణపరిణామేదూషణమక్తమ్,
౩౨౪. అవిదూప్యేణపరిణామేదూషణమాహ (తథా-) ఇతి.

(౧౫౨) ౩౨౫. “(అజా²మేకామ్-)”^౧ ఇతి-వాక్యస్వార్థమాహ
(ప్రకృతి-) ఇతి.

(౧౫౩) ౩౨౬. “బ్రహ్మణః, - సద్వారకేఉపాదానత్వేవివక్షితే, [15]

౩౨౭. ద్వారభూతస్యపరిణామిత్వమ్,

౩౨౮. ద్వారభూతేన ద్వారిణస్సంబద్ధశ్చ, - అపేక్షితః” - ఇతి,

౩౨౯. ద్వారభూతప్రకృతేపరిణామిత్వేశ్చుతిమాహ

౩౩౦. (అస్తావ్యాయా) ఇతి - అనేనమాయాశబ్దార్థోపస్ఫుటః.

(౧౫౪) ౩౩౧. (జనిత్రీ). - సవష్టి (జనిత్రీ). - [20]

౩౩౨. (భూతభావినీ). - వ్యష్టిహేతుః-ఇత్యర్థః.

౧॥ తె-ఉ-౬ప్ర-౧౦-౫. ౨॥ శ్వే-ఉ-౪-౧౯. ౩ ॥ మన్త్రి-ఉ-౧.

మూ — ౧-శ్రుతిభిరేవ-౧. ౨ ఇతిగౌరనాద్యన్తవతీచప్రకృ-౪- ౫-౮-౯. ౩ ప్రతి
పాదయతి-౧. ౪ షేనత్త-౧. ౫ చ-౧౪. ౬ చ-౧౪.

వ్యా — ౧-ఏవంరూపపరి- ౪-౫-౬. ౨మేకాంలాహితశుక్లకృష్ణామితివాక్య-౪- ౫.
౩ రకోపాదా-౪- ౫. ౪ కతోన్మపాదానేవివ-౬. ౪ మిత్వాత్-౪- ౫-౬.

- (౮౫౬.) 'స్తృతిశ్చ, 'ప్రకృతిం పురుషం చైవ విద్ధ్య నాదీఉభావపి' ౧
 (౮౫౭.) 'భూమిరాపో ౨ నలో వాయుఃఖంఘనోబుద్ధిరేవచ-
 అహజ్జగర ఇతీయం మేభిన్నా ప్రకృతిరష్టథా-॥
 (౮౫౮.) అవరేయమిత స్త వ్వన్యాం ప్రకృతిం విద్ధి మేవరామ్- [5]
 జీవభూతాంఘనహాహూయయేదంధార్యతేజగత్' ౩
 (౮౫౯.) 'ప్రకృతిం స్వామవష్టభ్యవిస్మజామి పునఃపునః' ౩
 (౮౬౦.) 'మయాధ్యక్షేణ ప్రకృతిస్సూయ తేనచరాచరమ్' ౪ ఇత్యాదికా-
 (౮౬౧.) 'ఏవంచ, ప్రకృతేరపి యశ్చ రశరీరత్వాత్,
 (౮౬౨.) [ప్రకృతి]శబ్దోపి, తదాత్మభూతస్యేవ్వరస్యతత్ప్రకారసంస్థితస్య
 వాచకః;- [స్యవాచకః;-
 (౮౬౩.) (పురుష)శబ్దోపి, తదాత్మభూతస్యేవ్వరస్యపురుషప్రకారసంస్థిత
 (౮౬౪.) అతః, తద్వికారాణామపితథైవేవ్వరస్యతత్త్వా-

- (౮౫౬) ౩౨౯౩. ఉక్తార్థవిషయాంస్తృతిందర్శయతి(స్తృతిశ్చ-)ఇతి.
 ౩౨౯౪. ('ప్రకృతిం పురుషమ్') ౧ ఇత్యాదినా(ప్రకృతిపురుష)
 యోరనాదిత్వమ్,
 (౮౫౭) ౩౨౯౫. 'భూమిరాపో' ౨ ఇత్యాదినాద్వారభూతాయాః
 ప్రకృతేః-పరిణామిత్వంచ, సిద్ధమ్.
 (౮౬౧) ౩౨౯౬. 'ఏవమ్, జీవరూపేణ, అచిద్రూపేణ' ౪, బ్రహ్మణఃపరిణా
 మేదూషణముక్తమ్;- [20]
 ౩౨౯౭. ప్రకృతిరేవపరిణామినిచేత్, -కథంబ్రహ్మణఉపాదా
 నత్వమ్? ఇత్యత్రాహ(ప్రకృతేరపి-)ఇతి-
 ౩౨౯౮. 'గౌరనాద్యస్తవతీ' ౫ ఇత్యాదిమప్రకృతివాచిశబ్దః,
 తచ్చరీరక బ్రహ్మవాచీ' ఇత్యర్థః.
 (౮౬౩) ౩౨౯౯. 'యతఃప్రధానపురుషో' ౬ ఇత్యాదిమపురుషశబ్దోపి
 తథా? ఇత్యాహ (పురుష-)ఇతి.
 (౮౬౪) ౩౩౦౦. బ్రహ్మణకార్యత్వసిద్ధ్యర్థమాహ, - (అతస్తద్వికారా
 నామపి-)ఇతి.

౧॥గీ-ఉ-౧౩-౧౯.౨॥ గీ-ఉ-౭-౪. ౩॥గీ-ఉ-౯-౮. ౪॥గీ-ఉ-౯-౧౦. ౫॥మ. ౬॥-ఉ-౧.
 ౬॥ వి-పు-౧-౧౨ - ౩౦. [30]

మూ-౧-స్తృతిశ్చభవతి-౯-౧౦-౧౧. ౨వపి-వికారాఃఖంఘనాంబుద్ధిప్రకృతీసం
 భవానితి-౧౨. ౩వపి-వసతిప్ర-౨-౩-౧౦-౧౧. ఏవంచ-౪-౫-౯౯. ౪దినా-౧౨.
 ౫శ్వరపివలక్ష్య-౧-౭-౮.

వ్యా-౧-చ-౮౯. ౨వాచకశ-౧. ౩వరమాత్మవా-౮.

- (౮౬౫.) తదాహ, “వ్యక్తివిష్ణుస్తథావ్యక్తం పురుషకాలవచ-”^౧
 (౮౬౬. “సపవత్తోభకోబ్రహ్మన్ తోభ్యశ్చపరమేశ్వరః,-ఇతి,-”^౨
 (౮౬౭.) అతః,^౩ ప్రకృతిప్రకారసంస్థితే పరమాత్మని ప్రకారభూతప్రకృత్యం
 శేవికారః, ప్రకార్యం శేచావికారః;- [5]
 (౮౬౮.) ఏవమేవ, జీవప్రకారసంస్థితే పరమాత్మని ప్రకారభూతజీవాంశే
 సర్వే^౪ చాపురుషాఢాః, [సంకల్పవచః:-
 (౮౬౯.) ప్రకార్యంశః,-నియంతా-నిరవద్యః-సర్వకల్యాణగుణాశ్రయః-సత్త్వ
 (౮౭౦.) తథా^౫ చ సతి, కారణా^౬ వస్థశ్చైవ రూపవేతి,- తదుపాదా^౭ నకజగత్
 కార్యవస్థోపసవేతి,- కార్యకారణయోరనన్యత్వమ్, [10]
 (౮౭౧.) సర్వశ్రుత్యవిరోధశ్చ,-భవతి.-

- (౮౬౫) ౩౩౦౧. ఉక్తార్థేన్మృతిమాహ(తదాహ)-ఇతి.
 (౮౬౭) ౩౩౦౨. నిర్దోషత్వనిర్వికారత్వో పాదానత్వ శ్రుత్యవిరోధ
 మాహ (అత)ఇతి.-
 (౮౬౯) ౩౩౦౩. (సత్త్వసంకల్ప^౪)త్వపదేన, “అపహతపాత్మా”-^౩ [15]
 ఇత్యాదివాక్యంస్తూరితమ్.
 ౩౩౦౪. “ఉపాదానత్వశ్రుతిర్విశిష్టవిషయా, నిర్వికారత్వాది
 శ్రుతిర్విశేష్యాంశమాత్రవిషయాః” ఇత్యర్థః.
 (౮౭౦) ౩౩౦౫. “విశిష్ట ఏవేశ్వరకారణమ్,- విశిష్టస్సపకార్యమితి,
 ౩౩౦౬. (కార్యకారణయోరనన్యత్వ)సిద్ధిః” ఇత్యాహ (తథాచ
 సతి-)ఇతి.-
 ౩౩౦౭. “(కార్యకారణయోరనన్యత్వమ్),
 ౩౩౦౮. కారణాత్,-కార్యస్య,-ద్రవ్యాంతరత్వం వారయతి,
 ౩౩౦౯. నతు కారణస్య విశిష్టత్వవిరోధి,-
 ౩౩౧౦. అవిశిష్టత్వే కారణత్వాయోగాత్” ఇత్యర్థః. [25]
 (౮౭౧) ౩౩౧౧. (సర్వ-) ఇతి.- “ఉపపాదితప్రకారేణ నిర్దోషత్వోపాదా
 నత్వాదిపర(శ్రుత్యవిరోధః)” ఇత్యర్థః.

౧-పు-౧-౨-౧౮. ౨|| ౧-పు-౧-౨-౩౧. ౩|| సు-ఉ-౭.

మా—౧-అతఃసర్వప్రకా-౧. అభూతేజీ-౧. ౩వపురు-౧. చపురు-౨. ౪వసతి-౧-
 ౮౯. ౫వస్థోపేత్వ-౧౨. ౬వవివేచన-౧-౯. ౭-సంజగ-౧-౨౮. సజగ-౯.

వ్యా—౧-ఉపాదానత్వ-౮౯. ౨ శ్రుతివిరో-౩. ౩సత్త్వ-౧౯. ౪త్వ-౧- ౨-౩-
 ౬౯. ౫ శ్రుతిరవిశిష్టవి-౩. ౬త్వ-౧౯.

- (౮౭౨) తదేవమ్, “నామరూపవిభాగానర్హసూక్ష్మదశాపన్నప్రకృతి పురుషశరీరంబ్రహ్మ, - కారణావస్థమ్, -
 (౮౭౩) జగత్, - తదాపత్తిరేవ చ ప్రళయః,
 (౮౭౪) నామరూపవిభాగవిభక్తస్థూలచదచిద్వస్తుశరీరంబ్రహ్మ, - కార్యావస్థమ్
 (౮౭౫) బ్రహ్మణః, - తథావిధస్థూలభావోపసృష్టిః” ఇత్యుచ్యతే. -
 (౮౭౬) యథోక్తం భగవతాపరాశరేణ, “ప్రధానపుంసోరజయోః, కారణంకార్యభూతయోః” ఇతి; -
 (౮౭౭) తస్మాత్, ఈశ్వరప్రకారభూతసర్వావస్థప్రకృతిపురుషవాచినశ్చబ్దాః,
 (౮౭౮) తత్ప్రకారవిశిష్టతయా వస్థితేపరమాత్మనిముఖ్యతయావర్తనే, -
 (౮౭౯) జీవాత్మవాచిశబ్దవత్; -

- (౮౭౨) ౩౩౧౨. “చిదచిద్విశిష్టస్యబ్రహ్మణోనిత్యత్వాత్ప్రప్టిప్రళయా
 యోగః,
 ౩౩౧౩. బ్రహ్మణఃకారణత్వంకార్యత్వంచాయుక్తమ్”
 ౩౩౧౪. ఇత్యత్రాహ(తదేవమ్-)ఇతి. [15]
 (౮౭౩) ౩౩౧౫. (తదాపత్తిః). - సూక్ష్మదశాపత్తిః. -
 ౩౩౧౬. ద్రవ్యనిత్యత్వేపి, - అవస్థాభేదేనసర్వాద్యుపపత్తిరిత్యర్థః.
 (౮౭౪) ౩౩౧౭. వస్తుస్వరూపనిత్యత్వేపి, అవస్థాభేదేనకారణత్వాద్యుప
 పత్తౌప్రమాణమాహ(యథోక్తమ్-)ఇతి.
 ౩౩౧౮. [“అజయోః”]ఇత్యనేన, కారణత్వావస్థాయాంసత్త్వమ్, - సూచితమ్. -
 ౩౩౧౯. [“కార్యభూతయోః”]ఇత్యనేన, కార్యావస్థాంప్రతికారణత్వమిత్యుక్తమ్,
 (౮౭౫) ౩౩౨౦. “తస్మిన్కార్యత్వకారణత్వేప్రకృతి పురుషయోరేవేతి,
 ౩౩౨౧. పరమాత్మనఃకారణత్వాదినిర్దేశో ౭ ముఖ్యస్సాన్వితః”
 ౩౩౨౨. ఇత్యత్రాహ(తస్మాత్-)ఇతి.
 (౮౭౬) ౩౩౨౩. “చిదచిద్ద్రవ్యయోఃపరమాత్మాఖ్యద్రవ్యేణ సహాపల
 న్మునియమాభావత్,
 ౩౩౨౪. జాతిగుణవత్, ప్రకారతైకస్వభావత్త్వమయుక్తమ్”
 ౩౩౨౫. ఇత్యత్రాహ(జీవాత్మ-)ఇతి. [30]

౧౧౫-పు-౧-౯. ౩౭.

మూ—౧-సూక్ష్మవస్థా ౧. ౨౫ తదాప-౧-౪-౫. ౩౪-౧-౧౦-౧౧౧. రవిభాగా
 ర్హస్థూ-౧. ౫-వివ-౧౧. ౬వివజగతస్సృష్టిరితి-౧౨. ఇతి-౧-౯౧. ౭శబ్దవత్-౧-౯౧.
 వ్యా—౧-ఇతి౧-౨౧. మిత్యుక్తంభవతి-౩. ౨౪-౩౧. ౩౪తయైకస్వ-౪-౫. ౪౪-౧౧.

(౧౫౦.) 1యథా, 2దేవమనుష్యాదిశబ్దాః, దేవమనుష్యాదిప్రకృతిపరిణామవిశేషాణాంజీవాత్మప్రకారతయైవపదార్థత్వాత్,-

(౧౫౧.) ప్రకారిణీజీవాత్మని ముఖ్యతయావర్తనైః-

(౧౫౨.) తస్మాత్, సర్వస్యచిదవిద్వస్తునఃపరమాత్మశరీరతయాతత్ప్రకారత్వాత్,

(౧౫౩.) పరమాత్మనిముఖ్యతయావర్తనైసర్వేవాచకాశ్శబ్దాః:-

(౧౫౦) ౩౩౨౬. “సహజాపలఘ్ననియమః, అపృథక్సిద్ధప్రకారత్వేప్రయోజకః;-

౩౩౨౭. అతః, తదభావాద్దేవాదిశబ్దానామపిజీవవర్త్యస్తత్త్వముఖ్యమ్.” ఇతి శబ్దాంతాయామాహ (యథా-) ఇతి.

౩౩౨౮. “సహజాపలఘ్ననియమః, ఏకసామగ్రివేద్యత్వప్రయుక్తః,

౩౩౨౯. సతునియతప్రకారత్వప్రయుక్తః,

౩౩౩౦. గణ్యాదిమవ్యభిచారాత్;-

౩౩౩౧. తస్మాత్, తదేకాశ్రయత్వమ్, తదేకప్రయోజనత్వంచ,-

౩౩౩౨. నియతప్రకారత్వేప్రయోజకమ్”-

౩౩౩౩. “కింఞ్చ, మత్స్వర్ణీయప్రత్యయనిరపేక్షసామానాధికరణ్యప్రయోగో యతాస్తి,

౩౩౩౪. తత్రసర్వత్రానుగతంప్రయోజకంకల్ప్యమ్,

౩౩౩౫. అన్యథా, జాతిత్వంగుణత్వంచాప్రయోజకంస్యాత్;-

౩౩౩౬. తస్మాత్, దేవాదిశరీరస్యచేతనప్రకారతైకస్వభావత్వాత్

౩౩౩౭. తద్వాచిశబ్దానాంతత్పర్యస్తత్త్వంముఖ్యమ్.” ఇత్యర్థః.

(౧౫౨) ౩౩౩౮. ఏవమ్, దృష్టాంతోక్తమర్థమ్, -దాద్వాన్తికేతిదిశతివత్స

మాణశరీరలక్షణసంగత్యర్థం (తస్మాత్-) ఇతి.

మూ—౧-యథా-౧-౯౯. ౨దేవాదిశ-౧-౨-౯-౧౧.

[25]

వ్యా—౧-రత్వప్ర-౪-౫-౬. ౨త్వంముఖ్య-౪-౮. ౩తదేకాశ్రయత్వం-౪-౫-౬౯. ౪జనకత్వం-౪-౫-౬. ౫నియతప్ర-౪-౫-౬. ౬నైకప్ర-౧. ౭తావత్పర్యస్త-౪-౫. ౮-అర్థం-౬౯.

- (౧౮౪) అయమేవ, ఆత్మశరీరభావః, - పృథక్సీద్ధ్యనన్తాధారాధేయభావః, -
 నియంత్రనియామ్యభావః, - శేషశేషిభావశ్చ. -
- (౧౮౫) సర్వాత్మనా, ఆధారతయా, - నియంత్రతయా, - శేషితయాచ, -
- (౧౮౬) ఆపోతీత్యాత్మా; - [5]
- (౧౮౭) సర్వాత్మనా, ఆధేయతయా, - నియామ్యతయా, - శేషితయాచ, -
- (౧౮౮) అపృథక్సీద్ధంప్రకారోభూతమితి,
- (౧౮౯) “ఆకారశ్శరీరమ్” ఇతిచ, - ఉచ్యతే -
-
- (౧౮౪) ౩౩౩౯. “చిదచిద్వస్తునోశ్శరీరత్వమ్, - షరమాత్మనఃశరీరత్వం
 చ, - అనుపపన్నమ్, - [10]
౩౩౪౦. శరీరశరీరలక్షణా భావాత్; -
౩౩౪౧. “చేష్టాభోగేన్ద్రియాశ్రయోహిశరీరమ్?”
౩౩౪౨. ఇత్యత్రాహ(అయమేవ) ఇతి.
౩౩౪౩. (పృథక్సీద్ధ్యనన్త) శబ్దః, ప్రతిపదమన్వేతి, -
౩౩౪౪. తేనపదేన, గృహ-క్షేత్ర-ఘట-పటాదివ్యావృత్తిః. - [15]
౩౩౪౫. “అత్ర, శరీరాత్మలక్షణమోస్సుమోక్త్యా,
౩౩౪౬. శరీరమ్, ఆత్మాచ, - ప్రతిసబద్ధినిరూప్యవదార్థః”
 ఇతిదర్శితం భవతి; -
- (౧౮౫) ౩౩౪౭. “తత్ర, కిమ్-శరీరత్వమ్? కిమ్, - ఆత్మత్వమ్?” ఇతిశబ్దా-
 యామ్, విభజ్యదర్శయతి(సర్వాత్మనా-)ఇతి. - [20]
౩౩౪౮. (సర్వాత్మనా-)యావద్ద్రవ్యభావితయేత్యర్థః.
- (౧౮౬) ౩౩౪౯. ఆత్మశబ్దావయవాద్ధ్య శరీరశరీరలక్షణౌపయికత్వ
 మభిప్రేత్యాహ (ఆపోతి-)ఇతి. - [తవ్యమ్.
౩౩౫౦. ద్రవ్యత్వేనతిఆధేయతయేత్యధ్యాహారేణ యోజయి
- (౧౮౭) ౩౩౫౧. (ఆధేయ)త్వ-(నియామ్య)త్వ-(శేష) త్వవిశేషణమ్, -
 (సర్వాత్మనా-)ఇతిపదమ్. -
- (౧౮౮) ౩౩౫౨. (అపృథక్సీద్ధమ్-)ఇతిపదమ్, - (ప్రకార)విశేషణమ్; - [త్యర్థః.
- ౩౩౫౩ (సర్వాత్మనాధేయ)త్వాదిభిః(అపృథక్సీద్ధప్రకార) త్వాది
- (౧౮౯) ౩౩౫౪. (“ఆకారశ్శరీరమ్” ఇతిచోచ్యతే-) ఇతి. -

మూ—౧-భక్తిస్థ్యనన్తాధారా-౪-౫ భక్తిస్థ్యనన్తాధారా-౮-౧౦. అవిశేషణవిశే
 ష్యభావశ్శేష-౮. ౩ భారతయా-౨౯. ౪ నాచాధేయ-౧. ౫ ప్రకార-౧-౭. ౬ భూత-౮-౯.
 వ్యా—౧-రీరల-౮. అచిద్వస్తునశ్శ-౧. ౩ షరమాత్మనేతి-౯. ౪ స్యచశరీ-౧-౨-౩. ౫ పాథశ
 త్వ-౪-౫-౬. ౬ సత్త్వాధారాధేయ-౮. ౭ త్వ-౮.

33౫౫. “జాతిగుణయోరప్యకారత్వమ్,-

అపృథక్సీద్ధప్రకారత్వాత్;-

[చ్యమ్;-

33౫౬. శరీరమపి,- అపృథక్సీద్ధప్రకారత్వాదాకార శబ్దవా

33౫౭. ద్రవ్యత్వాచ్చరీరశబ్దవాచ్యమ్:-”ఇత్యర్థః:-

[5]

33౫౮. అయమర్థః:- “ద్విపా త్వంశరీరత్వమ్,-

[త్?,

33౫౯. చతుష్పాత్వంశరీరత్వమితీరీరలక్షణం కిమితిసన్యా

33౬౦. ద్విపాత్వచతుష్పాత్వాదివిభాగాభావేన సర్వత్రశరీ

ర శబ్దప్రయోగావిశేషాత్”ఇతిచేత్;-

33౬౧. తర్హి, లోకే,- వేదేచ,- యత్రయత్రశరీరశబ్దప్రయోగః,

33౬౨. తత్ర, సర్వత్రానుగతేలక్షణేవాచ్యే, కతిపయప్రయో

గపిషయా ౨ ననుగతత్వాదవ్యాప్తంలక్షణముక్త్యా

33౬౩. ప్రయోగవిశేషేష్య ముఖ్యత్వాశ్రయణమయ క్తమ్;-

33౬౪. తస్మాత్, “చేష్టేష్టియాధాశ్రయత్వమ్”అవ్యాప్తమితి,

33౬౫. సర్వప్రయోగానుగతంలక్షణమిదమేవసాధీయః” ఇతి,

33౬౬. యత్తు,-భాష్యక్తశరీరలక్షణగ్రాహే ౨ర్థజాతముక్తమ్,

33౬౭. తత్ర, అపేక్షితాంశఇహనుసంధేయః:- (శ్రీ- భా-౨౬౮వ)

33౬౮. వ్యాప్యత్వేసతి, (సర్వాత్మనా) స్వాధేధారయతుంశ

క్యంశరీరమ్,- ఇతి శరీరలక్షణమ్;-

33౬౯. వ్యాప్తత్వేసతి యావద్ద్రవ్యభావితయాస్వాధేధార

యతుంశక్తౌఽప్యై,- ఇతిశరీ¹⁰లక్షణమ్;-

33౭౦. స్వార్థశక్యపదాభ్యామ్,-

33౭౧. ఉత్పతనాదివ్యాపారాణాంరుగదేహనియమ ¹¹నస్య

చాభావాత్, అసంభవావ్యాప్తి¹²శక్తౌపరిహారః;-

33౭౨. ఘటపటాదివ్యాప్యత్వార్థమ్, వ్యాప్యత్వేసతి,- ఇత్యుక్తమ్.-

33౭౩. పరకాయప్రవిష్టంప్రతిపరకాయ స్యదేహత్వ వ్యాప్య

త్వార్థంసర్వాత్మనా- ఇతిపదమ్.-

[రంస్యాదితి,

33౭౪. ఆత్మనోధర్మభూతజ్ఞానమ్, రత్నదీపాదేవప్రభాచ,- శరీ

33౭౫. తద్వ్యాప్యత్వార్థంచవ్యాప్యత్వేసతి,- ఇత్యుక్తమ్.-

33౭౬. అత¹³పవ, శరీరలక్షణేపివ్యా¹⁴వర్త్యమ్,- స్పష్టతరమ్.-

33౭౭. పవన¹⁵న్యత్రాస్యనుసంధేయమ్.

వ్యా-౧-మృదత్వం-౯.౨౩౦-౧-౨వ. ౩తిత్ర-౩.౪౫తలక్ష-౧-౨-౪-౬ ౫వివక్షయాన
ను-౧విశేషానను-౯.౬యాద్యాశ్ర-౯ యాశ్ర-౩.౭క్షణేవ్యర్థ-౧.౮-తదతాగ్రే-౮.౯వాత్ప్ర
త్వేస-౧-౨-౮. వ్యాపకత్వేస-౯ ౧౦-రీరల-౧-౩-౮. ౧౧-శ-౮౪. ౧౨-శజ్ఞా-౩౩. ౧౩-ప
వ-౪-౫-౬౩. ౧౪-వ్యాప్యత్వస్ఫుట-౬. వ్యాప్యత్వస్ఫుట-౪-౫. ౧౫-స్యదవ్యను-౪-౫-౬-౯

- (౧౯౦.) ఏవమేవహిజీవాన్మనస్స్వశరీరసంబంధః;-
 (౧౯౧.) ఏవమేవపరమాత్మనః, సర్వశరీర త్వేనసర్వశబ్దసాచ్యత్వమ్.-
 (౧౯౨.) తదాహశుక్తిగణః, “సర్వే వేదాయత్మనమానన్తి”^౧.
 (౧౯౩.) “సర్వే వేదాయతై కంభవన్తి”^౨ ఇతి [5]
 (౧౯౪.) “తస్యై^౩కస్యవాచ్యత్వా^౪దేకార్థవాచినోభవన్తి” ఇత్యర్థః.
 (౧౯౫.) “ఏకోదేవోబహుధానిష్ఠః”^౫ “సహైవసన్తంనవిజానన్తిదేవాః”^౬
 (౧౯౬.) ఇత్యాది, -[“దేవాః”]-ఇన్దియాణి.-

౩౩౭౮. శేషశేషిభావస్య శరీరశరీరలక్షణత్వేతు, స్వాత్మే-
 శక్యమ్- ఇతిపదానపేక్షైవ. [10]

- (౧౯౦) ౩౩౭౯. ఉక్తలక్షణస్యవ్యాప్తిం దర్శయతి(ఏవమేవహి-) ఇతి.
 (౧౯౧) ౩౩౮౦. “ఉక్తంశరీరాత్తలక్షణంజగద్భ్రష్టాణోరస్తితి,
 ౩౩౮౧. తద్వాచిశబ్దానాం^౧బ్రహ్మపర్యవ్రత్యంముఖ్యమ్,” ఇత్యా
 హ(ఏవమ్-) ఇతి. [త్యుక్తమ్-
 (౧౯౨) ౩౩౮౨. ఏవంన్యాయేన, సర్వశబ్దవాచ్యత్వముపపన్నమ్, ఇ [15]
 ౩౩౮౩. తత్రప్రమాణమాహ(తదాహ-) ఇతి.-
 (౧౯౩) ౩౩౮౪. [“సర్వే వేదాః”]^౧ ఇతి- [“పదమ్,”]- పద్యత ఇతివ్యుత్ప
 త్త్యాప్రాప్యమిత్యర్థః- [ఇతి-
 (౧౯౪) ౩౩౮౫. [“యతై కంభవన్తి”]^౨ ఇత్యేతద్వ్యాచక్షే(తస్య-)
 ౩౩౮౬. “అర్థైకత్వాదేకంవాక్యమ్”^౩ ఇతిన్యాయేన, బ్రహ్మణిక
 సైవప్రధానతయావాచ్యత్వాత్ (సర్వే వేదా) ఏకవా
 క్యం(భవన్తి)” ఇత్యర్థః.
 (౧౯౫) ౩౩౮౭. సర్వశబ్దవాచ్యత్వే హేతుప్రతిపాదికాం శుక్తిమాహ
 “(ఏకోదేవః-)”^౪ ఇతి.-
 ౩౩౮౮. సర్వశరీరతయాసర్వప్రకారత్వాద్ధి సర్వశబ్దవా [25]
 చ్యత్వమ్. [(దేవాః) ఇతి.
 (౧౯౬) ౩౩౮౯. [“సహైవ-”]^౫ ఇత్యాదివాక్యస్థం(దేవ)శబ్దంవ్యాచక్షే

౧॥కఠ-ఉ-౨-౧౫. ౨॥ఆర-౩-ప్ర-౧౧అను. ౩॥ఆర-౩-ప్ర-౧౪అను ౪॥

ఆర-౩-ప్ర-౧౧అను. ౫॥పూ-మీ-౩-౧-౬.

మూ-౧-హి-౧న. ౨స్వశరీ-౮. ౩శరీరవాచ్య-౯. ౪కస్యైవవాచ్య-౮. ౫కస్య
 వాచకత్వా-౧. ౬దైకత్వవా-౧. ౭ఇత్యాది-౧-౯న. [30]

వ్యా-౧-శ్చభావలక్ష-౩. ౨తత్పర్యవ్ర-౫-౬. ౩ఇతి-౬న. ౪చ్యత్వే-౧.
 ౫కోదేవ-౩- -౫-౬.

(౮౯౭.) “దేవమనుష్యాదీనామస్త్రామితాయాశ్చ త్వేనవిశ్వః” ఇత్యర్థః:-
[“సహౌవసంతః”] తేషామిద్రియాణిమనుషర్యవ్తానిన (“జానన్తి”)

(౮౯౮.) తథాచపారాణికానివచాంసి, “నతాస్త్యసర్వవచసాంప్రతిష్ఠాయత్ర
శాశ్వతీ”- [3]

(౮౯౯.) “వాచ్యేహివచసప్రతిష్ఠా”- ౨

(౯౦౦.) “కార్యాణాంకారణంపూర్వం వచసాంవాచ్యముత్తమమ్”- 3

(౯౦౧.) “వేదైశ్చసర్వైరహమేవవేద్యః” ఇత్యాదీని. - సర్వాణిహి
వచాంసీసశరీరాశ్చవిశిష్టమస్త్రామితమాచక్షుతే:-

(౯౦౨.) “ఊస్రోదేవతా అనేన జీవేనాశ్చనానప్రవిశ్యనామరూపేవ్యా
కరవాణి” ఇతి హిశ్రుతిః:-

(౯౦౩.) తథాచమానవంవచః, “ప్రశాసితారంసర్వేషామణీయాం సమణీ
యసామ్”-

రుక్మాభంస్వప్నధీగమ్యంవిద్యాత్తుపురుషంపరమ్”- ౭-

(౮౯౭) ౩౩౯౦. ఉదాహృతవాక్యద్వయస్యార్థమాహ (దేవ-) ఇతి.

(౮౯౮) ౩౩౯౧. స్మృతివచనందర్శయతి (తథాచ-) ఇతి.

(౮౯౯) ౩౩౯౨. [“వచసాంప్రతిష్ఠా”] ఇత్యుక్తే, “శబ్దగుణాశ్రియాకాశ
శఙ్కాస్యాత్” ఇతి తద్వాప్యవృత్త్యర్థం వ్యాచక్షే (“వా
చ్యేహి”-) ఇతి- (“ప్రతిష్ఠా”)- పర్యవసానమ్:-

(౯౦౦) ౩౩౯౩. ఉక్తార్థవైశద్యాద్ధమాహ (“కార్యాణామ్”-) ఇతి- [త్వమ్,
౩౩౯౪. (వచసాంవాచ్య) త్వేహేతుః, (కార్యాణాంకారణ)
౩౩౯౫. “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మతజ్జలాన్” ఇతిహిశ్రుతిః:-

(౯౦౧) ౩౩౯౬. [వేదైశ్చ] ఇత్యాది-స్పష్టమ్.

(౯౦౩) ౩౩౯౭. మనువచనమాహ (తథాచ-) ఇతి.

౩౩౯౮. (ప్రశాసితారమ్-) ౭ ఇత్యాదిశ్లోకేన, సర్వశబ్దవాచ్య
త్వేహేతురుచ్యతే.

౧॥ ౨॥ ౩॥ జి-స్తో-౭. ౪॥ గ్-ఉ-౧౫-౧౫. ౫॥ ఛా-ఉ-౬-౩-౨. ౬॥
మ-స్త్రి-౧౨-౧౨౨. ౭॥ ఛా-ఉ-౩-౧౪-౧.

మూ-౧-యాశ్చనోనివిశ్వ-౨. ౨తేమం-౧-౯౯. ౩సవిజాన-౧. ౪-శ్వతీతి-౨-
గిదీనిహిసర్వాణివచా-౧-౧౨. ౬సర్వశరీర-౧౦-౧౨. ౭ఆహమిమహిస్తో-౧. హస్తాహ
మిమహి-౧౨. ౮పరమితి అన్యః-౧.

వ్యా-౧-ఉక్తార్థవైశద్యమా-౧. ఉక్తార్థపర్యవసానార్థమా-౩ ఉక్తార్థవైశద్యా
ధమా ౭.

(౯౦౪.) “అస్త్యప్రవిశ్య అస్తర్యామితయా [సర్వేషాం] ప్రశాసితారం.-
నియంత్రారమ్.-

(౯౦౫.) అణీయాంసః^౧ ఆత్మనః, కృత్య^౨ స్యాచేతనస్య వ్యాపకతయా సూ-
క్ష్మభూతాః, తేషాం పి వ్యాపకత్వా^౩ త్రైభ్యోపసూక్షితరః^౪ ఇత్యర్థః.

(౯౦౬.) [రుక్మాభః]-ఆదిత్యవర్ణః.

(౯౦౪) ౩౩౯౯. ఇమంశ్లోకం వ్యాచక్షే (అస్త్యః) ఇతి.-

౩౪౦౦. “అస్త్యప్రవిశ్య స్థాజనానామ్”^౧ ఇతి శ్రుత్యనుసారే-
ణ (అస్త్యప్రవిశ్య-) ఇత్యుక్తమ్.-

౩౪౦౧. (అస్త్యప్రవిశ్య-) (నియంత్రారమ్-) ఇత్యన్వయః. [10]

౩౪౦౨. కుతః? (అస్తర్యామితయా) “అస్తరోయమయతి”^౨ ఇత్య-
స్తర్యామి బ్రాహ్మణ ప్రతిపాదితత్వాదిత్యర్థః.

(౯౦౫) ౩౪౦౩. (అస్త్యప్రవిశ్య) ప్రశాసితృత్వే హేతుః [“అణీయాంసమ-
ణీయసామ్”]-ఇతి షష్ఠ్య స్తం వ్యాఖ్యేయం పదమ్.-

౩౪౦౪. వ్యాఖ్యానుసారకర్యార్థం ప్రథమాంతత్వేనోపాదతే (“అ-
ణీయాంసః”) ఇతి.

(౯౦౬) ౩౪౦౫. [రుక్మాభమ్]- ఇతి- వ్యాఖ్యేయం పదమ్, ‘తద్వ్యాచక్షే-
(“ఆదిత్యవర్ణః”) ఇతి.-

౩౪౦౬. “యదాపశ్యంపశ్య తేరుక్తవర్ణమ్”^౩ “ఆదిత్యవర్ణంత-
మసంపరస్తాత్”^౪ ఇతి వాక్యయోః దురాధర్శత్యభోగ్య-
తాభిప్రాయేణ ఆదిత్యవర్ణత్వం రుక్మవర్ణత్వంచోక్తమ్:-

౩౪౦౭. ఇత్యభిప్రాయేణ (ఆదిత్యవర్ణః) ఇతి వ్యాచక్షే.-

౩౪౦౮. తథా “యపిషోస్తరాదిత్యే హిరణ్మయః పురుషోద్వ-
శ్యతే”^౫ ఇతి, తత్ర [హిరణ్మయ] శబ్దః ఔజ్వల్యపరత్వే-
న వ్యాఖ్యాతో వాక్యకారేణ.- [25]

౩౪౦౯. “హిరణ్మయ ఇతి రూపసామాన్యచ్యుత్తముఖవత్”^౬ ఇతి

౩౪౧౦. “నీలతోయదనుధ్యస్తా”^౭ ఇత్యాది శ్రుత్యనుసారేణ [హిర-
ణ్మయ] శబ్దః పవం వ్యాఖ్యాతః.-

౧॥ ఆర-౩-ప్ర-౨౧. ౨॥ బ్ర-ఉ-౫-౭-౨. ౩॥ ము-ఉ-౩-౧-౩. ౪॥ పురు-౨౦. ౫॥
ఘా-ఉ-౧-౬-౬. ౬॥ ౭॥ తై-౬-౧౧.

మూ-౧-విశ్వసర్వేషాం నియ-౧-౧౦-౧౨. ౨ నియంత్రారం-౨-౪-౫-౮౪. ౩ ఆత్మనః-౧-౪.
ఆత్మనః. ౪ స్యాచేత-౧-౮. ౫ తానాంతేషాం-౧. ౬ త్రైపమపి-౯. ౭-౪౦ ఆదిత్యవర్ణం-౮.

వ్యా-౧-ప్రశాసితారమి-౪-౫-౬-౮. శాస్త్రారమి-౯. ఆమిత్వం మోక్షారో-౯.
౩ సామూహ్యార్థం-౧. ౪ తత్-౩-౪-౫-౬౪. ౫ వర్ణమితి-౧-౫. ౬ వర్ణమితి-౧-౨. ఇతి-
౭౪. ౭ తథా-౩-౭౪. ౮ వ్యాఖ్యాకా-౩. ౯ మద్భులముఖవత్-౯ ముఖ ఇతి చ-౩. [35]

(౯౦౭.) [“స్వప్నదీగమ్యః”]-స్వప్నకల్పబుద్ధిప్రాప్యః-

“విశదతమప్రత్యక్షతాపన్నానుభ్యానైకలభ్యః” ఇత్యర్థః.

౧౮౧౧. “నీలతోయదసావ్యమ్, ఉపాసనవిశేషోపాస్య¹స్వభగవతః ఉపాసనాంతరోపాస్యస్వస్వరూపంహిరణ్యవర్ణమితిహిరణ్యశబ్దఃనౌజ్జ్వల్యపరః,” ఇతిచేన్నః-

౩౮౧౨. హృదయగుహాయామేవ, నీలతోయదసావ్య-హిరణ్యయత్వశ్రవణాత్,

౩౮౧౩. “పద్మకోశప్రతీకాశంహృదయంచావ్యథోముఖమ్” ఇతి, ప్రకృత్య, “నీలతోయదమధ్యస్థే” ఇతిశూయితే; [10]

౩౮౧౪. “సయపిహ² న్నర్హదయఃకాశః-తస్మిన్నయంపురుషోమనోమయః-అమృతోహిరణ్యయః,” ³ ఇతి హృదయగుహాయామేవహిరణ్యయత్వంచశూయితే;

౩౮౧౫. తస్మాత్, నీలతోయదసావ్యశ్రుత్యానుగుణ్యాత్, [హిరణ్యయ]శబ్దః, ఔజ్జ్వల్యపరత్వేనవాఖ్యాతోవాక్యకారణే-

౩౮౧౬. ఏవంవర్ణయంతి కేచిదాచార్యాః [ఆదిత్యవర్ణమ్] [రుక్మవర్ణమ్] ఇతివర్ణశబ్దస్వారస్యాన్న కేవలం [హిరణ్యయ]శబ్దః ఔజ్జ్వల్యమాత్రపరః, - అపితువర్ణపరపః;

౩౮౧౭. తర్హి, “నీలతోయదసావ్యశ్రుత్యవిరోధఃకథమ్?” ఇతి చేత్; ఉచ్యతే:- [పపద్యతే:-

౩౮౧౮. నీలతోయదవర్ణస్యైవహేతువిశేషేణ స్వర్ణవర్ణత్వము

౩౮౧౯. తథా సతి, భగవద్విగ్రహః, బాలాతపానులిప్తమరతకగిరినిభోవిభాతి;

౩౮౨౦. తథాచ, శ్రీరామాయణే, “కచ్చిన్నతద్దేమసమానవర్ణంతస్యాననంపద్మసమానగర్భి” ఇతి, [25]

౩౮౨౧. “నీలతోయదవర్ణస్వభగవతోహిరణ్యవర్ణత్వే హేతుస్సంప్రదాయైకాధిగమ్యః” ఇతి నాత్రలిఖ్యతే.

(౯౦౭) ౩౮౨౨. [స్వప్నదీగమ్యమ్]- ఇత్యేతద్వాచ్యచక్షే (స్వప్న)-ఇతి.

౧॥ తై-ఉ-౬-౧౧. ౨॥ తై-ఉ-శీ-౬-౧. ౩॥ రా-సు-కా-౩౬-౨౮.

మూ—౧—గమ్య ఇ -౯. లభ్యమి-౮.

వ్యా—౧-స్వ-౪-గీ. ౨. పాస్యరూ-౪-గీ-౬. ౩ త్యానీల౧-౮. ౪ ఆకాశః అమృ-౧-౬. గీచ-౮. ౬ త్వగుగుణాత్-౧. ౭. తథాహ-శీ-౨.

(౯౦౮.) “ఏనమేకేవదన్త్యగ్నిం మరుతోన్యేప్రజాపతిమ్-

ఇన్ద్రమేకేపరేపాణంఅపరేబ్రహ్మశాశ్వతమ్” ఇతి,

(౯౦౯.) [“ఏకే”]-వేదాః-ఇత్యర్థః-

(౯౧౦.) “ఉక్తరీత్యా, పరస్యైవబ్రహ్మణస్సర్వస్యపశాసితృత్వేనసర్వాన్త
రాక్షతయాప్రవిశ్యావస్థితత్వాదగ్నాదయోపిశబ్దాః,

(౯౧౧.) శాశ్వతబ్రహ్మశబ్దవత్, - తస్యైవవాచకాభవంతి” ఇత్యర్థః.

(౯౧౨.) తథాచన్యైత్యన్తరమ్, “యేయజన్తిపితౄశచైవాన్ బ్రాహ్మణాన్
సహుతాశనాన్-

సర్వభూతాన్తరాజ్ఞానంవిష్ణుమేవయజన్తితే” ఇతి, [10]

(౯౦౮) ౩౪౨౩. ఏవమ్, “ప్రశాసితారం-” ఇత్యాదిశ్లోకేన, సర్వశబ్ద
వాచ్యత్యేహేతురుక్తః-

౩౪౨౪. అథ, సర్వశబ్దవాచ్యత్వపరంశ్లోకమాహ [ఏనమ్]-ఇతి.

(౯౦౯) ౩౪౨౫. (ఏక)శబ్దేన, నాదివిప్రతిపత్తిశబ్దామాభూదితితంవ్యాచ
స్తే (వేదాఇత్యర్థః)-ఇతి- (వేదాః)-వేదభాగాః. [15]

(౯౧౦) ౩౪౨౬. (ఉక్తరీత్యా)-పూర్వోక్తశ్లోకరీత్యా-

౩౪౨౭. (సర్వస్యప్రశాసితృత్వేన సర్వాన్తరాత్మతయాప్రవి
శ్యావస్థితత్వాత్)- ఇతి-

౩౪౨౮. (సర్వాన్తరా)త్వత్వం నామసర్వస్యానుప్రవిశ్య ప్ర
శాసితృత్వమిత్యర్థః. [20]

(౯౧౧) ౩౪౨౯. “(అపరేబ్రహ్మశాశ్వతమ్)” ఇతిదృష్టాన్తతయోక్తమిత్య
భిపాతయేణాహ (శాశ్వతబ్రహ్మశబ్దవత్)-ఇతి-

౩౪౩౦. యథా, “అన్వారకబ్రహ్మశబ్దాదయః, తస్యైవనిరతిశయ
బృహత్వాదిగుణవిశిష్టస్యవాచకాః-

౩౪౩౧. తథా, సద్వారకశబ్దాలపి, అగ్నాదిముఖేనబ్రహ్మణ
ఏవవాచకాః” ఇత్యర్థః.

(౯౧౨) ౩౪౩౨. దక్షవచనమాహ (తథాచ-) ఇతి.

౧॥ మ-స్మృ-౧౨-౧౨౩. ౨॥

మూ-౧-ఏవమన్యేవ౧-౨౪వన్తి-౮-౯న.

వ్యా-౧-త్యహే-౪-౫-౭. త్వేనహే-౪-౨నీత్యా-౧-౨-౭-౮-౯. ౩ పూర్వశ్లోకేక్త
నీత్యా-౧-౨-౯. ౪ స్య-౧-౨-౪-౫-౯న. ౫ సర్వానుప్ర-౨-౬-౯. ౬ బ్రహ్మత్వాదిర-౬.

(౯౧౩.) “పితృదేవబ్రాహ్మణహుతాశనాదిశబ్దాః, తన్నుభేన తదన్తరాత్మభూతస్యవిష్ణోరేవవాచకాః” ఇత్యుక్తం^౧ భవతి.-

(౯౧౪.) ^౨అత్రేదంసర్వశాస్త్రహృదయమ్.-

(౯౧౩) ౩౪౩౩ తద్వ్యాచక్షే^౧ (పితృదేవ-) ఇతి.- [5]

౩౪౩౪. “పితృదేవాదిశబ్దవాచ్యకర్తృకంయజనంవిష్ణుకర్తృకమ్”-

౩౪౩౫. ఇత్యుక్తే, పితృదేవాదిశబ్దానాంవిష్ణువాచిత్యమర్థసిద్ధమ్;-

౩౪౩౬. తత్ర, “కోహేతుః” ఇతిచేత్ (“సర్వ

భూతాన్తరాత్మానమ్”-) ఇతి-ఉచ్యతే.-

౩౪౩౭. “(పితృదే)వాదిశరీరకత్వేన తదన్తరాత్మత్వాత్,

తత్తద్భూతపరమాత్మపర్యంతాః,” ఇత్యర్థః.

(౯౧౪) ౩౪౩౮. “ఏవమ్, సిద్ధవస్తుపరాణాంభేదా^౨ భేద- ఘటకశుక్రినామర్థఉపపాదితః;-

౩౪౩౯. తథాపి, పాపయపరవాక్యః, నివర్త్యపరవాక్యపర్యా

లోచనయాబ్రహ్మవ్యతిరిక్తమిథ్యాత్వంప్రతీయతే, [15]

౩౪౪౦. “బ్రహ్మవిదాపోతిపరమ్”^౩, “బ్రహ్మవేదబ్రహ్మైవభవతి”^౪

౩౪౪౧. ఇత్యాదిషు, జ్ఞానస్యోపాయత్వముచ్యతే; - [చాజ్ఞానకృతమ్;-

౩౪౪౨. జ్ఞాననివర్త్యంచమిథ్యా, - రజ్జుసర్పాదివత్;- నివర్త్యం

౩౪౪౩. “విభేదజనకేజ్ఞానేనాశమాత్యన్తికంఠతే”-

౩౪౪౪. “చతుర్విధోవిభేదోయంమిథ్యాజ్ఞాననిబద్ధనః”- [విభిః

౩౪౪౫. “భవత్యభేదిభేదశ్చతస్యాజ్ఞానకృతోభవేత్”^౫ ఇత్యా

౩౪౪౬. ఏవమ్, నివర్తకనివర్త్యపరవాక్యైర్బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్య

౩౪౪౭. మిథ్యాత్వాత్, తదనుగుణంశ్రుత్యన్తరాణామప్యర్థోప

ర్థనీయః” ఇత్యతాహ-

౩౪౪౮. (అత్రేదంసర్వశాస్త్రహృదయమ్-) ఇతి.- [25]

౩౪౪౯. జీవాదైతనిర్వాహార్థశ్చాయమారమ్భః.

౩౪౫౦. (సర్వ)శబ్దేన, ఉపాయపరవాక్యనామ్, నివర్త్యపరవా

క్యనాంచకా^౬ ర్తేన్యసపర్యాలోచనమ్, - భేదశుక్రిభే

దనిషేధశుక్రిపర్యాలోచనంచవివక్షితమ్.-

౧॥ తై-ఉ-ఆ-౧-౧. ౨॥ ము-ఉ-౩-౨-౯. ౩॥ వి-పు-౬-౨-౯౬. ౪॥ ౫॥ వి-పు-౬-౨-౯౫.

మూ-౧-తత్త్విశ్నుభే-౧. ౨భవతి-౪-౫౯. ౩త్రేదం-౮-౧౨.

వ్యా-౧-పితృదేవేతి-౪-౫-౬౯. ౨-దేవేత్యాదిశ-౫-౬. ౩యజమానం-౧-౨.

౪వాచకత్వ-౮. ౫శ్చతయాత్-౩. ౬-భి-౮౯ దిహి-౩.

౩౪౫౧. “నహి, కతిపయవాక్యైరర్థనిమగ్నస్సుశకః;-

౩౪౫౨. తస్మాత్, ఉపాయపరవాక్యేషు, ఉపాసన, నిదిధ్యాస
నాదిశబ్దేషుపాయం వదంతివాక్యాని;-

౩౪౫౩. నివర్త్యపరేషుచ, “అవిద్యాకర్మసంజ్ఞాన్యైః” ఇత్య
దీవాక్యానీచనిరూపణీయాని,

౩౪౫౪. భేదశ్రుతయోపనిరూపణీయాః,

౩౪౫౫. తదవిరోధేనార్థస్యవాచ్యత్వాత్.-

౩౪౫౬. నచ, “నిషేధార్థః” భేదానువాదః” ఇతివాచ్యమ్,-

౩౪౫౭. ఈశ్వరేశితవ్యాదిభేదానాంప్రమాణాంతరాప్రాప్త
త్వేనానువాదాసమ్భవాత్;-

౩౪౫౮. తన్నిషేధే, అభేదవిధానస్యాప్రమాణ్యంస్యాత్;-

౩౪౫౯. “ప్రమాణాంతరాప్రాప్తిపిభేదః, ఫలవిశేషార్థమ్,- గరు
డభావోనావదారోఽస్తితే,” ఇతిచేత్;-

౩౪౬౦. “అసతోభేదస్యారోపణమ్” ఇతికథవవగతమ్?, [15]

౩౪౬౧. “అభేదశ్రుతివిరోధాత్” ఇతిచేత్;-

౩౪౬౨. భేదశ్రుతివిరోధాత్, అభేదశ్రుతిః, ఫలవిశేషార్థంతదా
రోపణపరాస్యాత్;-

౩౪౬౩. గరుడాభేదోహ్యురోఽప్యతే?;

౩౪౬౪. భేదపవహితత్రపరమార్థః?;- [20]

౩౪౬౫. “తత్త్వజ్ఞానస్యైవమోక్షోపాయత్వాత్ముముక్షూ
న్స్మృత్యతత్త్వారోపణంసంభవతి,” ఇతిచేత్,

౩౪౬౬. తత్, భేదశ్రుతేరపిసమానమ్.-

౩౪౬౭. కింఛ, ప్రమాణాంతరాప్రజ్ఞాతభేదభ్రమంజనయిత్వా,

౩౪౬౮. తన్నిషేధేప్రయోజనాభావాత్, శాస్త్రస్యప్రయోజన
పర్యవసాయిత్వంసస్యాత్;- [యమః?;-

౩౪౬౯. నహి, “శాస్త్రస్యప్రయోజనపర్యవసాయిత్వేనని

౩౪౭౦. అభిచారాదిప్రతిపాదనాత్” ఇతిచేన్న;-

(౯౧౫) జివాత్మానః,-

[ప్రతి:-

(౯౧౬) స్వయమ్, - అసంకుచితా^౨ పరిచ్ఛిన్న నిర్మలజ్ఞానస్వరూపాస్సు

౩౪౭౧. ^౧తతా^౩పితదర్శినంప్రతిప్రయోజనవత్స్వ మస్తే^౪వ్యవ,
 ౩౪౭౨. అభిచారస్తు, దేవబ్రాహ్మణవిద్యేషిప్రభృతి పాపకర్తృషరే
 మసే^౫రేషుక్రీయమాణః, పుణ్యాభవతి, [వమ్,
 ౩౪౭౩. అభిచారాదికర్తారాధ్యత్వ. తదపేక్షితఫలప్రదత్వరూ
 ధుశ్చరస్యవైభవంచజ్ఞాతవ్యమ్,
 ౩౪౭౪. యజ్ఞాదీనావపి, విద్యాశ్చత్వస్య, ^౬తత్తదారాధ్యత్వఫల
 ప్రదత్వరూపవైభవోస్యచజ్ఞాతవ్యత్వేన, [౧౦
 ౩౪౭౫. సర్వాశ్రుతయప్రయోజనపర్యవసాయిన్యః,-
 ౩౪౭౬. తస్మాత్, ప్రయోజన పర్యవసాయిత్వమవశ్యంభావి,
 ౩౪౭౭. తత్తు, ప్రమాణాంతరాన వగతభేదజ్ఞాపన తన్ని^౭పేథపర
 త్వేనోపపద్యతే,-

౩౪౭౮. తస్మాత్, భేదశ్రుతయః,-

[15]

౩౪౭౯. ఉపాయపరాః, నివర్త్యపరాశ్చశ్రుతయః,-

౩౪౮౦. కార్తే^౮నిర్వృతపర్యాలోచనీయాశ్చి,

౩౪౮౧. తత్త^౯నిర్వృతపర్యాలోచనే, అన్యయక్తపవార్థఉపపన్న
 స్సాన్యత్^{౧౦}. ఇత్యభిప్రాయేణ (అత్రేదంసర్వ
 శాస్త్రీహృదయమ్-) ఇత్యుక్తమ్.-

[20]

(౯౧౫) ౩౪౮౨. తత్ర, నివర్త్యస్వరూపమాహ (జీవ-) ఇత్యాదినా.-

(౯౧౬) ౩౪౮౩. (స్వయమ్). - స్వతత్త్వార్థః.

(౯౧౬) ౩౪౮౪. స్వభావతపవా (సంకుచితం) జ్ఞానమ్,

౩౪౮౫. రతాదిప్రభాయాః, సంకుచితాభావేపి కిపయదేశ
 వర్తిత్వందృష్టమితి,

[25]

౩౪౮౬. తద్వాచ్యవృత్త్యర్థమ్ (అపరిచ్ఛిన్న) శబ్దః.-

౩౪౮౭. (జ్ఞాన)స్య (నిర్మల)త్వమ్-రాగద్వే^{౧౧}షాదిరూపత్వాభావః,

౩౪౮౮. సర్వస్యభగవదాత్మకత్వేనగ్రహ^{౧౨}ణాత్, - సరాగద్వే
 షా^{౧౩}దిభావః.-

వాచ్య-౧-తదతా-౧. ౨-సరేషు-౩-౪-౫-౬-౭-౮-౯-౧౦. ౩తత్ ౩౩. ౪త్వ-౧-౨౩. ౫స్తేవ
 జ్ఞా-౯. స్యాజ్ఞాత-౩. ౬సంతన్ని-౪-౫. ౭నేభేదనిషేధస్యాస్తమ-౩. ౮ఆది-౭-౯. ౯నా
 బా-౯. ౧౦ఆది-౯న చత్యాది-౧. ౧౧ ఇన్నరా-౮. ౧౨దితిభావః-౪-౮. విభాగః-౮.

- (౯౧౭.) కర్మరూపా ౭ విద్యావేష్టితాః,- [పర్యవ-
(౯౧౮.) 'తత్తత్తత్తానురూపజ్ఞాన సజ్జోచమాపన్నాః,- బ్రహ్మాదిస్తవ్య
(౯౧౯.) వివిధ విచిత్ర దేహీషుప్రవిష్టాః,-
(౯౨౦.) తత్తద్దేహాచితలబ్ధజ్ఞానప్రసరాః,- [5]
(౯౨౧.) తత్తద్దేహోజ్ఞాభిమానినః,-

౩౪౮౯సహి, అయథావద్గ్రహణాద్భవతి,

౩౪౯౦. తస్మాత్, అయథార్థవిషయత్వాభావఃనైర్మల్యంవివక్షి
తమ్.

౩౪౯౧. (స్వరూప)శబ్దః-౩ధర్మవాచీ. [10]

(౯౧౭) ౩౪౯౨. (కర్మరూపా ౭ విద్యావేష్టితాః-) ఇతి.-

(౯౧౮) ౩౪౯౩. "అవిద్యాకర్మసంజ్ఞాన్యా' ఇతివచనాత్, [త్]-ఇతి.

౩౪౯౪. కర్మతారతమ్యానురూపస్సంకోచః" ఇత్యాహ (తత్త

(౯౧౯) ౩౪౯౫. (వివిధ)శబ్దః,-దేవాదిభేదవరః.

౩౪౯౬. (విచిత్ర)శబ్దః,-అవాస్తవైవిధ్యపరః. [15]

(౯౨౦) ౩౪౯౭. (తత్తద్దేహాచితలబ్ధజ్ఞానప్రసరాః-)ఇతి.-

౩౪౯౮. "అపాశ్రీణమత్సుస్వల్పాసాస్థావరేషు" ఇత్యాదివచ
నాదితిభావః.-

౩౪౯౯. పూర్వమ్, కర్మతారతమ్యేన జ్ఞానసంకోచఃఉక్తః,

౩౫౦౦. కర్మాధీనంతారతమ్యం, దేహావిశేషద్వారక మితిలతో)
క్తమ్.

(౯౨౧) ౩౫౦౧. (తత్తద్దేహోజ్ఞాభిమానినః-) ఇత్యనేన, సుఖదుఃఖవిభాగ
హేతురుక్తః.-

౩౫౦౨. అజ్ఞాభిమానానుకూలంహి (సుఖ)మ్?,

౩౫౦౩. తత్ప్రతికూలంహి (దుఃఖ)మ్? [25]

౧॥వి-పు-౭-౭-౬౧. ౨॥వి-పు-౬-౭-౬౪.

మూ—౧-తీత్-౮-౧౦౯. అపర్యక్షేమవిచి-౧.

వ్యా—౧-సహి-౭-౯. సహాయధార్మ-౯. అభావేనై-౮. ౩ధర్మివా-౮. రమ్యాన్న
స్వరూపసం-౪-౫. మృంకస్వానురూపసం-౭. గోలపాశ్రీణమత్సు-౩. ౬ఆది-౩౯. ౭-౯-౭-౯.
రాధీనానాస్తార-౧.

(౯౨౨.) తదుచితకర్తాణి కుర్వాణాః, తదనుగుణ సుఖదుఃఖౌపభోగరూప సంసారప్రవాహం ప్రతిపద్యతే.

(౯౨౩.) ఏతేషాం సంసారమోచనమ్,

(౯౨౪.) భవగతప్రపత్తిమంతరేణ నోపపద్యతే ఇతి, [5]

(౯౨౫.) తదర్థమ్, ప్రథమమ్, - ఏషాం దేవాదిభేదరహితజ్ఞానైకాకారతయా సర్వేషాం సామ్యం ప్రతిపాద్య,

(౯౨౬.) తస్యాపి స్వరూపస్య, భగవచ్ఛేషతైకస్వరూపైక రసతయా భగవదాత్మకతామపి ప్రతిపాద్య,

(౯౨౭.) భగవత్స్వరూపశ్చ, - [10]

(౯౨౮.) హేయప్రత్యసీక, - కల్యాణైకతానతయా సకలేతరవిసజాతీయమ్,

(౯౨౯.) అనవధికాతిశయానశ్చైవ యకల్యాణగుణగణాశ్రయమ్,

(౯౩౦.) ౩౫౦౪. (తదుచితకర్తాణి కుర్వాణాః-) ఇత్యనేన బీజాదురన్యాయాత్ అనాదిత్వముక్తంభవతి.

(౯౩౧.) ౩౫౦౫. అథ, ఉపాయ మాహ² (ఏతేషామ్-) ఇతి. [15]

(౯౩౨.) ౩౫౦౬. (ప్రపత్తిమంతరేణ నోపపద్యతే-) ఇతి-

(౯౩౩.) ౩౫౦౭. భక్తియోగస్య స్థాపి, తన్నిష్పత్త్యర్థం, తదన్త్యేన ప్రపత్తే రపేక్షితత్వాత్,

౩౫౦౮. ప్రపత్తిస్థస్య, స్వతంత్రతయోపాయత్వాచ్చ, -

౩౫౦౯. “(ప్రపత్తిమంతరేణ నోపపద్యతే) ఇత్యుక్తిమ్. - [20]

(౯౩౪.) ౩౫౧౦. (తదర్థమ్-) ఇత్యాది. - పార్థస్య మర్థక్రమేణ,

౩౫౧౧. నహి, దేహస్యైవాత్మత్వే, మోక్షోపాయాపేక్షా,

౩౫౧౨. దేహాంతరీక్షత్వేపి,

భగవచ్ఛేషతైకరసత్వే సిద్ధేహితత్వాప్రపేక్షా?, [త్వమ్,

౩౫౧౩. తస్మాత్, (ప్రథమజ్ఞాప్యమ్, దేహాంతరీక్షజ్ఞానైకాకార

౩౫౧౪. (భగవచ్ఛేషతైక) రసత్వంచ, ఆత్మనః” ఇత్యర్థః.

(౯౩౫.) ౩౫౧౫. (భగవత్స్వరూపంచ-) ఇతి.

(౯౩౬.) ౩౫౧౬. దివ్యాత్మస్వరూపస్య (హేయప్రత్యసీక) త్వమ్, (కల్యాణ) రూపత్వంచోచ్యతే (హేయ-) ఇతి.

(౯౩౭.) ౩౫౧౭. మజ్జశ్శుణాశ్రయత్వముచ్యతే (అనవధిక-) ఇతి. [30]

౩౫౧౮. (కల్యాణైకతాన) త్వమ్, - అనన్దరూపత్వమ్.

మూ — ౧-హరూపంప్ర-౮. ౨-ఏషాం-౪-౫-౯. తేషాం-౮-౧౦. యేషాం - ౧.

౩-గృహేతేషాం-౧. ౪-జ్ఞానాకార-౧. ౫-యాసంఖ్యే-౧౦. ౬-లయమ్-౧-౨-౧౦.

పాద్య—౧-నయా-౧-౨. రాధిన్యా-౩. ౨-ఏషా-౩-౪-౫.

- (౯౩౦.) స్వసజ్జలప్రవృత్తసమస్తవిదవిద్వస్తుజాతతయా సర్వసామ్యభూతప్రతిపాద్య,
- (౯౩౧.) తదుపాసనంసాక్షంతత్వాగ్రపకంప్రతిపాదయత్తిశాస్త్రాణీతి.
- (౯౩౨.) యథోక్తమ్, “సర్వాణమయమవాయమాత్మాజ్ఞానమయోమలః-దుఃఖాజ్ఞానమలాధర్మాఃప్రకృతేస్తేనచాన్యనః”^{౧౧}
- (౯౩౩.) “ప్రకృతీసంసర్గకృతకర్మమూలత్వాత్, - నాత్మస్వరూపప్రయుక్తాః ధర్మాః,”^{౧౨} ఇత్యర్థః.
- (౯౩౪.) పాస్తాపాస్తవివేకేన,
- (౯౩౫.) ప్రకృతేరేవధర్మాః-ఇత్యుక్తమ్. [10]
-
- (౯౩౦) ౩౫౧౯. శరీరాత్మభావమాహ(స్వసంకల్ప-)^{౧౩}ఇతి.
- (౯౩౧) ౩౫౨౦. ఉపాయశ్చోపాసనమిత్యాహ (తదుపాసనమ్-)^{౧౪}ఇతి.
- (౯౩౨) ౩౫౨౧. (యథోక్తమ్-) ఇత్యాది-
 ౩౫౨౨. ఉక్తక్రమేణప్రమాణాన్య వన్యస్యన్, ఆత్మనోజ్ఞానైకాకారత్వేప్రమాణమాహ[“సర్వాణ”^{౧౫}]-ఇతి. [15]
- (౯౩౩) ౩౫౨౩. “కథమ్, అచేతనప్రకృతేః, దుఃఖాద్యాస్పృహత్వమ్”^{౧౬} ఇతి శబ్దాయాంతద్వాయచక్షే(ప్రకృతీ-)ఇతి.
- (౯౩౪) ౩౫౨౪. “దుఃఖాదీనామాపాధికత్వమస్తు,
 ౩౫౨౫. తథాపి, (ప్రకృతేరేవధర్మాః-)ఇతినిర్దేశకకథమ్?”, ఇత్యుక్తాహ(పాస్త-)^{౧౭}ఇతి. [త్యర్థః: 20]
 ౩౫౨౬. (పాస్తాపాస్తవివేకేన)-అన్వయవ్యతిరేకాభ్యామి
- (౯౩౫) ౩౫౨౭. (ప్రకృతేరేవధర్మాః) ఇతివ్యాఖ్యేయగ్రన్థభగ్యనుకారః.
 ౩౫౨౮. “దుఃఖాదీనాంప్రకృతీధర్మత్వేయశ్చలమ్, [యేణ]
 ౩౫౨౯. తస్మిన్, - ప్రకృతీధర్మత్వాభావేదృష్టమ్, ఇత్యభిపా
 “(ప్రకృతేరేవధర్మాఃఇతి)నిర్దేశః”^{౧౮} ఇత్యర్థః:-
 ౩౫౩౦. “ప్రకృతీసంబంధేనతి, దుఃఖాదినద్భావః,
 ప్రకృతీవిరహే, దుఃఖాదినవృత్తిశ్చ?”^{౧౯} ఇతి,
 ౩౫౩౧. దుఃఖాదీనాంప్రకృతీధర్మత్వేయశ్చలమ్,
 ౩౫౩౨. తదిదానీందృష్టమ్, ఇత్యభిప్రాయేణ (ప్రకృతేరేవధర్మాః
 ఇతి)వచనభగ్గీ-^{౨౦}ఇతియావత్.

౧ || వి-పు - ౬-౭ - ౨౨.

మూ-౧- సనసాక్షతత్వా-౧. ౨ఇతి-౧౦స. ౩త్వ-౪-౫స. ౪ఇత్యర్థః-౧౯.

వ్యా-౧-అహతదుపాసనమితి-౪-౫స. తత్-౬స. ఆత్మప్రమా-౮. ౩భగ్యోకా

౪-౧. “సంబంధవిర-౩-౪-౫-౬. ౫ఇతిహిమ-౩.

(౯౩౬.) “విద్యా వినయసహస్నే బ్రాహ్మణే గవి హస్తిని-

శునిచైవశ్వపాకేచపణ్డితాస్సమదర్శినః”^౧ ఇతి,

(౯౩౭.) “దేవతిర్యక్తునుష్యసావరరూప ప్రకృతిసంస్పృష్టస్యాత్మనః, స్వరూప

వివేచనీ బుద్ధియే హంతే[“పణ్డితాః”],

[5]

(౯౩౮.) తత్తత్ప్రకృతివిశేషవివిక్తాత్మయాథాత్మ్యజ్ఞానవద్దః,-

(౯౩౯.) తత్రతత్రాత్మ్యస్తవిషమాకారేవర్తమానమాత్మానం సమానాకారం

పశ్యన్తితి[“సమదర్శినః”] ఇత్యుక్తమ్.-

(౯౪౦.) తదిదమాహ, “ఇహైవతైర్జితస్మర్తోయేహంసామ్యేన్యస్థితమ్మనః-

నిర్దోషంహిసమంబ్రహ్మతస్తాద్బ్రాహ్మణితేస్థితాః”^౨ ఇతి-

[10]

(౯౪౧.) [“నిర్దోషమ్”].-దేవాదిప్రకృతివిశేషసంసర్గరూపదోషరహితమ్.-

(౯౪౨.) “స్వరూపేణావస్థితం సర్వమ్, అత్తవస్తునిర్వాణరూపజ్ఞానైకా

కారతయా[“సమమ్”] ఇత్యర్థః.

(౯౩౬) ౩౫౩౩. దేవాదిభేదస్యాపాధికత్వాత్, ఉపాధివియుక్త^౧రూప

సామ్యేప్రమాణమాహ(“విద్యా”)-ఇతి.

[15]

(౯౩౭) ౩౫౩౪. “బ్రాహ్మణాదేరుత్కర్షే, ఇతరేషామప్యపకర్షేచశా

స్త్రీసిద్ధేపి, సమదర్శిత్యహపాణ్డిత్యమేవ,” ఇతిశబ్దా-

యామ్, పణ్డితశబ్దంవ్యాచప్తే (దేవ-)ఇతి.-

౩౫౩౫. “ఉత్కర్షావకర్షశాస్త్రీయువాధిసంస్పృష్టవిషయమ్,

౩౫౩౬. తద్వియుక్త^౨స్వరూపస్యసామ్యమేవ” ఇత్యర్థః. [౬-] ఇతి.-

(౯౩౮) ౩౫౩౭. (పణ్డిత) శబ్దార్థమనువదన్, -వాక్యార్థంయోజయతి(తత్త

౩౫౩౮. [“విద్యావినయసంపన్న”] ఇతిశ్లోకేనతత్తద్వైషమ్యమ్,

విద్యమానమపి, నాత్మస్వరూపస్పర్శి ఇతిదర్శయితుమ్,

(“బ్రాహ్మణ”)త్వాదివిశేష్టే (“సమదర్శి”)త్వముక్తమ్.-

(౯౪౦) ౩౫౩౯. “సామ్యమ్, ఉపాధివియుక్తస్వరూపవిషయమ్”, [25]

౩౫౪౦. ఇతిస్పృష్టయతుమాహ(తదిదమాహ-) ఇతి.

(౯౪౧) ౩౫౪౧. దోషశబ్దస్య, అభివ్యభిక్షణాదిమాత్రవిషయత్వశక్త్యా

వృధాసాయ (నిర్దోష)శబ్దంవ్యాచప్తే (నిర్దోషమ్)-ఇతి.

(౯౪౨) ౩౫౪౨. వాక్యార్థమాహ(స్వరూపేణ-)ఇతి.

౧॥గీ-౧౮.

౨॥గీ-౧౯.

మూ-౧-రాత్మక-౧-౭. అసర్గస్యాత్మ-౧-౭. ౩వివేచనబు-౧. ౪ వియుక్తాత్మత
యా-౧-౭. గీత్ర-౧-౭౪. ౬పాధికరణ్యంప-౧-౭. ౭మాహనిర్దోషం-౪-౫-౮. ౮రూ
ప్రకృ-౧-౫. ప్రకృతిసంసర్గవిశేషరూప-౨. ౯సర్వాత్మక-౮-౧౦.

వాన్-౧-రూప-౬౪. రూపసాధ్య-౪. అస్య-౩౪.

(౯౪౩) “తస్యైవమూఢతస్యాత్మనః, భగవచ్ఛేషతైకరసాతా, తన్నియా
వ్యతా, తదేకాధారతాచ,-

(౯౪౪) తత్తద్భూరీర, తత్తనుప్రభృతిభిశ్చబ్జైః, తత్సామానాధికరణ్యేన చ
శ్రుతి-స్మృతీతిహాస-పురాణాదిషుప్రతిపాద్యతే” ఇతిపూర్వమేవో
క్తమ్. (౩౨-౩౩-)

(౯౪౫) “దైవీహ్యేషాగుణమయీ మనుమాయాచురత్యయా-
మామేవయేప్రపద్యస్తేమాయామేతా న్తరన్తితేఽన్తికైః,

(౯౪౬) “తస్యైవతస్యాత్మనః, కర్తృకృతవిచిత్రగుణమయప్రకృతి సంసర్గరూ
పాత్ సంసారాన్తోక్షః, [10]

(౯౪౭) భగవత్ ప్రపత్తిమన్తరేణోపపద్యతే” ఇత్యుక్తంభవతి,-

(౯౪౮) “నాన్యఃపథాలయనాయ విద్యతే” ఇత్యాదిభి శ్రుతిభిశ్చ-

(౯౪౩) - ౩౫౪౩. ఉక్తక్రమేణోపపాద్యత్వేనపాప్తస్య భగవదాత్మక
(౯౪౪) } త్వస్య, - పాగ్రేవోపపాదితత్వమాహ (తస్యైవమ్-)
ఇత్యాదీనా. (౩౨ - ౩౩) [ఇతి

(౯౪౫) ౩౫౪౪. ప్రపత్తిమన్తరేణమోక్షానిధౌప్రమాణమాహ (దైవీ-)
౩౫౪౫. [“గుణమయీ”-] ఇత్యనేన, [మాయా] శబ్దః, ప్రకృతి
వాచీ, ఇతిగమ్యతే.

(౯౪౬) ౩౫౪౬. తద్వ్యవచస్తే (తస్య-) ఇతి. [భావః-

౩౫౪౭. (తస్యైవతస్య) స్వతఃశుద్ధస్యాప్యపాధితోమలినస్యేతి

(౯౪౮) ౩౫౪౮. శ్రుతిమాహ (“నాన్యః”-) ఇతి.-

౩౫౪౯. (ఇత్యాదిభిశ్చ) (భగవత్ప్రపత్తిమన్తరేణ

నోపపద్యతే ఇత్యుక్తంభవతి-) ఇత్యన్వయః.

౩౫౫౦. కథమ్, “తమేవంవిద్వాన్” ఇత్యాదివాక్యానామ్, -

ప్రపత్తిమన్తరేణ మోక్షానుపపత్తిపరత్వమ్?, [25]

౩౫౫౧. ఉచ్యతే, - [పరత్వాత్,

౩౫౫౨. “తమేవంవిద్వాన్” ఇత్యాదివాక్యానాముపాసనవిధి

౩౫౫౩. ఉపాసనస్య చ, స్వనిష్పత్త్యర్థం ప్రపత్తిసాపేక్షత్వా

చ్చ-ఉక్తార్థఃఫలితః, - [ప్రేతాః,-

౩౫౫౪. వాక్యార్థజ్ఞానమాత్రస్యోపాయతావ్యాప్యత్తిరేవాధి

౧॥౧-౭-౧౪. ౨॥౩౭-ఉ-పు-౧౭.

మా-౧-తయూత-౧-౭. ౨ద్యస్తే-౧-౨-౪-౫-౮. ౩ ఇతి-౮౯. ౪ కర్తృకృత-౧-౯.
గీతాదిభిః-౧-౭౯. భిః-౨-౪-౫-౮౯.

వ్యా-౧-త్వేనోపపాద్యత్వ-౭. ౨నా-౧-౨-౮౯. ౩స్థిధన్యా-౪-౫-౬. ౪-చ-౪-౫-౯.

శ్రమ త్యాగ పర్యవసాయి క్తవేదార్థసంగ్రహః.

(౯౪౯.) “మయాతతమిదం సర్వం జగదవ్యక్తమూర్తినా-

మథ్యాని సర్వభూతాని నచాహ నైష్వవస్థితః॥

(౯౫౦.) నచమత్ స్థానిభూతాని పశ్యమేయోగమైశ్వరమ్”^౧ ఇతి,

(౯౫౧.) “సర్వశక్తియోగాత్ సైవైశ్వర్యవైచిత్ర్యముక్తమ్.- [ఇతి.

(౯౫౩.) “తదాహ, “విష్టభ్యామిదంకృత్సమేకాం శేనస్థితోజగత్”, ౨

౩౫౫౫. యద్వా[“విద్వాన్”] ఇతివేదనవాచిత్యః,- ఉపాస
న-ప్రపదనసాధారణః”, ఇతిభావః.

౩౫౫౬. “సూర్యోక్తస్యభగవదేకనియామ్యత్వ-తదేకధార్య
త్వాదేః ప్రమాణంచవదన్,

(౯౪౯) ౩౫౫౭. (“నచమథ్యానిభూతాని”) ఇత్యత్రసర్వాత్మకత్వంమిశ్యే
శ్చ్యుచ్యతే” ఇతిశబ్దా-న్తరంచపరిహరతి (మయా-) ఇతి.

(౯౫౧) ౩౫౫౮. తద్వ్యాచక్షే (సైవైశ్వర్య-) ఇతి.

౩౫౫౯. [“మయాతతమ్”] ఇత్యాది నాఃవ్యాప్తిరుక్తః;

౩౫౬౦. వ్యాప్తిశ్చధారకత్వేనేత్యుక్తమ్. [15]

(౯౫౦) ౩౫౬౧. (మత్ స్థాని-) ఇతిభగవతస్తదాయత్తస్థితిత్వంవ్యావర్తి
తమ్.

౩౫౬౨. (“నచాహం నైష్వవస్థితః”) ఇతి.- ఏవంస్వాయత్తస్థితిత్వవి
ధానాన్నతదేవనిషిధ్యతే.

(౯౫౧) ౩౫౬౩. (నచమథ్యాని-) ఇతి.- అపితు, లోకేధార్యధారకభావో
యథాభవతితథాత్వంనిషిధ్యతే,

౩౫౬౪. అనాయాసేనస్వసంకల్పమాత్రేణధారకత్వాదిత్యర్థః.

౩౫౬౫. ధారకత్వే సత్యపి, లోకసిద్ధధార్య ధారకభావవై లక్ష
ణ్యమేవోపపాదయతి (పశ్యమేయోగమైశ్వరమ్-) ఇతి.-

౩౫౬౬. తస్మాత్, (సైవైశ్వర్యవైచిత్ర్యముక్తమ్-) ఇత్యర్థః.

(౯౫౩) ౩౫౬౭. ఏవమ్, సర్వశక్తియోగాత్స్వసంకల్పైకదేశేనధారక
త్వేస్పష్టం ప్రమాణమాహ (తదాహ-) ఇతి.

౧॥గీ-౯-౪. ౨॥గీ-౧౦-౪౨.

మూ-౧-ఇతి-౧౭. సర్వశక్తియోగాత్-౨-౪-గీ-౮-౧౦౭. ౩తదాహ-౨౭. తథా
హి-౧౭. తథాహ.

వ్యా-౧-త్వంతదే-౪-గీ. ఉచ్యత ఇతి-౪-గీ-౬౭. ౩వాప్తిరుక్త-౬౭. ౪-రకణ
తేనేత్యు-౬. గీఉక్త-౧-౨-౮౭. ౬స్థ-౧-౨౭.

- (౯౫౪.) “అనన్తవిచిత్రమహాశ్చర్యరూపం [జగత్],
 (౯౫౫.) మమః అయితాయ తాం శేనాత్మతయా ప్రవిశ్య, [MELKOTE-571 431]
 (౯౫౬.) సర్వమ్, - మత్సజ్జ-త్వేన [విష్టభ్యః] -
 (౯౫౭.) అనేనరూపేణ, - అనన్తమహాశ్చర్యరూపేణ, అపరిమితోదారగుణ [5]
 సాగరః, నిరతిశయాశ్చర్యభూతః, [స్థితః] [అహమ్], ” ఇత్యర్థః -
 (౯౫౮.) తదిదమాహ, “ఏకత్వేన తినా నాత్వం నానాత్వేన తివైకతా -
 అచిన్త్యం బ్రహ్మణో రూపం కస్తద్వేదితుమర్హతి” ఇతి, -

- (౯౫౪) ౩౫౬౮. తద్వ్యచక్షే (అనన్త-) ఇతి -
 ౩౫౬౯. 1 (అనన్తవిచిత్రమహాశ్చర్యం) - (అనన్త) వైచిత్ర్య
 త్విన్తయసీయమిత్యర్థః.
 (౯౫౫) ౩౫౭౦. (అయితాయ తాం శేన-) ఇత్యనేన “యస్యా యతాయ
 తాం శాం శేవిశ్వ శక్తిరియన్ధితా” - 1 ఇతి వచనం స్తా
 రితమ్. [జగత్వేన -] ఇతి.
 (౯౫౬) ౩౫౭౧. ప్రశాసనేన సర్వధారణశ్రుత్య సరోధా మక్తమ్ (మత్స
 ౩౫౭౨. నతు (ఏకాం శేన-) ఇతి, (అంశ) శబ్దవ్యాఖ్యానమ్,
 ౩౫౭౩. (అంశ) శబ్దః, స్వరూపైకదేశవరః.
 ౩౫౭౪. నిరంశే ప్రతిపదార్థం పూర్ణవర్తిన్యే,
 ౩౫౭౫. స్వరూపే (అంశ) శబ్దవ్యవహారః,
 ౩౫౭౬. ఏకస్మిన్ నైవ వస్తుని స్వరూపస్య పూర్ణత్వవృత్తితయా 2 న్య
 త్ర, వృత్త్యయోగ్యత్వ శబ్దావ్యుదాసార్థః. [ఇ -] ఇతి.
 (౯౫౭) ౩౫౭౭. (ఏకాం శేన-) ఇత్యనేన ఫలితమర్థమాహ (అనేనరూపే
 (౯౫౮) ౩౫౭౮. ఏవమ్, మాయావాదపక్షానుగుణ్య శబ్దావహాః,
 (“నచ మత్స్థాని” -) ఇతి గ్రన్థో వ్యాఖ్యాతః,
 ౩౫౭౯. అథ, భేదో భేదానుగుణ్య ఇవ యః స్లోకః, - స వ్యాఖ్యాయ
 తేః -
 ౩౫౮౦. (తదిదమాహ -) ఇతి - (తదిదమ్ -) ఆశ్చర్యరూపత్వమ్.

(౯౫౯) “ప్రశాసితృత్వేన ఏక¹ఏవసన్, విచిత్రచిదచిద్వస్తు² షష్టస్తరాత్మతయాప్రవిశ్య,

(౯౬౦) తత్తద్రూపేణవిచిత్రప్రకారః,

(౯౬౧) విచిత్రకర్మకారయన్,

[5]

(౯౬౨) నానారూపతాంభజతే.

(౯౬౩) ఏవమ్, షష్ట్యల్పాల్పాంశేన, సర్వాశ్చర్యమయం నానారూపంజగత్, తదస్తరాత్మతయాః ప్రవిశ్య,-

(౯౫౯) ౩౫౮౧. (“ఏకత్వేనతి నానాత్వమ్”-) ఇత్యేతద్వాద్యచక్షేప్తే (ప్రశాసితృత్వేన-) ఇతి.-

[10]

౩౫౮౨. (ఏక)శబ్దఃప్రకారైశ్చక్యపరః.

౩౫౮౩. శరీరతయాప్రకారిత్యోపపాదకమ్ (ప్రశాసితృత్వేన-) ఇతిపదమ్.

(౯౬౦) ౩౫౮౪. 1 (తత్తద్రూపేణ విచిత్రప్రకారః)- తత్తచ్చరీరతయా విచిత్రప్రకారః.

[15]

(౯౬౧) ౩౫౮౫. (విచిత్రకర్మకారయన్-) ఇతి. అనేనతదగ్గిన ప్రవృత్తిత్వముక్తమ్.-

౩౫౮౬. తచ్చతన్నియావ్యత్వమితిశరీరత్వముపపాదితంభవతి.

(౯౬౨) ౩౫౮౭. (నానారూపతాంభజతే) ఇతి.- తచ్చరీర⁴కతయా (విచిత్రప్రకార) త్వం- (నానారూపత్వ) మిత్యర్థః.

౩౫౮౮. నను, కారణావస్థయా- ఏకత్వమ్, కార్యరూపేణ నానాత్వంచ, కిమితిన్-క్తంస్యాత్;-

౩౫౮౯. ఉచ్యతే.-“తదానీమ్, ఏకత్వశబ్దఃకారణావస్థాపరస్సాన్యత్ భావప్రత్యయాన్తత్త్వాత్,

౩౫౯౦. కారణావస్థత్వంచ, అవిభక్తనామరూపత్వమ్,

[25]

౩౫౯౧. తచ్చ, విభక్తనామరూపదశాయాంవిరోధాదేవనాస్తి;-

౩౫౯౨. తస్మాత్, (ఏకత్వేనతి) (నానాత్వా)భిధానమయ్యుక్తమ్” ఇత్యభిప్రాయేనైవంవ్యాఖ్యాతమ్.

[ఇతి.

(౯౬౩) ౩౫౯౩. (నానాత్వేనతిచైకతా-) ఇత్యేతద్వాద్యచక్షేప్తే (ఏవమ్-)

మూ-౧-ఏవ-౮౯. ౨-షష్ట్యల్ప-౪-౫-వస్తవస్తరాత్మ-౨. షష్టస్తరాత్మ-౧౦.

౩-త్త-౨-౪-౫-౯-౯. రచితాకారః-౧-౨. ౫శ్రింక-౧-౨. ౬-షష్ట్యంకల్పాన్నానా-౧-౨. ౭తత్-౧-౯-౯-ప్రవిష్టభృ-౮.

వా-౧-తద్రూపే-౬-౮. ౨త్తి-౧-౯. తత్తచ్చరీరతయావిచిత్రప్రకారః-౬-౮-౯.

౩త్తిక-౮-౪-౩-౬-౯. ౫-త్వాన్నానా-౩-౪-౫. ౬-ప్రకారత్వ-౩. ౭-వస్థతయై-౨-౩-౬-౮-ఇరూపతయా-౧౩. ౮-వస్థాచా-౧-వస్థాత్వంశ్చ-౫-౧౩.

- (౯౬౪.) ¹[విష్టభ్య]నానాత్వేనావస్థితోపిసన్,
 (౯౬౫.) అనవధికాతిశయాసజ్జ్యేయకల్యాణగుణగణః,-
 (౯౬౬.) సర్వేశ్వరేశ్వరః పరబ్రహ్మభూతః,
 (౯౬౭.) పురుషోత్తమః, నారాయణః, [5]
 (౯౬౮.) నిరతిశయాశ్చర్యభూతః,
 (౯౬౯.) శీలతోయదసంకాశః,

- (౯౬౪) ౩౫౯౪. (అవస్థితోపిసన్-) ఇత్యుచేన,
 (నానాత్వేనతి-) ఇత్యేతద్వావిఖ్యాతమ్.-
 ౩౫౯౫. లీలావిభూతి¹విశిష్టవైచిత్ర్యానుభావణపరః (నానాత్వ)
 శబ్దః, సప్తమ్యంతః² ఇత్యర్థః.
 (౯౬౫) ౩౫౯౬. (ఏకతా)పదంవ్యాచక్షే (అనవధిక-) ఇతి.-
 ౩౫౯౭. నిత్యవిభూతిమత్తయాసమాభ్యధికరాహిత్యమ్
 (ఏకతా)శబ్దార్థః.
 ౩౫౯౮. (అనవధిక-) ఇత్యాదినా, తమపయోగి విశేషణా
 స్మృత్యుచే.
 ౩౫౯౯. తత్ర, విభూతిద్వయనియమసంధారణాద్యనుగుణగుణక
 త్వమ్, (అనవధిక-) ఇత్యాదిపదేనోక్తమ్.
 (౯౬౬) ౩౬౦౦. ఈశ్వరాతిరిక్తబ్రహ్మవ్యాప్యత్వ్యర్థమ్, (సర్వేశ్వరేశ్వర
 శ్వరఃపరబ్రహ్మభూతః-) ఇత్యుక్తమ్. [10]
 (౯౬౭) ౩౬౦౧. (పురుషోత్తమ-నారాయణ)శబ్దాభ్యామ్,
 శ్రీపురుషసూక్తమ్, నారాయణానువాకశ్చ, ఉక్తార్థ
 ప్రమాణత్వేన స్థాఠా.-
 (౯౬౮) ౩౬౦౨. ఏవంవిధత్వాత్ (నిరతిశయాశ్చర్యభూతః).
 (౯౬౯) ౩౬౦౩. విగ్రహద్వారాప్యాశ్చర్యోత్పవిత్రయా (శీలతోయ
 ద-) ఇత్యామ్యుక్తమ్.
 ౩౬౦౪. “తస్య యథాకప్యాసమ్”³ ఇతిశ్రుతి¹⁰స్తువిగ్రహవైల
 క్షణ్యేప్రమాణత్వేన¹¹ స్థాఠా.

౧॥ ఛా-ఉ-౧-౬-౭.

మూ-౧-విష్టభ్య-౧-౭-స. ౨-సన్-౧-౭-స. ౩-నిలజీమూత-౧-౭. ౪-కాశవ
 పుః-౧-౨-౭.

వ్యా-౧-విశిష్ట-౧-౨-౭స. ౨స్యపుత్య-౩. ౩-స-౧-౭స. ౪-గుణక-౧-స. ౫-
 శ్రీ-౪-౫స. ౬-సూక్తనారాయణానువాకౌ-౪-౫-౬. ౭-రవధికాశ్చ-౮. ౮-త్వ-౧-స.
 ౯-ఆది-౪-౫-౬-స. ౧౦-తు-౩-స. ౧౧-సమితౌ-౩.

(౯౭౦) “పుణ్డరీకదళామలాయతేక్షణః, సహస్రాంశుః, సహస్రకిరణః,
(౯౭౧) పరమేవోమ్ని, “యోవేదనిహితంగుహాయాం పరమేవోమ్
మన్”^౧, “తదక్షరేపరమేవోమ్”^౨

ఇత్యాదిశ్రుతిసిద్ధేపకపవావత్పతే.

[5]

(౯౭౦) ౩౬౦౫. “(పుణ్డరీక-) ఇతి- “పద్మపత్రోపమేక్షణమ్”^౩-

“త్వత్సకమలపత్రాక్ష”^౪ ఇత్యాదివచనాత్పద్మదలేన
సామ్యంవివక్షితమ్”^౫ ఇతిదర్శయితుం(చళ) శబ్దః.

౩౬౦౬. “ఏవమక్షిణి”^౬ ఇత్యుక్తే, పజ-^౭ జదోహఃఅక్షిణి
మాఘావన్నిశ్యభిపాస్రియేణ(అమల)శబ్దః.

[10]

౩౬౦౭. పజ-జాదధికగుణనివృత్తిశఙ్కావ్యావృత్త్యర్థమ్
(అయత) శబ్దః.

[తుః”

(౯౭౧) ౩౬౦౮. “నిత్యవిఘాతీయోగోపి, - సమాభ్యధికరాహిత్యహే

౩౬౦౯. ఇత్యభిపాస్రియేణ (పరమేవోమ్ని) ఇత్యాద్యుక్తమ్.

౩౬౧౦. “వృక్షఇవస్తబ్ధోదిపిత్వత్యేకస్తేనేదంపూర్ణంపురుషే
ణసర్వమ్”, -^౮

౩౬౧౧. “ఏవసర్వభూతాన్తరాత్మాఅపహతపాష్టాదివ్యోదేవ
పకోనారాయణః”^౯ ఇతిశ్రుత్యనురోధేనపవంవ్యాఖ్యా
తమ్.-

౩౬౧౨. అత్రాహి[“ఏవసర్వభూతాన్తరాత్మా”][“తేనేదంపూ
ర్ణమ్”] ఇతిలీలావిఘాతివిశిష్టత్వమ్,

౩౬౧౩. [“దివిత్విత్యేకః”][“దివ్యోదేవపకః”] ఇతిద్యుశబ్దా
దివాచ్యనిత్యవిఘాతి సమృద్ధితేనైకత్వంచ, - అవగ
మ్యతే,

౩౬౧౪. అన్యథా, “నానాత్వేనతిచైకతా” ఇత్యన్య, [25]

౩౬౧౫ ప్రథమపాదోక్త (“నానాత్వ-ఏకత్వ”)మాత్రపరత్వే,
సానరుక్త్యంస్యాత్,-

ప్రయోజనాభావాత్,

౩౬౧౬. సకృదుక్త్యాపహ్య ఏవైవత్వంసిద్ధ్యతి.

౧॥ తై-ఉ-ఆ-౧-౧ ౨॥ తై-ఉ-౬-౧-౨. ౩॥ రా-౪॥ ఉ-౧-౧-౨. ౪॥ ఛా-ఉ-
౧-౬-౭. ౬॥ తై-ఉ-౬-౧౦-౨౦. ౭॥ సు-ఉ-౭.

మూ-౧-దళాయతాక్షసరమే-౪-౫. దళాయతామలేక్షణః-౨. దళాయతాక్ష
స్పహ-౯. అసహస్ర-౧-౩. ౩-వోమ్న-౧-౯. ౪-విక-౧-౭-౩.

వ్యా-౧-ప్రనిభేక్ష-౪-౫. అజత్వాదిదో-౩-౬. జత్వోదో-౪-౫. ౩-చ-౩-౩. ౪-
అపి-౩-౪-౫-౬-౩. ౫-హి-౬-౩. ౬-త్వ-౧-౩. ౭-సకృదవ్యచి-౩. ౮-అవిచి-౧-౨-౪-౫-౭.

- (౯౭౨.) బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్యకస్య¹చిదపివస్తునః,-
 (౯౭౩.) ఏకస్యభావస్య,-
 (౯౭౪.) ఏకకార్యశక్తియుక్తస్య,- [శక్త్యంతరయోగశ్చ,-నఘటతే,-
 (౯౭౫.) ఏకరూపస్య,రూపాంతరయోగః,స్వభావాంతరయోగః,- [5]
 (౯౭౬.) తస్యైకస్యవర్షస్యబ్రహ్మణః,- [గచ్ఛేతి,
 (౯౭౭.) సర్వవస్తువిసజాతీయతయా, సర్వస్వభావత్వంసర్వశక్తియో
 (౯౭౮.) ఏకస్యైవవిచిత్రాగ్రీనంతనానారూపతాచ,
 (౯౭౯.) పునరపి, అనంతాపరిమితాశ్చర్యయోగేనైకరూపతాచనవిరుద్ధే²
 (౯౮౦.) వస్తుమాత్రసామ్యాత్,విరోధచింతనయుక్తా³ ఇత్యర్థః. [10]

- (౯౭౨) { ౩౬౧౭.అథ,“అచిన్త్యంబ్రహ్మణోరూపంకస్తద్వేదితమర్హత్”^౧
 (౯౮౦) { ఇత్యేతద్వాద్యచప్టే(బ్రహ్మ-) ఇత్యాదినా.-
 (౯౭౩) ౩౬౧౮.“(ఏకస్యభావస్య).-నహిదౌష్ట్యస్వభావఃఅగ్నిః-తైత్య
 స్వభావోభవతి?, [జాడ్యజననశక్తిః,
 (౯౭౪) ౩౬౧౯. ¹(ఏకకార్యశక్తియుక్తస్య)-నహిదాహశక్తో²గ్నిః,-
 (౯౭౫) ౩౬౨౦. (ఏకరూపస్య).- ఏకకారస్య,- నహిదౌర్ధ్వజ్వలనవ
 తోరూపవతోగ్నేః- గద్గాదిమత్త్వం,తీర్థకృష్ణనాది
³కంవా?”ఇత్యభిప్రాయః:
 (౯౭౭) ౩౬౨౧. (సర్వవస్తువిసజాతీయతయా-) ఇతి.- [ద్యుతే”ఇత్యర్థః.
 ౩౬౨౨.“(విసజాతీయ)ధర్మిణః,- విసజాతీయధర్మయోగః ఉపప
 (౯౭౮) ౩౬౨౩. (విచిత్ర-)ఇతి.-³విస్తయసీయమిత్యర్థః.
 (౯౭౯) ౩౬౨౪. (పునరపి-)ఇతి-(అనంత)శబ్దఃఅసంఖ్యేయవాచీ.- [మ.
 ౩౬౨౫. (అపరిమితాశ్చర్య)శబ్దేన,అత్యంతాశ్చర్యత్వం వివక్షిత
 ౩౬౨౬. (అనంతాపరిమితాశ్చర్యయోగేనైకరూపతాచ-)ఇతి.-
 ౩౬౨౭. “అసంఖ్యేయాత్యంతాశ్చర్యభూతపదార్థయోగేన,స
 మాభ్యుధికరాహిత్యమ్”ఇత్యర్థః.-[ధభూషణాదియోగః
 ౩౬౨౮.అత్యంతాశ్చర్యభూతపదార్థయోగోవామ,-⁴దివ్యాయు
 (౯౮౦) ౩౬౨౯. (వస్తుమాత్రసామ్యాత్-) ఇతి.-

మూ—౧-చిదచిద్వస్తు-౧-౭, అపి-౮-౯-న, ౨-అంతర-౮-న, ౩-స్వభావాంతరయోగయోగః-౧౦-౧౧-న, ౪-శక్త్య-౧-౭-౧౩, ౫-స్వ-౪-౫-న, ౬-అనంత-౧-౪-౫-న. [30]

వ్యా—౧-ఏకైకకార్య-౭, ౨-దివ్యత్వంవా-౩, ౩-విభజిత్య-౯, ౪-యాత్యంతాశ్చర్యభూతమిత్య-౪-౫, ౫-అనంతాశ్చర్య-౪-౫-౬, ౬-దివ్యాదిభూ-౪-౫.

(౯౮౦) యథోక్తమ్, “శక్తయస్సర్వభావానామచింత్యజ్ఞానగోచరాః-
యతోతోబ్రహ్మణస్తాస్తసర్గాద్యాభావశక్తయః॥

భవంతితపతాంత్రేష్టపావకస్యయథోష్ణతా”,-

(౯౮౧) పతమక్తంభవతి, “సర్వేషామగ్నిజలాదీనాం [భావానామ్,] [5]
ఏకస్త్విన్నపిభావేద్యోష్టైవశక్తిః, తద్విసజాతీయభావాంతరేపీతిన

చింతయతుంయుక్తా,

[శక్తిర్యథాదృశ్యతే,

(౯౮౩) జలాదావదృష్టాపి, తద్విసజాతీయేపావకేభాసకతోష్ణత్వాది

(౯౮౪) ఏవమేవ, సర్వవస్తువిసజాతీయే బ్రహ్మణిసర్వసామ్యన్నానుమా
తుంయుక్తమ్,” ఇతి; - [10]

౩౬౩౦. “వస్తుత్వాచ్యేతనోవ్యచిత్సాన్యత్, ఇత్యాదివదయు
క్తమ్” ఇతిభావః. [యుక్తమ్, -

౩౬౩౧. “అస్యవచనస్య బ్రహ్మణోభిన్నాభిన్నతాపరత్వోమవ్య
“అచింత్యంబ్రహ్మణోరూపం కస్తద్వేదితుమ్స్థితి”-
ఇత్యుక్తత్వాత్; - [15]

౩౬౩౨. నహి, “మృద్ధుటాదిష్వపిదృష్టతేనపరాభిమతస్యభి
న్నాభిన్నత్వస్యాచింత్యత్వమ్?” [చేన్నమ్,

౩౬౩౩. “ఘటాదావపితస్యతరాబాధ్యత్వముచ్యతే” ఇతి

౩౬౩౪. “బ్రహ్మణోరూపమ్” ఇత్యుక్తే.

(౯౮౦) ౩౬౩౫. ఏవమ్, యథాకథంబ్ధిత్, సామాన్యమాత్రేణవిజాతీయధ
ర్మిణోవిజాతీయధర్మానంభవాపాదనస్యాయుక్తత్వే
ప్రమాణమాహ (యథోక్తమ్)-ఇతి.

(౯౮౧) ౩౬౩౬. “పావకస్యసర్గాదిశక్తిర్నాస్తి,

౩౬౩౭. తస్మాత్, దృష్టాంతదాన్తాన్తికయోర్వివక్షితాంశకః?”

ఇత్యపేక్షాయాంతద్వ్యాచక్షే (పతమక్తంభవతి)-ఇతి.

(౯౮౪) ౩౬౩౮. (నానుమాతుంయుక్తమ్-ఇతి) (పతమక్తంభవతి)
ఇత్యన్వయః.

౧॥ వి-పు-౧-౩-౨. ౨॥

మూ — ౧-అపి-౪-౫-౬-౮-౯. ౨-వి-౨-౯. మైవహి-౪-౧౦. ౩-తీయేభా-౨-౪-౫-౮-౧౦. ౪-ఇ
తి-౧-౮-౧౦-౯. ౫-స-౧-౯. ౬-భాస్వరత్వో-౨-౧౧-౧౩-వభాసకత్వో-౯. ౭-తాశక్తి-౧-౮
మృన్నాను-౭.

వ్యా — ౧-అభిన్న-౩-౯. అభిన్న-౪-౪-౫. ౨-అపి-౭-౯. ౩-మృత్వే-౮-౪-౯-౯-౯-౯.
౫-టటాదే-౯. ౬-తర్క-బాధ్య-౧-౬. తర్కచోద్యత్వ-౯-౧౦.

- (౯౦౫.) అతః, “విచిత్రానన్తశక్తియుక్తంబ్రహ్మ” ఇత్యర్థః.
 (౯౦౬.) తదాహ, “జగదేతద్విహాశ్చ” ర్థం చూపంయస్యహాహానః-
 తేనాశ్చర్యవరేణాహంభవతాకృష్టసజ్జతః”
 (౯౦౭.) తదేతత్, నానావిధానస్త్రుతినికర-శిష్టపరిగృహీతతద్వ్యాఖ్యా
 నపరిశ్రమాదవధారితమ్.-

౩౬౩౯. [“సగ్గాద్యాభావశక్తయః”] ఇతి.- (భావ)ః-పదార్థః-
 సగ్గాదిగోచరాః-పదార్థ [శక్తయః], [బ్రహ్మణస్సంభ
 వంతి]-ఇత్యన్వయః. (౯౦౮)

౩౬౪౦. ఏతస్మిన్విపాదనపరంవాక్య మితివక్తవ్యే “ప్రతిపాద
 నతత్పరమితివత్,

౩౬౪౧. పదార్థ- [శక్తయః] ఇతినిర్దేశః.

(౯౦౫) ౩౬౪౨. ఫలితార్థమాహ (అతో “విచిత్ర-”) ఇతి.

(౯౦౬) ౩౬౪౩. బ్రహ్మణస్సక తేతరవిసజాతీయత్వాదాశ్చర్యశక్తియో
 గేప్రమాణమాహ (తదాహ-) ఇతి.- [15]

౩౬౪౪ అకూరివచనమిదమ్, (“జగదేతత్”) ఇత్యాది.

(౯౦౭) ౩౬౪౫. “స్వీవిరచితగ్రన్థస్యాపాతప్రతీతార్థమాత్ర మేవనకేవ
 లంవివక్షితమ్,

౩౬౪౬. అపితు, అతిగమ్భీరత్వాదర్థగౌరవమస్తి” ఇత్యభి ప్రాయే
 ణాహ (తదేతత్-) ఇతి.- [16]

౩౬౪౭. (తదేతత్)- “అభేద-భేద-ఘటక- శ్రుత్యాదివిషయ
 యుక్తమర్థజాతమ్” ఇత్యర్థః. [శ్రుతే,

౩౬౪౮. అధీయమానానామేవశ్రుతీనాం (నానావిధ) త్వంద్య

౩౬౪౯. అర్థవైపిధ్యా (నానావిధ) త్వమ్,

౩౬౫౦. (అనన్త) శబ్దేన అ¹నగ్ధీయమానాః, ఇతిహాసపురాణో
 పబృంహితాశ్చాఖ్యాభేదావివక్షితాః.-

౩౬౫౧. “సోపబృంహణ (శ్రుత్యైక) రేషు,¹² (తద్వ్యాఖ్యానే)
 ముచ (పరిశ్రమాదవధారితమ్-)” ఇత్యర్థః.

౧॥ ౨-పు-౫-౧౯-౭.

మూ-౧-ర్య రూపం-౧-౭.

౨ ఇతి-౧౩.

వ్యా-౧-ర్థా-౬-౮. స్థ-గోచారాః సగ్గాద్యాదితవక్తవ్యేన-౯-౧౦. అపితత్త్వ
 తిపాదన-౩-౯. ౩ తిరేతివి-౩. ౪-ఇదం-౩న. ౫-విచిత్ర-౪-౫. ౬ తిరేతిమా-౧-౨. ౭ త
 మిత్యర్థః-౬-౪-౫. ౮-ఉక్తం-౧-౪. ౯-భృగ్నానా-౪-౫-౫-౬. ౧౦-న-౪-౫-౪. ౧౧
 తద్వ్యాఖ్యానేషు-౩న.

(౯౮౮.) తథాహి;-

(౯౮౯.) ప్రమాణాంతరాపరిదృష్టాపరిమితపరిణామానేక¹తత్త్వనియతక్రమవిశిష్టాసృష్టిప్రళయా,

(౯౯౦.) బ్రహ్మణో నేకవిధాశ్శుతయోవదన్తి-

[5]

(౯౮౮) ౩౬౫౨. “శ్రుతీనాంనానావిధత్వంకథమ్?,

౩౬౫౩. తాసాంత్వదుక్తార్థపరత్వంవాకథమ్?”-

౩౬౫౪. ఇత్యత్రాహ(తథాహి-)ఇతి.-

(౯౮౯) ౩౬౫౫, తత్రప్రథమంసృష్టిప్రళయ¹శ్రుతివైవిధ్యమాహ (ప్రమాణ-)ఇతి.- [పరిణామాని],

౩౬౫౬. “(అనేకత)త్వాని, మహదాదీని.-తానిచ(అపరిమిత

౩౬౫౭. “ప్రకృతేర్నహాన్, మహతో²హజాః-రః” ఇతిపారమ్పర్యమ్(నియతక్రమః), [షయాః,

౩౬౫౮. (అనేకత) త్వాని(నియతక్ర) మాశ్చప్రమాణాంతరావి

౩౬౫౯. తైః(విశిష్టా సృష్టిప్రళయా-) ”ఇత్యర్థః. [15]

(౯౯౦) ౩౬౬౦. (అనేకవిధాశ్శుతయః-) ఇతి.-

౩౬౬౧. “క్వచిత్, తేజో²బన్నమాత్రసృష్టిః,

౩౬౬౨. క్వచిత్, పఞ్చభూతమాత్రసృష్టిః,

౩౬౬౩. క్వచిత్, మహదాదిసృష్టిశ్చ’ఇతి

సృష్టివైవిధ్యంశూరియతే;-

[20]

౩౬౬౪. తత్ర, సృష్టిప్రళయపరకృత్సన్నావాక్యపర్యాలోచనయా

హిసృష్టిప్రళయక్రమనిషగర్హకృత్యతే?;-

౩౬౬౫. ఏవమ్, అథాంతరేష్వపికృత్సన్నావాక్య పర్యాలోచనయై

వార్ధోనిర్ణేతవ్యః”ఇతిభావః;-

౩౬౬౬. సృష్టిప్రళయ¹పరవాక్యానాం ముహురుదా హృత

త్వాత్, తాన్యత్రానుక్త్వాతదర్థమాత్రముక్తమ్.-

మూ—౧-రాదృష్టా- ౧-౨-౩-౨. ౨త-౧-౨-౩.

వ్యా- ౧-శ్రితవై- ౩. ౨నేనతిత్వా- ౩. ౩-మాణాని-౨-౪-౫౬-౮. ౪-ర్యాన్నియతక్ర-౪-౫-౬. ర్యనియ-౯. ౫క్రమానేక-౪-౫-౬. ౬-యమతఃక్రమశ్చ -౬-౮. ౭రవిష-౧-రావిషయః-౮. ౮-సృష్టి-౪-౫-౬-౩. ౯-అత్ర-౬. ౧౦-పర-౧-౩.

- (౯౯౦) “నిరవద్యనిరజ్జనమ్”^౧ “విజ్ఞానమ్”^౨ “అనన్తమ్”^౩ “నిర్వికారమ్”^౪ “నిష్కలం నిష్కలం”^౫ “యంత్రాన్తమ్”^౬ “నిర్గుణమ్”^౭ ఇత్యాదికాః, నిర్గుణంజ్ఞానస్వరూపం బ్రహ్మైతికాశ్చనశ్రుతయోభిదధత్తి-
- (౯౯౧) “నేహనానాస్తికించన-వృత్తోస్సమృత్యుమాప్నోతియథానానేవవశ్యతే”^౮ “యత్రత్వస్యసర్వమాత్మైవాభూత్-తత్రేనకంపశ్యేత్-తత్రేనకంవిజానీయాత్”^౯ ఇత్యాదికాః, నానాత్వనిషేధవాదిన్యస్సన్తికాశ్చనశ్రుతయః-
- (౯౯౩) “యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవిత్ యస్యజ్ఞానమయస్తవః”^{౧౦} “సర్వాణిహపాణివిచిత్రభీరః- నామానికృత్వాభివదన్యదా”^[10] “స్త్రి”^{౧౧} “సర్వేనిమేషాజ్ఞిరేవద్యతః పురుషాదధి”^{౧౨} “అపహతపాస్త్రావిజరోవిన్మృత్యుర్విశోకోవిజిఘతో”^{౧౩} పిపాసస్సత్యకామస్సత్త్వసజ్జుః”^{౧౪} ఇతి, సర్వస్తిజ్ఞగతిహేయతయావగతంసర్వంగుణం ప్రతిషిధ్య, నిరతిశశయికల్యాణగుణానన్త్యమ్, సర్వజ్ఞతామ్, సర్వశక్తియోగమ్, సర్వనామరూపవ్యాకరణమ్, సర్వస్వాధారతాఞ్చ, -కాశ్చనబ్రువతే-
- (౯౯౪) “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మతజ్జలానితి”^{౧౫} “వేదదాత్మ్యమిదంసర్వమ్”^{౧౬} “ఏకస్సన్బహుధావిచారః”^{౧౭} ఇత్యాదికాః, బ్రహ్మసృష్టంజగత్ నానాకారంప్రతిపాద్య, తదైక్యంచప్రతిపాదయన్తికాశ్చనశ్రుతయః-

(౯౯౦) ౩౬౬౭. అథ, నిర్గుణశ్రుతిరాహ (“నిరవద్యమ్-”) ఇతి.

(౯౯౧) ౩౬౬౮. భేదనిషేధశ్రుతిరాహ (“నేహ-”) ఇతి.

(౯౯౩) ౩౬౬౯. సగుణశ్రుతిరాహ (“యస్సర్వజ్ఞః-”) ఇతి.

(౯౯౪) ౩౬౭౦. ఏక్యశ్రుతిరాహ (“సర్వంఖలు-”) ఇతి.

[25]

౧॥ శ్వే-ఉ-౬- ౩౮. ౨॥ తై - ఉ - బృ - ౫ - ఆ. ౩॥ తై - ఆ - య - ఆ. ౪॥

౫॥ శ్వే - ఉ - ౬ - ౩౮. ౬॥ ఆ - ఉ - ౧౩౭. ౭॥ బృ - ఉ - ౬ - ౪. ౮॥ బృ - ఉ - ౪ - ౪ - ౧౪. ౯॥ ము - ఉ - ౧ - ౧ - ౧౦. ౧౦॥ తై - పు - ౧౬. ౧౧॥ తై - ఉ - ౬ - ౧ - ౮. ౧౨॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౭ - ౧. ౧౩॥ ఛా - ఉ - ౩ - ౧౪ - ౧. ౧౪॥ ఛా - ఉ - ౬ - ౮ - ౭. ౧౫॥ ఆర - ౩ - ౬.

మూ - ౧-౧౭-౧-౪-౫-౮. స్వరూప-౧-౪. ౨-వశ్యేదిత్యా-౨-౪-౫-౮-౧౦-౧౧. ౩రూపతాంస-౨. ౪శ్రుతయోబ్రువన్తి-౧౨. ౫శ్రుతయః-౪-౫-౮-౯-౪.

వ్యా - ౧ - ధీస్త్వ - ౧ - ౧౦ - ఖల్విదంబ్రహ్మైతి - ౩.

(౯౯౫.) “ప్రభగాత్తానంప్రేరితారణ్చమత్వా”^౧ “భోక్తాభోగ్యంప్రేరితార
 ణ్చమత్వా”^౨ “ప్రజాపతిరకామయతప్రజాస్సుజేయేతి”^౩
 “వతింవిశ్వస్యాశ్వేత్వరంశాశ్వతంశివమచ్యుతమ్”^౪ “తమీశ్వరా
 నాంపరమంమహేశ్వరంతద్దేవతానాంపరమణ్చదైవతమ్”^౫
 “సర్వస్యవశీసర్వస్యేశానః”^౬ ఇత్యాదికాః,
 బ్రహ్మణస్సర్వస్థాదస్యత్వమ్, సర్వస్యేశితవ్యత్వమ్, ఈశ్వరత్వ
 ణ్చబ్రహ్మణః,^౭ సర్వస్యశేషతామ్, వతిత్వజ్ఞేత్వరస్యకాశ్చసం.
 (౯౯౬.) “అన్తఃప్రవిష్టశ్శాస్త్రాజనానాంసర్వాత్తా”^౮ “ఏషతతత్తాన్తర్యా
 వ్యమృతః”^౯ “యస్యప్రథివీశరీరంయస్యాపశ్శరీరంయస్యతేజ
 శ్శరీరం... ఇత్యాది-యస్యావ్యక్తంశరీరంయస్యాక్షరంశరీరంయ
 స్యమృత్యుశ్శరీరంయస్యాత్తాశరీరమ్”^{౧౦} ఇతి,
 బ్రహ్మవ్యతిరక్తస్యసర్వస్యవస్తునః, బ్రహ్మణశ్చ, శరీర- అత్తభావ
 ద్దర్శయన్తికాశ్చిత్ -

(౯౯౭.) ఇతి, నానారూపాణాంనాక్యానామ్, [15]

(౯౯౮.) అవిరోధోముఖ్యాథ్థాపరిత్యాగశ్చయథాసంభవతీతతైవ,

(౯౯౫) ౩౬౭౧. భేదశ్రుతీరాహ [“ప్రృథక్”] ఇతి.

(౯౯౬) ౩౬౭౨. శరీరాత్తభావశ్రుతీరాహ [“అన్తఃప్రవిష్టః”] ఇతి.

౩౬౭౩. ఏషమ్, నానావిధత్వందర్శితమ్, [20]

(౯౯౭) ౩౬౭౪. “ఆసాంశుక్రీనాంస్వోక్తార్థపరత్వమేవోపపన్నమ్”

ఇతివక్ష్యన్నాహ (ఇతి-) ఇతి. [ఇతి-]

(౧౦౦౮) ౩౬౭౫. “(అవిరోధోముఖ్యాథ్థాపరిత్యాగశ్చయథాసంభవతీ-)

౩౬౭౬. పరపక్షేష్వన్యోన్య(విరోధః)(ముఖ్యాథ్థ)(పరిత్యాగశ్చ)

భవతః;- [25]

౧॥ శ్వే- ఉ-౧-౧౨. ౨॥ శ్వే-౧-౨౫. ౩॥ ౩-కా-౧-౧. ౪॥ శ్చై-నా-౧౧. ౫॥ శ్వే-
 ఉ-౬-౧౩. ౬॥ బృ-ఉ-౬-౪-౨౨. ౭॥ ఆర-౩ ప్ర-౨౧. ౮॥ బృ
 ఉ-౫-౭-౩. ౯॥ సు-ఉ-౭.

మూ - ౧ - శాశ్వత గోవిందమచ్యుతమ్ - ౨ - ౪-౫-౮ ౯ న. అశిశ్చత్వం. ౩-సర్వ
 శేషితాంప - ౧ - ౨ - ౧౦. ౪-ఏవ-౧-౧౦-౧౨న.

(౯౯౯) వర్ణనీయమ్;-

(౧౦౦౦) వర్ణితః;-

(౧౦౦౧) అవికారశ్రుతయః, స్వరూపపరిణామ పరిహారాదేవముఖ్యాః.-

(౧౦౦౨) నిర్గుణవాదాత్, ప్రాకృతహేయగుణనిషేధాపిషయతయా,-

(౧౦౦౩) స్వనిష్ఠితాః.- [3]

౩౬౭౭. సగుణ-భేదశ్రుతినాంపాథ్యత్వాభ్యుపగమాత్, ఓరోధ

స్వప్రతిపన్నః-

౩౬౭౮. ఐక్యశ్రుతిస్వప్రతిపత్తే- తత్త్వమ్-] అవిపదానాంలక్షణా

శ్రయణానముఖ్యత్వమ్,

౩౬౭౯. ఏవమ్, భేదాభేదపక్షేపి, నిర్దోషత్వావికారత్వాదిపర

శ్రుతిఓరోధః,

[న్యాఘాతాత్,

౩౬౮౦. [తత్-త్వమ్-] అవిపదేష్వపినిర్దోషత్వ సదోషత్వాది

అన్యతరపదాముఖ్యత్వప్రసంగః" ఇతిభావః.

(౯౯౯) ౩౬౮౧. తస్మాత్, అఓరోధేన, - ముఖ్యత్వేనచ (వర్ణనీయం)

వర్ణయితుంయుక్తమిత్యర్థః. [తంచ-) ఇతి. [13]

(౧౦౦౦) ౩౬౮౨. "కౌపునరపిరుద్ధః, - ముఖ్యత్వాత్పార్థః?" ఇత్యత్రాహ(వర్ణి

౩౬౮౩. నాస్మాభిస్సర్వబుద్ధ్యాఽర్థస్థితరుప్రేక్ష్యతే,

౩౬౮౪. పూర్వాచారైరేవోపదిష్టః, గ్రంథనిబద్ధత్వార్థఉచ్య

తే, "ఇతిభావః.

(౧౦౦౧) ౩౬౮౫. తత్ర, సర్వశ్రుతీనాంపరస్పరాఓరోధమ్, ముఖ్యార్థత్వం

చచర్మయన్,

౩౬౮౬. అవికారశ్రుతిముఖ్యార్థత్వంచర్మయన్(అవికార-) ఇతి.

(౧౦౦౨) ౩౬౮౭. నిర్గుణప్రతిముఖ్యార్థత్వమాహ (నిర్గుణ-) ఇతి.-

(౧౦౦౩) ౩౬౮౮. (వ్యవస్థితాః).- విశేషేణావస్థితాః.

మూ-౧-వాదశ్చ-౧౧-౧౨. ఉపశంయ-౧-౧౦-౧౧-౧౨. ౩౬౭౭-౧౧-౧౨.

న్యా-౧-౪-౪-౪-౪-౪. అభ్యుద్ధ-౧-౧౨. ౩౬౭౮-౧౧-౧౩.

(౧౦౦౪.) నానాత్వనిషేధవాదాశ్చ, ఏక¹స్వైవబ్రహ్మణశ్శరీరతయాప్రకార
భూతం² సర్వం చేతనాచేతనం³ వ స్త్వితీ, సర్వస్యాత్మతయా సర్వ
ప్రకారం బ్రహ్మైవావస్థితమితి సురక్షితాః:-

(౧౦౦౫.) సర్వవిలక్షణత్వ-వతిత్వ-ఈశ్వరత్వ-కల్యాణగుణాకరత్వ- [5]
సత్త్వకాశాత్వ-సత్త్వసజ్జ-ల్పత్వాదివాక్యమ్, తదభ్యుపగమాదే
వ సురక్షితమ్:-

(౧౦౦౬.) జ్ఞానానందమాత్రవాదిచ:-

(౧౦౦౭.) సర్వప్రాదన్యస్య,

(౧౦౦౮.) సర్వకల్యాణగుణాశ్రయస్య- సర్వేశ్వరస్య- సర్వశేషిణః-స
ర్వాధారస్య-సర్వోత్పత్తిస్థితిప్రళయ హేతుభూతస్య- నిరవద్య
స్య-నిర్వికారస్య-సర్వాత్మభూతస్య- పరస్య బ్రహ్మణః,

(౧౦౦౯) ౩౬౮౯. “భేద- నిషేధవాక్యంచ ప్రకారి నానాత్వానభ్యుపగమా
న్ముఖ్యార్థమ్” ఇత్యాహ (నానాత్వ-) ఇతి.

(౧౦౧౦) ౩౬౯౦. భేదశ్రుతిముఖ్యార్థత్వమాహ (సర్వ-) ఇతి. [15]

౩౬౯౧. (కల్యాణ గుణాకరత్వ) శబ్దేన, అనుక్తసకలగుణాస్స
చత్వంచితమితి.

౩౬౯౨. (జ్ఞానానందమాత్రవాది) వాక్యమ్,

౩౬౯౩. అపృథక్స్థితధర్మవాదిపదానాం ధర్మిపర్యంతత్వాత్,

౩౬౯౪. ధర్మిస్వరూపస్య జ్ఞానవత్, స్వయంప్రకాశత్వాచ్చ

౩౬౯౫. ముఖ్యార్థమ్:” ఇత్యాహ (జ్ఞానానంద-) ఇతి-

(౧౦౧౧) ౩౬౯౬. (జ్ఞాన సద్భూతవాదిచ) (వాక్యమ్-) ఇత్యన్వయః.

(౧౦౧౨) ౩౬౯౭. (సర్వస్వాదన్య) త్వమ్-విలక్షణత్వమ్:-

(౧౦౧౩) ౩౬౯౮. తదవపాదకమ్, (సర్వకల్యాణగుణ) త్వాదినోచ్యతే:-

౩౬౯౯. ఏషాం విశేషణానామయ మభిప్రాయః:- [25]

౩౭౦౦. “సత్యం జ్ఞానమ్” ఇత్యాదిశ్రుతిః, అర్థ భేదనిషేధప
రా, ఇతిహి పరాభ్యుపగతిః:-

౩౭౦౧. తత్రేదం చితమితి, జ్ఞానస్య జ్ఞానాదిగుణాశ్రయత్వా
నుపపత్తికథమ్:-

౧॥ తె-ఆ-౧-౧-

మూ—౧-విష-౧-౧-౧౨. ౨సర్వ-౧-౨. ౩వదన్తిశి-౧-౧౦. ౪వాచి-
౧౧-౧౨. ౫కరస్య-౧-౨. ౬సర్వస్వోత్ప-౨సర్వోద్భవ-౧-౧౦.

వ్యా—౧-త్వ-౧-౬౩. ౨త్వకత్వ-౧-౨. ౩కసర్వ-౧-౧౦. ౪గుణాదిసూ-
౩. ల్యాజ్ఞాత్యాదిసూ-౧-౨.

(౧౦౦౯) స్వరూపనిరూపకధర్మః, మలప్రస్థానికానన్దరూపజ్ఞానమేవేతి,
 “స్వప్రకాశతయా” స్వరూపసజ్ఞానమేవేతిచ ప్రతిపాదనాదను
 పాలితమ్.-

౩౨౦౨. ఆనన్యనాత్ ఇతిచేత్, [9]

౩౨౦౩. తద్విజ్ఞానం, కస్యచిద్ధర్మభూతందృష్టమితి,

౩౨౦౪. బ్రహ్మకస్యచిద్ధర్మభూతంస్యాత్;-

౩౨౦౫. ‘శ్రుతిబలాన్మధర్మభూతమ్’ ఇతిచేత్,

౩౨౦౬. తద్వి, శ్రుతిబలాజ్ఞానాద్యాశ్రయత్వసంపిన్ద్యే కార్యమ్,

౩౨౦౭. వ్యాప్తివిరుద్ధస్యాపి శ్రుతిప్రతిపన్నస్యాస్తీరాత్.- [10]

౩౨౦౮. జ్ఞాప్తి, వ్యాప్తిఃరోధోపినాస్తి,

౩౨౦౯. ధర్మభూతజ్ఞానస్యైవజ్ఞానాద్యనాశ్రయత్వం వృత్తమ్,

౩౨౧౦. అత్రభు, ధర్మత్వా భానాజ్ఞానాద్యాశ్రయత్వం యుక్త

మితి 1 వ్యాప్త్యిరోధః.-

౩౨౧౧. వ్యాప్తిఃరోధేపి, శ్రుతిబలాన్మధర్మభూతందృష్టమితి,
 శ్మభిప్రేత్య,

౩౨౧౨. సర్వవిలక్షణత్వాదిగుణాన్వశ్రుతిసేధా ఇతి ప్రతిబద్ధిద
 ర్మనాధ్యనః సేకవిశేషణోక్తిరితి,

౩౨౧౩. (స్వరూపనిరూపకధర్మ) వాచిపదస్యధర్మపర్యవృత్త్యమ్,
 “సద్గుణసారత్వాత్” ఇతిసూతోక్తమిహదర్శితమ్.

(౧౦౦౯) ౩౨౧౪. (స్వరూప) ఇతి-(జ్ఞాన)శబ్దః, ధర్మభూతజ్ఞానపరః.-

౩౨౧౫. (మలప్రస్థానిక)శబ్దవిశేషితత్వాధర్మభూతం (జ్ఞానం)చిద
 చిద్వ్యాప్యవర్తకమ్,

౩౨౧౬. విశేషణభూతచిదచిద్రూపపక్షపాదపేక్షయా విశేష్యాంశ
 స్యవ్యావర్తకతయా, [25]

౩౨౧౭. ధర్మభూతజ్ఞానస్య (స్వరూపనిరూప) ధర్మత్వమ్.

౧ || బ్ర-సూ-౨-౩-౩౦-

మూ—౧-రూపణోధర్మః-౪-౫. రూపణధ-౧-౧౦. అస్వరూప-౧. ౩స్వ
 రూపం-విజ్ఞా-౧౦-౧౧- రూపపాదితం-౧౧-౧౨.

వ్యా-౧-వివరిత్యాప్తి-౧౦. అలన్దర-౪-౫.

(౧౦౧౦.) ఐక్యవాదాశ్చ, శరీరాత్మభావేనసామానాధికరణ్యముఖ్యా^౧ర్థతో
పపాదనాదేవనుస్థితాః;-

(౧౦౧౧.) ఏవశ్చ సతి, అభేదోవా- భేదోవా-ద్వాన్వితకతావా-వేదాస్తవే
ద్యుక్తోయమర్థస్సమర్థితోభవతి?;- [5]

(౧౦౧౨.) సర్వస్యవేదవేద్యత్వాత్ సర్వంసమర్థితమ్,

(౧౦౧౩.) సర్వశరీరతయా సర్వప్రకారంబ్రహ్మైవావస్థితమిత్యభేదః సమ
ర్థితః;-

(౧౦౧౪.) “ఏకమేవబ్రహ్మ, నానాభూతవిదవిద్వస్తుప్రకారమ్, నానాత్వేనా
వస్థితమ్,” ఇతిభేదాభేదాః- [10]

(౧౦౧౫.) ^౧అవిద్యస్తునశ్చ-విద్యస్తునశ్చ- ఈశ్వరస్యచ;-

స్వరూపస్వభావవైలక్షణ్యాత్, అసంకరాచ్చభేదస్సమర్థితః.

(౧౦౧౬.) ననుచ“తత్త్వమసి శ్చేతకేతోతస్యతావదేవవిరమ్”^౧ ఇత్యైక్య
జ్ఞానమేవ,

(౧౦౧౦) ౩౨౧౮. ఐక్యశ్రుతిముఖ్యార్థత్వమాహ(ఐక్య-) ఇతి. [15]

(౧౦౧౧) ౩౨౧౯. ఏవమ్, సర్వశ్రుత్యనురోధేనచోదయతి(ఏవంచ-) ఇతి.

(౧౦౧౨) ౩౨౨౦. ఉత్తరమాహ(సర్వస్య-) ఇతి.

(౧౦౧౩) ౩౨౨౧. కథమ్, (సర్వంసమర్థితమ్) ఇత్యత్రాహ(సర్వ-) ఇతి.-

౩౨౨౨ పరైరుక్తోభేదః, భేదాభేదోచ, -భేదశ్రుతివిరోధాత్, అ
ముఖ్యత్వాచ్చనపామాణికాః,

౩౨౨౩. భేదశ్రుత్యవిరుద్ధాభేదాభేదా, అభేదశ్చాస్తదభిమతా
ఇతి, అస్మాకమ్, భేదపక్షపవః” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౦౧౬) ౩౨౨౪. (సర్వస్యవేదవేద్యత్వాత్సర్వంసమర్థితమ్-) ఇతిహి
పూర్వముక్తమ్?;-

౩౨౨౫. తదయుక్తమ్, [25]

౩౨౨౬. ఐక్యజ్ఞానస్యావనగ్రోపాయత్వేన పరమార్థవిషయ

^౪త్వాత్, తత్త్వైవతాత్పర్యమితితదానుగుణ్యేనశ్రుత్యస్త

^౫రంనేయమ్:” ఇత్యభిప్రాయేణచోదయతి(ననుచ-) ఇతి.

మూ—౧-జ్యేషఠు-౧. ౨ముఖ్యార్థోప-౧౧-౧౨. ౩వా-౧-౧౦స. ౪వస్తు-౪-
౫స. ప్రకారతయానానా-౧౧. ద్విత్వాప్రకా-౧౦-౫-చిదవిద్యస్తునశ్చేశ్వ-౧. ౬చిద్యస్తు
సః-౮-౧౧స-

వ్యా—౧-ఏవం-౧-౯-౧౦-స. ౨-చ-౩స. ౩కమథే-౧-౮. ౪-త్వంతై-౧-
౩. ౫రమున్నే-౬

(౧౦౦౭.) పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షసాధనమితి,

(౧౦౦౮.) గమ్యతే.-

(౧౦౦౯.) నైతదేవమ్;-

(౧౦౧౦.) 'పృథగాత్మానం ప్రేరితారభ్యుమత్వాజుష్టస్తతస్తేనామృతత్వమే
తి' ఇతి.-

(౧౦౧౧.) [అత్మానంప్రేరితారభ్యు] అస్తర్యామిణం [పృథక్]¹ [మత్వా]

(౧౦౧౨.) [తతః]- పృథక్త్వజ్ఞానాత్-హేతోః,

(౧౦౧౩.) [తేన].. పరమాత్మనా,

(౧౦౧౪.) [జుష్టః][అమృతత్వమేతి] ఇతి, [10]

(౧౦౧౫.) సాత్మాత్, అమృతత్వపాప్రిసాధనం అత్మవోనియస్తశ్చ పృథగాభ
వజ్ఞానమిత్యవగమ్యతే.

(౧౦౧౬) ౩౭౨౭. (పరమపురుషార్థలక్షణమోక్షసాధనమ్-) ఇతి.-

౩౭౨౮. 'ఉపాసనాదయః, సమీక్షప్రాప్తిరూపార్వాచీనమోక్ష
ఫలాః' ఇతి, [15]

౩౭౨౯. తద్వ్యాప్త్యుక్తిః (పరమపురుషార్థ) క్షేణాభిప్రేతా.

(౧౦౧౮) ౩౭౩౦. (గమ్యతే) ఇతి.-

౩౭౩౧. 'తత్త్వమసి' ఇత్యేతావదేవాత్రమ్యుతే,

౩౭౩౨. విశ్వజ్ఞానం (మోక్షసాధన) మిత్యయమర్థోనకత్తోక్తిః,
ఆపేక్ష(గమ్యతే)' ఇతిభావః. [20]

(౧౦౧౯) ౩౭౩౩ పరిహరతి (నైతదేవమ్-) ఇతి.

(౧౦౨౦) ౩౭౩౪. [తతః] ఇతి-వ్యాఖ్యేయంపదమ్.-

౩౭౩౫. 'అస్యప్రకృత్యర్థం వ్యాచక్షే (పృథక్త్వజ్ఞానాత్-) ఇతి.

౩౭౩౬. ప్రత్యయార్థం వ్యాచక్షే (హేతోః-) ఇతి.

(౧౦౨౩) ౩౭౩౭. [తేన] ఇతి వ్యాఖ్యేయంపదమ్.- [25]

౩౭౩౮. తద్వ్యాచక్షే (పరమాత్మనా-) ఇతి.-

(౧౦౨౪) ౩౭౩౯. [జుష్టః]-[జుష్టిప్రీతిసేవనయోః] అనుగృహీతఇత్యర్థః.-

(౧౦౨౫) ౩౭౪౦. (సాత్మాచ్ఛజ్ఞేన) కత్తోక్తిర్వివక్షితా.-

౩౭౪౧. అనేన, విశ్వజ్ఞానాస్య (మోక్షసాధనత్వ) గమ్యతావ్యా
ప్త్యుక్తిః. [30]

౧॥ శ్లో-ఉ-౧-౧౨. ౨॥ భా-ఉ-౬-౮-౧౦. ౩॥ సీ-తి-తుదాది-౮.

మూ-౧-మిత్యవ-౧౦-౧౨. ౨॥ వేరక-౧౨. ౩॥ జ్ఞాత్వా-౧౨. ౪॥ భావ-౮౯.

శ్లో-౧౨.

వ్యా-౧-తిస్య-౯-౧౦. ౨॥ సైస్యమ-౩.

(౧౦౨౬.) “విక్య¹వాక్యవిరోధాత్,

(౧౦౨౭.) ఏతత్, అపరమార్థసగుణబ్రహ్మపాప్తివిషయమిత్యభ్యుపగంత
వ్యమ్” ఇతిచేత్;-

(౧౦౨౮.) పృథక్త్వజ్ఞానస్యైవసాక్షాదమృతత్వప్రాప్తిసాధనత్వశ్రవ
ణాత్ విపరీతంకన్యాన్నభవతి.-

(౧౦౨౯.) ఏతదుక్తంభవతి,

(౧౦౩౦) “ద్వయోస్తుల్యయోర్విరోధేనతి, అవిరోధేనతయోర్విషయో వివే
చనీయః” ఇతి.-

(౧౦౩౧.) కథమవిరోధః, ఇతిచేత్;-

[10]

(౧౦౨౬) ౩౭౪.౨. పునశ్శబ్దాతే(విక్య-)ఇతి.

(౧౦౨౮) ౩౭౪౩. పరిహరతి(పృథక్త్వ-)ఇతి.-

౩౭౪౪. “పృథక్త్వజ్ఞానస్యమోక్షోపాయత్వశ్చవిరోధాత్,
• విక్యజ్ఞానమపరమార్థవిషయంస్యాత్” ఇత్యర్థః.

(౧౦౨౯) ౩౭౪౫. “అన్యతరస్యాపరమార్థవిషయత్వమస్తు, [15]

౩౭౪౬. తత్ర, విక్యజ్ఞానస్యపరమార్థవిషయత్వంకిమర్థంనాభ్యు
పేతం భవతి, ఇతిశబ్దాంతాయామ్;-

౩౭౪౭. విక్యజ్ఞానస్యాపరమార్థవిషయత్వంనాస్తన్నతే,

౩౭౪౮. అపితు, అన్యతరస్యపరమార్థవిషయత్వేనన్యస్యా
పరమార్థవిషయత్వంప్రసజేదితి, [20]

౩౭౪౯, త్వన్నతేనిష్ప్రసంగఃకృతః” ఇత్యభిప్రాయేణాహ
(ఏతదుక్తమ్-)ఇతి.-

౩౭౫౦. “తుల్యప్రమాణభూతయోర్ద్వయోర్విరోధేనన్యతర
స్యబాధేనన్యస్యాపిబాధప్రసంగాత్, [ఇత్యర్థః.

౩౭౫౧. ద్వయోరప్య (విరోధేన) (విషయో వివేచనీయః)”

(౧౦౩౧) ౩౭౫౨. విషయభేదేనావిరోధంపుచ్చతి(కథమ్-)ఇతి.

మూ—౧-వాక్యజ్ఞానవి-౧. ౨-సాధనత్వ-౧-౧౧౯.

వ్యా—౧-స్యపర-౪-౫. ౨-పర-౩. ౩-తా-౧-౨. ౪-స్యపర-౩.

౫-త్వాన్నాత్-౪-౫. మతమ్-౧-౨-౬-౮. ౬-స్యాపర-౫-౬. ఆన్యస్యాప-౧. ౭
ఆన్యతరస్యప-౩. న్యస్యాప్యప-౧-౨. ౮-గాత్యైతమి-౯-౧౦. ౯-గతయోః-౪-౫-౬.
౧౦-స్య-౪-౫. ౧౧-వర్ణనీయ-౬.

- (౧౦౩౨.) “అస్తర్వామిహాపేణాపస్థితస్యపరస్మైబుక్తుణః, శరీరతయాశ్ర
కారత్వాత్ జీవాత్మనః, తత్త్వజ్ఞానం బ్రహ్మైవ[త్వయే],” ఇతి
భోనాభిప్రాయేతత్తత్త్వజ్ఞానవృత్తిః. ఇంద్రస్యవాక్యసాన్విధిః-
- (౧౦౩౩.) ఏవంశూనాభీనాత్, తదాత్మనయాపస్థితస్య పరమాత్మనోనభి
వోపకరణతయా. సత్త్వసంకర్షస్వభవనాభికారణయాసం
భవ్యయకల్యాణసంకారకర్మైవ, -యఃపుకగ్భావః, - సోనుసభే
‘యఃఇతి, అన్యవ్యాప్తిస్యోపపయః.”
- (౧౦౩౪.) ఇత్యయవార్థః, -పూర్వమేవానన్వయః క్తః...
- (౧౦౩౫.) “భోక్తాభోగ్యుప్రేరేతారంచమత్వా”¹ ఇతి, [10]
- (౧౦౩౬.) “భోగ్యభూతస్యవస్తునః, అచేతనత్వమ్, - పరమార్థత్వమ్, -
సతతపికారాస్పదత్వమ్” - ఇత్యాదయస్స వ్యాఖ్యానాః.

- (౧౦౩౭) ౩౭౫౩. విషయ విభాగందర్శయతి (అస్తర్వామి-) ఇతి-
౩౭౫౪. విక్తుజ్ఞానస్య, మోక్షోపాయత్వశ్రుతేర్విషయోదత్తితః, -
(అస్తర్వామి-) ఇతి. [15]
- (౧౦౩౮) ౩౭౫౫. పుకత్త్వజ్ఞానస్య, మోక్షోపాయత్వశ్రుతేర్విషయో
దత్తితః, - (ఏవమ్-) ఇతి-
౩౭౫౬. ఏవమ్, అభేదతాత్పర్యశబ్దానిరాకృతా...
- (౧౦౩౯) ౩౭౫౭. అథ, “భేదాభేదజ్ఞానస్య మోక్షోపాయతయాతత్రతా
త్పర్యమ్,” ఇతిశ్చాంపుదస్యతి (“భోక్తా”-) ఇతి. [20]
- (౧౦౪౦) ౩౭౫౮. సద్వారకమాద్వారకం చాకారత్రయమస్తీతి [“త్రేవి
ధంబ్రహ్మ”¹] ఇత్యస్యాశ్రుతేరర్థంవివక్షుః,
౩౭౫౯. ద్వారభూతయోశ్చైదవితోస్స వ్యాఖ్యానందర్శయన్,
౩౭౬౦. అవిత్వవ్యాఖ్యానందర్శయతి (భోగ్య-) ఇతి-
౩౭౬౧. “అచేతనపరాత్మాచనిత్యాసతతపిక్రియా- [25]
త్రగుణాకర్షణంత్రైత్రంప్రకృతేహపముచ్యతే”² ఇత్య
స్యాన్వోభిప్రేతః.

మా—౧-సప్తపద్యేయతే-౧. ౨స్యవిషయః ౧౦. ౩గుణగణాకర-౨-౮. ౪-చ-౧-౨౯.
చయఃప్రభక్త్యవ్యా-౧౦. ౫ స్థీయతేఇతి-౧౨.య ఇత్యర్థః పూర్వమేవాసక్యకుక్త్యో-౧.౬
కృత్యవిషయఇత్యయ-౧౨.అయం-౨౯. ౭దధిహితః-౮.

వ్యా—౧-ఇత్యసేనాభేద-౯-౧౦. ౨-క-౧-౨-౮౯. ౩చ-౮౯. చాకారద్వయ-౩-౪-
౫-౬. ౪స్థోత్పాద-౮-౯-౧౦.

(౧౦౩౭.) “భోక్తుః- జీవాత్మనశ్చ- 1 అమలాపరిచ్ఛిన్నజ్ఞానానందస్వభావ
స్వైరస, అనాదికర్మరూపావిద్యాకృతనానావిధజ్ఞానసంకోచవికా
సా, భోగ్యభూతా ౭ చిద్వస్తుసంసర్గశ్చ పరమాత్మోపాసనాత్
మోక్షశ్చ” ఇత్యాదయస్సవభావాః. [5]

(౧౦౩౮.) ఏవంభూతభోక్తృభోగ్యయోరన్తర్యామిరూపేణ అవస్థానమ్,
స్వరూపేణ⁴చ అపరిమితగుణోఘాత్రయ త్వేనావస్థానమితివరస్య
బ్రహ్మః⁵జ్యోతిరీదావస్థానంజ్ఞాతవ్యమిత్యర్థః.

(౧౦౩౯.) “తత్త్వమసి”⁶ ఇతిసద్విద్యా⁷యామ్, ఉపాస్యంబ్రహ్మసగుణమ్,
సగుణబ్రహ్మప్రాప్తిశ్చఫలమ్,”⁸ ఇత్యభియుక్తైఃపూర్వాచార్యై
ర్వాచ్యతమ్.

(౧౦౪౦.) యథోక్తంవాక్యకారేణ,

(౧౦౪౧.) “యుక్తంతద్గుణకోపాసనాత్”⁹ ఇతి.

(౧౦౪౨.) వ్యాఖ్యాతంచద్రమిదాచార్యేణవిద్యావికల్పంవదతాః-

(౧౦౩౭) ౩ ౭౬౨. జీవస్వభావమాహ(భోక్తుః) ఇతి. [తి (బ్రహ్మ) (త్రివిధమ్)];-

౩ ౭౬౩. “సద్వారక¹ మాకారద్వయమ్, అద్వారకపకాకారశ్చే

౩ ౭౬౪. జీవాన్తర్యామితయా ౭వస్థానమ్, అచిదన్తర్యామిత
యా²వస్థానమ్, స్వరూపేణావస్థానంచేతి (త్రివిధం
బ్రహ్మ),” ఇత్యర్థః.

(౧౦౩౯) ౩ ౭౬౫. వికృజ్ఞానోపాయత్వశ్చుతివిరోధేనసి, [20]

పృథక్త్వజ్ఞాన⁴స్వాపరమార్థ విషయత్వంశఙ్కితమ్?

౩ ౭౬౬. తత్ర, వికృజ్ఞానపరత్వేనపరోక్తమ్ “తత్త్వమసి”⁵
వాక్యంసగుణపరమ్” ఇత్యాహ(తత్త్వమ్) ఇతి. [ఇతి.

(౧౦౪౦) ౩ ౭౬౭. పూర్వాచార్యేషువాక్యకారగ్రంథందర్శయతే (యథా-)

(౧౦౪౧) ౩ ౭౬౮. (యుక్తమ్)- ఇతి. [త్యర్థః

౩ ౭౬౯. (సగుణ) స్వైరబ్రహ్మణః^౬పాప్యత్వం (యుక్తమ్)- ఇ

(౧౦౪౨) ౩ ౭౭౦. ఏతత్సప్తకరణాయ⁷ ద్రమిదాచార్యగ్రంథం దర్శయతి
(వ్యాఖ్యాతంచ-) ఇతి.-

౧॥ ఛా-ఉ-౬-౮-౧౦. ౨॥ ఛా-ఉ-౬-౮-౧౦.

మూ. - ౧-ఆమల-౧౧. ౨-థావానాది-౧. ౩-ణచరి-౧. ౪-వ-౧౦-౧౧-౧. ౫-నచావ-
౨-౧౦. ౬-ణఇతిశ్చే-౨. ౭-యామపుపా-౨-౪-౫. ౮-అభియుక్తైః-౧౦౧. ౯-తిథో-౮.

వ్యా- ౧-కమద్వారకద్వయ-౬. ౨-స్వస్వరూ-౮. ౩-త్వైవేత్తి-౮. ౪-స్వపర-౬-౧౦. ౫-
యథోక్తమితి-౧-౨, ౬-ణఃఉపాసనేసగుణమేవపాప్యంయు-౯-౧౧. ౭-పాచార్య-౯.

(౧౦౮౩.) “యద్యపి సద్విత్త్వోనైర్ముగ్ధుడైవ తంగుణగణం న సానుభావేత్,

(౧౦౮౪.) తథాప్యస్తస్మిన్ సామేవ దేవతాంభజతే ఇతి, తథాపి సగుణైవ దేవ
తాప్రాప్యతే” ఇతి.

(౧౦౮౫.) [“సద్విత్త్వో”]-సద్విద్వాన్విత్తః. [“నైర్ముగ్ధుడైవ తంగుణగణం న సానుభావేత్”]-అపహతపాస్తత్వాదికల్యాణగుణగణం దైవ
తాద్విభక్తమ్, [“యద్యపి”]దహరవిద్యాన్యతవ, [“సద్విత్త్వో”]
సత్వతేత్- [“తథాప్యస్తస్మిన్ సామేవ దేవతాంభజతే”]-

(౧౦౮౬.) “దేవతాస్వరూపానుబద్ధితాత్ సర్వకల్యాణగుణగణస్య, కేన
చిత్, - పరదేవతాసాధారణేన నిఖిలజగత్-రణత్వాది నాగుణే
నోపాస్యమానాపి దేవతా, [తే,

(౧౦౮౭.) వస్తుతస్య రూపానుబద్ధి సర్వకల్యాణగుణగణవిశిష్టే హస్య

(౧౦౮౮.) అతః, సగుణమేవ బ్రహ్మ తత్తాపి ప్రాప్యమితి సద్విద్యా- దహరవి
ద్యయోర్వికల్పః” ఇత్యర్థః.

(౧౦౮౯.) ౩౨౨౦. [“యద్యపి-”] ఇత్యాపి-ప్రమిదాచార్యగ్రంథః, [15]

(౧౦౯౦.) ౩౨౨౧. తద్వ్యవశేషే [“సద్విత్త్వో”] ఇతి.

౩౨౨౨. (అస్తస్మిన్ సామే-) ఇతి పదస్య హేతుగర్భతాందర్యయన్,

(౧౦౯౧.) వాక్యస్యార్థమాహ (దేవతాస్వరూప-) ఇతి.

౩౨౨౩. ప్రకృతసద్విద్యాయా అసాధారణత్వాన్నిఖిలజగత్ప్ర
రణత్వముక్తమ్, - [20]

౩౨౨౪. ప్రతిపద్యం వ్యవస్థితా నాంగుణానాం ప్రవర్తనార్థమ్,

౩౨౨౫. (అది) శబ్దేన, సర్వవిద్యాసాధారణానన్తత్వాదయో
వివక్షితాః. [వివక్షితాః:-

(౧౦౯౨.) ౩౨౨౬ (సర్వకల్యాణగుణ) శబ్దేన, నిరూపితస్వరూపస్య గుణా

౩౨౨౭. “దహరవిద్యాయామ్, “య ఇహోత్తానమనుష్యవృజ
త్వేతాంశ్చ సత్యానామాన్” ఇతి దైవతాత్మవిభ
గపహతపాస్తత్వాది గుణజాతం విభక్తముపాస్యం వి
హితమ్;-

౧॥

౨॥

మూ—౧-ఇతి-౪-౫-౯-౧౦. అతిథాపి-౮. ౩పాక్షితి-౮. పాక్షితి-౧-౨-
౪-౫-౮. కల్యాణ-౧౦-౯. గణ-౧౦-౯. గి-లస్య-౮-౯. ౬గణ-౧౦-౯. ౭-దిగుణ-౧-
గుణగణ-౧. ౮-కల్యాణ-౧. ౯గణ-౨-౪-౫-౯.

వాక్య—౧-సద్విద్యాతే-౮. ౨-విద్య-౪-౫-౯. ప్రకృతివిద్యా-౯. ౩-నానన్త-౩-
౧౦-౯. ౪-౩-౯.

- (౧౦౪౯.) ననుచ, “సర్వస్యజన్తోః, పరమాత్మానామైవామీ, తస్మియామ్య
జ్ఞస్సర్వమ్” ఇత్యుక్తమ్;-
(౧౦౫౦.) ఏవజ్ఞస్థితి, విధినిషేధశాస్త్రాణామధికారి నదృశ్యతే,
(౧౦౫౧.) యః, స్వబుద్ధైవప్రవృత్తినివృత్తిశక్తః, స ఏవంతుర్యాన్మకుర్యా
దితివిధినిషేధయోగ్యః:-
(౧౦౫౨.) సచైవదృశ్యతే,

౩౨౭౯. ఏవమ్, సద్విద్యాయాం దేవతాయాం పృథగ్గుణజాతము
పాస్యత్వేన నవిహితమ్,
౩౨౮౦. తథాపి, జగత్కారణత్వాదికపితయగుణవిశిష్టత్వేనో
పాస్యమానంబ్రహ్మ, స్వతోఽపరిమిత(కల్యాణగుణ)మితి,
౩౨౮౧. సామాన్యేనాపరిమితగుణత్వేనోపాస్యమానత్వాత్,
౩౨౮౨. తస్మాప్రపాప్యంసగుణమేవబ్రహ్మ:- ఇత్యర్థః:-
౩౨౮౩. ఆనన్త్యస్యసర్వవిద్యాసాధారణత్వాత్, గుణతోపా
నన్త్యస్యః తదన్తర్గతత్వాత్, [15]
౩౨౮౪. సామాన్యేనాపరిమితగుణత్వంహి సర్వవిద్యాను
యాయీ;-
౩౨౮౫. ‘నచైతావతాసర్వగుణానాం నిరూపకత్వమ్,
౩౨౮౬. అపరిమితానాం గుణానాం స్వసంబంధేన, “జగ్దళానాం
చమజ్దళమ్” ఇతి ప్రకారేణ మజ్దళః త్వాపాదనమత్వ
స్యనిరూపకత్వాత్.-
౩౨౮౭. ఏవమ్, సోక్తార్థస్య స్వబుద్ధివిలసితోత్పేక్షితత్వంవ్యా
వర్తితమ్.

- (౧౦౪౯) ౩౨౮౮. అథ, పరమాత్మనియామ్యత్వే, విధినిషేధశాస్త్రానర్థ
క్యంప్రసజ్జయంశోచయతి(ననుచ-) ఇతి. [25]
(౧౦౫౦) ౩౨౮౯. “పరమాత్మనియామ్యత్వమస్తుతత్వకిమ్?”, ఇత్యత్రాహ
(ఏవంచసతి-) ఇతి. [ఇతి.
(౧౦౫౧) ౩౨౯౦. “కథమధికార్యభావః?” ఇత్యత్రాహ (స్వబుద్ధైవ-)
(౧౦౫౨) ౩౨౯౧. (నచ-) ఇతి. (ఏష)ః-అధికారి.

(౧౦౫౮.) సర్వేషామేవచేతనానాం విచ్ఛక్తియోగః, - ప్రవృత్తి శక్తియో
గః ఇత్యాది,

(౧౦౫౯.) సర్వప్రవృత్తినివృత్తిపరికరమ్, సామాన్యేన సంవిధాయ, తన్ని
సర్వమాతాయతదాధారోభూత్వా అన్తఃప్రవిశ్య, [5]

(౧౦౬౦.) అనుమన్తృతయాచరియమానం కుర్వన్,

౩౮౦౫. “ఇహ (విచ్ఛక్తియోగ)స్య భగవన్నిత్యేచ్ఛాభీనత్వా
త్తన్నిత్యత్వా విరోధః” ఇతిభావః.

౩౮౦౬. (ఆది)శబ్దేన, నివృత్తిశక్తియోగః, - ఇచ్ఛాప్రయత్నోచగృ
హ్యేతే. [10]

౩౮౦౭. (ఇత్యాది) ఇతి. - క్రియాశేషణమ్ -

(౧౦౫౯) ౩౮౦౮. (ప్రవృత్తినివృత్తిపరికరమ్) - కరణకథేబరమ్, బాహ్య
(ప్రవృత్తినివృత్తి)శక్తిమ్, జ్ఞానచిక్షాప్రయత్న శక్తిం
చ, - సర్వ (చేతనానాం) (సామాన్యేన) తత్త్వాత్త
న్త్ర్యైర్థం (ప్రదాయ) ఇత్యర్థః. [15]

౩౮౦౯. ఏవమ్, జ్ఞానచిక్షాప్రయత్నేషు ప్రవృత్తేషు ప్రకృత్యార
మ్యే, న పరమాత్మాపేక్షాస్తి,

౩౮౧౦. అపితు స్వయమేవ ప్రవర్తతే;

౩౮౧౧. తదానీం పరమాత్మాపేక్షకః,

౩౮౧౨. నచైతావతానియన్తృత్వవైకల్యమ్, [20]

౩౮౧౩. పరస్యోపేక్షాయా అపిస్వస్వాతన్త్ర్యభీనత్వాత్,

౩౮౧౪. దేహసంబంధసంఖ్యభాద్యన్వయదానాదినా ముఖాన్త
రేణనియమానస్యవిద్యమానత్వాత్,

౩౮౧౫. జీవస్యనియమాన్వార్థత్వానపగమాచ్ఛ.

౩౮౧౬. ఏవమ్, ఉపేక్షకస్సన్, (25)

౩౮౧౭. ప్రథమప్రవృత్తాసత్వామ్, పశ్చాదనున్తా (పరమాత్మా)

(౧౦౬౦) ౩౮౧౮. అతఏవః (అనుమన్తృతయాచరియమానం కుర్వన్) -
ఇత్యుక్తమ్? -

మా - ౧-త్వాదికమ్ - ౭-౫. అన్తః - ౧౫ ౩-స్వరణ-౧౦. ౪౪-౧-౧౦౫.

వా - ౧-ఇతిభావః - ౪-౫. ఆత్మప్రకృతశ-౧. ౩-హృదే - ౨-౩-౪-౫-౬.

౮. ౪-ఇతి - ౩-౪-౫-౬-౮౫. ౫-ప్రథమప్రవృత్తార్థ-౪-౫-౬. ౬-స్వ - ౩-౪-౫-౯౫.

౭-త్వానభ్యుపగ-౩. త్వావగ-౯-౧౦.

(౧౦౬౦) శేషిత్వేనావస్థితఃపరమాత్మా; పతదాహితశక్తిస్సున్ 'ప్రవృత్తిః
వృత్త్యాది, స్వయమేనకురుతే:-

(౧౦౬౧) పవంతుర్వాణమీత, చూణః పరమాత్మా, ఉదాసనతస్యై, అతస్సర్వ
ముపపన్నమ్:- [౩]

౩౧౦౯. (అనుమాన్త్య) త్వంనాన, ప్రవృత్తివైశిష్య పరిహారా
త్తక సత్ఫలవర్త్యైర్వహేతుర్వాచారః,

౩౧౧౦. 'తత్ప్రేక్ష్యత్యైస్యప్రవర్తకత్వమ్,

౩౧౧౧. పవంజ్ఞానవికీర్ణాదౌ స్వాతంత్ర్యాన్వివిధిషేషయోగ్య
త్వమ్, నియమనవైశిష్యజ్ఞానపరిహారాత్తమ్, (అను
మాన్త్యతయానియమనంకుర్వత్)-ఇన్ద్ర్యత్వమ్.

౩౧౧౨. సర్వప్రకారనియమనశక్తోఽపిసక్, నిజకల్పాదేవా
(నుమాన్త్యతయా)నియచ్ఛతి,

౩౧౧౩. (అనుమాన్త్య) త్వమపినియమనమేవ, తేనవిచాప్రవృత్త్యై
ఫలవర్త్యైర్వాయోగాత్. [15]

(౧౦౬౧) ౩౧౧౪. "పవమ్, నియమనప్రకారపి శేషస్యాభావేపిధారకత్వం
శేషిత్వంపనుస్థితమిత్యాత్మశరీరభావస్యచ"సహానిః,"
ఇత్యశిష్యానియేణ(అథారోభాత్వా)(శేషిత్వేనావస్థితః)
ఇతి-ఇతిదోక్తమ్:-

౩౧౧౫. "పశ్యద్వమనన్త్యత్వమపి, ప్రథమప్రవృత్తిర్నిగ్రహయావ
మేవ,

౩౧౧౬. నిగ్రహశ్చేన్నదోషః,

౩౧౧౭. అనిగ్రహశ్చేన్నగుణః,

౩౧౧౮. లోకే, నిగ్రహస్యనిగ్రహస్యగుణత్వదర్శనాత్,
నిగ్రహస్యనిగ్రహస్యదోషత్వదర్శనాచ్చ:- [16]

౩౧౧౯. ప్రథమనివర్తనశక్తస్యాప్యపేక్షకత్వేకోహేతుః,

౩౧౨౦. స్వాతంత్ర్యమేవేతిబ్రూమః;

౩౧౨౧. తద్వి, తత్త్వాతన్త్ర్యమ్, దోషరూపంకథమ్,

౩౧౨౨. లోకేతిథాదర్శనాత్:-

మూ—౧-జీవాత్మాప్ర-౨- జీవః ప్ర-౧౦.

వ్యా—౧-తత్ప్రేక్ష్యత్యై-౧. ౨-స్వసంకల్ప-౩-౪-౫. ససంకల్ప-౬-౭. స్వా
దేవకర్తానుమ-౮. ౩-సమ్యక్-౩. ౪-ధారకోభా-౩-౮-౫-మంసి-౧-౨.

(౧౦౬౩.) సాధ్వసాధు¹కర్తృకారయితృత్వ²స్తుప్యవస్థితవిషయమ్, నసర్వసాధారణమ్.-

(౧౦౬౪.) యస్తుపూర్వమ్,- స్వయ³మేవాతీమాత్రానుకూల్యే ప్రవృత్తిః, తంప్ర⁴తిప్రీతః స్వయమేవభగవాన్ కల్యాణబుద్ధియోగదానం⁵ పుర్వన్, కల్యాణేప్రవర్త⁶యతి.-

(౧౦౬౫.) యిపునరతిమాత్రసాతకూల్యే ప్రవృత్తిః, తస్య⁷తు,- క్రూరాంబుద్ధిందదత్, -స్వయమేవ⁸క్రూరేష్వేవకర్తృసుప్రేరయతిభగవాన్.-

౩౦౩౩. ఏవమ్, ¹వ్యాప్తిబలాద్దోషమాపాదయన్మవాన్,

కిమ్, పరమాత్మభర్తృణామభ్యుపగమ్యదోషమాపాదయతి

౩౦౩౪. ఉత్తానభ్యుపగమ్య?

౩౦౩౫. అనభ్యుపగమ్యచేత్; - ఆశ్రయాసిద్ధిః.-

౩౦౩౬. అభ్యుపగమ్యచేత్, భర్తృగ్రాహకప్రమాణబాధః.-

౩౦౩౭. శాస్త్రప్రవర్తనముఖేన, సామాన్యే³ నాహితనివారణంచకృతమీశ్వరేణ, [15]

౩౦౩౮. తదః⁴లఘ్వ⁵ప్రవర్తమానాంప్రథమ ప్రవృత్తావృపేక్షకఇతిచనదోషః;” ఇత్యభిపా⁶యః.

(౧౦౬౩) ౩౦౩౯. కారయితృత్వశ్రుతేర్నిర్వాహమాహ (సాధు-) ఇతి.-

౩౦౪౦. “కారయితృత్వశ్రుతేర్వ్యవస్థితవిషయత్వాన్న విధినిషేధశాస్త్రానిర్ధక్యమ్” ఇతిభావః. [20]

౩౦౪౧. దయాయాస్తు, “పా¹తీనాసంఖ్యేయజన్మసుమహాపరాధకారిణి, పశ్చాత్తనప్రాతికూల్యవ్యవసాయనివృత్తిమాత్రేణతదపరాధాననవ్రాననాదృత్య,

౩౦౪౨. తస్యనిరతిశయ²సంపత్ప్రదానాయ, స్వయమేవభగవాన్ప్రవర్తతే,” ఇతి సావకాశత్వమ్. [25]

మూ—౧-గ్గణోఃకార-౧౨. ౨-తు-౧-న. ౩-మేవోక్తమా-౧. ౪-తిభగవా-౧.

తిస్వయ-౨. ౫-కుర్వన్నేవ-౨. ౬-యతే-౨. ౭-తు-౧-౧౦-౧౨న హక్రూరేష్వేవ-౧న.

వ్యా—౧-వ్యాప్తివాదేహో-౮. ౨-ఉత్తన-౩. ౩-నాభిమత-౧-౨. ౪-ప్ర-౧-న.

౫-మాకమా-౪-౫-౧౦. ౬-అనవ్రాత్-౧న. ౭-తస్య-౪-౫న. ౮-సుఖప్రదా-౧౦.

(౧౦౬౬.) యథోక్తంభగవదా;- “తేషాంసతతయుక్తానాంభజతాంప్రీతి
పూర్వకమ్- దదామిబుద్ధియోగస్తయేనమాముపయాన్తితే”^౧

(౧౦౬౭.) “తేషామేవానుకన్పన్నానామజ్ఞానజన్తవః- నాశయామ్యాత్మ
భావస్థోజ్ఞానవిపేనభాస్వతా”^౨ [5]

(౧౦౬౮.) “తానహంద్విషత్సక్రూరాన్ సంసారేషునరాధమాన్- ఓహ
వ్యజస్రమశుభానాసుకీప్సేవయోనిషు”^౩ ఇతి.

(౧౦౬౯.) సోయం,

(౧౦౭౦.) ^౪పరబ్రహ్మభూతఃపురుషోత్తమః,

(౧౦౭౧.) నిరతిశయపుణ్యసంక్ష్పయోగీతాశేషజన్తేపవితపాపరాశేః, [10]

(౧౦౭౨.) పరమపురుషవరణారవిద్వరణాగతిజనితదాభిముఖ్యస్య,

(౧౦౭౩.) సదాచార్యోపదేశోపబృంహితశాస్త్రానిగత,-

(౧౦౬౯) ౩౮౪౩. అథోపాయస్వరూపంపిశవయతి (సోయమ్-) ఇతి.

౩౮౪౪. పూర్వమ్, ఉపాయస్వరూపమ్, (అత్రేషమ్-) ఇత్యా
దౌ, నాతివిస్తృతమ్;- (౯౧౪-) [15]

౩౮౪౫. అతోత్రస్ఫుటముచ్యతే.

(౧౦౭౦) ౩౮౪౬. “ఈశ్వరవిషయాభక్తిః-నతుబ్రహ్మవిషయా”,-

ఇతిశబ్దావాప్యప్యత్త్యర్థమ్ (పరబ్రహ్మభూతఃపురుషో
త్తమః-)ఇత్యుక్తమ్.

(౧౦౭౧) ౩౮౪౭. “జన్మాన్తరసహస్రేషుతపోజ్ఞాన సమాధిభిః- [20]

నరాణాంక్షీణపాపానాంకృష్ణేభక్తిప్రజాయతే”^౪

ఇత్యస్యార్థంహృదినిధాయాహ(నిరతిశయ-)ఇతి.

(౧౦౭౨) ౩౮౪౮. “మామేవయేప్రపద్యంతే”^౫ ఇత్యుక్తాజ్ఞప్రపత్తిసాపే

తుత్వమాహ(పరమపురుష-)ఇతి.

(౧౦౭౩) ౩౮౪౯. (సదాచార్యోపదేశోపబృంహిత-) ఇతి.- [25]

౩౮౫౦(ఉపబృంహితమ్- పుష్కలీకృతమ్-

౩౮౫౧. అనేన, ‘పాణ్డిత్యంచనిర్విద్య’^౬ ఇతిశ్రుత్యర్థఉక్తిః.

౧॥శీ-ఉ-౧౦-౧౦. ౨॥శీ-ఉ-౧౦-౧౧. ౩॥శీ-ఉ-౧౬-౧౯.

౪॥విష్ణుభక్తి-౬౯. ౫॥ శీ-ఉ-౭-౧౫. ౬॥బ్ర-ట-౫-౫.

మూ-౧-సహలార్థమ్-౧. ౨-పర-౧-౨-స. ౩-ప్రక్షీ-౯-౧౦. ౪-శ్శుచ-౪-౪.
౫-౮-౯. ౬-స్త్రోతవగత-౧౦.

(౧౦౭౪.) తత్త్వయాథాత్మ్యావబోధపూర్వకాహరహరుపదీయమాన,-

(౧౦౭౫.) శమ-దమ,-

(౧౦౭౬.) తపః-

(౧౦౭౭.) శౌచ,-

[5]

(౧౦౭౮.) క్షమార్జవ,-

(౧౦౭౯.) భయాభయస్థానవివేక-

(౧౦౮౦.) దయా,-

(౧౦౮౧.) అహింసాద్వాత్మగుణోపేతస్య,

(౧౦౮౨.) వన్తాశ్రమోచితపరమపురుషారాధనవేష-

[10]

(౧౦౭౪) ౩౮౫౨. (తత్త్వయాథాత్మ్య-)(ఇతి.-ధర్మవిపర్యాసప్రకారవి
పర్యాసవ్యావృత్త్యర్థే) (తత్త్వయాథాత్మ్య) శబ్దా.-

౩౮౫౩. ప్రకారవిపర్యాసోరజగకార్యః,-

౩౮౫౪. ధర్మవిపర్యాసస్తమగకార్యః,-

౩౮౫౫. తమభయరాహిత్యంవివక్షితమ్.

(15)

(౧౦౭౫) ౩౮౫౬. (శమ-ద-)(మా అస్తగకరణబాహ్యేద్భి)యజయా.

(౧౦౭౬) ౩౮౫౭. (తపః)-కృచ్ఛాద్భి.

(౧౦౭౭) ౩౮౫౮. (శౌచ)మ్-మానస-వాచిక-కాయికరూపేణత్రివిధమ్.-

(౧౦౭౮) ౩౮౫౯. (క్షమా).-దుఃఖసహిష్టుత్వమ్.

(౧౦౭౯) ౩౮౬౦. భగవదవచారభీరుత్వమ్. (భయ...స్థానవివేకః).

౩౮౬౧. తద్రక్షకత్వాభ్యవసాయాదినానిర్భయత్వమ్. (అభయస్థానవివేకః).

(౧౦౮౦) ౩౮౬౨. (దయా)- పరదుఃఖా సహిష్టుత్వమ్.

(౧౦౮౧) ౩౮౬౩. (అహింసా).- పరదుఃఖాహేతుత్వమ్.-

(౧౦౮౨) ౩౮౬౪. “వన్తాశ్రమాచారవతా” ఇత్యాదివచనాభిప్రాయః (15)

యేణ(పరమపురుషారాధనవేష-) ఇత్యుక్తమ్.

- (౧౦౮౩.) నిత్యమైమిత్తికకర్మసంహృతి నిష్పదపరిహారస్థస్య,-
 (౧౦౮౪.) పరమపురుషచరాణారవిద్వయగళన్యస్తాత్మాస్తీయస్య,-
 (౧౦౮౫.) తద్భక్తికారితానవరత-
 (౧౦౮౬.) స్తుతి స్మృతి సమస్కృతి,- [5]
 (౧౦౮౭.) యతన,-
 (౧౦౮౮.) కీర్తన,-
 (౧౦౮౯.) గుణ శ్రవణ వచన,
 (౧౦౯౦.) ధ్యానార్చనప్రణామాదిప్రీతపరమకారుణిక పురుషోత్తమప్రసాదవిధ్యస్తస్వాత్మధ్యానస్థస్య, [10]

- (౧౦౮౩) ౩౮౬౫. (ఉపసంహృతి):- అనుష్ఠానమ్.
 (౧౦౮౪) ౩౮౬౬. భగవత్సన్మస్తభరత్వమాహ (పరమ-) ఇతి.
 (౧౦౮౫) ౩౮౬౭. “శుద్ధభావంగతోభక్త్యాశాస్త్రోద్వేషాద్విజనార్దనమ్”
 ఇత్యాదివచనానుగుణ్యేన, శాస్త్రజ్ఞానాత్మభృతి భక్తిసాపేక్షత్వాత్, (తద్భక్తికారితా-) ఇత్యుక్తమ్.
 (౧౦౮౬) ౩౮౬౮. (స్తుతి):- గుణకళనమ్-సద్వికృత్యంవా.
 (౧౦౮౭) ౩౮౬౯. (యతనమ్- భగవదుద్యానాదికరణమ్.
 (౧౦౮౮) ౩౮౭౦. (కీర్తనమ్-భగవన్నామోచ్చారణమ్.
 (౧౦౮౯) ౩౮౭౧. (వచన) మ్- పరేభ్యోభగవన్యతానాంప్రతిపాదనమ్.
 (౧౦౯౦) ౩౮౭౨. (ధ్యాన) శబ్దేన-అరమ్భణోసంశీలనంవివక్షితమ్,- [10]
 ౩౮౭౩. నత్వస్తీ,-
 ౩౮౭౪. అనుధ్యానోపాయిత్యస్త్యోచ్యమానత్వాత్.-
 ౩౮౭౫. నను(అర్చనప్రణామా) దేరికోటిసేవేశ్రావగుక్తః,
 ౩౮౭౬. (నన్దాశ్రమభక్తేతి కర్తవ్యతాక పరమపురుషచరణ
 యుగళధ్యానార్చన ప్రణామాది:-) ఇతి.- (౪) [11]
 ౩౮౭౭. ఇహకథమ్,-(అర్చనప్రణామా) దేరిజ్ఞానముచ్యతే:-

౧॥ ధార - ఉ - న - ల - గ - గె.

మూ—౧- ఆదిపర్వ- ౧౮-౪. అయిభారస్య-౧.

వ్యా—౧-నప్రశ్న-౪-గె-౬. ౨. ౪౦-౪-గె-౨౪. ౩-త్వ-౩న.

(౧౦౯౧.) అనన్యప్రయోజనానవరతనిరతిశయ'ప్రియ-

(౧౦౯౨.) విశదతమప్రత్యక్షతాపన్నానుభ్యానరూపభక్త్యైక^౨లభ్యః:-

౩౮౭౮. ఉచ్యతే:-

౩౮౭౯. “యవద్ధారణాసిద్ధిక్రియమాణమ్(అర్చనా)దికమజ్ఞమ్,-

౩౮౮౦. తతఃపశ్చాదనుష్ఠీయమానమగ్రీత్యతివిభాగః” ఇతి.

౩౮౮౧. (స్వాంతభ్యాస్తమ్).- పాపమూలరజస్తమసీ.

(౧౦౯౧) ౩౮౮౨. విషయస్యప్రియత్వాదస్య(నిరతిశయప్రియ) త్వమ్.

(౧౦౯౨) ౩౮౮౩(అనుభ్యానరూపభక్త్యైకలభ్యః) ఇతి- ఏవంవి^౩(ధాను
ధ్యానం)(భక్తిః), తయైవ(లభ్య) ఇత్యర్థః:- [10]

౩౮౮౪. యద్వా, -పూర్వమపి(ధ్యాన) శబ్దేనఅవిచ్ఛిన్న(స్మృ
తి)సంతతిరూప(ధ్యాన)మేవోచ్యతే:- (౪)

౩౮౮౫. నత్వారమ్భణసంశీలనమ్-

౩౮౮౬, పశ్చాత్(అనుభ్యాన) శబ్దేన, దివ్యాత్మస్వరూపా నుస
ద్ధాన రూపస్సమాధిరుచ్యతే. [15]

౩౮౮౭. సహిధ్యానసాధ్యః?

౩౮౮౮. “తస్యైవకల్పనాహీనంస్వరూపగ్రహణంహియత్-
మనసాధ్యాననిష్పాద్యంసమాధిసోభిధీయతే”^౧ ఇతివ
చనాత్,

౩౮౮౯. ఉపేయవిరోధినిరాసకత్వంసమాధేరేవ; [20]

౩౮౯౦. (ధ్యాన) మపిసమాధివిరోధినిరాసకమ్,

౩౮౯౧. “యథాగ్నిరుద్ధతశిఖఃకక్షందహతిసానిలః-

తథాచిత్తస్థితోఽష్టుర్యోగినాంసర్వకిల్బిషమ్”^౨

౩౮౯౨. “మనసాధ్యాననిష్పాద్యమ్”^౩ ఇత్యుక్తేః.

(౧౦౯౩.) తదు క్తమ్-పరమగురుభిఃభగవద్యాము నాచార్యపాదైః,

(౧౦౯౪.) “ఉభయపరికర్తితస్వాత్మస్య వికాంతికాత్యంతకథోయోగలభ్యః”^{౧౧౭౭} ఇతి,

౩౦౯౩. “తస్మాదప్రప్యయేవై కాసత్తీర్థాస్యనిస్సృహః- [౧]

తద్ధ్యానంప్రకృతైరైష్టేష్యిర్నిష్పాద్య తేనృప”^{౧౧౭౮} ఇతి.-

౩౦౯౪. “సేవేషయోగీనామో మో యోగ్యతాం స్వమనోనయన్”,^౩

౩౦౯౫. “యమనియమవిధాతకీర్తిపాణామ్”,^౪

౩౦౯౬. “సదాతద్వావభావితః”^౫ ఇతిధారణాపర్యంతానా [15]

‘మంగానాం ధ్యాననిష్పాదకత్వవత్,

౩౦౯౭. ధ్యానస్యసమాధినిష్పాదకత్వమేతే సమాధేరేవాగ్నిత్వమ్;-

౩౦౯౮. ధ్యానవైశ్యవపాశ్రీహస్యంయతోగ్రహ్యతే,

౩౦౯౯. తత్ర, ధ్యానసజ్జేనసమాధిపర్యంతధ్యానంవివక్షితమ్;- [15]

౩౧౦౦. సమాధిఃష్టేనప్రత్యక్షానకాలేక్రియమాణ మర్చనాదికవజ్జికోటినివిప్రమ్,

౩౧౦౧. “మన్తనాభవమన్యక్షోమద్యాజీమాంసమసురు-

మామేవైష్యసి”^౬ ఇతిత్యుక్త్యా, పాశ్రీరేవ్యవహితో

పాయత్వప్రతీతేః; [20]

౩౧౦౨. లేన, అనుష్ఠీయమానోవణ్ణాశ్రమాదిభర్తృస్త్వజ్జమేవః

౩౧౦౩. అశ్తోయభోక్తృపవార్థః. [ఇతి.

(౧౦౯౩) ౩౧౦౪. అస్యాన్తస్యసామృదాయికత్వమాహ (తదు క్తమ్-)

౧ || ఆత్మభి. ౨||వి-పు-౬-౨-౯౦. ౩||వి-పు-౬-౨-౩౬. ౪||వి-పు-౪-౨-౨౬.

౫|| ౬||వి-పు-౧౦-౫||వి.

మూ—౧-చాదై ౧౩-౧౨.

వ్యా—౧-గృతాస్త్వమ-౩. గృతాంస్త్వమనా-౪-౫-౬. గృతాంత్వ-౮. ఆకిర్ణిపా-౩. ౩అంగానాం-౧-౨-౩. ౪-సహస్ర-౩-౪-౫-౬. నాసిమా-౧౦-౫-౬. ౬-సహస్ర-౪-౫-౬. తుష్టా-౪-౫-౬. తుష్టా-౪-౫-౬.

- (౧౦౯౫.) “జ్ఞాన'యోగ-కర్మయోగసంస్కృతా ద్వికరణస్య” ఇత్యర్థః:-
 (౧౦౯౬.) తథాచ శ్రుతిః-“విద్యాభ్యావిద్యాచయస్తద్వేదోభయంసహ-
 అవిద్యయామృత్యుంతీర్త్వావిద్యయామృతమశ్నుతే” ఇతి,
 (౧౦౯౭.) అత్ర[అవిద్యా] శబ్దేన-విద్యేతిరత్, - వద్వాశ్రమాచారాదిపూ-
 ర్వోక్తంకర్మేచ్యతే;-
 (౧౦౯౮.) [విద్యా]శబ్దేన-భక్తియాపావన్నభ్యానముచ్యతే:-
 (౧౦౯౯.) యథోక్తమ్;- “ఇయాజసోపిసుబహూన్యజ్ఞాన్-
 (౧౧౦౦) జ్ఞానవ్యపాశ్రయః!-
 (౧౧౦౧.) బ్రహ్మవిద్యానధిస్థాయతర్తుస్త్వత్వమవిద్యయా” ఇతి, [10]
 (౧౧౦౨.) “తమేవంవిద్యానమృత ఇహభవతి- నాన్యఃపథో అయనాయ
 విద్యోతే”
 (౧౧౦౩.) “యపనంవిచరన్యతాస్తేభవంతి”
 (౧౧౦౪.) “బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరమ్”

- (౧౦౯౫) ౩౯౦౫. [“ఉభయపరికిర్తిత”] శబ్దంవ్యాచక్షే (జ్ఞాన-) ఇతి. [15]
 (౧౦౯౬) ౩౯౦౬. ఉక్తార్థేప్రమాణానిదర్శయన్, ప్రథమంకర్మానుగృహీత
 త్వేప్రమాణమాహ (తథాచ-) ఇతి.-
 (౧౦౯౭) ౩౯౦౭. “అత్ర, కర్మనాచిపదంకమ్?” ఇత్యత్రాహ(అత్ర-) ఇతి
 (౧౦౯౮) ౩౯౦౮. అవిద్యాశబ్దస్యకర్మనాచిత్వేప్రయోగందర్శయతి (య
 థోక్తమ్-) ఇతి. [20]
 (౧౧౦౦) ౩౯౦౯. [“జ్ఞానవ్యపాశ్రయః”]-శాస్త్రజన్యజ్ఞానవాన్.
 (౧౧౦౧) ౩౯౧౦. [“బ్రహ్మవిద్యానధిస్థాయ”] వివేకజంజ్ఞానమ్-అవల
 మ్బయ- ఉద్దిశ్యేత్యర్థః.
 (౧౧౦౨) ౩౯౧౧. “నహివివేకజంజ్ఞానస్యప్రేర్యత్వముపపద్యతే?
 ౩౯౧౨. భక్తేరుపాయత్వంకథమ్”? ఇతిశబ్దా-యాముపా [25]
 యవిధాయవాక్యాన్యైకకీర్త్యేనయోజయతి (తమే
 వ-) ఇతి.

౧॥ఉ-ఉ-౧౧. ౨॥వి-పు-౬-౬-౧౨. ౩ ॥శై-పు-౧౭.౪॥శై-ఉ-నా-౧-౧౦-

౫॥శై-ఉ-ఆ-౧-౧.

మూ-—౧-యోగ-౧-౨-న. ౨-రత్వాద్వ-౯. ౩ క్తకర్మ-౧-౨-౮. ౪-నచభ-
 ౧-౧౨. ౫-ఆపన్న-౨-న. స్మంజ్ఞానము-౧-౧౦. ౬-తేఇతి-౪-౫.

(౧౧౦౫.) “బ్రహ్మవేదబ్రహ్మైవభవతి” ఇత్యాది,-

(౧౧౦౬.) [వేదన] శబ్దేనధ్యానమేవాభిహితమ్,-

“నిదిధ్యాసితవ్య” ఇత్యాదినైకాధ్యాత్.-

(౧౧౦౭.) తదేవధ్యానంపునరపిపశినష్టి.-

[5]

(౧౧౦౮.) “నాయమాత్మావ్రవచనేనలభ్యః సమేధయానబహునాశ్రుతేన

యమేవైషవృణుతేనేనలభ్యః తస్యైషతత్త్వాసిన్మృణుతేత

నూన్స్వామ్” ఇతి,-

(౧౧౦౯.) భక్తిరూపాపన్నానుధ్యానేవలభ్యతే, సకేవలవేదసమాత్రేణ-

(౧౧౧౦.) [సమేధయా] ఇతి కేవలస్య సిద్ధత్వాత్.- [ధ్యానాదిస్థః,-

(౧౧౧౧.) ఏతదుక్తంభవతి, “యోముముక్షుః వేదాంతపితా వేదసరూప

(౧౧౧౨.) యదాతస్యసన్నిష్ఠేవానుధ్యానేతనవధికాతిశయాప్రీతిజ్ఞాయతే

తవైవతేనలభ్యతేవరహపురుషః,” ఇతి -

(౧౧౦౭) ౩౯౧౩. (“ధ్యానం” విధేయమస్తు? తతఃకంభక్తేరుపాయిత్యే”

ఇత్యతాహ (తదేవ.) ఇతి.

[15]

(౧౧౦౮) ౩౯౧౪. [“నాయమాత్మా”] ఇతివాక్యేన ఫలితవర్ణమాహ

(భక్తి-) ఇతి.

(౧౧౧౦) ౩౯౧౫. (కేవలస్యని) షేధకశబ్దః? ఇత్యతాహ (సమేధ

యా) ఇతి.-

(౧౧౧౧) ౩౯౧౬. “(సమేధయా-) ఇత్యుక్తే (కేవలస్య) నిషేధఇతికథమ

వగన్యతే?

౩౯౧౭. భక్తివాచిశబ్దశ్చనప్రతీయతే,-

౩౯౧౮. భక్తే ధ్యానపశేషత్వంవాకథమ్,” ఇతి శబ్దాయా

మాహ (ఏతదుక్తమ్-) ఇతి.

(౧౧౧౨) ౩౯౧౯. “ఉపాసనాదివిధాయవాక్యావిరోధాయ, కేవలశ్రవ

ణాదినిషేధఇత్యవగన్యతే” ఇత్యభిప్రాయేణ (వే

దాంతపిత-) ఇత్యుక్తమ్.

౩౯౨౦. (యదాతస్య-) ఇతి.-

౧॥ము-ఉ-౩-౨-౯. ౨॥బృ-ఉ-౬-౫-౬. ౩॥ము-ఉ-౩-౨-౩.

మూ-౧-సమోహనై తత్పరంబ్రహ్మ- ౧౦౫౦౦వేదబ్ర- ౧౨. ౨-భిక్షయతే-౧.

౧౦. ౩త్యసేనైకా-౧.

- (౧౧౧౩.) యథోక్తంభగవతా-“పురుషస్సపరఃపాథభక్త్యాభ్యస్త్యనస్య
(౧౧౧౪.) “భక్త్యాభ్యస్త్యనస్యయాశక్యలహ మేవంవిధోర్జున [యా”౧-
జ్ఞాతుందృష్టుంచతత్త్వేనప్రకేష్టుంచపరస్తవ”-౨
(౧౧౧౫.) “భక్త్యానూమభిజానాతియావాన్యశ్చాప్తితత్త్వతః- [5]
తతోమాంతత్వతోజ్ఞాత్వావిశతే తదనంతరమ్”^౩ ఇతి,-
(౧౧౧౬.) [“తదనంతరం”] [“మాం”] [“తత”] సవభక్తేః [“విశతే”] ఇత్యర్థః.-

౩౯౨౧. ధ్యేయస్యనిరతిశయప్రియత్వాద్ధ్యానేప్రీతిః,

౩౯౨౨. ధ్యానదశాయాంప్రీతిఃధ్యానస్యప్రీతిరూపత్వముక్తమ్
భవతి. [10]

- (౧౧౧౩) ౩౯౨౩. ఏవంపరణీయత్వహేతుర్గుణఉక్తః.
౩౯౨౪. తత్రప్రమాణమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.
(౧౧౧౬) ౩౯౨౫. (“భక్త్యానూమభిజానాతి”) ఇత్యాదిశ్లోకే, “భక్తి
సాధ్యంజ్ఞానాంతరమపవర్గోపాయః” ఇతిశబ్దాగ్రమా
భూదితిత్వాచ్యచప్రే(తదనంతరమ్-)ఇతి. [15]
(౧౧౧౫) ౩౯౨౬. [“భక్త్యా”]-ఇతి పరభక్తిరుచ్యతే,
౩౯౨౭. “మధ్యక్తింలభతేపరామ్” ఇతిప్రకృతత్వాత్.
౩౯౨౮. [“అభిజానాతి”] ఇతిపరజ్ఞానముచ్యతే.
౩౯౨౯. [“యః”] ఇతిధర్మస్వరూపమ్.
౩౯౩౦. [“యావాన్”] ఇతిగుణవిభూత్యాదివివక్షితమ్. [20]
౩౯౩౧. (“తతః”) ఇతిపరమభక్తిరుచ్యతే.-
౩౯౩౨. సామ్రాతాగ్రాభినివేశః, -పరభక్తిః,
౩౯౩౩. సామ్రాతాగ్రః, -పరజ్ఞానమ్.-
౩౯౩౪. పశ్చాదనుభవాభినివేశః, -పరమభక్తిః.-
౩౯౩౫. నచ (“తతః”) ఇతిసామ్రాతాగ్రపరామర్శః, [25]
౩౯౩౬. [“ప్రవేష్టుమ్-భక్త్యా-శక్యః”] ఇతిపూర్వోదాహృత
వచనైకార్థ్యాత్
౩౯౩౭. [“విశతే”] ఇతిప్రకృతిబద్ధవినిర్ముక్తస్యానుభవఉచ్యతే.

- (౧౧౧౭.) భక్తిరపి నిరతిశయప్రియా^౨నన్యప్రయోజన-
 (౧౧౧౮.) ^౧స్వేతరవైతృష్ట్యావహజ్ఞానవిశేషపవేతి,-
 (౧౧౧౯.) తద్యుక్తవచ,- ^౨* తేనపరేణాత్మనావరణీయోభవ^౩తితి “తేనల^౪
 భ్యతే” ఇతిశుత్యర్థః. [5]
 (౧౧౨౦.) ఏవంవిధ-
 (౧౧౨౧.) పరభక్తిరూపజ్ఞానవిశేషస్యఉత్పాదకః,
 (౧౧౨౨.) పూర్వోక్తాహరహరుపచీయమానజ్ఞానపూర్వకకర్తానుగృహీత
 భక్తియోగవచ.-

- (౧౧౨౩.) ౩౯౩౮. (భక్తిరపి-) ఇతి.- [10]
 ౩౯౩౯. (నిరతిశయప్రియ)త్వాత్(అనన్యప్రయోజన) త్వమ్,-
 అనేన, విశ్వరూపభక్తియోగోవ్యాప్యత్తః.
 (౧౧౨౪.) ౩౯౪౦. (స్వేతరవైతృష్ట్యావహ-) ఇతి.-
 ౩౯౪౧. “భక్తేప్రియతమత్వాతిశయాత్,-భగవత్ప్రాప్తావపి
 వైరపేక్ష్యంభవతి” ఇత్యర్థః. [15]
 (౧౧౨౫.) ౩౯౪౨. ఉదాహృతశుత్యర్థముపసంహరతి^౧(తద్యుక్తవచ-) ఇతి.
 (౧౧౨౬.) ౩౯౪౩. (ఏవంవిధ-) ఇతి.
 (౧౧౨౭.) ౩౯౪౪. (పరభక్తిరూపజ్ఞానవిశేషస్య-) ఇతి.-
 ౩౯౪౫. “పరజ్ఞానాత్పూర్వభావినీపరభక్తిర్నవివక్షితా,
 పరమభక్తిరేవాభిప్రేతా;- [20]
 ౩౯౪౬. (జ్ఞానపూర్వకకర్తానుగృహీతః)(అహరహ) రభ్యస్య
 మానో(భక్తియోగః)పరమభక్తే(రుత్పాదకః)” ఇత్యర్థః;-
 ౩౯౪౭. (అహరహ)^౨రభ్యస్యమానవచ(భక్తియోగః)పరమభ
 క్తిదశాపన్నస్యాదిత్యర్థః:-

మూ - ౧ - సకలేతర - ౧ - ౧౦ - ౧౨. ౨. తేన - ౮ న- తేనపరమాత్మనా-
 ౨. ౩ - ఇతి - ౩ న.ర-లభ్య-౧-౨-౧౦.

వ్యా - ౧-ఇతితద్యుక్త ౧-౨. ౨క్షిరవి - ౩ - ౪ - ౬. ౩ రారభ్యమా - ౧.

- (౧౧౨౩.) యథోక్తంభగవతాపరాశరేణ,
 (౧౧౨౪.) “వన్ధాశ్రమాచారవతాపురుషేణపరఃపుమాన్ - విష్ణురారాధ్య
 తేపథానాన్యస్తత్తోషకారకః”^౧ ఇతి.
 (౧౧౨౫.) నిఖిలజగదుద్ధారణాయఅపనితలేవతీర్ణఃపరబ్రహ్మభూతః పురుషో
 త్తమఃస్వయమేవైతదుక్తవాన్,
 (౧౧౨౬.) “స్వ^౧కర్మనిరతసిద్ధింయథావిద్వత్^౨తచ్ఛ్రీణు-
 యతఃప్రవృత్తిరృణానాంయేనసర్వమిదస్తతమ్॥
 స్వకర్మణాతమశ్చర్చ్యసిద్ధింవిద్వతిమానవః”^౩ ఇతి.-
 (౧౧౨౭.) యథో^౪దితక్రమఃపరిణతభక్తైశ్చకలభ్యవప.-

[10]

౩౯౪౮. ప్రీతిరూపధ్యానేన,

౩౯౪౯. నిరతిశయానందరూపదివ్యాత్మస్వరూపానుసంధానం నిర
 తిశయప్రియంసిద్ధ్యతి; [తి,-

౩౯౫౦. తదేవసాక్షాత్^౧రూపమనుభవాభినివేశంజనయ

౩౯౫౧. సోభినివేశకపరమభక్తిరితియావత్. [15]

(౧౧౨౩) ౩౯౫౨. కర్మానుగృహీతత్వేప్రమాణమాహ(యథోక్తమ్-)ఇతి

(౧౧౨౪) ౩౯౫౩. (తత్తోషకారకః)-ఇత్యనేన, భగవత్తోష హేతుభూత
 జ్ఞానాశ్చత్వంసిద్ధమ్.

(౧౧౨౫) ౩౯౫౪. భగవద్వచనందర్శయన్, తదాత్మ్యతిశయమాహ(నిఖ
 ల-) ఇతి. [20]

(౧౧౨౬) ౩౯౫౫. [“స్వకర్మణా...సిద్ధింవిద్వతి”] చేత్కథంభక్తేరుపా
 యత్వమిత్యశ్రాహ(యథోదిత-) ఇతి.-

౩౯౫౬. యథోక్తకర్మానుగృహీత(క్రమపరిణతభక్తైశ్చకలభ్య).
 ఇత్యర్థః.

(౧౧౨౮.) బోధాయన-టక-ప్రమిద-గుహదేవ-కవచి - భారుచి - ప్రభు
శిష్యవీర-

(౧౧౨౯.) శిష్టపరిగృహీతపురాతన వేదవేదాంతవ్యాఖ్యానమువృత్తాంతశ్రుతి
నికరదర్శితోయంపథాః. (5)

(౧౧౩౦.) అనేన, చార్వాక-శాక్య-

(౧౧౩౧.) ఔలూక్య-అక్షపాద-క్షపణ-కపిల-

(౧౧౩౨.) పతజ్జలిమతానుసారిణో వేదబాహ్యః వేదావలంబిరన్యప్తిభిస్స
హనిరస్తాః.

(౧౧౨౮) ౩౯౫౭. *పూర్వము పేయస్వరూపనికరవేదోద్వేషోక్తప్రకారస్య
వి(శిష్టపరిగృహీత)వ్యాఖ్యానములత్వము క్తమ్;-

౩౯౫౮. ఇదానీంతదపివిశదయన్, ఉపాసనస్వరూపస్య (యథో
దిత) ప్రకారస్యోన్మూలత్వమాహ (బోధాయన-) ఇతి.-

౩౯౫౯. టకః, బ్రహ్మనస్తి.

(౧౧౨౯) ౩౯౬౦. (శిష్టపరిగృహీత) శబ్దః, (అర్థ) విశేషణమ్. (15)

(౧౧౩౦) ౩౯౬౧. “ఉక్తార్థవిరుద్ధముపాయోపేయస్వరూపం వర్ణయంతో
వాచినః, తర్కానుగృహీతశ్రుతివిరోధాదేవనిరస్తాః”;-

ఇత్యాహ (అనేన-) ఇతి

(౧౧౩౧) ౩౯౬౨. (ఔలూక్యః) - కణాదః.

(౧౧౩౨) ౩౯౬౩. (పతజ్జలిమత)మ్ నైరణ్యగర్భమ్. (20)

౩౯౬౪. (అక్షపాదా)దీనాం వేదపాత్రమాణ్యాభ్యుపగమేపి, వేద
విరుద్ధాథా నాంకుతర్కమూలా నామభ్యుపగమాత్,
వేదస్య పాదుపేయత్వాభ్యుపగమాచ్చ;

౩౯౬౫. త(ప్రతానుసారి)ణాం (బాహ్య)సామ్యాద్భావ్యత్వా
క్తిః. (25)

మూ - ౧ - భగవద్గీతా - ౧ - ౯ - ౧౦ - ౧౨. ౨ త్నుదితః - ౮. త్వివిగా
నశి-౧ - ౯. ౩ వేద - ౮-౯-౧౨ స. ౪ అర్థ-౧ స. స్వప్రక - ౮. * (౧౦౭౧-౧౦౮౪)

వ్యా - ౧ - వి - ౮-౯ - స. ౨-తద్వ్యా - ౩. ౩ - వ్యాఖ్యానం - ౩.

- (౧౧౩౩.) వేదావలమ్బినామపియ 1 థావస్థితవస్తువివర్యస్తదృశాంబాహ్య
సామ్యంమనునైవోక్తమ్,
(౧౧౩౪.) “యావేదబాహ్యోస్తస్మిన్తయఃయాశ్చకాశ్చకుదృష్టయః-
సర్వాస్తానిష్ఫలాఃప్రేత్యతమోనిష్ఠాహితాస్తస్మిన్తాః” ఇతి.-
(౧౧౩౫.) “రజస్తమోభ్యామస్మృష్టంఉత్తమంసత్త్వోమేవయేషాంస్వా
భావికోగుణః,

- (౧౧౩౩) ౩౯౬౬. “వేదావలమ్బికుదృష్టీనాంనిరాసోబాహ్యోనామివనోప
పద్యతే,
౩౯౬౭. వేదావలమ్బినాం1(వేదైకరుచి)త్వమూలసత్త్వగుణో
ద్రేకాత్”ఇత్యత్రాహ (వేదావలమ్బినామపి-)ఇతి.-
౩౯౬౮. “ఉత్పద్యంతేవ్యధస్తేచయాన్యతోన్యానికానిచిత్-
తాన్యర్వాకాలికతయా నిష్ఫలాన్యసృతానిచ” ౨
ఇతిశ్లోకేనబాహ్యనిరస్తాః,
౩౯౬౯. “అర్వాకాలికతయా” ఇత్యనేన, దోషమూల (15)
త్వంసూచితమ్.-
౩౯౭౦. “నిష్ఫలాని” ౩తదగ్ధానుస్థానేషునైష్ఫల్యమ్.
౩౯౭౧. (అన్యతాని) తత్త్వస్థితే(రసృత)త్వమ్.
౩౯౭౨. ఏవమ్, పూర్వశ్లోకేబాహ్యనాం నిరస్తత్వాత్,
౩౯౭౩. [“యావేదబాహ్యః”] ఇత్యాదిశ్లోకేకుదృష్టీనాం(20)
బాహ్యసామ్యమేవవివక్షితమ్” ఇత్యభిప్రాయః
(౧౧౩౪) ౩౯౭౪. కుదృష్టీనామపి(వేదైకరుచి) త్వమూలసత్త్వగుణోద్రే
కాత్తన్నిరాసానుపపత్తిశఙ్కాంపరిహరన్, ఫలితార్థ
మాహ(రజ) ఇతి.-

౧॥ మ - స్మృ - ౧౨ - ౯౫. ౨॥మ-స్మృ-౧౨-౯౬.

(25)

మూ - ౧ - భోపస్థి - ౮. ౨ - సమత్వమ్ - ౧. సామ్యమ్మహర్షిణో - ౮. ౩మే
వపిషాం - ౯.

వ్యా - ౧ - వైదికరు - ౯.౨ ఫర్వాను - ౯. నుస్థానేనై - ౧ - ౨ - ౩. ౩ - కే
శబా - ౩ - ౪ - ౫

(౧౧౩౬.) తేషామేవవేదైకరుచిః వేదార్థయాథాత్మ్యావబోధశ్చ" ఇత్యర్థః.

(౧౧౩౭.) యథోక్తంమాత్యేయ,

(౧౧౩౮.) "సజ్జీ-గ్ణాసాన్సత్త్వికాశ్చైవరాజసాస్తామసాస్తథా" ఇతి.

౩౯౭౫. "రజస్తమోభ్యామస్పృష్టం" [తమోనిష్ఠాహితా
స్పృష్టాః] ఇత్యత్ర, [తమ] శ్మబ్తిః, రజసోప్యవలక్షణా
ర్థః, శుద్ధసత్త్వవ్యతిరిక్తత్వాత్," ఇత్యభిప్రాయేణ
(రజస్తమోభ్యామ్-) ఇత్యుక్తమ్.

౩౯౭౬. (స్వాభావిక) ఇత్యనేన, సత్త్వగుణస్యస్థాయిత్వం
వివక్షితమ్, [10]

౩౯౭౭. అనేన, క్వచిత్ప్రమాద్యతోవ్యావృత్తిః.

(౧౧౩౯) ౩౯౭౮. (తేషామేవవేదైకరుచిర్వేదార్థయాథాత్మ్యావబో
ధశ్చ-) ఇతి-

౩౯౭౯. "వేదావలంబికువృష్టినాం (వేదైకరుచి) త్వమూలస
త్త్వగుణసద్భావేపి, [15]

౩౯౮౦. తదర్థయాథాత్మ్యావబోధహేతుభూతరజస్తమస్సం
భవాత్ తేనిరసనీయాః" ఇత్యర్థః.

౩౯౮౧. "బాహ్యనామపిమన్త్రీజపధ్యానాదిమదృష్టఫలత్వా
త్తదమస్థానస్యననైష్ఫల్యమ్" ఇతిశబ్దావ్యావృత్త్య
ర్థం ("ప్రేత్య") వదమ్. [20]

(౧౧౪౦) ౩౯౮౨. శుద్ధసత్త్వవ్యతిరిక్తానామప్రమాణ్య హేతుత్వమభి
ప్రేత్యమాత్మ్యవచనం దర్శయతి (యథోక్తమ్-) ఇతి.

(౧౧౪౧) ౩౯౮౩. (సజ్జీ-గ్ణాః) ఇత్యాదివచనే ప్రమాణాప్రమాణవిభాగ
కథనాభావేపి,

౩౯౮౪. సాత్త్వికాదివిభాగకథనస్యప్రయోజనాన్తరాభావా
త్ప్రమాణ్యాప్రామాణ్యనిర్ణయ ఏవప్రయోజనమ్"
ఇత్యభిప్రాయః.

౧॥ మా-పు-

- (౧౧౩౯.) ¹ కేచిద్బ్రహ్మకల్పాః సజ్జీర్ణాః,
 (౧౧౪౦.) కేచిత్ - సత్త్వపాత్రయాః,
 (౧౧౪౧.) కేచిత్ - రజఃపాత్రయాః,
 (౧౧౪౨.) కేచిత్తమఃపాత్రయాః, ఇతికల్పవిభాగముక్తా వ, [5]
 (౧౧౪౩.) సత్త్వరజస్తమోమయానాంతత్త్వానామాహాత్మ్యవర్ణనోఽగ్ని,
 తత్తత్కల్ప⁴పాత్రక్త పురాణేషుసత్త్వాదిగుణవయేన బ్రహ్మణాక్రి
 యతఇతిహోక్తమ్.-
 (౧౧౪౪.) “యస్మిన్కల్పేతుయతోష్ఠిక్తంపురాణంబ్రహ్మణాపురా-
 తస్యతస్యతుమాహాత్మ్యంతత్త్వరూపేణవర్ణ్యతే” ఇతి. [10]

- (౧౧౪౯) ౩౯౮౫. ఉదాహృతశ్లోకంవ్యాచక్షే(కేచిత్-) ఇతి.-
 ౩౯౮౬. (“సంకీర్ణా”) దిశబ్దేనాంబిశేష్యాః-(బ్రహ్మకల్పాః),-
 “యస్మిన్కల్పేతు” ఇత్యుక్తేరితిభావః.
 ౩౯౮౭. కల్పానాంరజఃప్రభృతిగుణపాత్రచుర్యమ్, తస్మిన్కల్పే
 బ్రహ్మణస్తప్తపాత్రచుర్యాత్. [15]
 (౧౧౪౩) ౩౯౮౮. [“యస్మిన్కల్పే”] ఇత్యాదేరుదాహరిష్యమాణస్యల
 ధ్ధమాహ (సత్త్వరజస్తమో మయానాంతత్త్వా
 నామ్-) ఇతి.-
 ౩౯౮౯. ¹ దైవతానామిత్యర్థః.
 (౧౧౪౪) ౩౯౯౦. [“యస్మిన్”] ఇతి [“యస్మిన్కల్పే”] [“యత్”]-
 [“పురాణం.”] [“బ్రహ్మణా”] [“ఉక్తమ్”],
 ౩౯౯౧. తస్మిన్కల్పేతత్పురాణఇత్యధ్యాహరః.-
 ౩౯౯౨. [“తస్యతస్య”] ఇతిన[కల్ప] పరశ్శబ్దః, సహిబ్రహ్మణోదివ
 సానామాహాత్మ్యంపురాణేషువర్ణ్యతే,

- (౧౧౮౫.) విశేషతశ్చక్తమ్,
 (౧౧౮౬.) “అగ్నేశ్శివస్యమాహాత్మ్యవ్రామసేషుప్రకీర్త్యతే.
 రాజసేషుచమాహాత్మ్యముధికంబ్రహ్మణోవిదుః”,
 (౧౧౮౭.) “సాత్త్వికేష్వభక్తప్రేషుమాహాత్మ్యముధికంహరేః-
 తేష్వేవయోగసంసిద్ధాగమిష్యన్తిపరాంగః”,
 (౧౧౮౮.) “సంకీర్ణేషుసరస్వత్యాగపితౄణామ్” ఇత్యాది.

౩౯౯౩. [“అగ్నేశ్శివస్య”] ఇతిదేవతావిశేషవర్ణనపరత్వస్యవ
 త్యుమాణత్వాచ్చ:-

౩౯౯౪. [“తస్యతస్య”] ఇతిపదమ్, తత్తద్దేవతావిశేషపరమ్,

౩౯౯౫. అతః, తస్మిన్-ప్రేతస్మిన్పురాణే తత్తద్గుణప్రచురస్య
 తస్యతస్యదైవతస్యమాహాత్మ్యంవర్ణ్యత ఇత్యర్థః:-

౩౯౯౬. యద్వా:- కల్పమాహాత్మ్య ప్రతిపాదనంనామ, తత్త
 తత్కాలానుగుణదేవతామాహాత్మ్యప్రతిపాదనమ్,

౩౯౯౭. యథాపురవర్ణనంనామ, పురస్థపురుషగుణవర్ణనమ్,

౩౯౯౮. యథాచోపనవర్ణనంనామ, తదసాధారణవృత్తాదివర్ణ
 నమ్.

- (౧౧౮౫) ౩౯౯౯. కిందైవతంకింగుణకమిత్యత్రాహ(విశేషతశ్చ-) ఇతి.-
 ౪౦౦౦ జగత్సృష్టృరీశ్వరస్య బ్రహ్మణోగుణోపత్వంసంస్థాపతి,-
 ౪౦౦౧. గుణవిభాగకభనస్యకింప్రయోజనమ్? [20]
 ౪౦౦౨. “సచ్చిదానందస్త్విత్వాశ్చ” ఇత్యాదివచనమ్. కిణ్దుణ,
 కేనబ్రహ్మణాహ్రిక్తమ్?.

౧॥ మా - పు - ౫౩ - ౭౪.

మా - ౧ - చుచక - ౧౦ - ౧౨. ౨ పితౄణాం - ౧౦ - ౧౨ న. పితౄణాంజ్ఞాని
 గద్యతే - ౧.

వ్యా - ౧ - సేత్యాదిదే - ౩. ౨ త్కల్పాను - ౧ - ౯. ౩ వర్ణావ - ౩ - ౬ - ౮ -
 ౯. ౪ - వశ్యత్వంస - ౨ - ౩ - ౮ - ౯. ౫ - శ్చైవేత్యాదివ - ౨ - ౮ - ౯.

(౧౧౪౯.) ఏతదు క్తంభవతి, ఆదిత్యేత్రజ్ఞత్వాత్ బ్రహ్మణస్తస్యాపి కేషుచి హస్సుసత్త్వముద్రిక్తమ్, కేషుచిద్రజః, కేషుచిత్తమః,-

(౧౧౫౦.) యథోక్తంభగవతా, “నతదస్తిపృథివ్యాంవాది ఏదే వేమవాపునః సత్త్వప్రకృతిజైర్ను క్తంయదేభిస్సాస్యతి భిర్దుజైః”¹ ఇతి.

(౧౧౫౧.) “యోబ్రహ్మణంవిదధాతిపూర్వంయోవై వేదాంశ్చప్రహీణోఽతస్మై”² ఇతిశ్రుతేః,

(౧౧౫౨.) బ్రహ్మణోపిసృజ్యత్వేనశాస్త్రవశ్యత్వేనచయేత్రజ్ఞత్వంగమ్యతే,

(౧౧౫౩.) సత్త్వప్రాయేవ్వహస్సుతదితరేషుచయానిపురాణానిబ్రహ్మణా పోక్తాని, [10]

(౧౧౫౪.) తేషాంపరస్పరవిరోధేనతీసాత్త్వికాహాపోక్తంపురాణమేవయథార్థమ్,

(౧౧౫౫.) తద్విరోధ్యన్యదయథార్థమ్ఇతి,-

(౧౧౪౯) ౪౦౦౩. * “భూయసాంబలీయస్త్య”³ న్యాయాదిదంపచనంబ హుభిషపురాణైర్బాధ్యమ్’ ఇతి శజ్జాయామాహ (ఏతదుక్తమ్¹-) ఇతి.

(౧౧౫౧) ౪౦౦౪. బ్రహ్మణఃయేత్రజ్ఞత్వంకథమిత్యత్రాహ [“యోబ్రహ్మణమ్-”] ఇతి.

(౧౧౫౨) ౪౦౦౫. (సృజ్యత్వేన):- విచ్ఛత్వశ్రవణాదపహతపాప్తత్వాది శ్రవణరూపాపవాదరహితజన్మవత్వేనేతిభావః. [20]

౪౦౦౬. (శాస్త్రవశ్యత్వేన) శాస్త్రప్రదానంహితత్వాపేక్షాస్యేతిభావః.

(౧౧౫౩) ౪౦౦౭. తతఃకిమ్? ఇత్యత్రాహ (సత్త్వ-) ఇతి.

(౧౧౫౪) ౪౦౦౮. భూయసాంబలీయస్త్య³ నయంపరిహరతి (తేషామ్) ఇతి.-

౧॥ ౧-ఉ-౧౮-౪౦. ౨॥ శ్వే - ఉ - ౬ - ౩౫. ౩॥

మూ-౧-ఇతి-౮-౧౦ స.

వ్యా-౧-భవతితి-౪-౫-౯. ౧త్వేనేతివి-౪-౫-౬. త్వేనశాస్త్రవశ్యత్వశ్ర - ౮-౯.

౩-న్యాయంపరి-౩.

(౧౧౫౬.) పురాణనిర్ణయాయై వేదమ్,

(౧౧౫౭.) సత్త్వనిష్ఠేనబ్రహ్మణాభిసేతమితివిజ్ఞాయతేశ్వరః.

౪౦౦౮. అనైతద్వచనవిరోధాత్తేషాంభాషః.

౪౦౦౯. కింతుపరస్పరవిరోధాత్, [౧]

౪౦౧౦. కృత్సేషపురాణానానుద్ధాన్తాయకత్వశక్తిశిరహేసః.

౪౦౧౧. తాని-కిమ్, -కాత్సేషైస్సత్యజ్ఞానైః.

ఉత్, -కానిచిత్స్వీకార్యాణి? ఇత్యపేక్షాయామ్,

౪౦౧౨. సత్త్వాదిమూలత్వలక్షణవైషమ్యపరమ్ఇదింపచనమ్,-

౪౦౧౩. అతోనభూయసాంబలీయస్తయాస్యబాధః. ఇత్య

(౧౧౫౮.) ౪౦౧౪. ప్రయోజనమాహ(పురాణ-)ఇతి. [ధః]

(౧౧౫౯.) ౪౦౧౫. కిష్టుణకేనోక్తమిత్యత్రాహ (సత్త్వనిష్ఠేన) ఇతి.-

౪౦౧౬. స్వతఃప్రమాణత్వాత్, అపవాదకవచనాస్తరాదర్శనాత్.

౪౦౧౭. యోహాఖిలువాచస్య ఇత్యాదిమైత్రీయశీయ[15]

శ్రుత్యా, తత్తద్గుణకత్వేనాభిమతస్యతత్తద్దేవతావిశే

షస్య ప్రతిపాదకానాంప్రబద్ధానామ్,

౪౦౧౮. తత్తద్గుణమూల త్వస్యోచితత్వయాసేణ వస్తుసామ

ర్థేనస్వతస్సిద్ధస్యప్రామాణ్యస్యస్థితికరణాచ్చ,-

౪౦౧౯. ప్రామాణ్య హేతుభూతరజస్తమోభి భవననిరాస

కసత్త్వమూలత్వంసిద్ధమ్. ఇతిభాషః.

౧||*పూమి-౩-౩-౧౦. ౨||వైత్రా-ఉ. ౫-ప్ర-౨. * ఖిలువావాస్యఇతిముద్రితకోశపాఠః.

మూ - ౧ - ౬౪ - ౮౪. ౨ - ఇతి - ౪ - ౫ - ౪.

వ్యా - ౧ - నిశ్చయ - ౧ - ౩. ౨ - ఆది - ౪ - ౫౪, ౩ - గకత్వా - ౮ - ౪ -
త్వ - ౪ - ౫౪. స్వ - ౧౦౪. ౫ - అప్రామా - ౩ - ౪ - ౫. [౨5]

(౧౧౫౮.) సత్త్వాదీనాంకార్యంచభగవతైవోక్తమ్:-

(౧౧౫౯.) “సత్త్వాత్సంజాయతేజ్ఞానంరజసోలోభపవచః ।

ప్రమాదమోహౌతమఃసఃభవతోజ్ఞానమేవచ” ౧-

(౧౧౬౦.) “ప్రవృత్తించనివృత్తించకార్యాకార్యేభయాభయే- [5]

బద్ధమోక్షంచయావేత్తిబుద్ధిస్సాపార్థసాత్త్వికీ॥

(౧౧౬౧.) యయాధర్మనుధర్మంచకార్యంచాకార్యమేవచ-

అయథావత్ప్రజానాతిబుద్ధిస్సాపార్థరాజసీ॥

(౧౧౬౨.) అధర్మంధర్మమితియామన్యతేతమసావృతా-

సర్వాథాన్వివరీతాంశ్చబుద్ధిస్సాపార్థతామసీ” ౨-ఇతి- [10]

(౧౧౬౩.) సర్వాన్పురాణార్థాన్బ్రహ్మణస్సుకాశాదధిగమ్యైవసర్వాణి

పురాణానిపురాణకారాశ్చక్రుః-

(౧౧౬౪.) యథోక్తమ్, “కథయామియథాపూర్వంధత్వాద్యైర్మునిసత్తమైః-

పుష్టఃప్రోవాచభగవాన్ అబ్జయోనిఃపితామహః” ౩ ఇతి.

(౧౧౬౫.) అపారుషేయేషువేదవాక్యేషుపరస్పరవిరుద్ధేషుకథమితిచేత్ ;

(౧౧౬౬.) ౪౦౨౧. సాత్త్వికాదివిభాగోఽస్తు, తత్రకస్యప్రామాణ్యంకస్యా

ప్రామాణ్యమ్ ? ఇత్యత్రాహ (సత్త్వాదీనామ్-) ఇతి.

(౧౧౬౭.) ౪౦౨౨. “పురాణానాం బ్రహ్మప్రోక్తత్వేకథంపరాశరాది ప్రో

క్తత్వం సంఘటతే?” ఇత్యత్రాహ (సర్వాన్-) ఇతి.

(౧౧౬౮.) ౪౦౨౩. “పారుషేయేషుహివిరోధే, వక్తృగుణానుగుణప్రా

మాణ్యాప్రామాణ్యవిభాగఉపపద్యతే ?

౪౦౨౪. అపారుషేయశ్రుతివాక్యేషు, గుణానుగుణప్రామాణ్యా

ప్రామాణ్యవిభాగేననిర్వాహణానోపపద్యతే,” ఇతి

శబ్దతే (అపారుషేయేషు-) ఇతి.

(౧౧౬౬.) తాత్పర్యనిశ్చయార్థోద్ఘాతః,-

(౧౧౬౭.) పూర్వమేవోక్తః.

(౧౧౬౮.) ౪౦౨౫. పరిహరతి (తాత్పర్య-) ఇతి.

(౧౧౬౯.) ౪౦౨౬. 1. అభేదశ్రుత్యాదీనాం పూర్వార్థపరశ్చాత్పర్యేనాది
నానిర్వాహస్యోక్తత్వాత్, తేనైవప్రకారేణాత్రాప్యవి
రోధనిర్వాహః” ఇత్యభిప్రాయేణ (పూర్వమేవోక్తః)
ఇత్యుక్తమ్, - (౧౮౮-౧౦౧౫.)

౪౦౨౭. “ఏకపదమన్యః” ఇత్యాదివాక్యస్య పూర్వార్థపరపర్యా
లోచనయా, క్రతోరేకదేవతాకర్తవ్యపరంతద్వాక్యమితి
నిశ్చయతే;

౪౦౨౮. “హరిశేషాయ”^౧ ఇతిపదమ్, పదార్థయనపారమ్ప
ర్యాదేవవ్యాఖ్యాతమ్;

౪౦౨౯. “సోమశబ్దే”^౨ ఇత్యాదాయుగ్వేదమస్తే^౩ సోమశబ్దో
౨ పిసోమలతాపరః; [15]

౪౦౩౦. యోగాద్రూఢే ర్భూతీయస్తాత్వత్,

౪౦౩౧. సమాసవిభాగాభావేన పదక్రమాధ్యయనాత్,

౪౦౩౨. సోమలతావిషయే^౪ స్యమస్త్రీస్యవియోగాచ్చ,

౪౦౩౩. సోమశబ్దసోమసహితవాచిత్యా సంభవాత్;-

౪౦౩౪. కిచ్చి, సోమశబ్దస్య దేవతాపరత్వేపి, రూఢ్యావగ [20]
తత్త్వస్త్రీస్యవస్తరసతప్రతీయతే,

౪౦౩౫. నయోగావసేయోరుద్రః;

౪౦౩౬. అతోనకిచ్చిదేవత్.

౪౦౩౭. అస్మిన్నస్త్రే^౫ “జనితా”^౬ ఇతిపదంచప్రేణనార్థమ్.-

౪౦౩౮. ఏవమన్యదపి, ప్రకరణాలోచనాది భిషపరిహర్తవ్యః^[25]
మ్” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౧౬౮.) యదపిచేదంవిరుద్ధమివదృశ్యతే:—

(౧౧౬౯.) “ప్రాణంఋశసినహకరణైర్నాదాస్తేపరాత్మని - సంప్రతిష్ఠాప్య
ధ్యానియాతేశానంప్రధ్యానియాతైవంసర్వమిదమ్-
బ్రహ్మవిష్ణురుద్రేంద్రాస్త్రైసర్వేసం ప్రసూయంతే-
నకారణం... కారణంతు ధ్యేయః-

సర్వైశ్వర్యసంపన్నసృర్వైశ్వరశృంభరాకాశమధ్యేధ్యేయః”^౧

(౧౧౭౦.) “యస్తాత్ పరన్నాపరమస్త్రీకించిద్యస్తాన్నాణీయోనజ్యాయో
స్త్రీకశ్చిత్ -

వృక్షభివస్తభోదివిత్తిస్తత్యేకస్తేనేదంపూర్ణం పురుషేణసర్వమ్-
తతోయదుత్తరతరంతదరూపమనామయమ్-

యఏతద్విదురమృతాస్తేభవంతి-

అథేతరేదుఃఖమేవాపియంతి-

సర్వాననశిరోగ్రీవః సర్వభూతగుహాశయః - సర్వవ్యాపీచ
భగవాన్ తస్మాత్ సర్వగతఃశ్చివః”^౨ [15]

(౧౧౭౧) “యదాతమస్తన్నదివాన రాత్రిర్నసన్నచాసచ్ఛివ ఏవకేవలః-
తదక్షరంతత్పవిత్రుర్వరేణ్యంప్రజ్ఞాచతస్మాత్ ప్రస్ఫుతాపురాణీ”

(౧౧౭౨.) ^౩ ఇత్యాది.-

(౧౧౬౮) ౪౦౩౯. “ఏవమ్, వేదపూర్వభాగవచసాంవిరోధేనిర్వాహణా
స్తు, [20]

౪౦౪౦. ఉపనిషద్భాగేష్వ^౪ న్యపరత్వాద్యభావాత్తత్ర కథంని
ర్వాహః?” ఇత్యత్రాహ(యదపి) ఇతి.

(౧౧౭౨) ౪౦౪౧. (ఇత్యాది) శబ్దేన అధర్వశిరోవాక్యాని, చతుర్ముఖకా
రణత్వపరాణి,

౪౦౪౨. “హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతాగ్రే”^౫ “ధాతాయథాసూ
ర్వముకల్పయత్”^౬ “ప్రజాపతిప్రజాలస్సజత”^౭
ఇత్యాదివాక్యానిచ, వివక్షితాని.

౧॥ అ - ఇభావ. ౨॥ శ్వే - ౩ - ౧౮. ౩॥ శ్వే-౪-౩౫. ౪॥ ౪-కా-౨-ప్ర-౩౪.

౫॥ శ్త - ఉ - నా - ౧ - ౩౮. ౬॥ ౨-కా-౧-ప్ర-౧.

• మూ - ౧ - యిత్యంస - ౧ - ౨. ౨ - అకా - ౪ - ౫ - ౯. నకారణం -
౧౦ - ౧౧ న.

వ్యా - ౧ - ఆవిరోధేన - ౮. ౨ - ఋశసినహకరణైర్నాదాస్తే - ౧.

(౧౧౭౩.) *నారాయణః పరంబ్రహ్మ, ఇహిచపూర్వమేవ ప్రతిపాదితమ్.
తేనాస్యకథనవిరోధః;

(౧౧౭౪.) అత్యల్పమేతత్ :-

(౧౧౭౫.) “వేదవిత్ప్రవరప్రోక్తవాక్యన్యాయోపబృంహితాః -
వేదాస్సాక్షాహరింప్రాహుర్జగజ్జన్మాదికారణమ్”^౧.-

(౧౧౭౬.) “జన్మాద్యన్యతః”^౨

(౧౧౭౭.) “యతోవాదమాని భూతానిజాయంతే - యేనజాతానిజవంతి-
యత్ప్రియన్యభిసంపిశంతి-తద్విజ్ఞానస్వ-తద్ప్రేక్ష్యతే”^౩
జగజ్జన్మాదికారణం^౪ బ్రహ్మేత్యవగమ్యతే;- [10]

(౧౧౭౮.) తచ్చ, జగత్ సృష్టిప్రళయప్రకరణేష్వేవావగతవ్యమ్.

(౧౧౭౯.) ౪౦౪౩. తత్సకిమ్! ఇత్యతాహ (నారాయణ-ఇతి.

(౧౧౭౯.) } ౪౦౪౪. పరిహరతి (అత్యల్పమ్) ఇన్వాదినా.
(౧౧౮౦.) }

(౧౧౮౧.) ౪౦౪౫. తత్రప్రథమంస్వపక్షంప్రతిజానీతే (“వేదవిత్”) ఇత్యా
దిక్లోకేన;- [15]

౪౦౪౬. (“వేదవిత్ప్రవరప్రోక్తవాక్యన్యాయోపబృంహితాః”)
ఇతి.-

౪౦౪౭. స్మృతీ-తిహాస-పురాణ-మీమాంసా (న్యాయోపబృంహితాః) ఇత్యర్థః.

(౧౧౮౬.) ౪౦౪౮. తత్రస్వపక్షస్య ప్రతిజ్ఞాతస్య ప్రమాణముపన్యసిష్యన్,
౪౦౪౯. ప్రథమంతారణవాక్యాన్యదాహరిష్యన్, సూత్రపురస్స
రంలక్షణవాక్యనా హ [జన్మాది-] ఇతి.

౪౦౫౦. “జగత్కారణంవస్తుబ్రహ్మస్తు, తచ్చజగత్కారణం-కి
మ్?” ఇత్యపేక్షాయామాహ (తచ్చ-) ఇతి.

౧॥

౨॥ బ్ర - సూ - ౧ - ౨. ౩॥ తై - శ్చ - ౧.

మూ - ౧. ణపరం-౧౦-౧౧. ౨ - చ ౧ - ౧౦ న. చపూర్వోక్త - ౧౧. ౩ - థ
ఇతి - ౧. ౨. ౪ - పరంబ్రహ్మే - ౧ - ౯.

వ్యా - ౧ - అపేక్షాదిత్యా - ౨ - ౩ - ౪ - ౫ - ౬. ౨ - జగత్కారణమ్ - ౯
౧౦ న.

- (౧౧౭౯.) “సదేవసోమ్యేదమగ్రాసీత్ - ఏకమేవాద్వితీయమ్” ఇతి,
జగదుపాదానతా జగన్నిమిత్తతా జగదంతర్యామి¹తాదిముఖే
నవరమకారణంసచ్చజ్జేనప్రతిపాదితమ్.-
- (౧౧౮౦.) అయమేవార్థః, “బ్రహ్మవాఇదమేకపవాగ్రాసీత్”^౨ ఇతిశాఖా
స్తరే[బ్రహ్మ]శబ్దేనప్రతిపాదితః,
- (౧౧౮౧.) అనేన*సచ్చబ్దాభిహితంబ్రహ్మేత్యవగతమ్.-
- (౧౧౮౨.) అయమేవార్థః, శాఖాస్తరే “ఆత్మావా ఇదమేకపవాగ్రాసీత్ -
నాన్యత్కించనమిషత్”^౩ ఇతి,

౪౦౫౧. (జగత్సృష్టిప్రళయప్రకరణేష్వేవ-) ఇతి.- నతూపాస
¹ నాదివిధిపరేషు “శమ్మురాకాశమధ్యేధ్యేయః” ౪
ఇత్యాదిష్విత్యర్థః.- [మః;-

- (౧౧౭౯) ౪౦౫౨. “తత్రహికారణత్వాను వాదేనధ్యేయతావిధిపరత్వ
౪౦౫౩. జగత్సృష్టిప్రళయప్రకరణేషు[సత్] [బ్రహ్మ]ఇత్యాది
భిర్బహుభిశ్శబ్దైఃకారణత్వప్రతిపాద²నాన్నారాయణ
స్వైవకారణత్వసిద్ధిః” ఇత్యత్రాహ(సదేవ-) ఇతి.

- (౧౧౮౦.) ౪౦౫౪. *గతి⁴సామాన్య^౫న్యాయాత్, సర్వేషాంకారణవా
క్యానామైకకణ్ఠ్యమభిప్రేత్య,

౪౦౫౫. ఉదాహృతవాక్యైకార్థంవాక్యాంతరందర్శయతి
(అయమేవ-)ఇతి.- [20]

- (౧౧౮౧.) ౪౦౫౬. కారణవాక్యజాతైకార్థ్యసిద్ధమ్, -సచ్చబ్దస్య-
[బ్రహ్మ]శబ్దార్థేపర్యవసానమాహ (అనేన-)ఇతి.

- (౧౧౮౨.) ౪౦౫౭. వాక్యాంతరమ్, ఉక్తవాక్యైకార్థమాహ (అయమేవ-)
౪౦౫౮. (అయమేవార్థః)(ప్రతిపాదిత) ఇత్యర్థః. [ఇతి-

౧||సామశా-ఛా-ఉ - ౬ - ౨ - ౧. ౨|| శుక్లయ-శా - బృ - ఉ - ౩ - ౪ - ౧౦.

౩|| అథర్వ-శా-ఐత-ఉ-౧.౪|| అ - శిఖా. ౫|| బ్ర-సూ-౧-౧-౧౧.

మూ - ౧ - ఆది - ౪ - ౫ న. ౨ - ధౌదవగత - ౧.

వ్యా - ౧ - ఆది - ౪ - ౫ న. ౨ - నాన్ననారా - ౨ - ౩. ౩ - వకభంకార -
౪ - ౫. ౪ - సామ్యన్యా - ౧. ౫ ధ్వన్యంస - ౧ - ౨.

(౧౧౮౩.) తథా, [“సన్” “బ్రహ్మ”] శబ్దభ్యామాత్మైవాభిహితఇత్యవగమ్యతే;-

(౧౧౮౪.) తథాచశాఖాంతరే “ఏకోహవై నారాయణ ఆసీత్ సబ్రహ్మనే శానో-నేమేద్యావాప్యభిషీ”^౧ ఇత్యాదినా, *సద్భ్రహ్మాత్వా^౨ దిపరమకారణవా విభిన్నత్వైః నారాయణవివాధిక్షయత ఇతి స్పీయతే.-

(౧౧౮౫.) ౮౦౫౯. (*సద్భ్రహ్మాశబ్ద)యోః (అత్త)పర్యవసానమాహ^౩ (తథా-)ఇతి. [త్వేషి,

(౧౧౮౬.) ౮౦౬౦. [అత్త] శబ్దస్య [సద్భ్రహ్మ] శబ్దాపేక్షయావిశేషశబ్ద ౮౦౬౧. [నారాయణ] శబ్దాపేక్షయాసామాన్య శబ్దత్వాత్తత పర్యవసానమాహ (తథాచ-)ఇతి.-

౮౦౬౨. శివకారణత్వవాదినాన్యోపేక్షిక సామాన్యవిశేష భావోభ్యుపేక్ష్యః,

౮౦౬౩. అన్యభావహుకారణత్వప్రసక్తాత్;- [౧౩]

౮౦౬౪. తత్ర, శివాదిశబ్దా నామపి నారాయణశబ్దాపేక్షయాసామాన్యశబ్దత్వాత్ నారాయణేపర్యవసానమితిభావః.

౮౦౬౫. “యథా, “పశునాయజేత”^౪ ఇత్యత్రపశుసామాన్యవాచి[పశు] శబ్దః,

౮౦౬౬. “ భాగస్యవసాయామేదసః”^౫ ఇతిమన్త్రస్థ [భాగ] శబ్దోక్తవిశేషే పర్యవస్యతి;

౮౦౬౭. ఏవమ్, [సద్భ్ర]బ్ధిః, బృహదబృహత్సాధారణత్వాత్ [బ్రహ్మ] శబ్దోక్తవిశేషే పర్యవస్యతి;

౮౦౬౮. చేతనాచేతనసాధారణో [బ్రహ్మ]శబ్దః,

౮౦౬౯. చేతనైకాంతాత్ శబ్దోక్తవిశేషేపర్యవస్యతి; [౧౪]

౮౦౭౦. తథా, [అత్త] శబ్దస్య సర్వచేతనసాధారణః, -నారాయణ ఏవవిశేషేపర్యవస్యోత్తి,

౮౦౭౧. నారాయణఏవ [సద్భ్రహ్మాత్వాత్], శబ్దైరభిక్షియతే”^౬ ఇత్యర్థః.

౧॥ మహాప. ౨॥

౩॥ ౩ - అష్ట - ౬ - ప్ర - ౨౩.

మూ - ౧ - తథా - ౧ - ౧౦ - ౪. ౨వాచకత ఇ - ౧. ౩ భిషీకర్షద్రాక్షిత్యా ౧౧. ఆదినా - ౧౨ - ౪. ౪ - అత్త - ౧౪. ౫ - దిక్షి - ౧ - ౪ - ౧౦ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - ఆత్మేతి ౩. సుతి ౪ - ౫ - ౬. ౨ నానా - ౪ - ౫ - ౮. ౩ - ఇతి - ౧ - ౨ - ౩ ౪. ౪ - అత్త - ౩ ౪. శ్వాదిశ - ౧ - ౨.

౪౦౭౨. నను, “పకోహవై నారాయణఆసీత్”^౧ ఇత్యత్రాను వా
దసూచక [హవై] శబ్దశ్రవణాత్

౪౦౭౩. “సర్వాణీహవాఇమానిభూతాన్యాకాశాదేవసముత్ప
ద్యంతే”^౨ ఇతివాక్యవత్, [క్షమ్.-

౪౦౭౪. ఇదమపి వాక్యమనువాదపరమితి;- వాక్యాంతరసాపే

౪౦౭౫. తత్ర, “తద్వృత్తమేవకారశ్చస్యాదుపాదేయలక్షణమ్”^౩
ఇతి,

౪౦౭౬. విధిత్వసూచకైవకారవతా, “నసన్నచాసత్”^౪ ఇత్యా
దివాక్యేనోక్తశ్శివపవానూద్యతే ఇతి;- [10]

౪౦౭౭. అత్రోచ్యతే:-

౪౦౭౮. “అప్రాప్తేహిశాస్త్రమర్థవత్”^౫ ఇతిన్యాయేనస్వతః
ప్రాప్తస్యవిధిత్వస్య [హవై] శబ్దోనభజ్జుకః,

౪౦౭౯. “యదాగ్నేయోష్ఠాకపాలః”^౬ ఇత్యత్ర,

౪౦౮౦. “యద్వృత్తయోగఃప్రాథమ్యమిత్యాద్యుద్దే ‘శ్వలక్షణ
మ్’^౭ ఇత్యనువాదసూచకయచ్ఛబ్దసద్భావేపి,

౪౦౮౧. “వచనానిత్వపూర్వత్వాత్”^౮ ఇతిసూత్రేణవిధిత్వం
స్థాపితమ్,

౪౦౮౨. ప్రమాణాంతరాప్రాప్తత్వాత్;-

౪౦౮౩. తథా, “ఉపరిహిదేవేభ్యోధారయతి”^౯ ఇత్యత్ర[హి]శబ్ద
సద్భావేపి, “విధిస్తుధారణే^{౧౦} పూర్వత్వాత్”^{౧౧} ఇతి
సూత్రేణవిధిత్వంస్థాపితమ్;-

౪౦౮౪. తస్మాత్, నస్వతఃప్రాప్త విధిత్వభజ్జుకో[హవై]శబ్దః,

౪౦౮౫. అపితు, ప్రమాణాంతరేణవిధి త్వేభగ్నోప్రయుక్తశబ్దస్య
గతిప్రదర్శకః;-

౧॥ మ-ఉ. ౨॥ ఛా-ఉ-౧ - ౧౧. ౩॥

౪॥ శ్వే-౪-౩౫. ౫॥ మీ

౬॥ ౨-కా-౫ - ప్ర-౧౬. ౭॥

౮॥ పూ-మీ-౩-౫-౬. ౯॥

౧౦॥ పూ-మీ-

వ్యా - ౧ - త్వ - ౧ - ౪ - ౫ న. ౨ హి - ౧ - ౪ - ౫-న. ౩ - యథాయవా-
౯ - ౧౦. ౪ - శ్వస్య - ౩ - ౪ - ౫. ౫ త్యాద్యు - ౩.

౪౦౮౬. * అహంకారణస్వరూప్యస్య యోగ్యత్వాదివా వి-
శ్వభజ్జాతే,

౪౦౮౭. [హతే] శ్రద్ధః, అనువాచికావతానావతిః,-

౪౦౮౮. అత్రను, సమానాంతరాసాంతర్వాతే. విశ్వభజ్జ[౧]
కాదానాత్మ,

౪౦౮౯. [హతే] శ్రద్ధః, సస్వశాస్త్రాంతరీక్షితభజ్జకః,-

౪౦౯౦. విశ్వవిశేషితత్వసేవవిశ్వం భాగ్యమ్ ఇతిచేత్ ఇ-

౪౦౯౧. శివాస్త్రైస్సప్రపన్యాసః శివయోగ్యాత్మ శివస్మివానా
నువోహివానామ్ ఇత్యాదిష్వకాంతరచరత్వ[౧౦]
ర్యసేన,

౪౦౯౨. శివశబ్దస్యసాధారణత్వాత్.

౪౦౯౩. సాధారణోపివిశ్వభజ్జతే శ్రేయే,-

౪౦౯౪. “సచేవ” ఇత్యాదిశబ్దాత్ “శివవివ” ఇత్యస్యవాక్య
స్యానువాచికావత్పరమః, [15]

౪౦౯౫. తస్మాత్, సాధారణత్వేవశ్రద్ధః, నారాయణపర్యవ
సాయాభితి,-

౪౦౯౬. “వికోహతై” వాక్యస్యానువాచికావత్పరమః,

౪౦౯౭. తథాపి, “విష్ణుస్తదాసద్ధిరేవైష-శః” ఇత్యాదిస్వ
సమాన్యావాక్యైశ్చజాతే, తదనువాదిత్వమేవేతి,

౪౦౯౮. నవిరుద్ధార్థపరవాక్యానువాదిత్వమ్,-

౪౦౯౯. కిచ్చ, శివస్యకారణత్వమనువదితచేత్,-

౪౧౦౦. “నబ్రహ్మనేశానః” ఇత్యనంతరవాక్యోన్యాహతిః,

౪౧౦౧. “త్ర్యక్షమహ్మలపాణిపురుషజాయతే” ఇత్యక్షైరవా
క్యోన్యాహతత్వః, [25]

౪౧౦౨. తస్మాత్, నారాయణైవపరమకారణత్వప్రతిపాదిక
మిదంవాక్యమ్: ఇత్యశ్చేద్రాయః.

౧॥ శ్రేయః-ఉ-౪-౩౫. ౨॥

౩॥ పున్యాహ-రూ. ౪॥

౫॥ భా-ఉ-౬-౨౦.

౬॥ మహాప. ౭॥

౮॥ మహాపరి. ౯॥ సు-ఉ-౨.

వ్యా-౧-మోక్షశబ్దపరమేశ్వరః ఇ-౯. ౨-ఇతిచేత్-౯. ౩-వాక్యవివర్తన. [30]

వాక్యస్య-౩-౯. ౪-అవి-౩. ౫-కిచ్చ-౪. ౬-విహతిః. ౭-విశేషశబ్దః.

(౧౧౮౫.) “యమస్తస్మముద్రేకవయోవయన్తి” ఇత్యాది,-

(౧౧౮౬.) నైసమూర్ధ్వంసతిర్యక్చంసమధ్యేపరిజగ్రభవత్-సతస్యే శేకశ్చ
సతస్య నామహహద్యశః-ససద్వై శేతిస్తతిహావమస్య సచతుషా
పశ్యతికశ్చనైసమ్-

౪౧౦౩. అత్ర, [శివ] శబ్దః, -సాధారణవవపుత్పన్నః;

౪౧౦౪. తస్మాత్, సాధారణ శ్చివశబ్దోపి నారాయణ పర్యవ
సాయాత్తి;-

౪౧౦౫. “ఏకోహవై” ఇత్యాదివాక్యమ్, - నారాయణకారణ
త్వవిధాయకమేవ, - ఇతి. - [10]

౪౧౦౬. “విష్ణుస్తదాసీద్ధరిశేవనిషు-శః” ఇత్యాదినికారణవా
క్యాస్యప్యనుసంధేయాని.

(౧౧౮౭.) ౪౧౦౭. అథ, ఉక్తార్థేప్రమాణాన్తరంశోవదన్,

(౧౧౮౮.) ౪౧౦౮. అథాత్ హిరణ్యగర్భకారణత్వశఙ్కా-ంచనరాకరోతి
“యమస్తః”- ఇత్యాదినా. - [15]

౪౧౦౯. అత్రసముద్రశాయిత్వలిజ్జేన, అస్యప్రకరణస్యనారా
యణపరత్వ నిశ్చయార్థమ్ “యమస్తస్మముద్రే” ఇతి
వాక్యముపాత్తమ్, -

౪౧౧౦. (ఆది) శబ్దేన “విద్యుత్సపురుషదధి” ర్భక్త్యుక్తంవిద్యు
ద్వర్ణపురుషత్వంచవివక్షితమ్, - [20]

౪౧౧౧. “వేదాహమేతంపురుషమ్మహాన్తం ఆదిత్యవర్ణంతమ
సస్తపారే” ఇతిశ్రుతేః;-

౪౧౧౨. విద్యుద్వర్ణపురుషత్వంహివరమపురుషలిక్తమ్?.

(౧౧౮౯.) ౪౧౧౩. జగత్కారణ త్వానన్యేశ్వరత్వమోక్షప్రదత్వరూపప
రత్వప్రదర్శనార్థమ్, - (“నైసమూర్ధ్వమ్”-) ఇత్యాది [25]
వాక్యముదాహృతమ్.

౪౧౨౪. అథర్వ వేదోక్తేషు అష్టాదశమహాశాస్త్రై కర్మసువైష్ణ
వ్యాంమహాశాస్త్రాంశ్రీపురుషసూక్తంవినియుక్తమ్,
౪౧౨౫. “వైష్ణవ్యాంపురుషసూక్తమ్” ఇతి;-
౪౧౨౬. “అద్యయావాహయేద్దేవమృచాతు పురుషోత్తమమ్”^౧
ఇత్యాదినా,-
౪౧౨౭. శౌనకాదిభిః, భగవత్సమా రాధనేచ వినియుజ్యతే;-
౪౧౨౮. స్మృతివచనఞ్చ, “పురుషస్యహరేస్సూక్తమ్”^౨ ఇతి;-
౪౧౨౯. సుబాలోపనిషదీచ, “చతుశ్చద్రప్తవ్యంచ నారాయ
ణః-శ్రోత్రంచశ్రోతవ్యంచనారాయణః”^౩ ఇత్యాదినా,
౪౧౩౦. నారాయణాత్మకత్వంసర్వసోఽక్తాన్వ,
౪౧౩౧. “పురుషపవేదంసర్వమ్”^౪ ఇతి పురుషాత్మకత్వేనో
పసంహృతమ్;-
౪౧౩౨. “సహస్రశీర్షదేవమ్”^౫ “విశ్వమేవేదంపురుషః”^౬ ఇతి
నారాయణానువాకస్థ[సహస్రశీర్ష-పురుష] శబ్దా[^౭]
భ్యామ్,
౪౧౩౩. “సహస్రశీర్షాపురుషః”^౮ ఇతి ప్రత్యభిజ్ఞాపితాభ్యాంచ,
తయోర్నారాయణపరత్వంగమ్యతే;-
౪౧౩౪. “మహాదేవంమహాపురుషంవార్చయేత్”^౯ ఇతిప్రయో
గాచ్చ,
౪౧౩౫. “వేదాహమేతంపురుషంమహాత్తమ్”^{౧౦} ఇతి[పురుష]
శబ్దస్యసాధారణ్యశక్తాదూరోత్పరితా;-
౪౧౩౬. ఏవమ్,పురుషశబ్దస్యనారాయణపరత్వంనిశ్చయతే;-
౪౧౩౭. “అవృన్ధ్యపారే”^{౧౧} ఇతిప్రయోగవాక ఏవోక్తాభ్యామ్,-
* సముద్రశాయిత్య * విద్యుద్వర్ణపురుషత్వ లిక్తా
భ్యామ్, [25]
౪౧౩౮. మహాపురుషప్రకరణోత్ప-లక్ష్మీపతిత్వలిక్తాన్వితోత్తర
నారాయణేనైకవాక్యత్వాచ్చ,
౪౧౩౯. ఇదంప్రకరణంనారాయణపరమ్;-

౧॥	౨॥	౩॥	౪॥ సుబా-ఉ.	౫॥ తై-పు-౨.	౬॥ తై-నా-౧౧.
౭॥ తై-నా-౬-౧౧.	౮॥ తై-పు,	౯॥	౧౦॥ తై-పు-౨౦.	౧౧॥ తై-నా-౬-౧.	[30]

(౧౧౯౦.) అయమర్చః, నారాయణానువాకేప్రవృత్తిః.-

(౧౧౯౧.) “సహస్రశీర్షంజేనమ్” ఇత్యారభ్య, “సబ్రహ్మసశివస్సేష్ఠి”
సోక్షరఃపరమస్వరాట్” ఇతి,-

(౧౧౯౨.) సర్వశాఖానుపరతత్త్వపరిపాదనపరాన్, అక్షర-శివ-శంభు-^[౩]
పరబ్రహ్మ-పరజ్ఞోయః-పరతత్త్వ-పరాయణ-పరమాత్మాదిసర్వ
శబ్దాన్,

ర౧౯౩. ఏతదేక వాక్యత్వాత్, “హిరణ్యగర్భస్సమవర్తతా
క్రై”^౩ ఇత్యాదికమపినారాయణపరమ్” ఇత్యర్థః.

ర౧౯౪. ఏవమ్, నారాయణస్యైవపరమకారణత్వే, శ్రీపురుష
సూక్తాదికప్రమాణతయోక్తమ్;- ^[10]

ర౧౯౫. చతుర్ముఖకారణత్వంచ అథాన్నిరస్తమ్;-

ర౧౯౬. “హిరణ్యగర్భః”^౩ ఇత్యాదీనామృచామ్భగవత్సమారా
ధనే హవిర్నివేదనే వినియోగాచ్చ, ^[చచ్చ]

ర౧౯౭. “హిరణ్యగర్భభూగర్భః”^౪ ఇతిభగవతిప్రయోగేగా

ర౧౯౮. [హిరణ్యగర్భ]శబ్దస్యనారాయణపరత్వంసంధిమితి. ^[15]

(౧౧౯౯.) ర౧౯౯. అశ్చ, నారాయణానువాకమపిప్రమాణత్వేనాహ (అయ
మర్చః) ఇతి. ^{[లభ్యతే,}

ర౧౯౦. (ప్రవృత్తిత) ఇతి.- “నశేవలంసముక్తశ్చాయిత్యాదినా
ర౧౯౧. అపిచ, కష్టోక్తః” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౧౯౨.) ర౧౯౨. “నారాయణానువాకఃకః?; ^[20]

ర౧౯౩. “తత్ర, తస్యార్థస్యప్రవృత్తితత్వంకథమ్?” ఇత్యత్రాహ
(సహస్ర-) ఇతి.

(౧౧౯౪.) ర౧౯౪. ప్రవృత్తితత్వముపపాదయతి (సర్వ-) ఇతి.-

ర౧౯౫. “ఇదంతావత్” సర్వవిద్యోపాస్యవిశేషనిర్ణయపరమ్;-

ర౧౯౬. “ఋషహరవిద్యాప్రకరణత్వాత్,

ర౧౯౭. ఏతత్, శేషభూతమ్” ఇతిచేత్; న:-

౧|| తై-సా-౬-౧౧. ౨|| తై-సా-౧౧. ౩|| ర-కా-౨ప్ర-౩౪. ౪|| సహస్రసా-౨౨.

వ్యా-౧-ప్రకరణత-౮. ౨-పరమనా-౧-౨. ౩-సీత్యతి-౯. ౪-త్రార్థస్య-౨-౩-౪-౫,
త్రాస్యార్థ-౯. ౫-సర్వ-౩. ౬-శబ్దాదహ-౩. ౭-దేవతేచ్ఛే-౯. ౮-సూ-౧-౩-౫౬.

(౧౧౯౩.) తత్తద్గుణయోగేననారాయణపవప్రియుజ్య,

(౧౧౯౪.) తద్వ్యతిరిక్తస్యసమస్తస్య, తథాధారతామ్, తన్నియామ్యతామ్, తచ్ఛేషతామ్, తదాత్మకతాఞ్చప్రతిపాద్య,

౪౧౫౫. ప్రకరణాదపిబలీయసావాక్యప్రమాణేనసర్వవిద్యా [3]

విశేషత్వావగమాత్

౪౧౫౬. “ప్రకరణాంతరాధీతవిద్యానామ్, ప్రకరణాంతరస్థమిదంకథముపాస్యవిశేషసమర్పకమ్?” ఇతిచేత్?;

౪౧౫౭. ఉచ్యతే:-

౪౧౫౮. యథా, ప్రకరణాంతరస్థేన “జుహ్వీజుహూతి” ఇతి వాక్యేనజుహుసాధనతయా విహితామపిజుహూమ్,

౪౧౫౯. ప్రకరణాంతరస్థమపి “యస్యపర్ణమయాజుహూః”^౧ ఇతివాక్యమ్, [జుహూ]శబ్దప్రత్యభిజ్ఞాపితామనూద్య,

౪౧౬౦. తస్యాఃపర్ణమయత్వంవిదధాతి, [త్వాచ్చ:-

౪౧౬౧. జుహ్వీఃప్రవృత్తిశేషస్యాకాక్షి తత్వాత్, యోగ్య^౨]

౪౧౬౨. పవమ్, తత్తద్విద్యాసూపాస్యత్వేనవిహితంవస్తుకిమ్? ఇత్యపేతాయామ్;

౪౧౬౩. తత్తచ్ఛబ్దప్రత్యభిజ్ఞాపితంతత్తదనూద్య,

౪౧౬౪. తస్యనారాయణత్వంవిధీయతఇత్యుపపన్నమ్? ఇత్యేతదభిప్రాయేణ(సర్వశాఖాను-) ఇత్యుక్తమ్. [20]

(౧౧౯౩) ౪౧౬౫. “(తత్తద్గుణయోగేన)తత్తచ్ఛబ్దానాంనారాయణవాచిత్యమ్”ఇత్యాహ(తత్తత్-)ఇతి.

(౧౧౯౪) ౪౧౬౬. “విశ్వమేవేదంపురుషః”^౩ ఇతిసామానాధికరణ్యస్యార్థమాహ (సమస్తస్య-)ఇతి.-

౪౧౬౭. “తదాధేయత్వతన్నియామ్యత్వతచ్ఛేషత్వతద్వాప్యవ్యతైస్తదాత్మ్యమ్”ఇత్యర్థః:-

గామీ-౪-౩-౧. ౨॥ ౩-కా-౫-౨-౭౨౪. ౩॥ తై-నా-౯-౧౧.

వ్యా- ౧-ధీనవి-౧-౨. ధీతానాంవి-౪-౫. ౨-ఉ-౩-౪-౫-౪. ౩-ఉ-మవి-౩-౪-౫. ౪-తత్-౩-౪-౪. ౫-జ్ఞాతం-౩-౪-౫. ౬-స్మమేతదిత్వభి-౩- ౭-తదిత్యాదిసా-౩-౪-౫. ౮-తదాయత్వత్వతన్ని-౯.

(౧౧౯౫) బ్రహ్మశివయోగః,

౪౧౬౮. తదిదమైవస్మష్టమ్:-

౪౧౬౯. “వ్యాప్యనారాయణస్థితః”^౧ “వశంవిశ్వస్య”^౨

“తద్విశ్వమువజీవతి”^౩ ఇతి.-

[5]

౪౧౭౦. పతిత్వమ్, శేషిత్వమ్, విశ్వోపాజీవ్యత్వమ్, భారక
త్వేననియమానంశు, అర్థసిద్ధమ్,-

౪౧౭౧. “ఏకస్యవాకురస్య ప్రశాననేగార్థికాద్యావత్ప్రశానా
సాఽభ్యుత్థాంతతః”^౪ ఇత్యాదినానియమానేనభారకత్వ
శ్రవణాత్;-

[10]

౪౧౭౨. తస్మాత్, యథోక్తవసామానాశితత్వాత్;-

౪౧౭౩. “నారాయణపరంబ్రహ్మ”^౫ ఇత్యత్ర నారాయణాద్వి
మ్ ఇతికేవీదవైదికావిమతి;-

౪౧౭౪. తదయంక్తమ్:-

౪౧౭౫. మహాపరిమది “నారాయణపరంబ్రహ్మ”^౬ ఇతిప[10]
దవిచ్ఛేదేనాశితత్వాత్,

౪౧౭౬. “తత్త్వంనారాయణపరః”^౭ ఇత్యాది ప్రకరణఽరో
ధాచ్చ;-

[దమ్;

౪౧౭౭. “సుపాంసులుక్”^౮ ఇత్యాదినాలు ప్రవిభక్తికమిదంప

౪౧౭౮. సుసుప్రత్యేపి, “నిపాదస్థపతి”^౯ న్యాయేనప్రథమా[11]
విభక్త్యర్థత్వమేవన్యాయమ్;-

౪౧౭౯. వైశ్లేశ, “అహమేవపరంబ్రహ్మపరంతత్త్వంపితామ
హ-అహమేవపరజ్ఞ్యోతిషపరమాత్మాత్వహంభ్యః”^{౧౦}
ఇతిభగవద్వచనాచ్చ-ప్రథమార్థః.

(౧౧౯౫) ౪౧౮౦. “సబ్రహ్మసశివః”^{౧౧} ఇతిసామానాశితకర్మణ్యస్మాక్[12]
మాహ(బ్రహ్మ-) ఇతి.

౧॥ తై-౬-౧౧. ౨॥ తై-౬-౧౧. ౩॥ తై-నా-౬-౧౧. ౪॥ తై-నా-౬-౧౧.

౫॥ తై-నా-౬-౧౧. ౬॥ మహాప. ౭॥ తై-నా-౬-౧౧.౮॥ సి-కా-వై-ప్ర-ప్ర-౭౮-
౭-౧-౩౯. ౯॥ మి - ౬-౨-౧౩. ౧౦॥ తై-శ్లే ౧౧॥ తై-నా-౬-౧౧.

వ్యా-౧-ఇతి-౧-౨-౪-౫-౬. ౨-జీవకత్వ-౯. ౩-జ్ఞాన్యస్థాన-౩-౯. ౪-తై-వైదికా-౯.
౫-ఇదమ్-౮-౯. ౬-పమ్ ౯-౯. ౬-లింఽయాణమితిన్యా-౧.

- (౧౧౯౬.) ఇద్వాగ్రిదిసమానాకారతయాతద్విభూతిత్వచ్ఛ్రుతిపాదితమ్.-
 (౧౧౯౭.) ఇదఞ్చవాక్యమ్,-కేవలపరతత్వప్రతిపాదనపరమ్,-
 (౧౧౯౮.) అన్యత్ కిఞ్చిదవ్యత్రనవిధీయతే;-
 (౧౧౯౯.) అస్మిన్ వాక్యేప్రతిపాదితస్య సర్వస్మాత్పరత్వేనావస్థితస్య, [5]
 బ్రహ్మణః,-
 (౧౨౦౦.) వాక్యాంతరేషు “బ్రహ్మవిదాహోతిపరమ్” ఇత్యాదిషు ఉపా
 సనాదివిధీయతే;-

- (౧౧౯౭) ౪౧౮౧. (ఇద్వాగ్రిది-) ఇతి-(ఆది) శబ్దేన “పరమస్య స్వరాట్”^౧
 ఇతిముక్త సామానాధికరణ్యమ్, [10]
 ౪౧౮౨. “విశ్వమేవేదంపురుషః” ఇతివిశ్వజగత్సామానాధిక
 రణ్యంచవివక్షితమ్;
 ౪౧౮౩. “ఇన్ద్రసామానాధికరణ్యమ్,- ముక్తసామానాధికర
 ణ్యమ్,-విశ్వజగత్సామానాధికరణ్యంచహివిభూతిః
 త్వకృతమ్?;- [15]
 ౪౧౮౪. తద్వదేవబ్రహ్మశివసామానాధికరణ్యంచ” ఇత్యర్థః.
 ౪౧౮౫. “పరమస్య స్వరాట్”^౨ ఇతిముక్తాత్మోచ్యతే;
 ౪౧౮౬. తత్రప్రమ]శబ్దేనకైవల్యమోక్షవ్యాప్తిః:-
 ౪౧౮౭. యద్వాఃజీవస్యావస్థాసుసర్వాసు, అతఃపరం నిరతిశ
 యావస్థాంతరంనాస్తీతిప్రమ]శబ్దార్థః. [20]
 (౧౧౯౮) ౪౧౮౮. నను, “ఏతదనువాకవాక్యజాతమ్,-శమ్భుశివాది శబ్దా
 నుగుణ్యేననేయమ్,
 ౪౧౮౯. నత్వేతదానుగుణ్యేనతేహంనేయత్వమ్” ఇతిశబ్దా-
 యాంవైషమ్యామాహ (కేవల-) ఇతి-
 (౧౧౯౯) ౪౧౯౦. “అత్తానువాకేకస్యచిదగ్ధాంతరస్యవిధానాదర్శనాత్,
 ౪౧౯౧. ఇదమనన్యపరముపాస్యవిశేషైకనిర్ణయపరమ్” ఇత్యర్థః.
 ౪౧౯౨. అన్యానిత్యన్యపరాణీత్యాహ(అస్మిన్-)ఇతి-

౧॥ తై-ఉ-అ-౨-౧-౧. ౨॥ తై-నా-౬-౧-౧. ౩॥ తై-నా-౬-౧-౧.

మూ-౧-పర-౪-౫-౯-౧౦ న. పరత త్వైకప్ర-౧. ౨-వైక-౪-౧౦-౧౧, ౩-
 పరస్మబ్ర-౪-౫-౯. పరబ్ర-౧౧. [30]

వా-౧-౪-౩ న. ౨-త్వ-౩ న. ౩-ణ్యత్రుత్వర్థః-౩-౪-తు-౩ న.

౪౧౯౩. యథా, “యస్యపర్ణమయీజుహూః” ఇతివాక్యేప
ర్ణమయత్వేనోక్తస్య, “జుహ్వీజుహూతి”^౧ ఇతి
హూమసాధనత్వవిధిః;

౪౧౯౪. తథా, అత్రసర్వస్థాత్పరత్వేనోక్తస్యనారాయణస్య
“బ్రహ్మవిదాప్నోతి”^౨ ఇత్యాదిషుముముతూపాస్య
త్వవిధిః”ఇత్యర్థః.

౪౧౯౫. “దహరంవిపాత్సమ్”^౩ ఇత్యాదినా పూర్వానువా
కోక్తోస్సార్థస్య, “పత్నకోశప్రతీకాశమ్”^౪ ఇత్యత్రప్ర
తిపాదితత్వాత్, -

[10]

౪౧౯౬. “దహరోపాసన”పరమేవ”ఇతిచేత్; -

౪౧౯౭. “దహరవిద్యాయాప్రకృతాయా ఉపాస్యవిశేషాకా
క్షాయామ్;

౪౧౯౮. సకేవలమస్యమేవోపాస్యో నారాయణః,

౪౧౯౯. అపితు, - సర్వవిద్యాసుసపవోపాస్యఇతి, [15]

౪౨౦౦. దహరవిద్యాప్రసక్తేన సర్వవిద్యోపాస్యవిశేషనిర్ణయ
ఏవాత్రక్రియతఇతివాక్యప్రమాణావగతత్వాత్,

౪౨౦౧. సర్వవిద్యాశేషభూతం తత్రదహరవిద్యాయా అప్య
పాస్యో^౫ నేననిర్ణీతోభవతి;

౪౨౦౨. తత్రపూర్వప్రస్తుతే, “దహరంవిపాత్సమ్”^౬ ఇత్యా [20]
దావక్తవ్యామ్నసద్భవాత్తదతోక్తమితి,

౪౨౦౩. నాతోపాసనవిధిపరత్వమ్. -

౪౨౦౪. ఏవమ్, స్వపక్షసాధనత్వేనకారణవాక్యాన్త్రీపురుష
సూక్తంనారాయణానువాకనాక్యం^౭ చోదాహృతమ్.

౪౨౦౫. అయంక్రమోభగవద్వామునాచార్యానురోధేనకృతః,

౪౨౦౬. తత్ప్రసీతస్తోత్రే, “నావేక్షసే”^౮ ఇత్యాదినాకారణవా
క్యానివక్షి తాని.

౧||౩ - కా - ౫౬ - ౭౨౮. ౨||మ - ౪ - ౩ - ౧. ౩||తై - ఆ - ౨ - ౧ - ౧.

౪|| తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౩. ౫||తై - నా - ౬ - ౧౧. ౬||ఆ - హ్ - ౧౦.

వ్యా - ౧ - సర్వాను - ౮. ౨ - అర్థస్య - ౩ - స. ౩ - ఉద్దహ - ౪ - ౫. ౪ - పత -
౧౪. ఏవ - ౯ స. ౫ - స్వేవోపా - ౩. ౬ - నిర్ణయ - ౮౪. ౭ - తీర్తిత్ర - ౯. అత్ర - ౮.
౮ - సంభవా - ౮. ౯ - చా - ౧ - ౨ - ౪ - ౫ - స.

౪౨౦౭. “వైదికః” ఇత్యనేన శ్రీపురుషసూక్తం వివక్షితమ్.

౪౨౦౮. “వైదికః” - వేదాధ్యాయీ.

౪౨౦౯. “ఇదంపురుషసూక్తం హి సర్వవేదేషు పర్యతే” ఇతివచనాత్, [5]

౪౨౧౦. నహికశ్చిదపి వైదికః శ్రీపురుషసూక్తానధ్యాయీ ఇతి [వైదిక] శబ్దాభిప్రాయః.

౪౨౧౧. “బ్రహ్మశివశ్శతమఖః” ఇత్యాదినా నారాయణానువాకోపసంహారవాక్యస్మరణేన, నారాయణానువాకో వివక్షితః. [10]

౪౨౧౨. “నారాయణ” ఇతి సంబుద్ధ్యా, - నారాయణానువాకం స్మారయన్,

౪౨౧౩. కారణవాక్యానామ్, శ్రీపురుషసూక్తస్య చ, నారాయణపరత్వం సూచయతి. -

౪౨౧౪. అతః, తదనురోధేనాయంక్రమ ఉక్తః. [15]

౪౨౧౫. అత్ర, కథవగ్ల్యాదిశ్చ తయోఽవ్యనుసంధేయాః. -

౪౨౧౬. కథవగ్ల్యామ్, “సర్వే వేదాయత్పదమామనన్తి తపాంసి సర్వాణి చ యద్వదన్తి - యదిచ్ఛన్తో బ్రహ్మచర్యం చరన్తి తత్తేషదం సంగ్రహేణ బ్రవీమ్యేమ్” ఇత్యారభ్య,

౪౨౧౭. “సోధ్యనః పారమాప్నోతి తద్విష్టోఽపరమం పదమ్” ఇతి హి హ్యుక్తమ్.

౪౨౧౮. ఏవమ్, “సర్వే వేదాయత్పదమామనన్తి” ఇతి సర్వవేదవేద్యవస్తుకథా నోపక్రమేణ,

౪౨౧౯. అనన్యపరం హితత్పరకరణమ్? -

(౧౨౦౧.) అతః, “ప్రాణస్తునసిసహకరణైః” ఇత్యాదివాక్యమ్.

(౧౨౦౨.) సర్వకారణేపరమాత్మనికరణప్రాణాదిసర్వవికారజాతమ్

(౧౨౦౩.) ఉపసంహృత్య,

(౧౨౦౪.) తమేవపరమాత్మానంసర్వస్యేశానంధ్యానిత ఇతి, [5]

(౧౨౦౫.) పరబ్రహ్మభూతనారాయణస్యైవధ్యానంపిదధాతి.-

౩౨౦౦. తథా, మైత్రీవరుణీయోపనిషద్దిచ “ఏవం చైవ సర్వ
రేణ్యంధ్రువమచలమమృతం విష్ణుసంజ్ఞం సర్వాధా
రంధాను” ఇతి,-

౪౨౦౧. ధ్రువశ్వాచలత్వాదిపిశిష్టతయా వేదాన్తోదితస్య [10]
వస్తునోవిష్ణుసంజ్ఞత్వంవిధీయతే.

(౧౨౦౧.) } ౪౨౦౨. అథ, సూర్వపక్షోదాహృత స్రుతీర్వాచనస్తే (అతః)
(౧౨౦౫.) } ఇత్యాదినా.-

౪౨౦౩. (అతః).-“కారణవాక్యైః, శ్రీపురుషసూత్రేన, అనన్యా
ర్థనారాయణానువాకాదిభిశ్చ, [15]

౪౨౦౪. నారాయణస్యపరమకారణత్వేన ప్రతిపన్నత్వాత్,

౪౨౦౫. బ్రహ్మశివయోస్తత్సృజ్యత్వో సంహార్యత్వాదిత్ర
వణాచ్చ” ఇత్యర్థః.-

(౧౨౦౨) ౪౨౦౬. (“ప్రాణమ్”-) ఇత్యాదిశ్రుతేరర్థంసంగ్రహేణాహ
(సర్వకారణ-) ఇతి. [20]

(౧౨౦౩) ౪౨౦౭. (ఉపసంహృత్య).-“పరమాత్మని(వికారజాతో) పసం
హారమనుసన్ధాయ” ఇత్యర్థః.

(౧౨౦౪) ౪౨౦౮. (సర్వస్యేశానంధ్యానిత-) ఇతి, “సర్వస్యవశీ”
ఇతిపూరకవాక్యాన్వయప్రదర్శనమ్.

(౧౨౦౫) ౪౨౦౯. తదర్థమాహ(పర-)ఇతి. [25]

౧॥ అథ - శిఖోప. ౨॥ మైత్రా - ౩॥ బృ - ఉ - ౬ - ౪ - ౨౧.

మూ - ౧ - కరణ - ౧౪.౨ - ర్వవికార - ౧ - ౬.

వ్యా - ౧ - అథమై - ౯. మైత్రాయణీ - ౩ - ౮. ౨ - దివవితంస - ౩ - ౮.
౯. దివతత్త్వవి - ౪ - ౫. చ - ౧ - ౨౪. ౩ - అతఃపూ - ౮.౪ - వాక్యేశ్రీ-౧-౨ - ౮
౫ - తత్సంహార-౬ - సపూర - ౩ - ౪ - ౫. సర్వార్థపూ - ౯.

(౧౨౦౬.) “పతింవిశ్వస్య”^౧ “నతస్యేశేకశ్చన”^౨ ఇతి తస్యైవసర్వేశా
నతాప్రతిపాదితాః:-

(౧౨౦౭.) అతపవ “సర్వైశ్వస్యసంపన్నః సర్వైశ్వరశ్శమ్మురాకాశమ
ధ్యేధ్యేయః”^౩ ఇతినారాయణస్యైవపరమకారణస్యశమ్ము[^౪]
శబ్దవాచ్యస్యధ్యానంవిధీయతే:-

(౧౨౦౮.) “కశ్చధ్యేయః”^౪ ఇత్యాదభ్యుక్తాకారణమధ్యేయః”^౫ ఇతికార్య
స్యఅధ్యేయతాపూర్వక కారణైకధ్యేయతాపరత్వాత్ వా
క్యస్య:-

(౧౨౦౯) ౪౨౩౦. “ఈశానత్వాదికంనారాయణస్యైవముఖ్యమితి,
౪౨౩౧. [ఈశానా]దిశబ్దాస్తస్యైవవాచకాః” ఇత్యాహ (పతి
మ్-) ఇతి. [ఇతి.-

(౧౨౧౦) ౪౨౩౨. (“సర్వైశ్వస్య”) ఇత్యాదివాక్య^౧స్వార్థమాహ (అత)
౪౨౩౩. “విశ్వా^౨క్షంవిశ్వశమ్మువమ్”^౩ ఇతినారాయణ^౪వాచ
కత్వేనశమ్ముశబ్దప్రయోగదర్శనాత్, [15]
౪౨౩౪. “శమ్ముస్వయమ్ముద్భ్రు^౫హిణః”^౬ ఇత్యర్థాస్తరవిషయ
త్వేననిఖణ్ణుదర్శనాచ్చ” ఇతిభావః.

(౧౨౧౧) ౪౨౩౫. “శమ్మురాకాశమధ్యేధ్యేయః”^౭ ఇతి వాక్యేకారణత్వ
మపివిధేయంస్యాత్” ఇత్యత్రాహ (“కశ్చ”-) ఇతి:-
౪౨౩౬. “కారణత్వానువాదేనధ్యేయతావిధిపరమిదంవా”^౮
క్యంప్రతీయతే,-

౪౨౩౭. “కశ్చధ్యేయః”^౯ కారణంతుధ్యేయః”^{౧౦} ఇతిప్రశ్నప్రతి
పచనాభ్యామ్;-

౪౨౩౮. నహి, కింకారణమ్? ఇత్యత్రప్రశ్నస్య, ఇదంకారణమితి^{౧౧}
ప్రతిపచనంశ్రూయతే; [25]

౪౨౩౯. తస్మాత్, కారణత్వానువాదేనధ్యేయత్వంవిధీయతఇ
తి నిశ్చీయతే,

౧॥త్వై - నా - ౬ - ౧౧. ॥త్వై - నా - ౬ - ౧ - ౯. ౩॥అథ - శిఖోప. ౪॥ అథ -
శిఖోప. ౫॥అథ - శిఖోప. ౬॥త్వై - నా-౬ - ౧౧. ౭॥

^౧ మూ - ౧ - ఏవ - ౨౯. ౨ - క౦కారణస్యధ్యే - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. [30]

వ్యా - ౧ - స్వ - ౩౯. ౨ - ఖ౦వి - ౯ - ౧౦. ౩ - వాచిత్యే - ౩ - ౮ - ౯.
౪ - న - ౯౯. ౫ - అత - ౮ - ౯ - ౯. ౬ - పతి - ౧ - ౨౯.

(౧౨౦౯.) తస్యైవనారాయణస్య,

(౧౨౧౦.) పరమకారణతాశమ్ముశబ్దవాచ్యతాచపరమకారణ ప్రతిపాదనై
కపరేనారాయణానువాకపవప్రతిపన్నాభితి,

(౧౨౧౧.) తద్విరోధ్యధౌ న్తరఃపరికల్పనమ్, కారణస్యైవ క్షేయత్వవిధి [౩]
వాక్యే నయుజ్యతే.-

౪౨౦౦. కారణత్వానువాదశ్చ, తత్ప్రతిపాదకవాక్యాన్తరసా
పేక్షః;-

౪౨౦౧. అతః, తదానుగుణ్యేనా ౨. నువాదక ర్తవ్యః 'ఇత్వనువాద
రూప'త్వాన్నారాయణస్యైవ క్షేయత్వవిధిః 'ఇత్యర్థః.

(౧౨౦౯) ౪౨౦౨. "అనువాదరూపత్వమస్తు, తథాపి శివోపపకారణత్వేనా
నూద్యతామ్" ఇత్యత్రాహ (తస్యైవ-) ఇతి.

(౧౨౧౦) ౪౨౦౩. (పరమకారణతాశమ్ముశబ్దవాచ్యతాచ-) ఇతి-

౪౨౦౪. అయమభిప్రాయః:- "అనువాదరూపత్వేనవాక్యాన్తర
సాపేక్షత్వాత్, తద్విరుద్ధార్థప్రతిపాదనాయోగాత్,

౪౨౦౫. నారాయణస్యైవ క్షేయత్వవిధిః;-

౪౨౦౬. కారణత్వంవిధీయతాంనాను,

౪౨౦౭. తథాపి, [సద్-బ్రహ్మ-౨^వత్త్వా]దిశబ్దవత్, శమ్ముశబ్దస్య
సామాన్యశబ్దత్వాత్ నారాయణపవపర్యససానన్యా
యమ్" ఇతి. [౨౦]

౪౨౦౮. "శివాదిశబ్దానాం నారాయణశబ్దాపేక్షయాసాధార
ణత్వాత్.

౪౨౦౯. బహ్వీమాపనిషత్సునారాయణాదిశబ్దాద్యైశాత్,

౪౨౧౦. తత్రాప్యేకైకత్రనారాయణశబ్దాభ్యాసాచ్చ,

౪౨౧౧. తదానుగుణ్యేనార్థోవర్ణనీయః" ఇతిచాత్రానుసంధేయమ్.

మూ - ౧ - ప్రతిపాదకపరత్వమ్ - ౧. పరి - ౪ - ౫ - ౧౧౯.

౨ - త్వవిధిపరవా - ౧ - ౨.

హ్య - ౧ - త్వత్కారణస్యై - ౯. ౨ - వికవివ - ౪ - ౫. ౩ - ఆత్మ - ౩౪.

(౧౨౧౨) యదపి, “తతోయదు త్తరతరమ్”^౧ ఇత్యత్ర, పురుషోదన్యస్య పర
తరత్వం ప్రతీయతే” ఇత్యభ్యధాయి:-

(౧౨౧౩) తదపి, “యస్మాత్పరన్నాపరమ స్తి కిచ్చిద్యస్మాన్నాణీయోనజ్ఞ్యా
యో స్తి కశ్చిత్”^౨, - [5]

(౧౨౧౪) “యస్మాత్ - అపరమ్ - యస్మాత్ - అన్యత్ - కిచ్చిదపి పరం నా స్తి -
కేనాపి ప్రకారేణ పురుషవ్యతిరిక్తస్య పరత్వం నా స్తి” ఇత్యర్థః.

(౧౨౧౨) } ౪౨౫౨. [“తతోయదు త్తరతరమ్”] ఇత్యాది శ్రుతేర్థమాహ
(౧౨౧౬) } (యదపి -) ఇత్యాదినా. -

(౧౨౧౩) ౪౨౫౩. (తదపి) (ప్రత్యుక్తమ్) ఇత్యన్వయః. (౧౨౧౬) [10]

(౧౨౧౪) ౪౨౫౪. “తతోయదు త్తరతరమ్”^౧ ఇత్యాది వాక్యాత్పూర్వం
[“యస్మాత్పరమ్”]^౨ ఇత్యాది వాక్యమ్, -

౪౨౫౫. తస్యార్థం వస్తుమన్వయమాహ (యస్మాదపరమ్ -) ఇతి. -

౪౨౫౬. (యస్మాత్ -) ఇత్యాది పశ్చిమ్యంతపదేన [పర] శబ్దస్యా
న్వయే సతి సమానిషేధోనకృతస్సాన్యత్, - [15]

౪౨౫౭. [అపర] శబ్దేన పశ్చిమ్యంతపదస్యాన్వయే సతి సమాభ్యధి
కోభయనిషేధకృతస్సాన్యత్, -

౪౨౫౮. తథా సతి, “నాన్యపథాః”^౩ ఇతి పురుషవేదనస్యైవ మో
క్షోపాయత్వప్రతిజ్ఞానస్య ప్రాకరణికస్యా ప్యానుగు
ణ్యమ్. - [20]

౪౨౫౯. పశ్చిమ్యంతపదస్యాన్యశబ్దేనాన్వయశ్చ శ్రుతిస్త్వతిషు
దృశ్యతే ఇతి,

౪౨౬౦. “నేత్యేతస్మాదన్యత్పరమ స్తి”^౪ “తస్మాద్ధాన్యం న పరః
కిచ్చినాస”^౫, “ఏకస్సుమంతం యదిహ స్తి కిచ్చిత్”^౬ దమ్య
తో నా స్తి పరంతతోన్యత్”^౭ ఇత్యాదిషు, - [25]

- (౧౨౧౫.) [అణీయ స్త్వమ్]- సూక్ష్మత్వమ్.-
 (౧౨౧౬.) [జ్యాయ స్త్వమ్]- సర్వేశ్వరత్వమ్.-
 (౧౨౧౭.) “సర్వవ్యాపిత్యాత్ సర్వేశ్వరత్వాత్ అస్య, పతద్వ్యతిరిక్త
 స్యకస్యాప్యణీయ స్త్వమ్ జ్యాయ స్త్వఞ్చ నాస్తి” ఇత్యర్థః. [5]
 (౧౨౧౮.) “యస్మాన్మాణీయోనజ్యాయోస్తికశ్చిత్” ఇతి పురుషదన్య
 స్యకస్యాపిజ్యాయ స్త్వం నిషిద్ధమ్ ఇతి,
 (౧౨౧౯.) తస్మాదన్యస్యపరత్వం నయ్యజ్యతే” ఇతి ప్రత్యక్షమ్.

౪౨౬౧. “నతత్సమశ్చాభ్యధికశ్చ దృశ్యతే” ఇతి శ్రుత్యేకా
 ర్థ్యిజ్ఞః. [10]

౪౨౬౨. “యస్మాత్-పరమ్” ఇత్యన్వయేపి, పురుషదన్యస్యపర
 త్వవాదోఽనుపపన్నపవ.

౪౨౬౩. కైశ్చిదేవం వ్యాఖ్యాతమ్, “పరమిత్యుక్తౌ ప్రతినిషేధః,
 అపరమితి సహనిషేధః” ఇతి.-

౪౨౬౪. తదయ్య క్తమ్:- [15]

౪౨౬౫. అన్యపర్యాయస్యాపరశబ్దస్య సమవాచిత్వా స్వార
 స్వాత్,

౪౨౬౬. సమానవిభక్త్యన్తపదయోః స్వతః ప్రాప్తసామానాధి
 కరణ్యభక్త్యాత్,

౪౨౬౭. వ్యధికరణత్వసూచకశబ్దాద్యభావాచ్చ:- [20]

౪౨౬౮. తస్మాత్, యథోక్తపరార్థః

(౧౨౧౫) ౪౨౬౯. (“యస్మాన్మాణీయోనజ్యాయోస్తికశ్చిత్”) ఇ
 త్యేతద్వ్యాచ్యప్తే (అణీయ స్త్వమ్)- ఇతి

(౧౨౧౬) ౪౨౭౦. (జ్యాయ స్త్వమ్)- ఇతి- (జ్యాయ స్త్వమ్) ధారకత్వ
 మ్, నియన్తృత్వాదిగుణైరుత్కృష్టత్వమ్:- [25]

౧॥శ్లో - ౩. ౨॥శ్లో - ౬.

మూ - ౧ - అన్యైవైత - ౨ - ౬. ౨ - స్యచిదణీ-౧. ౩-జ్యాయ స్త్వఞ్చ-౧-౯౯.

వ్యా - ౧ - జ్యాయ స్త్వమితి - ౩ - ౪ - ౫ - ౯౯. ౨-త్వనియ - ౪ - ౫ - ౮.

(౧౨౨౦.) కస్తర్హి అస్యవాక్యస్యార్థః:-

(౧౨౨౧) అస్యప్రకరణస్యోపక్రమే, “తమేవంవిదిత్వాతిమృత్యుమేతి-
నాన్యవస్థావిద్యతే^౧యనాయ”^౨ ఇతిపురుషవేదనస్య అమృత
త్వహేతుతామ్ తద్వ్యతిరిక్తస్యా^౩పథతా^౪ఞ్చప్రతిజ్ఞాయ, [5]
(౧౨౨౨.) “యస్మాత్పరన్నాపరమస్తి^౫ఞ్చిత్... తేనేదంపూర్ణంపురుషే
ణసర్వమ్”^౬ ఇత్యేతదనేనపురుషస్యసర్వస్మాత్ పరత్వంప్రతి
పాదితమ్;-

౪౨౨౧. అత్రచనియంత్రేత్వేన(జ్యాయస్త్యమ్)వివక్షితమ్,

౪౨౨౨. “ప్రశాసితారంసర్వేషామణీయాం సమణీయసామ్”
ఇత్యాదివచనానుసారాత్.-

౪౨౨౩. “యస్మాత్పరన్నాపరమ్”^౭ ఇత్యాదివాక్యే, పురుషా
దన్యస్యపరత్వనిషేధాత్,

౪౨౨౪. తద్విరుద్ధంతదన్యస్యాధికత్వ ప్రతిపాదనపరత్వంవ్యా
హతమ్” ఇత్యర్థః. [15]

(౧౨౨౦) ౪౨౨౫. “యస్మాత్పరమ్”^౮ ఇత్యాదివాక్యేపరత్వనిషేధఃవత్స
మాణిపరవ్యతిరిక్తవిషయః,

౪౨౨౬. “గోబలీవద్ద”^౯ న్యాయాత్” ఇతిశబ్దాన్యాయామ్,

౪౨౨౭. “అనన్యథాసిద్ధస్యైవసంజోగచకత్వాత్,

౪౨౨౮. “తతోయదుత్తరతరమ్”^{౧౦} ఇతివాక్యస్యచాన్యథా^[20]
సిద్ధత్వాత్,

౪౨౨౯. “యస్మాత్పరమ్”^{౧౧} ఇతివాక్యే పరశబ్దోనసంకోచిత
వ్యతిరిక్తసిద్ధాంతినోమతమభిప్రేత్య,

౪౨౩౦. అస్యవాక్యస్యాన్యథానిర్వాహకథమ్”^{౧౨} ఇత్యాహ^{౧౩}
(కస్తర్హి-) ఇతి. [25]

(౧౨౨౧) ౪౨౩౧. అస్యార్థంవక్తుంప్రకరణంయోజయతి (అస్య-) ఇతి.

౧॥శ్లో-౬. ౨॥శ్లో - ౩. ౩॥మ - పృ - ౧౨ - ౧౨౨. ౪॥

౫॥ అథ - శ్లో౧౪.

మూ - ౧ - హేతుతా - ౧. ౨ - ఇచ్చిదితితేనే - ౧. ౩ - ఇత్యస్తే - ౨ - ౧౦.

వా - ౧ - ఆది - ౯౪. ౨ - పరత్వవ్య - ౧. ౩ - థాసిద్ధి - ౮.

(౧౨౨౩.) యతఃపురుషతత్త్వమేవఉత్తరతరం “తతోయమత్తరతరమ్” ౧
పురుషతత్త్వమ్,-

(౧౨౨౪.) తదేవఅరూపమ్,-

(౧౨౨౫.) అనామయమ్,-

(౧౨౨౬.) “యపతద్విదురమృతాస్తేభవన్తిఅభేతరేదుఃఖమేవాపియన్తి”^[9]
‘ఇతిపురుషవేదనస్య అమృతత్వహేతుత్వమ్,-తదితరస్య’చాపభ
త్వప్రతిజ్ఞాతంసహేతుకముపసంహృతమ్.-

(౧౨౨౭.) అన్యథా,

(౧౨౨౮.) ఉపక్రమగతప్రతిజ్ఞాభ్యాం విరుధ్యతే,-

[10]

(౧౨౨౯.) ర౨౮౨. ఉక్తప్రకరణవాక్యానుగుణ్యేన (“తతోయమత్తరతరమ్”)-^౧ఇతివాక్యస్వార్థమాహ (యతః)ఇతి.

(౧౨౩౦.) ర౨౮౩. (అరూపమ్)-కర్మకృతప్రకృతిసమృద్ధరహితత్వైశ్చత్వత్వః.

(౧౨౩౧.) ర౨౮౪. (అనామయమ్)- తత్కృతదుఃఖాదిసమృద్ధరహితమి
త్యర్థః.

[15]

ర౨౮౫. [“తతః”] ఇతివత్సవ్యస్తపదమ్, హేత్వర్థ విరత్నేన
యోజితమ్.

(౧౨౩౨.) ర౨౮౬. అన్యథాదూషణమాహ (అన్యథా-) ఇతి.

(౧౨౩౩.) ర౨౮౭. (ఉపక్రమగతప్రతిజ్ఞాభ్యామ్)- “పురుషవేదనస్యము
క్తిహేతుత్వప్రతిజ్ఞయా,-తదస్య స్యానుపాయత్వప్రతి
జ్ఞాయాచ”ఇత్యర్థః.

ర౨౮౮. హేత్వర్థత్వాభావేనపురుషాదన్యత్వసిద్ధిః-

ర౨౮౯. “ప్రథమాదినిర్దిష్టస్యశాబ్దప్రాధాన్యం వైయాకరణ
న్యాయసిద్ధమ్”ఇతి,

ర౨౯౦. ‘పురుషేణసర్వమ్’^౩ ఇతిసర్వశబ్దార్థస్యజగత్-^[15]

ప్రథమాదినిర్దిష్టత్వాత్,-అవ్యవహితత్వాచ్చ,

ర౨౯౧. తచ్చబ్రహ్మసృతత్పురానుభూత్యప్రైవయక్తత్వాత్,

గాళ్వే - ఉ - ౩ - ౧౮. ౨౧ళ్వే - ఉ - ౩ - ౧౮. ౩|| తై-నా-౬-౧౦-౧౯.

మూ - ౧ - ఇతి - ౬ - ౮౯. ౨ - చ - ౨ - ౪ - ౫ - ౯. చానుపాయత్వప్ర-౧౦.
౩-ముదాకృతం - ౮. ౪ - గత - ౧ - ౬ - ౧౦౯.

[30]

వ్యా - ౧ - సుఖదుఃఖా - ౯. ౨ - పర - ౩ - ౪ - ౫ ౮౯. ౩ - స్వకర్మసి - ౬.
౪ - శబ్దస్యప్రా - ౩ - ౪ - ౫. ౫ - త్వాత్ - ౧.

(౧౨౨౯.) పురుషస్యైవశుద్ధి గుణయోగేనశివశబ్దాభిధేయత్వమ్, “శాశ్వతంశివమచ్యుతమ్”^౧ ఇత్యాదిసాక్షాతమేవ;-

(౧౨౩౦.) పురుషపవశివశబ్దాభిహిత^౨ ఇత్యనన్తరమేవవదతి,

(౧౨౩౧.) “మహాన్ప్రభుర్వైపురుషః సత్వస్వైషప్రవర్తకః”^౩ ఇతి- [5]

౪౨౯౨. [“తతః”] ఇతిపదేన “తేనేదంపూర్ణంపురుషేణసర్వమ్”^౩ ఇతిప్రథమానిర్దిష్టంజగద్వై^౪ హ్యత ఇతి,

౪౨౯౩. జగతఃత్వరఃపరఃపురుషపవాభిధేయతే” ఇతికేచిదాచార్యాః;-

౪౨౯౪. తచ్ఛోపపన్నమ్- [10]

౪౨౯౫. పవమ్, (ఉపక్రమగతప్రతిజ్ఞా)నురోధేన, “యస్మాత్పురమ్”^౪ ఇత్యాదివాక్యకృతాధినిషేధానురోధేనాప,

౪౨౯౬. “తతోయదుత్తరతరమ్”^౫ ఇత్యాదివాక్యంపురుషస్యైవపరత్వపరముక్తమ్.

(౧౨౨౯) ౪౨౯౭. “సర్వాననశిరోగ్రీవః”^౬ ఇత్యాదివాక్యావగతస్య [15] శివశబ్దస్యార్థమాహ (పురుషస్యైవ-) ఇతి.

౪౨౯౮. (ఆది) శబ్దేన “సర్వశ్శర్వశ్శివస్థానః”^౭ “శివంకర్తాస్తు”^౮ ఇత్యాదిప్రయోగోవివక్షితః;-

౪౨౯౯. “సర్వాననశిరోగ్రీవత్వచ్చ, “సహస్రశీర్షాపురుషః”^౯ ఇత్యస్యప్రత్యభిజ్ఞాపకమ్, [20]

౪౩౦౦. భగవచ్ఛబ్దోస్తుపురుషజ్ఞాపకః” ఇత్యనుసంధేయమ్.

(౧౨౩౦) ౪౩౦౧. “ఉత్తరత్రాపిపురుషప్రతిపాదనాచ్చివశబ్దః పురుషపరః” ఇత్యాహ (పురుషః) ఇతి.

(౧౨౩౧) ౪౩౦౨. [“మహాన్ప్రభుర్వైపురుషస్సత్వస్వైషప్రవర్తకః”] ఇత్యత్ర, [25]

౪౩౦౩. [“పషః”] ఇతిపదేనశివశబ్దాధిహితప్రత్యభిజ్ఞాపితః.

౧॥తై - ఉ - నా - ౬ - ౧౧. ౨॥శ్వే - ఉ - ౩ - ౨. ౩॥ తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౧౯. ౪॥శ్వే - ఉ - ౩. ౫॥శ్వే - ఉ - ౩. ౬॥శ్వే - ఉ - ౩. ౭॥సహస్రనా - ౧౮. ౮॥పుణ్యావప్ర. ౯॥తై - పు.

మూ - ౧ - భిధేయ - ౧ - ౪ - ౧౦. ౨ - ఇత్యత్రానన్త - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౩ - వచవద - ౮.

వ్యా - ౧ - హితమితి - ౯. ౨ - రమపు - ౧. ౩ - చ - ౧ - ౪ - ౫ - ౮ - ౯. ౪ - ఆది - ౪ - ౫ - ౮ - ౯. ౫ - ఆది - ౧౯. ౬ఆది - ౧౯. ౭ - తు - ౪ - ౫ - ౯.

(౧౨౩౨.) ఉక్తేనైవన్యాయేన ‘నసన్నచాసంస్థానపవ కేవలః’ ఇత్యాది
సర్వసేయమ్.-

(౧౨౩౩.) కిచ్చు,

౪౩౦౪. ఏవమ్, కారణవాక్యబలాదుపాస్యవిశేషనిర్ణయపర[5]
నారాయణానువాకేనచ నారాయణస్వైర్యవర్తమా
క్తమ్.-

(౧౨౩౨) ౪౩౦౫. “ఏవమ్, దేవతా నైరసాపిపరత్వే, [నసన్నచాసంస్థానప
వకేవలః] ఇతికారణవాక్యమ్,

౪౩౦౬. యువరస్సుమహేశ్వరః ఇత్యుపాస్యవిశేషనిర్ణయ[10]
పరవాక్యత్వాస్తి” ఇత్యత్రాహ (ఉక్తేనైవ) ఇతి.-

౪౩౦౭. “ (ఉక్తేనైవ) న్యాయేనకారణవాక్యైః, -నారాయణ
స్వైవపరమకారణత్వప్రతిపాదనాత్,

౪౩౦౮. అనన్యపరనారాయణానువాకాదిభిః, తస్యైవసర్వస్యా
త్పరత్వనిశ్చయాత్, [15]

౪౩౦౯. బ్రహ్మరుద్రాదీనామ్, తత్సృజ్యత్వసంహార్యత్వ శ్రవ
ణాచ్చ,

౪౩౧౦. అథాన్తరేషుదృష్టప్రయోగానాంశివ-మహేశ్వరాది శ
బ్దానాంసాధారణత్వాత్,

౪౩౧౧. తేషాంనారాయణపరత్వేనప్రయోగదర్శనాత్, [20]

౪౩౧౨. ‘బహ్విషూపనిషత్సునారాయణాది శబ్దనిర్దేశాత్,

౪౩౧౩. ‘ఏకైకతా’పనిషది నారాయణాది శబ్దాభ్యాసాచ్చ,

౪౩౧౪. శివాదిశబ్దోపి, సద్-బ్రహ్మ, శివశబ్దవత్, నారాయణపర్య
వసాయా” ఇత్యర్థః.

(౧౨౩౩.) ౪౩౧౫. తత్ర, “యద్వేదాదాస్వరః” ఇత్యాదివాక్యస్య, నకేవ
లంప్రకరణా నైరవాక్యైర్నారాయణపరత్వనిశ్చయః,

౪౩౧౬. అపితు, తస్యైవపూర్వాపరపర్యాలోచనయాచ,-

నారాయణపరత్వంగమ్యతే” ఇత్యాహ (కిచ్చు-) ఇతి.

॥శ్లో - ఉ-౪-౩ ౫. ౨॥తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪.

వ్యా - ౧ - పురుషత్వ - ౬. ౨ - వేదవేదాన్తైరేనస - ౯. ౩ - సదితివా - ౧౦.
౨ - ౯. ౪ - ఉక్తేనైవన్యాయేనైతికార - ౯. ౫ - బహుషూప - ౧౦. ౬. ఏకతైవోప.
౯. ౭ - పుశబ్దాదివ - ౨.

(౧౨౩౪.) “నతస్యే శేకశ్చన”^౧ ఇతినిరస్తసమాభ్యధిక సమ్భావనస్య పురుషస్య, “అణోరణీయాన్”^౨ ఇతిత్వస్త్రిన్మనువాకే,

(౧౨౩౫.) వేదాద్యంతరూపతయా,

(౧౨౩౬.) వేదబీజభూతప్రణవస్య, [5]

(౧౨౩౭.) ప్రకృతిభూతాకార వాచ్యతయామహేశ్వరత్వం ప్రతిపాద్య,

(౧౨౩౮.) దహరపుణ్డరీకమధ్యస్థాకాశవ ర్తితయోపాస్యత్వము క్తమ్.-

(౧౨౩౪) ౪౩౧౭. “అస్యవాక్యస్యపురుషాదన్యస్యోత్పన్నవరత్వమ్,

౪౩౧౮. ప్రథమానువాకో క్తపురుషవ్యతిర క్త వరత్వనిషేధవా హతమ్” ఇతిదర్శయితుం [“నతస్యే శే”]^౧ ఇత్యాద్యు[10]
క్తమ్.

(౧౨౩౫) ౪౩౧౯. “యద్వేదాదా”^౩ ఇత్యస్యార్థమాహ (వేదాద్యంత)-ఇతి.

౪౩౨౦. “వేదస్యప్రణవః, ఉత్పాదకత్వాదాదిః,

౪౩౨౧. తల్లయస్థానత్వాదంతశ్చ” ఇత్యభిప్రాయేణ (వేదాద్యంతరూపతయా-) ఇత్యుక్తమ్. [15]

(౧౨౩౬) ౪౩౨౨. అతపవ (వేదబీజభూతః) (ప్రణవః).

(౧౨౩౭) ౪౩౨౩. “తస్యప్రకృతిలీనస్య”^౪ ఇతివదంవ్యాచక్షే (ప్రకృతిభూతాకారవాచ్యతయా-) ఇతి-

౪౩౨౪. “ప్రకృతిలీనత్వన్నామ, ప్రకృతిభూతాకారావస్థత్వమ్,

౪౩౨౫. అకారావస్థప్రణవవాచ్యత్వన్నామ, అకారవాచ్య[20]
త్వమేవ” ఇత్యర్థః:-

౪౩౨౬. “అకారేణోచ్యతేవిష్ణు సర్వలోకేశ్వరోహరిః”^౫
అకారోవిష్ణువాచకః”^౬ ఇతి శ్రుతిస్త్యుతివచనాత్,

౪౩౨౭. అకారవాచ్యస్యనారాయణవైవ (మహేశ్వర)త్వము క్తమ్” ఇత్యర్థః. [25]

(౧౨౩౮) ౪౩౨౮. (దహర) ఇతి. - “యద్వేదాదా”^౩ ఇతివాక్యేదేవతాంతరస్యపరత్వకథనాత్,

౪౩౨౯. తదేవ (దహరపుణ్డరీ) కాంతరూపాస్యమ్” ఇతిఃచేత్:-

౧॥ తై - నా - ౬ - ౧ - ౯. ౨॥ కఠ - ఉ - ౨ - ౨౦. ౩॥ తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪;

౪॥ తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪. ౫॥

౬॥

మూ - ౧ - అష్టాన్ - ౧౦౮. ౨ - బీజభూతా - ౪ - ౫. ౩ - కాకాశ - ౧ - ౪ - శాస్త్రవర్తి - ౧౦.

వ్యా - ౧ - స్వ - ౧ - ౨ - ౯౮. ౨ - త్యాదివా - ౩. ౩ - శేష్ - ౮ - ౯.

- (౧౨౩౯.) అయమర్థః:- “సర్వస్యవేదజాతస్యప్రకృతిః, ప్రణవః ఉక్తః,
 (౧౨౪౦.) ప్రణవస్యోచప్రకృతిరకారః;
 (౧౨౪౧.) ప్రణవః కారోవేదః, స్వప్రకృతిభూతే ప్రణవేలీనః;
 (౧౨౪౨.) ప్రణవోవ్యకారవికారభూతః, స్వప్రకృతావకారేలీనః; [5]
 (౧౨౪౩.) “తస్య-¹ ప్రణవప్రకృతిభూతస్యాకారస్య-యః-షరః-
 వాచ్యః-² సపవ-మహేశ్వరః’ ఇతి;-
 (౧౨౪౪.) సర్వవాచకజాతప్రకృతిభూతాకారవాచ్యః, సర్వవాచ్యజాత
 ప్రకృతిభూతనారాయణో-యః-సః-మహేశ్వరః’ ఇత్యర్థః.

౪౩౩౦. “తత్ప్రాప్తి, నారాయణస్యైవ మహేశ్వరత్వప్రతి^[10]
 పాదనాత్,

౪౩౩౧. సపవ(దహరపుణ్డరీ)కేఽపుపాస్యః” ఇత్యర్థః.

- (౧౨౪౫) ౪౩౩౨. “అస్మిన్వాక్యే ప్రణవవేదయోః, అకారప్రణవయోశ్చ
 ప్రకృతివికృతిభావగతమవగతః?,

౪౩౩౩. అకారప్రసజ్గత్పకః?, [15]

౪౩౩౪. తద్వాచ్యత్వపరశ్శబ్దకః?” ఇత్యపేతాయా మాహ
 (అయమర్థః) ఇతి .-

౪౩౩౫. “యద్వేదాదాస్వరః ప్రోక్తోవేదాస్తేచప్రతిష్ఠితః”
 ఇత్యనేనైవప్రకృతివికృతిభావసీద్ధః.

౪౩౩౬. ప్రకృతిలీనస్య” ఇత్యనేనఅకారశ్చవగతః;- [20]

౪౩౩౭. “యఃషరః” ఇతిపరశ్శబ్దేనవాచ్యత్వశ్చవగతమ్;-

౪౩౩౮. “ఇదంపరస్తోత్పరః”³ ఇత్యాదిషుపరశబ్దస్యవాచ్యతార్థ
 త్వాత్:-” ఇత్యర్థః.

- (౧౨౪౬) ౪౩౩౯. తస్మి, “అకారస్యపరఇతివక్తవ్యమ్;

౪౩౪౦. ప్రకృతిలీనస్య” ఇతివచనవ్యక్తేకోభిప్రాయః?; [25]

౪౩౪౧. అకారవాచ్యస్యైవమహేశ్వరత్వే, కథంనారాయణ
 స్యపరత్వసీద్ధిః? ఇత్యత్రాహ(సర్వవాచక-) ఇతి.-

౧|| తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪, ౨|| తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪. ౩||

మూ - ౧ - ఉక్తః - ౧ - ౨ - ౬ - ౯ - ౧౦౪. ౨ - చ - ౧౧ - ౧౨౪. ౩ - అ
 పి - ౧౧ - ౪. ౪ - చప్రణ - ౬ - ౧౦. ౫ - తాకార - ౧౦ - ౧౧. ౬ - వివ - [30]
 ౪ - ౫ - ౯౪. ౭ - కశబ్దజా - ౧౦. ౮ - తోనా - ౧ - ౧౦.

వాన్ - ౧ - వివ - ౪ - ౫ - ౮ - ౯౪.

(౧౨౪౫.) యథోక్తం భగవతా, “అహంకృత్యైస్సజగతః ప్రభవః ప్రళయస్తథా-మత్తః పరతరం నాస్యేత్ కిచ్చిదస్తిధనజ్ఞయ”^౧ -

(౧౨౪౬.) “అక్షరాణామకారోస్తి”^౨ ఇతి,^౩ -

(౧౨౪౭.) “అఇతిబ్రహ్మ”^౩ ఇతి^౪ చ శ్రుతేః [5]

(౧౨౪౮.) “అకారోవై సర్వావాక్”^౪,^౫ ఇతి^౬ చ.

(౧౨౪౯.) వాచకజాతస్యాకారప్రకృతిత్వమ్;-

(౧౨౫౦.) వాచ్యజాతస్య బ్రహ్మప్రకృతిత్వం సుస్పష్టమ్;-

(౧౨౫౧.) అతః, “బ్రహ్మణో అకారవాచ్యతా ప్రతిపాదనాత్, అకారవాచ్యో నారాయణ ఏవ మహేశ్వరః” ఇతి సిద్ధమ్. - [10]

౪౩౪౨. “(వాచ్యజాతప్రకృతిభూతః), (వాచకజాతప్రకృతిభూతేన వాచ్యః” ఇతి జ్ఞాపనమ్, “ప్రకృతిలీనస్య”^౫ ఇతి వచనవ్యక్తే ప్రయోజనమ్;-

౪౩౪౩. (వాచ్యజాతప్రకృతిభూత) స్య నారాయణత్వం వాక్యాస్తరావగతమ్:” ఇతి భావః. [15]

(౧౨౪౫) ౪౩౪౪. భగవతో^౨ వాచ్యజాతప్రకృతిత్వే, అకారో^౩ స్య వాచకజాతప్రకృతిత్వే చ భగవద్వచనమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.

(౧౨౪౬) ౪౩౪౫. [“అక్షరాణామకారో^౨ స్తి”-] ఇతి సేనవాచ్యవాచకభావసంబంధశ్చ లబ్ధః.

(౧౨౪౭) ౪౩౪౬. అకారవాచ్యత్వే శ్రుతిమాహ [“అఇతి బ్రహ్మ”-] ఇతి.

(౧౨౪౮) ౪౩౪౭. అకారస్య వాచకజాతప్రకృతిత్వే పి శ్రుతిమాహ [“అకారోవై”] ఇతి. [ఇత్యర్థః.

(౧౨౪౯) ౪౩౪౮. (వాచకజాతస్యాకార ప్రకృతిత్వమ్-) ఇతి. జ్ఞాయత

(౧౨౫౦) ౪౩౪౯. “బ్రహ్మణో వాచ్యజాతప్రకృతిత్వం శ్రుతిసిద్ధమ్” ఇత్యాహ (వాచ్య-) ఇతి [25]

(౧౨౫౧) ౪౩౫౦. ఉక్తం నిగమయతి (అతః) ఇతి. -

౧౧౧ - ఉ - ౭ - ౬. ౨౧౧ - ఉ - ౧౦ - ౩౩. ౩||

౪||

౫|| తై-నా-౬-౧౦-౨౪.

మూ - ౧ - భగవతా - ౧౯. ౨ - స్తికి - ౮. ౩ - ఇతి - ౮౯. ౪ - చ - ౧౧ - ౧౨. ౫ - చ - ౧౯.

వా - ౧ - ఇస్య పరత్వం చా - ౩. ౨ - నారాయణస్య వా - ౯. ౩ - స్య వా - ౯. ౪ - నారాయణస్య అకార - ౫ - స్మృతి - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౬ - ఉక్తమర్థం - ౩.

(౧౨౫౨.) తస్యైవ “సహస్రశీర్ష దేవమ్” ఇతి కేవలపరతత్త్వ విశేష ప్రతిపాదనపరేణ నారాయణానువాకేన, సర్వస్మాత్ పరత్వం ప్రపజ్ఞితమ్;-

(౧౨౫౩.) అనేన అనన్యపరేణ ప్రతిపాదితమేవ పరతత్త్వమ్;- [5]

(౧౨౫౪.) “అన్యపరేణ సర్వేషు వాక్యేషు కేనాపి శబ్దేన ప్రతీయమానం తదేవేత్యవగమ్యతే” ఇతి, - “శాస్త్రప్రప్యాయావదోశోవామదేవ వత్” ఇతి సూత్రకారేణ నిర్ణీతమ్.-

(౧౨౫౫.) తదేతత్పరం బ్రహ్మ, - క్వచిత్ బ్రహ్మశోవాది శబ్దావగతమితి కేవల బ్రహ్మశివయోర్నవరతత్వప్రసక్తః;- [10]

(౧౨౫౬.) అస్మిన్ననన్యపరే నువాకే, తయోరిన్ద్రాదితుల్యతయా తద్విభూతి త్వప్రతిపాదనాత్;

౪౩౫౧. ఏవమ్, మహేశ్వర శబ్దస్య సాధారణత్వాత్, [మ.

౪౩౫౨. ప్రకరణపర్యాలోచనయాచ, నారాయణపరత్వముక్త

(౧౨౫౭) ౪౩౫౩. “నారాయణస్యైవ తత్తచ్ఛబ్దవాచ్యస్య పరత్వమ్,

౪౩౫౪. ఉత్తరానువాకే కణ్ఠాక్తమపి” ఇత్యాహ (తస్యైవ-) ఇతి.

(౧౨౫౮) ౪౩౫౫. “విశ్వాధికోరుద్రోమహర్షిః” “ప్రజావతిః ప్రజాఅస్య జత” ఇత్యాదిష్యన్యేష్యపి వాక్యేషు,

౪౩౫౬. శివాదేవకారణత్వమాశంక్యాహ (అనేన-) ఇతి.

౪౩౫౭. “విశ్వాధికోరుద్రః” ఇత్యాదివాక్యాన్యపి, [20]

౪౩౫౮. అన్యపరత్వాత్, - ఉత్తరానుగుణత్వేన వర్ణనీయాని” ఇత్యర్థః.

(౧౨౫౯) ౪౩౫౯. “కేనాపి శబ్దేన ప్రతీయమానం తదేవాస్తు,-

౪౩౬౦. తతః కిమ్?” ఇత్యత్రాహ (తదేతత్-) ఇతి.

(౧౨౬౦) ౪౩౬౧. (ఇన్ద్రాదితుల్యతయా-) ఇతి. [25]

౪౩౬౨. (ఆది) శబ్దేన విశ్వముక్తాత్తవివక్షా.

౧॥ తై - సా - ౬ - ౧౧. ౨॥ బ్ర - సూ - ౧ - ౧ - ౩౧. ౩॥ తై - సా - ౬ - ౧౦ - ౧౯. ౪॥ అకా - ౧౮ - ౧.

మూ - ౧ - పర - ౧౧ - ౧౨న. పరత్వ - ౮ - ౧౦. ౨ - పరత్వం - ౨ - ౧౧ - ౧౨. ౩ - సర్వవా - ౧ - ౨. ౪ - అపి - ౪ - ౫న. ౫ అపి - ౧ - ౨ - ౪న. ౬ - దవగ - ౧౧. ౭ - తత్వ - ౧౧ - ౧౨. త్వప్రసక్తి - ౧. ౮ - తస్మిన్న - ౧.

వ్యా - ౧ - తత్ప్రక - ౯. ౨వ - ౪ - ౫న. ౩ - తత్ - ౩ - ౮న. ౪ - త్త్వి - ౯.

(౧౨౫౭.) క్వచిత్, ఆకాశ¹ప్రాణాదిశబ్దేనపరంబ్రహ్మభిహితమ్ ఇతి భూతాకాశప్రాణాః దేర్యథానపరత్వమ్.

(౧౨౫౮) ౪౩౬౩. ప్రసిద్ధబ్రహ్మశివయోగపరత్వాభావేదృష్టోస్త మాహ (క్వచిత్ -) ఇతి- [5]

౪౩౬౪. “విశ్వాధికోరుద్రః”^౧ ఇత్యస్యాయమర్థః:-

౪౩౬౫. 1. ఆత్మ, “సనోదేవశ్శుభయాస్తృత్యాసంయునక్తు”

2. ఇతి స్వాభిమతప్రార్థనాతాత్పర్యాత్,

౪౩౬౬. హిరణ్యగర్భంప్రతికారణత్వమనూద్యతావపః:-

౪౩౬౭. అనువాదస్యచ, వాక్యాంతరసాపేక్షస్యతదానుగు[10]

ణ్యేనవర్ణనీయత్వాత్,

౪౩౬౮. కేనచిద్గుణయోగేన [రుద్ర] శబ్దోనారాయణపరః:-

౪౩౬౯. చతుర్ముఖకారణత్వంచతస్యైవేతి స్పష్టంపశ్యతః:-

౪౩౭౦. “అవశ్యత్ స్వస్థాత్ జాయమానమ్” ఇత్యధ్యాహారః,

౪౩౭౧. ఏవంవాయోజనాః:- “[రుద్ర] శబ్దఃప్రసిద్ధరుద్రపరపవ,

౪౩౭౨. “సచ, - “మహర్షిః”-త్రికాలజ్ఞానవత్తయాసర్వోత్కృష్టః,

౪౩౭౩. “సః, - స్వకారణభూతంహిరణ్యగర్భమపి,

కాలత్రయజ్ఞానవత్వాజ్జాయమానావస్థమవశ్యత్;

౪౩౭౪. యఏవమవశ్యత్ - సః-శుభయాస్తృత్యా-భగవత్ [20]

స్తరణేన, - మాం-సంయునక్తు” ఇత్యర్థః.

౪౩౭౫. “ఈశ్వరాద్ధానమన్విచ్ఛేత్”³ “ఉపాసోహంసదా

విప్రాఃఉపాయోన్మిహశేస్తుతా”^౪ “శబ్దరస్యతు

యోభక్తస్సప్రజన్మాన్తరన్నరః-తస్యైవతుప్రసాదేన

విష్ణుభక్తస్సజాయతే”^౫ ఇత్యాదిభిః, [25]

౪౩౭౬. రుద్రస్యభగవద్ధానప్రదత్వప్రతిపాదనాత్;-

౧॥ తై - సా - ౬ - ౧౦ - ౧౯. ౨॥ తై - సా - ౬ - ౧౦, ౧౯. ౩॥ బ్రహ్మజ్ఞాన - ౪॥ హరి - వం - కై - ౨౦౦ - ౧౪. ౫॥

మూ - ౧ - ఆది - ౮౯. ౨ - దేవత్వవిశేషస్యయ - ౧. దేర్షయథా - ౧౨. వ్యా - ౧ - అత్ర - ౧౯. ౨ - వివమను - ౯. ౩ - దృశ్యతే - ౯. ౪ - సచ-౪-౫. ౯. ౫ - సః - ౯౯. ౬ - ప్రిన్ హరాస్తృతః-పా. ౭-క్రొద్రజా - ౯. క్రింద్రజా - ౪ - ౫.

(౧౭౫౮) యత్పునరిదమాశక్తిః-తమ్:-

“అథయదిక్షహస్త్రిన్ బ్రహ్మపురేదహరంపుణ్డతీకంవేన్మనహరో
స్త్రిన్నస్తజాకాశస్తస్త్రిన్యదస్తస్తదస్వేష్టవ్యతద్వానవిజిజ్ఞాసిత
వ్యమ్” ఇత్యత్రఅకాశశబ్దేన జగదుపాదానకారణంప్రతిపాద్య,

(౧౭౫౯) తదస్తర్వర్తినః కస్యచిత్తత్త్వవిశేషస్య, అస్వేష్టవ్యతాప్రతిపా
ద్యతే:-

(౧౭౬౦) అస్యాకాశస్యనామరూపయోర్నిర్వోభ్యత్వోశ్రవణాత్,
పురుషసూక్తేపురుషస్య, నామరూపయోగీకర్తృత్వదర్శనాచ్చ-

(౧౭౬౧) అకాశపర్యాయభూతాత్ పురుషోదవ్యస్య అస్వేష్టవ్యత^[10]
యాఉపాస్యోత్పంప్రతీయతే” ఇతి:-

౪౩౭౭. హిరణ్యగర్భకారణోత్పవాదినఃప్రప్తవ్యాః,

౪౩౭౮. “కేమ్, అజ్ఞాస్తర్వర్తీస్సప్తిః “ప్రజాపతిఃప్రజాలస్య
జత” ఇత్యుచ్యతే;

౪౩౭౯. ఉత, పరమకారణచ్చముచ్యతే;” ఇతి:- ^[11]

౪౩౮౦. ప్రథమగత్యాన్వేష్యపేతః;

౪౩౮౧. ద్వితీయస్తు, ప్రజాపత్యాదిశబ్దానాంసాధారణత్వాత్,
అన్యత్రచచతుర్ముఖాదేఃస్వచ్ఛాత్వాదిశ్రవణాచ్చ,

౪౩౮౨. బహుకారణవాక్యాదీరోధేననేయఇతిప్రత్యుక్తఇతి.

(౧౭౫౮) ౪౩౮౩. అథ, వ్యోమాతీతవాచకమృదిగ్రాహయః, ^[20]

౪౩౮౪. “తంసమూలమున్నులయితుంతత్పరిపాటిముషన్యస్యతి
(యత్పునః-) ఇతి.

(౧౭౬౦) ౪౩౮౫. “అకాశాస్తర్వర్తినఃకస్యచిదస్వేష్టవ్యతాస్యాత్:-

౪౩౮౬. తతఃకేమ్?” ఇత్యత్రాహ(అస్య) ఇతి.

౧॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧ - ౧. ౨॥ అకా - ౧౭ - ౧.

మూ - ౧ - చిదస్వే - ౧. చిత్రత్వస్యాస్వే - ౧౧. ౨ - ప్రతిపాదనాత్ - ౧. ౩ -
షస్యాన్యత్రాస్వే - ౧. ౪ - త్వచ్ఛాప్రతిపాద్యత ఇ - ౧. త్వచ్ఛాప్రతీ - ౯.

వ్యా - ౧ - త్వ - ౨ - ౪ - ౫ - ౮౪. ౨ - ఇతి - ౮౪. ౩ ఇతితే - ౧. ౪ - చ -
౪ - ౫౪. ౫ - అది - ౧ - ౩౪. ౬ - తరి - ౧ - ౨ - ౪౪.

(౧౨౬౨.) అనధీతవేదానామదృష్టశా¹ ప్రతిద్రామిదభోచ్ఛద్యమ్:-

(౧౨౬౩.) యతఃతత్రశ్రుతిరేవాస్యపరిహరమాహ;-

(౧౨౬౪.) వాక్యకారశ్చ:-

(౧౨౬౫.) “దహరోస్మిన్నన్తరో² కాశఃకిన్తదత్రవిద్యతేయదన్వేష్టవ్యమ్ [౧]
యద్వావవిజిజ్ఞాసితవ్యమ్”³ ఇతి చోదితే,

(౧౨౬౬.) యావాన్వాఅయమాకాశస్తావానేషోన్తర్హృదయఆకాశః⁴
ఇత్యాదినా,

(౧౨౬౭.) అస్యా కాశశబ్దవాచ్యస్యపరమపురుషస్య అనవధికమహత్వమ్,
సకలజగత్కారణతయా సకలజగదాధారత్వం ప్రతిపాద్య,

(౧౨౬౮.) తస్మిన్ కామా⁵ సుమాహితాః⁶ ఇతి, అపహతపాప్తత్వాది, ప్ర
త్యకామశబ్దే ని సత్యసజల్ప⁷ త్వపర్యంతగుణాష్టకం నిహితమితి,

(౧౨౬౯) ౪౩౮౭. ఏతత్ప్రతిక్షిపతి(అనధీత-)ఇతి:- [ఇతి:-

౪౩౮౮. (అనధీతవేదానామదృష్ట శా¹ ప్రతిద్రామిదంచోద్యమ్-)

౪౩౮౯. దహరవిద్యాయాః పూర్వాపర¹ వాక్యమప్యనధీతమ్,

౪౩౯౦. వాక్యకారగ్రాహదయశ్చైవృష్టాస్తైరితిభావః.

(౧౨౭౩) ౪౩౯౧. కథమిత్యత్రాహ(యతః)ఇతి. [ఇతి.

(౧౨౭౪) ౪౩౯౨. కథంశ్రుతిరేవపరిహరతీత్యత్రాహ (దహరో² స్మిన్-

(౧౨౭౬) ౪౩౯౩. (అస్యాకాశశబ్దవాచ్యస్య-)ఇతి, “వత్సయమాణగుణజా
తమ్, ఆకాశాన్తర్హృత్స్వతన్త్రవస్త్వ³ త్తరగతమ్”^[20]
ఇతిశక్తాశమనాయ.-

౪౩౯౪. “యావాన్వా అయమాకాశస్తావానేషోన్తర్హృద
యఆకాశః”⁴ ఇతివాక్యస్థాకాశశబ్దేనపూర్వోక్తఆకా
శశబ్దస్తాన్రితఃస్పష్టమ్.

౧॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧ - ౨. ౨॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧ - ౩. ౩॥

మా - ౧ - స్త్రాణామిదం - ౨ - ౪ - ౫ - ౧౨. ౨ - యతః ప్రత్యైవాస్యశ్రుతిరేవపరిహర-
యతః ప్రత్యైవశ్రు - ౬. ౩ - స్వర్వేసమా - ౮. ౪ త్యాదిగుణా - ౧. త్వ - ౬ - ౮ - ౧౦
౧౨౯.

వాక్ - ౧ - వాక్య - ౧ - ౨ - ౪ - ౫౯. ౨ - తర్గతమిదం. ౩ - శబ్ద - ౯౯.

(౧౨౬౯) పరమపురుషవత్, పరమపురుషః గుణాష్టకస్యాపివృథాస్విజ్ఞాసి
తస్య తావత్ప్రతిపాదయిషయా, తస్మిన్యదస్తవ్యవస్తేప్రవృత్తమ్^౧
ఇత్యుక్తమ్^౨ ఇతి శ్రుత్యైవ సర్వం పరిహృతమ్.

(౧౨౭౦) ఏతదుక్తంభవతి, “కిన్తవస్తవ్యతేయవస్తేప్రవృత్తమ్^౩ ఇత్య[3]
స్యచోద్యస్య,

(౧౨౭౧) “తస్మిన్ సర్వస్య జగతః సప్తత్వమ్,^౪ ఆధారత్వమ్,^౫ నియన్తృ
త్వమ్,^౬ శేషిత్వమ్, అపహతపాస్తత్వాదయోగుణాశ్చ విద్యస్తే^౭
ఇతి పరిహరః^౮” ఇతి. - [దేశః^౯ ఇతి. -

(౧౨౭౨) తథాచ వాక్యకారవచనమ్, “తస్మిన్యదస్తవ్య^{౧౦} ఇతి కామవ్యవ
కామ్యస్త ఇతి కామాః అపహతపాస్తత్వాదయోగుణాః ఇత్యర్థః.

(౧౨౭౩) ఏతదుక్తంభవతి, “[[యత్] ఏతద్దహరాకాశశబ్దాభిధేయమ్,

(౧౨౭౪) ౪౩౯౫. నను, “కిన్తవస్తవ్యతే^{౧౧} ఇతి చోద్యానస్తవమ్,
౪౩౯౬. “ఉభే అస్మిన్ద్వావాపుభివీ అస్తరేవ సమాహితే^{౧౨}
ఇత్యాది నా, ద్వావాపుభివీవిద్యున్నక్షత్రాదీనా^{౧౩}
మాకాశవర్తిత్వం ప్రతీయత ఇతి,

౪౩౯౭. నగుణజాతస్య ప్రతీతిః” ఇతి శబ్దాయామాహ (ఏత
దుక్తంభవతి) ఇతి. -

౪౩౯౮. “ఉక్తమ్యపుభివ్యాదీనాం (సప్తత్వం) (ధార)కత్వాది
గుణగణః (అపహతపాస్తత్వా) దిగుణగణశ్చ వివక్షీ^{౧౪}
తః” ఇత్యర్థః.

(౧౨౭౫) ౪౩౯౯. “కథం వాక్యకారేణ పరిహృతమ్^{౧౫}” ఇత్యత్రాహ
(తథాచ-) ఇతి. -

౪౪౦౦. “కామ్యస్మృహస్తరాకామాః”^{౧౬} ఇతి నిఘంటుః.

(౧౨౭౬) ౪౪౦౧. “గుణివృత్తిరేకేణ కథం గుణానాముపాస్యత్వమ్^{౧౭}”
ఇతి శబ్దాయామాహ (ఏతదుక్తమ్-) ఇతి. -

౧॥ ఛా - ఉ - య - ౧ - ౧. ౨॥ ఛా - ఉ - య - ౧ - ౨. ౩॥ వాక్య - ౪॥ ఛా -
ఉ - య - ౧ - ౩. ౫॥

మూ - ౧ - నిహితస్య గుణా - ౧. ౨ - వి - ౧ - ౨ - య - ౧౦౯. ౩ - ఉక్తమితి -
౧౦౯. ౪ - అస్య - ౧౦౯. ౫ - అస్మిన్ - ౧౨. ౬ - సర్వస్య జగతః - ౧ - ౬౯. ౭ - సర్వజగ
దాథా - ౧ - ౬. ౮ - సర్వనియ - ౧ - ౬. ౯ - సర్వశేషి - ౧ - ౬. ౧౦ - ఇతి - ౧ -
౬౯. ౧౧ - తేజత - ౧౨. ౧౨ - చదవావ్యవస్థి - ౧౨.

వ్యా - ౧ - విత్వా - ౧ - ౨ - య - ౯. ౨ - ఉక్త - ౯౯.

(౧౨౭౪) నిఖలజగదుదయవిభవలయలీలమ్, పరంబ్రహ్మ, తస్మిన్ [యత్] అ
స్తరిహితమ్, అనవధికాతిశయమ్, అపహతపాప్త త్యాదిగుణా
ప్రకమ్, [తత్] ఉభయమవ్యస్వేప్రవ్యమ్ విజిజ్ఞాసితవ్యమ్” ఇతి.-

౪౪౦౨. (ఉభయమవ్యస్వేప్రవ్యమ్):- [చేన్మ:-

“తచ్ఛబ్దనిర్దిష్టస్యైవాస్వేప్రవ్యత్వానోభయమ్” ఇతి

౪౪౦౩. తచ్ఛబ్దః ఉభయపరోనేయః;

౪౪౦౪. “యచ్ఛబ్దనిర్దిష్టంగుణాప్రకమేవేతి, - తచ్ఛబ్దో గుణమా
‘త్రపరః’ ఇతిచేన్మ:-

౪౪౦౫. యచ్ఛబ్దపరోభయపరః. [10]

౪౪౦౬. నను, “[యః]-ఆకాశః-[యత్]-గుణజాతమ్, ఇతిపుల్లిజ్ఞ
నపుంసకరూప యచ్ఛబ్దద్వయంస్యాత్;-

౪౪౦౭. తదత్రనాస్తి.” ఇతిచేత్;-

౪౪౦౮. “త్యదాదీనైర్వైర్విత్వమ్” ఇతిత్యదాదీనామేకశే
షత్వవిధానాత్, [15]

౪౪౦౯. తదన్యతమయచ్ఛబ్దస్యైకశేషత్వమవగమ్యతే;

౪౪౧౦. “నపుంసకమనపుంసకేనైకవచ్ఛాన్యతరస్యామ్” ఇతి
సూత్రేణనపుంసకశబ్దసన్నిపాతే,

౪౪౧౧. నపుంసకస్యైకశేష్యమ్, - ఏకత్వేనైకవద్భావశ్చవిధీ
యతే ఇతి, [20]

౪౪౧౨. అత్ర, [యః]-[యత్]- ఇతిపుల్లిజ్ఞనపుంసకరూపయచ్ఛబ్ద
ద్వయోపనిపాతే,

౪౪౧౩. [యత్] ఇతినపుంసకస్యైకశేష్యమ్, - ఏకవద్భావశ్చేతి
నిశ్చయతే,

౪౪౧౪. తస్మాత్, యచ్ఛబ్దేనోభయంవివక్షితమితి. [25]

(౧౨౭౪) ౪౪౧౫. (నిఖలజగదుదయ-) ఇత్యాదివిశేషణమ్,

౪౪౧౬. “ఆకాశోహవైనామరూపయోర్నిర్వహితా” ఇతిశ్రు
త్యుక్తస్మారణమ్.

౧॥ అష్టా - ౧ - ౨ - ౬౯. ౨॥ అష్టా - ౧ - ౨ - ౭౨. ౩॥ ఛా - ఉ - ౮ - ౧౪.

మూ - ౧ - యాసక్త్యైయగుణా - ౧. యాపహ - ౮. అలపి - ౧౯.

వ్యా - ౧ - వ్యమితే - ౧ - ౨. ౨ - ౪ - ౪ - ౫ - ౯౯. ౩ - లిజ్జయ - ౬. ౪ -

త్వ - ౨ - ౮ - ౯౯. ౫ - షత్వంవికప - ౯.

(౧౨౭౫.) యథావా, ఆకయభవోత్పానమను విద్యప్రజన్వేతాంశ్చస
త్యాన్ కామాంస్తేషాంసర్వేషులోకేషు కామచారోభవతి" ఇతి.

(౧౨౭౬.) ౪౪౧౭. నను "ఉభయస్యాన్వేష్యత్యే ప్రామాణికేనతీహి
యచ్ఛబ్దస్త్యైవనిర్వాహకార్యః?" ఇత్యత్రాహ(య [౩]
థావా-) ఇతి.-

౪౪౧౮. ఛాన్దోగ్యే "ఆకాశశబ్దస్యపరమాత్మపరత్వమాశ్రిత్య
హి,-

౪౪౧౯. సర్వత్రా కాశశబ్దానాంపరమాత్మపరత్వ మాపాద్య,

౪౪౨౦. తదన్తర్వర్తినిస్సత్త్వో వత్త్వన్తరత్వం వ్యో[10]
మాతీతవాదిభిరుచ్యతే;

౪౪౨౧. అత్ర, ఛాన్దోగ్యశ్రుతినిర్వాహదేవతేషాంమూలఘా
తకృతః" ఇత్యభిప్రాయే "నైతావతావిరతిః;

౪౪౨౨. యత్ర, ఆకాశశబ్దనిర్దిష్టస్యపరమాత్మాసాధారణగుణశ్ర
వణమ్, [15]

౪౪౨౩. తత్ర, స్వారస్యభక్తేనాకాశశబ్దస్యపరమాత్మపరత్వమా
శ్రీయతే;

౪౪౨౪. అన్యత్రతు, - ప్రసిద్ధిప్రాచుర్యాత్స్వతఃప్రాప్తపవాధ
స్సీప్తకృతః" ఇత్యర్థః.

౪౪౨౫. అనేన, "తత్రాపి* దహరంగనంవిశోకస్తస్మిన్" [20]
స్తస్తమపాసితవ్యమ్" ఇత్యత్ర,

౪౪౨౬. విశోకశబ్దేన, "విశోకోవిజిఘ్నతోపపాసః" ఇత్యాది
సమానప్రకరణోక్తగుణోద్గరణాత్,

౪౪౨౭. తదన్తర్వర్తినిగుణజాతస్యాన్వేష్యత్యంతప్రసిద్ధమ్;

౪౪౨౮. తస్యాకాశశబ్దనిర్దిష్టస్యాకారవాచ్యత్వాత్, నా [25]
రాయణస్యమహేశ్వరత్వఘ్నక్తమ్;

౧॥థా - ఉ - ౮ - ౧-౬. ౨॥తై-నా-౬-౧౦-౨౩. ౩॥థా - ఉ - ౮ - ౧ - ౫.

వ్యా - ౧ - త్వేతిమీషామావశ్యకేనతియ - ౯. ౨ - పర్యస్తత్వమా-౧ - ౨. పరత్వం
హ్యైతి - ౮. ౩ - పర్యస్తపరత్వ - ౧ - ౨. ౪ - ఇతావ - ౮. ౫ - స్వీక్రియతే - ౩. ౬ -
స్తార - ౪ - ౫. ౭ - సోపాస్యత్వంప్ర - ౩. * "దహరం" ఇతి - పా.

(౧౨౭౬.) “యః పునః,

(౧౨౭౭.) కారణనైవ్యధ్యేయతాప్రతిపాదనపరేవాక్యే,

(౧౨౭౮.) విష్ణోరనన్యపరవాక్యప్రతిపాదితపరతత్త్వభూతస్యకార్యమధ్యే
నివేశః, [5]

౪౪౨౯. “యద్వేదాదా”^౧ ఇతి, యత్రతు, - ఆకాశశబ్దనిర్దిష్టస్య
పరమాత్మాసాధారణగుణాశ్రవణమ్;

౪౪౩౦. తత్ర, ఆకాశశబ్దస్య ప్రసిద్ధార్థపరత్వాత్, తదస్తర్వర్తి
నోనారాయణత్వంస్యాదిచిచ్ఛితమ్.

(౧౨౭౯) ౪౪౩౧. అథ, “బ్రహ్మవిష్ణురుద్రేద్వా”^౨ స్తేనర్వేసం ప్రసూయస్తే”
ఇతి విష్ణోఃకార్యత్వశ్రవణా త్పరత్వవైకల్యశఙ్కాం
వృద్ధస్యతి(యఃపునః)ఇతి.

(౧౨౮౦) ౪౪౩౨. (కారణ*సృజ్యేయతాప్రతిపాదనపరేవాక్యే) ఇతి.-
౪౪౩౩. “కశ్చధ్యేయః-కారణంతుధ్యేయః”^౩ ఇతికారణత్వా
నువాదేనధ్యేయతావిధ్యన్యపరత్వాద్వాక్యాంత [15]
రసాపేక్షో^౪ నువాదఃతదానుగుణ్యేనస్యాదితి,

౪౪౩౪. (అనన్యపరవా)క్యోక్తం నారాయణనైవ్య పరత్వం
స్థితమ్;-

౪౪౩౫. తాస్యస్వేచ్ఛయాలోకరత్వార్థమవతారఇతిశ్రుతిస్త్యై
తిషూక్తః; [20]

౪౪౩౬. తత్ర, “బ్రహ్మానిమేవ్యతీతానిజన్మానితవచార్జున”^౫ ఇతి
వచనాత్, - ఉత్పత్తి^౬ సద్భావఃబ్రహ్మరుద్రాదేః, భగవ
తశ్చాభ్యుపగమ్యతే;

౪౪౩౭. తత్ర, భగవజ్జన్మనోహేతుఃప్రయోజనంచవిలక్షణం ప్ర
మాణాంత^౭ రప్రతిపన్నమితి, [25]

౧॥తై - నా - ౬ - ౧౦ - ౨౪. ౨॥అ - శ్లోవ. ౩॥అ - శ్లోవ. ౪॥గీ-౪-౧.

న్యా - ౧ - త్మసా - ౧. ౨ - తత్ - ౪ - ౫౩. ౩ - వ్యవస్థి - ౩. ౪ - యజ్ఞతికా
౪ - ౯. ౫ - విధిపర - ౯ - ౧౦. ౬ - వేదానువా - ౯. ౭ - ప్రవక్తే - ౩. ౮ - సంభ
వః - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౯ - బ్రహ్మదే - ౩. ౧౦ - రేణప్ర - ౯. * (సర్వతీకాయాంవివకా
రణాంతి.)

- (౧౨౭౯.) 1౩, స్వకార్యభూతతత్త్వః సఖ్యాపూరణంకుర్వతః,
 (౧౨౮౦.) స్వలీలయాజగదుపకారాయస్వేచ్ఛావతారః” ఇత్యవగంతవ్యః;-
 (౧౨౮౧.) యథా, లీలయాదేవ సఖ్యాపూరణంకుర్వతః ఉపేన్ద్రత్వమ్
 రనైవ్యః;- [5]
 (౧౨౮౨.) యథాచ, సూర్యవంశోద్భవరాజసఖ్యాపూరణంకుర్వతఃపరనైవ్య
 వప్రప్యాలోదాశరథిరూపేణస్వేచ్ఛావతారః;-

రరర౩. తదవిరోధేనాత్మాపి ప్రతిపాద్యమానంభగవతోజన్మ,-
 విలక్షణహేతుమత్, -విలక్షణప్రయోజనవచ్చాభ్యుపే
 త్యమ్;- [10]

రరర౪. అన్యేషాంజన్మనోహేతుఫలేకర్తృతత్ఫలానుభవా;-
 రరర౫. తస్మాత్, రామాదిపదవతారః” ఇత్యర్థః.

- (౧౨౮౬) రరర౬. “త్రిమూర్తిసఖ్యావత్సావమాత్రంసామ్యే ప్రయో
 జకమ్” ఇతిభిప్రాయేణ (సఖ్యాపూరణంకుర్వతః)
 ఇతిముహుదుక్తమ్. [15]

(౧౨౮౭) రరర౭. (స్వలీలయాజగదుపకారాయ-) ఇతి.-

రరర౮. “హేతుప్రయోజనవైలక్షణ్యముక్తమ్,
 రరర౯. నతుకర్తృణాతత్ఫలానుభవాయ” ఇత్యర్థః;

రరర౧౦. “జగతాముపకారాయ నసాకర్తృత్వమితిజా” ఇతివచ
 నాత్. [20]

(౧౨౮౮) రరర౮. మనుష్యాదిషుహ్యవతారః? కథం దేవేషు? ఇతిశంకా-
 వ్యాప్త్యర్థమాహ (యథాలీలయా-) ఇతి

(౧౨౮౯) రరర౯. తస్మిన్, దేవేష్వవతారద్వయంకథమ్? ఇత్యత్రాహ (య
 థాచ-) ఇతి.

౧॥

[25]

మూ - ౧ - స్వస్థకా - ౨ - ౯. సకా - ౬ - ౧౦ - ౧౨. ౨ - తత్సఖ్యా - ౧౧.
 ౩ - వ్యక్త - ౧.

వ్యా - ౧ - వేదము - ౪ - ౫. పగమ్యుక్త - ౯. ౨ - తత్కర్తృత్వ - ౩ - జగము - ౯.
 ౪ - థావా - ౪ - ౫. ౫ - మేషుహ్య - ౩. హి - ౧౪.

- (౧౨౩.) యథాచ, సోమవంశసంఖ్యాపూరణంకుర్వతో భగవతఃభూభా
రాపతరణాయ స్వేచ్ఛయావసు దేవస్సహోవతారః;-
(౧౨౪.) సృష్టిప్రళయ ప్రకరణేషునారాయణ ఏవపరమకారణతయా ప్ర
తిపాఃద్యతఇతిపూర్వమేహక్తమ్. [5]
(౧౨౫.) యత్పునః, అథర్వశిరసీరు ద్రేణస్వసరై వ్వశ్వర్యమ్,-
(౧౨౬.) ప్రపశ్చిత్తమ్;-

(౧౨౩) ౪౪౪౮. “స్వసమానగణనాగణ్యత్వ రూపోత్కర్షంపరేహేంద
దాతి” ఇత్యభిప్రాయేణ (సోమవంశసంఖ్యాపూరణమ్)
(రాజసంఖ్యాపూరణమ్) ఇత్యుక్తమ్.- (౧౨౪) [10]
౪౪౪౯. ‘తద్వత్,-’ తిమూర్త్యవైర్భావోనత త్వామ్యాః ఇత్య
భిప్రాయః.

(౧౨౪) ౪౪౫౦. పరత్వే ప్రామాణికేనతిహ్యేవం నిర్వాహః? ఇత్య
తాహ(సృష్టి-) ఇతి.

(౧౨౫) ౪౪౫౧. అథ, అథర్వశిరోనీర్వహతి(యత్పునః) ఇతి.- [15]

౪౪౫౨. “దేవాహవై స్వర్గం లోకమగమంతే దేవారుద్రమప్య
చ్ఛన్ కోభవానితిసోబ్రవీత్ అహమేకః ప్రథమమా
సంవర్తామిచభవిష్యామిచ నాన్యః కశ్చిన్నతోవ్యతిరక్తః
ఇతిసో నైరాదంతరంప్రావిశత్ దిశశ్చాంతరంప్రావిశత్
సోహం నిత్యానితోబ్రహ్మహంబ్రహ్మ” ఇత్యాది.

(౧౨౬) ౪౪౫౩. “సో నైరాదంతరంప్రావిశత్” ఇత్యతఃపూర్వమ్, సో
బ్రవీత్” ఇతిప్రక్రమ్యరుద్రవచః;-

౪౪౫౪. అస్యవాక్యస్యోపర్యపి, “సోహమ్” ఇత్యాదికంరుద్రవచః;

౪౪౫౫. అతః, మధ్యేరుద్రీవాక్యంనసమాప్తమ్:” ఇత్యభిప్రాయే
యేణ(ప్రపశ్చిత్తమ్-) ఇత్యుక్తమ్.- [25]

౧|| అథ - శిరోప.

మూ - ౧ - శోద్భవసంఖ్యా - ౧౦. శరాజస - ౮. ౨ - రనివారణాయ. ౧. ౩ -

దిశి - ౮.

వ్యా - ౧ - సప్తత్రిమూ - ౧. ౨ - ఇతిథా - ౩. ౩ - రాహుభా - ౧ - ౯. ౪ - ధ్యే

శిరుద్ర - ౯. ౫. క్యంత్రాస్తం - ౯.

25-8-82.

౪౪౫౬. అత్రేదంవిచార్యతే:-

౪౪౫౭. ‘‘సోస్తరాదస్తరంప్రావిశత్దిశశ్చాస్తరం సంప్రా
విశత్, ఇతీదంకింరుద్రవాక్యమ్?;

౪౪౫౮. ఉత, - కేవలంశ్రుతివాక్యమ్?; [5]

౪౪౫౯. పూర్వం [ఇతి] కరణేనరుద్రవచసస్సమాప్తత్వాత్,
ఇదంశ్రుతివాక్యమ్’ ఇతిచేన్న:-

౪౪౬౦. ‘సోహమ్’ ఇత్యాదేరుపర్యపిరుద్రవాక్యస్యదర్శనాత్,
ఇదమపిరుద్రవాక్యమేవ; [త్];

౪౪౬౧. నోచేత్, ‘సోబ్రవీత్’ ఇత్యుత్తరత్రాధ్యాహరసస్య

౪౪౬౨. ‘సాసదోషః’ [ఇతి] కరణావైయధ్యాత్ అర్థవత్వాత్,
ఇతిచేన్న:-

౪౪౬౩. నహి, [ఇతి] కరణస్యసమాప్తిరేవార్థః;

౪౪౬౪. అపితు, హేతుః, - ప్రకారోప్యర్థః;

౪౪౬౫. ఇతిహేతుప్రకరణప్రకారాదిసమాప్తిః ఇతి [15]
నిఖణ్ణుదర్శనాత్,

౪౪౬౬. తస్మాత్, ‘సదాస్తరానధ్యాహరేణైవ నిర్వాహేనప్రు
వతి,

౪౪౬౭. అధ్యాహరసాపేక్షార్థస్వీకారోఽనుపపన్నః:-

౪౪౬౮. తస్మాదయమర్థః:- [20]

౪౪౬౯. రుద్రేణ ‘కోభవాన్’ ఇతిప్రజ్ఞేనప్రథమమ్, అహ
మేకప్రథమమాసంపర్తమితి త్యాదినాస్వస్యసర్వా
త్వకత్వే ఉక్తే,

౪౪౭౦. ‘సరమాత్మనోహి సర్వాత్వకత్వమ్? - కథంతద్భవతః?’
ఇత్యపేక్షాయామ్, [25]

౪౪౭౧. ఇత్థమితిప్రకారార్థోయం [ఇతి] శబ్దః; [ధః:-

౪౪౭౨. ‘సోస్తరాదస్తరమ్’ ఇతివక్ష్యమాణప్రకారేణ:’ ఇత్య

౧॥౨ - శ్లో. ౨॥౨ - ౩కా - నా - ఆ - ౭.

వ్యా - ౧ - దంవాక్యంరు - ౩ - ౪ - ౫. దంరు - ౮ - ౯. ౨ - చనస్యసమా -

౧ - ౨. ౩ - సః - ౯స. ౪ - ఏవ - ౩స. ౫ - స్వ - ౧ - ౨స.

౧౨౨ శ్రీమత్పాదపర్యవీక్షికాయ క్తవేదార్థసంగ్రహః

(౧౨౨౨) తత్, “సో నైరాదంతరం ప్రావిశత్” ఇతి పరమాత్మప్రవేశాదు క్తమ్” ఇతి,-

౪౪౭౩. యద్వా,¹ “అత్ర [ఇతి] హేతౌ,

౪౪౭౪. సో నైరాదంతరం ప్రావిశత్ దిశశ్చాంతరం సంపా
విశత్” ఇతి పరమాత్మానుప్రవేశాత్పర్యాత్మకత్వమ్”
ఇత్యర్థః

(౧౨౨౨) ౪౪౭౫. [ఇతి] శబ్దస్య హేతుపరత్వమభిప్రేత్య, (పరమాత్మ ప్ర
వేశాత్ -) ఇత్యుక్తమ్.-

౪౪౭౬. యద్యపి, [ఇతి] శబ్దస్య సమాప్తిరేవార్థః, [10]

౪౪౭౭. అథాంతరం న స్యాత్;- [యాత్,

౪౪౭౮. తథాపి, “ధర్మికల్పనాతో వరంధర్మకల్పనా”² ఇతి న్యా

౪౪౭౯. ప్రయుక్తస్య [ఇతి] శబ్దస్య రుద్రవాక్యవసానే న్స్వయంక
ల్పనం న్యాయమ్,

౪౪౮౦. సత్ప్రయుక్తపదాంతరాధ్యాహార ఇతి;- [15]

౪౪౮౧. తస్మాత్, రుద్రవాక్యమేవేదమ్.

౪౪౮౨. “సః” ఇతి పరమాత్మాచ్యుతే,

౪౪౮౩. బుద్ధిస్థత్వాత్ పరమాత్మనః;-

౪౪౮౪. “సో నైరాదంతరమ్”- శరీరాదంతరస్య పాణాదేరపి
అంతరంజీవమ్- “ప్రావిశత్”;- [20]

౪౪౮౫. “దిశశ్చాంతరమ్”- దిక్కుజ్ఞేన సమస్తజగద్వర్తి వస్తుజా
తం లక్ష్యతే,

౪౪౮౬. సర్వపదార్థానామంతరంజీవాత్మవర్గం “ప్రావిశత్”

౪౪౮౭. సర్వసామానాధికరణ్యస్య వత్సమాణత్వాత్

(౧౨౮౮.) శ్రుత్యైవవ్యక్తమ్:-

(౧౨౮౯.) “శాస్త్రదృష్ట్యాతూపదేశోవామదేవవత్” ౧ ఇతిసూత్రకారే
జైవమాదీనామర్థఃప్రతిపాదితః:-

౪౪౮౮. తదుపపత్తియేస్వస్య, సర్వజీవానాంపరమాత్మాను
ప్రవేశఉక్తః:-

౪౪౮౯. ఏవమ్, గుద్రవాక్యత్వమేవయ్యుక్తమ్:-

౪౪౯౦. యద్వా, శ్రుతివాక్యమస్తు,

౪౪౯౧. తదాయమర్థః:-“సః-రుద్రః-అన్తరాదన్తరమ్-

జీవాదన్తరంపరమాత్మానం-ప్రావిశత్”- [10]

బుద్ధ్యా-గాహతః;- [మ,

౪౪౯౨. అనుప్రవేశశబ్దస్య సమ్యగ్భేదసార్థత్వం లోకోక్తిసిద్ధ

౪౪౯౩. తథాచాణక్యప్రయోగశ్చ,

౪౪౯౪. “యస్యయస్యహియోభావస్తేనతేన తదన్తరమ్-

అనుప్రవిశ్య మేధావీక్షిప్రమాత్మవశంనయేత్” ౨ ఇతి;-

౪౪౯౫. “సః-రుద్రః-స్వాన్తర్యామిణంసర్వపదార్థాన్తర్యామిణ

ఇన్ద్ర పరమాత్మానంతచ్ఛరీరకంబుద్ధ్యాను సంహిత

వాన్” ఇత్యర్థః:-

౪౪౯౬. ఏవం నిర్వాహద్వయమభిప్రేత్య, (పరమాత్మప్రవేశా

త్ -) ఇత్యుక్తమ్; [20]

౪౪౯౭. పరమాత్మనప్రవేశాత్-ఇతిపక్షీసమాసః,

౪౪౯౮. పరమాత్మకర్తృకప్రవేశాత్,

౪౪౯౯. పరమాత్మకర్తృకప్రవేశాచ్చేతిభావః.

(౧౨౯౦) ౪౫౦౦. (శ్రుత్యైవ-) ఇతి-“ప్రతర్జనవిద్యావిష్ణ్వ, నకేవలన్యా

యేనపరమాత్మానుప్రవేశకల్ప్యతే, [25]

౪౫౦౧. “అపితుకణ్ఠోక్తః” ఇత్యర్థః.

(౧౨౯౧) ౪౫౦౨. అపార్థస్యసూత్రకారోక్తిందర్శయతి (శాస్త్ర-) ఇతి.-

౧॥బ్ర - సూ - ౧ - ౧ - ౩౧. ౨॥

మూ - ౧ - వాయుపర్వ - ౨. వమాదీనాప్రప - ౧.

వ్యా - ౧ - ౪ - ౨ - ౮ - ౯౪. ౨ - సయక్తిసి - ౪ - ౫. లోకసి - ౯. ౩ - వల

న్వయే - ౨.

(౧౨౯౦.) యథోక్తం ప్రస్థోదేనాపి,- “సర్వగత్వాదన వ్రస్యసపవాహమ
వస్థితః-

మ త్తస్సర్వమహంసర్వంమయిసర్వంసనాతనే”^౧ ఇత్యాది.

(౧౨౯౧.) ^౧అత్ర, “సర్వగత్వాదన వ్రస్య”^౧ ఇతిహేతురుక్తః:- [5]

(౧౨౯౨.) స్వశరీరభూతస్య^౨సర్వస్యచిదచిద్వస్తునః ఆత్మత్వేనసర్వగతఃప
రమాత్మాఇతి,- సర్వేశభాః^౩సర్వశరీరంపరమాత్మాన^౪మేవాభి
దధతీత్యుక్తమ్;-

(౧౨౯౩.) అతః, [“అహమ్”] ఇతిశబ్దఃస్వాత్మప్రకారిణంపరమాత్మానమే
వాచస్తేః. [10]

(౧౨౯౪.) అతఃఇదముచ్యతే“ఆత్మత్వేవతుగృహ్ణీయాత్ సర్వస్యతన్నిష్ఠ
త్వేః”^౫ ఇత్యాదినాఅహంగ్రహణోపాసనం వాక్యకారేణ;-

౪౫౦౩. “పరమాత్మానుప్రవేశకణ్ఠోక్తి రహితేషుప్రతర్దనవి
ద్యాదిష్టపి,ఇంద్రాదీనాంపరమాత్మాత్వకత్వేనసిద్ధే,

౪౫౦౪. పరమాత్మానుప్రవేశకణ్ఠోక్తిమత్సు అథర్వశిరఃప్రభృ
తిషుకైముత్యనీత్యాపరమాత్మానుప్రవేశస్సిద్ధ్యతి

౪౫౦౫. ఇత్యభిప్రాయేణ,సూత్రకారః,ప్రతర్దనవిద్యావిషయం
సూత్రం ప్రణీతవాన్.”^౬ ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౨౯౦) ౪౫౦౬. సర్వసామానాధికరణ్యస్యపరమాత్మానుప్రవేశకృత
త్వవైశద్యాయోపబృహ్తాణందర్శయతి (యథోక్త [20]
మ్)-ఇతి.

(౧౨౯౧) ౪౫౦౭. ఉదాహృతస్థోకేహేత్వంశమ్,- తేనసర్వసామానాధి
కరణ్య^౭సిద్ధిశ్చదర్శయతి(అత్ర.) ఇతి.

(౧౨౯౪) ౪౫౦౮. (అతఃఇదమ్)-ఇత్యాది- (ఇదమ్)(అహంగ్రహణోపా
సన) మ్-(వాక్యకారేణ)(ఉచ్యతే) ఇత్యన్వయః. [25]

౧॥౩ - పు - ౧ - ౧౯ - ౮౫. ౨॥ వాక్య-

మూ - ౧ - అత్రచస - ౯. సర్వగతత్వా - ౨. ౨ - సర్వస్య - ౧౨న. స్వ - ౨న.
౩ - సశరీరం - ౧. ౪ - ఏవ - ౧న.

వ్యా - ౧ - త్తకత్వే - ౮. క్తత్వే - ౩. ౨ - సిద్ధేసతిపర - ౩. ౩ - ఇతిభావః - ౩.
౪ - సిద్ధి - ౮న. ౫ - ఇదమ్ - ౯న. ౬ - పాదానం - ౯.

(౧౨౯౫.) కార్యవర్గః కారణవర్గశ్చస్థూలసూక్ష్మచిదచిద్వస్తుశరీరఃపర
మాత్మైవ ఇతి “సర్వస్య తన్నిష్ఠతే” ఇత్యుక్తమ్;-

(౧౨౯౬.) “ఆత్మైతీతూపగచ్ఛద్విగ్రహాయ నైవ” ఇతి సూత్రకారేణిచ.
(౧౨౯౭.) మహాభారతేచ; [5]

(౧౨౯౮.) బ్రహ్మరుద్రసంవాదే;
(౧౨౯౯.) బ్రహ్మరుద్రప్రత్యాహ “తవాంతరాత్మామచయేచాన్యేదే
హి సంజ్ఞితాః” ఇతి.-

(౧౩౦౦.) “రుద్రస్య, బ్రహ్మణశ్చ, అన్యేహాంశ్చ దేహినామ్,
(౧౩౦౧.) పరమేశ్వరో నారాయణః అంతరాత్మతయా వస్థితః” ఇతి. [10]

(౧౨౯౫) ౪౫౦౯. “చేతనానాం నిత్యత్వాత్ * సర్వస్య తన్నిష్ఠతే” ఇత్యుక్తమ్
పద్యతే” ఇత్యుక్తమ్ (కార్యవర్గః) ఇతి.-

౪౫౧౦. “విశిష్టాద్విశిష్టస్యోత్పత్తిః,
౪౫౧౧. సాచ, చిదచిత్స్వరూపనిత్యత్వేపి అవస్థాభేదేనోపపద్య
తే” ఇత్యుక్తమ్. [15]

(౧౨౯౬) ౪౫౧౨. సూత్రందర్శయతి (ఆత్మా-) ఇతి.

(౧౨౯౭) ౪౫౧౩. సామాన్యేన సర్వజీవానాం పరమాత్మాత్మకత్వేన ద్దేపి,
౪౫౧౪. బ్రహ్మశివయోగపరమాత్మాత్మకత్వం విశేషతోదర్శయ
తుమాహ (మహాభారతేచ-) ఇతి.

(౧౨౯౮) ౪౫౧౫. తవ-మమేత్యుక్తే బ్రహ్మశివయోగ ప్రతిపత్తిస్సాక్షితిత
త్వమివ త్యుక్తమ్, (బ్రహ్మరుద్రసంవాదే) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౩౦౦) ౪౫౧౬. తద్వ్యవచక్షే (రుద్రస్య-) ఇతి.-

(౧౩౦౧) ౪౫౧౭. నారాయణస్యాత్మాంతరాత్మవృత్త్యర్థః [పరమేశ్వర]
శబ్దః.

౧ || బ్ర - సూ - ౪ - ౧ - ౩. ౨ || భార - మో - ౧౭౯ - ౪. [25]

మూ - ౧ - ఐతర్యా - ౮. ౨ - సంజ్ఞాకాః - పా. ౩ - చదేహినామ్ - ౧
౮౯. మందేహినామ్ - ౧౨.

భా - ౧ - చిదచిత్ - ౪ - ౫ - ౮౯. సాచవస్తుస్వ - ౯. ౨ - ఇతి - ౩ - ౪ -
౫. ౩ - సామాన్యశివసర్వ - ౯. ౪ - త్వా - ౧ - ౯. ౫ - త్వా - ౧ - ౯. ౬ - ర్మవ
తి - ౩. ౭ - ర్మవపర - ౯.

(౧౩౦౨.) 'తథా తత్రైవ, "విష్ణురాత్నాభగవతోభవస్యామితతేజసః-
తస్మాద్ధమద్భ్యాసంస్పర్శంసవిషేహేమహేశ్వరః" ఇతి.

(౧౩౦౩.) తత్రైవ, "ఏతాద్వావిబుధశ్రేష్ఠాప్రసాదక్రోధజౌస్తృతౌ-
తదాదర్శితపథానాస్పృష్టిసంహరకారకా" ఇతి. [5]

(౧౩౦౪.) "అన్తరాత్మతయావస్థితనారాయణదర్శితపథౌ బ్రహ్మరుద్రౌస్స
ప్రీత్యసంహరకార్యకరా" ఇత్యర్థః.

(౧౩౦౫.) నిమిత్తోపాదానయోస్తుభేదంవదంతఃవేదబాహ్యోపవన్యః,

(౧౩౦౬.) "జన్మాద్యసృయతః" ౩ "ప్రకృతిశ్చప్రతిజ్ఞాదృష్టాన్తానుపరోధా
త్" ౪ ఇత్యాదివేదవిత్ప్రణీతసూత్రవిరోధాత్; [10]

(౧౩౦౭.) "సదేవసోమ్యేదమగ్రాసీత్ పకమేవా-

(౧౩౦౮.) ౭ ద్వితీయమ్" ౫.

(౧౩౦౯) ౪౫౧౮. రుద్రస్యైవనారాయణాత్మకత్వేవచనమాహ (తథా-)
ఇతి.

(౧౩౧౦) ౪౫౧౯. చచనాన్తరమాహ (తత్రైవ-) ఇతి. [15]

(౧౩౧౧) ౪౫౨౦. అత్రభగవదాత్మకత్వంకథంప్రతీతమ్? ఇత్యత్రాహ (అ
న్తరాత్మతయా-) ఇతి.

౪౫౨౧. కేచిదవైదికాఃభగవత ఉపాదానత్వమ్, -రుద్రస్య ని
మిత్తత్వంచవదన్తి, [ఇతి;-

౪౫౨౨. "ఉపాదానంతుభగవాన్నిమిత్తంతుమహేశ్వరః" ౬

(౧౩౧౩) ౪౫౨౩. తన్నిరాకరోతి (నిమిత్తోపాదానయోః) ఇతి.

(౧౩౧౪) ౪౫౨౪. సూత్రశ్రుతివిరోధాభ్యామ్, వేదబాహ్యత్వముపపాద
యతి (జన్మాది-) ఇతి.

(౧౩౧౫) ౪౫౨౫. "సదేవ" ఇత్యుపాదానత్వమ్. [మిత్తత్వమ్.

(౧౩౧౬) ౪౫౨౬. "అద్వితీయం...తదైక్షత" ఇత్యాదినాతస్యైవని [25]

౧ || ఖా - కర్ణ - వ - ౩౫ - ౫౦. ౨ || ఖా - మ - ౧౬౯ - ౧౯. ౩ || బ్ర -
సూ - ౧ - ౧ - ౨. ౪ || బ్ర - సూ - ౧ - ౪ - ౨౩. ౫ || ఖా - క - ౬ - ౨ - ౧. ౬ ||

మూ - ౧ - తథావత - ౯. ౨ - తథాత - ౧ - ౨. ౩ - పురుషశ్రే - ౧. ౪ -
తాన్మూ - ౮. ౫ - జాద్దర్శి - ౪ - ౫ - ౯ - ౧౦. దర్శితపథానా - ౨. ౬ - ఖ - ౧౨
స. ౭ - ఏవ - ౨౯. ౮ - యంబ్రహ్మతదైక్షత ... తి - బ్రహ్మ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - తథావేతి - ౩.

(౧౩౦౯.) “బ్రహ్మవనం బ్రహ్మసప్తక్షతీ - యతాద్యా వాపృథివీనిష్ఠత
తుః”-౧.

(౧౩౧౦.) “బ్రహ్మేభ్యతిష్ఠచ్చవనానిధారయన్”-౨

(౧౩౧౧.) “సర్వేనిమేషాజ్ఞే రేవిద్యతఃపురుషాదధి”-౩

[9]

(౧౩౧౨.) “నతస్యే శేకశ్చనతస్య నామ మహద్యశః”-౪

(౧౩౧౩.) “నేహనానాస్తికించున”-౫

(౧౩౧౪.) “సర్వస్యవశీసర్వస్యేశానః”-౬

(౧౩౧౫.) “పురుష ఏవేదంసర్వమ్ యచ్ఛాతంయచ్ఛభవ్యమ్”-౭

(౧౩౧౬.) “ఉతామృతత్వస్యేశానః”-౮

[10]

(౧౩౧౭.) “నాన్యఃపథాతయనాయవిద్యతే” ఇత్యాదిసర్వశ్రుతిగణవిరో
ధాచ్చ,

(౧౩౦౯) ౪౫౨౭. “బ్రహ్మసప్తక్షతీ” ఇత్యుపాదానతా.

(౧౩౧౦) ౪౫౨౮. “బ్రహ్మేభ్యతిష్ఠత్” ఇతితస్యైవనిమిత్తత్వమ్.

(౧౩౧౧) ౪౫౨౯. “సర్వేనిమేషాః” ఇతికాలావిశిష్టస్యనిమేషాదీన్నాత్మ్య
పాదానత్వమ్.

(౧౩౧౨) ౪౫౩౦. “నతస్యే శే” ఇతినిమిత్తత్వమ్.

(౧౩౧౩) ౪౫౩౧. “నేహనానాస్తి” ఇత్యుపాదానత్వమ్,

౪౫౩౨. సర్వస్యబ్రహ్మకార్యత్వేనాబ్రహ్మత్వాక నిషేధాత్.

(౧౩౧౪) ౪౫౩౩. “సర్వస్యవశీ” ఇతినిమిత్తత్వమ్,

[20]

(౧౩౧౫) ౪౫౩౪. “పురుష ఏవేదంసర్వమ్” ఇతినిమిత్తత్వమ్, -ఉపాదా
నత్వత్వా.

(౧౩౧౬) ౪౫౩౫. “ఉతామృతత్వస్యేశానః” ఇతితస్యైవముక్తిదత్తమ్.

(౧౩౧౭) ౪౫౩౬. “నాన్యః” ఇతివ్యతిరిక్తోపాయనిషేధః.

౧॥౨ - ఆష్ట - ౮౮ - ౭౮౫ - ౭౭. ౨॥౨ - ఆష్ట - ౮ - ౮ - ౭౮. ౭౮.
౩॥తై - నా - ౬ - ౧ - ౮. ౪॥తై - నా - ౬ - ౧ - ౯. ౫॥ బృ - ఉ - ౬ - ౪ - ౧౯.
౬॥ బృ - ఉ - ౬ - ౪ - ౨౨. ౭॥తై - పు. ౮॥తై - పు. ౯॥తై - పు - ౧౨.

మూ - ౧ - ఆదిసర్వ - ౧౮. సర్వ - ౪ - ౫ - ౯౮. ౨ - గణ - ౧౦౮.

వ్యా - ౧ - బ్రహ్మవనంబ్రహ్మస - ౧. ౨ - విశేష్యస్య - ౧ - ౨. విశేష్యస్య - ౮. ౩ -
త్వని - ౩. ౪ - ప్రదత్తమ్ - ౮.

(౧౩౧౮.) ఇతిహాసపురాణేషుచ, సృష్టిప్రళయప్రకరణయోరిదమేవపరతత్వ
మిత్యవగమ్యతే.-

(౧౩౧౯.) యథామహాభారతే, ¹“కుతస్సప్రప్తమిదంసర్వంజగత్ స్థావరజ
మమ్- ప్రళయేచకమభ్యేతితన్నేబ్రూహిపితామహ” ^౨ ఇతి
పుటః; [దన్,

(౧౩౨౦.) “నారాయణోజగన్నూర్తిఃఅనంతాత్మాసనాతనః” ^౩ ఇత్యాదిచవ

(౧౩౨౧.) “ఋషయఃపితరోదేవామహాభూతానిధాతవః-జగ్దమాజగ్దమ

భజ్చేదంజగన్నారాయణోద్భవమ్” ^౪ ఇతి⁵చ,-

(౧౩౨౨.) ప్రాచ్యోదీచ్యదాక్షిణాత్యపాశ్చాత్య- [10]

(౧౩౨౩.) సర్వశిష్టైః,

(౧౩౨౪.) సర్వధర్మసర్వతత్త్వవ్యవస్థాయామ్, ఇదమేవపర్యాప్తమ్ ఇత్యవి

గానపరిగృహీతమ్ వైశ్ణవోచ్చపురాణమ్.-

(౧౩౧౮) ౪౫౩౭. నారాయణస్యైవపరమకారణత్వే ఉపబృహ్మణవచ
నానిదర్శయతి(ఇతిహాస-)⁶ఇతి. [15]

(౧౩౧౯) ౪౫౩౮. తత్ర, రజస్తమోమూలత్వాత్, శుశ్రితివిరోధాచ్చ,
కారణదోషబాధకప్రత్యయవతః,

౪౫౩౯. ప్రబద్ధాన్విహాయసాత్త్వికేషు ప్రబద్ధేషు సర్వలోకా
విగానపరిగృహీతేమహాభారతేవచనానిదర్శయతి(య
థా-)⁷ఇతి. [20]

(౧౩౨౦) ౪౫౪౦. శ్రీవిష్ణుపురాణేనారాయణస్యైవపరమకారణత్వపరా
ణివచాంసివత్స్యన్,

౪౫౪౧. తదాప్తందర్శయతి(ప్రాచ్య-)⁸ఇతి.- [ణమ్.

౪౫౪౨. క్వచిత్పరిగ్రహవ్యావృత్త్యర్థమ్ (ప్రాచ్యాది) గ్రహ

(౧౩౨౩) ౪౫౪౩. కతిపయపరిగ్రహవ్యావృత్త్యర్థః(సర్వ)శబ్దః. [25]

(౧౩౨౪) ౪౫౪౪. అనుష్ఠానే, తత్త్వస్థితౌచప్రమాణతయాపరిగృహీతమి
త్యాహ(సర్వధర్మసర్వతత్త్వవ్యవస్థాయామ్-)⁹ ఇతి.

౧||భా-మో - ౧౮౧ - ౧. ౨||భా - మో - ౧౮౧ - ౧౨. ౩||భా - ఆను-౨౨౯.

మూ - ౧ - కేసశ్చ - ౧౨. ౨ - ఇతివదతిఋ - ౧ - ౯ - ౧౦. ఇత్యాదిఋ - ౨ -
౪ - ౫. ఇత్యాదివదతిఋ - ౬ - ౩ - ఛైవంజ - ౮ - ఛైవజ్జ - ౮. ౪ - చ - ౧ - ౨౯.
౫ - శీతవ - ౧౨. ౬ - చ-౮౯. చపురాణంసామాన్యేనజన్మా - ౧ - ౬.

వ్యా - ౧ - త్వంఉపబృహ్మణవచనార్థవత్స్య-౨ - పరిగృహీతవ్యా - ౧ - ౬. ౩
ర్థమ్ - ౩ - ౪ - ౫ - ౮.

(౧౩౨౫.) “జన్మాన్యన్యయతః” ఇతి, జగజ్జన్మాదికారణంబ్రహ్మేత్యవగన్యతే;

(౧౩౨౬.) తత్, “జన్మాదికారణంకిమితిప్రశ్నపూర్వకమ్,

(౧౩౨౭.) “విష్ణోస్సకాశాదుద్భూతమ్” ఇత్యాదినాబ్రహ్మస్వరూపవి [౧] శేషప్రతిపాదనైకపరతయాప్రప్యత్తమ్” ఇతిసర్వసమ్మతమ్.-

(౧౩౨౮.) తథాతతై ఏవ,

(౧౩౨౯.) ౪౫౪౫. “శ్రుత వేదాంతస్యానధీత శాఖాన్తఃసంభవ్యయా ప్రశ్నః” ఇత్యాహ(జన్మాది-)ఇతి.

(౧౩౩౦.) ౪౫౪౬. అస్యాసన్యపరత్వద్వితీయాన్తమాహ(జన్మాదికార[10]ణంకిమితిప్రశ్నపూర్వకమ్) ఇతి.-

౪౫౪౭. ఆయనుభిపాదయః:-

౪౫౪౮. “సామాన్యవిషయప్రశ్నస్యవిశేషవిషయోత్తరముఖే నప్రప్యత్తత్వంచపామాణ్యహేతుః; [చేత్:-

౪౫౪౯. అసన్యపరత్వంహితద్విశేషవిషయ ప్రశ్నపూర్వకమ్;

౪౫౫౦. ప్రజ్ఞురభిమతార్థఉక్తస్యాత్:-

౪౫౫౧. సామాన్యవిషయప్రశ్న పూర్వకత్వేతత్త్వస్థితిః ప్రతిపాదితాభవతి;

౪౫౫౨. తస్మాత్, అత్రాపి సామాన్యవిషయప్రశ్న పూర్వకత్వాత్పామాణ్యంస్పష్టమ్.” ఇతి. [20]

(౧౩౩౨) ౪౫౫౩. సామాన్యవిషయప్రశ్నపూర్వకవిశేషవిషయత్వప్రదర్శనాయోదాహృతేన, “విష్ణోస్సకాశాత్” ఇత్యాదిన్లోకేన, ప్రబద్ధోపక్రమస్యభగవత్పరత్వముక్తంభవతి.

(౧౩౩౩) ౪౫౫౪. ఉపసంహారస్యభగవత్పరత్వమాహ(తథా) ఇతి.

౧॥ బ్ర - సూ - ౧ - ౧ - ౨. ౨॥ వి - పు - ౧ - ౧ - ౩౧.

[25]

మూ - ౧ - తత్ జగజ్జన్మాది - ౧ - ౪-౫-౬. తత్ - ౨౯. ౩ - ఇత్యాదినావిశేషతః

బ్రహ్మస్వరూప - ౧. ౩ - యథాతతైవ - ౧.

వ్యా - ౧ - బుద్ధిబుభు - ౧ - ౨. ౨ - కథ్యమాహ - ౮, ౩ - విషయ - ౯౯. ౪ - విషయ - ౧ - ౨ - ౩౯. ౫ - ఆది - ౪ - ౫౯.

(౧౩౨౯.) “ప్రకృతిర్యాసాయాభ్యాతావ్యక్తావ్యక్తస్వరూపిణీ-
పురుషశ్చాపుత్రావేతాలీయే తేవరమాత్మని॥,-

(౧౩౩౦.) పరమాత్మాచనర్వేషామ్,-

(౧౩౩౧.) ఆధారః,

[5]

(౧౩౩౨.) పరమేశ్వరః,-

(౧౩౩౩.) విష్ణునామాసవేదేషువేదాన్తేషు చగీయతే” ఇతి;-

(౧౩౩౪.) “సర్వవేద వేదాన్తేషుసర్వైశ్శక్తైః పరమకారణతయా అయ
మేవగీయతే” ఇత్యర్థః.-

(౧౩౩౫.) యథా, సర్వాసుక్రతిషు కేవలపరబ్రహ్మస్వరూపవిశేషప్రతి^[10]
పాదనామైవప్రవృత్తౌనారాయణానువాకః;

(౧౩౩౬.) తథా, ఇదంవైష్ణవశ్చాపురాణమ్.

(౧౩౩౭.) ౪౫౫౫. పరమకారణత్వముక్తమ్ (“ప్రకృతిర్యాస”) ఇతి. [ఇతి.

(౧౩౩౮.) ౪౫౫౬. సచపరమాత్మానారాయణఇతిపదతి (“పరమాత్మా”)

(౧౩౩౯.) ౪౫౫౭. (“ఆధారః”) ఇతి, - శరీరాత్మభావః. [త్వమ్.

(౧౩౪౦.) ౪౫౫౮. (“పరమేశ్వరః”) ఇతి, - పరమాత్మనఃశుశ్వాసానతిరిక్త

(౧౩౪౧.) ౪౫౫౯. సచకః? ఇత్యతాగ్రహ (“విష్ణునామాసవేదేషువేదా
న్తేషుచగీయతే”) ఇతి.

(౧౩౪౨.) ౪౫౬౦. “వేదేషువేదాన్తేషుచకథంవిష్టోరేవవాచ్యత్వమ్?,

అగ్న్యదీనామపిప్రతిపాద్యమానత్వాత్” ఇతి ^[21]

శక్తాయాంతద్వ్యచక్షే(సర్వ-) ఇతి.-

౪౫౬౧. “అగ్న్యదిశబ్రాహ్మపిపరమాత్మభూతభగవత్పర్యంతైః”

ఇత్యర్థః.

(౧౩౪౩.) ౪౫౬౨. పూర్వంసర్వగ్రహేణోక్త మనన్యపరత్వం వివృణోతి
(యథా-) ఇతి. ^[25]

౧॥ ౫ - పు - ౬ - ౪ - ౩౯.

మా - ౧ - సర్వ - ౮౯. సర్వేషువేద - ౨. ౨ స్వరూప - ౮౯. ౩-దశపరత్వమైవ -
౧. ఏవ - ౨౯. ౪ - చ - ౧ - ౮౯.

వ్యా - ౧ - సామెతి - ౩. ౨ - ముచవేదా - ౯. ౩ - మాస - ౮౯.

(౧౩౩౭.) సోహమిచ్ఛామిచ్ఛజ్ఞోతుంత్యైః-

(౧౩౩౮.) యథాజగత్.

(౧౩౩౯.) బభూవభూయశ్చయథామహాభూవభవ్యతి,-

(౧౩౪౦.) యత్తయజ్ఞజగత్ బ్రహ్మన్యతశ్చైవతచ్చరాచరమ్. [౩]

లీనమాసీద్యథాతత్ర,-

(౧౩౩౭) ౪౫౬౩. సామాన్యవిషయప్రశ్నపూర్వకత్వమ్, ప్రశ్నోక్తేనద
ర్శయతి(సోహమ్-)ఇతి.

౪౫౬౪. (“యతః”)ఇతి,నిమిత్తోపాదానయోఃస్పృహప్రశ్నః.

(౧౩౩౮) ౪౫౬౫. శ్రుతవేదాంతస్యప్రశ్నత్వాత్,తద్యత్వ-వివర్తత్వ-పరి
ణామత్వ-సద్వారకత్వా-ద్వారకత్వాదిప్రకారజ్ఞా
నార్థమ్,-(“యథా”)ఇతిప్రశ్నః.

(౧౩౩౯) ౪౫౬౬. తత్ర,“కాలభేదేనసృష్టికారణప్రకారభేదోనధీతశ్చ
త్యన్తరోక్తఃకిమ్?”ఇత్యభిప్రాయేణ(“బభూవ...భవి
ష్యతి-”)ఇతిప్రశ్నః:- [15]

౪౫౬౭. (“యతః - “బభూవ”);- (“యథా”) (“బభూవ”);-
 (“యతః”)(“భవిష్యతి”); (“యథా”)(“భవిష్యతి”)-
 ఇతిప్రశ్నః:-

౪౫౬౮. లయేష్యేవమ్.

౪౫౬౯. ఉత్పత్తికారణతత్ప్రకార విషయప్రశ్నానాం మధ్యే
“యన్తయమ్”ఇత్యనేనవ్యవధానమ్,

౪౫౭౦. ఉత్పత్తికారణతత్ప్రకారయోగసృజ్యతావ్యత్యాద
ంతరాకృతమ్.

(౧౩౪౦) ౪౫౭౧. (“యన్తయమ్”)-ఇతిస్థితీవారణప్రశ్నః:-

మూ - ౧ - శ్రోతుమిచ్ఛామి - ౧. ౨ - సోహంత్యైః - ౧. [25]

వ్యా - ౧ - సమప్రశ్నః - ౯. ౨ - మిత్వ - ౩. ౩ - త్వాదరకృతమ్ - ౧ - ౨ - ౮.
తాత్పర్యము - ౩ - ౪ - ౫.

(౧౩౪౧.) లయమేష్యతియత్రచ”^౧ ఇతి.

(౧౩౪౨.) పరంబ్రహ్మకేమిత-

(౧౩౪౩.) ప్రక్రవ్య

(౧౩౪౪.) “విష్ణోస్సుకాశాదుద్భూతంజగత్ -

[5]

౪౫౭౨. మయిత్ ప్రాచుర్యాధః.

౪౫౭౩. వికారార్థత్వమనపేక్షితమ్ (“యతః”) ఇత్యుపాదాన
స్యాపిపుష్టత్వాత్;

౪౫౭౪. నచతత్సజ్జో-చః అపేక్షితః,

౪౫౭౫. స్థితిప్రశ్నవచనమ్, - అనపేక్షితవచనఙ్చయధాభ^[10]
వతితథాసజ్జో-చానుపపత్తేః;

౪౫౭౬. తస్మాత్, - ప్రాచుర్యాధోమయిత్.

౪౫౭౭. అన్తరస్థితీకారణప్రశ్నో-యమ్,

౪౫౭౮. అన్తఃప్రవిశ్యధారకతయాహిస్థితిః క్రియతే.

౪౫౭౯. (“యచ్చయఙ్చ”-) ఇతి- [“చ”] శబ్దేనబాహ్యస్థితీకార
ణప్రశ్నో- వివక్షితః.

(౧౩౪౧) ౪౫౮౦. (“లయమేష్యతియత్రచ”-) ఇతి (“చ”) కారణభూత
భవిష్యత్కర్తృప్రశ్నద్వయమభిప్రేతమ్.

(౧౩౪౨) ౪౫౮౧. ఏవంసామాన్యవిషయ ప్రశ్నైకత్యాహ (పరంబ్రహ్మకే
మిత-) ఇతి. *[(౧౩౪౩-౧౩౪౪.)] ^[20]

(౧౩౪౩) ౪౫౮౨. *ప్రక్రవ్య. - (ప్రవృత్తమ్-) ఇత్యుత్తరత్రాన్వయః.

(౧౩౪౪) ౪౫౮౩. విశేషఃషయోత్తరసంక్షేపశ్లోకమాహ (“విష్ణోః”-) ఇతి.

౪౫౮౪. (“విష్ణోస్సుకాశాత్”). (“సకాశ”) శబ్దవిషయస్థితి
రిక్తార్థః-

౪౫౮౫. “చతుర్థ్యోద్ధేకృతే” ఇతివత్;

[25]

౪౫౮౬. “గురుసకాశాత్” ఇతివచ్చ.

౧ || ౩ - పు - ౧ - ౧ - ౪.

వ్యా - ౧ - ప్రశ్నావచ - ౨. ప్రశ్నావచమావచ - ౪ - ౫. ౨ - స్థేమయ - ౩ - ౪.
౩ - ప్రతీయతే - ౯. ౪ - కర్తృకప్రశ్న - ౧ - ౨. ౫ - శ్లోక - ౮౯. ౬ - స్థేమయ - ౪ - ౫.

(౧౩౪౫.) తతైవచస్థితమ్,

(౧౩౪౬.) స్థితసంయమకర్తాసాజగతస్య-

౪౫౮౨. యద్వా, (“సకాశత్”) - “కాశః, ప్రకాశః, సజగత్తు
రూపజ్ఞానసహితాత్” ఇత్యర్థః. - [5]

౪౫౮౩. యద్వా, (“సకాశః”) - పార్శ్వః, శరీరైకదేశాత్ ఇత్యర్థః.

౪౫౮౪. విష్ణుశబ్దస్యరూఢ్యాదేవతావిశేషనిర్ణయః;

౪౫౯౦. “దేవతాపారమార్థ్యశ్చయథావద్వ్యవస్థితేభవాన్”

ఇతిహి వరప్రదానమ్. -

౪౫౯౧. [“పారమార్థ్య”] శబ్దేనధర్మవిపర్యాసాభావః; [తః;

౪౫౯౨. [“యథావ”] చ్ఛబ్దేనప్రకారవిపర్యాసాభావశ్చవివక్షి

౪౫౯౩. రజస్తమకాలుష్యరాహిత్యంఫలితమనేన. [థ్యా,

౪౫౯౪. ఏవంవరప్రదానానుగుణ దేవతా విశేష నిర్ణయః; రూ

౪౫౯౫. విష్ణుశబ్దస్య, అవయవశక్త్యాప్రకారప్రశస్త్యోత్తరము

క్రమ్; -

[15]

౪౫౯౬. అనేనఉపాదానత్వంహిసద్వారకమ్; ఇత్యుక్తంభవతి.

(౧౩౪౫) ౪౫౯౭. (“యత్ర”) ఇతి లయస్థానప్రశస్త్యోత్తరమాహ

(“తత్ర”) ఇతి. -

౪౫౯౮. (“తతైవ”) విష్ణువేద. -

[ధమ్;

౪౫౯౯. అత్రాపి, విష్ణుశబ్దేనలయస్థానత్వం సద్వారకమితిసి

౪౬౦౦. అవిశేషేణోక్తత్వాత్కాలవిశేషప్రశోపితత్వోత్తరః.

(౧౩౪౬) ౪౬౦౧. లయకర్తృప్రశస్త్యో(చ)శబ్దగతస్య, ఉత్తరమ్, బాహ్య

స్థితకర్తృత్వశ్చాహ (“స్థితసంయమ”) ఇతి.

॥ వి - పు - ౧ - ౧ - ౨౬.

వ్యా - ౧ - కాశః, సజగత్తురూపజ్ఞానంతత్వహి - ౪ - ౫. ౨ - హి - ౪ - ౫. ౩ -

దానగణదేవ - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౪ - ప్రశస్త్యోత్తర - ౧ - ౨ - ౪. ౫ - తత్రైవసంస్థిత

మితిలయస్థానస్యోత్తరం తచ్చసద్వారక - ౪ - ౫. ౬ - అపి - ౧. ౭ - మిథ్యుక్తమితి

౪. ౮ - చశబ్దాధ్యక్షోత్తర - ౧ - ౨.

(౧౩౫౧.) రూప వర్ణా ౭ దిగిర్దేశవిశేషణవివక్షితః,-

౪౬౧౫. 'అన్యేషామేతస్మిన్నన్వత్ తద్వాచిశబ్దావితన్య
ర్యన్తః.

౪౬౧౬. సర్వవస్తుసామానాధికరణ్యాత్త్వమ్ వస్తువచ్ఛేదః;

౪౬౧౭. ఇదమత్రనాన్యతేతిదేశవచ్ఛేదః;

౪౬౧౮. ఇదమిదానీమేవనాన్యదేతికాలావచ్ఛేదః;

౪౬౧౯. ఇదమిదన్నభవతీతివస్తువచ్ఛేదః;

౪౬౨౦. తత్తద్విపర్యయస్తత్తదనవచ్ఛేదః;

౪౬౨౧. సయథోక్తప్రకారపవ.

[10]

(౧౩౫౧) ౪౬౨౨. తత్ర, ప్రథమం 'కాలావరీచ్ఛేదంవిస్తరేణవదన్,

కాలపరిచ్ఛిన్నవ్యాప్తిమాహ(“రూప”-ఇతి.

౪౬౨౩. (రూపమ్, జాతిః, -“జాతిగుణౌచరూపిణాంరూపే”^౧
ఇతివచనాత్.

౪౬౨౪. (వర్ణః)-గుణః;

[15]

౪౬౨౫. (“అది”) శబ్దేన, క్రియాదణ్డోమణ్డలాదిద్రవ్యంబివక్షితమ్,

౪౬౨౬. తద్వాచిశబ్దః(“రూపవర్ణాదినిర్దేశ”);

౪౬౨౭. (విశేషణా)నరూపాదీని,

౪౬౨౮. తాన్యేవ(రూపవర్ణాది)వాచిశబ్దైస్తద్వాచ్యరూపవర్ణా
దిభిశ్చ (“వర్జితః”) ఇత్యర్థః.- [జాతిః],-

౪౬౨౯. (“రూపవర్ణాది”) ఇతిపాఠే, (రూపమ్ గుణః.- * [“వర్ణః]

౪౬౩౦. దేవవర్గోమనుష్యవర్గ ఇతివర్గరూపత్వాత్ స్తస్యాః.-

౪౬౩౧. యద్వా, (రూపవర్ణాది)లక్షణైః, తత్త (నిర్దేశ)లక్ష
ణైశ్చ(విశేష)ణైః(“వివర్జితః”);-

౪౬౩౨. ¹⁰అన్యత్తుల్యమ్.

[25]

వ్యా - ౧ - అనేనాన్యేషామే - ౯. ౨ - నిష్కత్వాత్ - ౩ - ౯. ౩ - సమాన్యాశర
ణత్వం - ౧ - ౨. ౪ - కాలపరి - ౧ - ౪. ౫. ౫ - కులాలాదిద్రవ్య - ౮. ౬ - వర్ణమణ
ప్యవర్గరూపత్వా - ౪ - ౫. ౭ - తస్య. ౮ - తత్తద్గర్భనిర్దేశ - ౩ - ౪. ౫. ౯ - చ - ౩౪.
౧౦ - అనన్యతుల్యమ్ - ౯.

(౧౩౫౨.) అపక్షయవినాశాభ్యాంపరిణామర్థిజన్మభిః-

(౧౩౫౩.) వర్జితశ్శక్యతేవత్తుమ్యస్సదాస్తీతికేవలమ్॥,-

(౧౩౫౪.) సర్వత్రాసౌసమస్తజ్జవనత్యత్రేతివైయతః-

తతస్సవాసుదేవేతివిద్వద్భిఃపరిపత్యతే॥,-

[5]

(౧౩౫౫.) తద్భ్రగ్మాపరమన్నిత్యం అజనక్షయగుప్తయమ్-

(౧౩౫౬) ౪౬౩౩. షడ్భావవికార రాహిత్యమాహ (“అపక్షయ”-) ఇతి.

౪౬౩౪. (“జన్మ”)శబ్దః,జాయతే,అస్తి,ఇతివికారద్వయస్యోపలక్షణార్థః. [తిసిద్ధమ్.

౪౬౩౫. (అపక్షయా) దివర్జితత్వాత్తద్వాచిశబ్దాగోచరశ్చే

(౧౩౫౭) ౪౬౩౬. తస్మి, “కథం(వత్తుం)(శక్యతే)?”ఇత్యత్రాహ,-

(“శక్యతేవత్తుమ్యస్సదాస్తీతికేవలమ్-”)ఇతి.-

౪౬౩౭. (“కేవల”)శబ్దేన, అపక్షయాదివాచక శబ్దవ్యావృత్తిః.

౪౬౩౮. (“సదా”) శబ్దేన,కాదాచితాన్ సత్త్వవ్యావృత్తిః.

౪౬౩౯. ఏవంకాలపరిచ్ఛేదవతాంజాత్యాదికల్పనాన్వయః.-

౪౬౪౦. (అపక్షయా)న్వన్వయశ్చ, తదుభయవాచిశబ్దాగోచరత్వజ్ఞప్తౌత్తమ్,

౪౬౪౧. తదభావాత్ బ్రహ్మ, కాలాపరిచ్ఛిన్నమ్ ఇత్యుక్తమ్.

(౧౩౫౮) ౪౬౪౨. నామనిర్వచనముఖేనదేశాపరిచ్ఛేదమాహ(“సర్వత్ర”-) ఇతి. [20]

(౧౩౫౯) ౪౬౪౩. “బ్రహ్మణోఽహిత్రివిధాపరిచ్ఛేదః?,

౪౬౪౪. కథమత్రవాసుదేవస్యా పరిచ్ఛేదఉచ్యతే”? ఇత్యత్రాహ (“తద్భ్రగ్మా”-)ఇతి.

౪౬౪౫. వాసుదేవపరావర్తితచ్ఛబ్దస్యనపుంసకత్వం(బ్రహ్మ) విశేషణత్వాత్. [25]

౪౬౪౬. (“అజనక్షయమవ్యయమ్”-)ఇత్యనేన,వికారాన్తరరాహిత్యమప్యవలక్షితమ్,-

౪౬౪౭. తస్మాత్ నిత్యమ్;-

౪౬౪౮. ఏవమవిద్వాన్యవృత్తిః-

వ్యా-౧ - వివర్జిత - ౩. ౨ - శబ్దాగోచర-౧. జ్ఞేయసి - ౯. ౩ - శబ్దవాచి - ౯
౪-హి-౩౪. హిత్రివిధాపరి-౩. ౫-స్యత్రివిధాపరిచ్ఛేద ఇత్యత్రాహ-౯. ౬-మర్పితత్వ-౯
౭-నిత్యమితిచిదవిద్వాన్-౯.

(౧౩౫౬) ఏకస్వరూపాన్ని సదా హేయభావాచ్చనిర్మలమ్,-

(౧౩౫౭) 'తదేవస్వమేవైతత్ -

(౧౩౫౮) ౪౬౪౯. ("హేయభావాచ్చనిర్మలమ్") ఇతిబద్ధవ్యావృత్తిః;

౪౬౫౦. ("సదా...నిర్మలమ్") ఇతి ముక్తవ్యావృత్తిః; [౩]

౪౬౫౧. ("ఏకస్వరూపాన్ని") ఇతినిత్యసిద్ధవ్యావృత్తిః;

౪౬౫౨. "తేహిబహవః?;

౪౬౫౩. బ్రహ్మతుసమాభ్యాసకరహితమ్,-

౪౬౫౪. వాసుదేవపవైవంవిధంపరంబ్రహ్మ" ఇత్యర్థః.

౪౬౫౫. యద్వా, ("అజమ్"),-జాయతే, అస్తి' ఇతివికారద్వయ
వ్యుదాసః;

౪౬౫౬. ("అక్షయమవ్యయమ్")-ఇతిఅవక్షయవినిశ్చయనిషేధః.

౪౬౫౭. ("ఏకస్వరూపమ్")-ఇతిఏకపరిణమతే, వివర్ధతే, ఇతిమధ్య
మవికారద్వయనివృత్తిః.

౪౬౫౮. ("పరమమ్")- ఇతినిత్యసూరివ్యావృత్తిః; [15]

౪౬౫౯. అన్యత్తుల్యమ్. [తః;

౪౬౬౦. ఏవం దేశాపరిచ్ఛేదముఖేన దేవతావిశేషనిర్ణయశ్చక్ర

౪౬౬౧. తథాశ్రుతిశ్చాన్వయంతవదతి, - [హ్మ] ఇతి-

౪౬౬౨. దేవతావిశేషనిర్ణయంచాహ "సత్యంజ్ఞానమనంత్రం

౪౬౬౩. [అనంత్ర] బ్రహ్మస్య అవయవశక్త్యా త్రివిధాపరిచ్ఛేదస్సిద్ధః;

౪౬౬౪. రూఢ్యా దేవతావిశేషనిర్ణయః;

౪౬౬౫. తస్మిన్ పున్దిత్వమ్;

౪౬౬౬. పున్దిత్వప[అనంత్ర] శబ్దోద్వియావిభక్త్యంతః;

౪౬౬౭. "యో వేదనిహితంగుహాయామ్" ఇతి [వేద-] ఇతివదే
నాన్వయాత్; [ముక్తమ్. [25]

౪౬౬౮. ఏవమ్, శ్రుత్యనుసారాదత్రవాసుదేవస్య పరంబ్రహ్మత్వ

(౧౩౫౯) ౪౬౬౯. అథవస్త్వనవచ్ఛేదమాహ ("తదేవ") ఇతి.

౧ || తై - ఆ - ౨ - ౧ - ౧.

మూ - ౧ - సదేవ - ౧ - ౨.

వ్యా - ౧ - విధమ్ - ౧ - ౨ - ౩ - ౪ - ౫. ౨ - ౩ - ౪ - ౫. ౩ - శ్రు
నాన్వయ - ౮. పదవ్రేదేవ - ౩ - ౪ - ౫. ౪ - విధాపరి - ౩. ౫ - త్వంస్యావిధిచేత్ - ౩.
౬ - వేదనాన్వ - ౧. ౭ - సదేవేతి - ౯.

(౧౩౫౮.) వ్యక్తావ్యక్తస్వరూపవత్ । తథాపురుషరూపేణకాలరూపేణచస్థితమ్”^౧,-

(౧౩౫౯.) “ససర్వభూతప్రకృతింవికారాన్ గుణా ౭దిదోషాంశ్చ మునే వ్యతీతః । అతీతసర్వావరణో ఖిలాత్మా”- [5]

(౧౩౬౦.) తేనాస్తృతంయద్భువనాస్తరాశే,, -

(౧౩౫౮) ౮౬౭౦. (“వ్యక్తావ్యక్తస్వరూపవత్”-) ఇత్యత్ర (“స్వరూప”) శబ్దః, - వస్త్రస్వనతిరిక్తార్థవాచీ. -

౮౬౭౧. “(వ్యక్తావ్యక్తస్వరూపవత్ ... పురుషరూపేణకాలరూపేణ)¹ చస్థితమ్, (సర్వమేవైతత్)-జగత్ -² (తత్)-బ్రహ్మైవ” ఇత్యర్థః. -

౮౬౭౨. అనేనవస్త్రపరిచ్ఛేదఉక్తః, -

౮౬౭౩. సర్వసామానాధికరణ్యార్హత్వంహివస్త్రపరిచ్ఛేదః?;

౮౬౭౪. ఏవముపక్రమగతవచనజాతముక్తమ్.

(౧౩౫౯) ౮౬౭౫. ఉపసంహారగతవ⁴చనజాతాన్యహ (“ససర్వ”-) ఇతి. -

౮౬౭౬. (సర్వభూ)తానాం (ప్రకృతి)ః ప్రధానమ్.

౮౬౭౭. (వికారా)ః. - మహదాదయః;

౮౬౭౮. (గుణా)ః. - సత్త్వరజస్తమాంసి;

౮౬౭౯. (ఆది) శబ్దేన, తత్ప్రియుక్తరాగద్వేషదుఃఖాదయోవివక్షితాః. [20]

౮౬౮౦. (ఆవరణ)మ్-జ్ఞానసర్జో-చః, సర్వవిషయజ్ఞానావరణంహితత్? [మ్”-) ఇతి. -

(౧౩౬౦) ౮౬౮౧. (“అఖిలాత్మా”-) ఇతిపదంవివృణోతి (“తేనాస్తృత ౮౬౮౨. ఏవంధర్మిస్వరూపస్యహేయప్రత్యసీకత్వోముక్తమ్.

(౧౩౬౦.) సమస్తకల్యాణగుణాన్వితౌసా-

(౧౩౬౧.) స్వశక్తిలేశోద్ధృతఘాతఃపరః।

(౧౩౬౩.) ఇచ్ఛాగృహీతాభిమతౌరుదేహః-

(౧౩౬౪.) సంసాధితా శేషజగద్ధితౌసా॥, - [5]

(౧౩౬౫.) తేజోబలైశ్వర్యమహావబోధస్సద్విర్యశక్త్యాదిగుణైకరాశిః।

(౧౩౬౬.) పరఃపరాణాంసకలానయశ్చ॥ శ్లేశాదయస్సైవరావరేశే॥, -

(౧౩౬౭.) ర౬౮౩. అథ దివ్యాత్మస్వరూపస్య కల్యాణగుణవత్త్వమాహ

(“సమస్త”-) ఇతి.

ర౬౮౪. (“కల్యాణగుణ”) శబ్దఃపర్యవరః, [శబ్దవత్;

ర౬౮౫. “ద్వైకయోద్ధివచనైకవచనే” ౧ ఇత్యత్ర[ద్వైక]

ర౬౮౬. “ద్విత్వైకత్వయోరర్థయోః” ౧ ఇతిహివృత్తిః.

ర౬౮౭. సమస్తకల్యాణత్వమ్గుణోయస్యః సఃసమస్తకల్యాణగుణః,

ర౬౮౮. ఏవం^౧విధందివ్యాత్మస్వరూపంయస్యః సః (“సమ [15] స్తకల్యాణగుణాన్వితౌ”) .

(౧౩౬౮.) ర౬౮౯. “దివ్యాత్మ స్వరూపమనాయాసేన సర్వధారకమ్”

ఇత్యాహ(“స్వశక్తి”-) ఇతి.

(౧౩౬౯.) ర౬౯౦. విగ్రహవైలక్షణ్యమాహ (“ఇచ్ఛా”-) ఇతి.

(౧౩౬౯.) ర౬౯౧. తత్ప్రయోజనమాహ (“సంసాధిత”-) ఇతి. [20]

(౧౩౬౯.) ర౬౯౨. షాన్ద్యమాహ(“తేజః”-) ఇతి.

(౧౩౬౯.) ర౬౯౩. (“గుణాదిదోషాన్”-) ఇతి పూర్వోక్తం విన్యసోతి (“సకలాః”) ఇతి.

ర౬౯౪. (“ఆది”) శబ్దేనకర్తృవిపాకాశయాఃవివక్షితాః.

ర౬౯౫. అతఏవ (“పరఃపరాణామ్”) . [25]

౧॥ అష్టా - ౧ - ౪ - ౨౨. ౨॥ కాకాకావృత్తిః.

మూ - ౧ - శేషావృత్తి-పా. ౨ - శబ్దః - ౪ - ౫ - ౬ - ౮.

వ్యా - ౧ - గుణ - ౨ - ౪ - ౫౪. ౨ - గుణయోగఃయస్య - ౧. ౩ - సః - ౧

౨౪. ౪ - విధదివ్యా - ౪ - ౫. ౫ - సర్వాధార - ౮. ౬ - షాకాశయాః - ౧ - ౨

(౧౩౬౭.) సశ్వరోవ్యష్టిసమష్టిరూపే

(౧౩౬౮.) వ్యక్తస్వరూపః ప్రకటస్వరూపః।

(౧౩౬౯.) సర్వేశ్వరః సర్వదృక్సర్వవేత్తా సమస్తశక్తిః పరమేశ్వరాఖ్యః॥

(౧౩౭౦.) సంజ్ఞాయతేయేనతదస్తవోపమ్-

[5]

(౧౩౬౭) ౪౬౯౬. “ఏవముభయలిజ్జ త్వేనవిలక్షణస్యకథంజగత్సామానా

ధికరణ్యమ్” ఇత్యత్రాహ (“సశ్వరః”) ఇతి.-

౪౬౯౭. జగచ్ఛరీరకత్వాదిత్యర్థః.

౪౬౯౮. (“వ్యష్టిసమష్టి”) శబ్దాకార్యకారణావస్థజీవవిషయా.

(౧౩౬౮) ౪౬౯౯. (“అవ్యక్తవ్యక్త”) శబ్దా ఉభయావస్థాచిద్విషయా.

౪౭౦౦. శ్వరాతిరిక్తబ్రహ్మశబ్దానిరాసార్థః. ప్రథమ (“శ్వర”) శబ్దః-

(౧౩౬౯) ౪౭౦౧. (“సర్వేశ్వరః”) - సర్వనియంతా;

౪౭౦౨. అనేనజగచ్ఛరీరకత్వముపపాదితంభవతి;-

౪౭౦౩. తదేకనియామ్యద్రవ్యంహిశరీరమ్.

[15]

౪౭౦౪. ³ (“సర్వదృక్సర్వ⁴వేత్తా”) - సర్వపదార్థస్వరూపమ్;-

తత్ప్రకారాంశ్చజానాతీత్యర్థః.

౪౭౦౫. సర్వతోదృక్ (“సర్వదృక్”) సర్వేషాంచక్షుర్భూత

ఇతివా, జ్ఞానవ్రదఇత్యర్థః.

౪౭౦౬. శ్వరాంతరనిషేధపరమ్ (“పరమేశ్వరాఖ్యః”) [20]

ఇతిపదమ్.

(౧౩౭౦) ౪౭౦౭. (“సంజ్ఞాయతే”) ఇతి. - (“అస్తవోపమ్”), - వికారరూప

దోషరహితమ్; అనేనప్రకృతివ్యావృత్తిః.

మా - ౧ - సర్వవిచ్ఛసమస్త - పా.

వ్యా - ౧ - జగత్సామానా - ౪౬౯౬ - తత్త్వము - సర్వదృక్ - [25]

౯౩. ౪ - ప్రస్తా - ౧.

ACADEMY OF HINDU RESEARCH
MELKOTE LIBRARY
Acc. No. 19952

(౧౩౭౧.) శుద్ధం పరంనిర్మలమేకరూపమ్।

(౧౩౭౨.) సద్వృత్త్యతేవాప్యధిగమ్యతేవా-

(౧౩౭౩.) తద్జ్ఞానమజ్ఞానమ తోన్యయక్తమ్"^{౧౧} ఇతి,

(౧౩౭౪) ౪౭౦౮. ("శుద్ధమ్") - కర్మవశ్యతాదోషరహితమ్;

౪౭౦౯. అనేనబద్ధవ్యావృత్తిః

౪౭౧౦. ("నిర్మలమ్" కర్మసంబద్ధార్హత్వదోషరహితమ్;

౪౭౧౧. అనేనముక్తవ్యావృత్తిః.

౪౭౧౨. ("ఏకరూపమ్") - సమాభ్యధికరహితమ్;

౪౭౧౩. అనేనాభివ్యక్తిసద్ధవ్యావృత్తిః.

[10]

౪౭౧౪. ఏవంవిధమ్ "తత్" -^{౧౨} బ్రహ్మ, "యేన" - ఆగమోక్తజ్ఞానేన ("జ్ఞాయతే");

(౧౩౭౫) ౪౭౧౫. "యేన" సాక్షాత్కారరూపేణజ్ఞానేన ("దృశ్యతే");

౪౭౧౬. ("యేన") పరమభక్తిదశాపన్నేన ("గమ్యతే") అనుభూయతే,

[15]

౪౭౧౭. సాక్షాత్కృతస్యానుభవాభినివేశపరమభక్తిః -

(౧౩౭౬) ౪౭౧౮. ఏవంవిధత్వాత్ ("పరమ్") - ఉత్కృష్టమయద్జ్ఞానమ్ ("తత్" -) ఏవ ("జ్ఞానమ్"), ("అన్యత్") ("అజ్ఞానమ్":) ఇత్యర్థః.

౪౭౧౯. ("సజ్ఞాయతే") ఇతి పాఠే లయవర్ధః -

[20]

౪౭౨౦. ("సః") ఈశ్వరః, ("యేన") తత్త్వదశాపన్నేన^{౧౩} జ్ఞానేన ("జ్ఞాయతే") సాక్షాత్కృతయతే, ("గమ్యతే"),

౪౭౨౧. ("తద్జ్ఞానమ్, -) ("అస్తదోషం శుద్ధమ్... నిర్మలమేకరూపమ్"),

(౧౩౭౪.) పరబ్రహ్మస్వరూపవిశేషనిర్ణయాయైవప్రవృత్తమ్.

(౧౩౭౫.) అన్యోనిసర్వపురాణానిఅన్యపరాణిపతదవిరోధేన నేయాని;

(౧౩౭౬.) అన్యపరత్వఞ్చ,

(౧౩౭౭.) తత్తదారమ్భప్రకారైరవగమ్యతే:-

[5]

౪౭౨౨. “అథేనైవవిశేషోహినిరాకారతయాధియామ్”^౧ ఇతి
న్యాయాత్, జ్ఞాన^౧స్యాస్తదోషత్వాదికంవిషయవిశేష
కృతమ్;

౪౭౨౩. వికారరూపదోషాస్పదప్రకృతివిషయజ్ఞానవిలక్షణత్వా
త్ (అస్తదోషమ్’); [మ్’];

౪౭౨౪. ప్రకృతి సంబంధదోషవద్విషయత్వాభావాత్ (‘శుద్ధ

౪౭౨౫. ప్రకృతిసంబంధార్హతాదోషవద్విషయత్వరహితత్వా
త్ (నిర్మలమ్’);

౪౭౨౬. (‘ఏకరూపమ్’) అనేకరూపనిత్యసిద్ధ^౨విషయజ్ఞానవ్యాప్తు
త్తత్వాత్ (‘ఏకరూపమ్’): “ఇత్యర్థః. [15]

(౧౩౭౪) ౪౭౨౭. ఏవమ్, “సామాన్యవిషయ ప్రశ్నపూర్వకమ్, - విశేషవి
షయోత్తరవచనప్రవృత్తత్వాదనన్యపరమ్” ఇత్యాహ
(పర-) ఇతి.

(౧౩౭౫) ౪౭౨౮. “అన్యేషాంపురాణానామన్యపరత్వాత్ (పతదవిరో
ధేన నేయాని)” ఇత్యాహ (అన్యాని-) ఇతి. [20]

(౧౩౭౬) ౪౭౨౯. కథమన్యపరత్వమిత్యత్రాహ (అన్యపరత్వఞ్చ-) ఇతి.-

(౧౩౭౭) ౪౭౩౦. (తత్తదారమ్భప్రకారైః). - విశేషవిషయప్రశ్నపూర్వ
కైరిత్యర్థః.

౧॥

మూ - ౧-సర్వాణ్యవ్యవిరో - ౧ - ౬. సర్వాణిపురా - ౧౨. ౨ - వర్ణనీ [25]
యాని-౧ - ౬.

వ్యా - ౧ - స్వసదోష - ౩. ౨ - త్యా - ౮౯. ౩ - త్వరహితస్మిన్ - ౮ - ౯. త్యా
స్మిన్ - ౧ - ౨. ౪ - విషయ - ౧ - ౨౯. ౫ - తత్త్వమేక - ౪ - ౫. ౬ - కవిశే - ౯.

- (౧౩౭౮.) సర్వాత్మనావిరుద్ధాత్మః,
 (౧౩౭౯.) తామసత్వాననాదరణీయః.
 (౧౩౮౦.) నన్వప్తిన్నపి, “సృష్టిస్థిత్యంతరణేంబ్రహ్మవిష్ణు శివాత్మికామ్-
 ససంజ్ఞాయాతిభగవాన్ ఏకపవజనార్దనః”⁹ ఇతి. [5]
 (౧౩౮౧.) త్రిమూర్తిసామ్యప్రతీయతే;-
 (౧౩౮౨.) నైతదేవమ్;
 (౧౩౮౩.) “ఏకపవజనార్దనః”⁹ ఇతిజనార్దనోనైవబ్రహ్మశివాదికృత్స
 ప్రపంచతాదాత్మ్యంవిధీయతే;
 (౧౩౮౪.) “జగచ్చసః”¹⁰ ఇతిపూర్వోక్తమేవ. (౧౩౮౫) [10]

(౧౩౮౬) ౪౭౩౧. అపిరోధేననేతుశశక్యంచేత్-క్షంస్యాత్? ఇత్యత్రా
 హ(సర్వాత్మనా-)ఇతి.

౪౭౩౨. “విరోధేత్వనపేక్షంస్యాత్”¹¹ ఇతిన్యాయాన్వయజ్ఞా
 నీత్యర్థః.

(౧౩౮౯) ౪౭౩౩. (తామసత్వాత్-)ఇతి.-“రజస్తమోమూలత్వాచ్ఛ్చ”
 తివిరోధాచ్ఛ్చ, కారణదోషబాధకప్రత్యయవత్వాదయా
 ‘ధార్థ్యమ్’ ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౩౯౦) ౪౭౩౪. సామ్యశబ్దాయాచోదయతి(నను-)ఇతి.

(౧౩౯౧) ౪౭౩౫. “(త్రిమూర్తిసామ్య)ప్రతీతేః, విష్ణోరేవసర్వస్మాత్పర
 త్వననుపపన్నమ్” ఇత్యర్థః. [20]

(౧౩౯౨) ౪౭౩౬. పరిహరతి(నైతదేవమ్-) ఇతి.

(౧౩౯౩) ౪౭౩౭. కస్తర్హ్యర్థః? ఇత్యత్రాహ(ఏకపవ-)ఇతి.

౪౭౩౮. అస్మిన్ప్రకరణేఇత్యర్థః.

(౧౩౯౪) ౪౭౩౯. “తాదాత్మ్యకథనంకిమత్రాపేక్షితమ్”¹² ఇత్యత్రాహ
 (“జగచ్చ-”) ఇతి. [25]

౧॥ ౨ - పు - ౧ - ౨ - ౬౬. ౨॥ ౩ - పు - ౧ - ౧-౩౧. ౩॥ మేమా-

మా - ౧ - రుద్రస్తుతామ - ౧. ౨ - కరణాచ్ఛ్చక్త - పా. ౩ - సైక్సైక్స - ౧.

వ్యా - ౧ - యాథాథ్యాదితి - ౩ - ౪ - ౫౯.

(౧౩౮౫.) వివృణోతి.-

(౧౩౮౬.) 1“సప్తాస్మజతిచాత్మానంవిష్ణుఃపాల్యంచపాతిచ-
ఉపసంహీయ తేచాస్తేసంహారాచన్వయంప్రభుః” ఇతి,

(౧౩౮౭.) సప్త త్వేనావస్థితంబ్రహ్మణంసృజ్యంచసంహారంసం [5]
హార్యంచయుగపన్ని ర్దిశ్య,

(౧౩౮౮.) సర్వసృవిష్ణుతాదాత్మ్యపదేశాత్;

(౧౩౮౯.) సృజ్యసంహార్య భూతాద్వస్తునః, సప్త సంహారోఽజినాద్దన
విభూతి త్వేనవిశేషోద్భవ్యతే.-

(౧౩౮౫) ౪౭౪౦. “పూర్వమ్, సంగ్రహేణోక్తస్య తాదాత్మ్యస్యవి [10]
వరణమపేక్షితమ్” ఇత్యభిప్రాయేణ (వివృణోతి-)
ఇత్యుక్తమ్.

(౧౩౮౬) ౪౭౪౧. “కృత్యప్రపశ్చ తాదాత్మ్యంకథమత్రప్రతీయతే”?
ఇత్యత్రాహ 1(సప్తాస్మజతి-)” ఇతి.

(౧౩౮౭) ౪౭౪౨. వ్యాపాతిశయాపరిహారార్థం తద్వాచ్యతే (స[15]
ప్త త్వేన-) ఇతి.-

(౧౩౮౮) ౪౭౪౩. (సర్వసృవిష్ణుతాదాత్మ్యపదేశాత్).- (“జగచ్చనః”)
2ఇత్యస్యవివరణమత్రక్రియతఇత్యర్థః.

౪౭౪౪. (విష్ణుః)-సృజతి(సప్తా)-బ్రహ్మ(విష్ణుః)-ఇత్యర్థః.

౪౭౪౫. (ఆత్మానంవిష్ణుః) (సృజతి) సృజ్యంచస్తుజాతం [20]
(విష్ణుః)ఇతిశబ్దార్థః.

(౧౩౮౯) ౪౭౪౬. “తత్సంప్రస్తుతసామ్యపరిహారాయ” ఇత్యత్రాహ
(సృజ్యసంహార్య-) ఇతి.-

౪౭౪౭. (సృజ్య)సామానాధికరణ్యాత్ సృజ్యనైవసప్తసా
మానాధికరణ్యాత్ సప్తరపివిభూతిత్వమిత్యర్థః.-

౪౭౪౮. ఏవమ్, సంహార్యసంహారోఽగ్రహేవిభూతిత్వమ్.

౧॥ వి - పు - ౧ - ౨ - ౬ ౭. ౨॥ వి - పు - ౧ - ౧ - ౩౧.

మా - ౧ - సృష్టాస్మ - ౪ - ౫. ౨ - ఇతిచ - ౧ - ౨.

వ్యా - ౧ - సృష్టాస్మ - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౨ - తీతిస్మ - ౧ - ౨. ౩ - వస్తు - ౯౯.
౪ - విష్ణుః - ౧ - ౪ - ౫. ౫ - తిమత్వమి - ౧. ౬ - యదివిభూ - ౪ - ౫. తిమత్వమి - ౧.

(౧౩౯౦.) జనార్దనవిష్ణుశబ్దయోః సదృశ్యతేన, “బ్రహ్మవిష్ణుశివా
కామ్” ఇతి విభావనా తపస్వీ చ్ఛయాన్ బ్రాహ్మ-విభావ్యైర్దృశ్య
ప ఉచ్యతే.

(౧౩౯౧.) యథేదమనంతరమేవోచ్యతే:- [5]

(౧౩౯౨.) “పృథివ్యాపస్తథా తేజఃవాయురాకాశఏవచ-

సర్వేన్ద్రియాస్తానికరణంపురుషాః శాంతిహింజగత్ ||

సపవసర్వభూతాత్మావిశ్వరూపోయతోవ్యయః-

సర్వాదికస్తతోహైవభూతస్థముపకారకమ్ ||

సపవసృజ్యసృచసర్గకర్తా సపవసాశ్చ త్తచపాల్యతేచ- [ఇతి-

బ్రహ్మద్యవస్థాభిర శేషమూర్తిర్విష్ణుర్వర్విస్తోవరదోవరేణ్యః” ౧

(౧౩౯౩.) అత్ర, “సామానాధికరణ్యనిర్దిష్టహేయమిశ్రప్రపజ్ఞతాదాత్మ్య
మ్, నిరవద్యస్యనిర్దికారస్యసమస్తకల్యాణగుణాకరస్యబ్రహ్మ
ణికథముపపద్యతే” ఇత్యాశంకా, [పపాదయతి.

(౧౩౯౪.) “సర్వభూతాత్మావిశ్వరూపోయతోవ్యయః” ఇతి, స్వయమేవో

(౧౩౯౫.) “సోపవ” సర్వేశ్వరేశ్వరః పరబ్రహ్మభూతోవిష్ణురేవ, “జగత్”

ఇతి ప్రతిజ్ఞాయ, “సర్వభూతాత్మావిశ్వరూపోయతోవ్యయః” ఇతి

హేతురుక్తః;

(౧౩౯౦) ౪౭౪౯. తస్మిన్, “విష్ణోరపివిభూతిత్వప్రసంగః” ఇత్యత్రాహ (జ
నార్దన-) ఇతి. [20]

(౧౩౯౧) ౪౭౫౦. బ్రహ్మశివాదిప్రపజ్ఞస్యపరబ్రహ్మవిభూతిత్వేతత్తే
వచనానంతరం దర్శయతి (యథేదమ్-|| ఇతి.-

౪౭౫౧. యథోక్తమ్.- (అనంతరమేవోచ్యతే) ఇత్యుక్తః.

(౧౩౯౩) ౪౭౫౨. సామానాధికరణ్యేనస్వరూపైక్యైః ప్రతీతివ్యావృత్త్యర్థ
మాహ (అత్ర-) ఇతి. [25]

(౧౩౯౫) ౪౭౫౩. “ఉపపాద్యాంశంకః, కశోచపపాదకాంశః” ఇత్యపి
త్రాయాముక్తంవివృణోతి (సర్వేశ్వరేశ్వరః) ఇతి.

౧ || ౩ - పు - ౧ - ౨ - ౬౬. ౨ || ౩ - పు - ౧ - ౨ - ౬౮.

మూ - ౧ - శృంగేయశ్చ - ౧. శృంగేయశ్చ - ౨. ౨ - ఇతి-౨౯. ౩ - పుంశ్చ
య - ౬ - ౧౨. ౪ - పరస్యసమ - ౮. ౫ - శాత్వకస్య - ౧ - ౬ - ౧౦ - ౧౨. ౬
సపవ - ౪ - ౫౯. - ఏవ - ౨౯. ౭ - సర్వంజగ - ౧౧ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - ఇతియథేదంయథో - ౩. ౩ - ప్రతీతి - ౪ - ౫౯. ౩ - ద్యాగః - ౩
౪ - ససర్వే - ౩ - ౪ - ౫ - ౮.

(౧౩౯౬.) సర్వభూతానామయమాత్మావిశ్వశరీరో[“యతోఽవ్యయః”]

(౧౩౯౭.) వక్ష్యతేచ, “తత్సర్వంవైహరేస్తసుః”^౧ ఇతి. [ఇత్యర్థః.

(౧౩౯౮.) ఏతదుక్తంభవతిః^౨ అస్య అవ్యయస్యాపిపరస్యబ్రహ్మణఃవిష్ణోః
విశ్వశరీరతయాతాదాత్మ్యమవిరుద్ధమ్” ఇతి. [5]

(౧౩౯౯.) ఆత్మశరీరయోశ్చస్వభావాఃవ్యవస్థితాపవ,

(౧౩౯౬) ౪౭౫౪. హేత్వమ్కంవ్యాచక్ష్టే(సర్వభూతానామయమ్-) ఇతి.

(౧౩౯౭) ౪౭౫౫. రూపశబ్దస్యశరీరపరత్వనిశ్చయాయవచనాంతరమాహ
(వక్ష్యతేచ-) ఇతి.

(౧౩౯౮) ౪౭౫౬. “విశ్వరూపోయతోఽవ్యయః” ఇత్యత్ర[అవ్యయ]శబ్దః
కిమర్థః” ఇత్యత్రాహ(ఏతదుక్తమ్-) ఇతి-

౪౭౫౭. [అవ్యయ] శబ్దఃవిరోధశబ్దానువాదపరఇత్యర్థః.

(౧౩౯౯) ౪౭౫౮. భగవతోనిరవద్యత్వాద్యుపపత్త్యర్థమాహ(ఆత్మ-) ఇతి.

(౧౪౦౦) ౪౭౫౯. (“సర్వాదికమ్”) ఇత్యాదిశ్లోకార్థఃఉచ్యతేః-

౪౭౬౦. (“భూతస్థం”)(“సర్వాదికమ్”)-సర్వప్రాణీగతసర్వాది-
వ్యాపారజాతమ్(అపైత్యమ్)(ఉపకారకమ్)-

౪౭౬౧. పరమాత్మనోలీలారసనిష్పాదకత్వాత్తపైత్యవశేషభూ-
తమిత్యర్థః- [త్వాదిత్యర్థః.

౪౭౬౨. తత్రహేతుః(“తతః”) ఇతివివక్షితః, విశ్వరూప

౪౭౬౩. ఏవంశరీరశరీరిభావనిబద్ధనంసామానాధికరణ్యమా^[20]
హ(“స ఏవ”) ఇతి-

౪౭౬౪. (“సృజ్యః”) -మనుష్యాది (“సర్గకర్తా”) బ్రహ్మచ
(“స ఏవ”) తదుభయశరీరకపరమాత్మేత్యర్థః.

౪౭౬౫. (“పాల్యతేచ”) ఇతి (“చ”) కారణ (అద్యతేచ-)
ఇతివివక్షితమ్. [25]

౪౭౬౬. (“బ్రహ్మద్వవస్థాభిః”)-బ్రహ్మత్వాద్వవస్థాభిః [ఇతి.

౪౭౬౭. అవస్థాయోగస్సద్వారకఇత్యాహ(“అశేషమూర్తిః”)

౧ || ఐ - పు - ౧ - ౨౨ - ౩౮.

మా - ౧ - రూపోయ - ౧౧ - ౧౨. ౨ - తస్య - ౧౨. ౩ - ఆపి - ౧౨. ౪ -
చ - ౧ - ౮.

“వ్యా - ౧ - నిశ్చయకవచ - ౪ - ౫. ౨ - తీతి - ౯. ౩ - మర్థమిత్య - ౬ - ౧౦.
౪ - అనువాద - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౫ - తత్తీతిత్వ - ౯ - ౧౦. ౬ - వ్యపిస - ౪ - ౫.
౭ - ఆప్యతే - ౯ - ౧౦.

- (౧౪౦౦.) ఏవంభూతస్య¹ సర్వేశ్వరస్యవిశేషః² ప్రకాశస్తబ్ధాభిరయావ్య
కోటివిప్రబ్రహ్మదీ దేవతర్యజ్జను³ ష్యేమత స్తచ్చమాశ్రయణీయ
త్వాయ స్వేచ్ఛావతారఃపూర్వోక్తః;
- (౧౪౦౧.) తదేతత్ బ్రహ్మదీనాం భావనాత్రయాన్వయేన, కర్తృవ్యవస్థమ్;
భగవతఃపరబ్రహ్మభూతోస్యవాసుదేవస్యవిజయజగదుపకారాయ
స్వేచ్ఛయాస్వేనైవరూపేణదేవాదివ్యవతారఇతి⁴ బహుష్టేమ్యే
శుభాశ్రయప్రకరణోనువ్యక్తముక్తమ్.
- (౧౪౦౨.) “అస్య దేవాదిరూపేణావతారేష్వపినప్రాకృతోదేహః⁵ ఇతి
నుహాభారతే, సభూతసంఘసంస్థానో దేహుస్యపర [10]
మాత్మనః”⁶ ఇతి ప్రతిపాదితః.

౪౭౬౮. (“వరదః”) ఇత్యుపాయత్వమ్.

౪౭౬౯. (“వరేణ్యః”) ఇత్యుపేయత్వమ్.

౪౭౭౦. (“వరిష్ఠః”) ఇతితమపయోగిగుణవత్పశ్చాచ్ఛిప్రేతమ్.

(౧౪౦౦) ౪౭౭౧. (ఏవంభూతస్య-) ఇతి. [15]

౪౭౭౨. (పూర్వోక్తః).- “బ్రహ్మవిష్ణురుద్రేంద్రాస్తేసర్వేసం
ప్రసూయస్తే⁷ ఇత్యేతదర్థోపపాదనే (ప్రోక్తః)” ఇత్యర్థః.

(౧౪౦౧) ౪౭౭౩. అత్రైవప్రబంధేఅయవర్థస్య ఎప్రకృత్యాహ (తదేతత్-) ఇతి.

౪౭౭౪. “హిరణ్యగర్భో భగవాన్వాసవో⁸ కృష్ణజావతః”⁹ ఇ
త్యారభ్య, అశుద్ధాస్తేసమస్తాస్తుదేవాద్యాకర్తృయోన
యః, ఇత్యుక్తేన (కర్తృవశ్యత్వమ్) (ఉక్తమ్-)” ఇత్యర్థః.

౪౭౭౫. “సనాస్తాశ్చక్తయశ్చైతాః”¹⁰ ఇత్యారభ్య, జగతాము
పకారాయనసాకర్త నిమిత్తజా¹¹ ఇత్యుక్తేనస్వే
చ్ఛావతార¹² ఉక్తః” ఇత్యర్థః. [(అస్య-) ఇతి.

(౧౪౦౨) ౪౭౭౬. విగ్రహవైలక్షణ్యే ప్రమాణమనుహాభారతే దర్శయతి

౧॥ భార - ౨॥ అభర్వభిభాష. ౩॥ వి - పు - ౬ - ౭ - ౧౬. ౪॥ వి - పు -
౬ - ౭ - ౭౭. ౫॥ వి - పు - ౬ - ౭ - ౭౦. ౬॥ వి - పు - ౬ - ౭. ౭౨.

మూ - ౧ - సర్వస్వైర్వరస్యతి - ౮. ౨ - తతీయానియా - ౮. ౩ - ద్వివిమతి -
౧. ౪ - స్వ - ౧౨౪. ౫ - చ - ౪ - ౫ - ౧౦ - ౧౨౪. ౬ - సుశ్రుక్తమ్ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - ఉక్తః - ౧౪. ౨ - ప్రామాణ్యపు - ౩.

(౧౪౦౩.) శ్రుతిశ్చ, - “అజాయమానో బహుధావిజాయతే - తస్యధీరాః పరిజానంతి యోనిమ్”^౧ ఇతి -

(౧౪౦౪.) కర్తవశ్యానాం బ్రహ్మదీనామనిచ్ఛతామపితత్తత్ కర్తానుగుణప్రకృతిపరిణామ^౨ రూపభూతసంఘసంస్థానవిశేషదేవాదిశరీరప్ర[^౩]
వేశరూపజన్మావర్జనీయమ్; - [^౪ న్నాకుర్వన్నపి,

(౧౪౦౫.) అయన్తుసర్వేశ్వరః సత్యసజ్జల్పః భగవాన్ ఏవం భూతశుభేతరజ

(౧౪౦౬.) స్వేచ్ఛయా స్వేనైవ నిరతిశయకల్యాణరూపేణ దేవాదిషుజగదుపకారాయ బహుధా^౫ జాయతే; [హుధా - యోని - బహువిధజన్మా -

(౧౪౦౭.) తస్యైతస్య శుభేతర^౬ జన్మాకుర్వతోపి స్వకల్యాణగుణానన్వేన బ

(౧౪౦౩) ౪౭౭౭. ఉక్తార్థవిషయాం శ్రుతిమాహ (శ్రుతిశ్చ -) ఇతి.

(౧౪౦౪) ౪౭౭౮. ఆపాతతో వ్యాహతిశఙ్కా - పరిహారార్థంతద్వ్యాచక్షే
(కర్తవశ్యానామ్ -) ఇతి. [నః^౭ ఇతి పదమ్ వ్యాఖ్యాతమ్.

(౧౪౦౫) ౪౭౭౯. (శుభేతరజన్మాకుర్వన్నపి -) ఇత్యనైవ “అజాయమా

(౧౪౦౬) ౪౭౮౦. (స్వేచ్ఛయా -) ఇత్యాదినా (“బహుధావిజాయతే”) ఇత్యేతద్వ్యాఖ్యాతమ్.

౪౭౮౧. బ్రహ్మదీనాం - జన్మా - హేతు - తత్ఫల, వపూంషి - యానిన
తాన్యస్యేతి “అజాయమాన” శబ్దస్యార్థః.

౪౭౮౨. హేతుః - కర్త, - తత్ఫలమ్ - తదనుభవః, ప్రాకృతంచవపు
స్తేషామ్, తద్విలక్షణహేతు - ఫల - వపురన్వితో^౮ వ [౨]
తార ఇతి (“బహుధావిజాయతే”) ఇత్యస్యార్థః.

౪౭౮౩. హేతుః - స్వేచ్ఛా, ఫలమ్ - జగదుపకారః, వపుః - అప్రా
కృతః ఇత్యేతి. ప్తే (తస్య -) ఇతి.

(౧౪౦౭) ౪౭౮౪. (“తస్యధీరాః పరిజానంతి యోనిమ్”) ఇత్యేతద్వ్యాచ

౧॥ తై - ఉ - పు - ౨౧.

మూ - ౧ - సురూపప్రకృ - ౧ - ౬. ౨ - భూతసంఘ - ౧. సంఘ - ౬౪. సం
ఘాతసంస్థా - ౯ - ౧౨. ౩ - చంజ - ౧ - ౬. ౪ - స్వాదికు - ౧౨ ౫ - వరూపేణ నిర -
౧ - ౬. ౬ - విజా - ౨, ౭ - కర్తాకు - ౧. జన్మకు - ౧౨. ౮ - హువిధయో - ౧౨.

వ్యా - ౧ - హతశఙ్కా - ౯. ౨ - దికు - ౯. ౩ - త్యనేన - ౯. ౪ - లంకపూ -
౯. ౫ - ఔద్ధి - ౧ - ౨. ౬ - ఇతి - ౩౪.

(౧౪౦౫.) “ధీరాః”-ధీమతామగ్రేసరాః-“జానంతి”ఇత్యర్థః.

(౧౪౦౬.) తదేతన్నిభిలజగన్మిత్తోపాదానఘాతాత్, “సామ్రాజ్యస్యయ తః”-సమ్రాజ్యస్యపరిజ్ఞాదృష్టాన్తానుపరోఘాత్ “ఇత్యాదీనిభిః ప్రతిపాదితాత్ పరస్తాత్ బ్రహ్మణః పరమపునుషత్సృష్టోన్మయై చిత్సరత్సమ్,

౪౭౫౫. యోనిశబ్దస్యోపాదాన కారణపరత్వ వ్యావృత్త్యర్థమ్ (జన్మ-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౪౦౮) ౪౭౫౬. [ధీర] శబ్దస్యదైర్యగుణాన్నితపరత్వవ్యావృత్త్యర్థమ్ తద్వ్యాచక్షే (ధీమతామగ్రేసరాః)ఇతి.- [10]

౪౭౫౭. నియమీరయస్తీతివ్యుత్పన్నో (ధీర)శబ్దః-

౪౭౫౮. అతోయథోక్తపవార్థః.

౪౭౫౯. నచ, “స్వరూపేణిత్వత్సమ్అజాయమానత్వమ్;

విగ్రహద్వారకమజాయమానత్వమ్”ఇతివాచ్యమ్;-

౪౭౬౦. అస్తదాదీనామపితుల్యత్వాత్ “ధీరాఃపరిజానంతి”[15]

ఇతివక్తుమయోగాత్.-

౪౭౬౧. ఆతపవ, “అజాయమానత్వమ్పరమార్థః;

౪౭౬౨. జన్మతు,కాల్పనికమ్”ఇత్యపిపరాస్తమ్;

౪౭౬౩. అతోయథోక్తపవార్థః.

౪౭౬౪. అవైదికవిప్రతిపక్షోపర్వత్రయందృశ్యతే:- [20]

౪౭౬౫. “ప్రకృతిగుపాదానమ్ రుద్రోనిమిత్తమ్”ఇత్యేకమ్;

౪౭౬౬. “నారాయణకారణత్వేశ్రుతిభిరుపపాదితే,నారాయ

ణః ఉపాదానం,రుద్రోనిమిత్తమ్”ఇత్యేకమతమ్;

౪౭౬౭. తత్ర, “నిమిత్తోపాదానయోరైశ్వర్యుతే,జగతాకర

ణంముక్తిదం, ముక్తప్రాప్యవస్యపురహస్తి”ఇత్యేకమ్;

౪౭౬౮.తత్ర, *పూర్వోక్తమతద్వయంపూర్వమేవనిరస్తమ్.

(౧౪౦౯)౪౭౬౯.అథ,కారణాదన్యస్యప్రాప్యత్వంనిరస్యతి(తదేతత్)-ఇతి.

౧॥ బ్ర - సూ - ౧ - ౧ - ౨. ౨॥ బ్ర - సూ - ౧ - ౪ - ౨౩. * ()

మూ - ౧ - దిసూత్రే - ౧౨. ౨ - ర తిరత్వమ్ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - ఇత్యపర - ౧ - ౨. ౨ - తిహిభ్య - ౩. ౩ - ఇవస - ౧౦. ౪ - త్వ మవ-౧-౨ ౫-వి - ౯-౧౦౯. ౬-పూర్వపక్షత్ర - ౩. పక్షత్ర - ౧ - ౨. ౭-మతమ్-౪-౫౯.

(౧౪౦౦) “పరమతస్సేతూన్మానసమ్బుద్ధభేదవ్యవచేశేభ్యః”^౧ ఇత్యాశఙ్కా,

(౧౪౦౧) “సామాన్యాత్తు”^౨ “బుద్ధ్యర్థఃపాదవత్”^౩ “స్థానవిశేషాత్ప్రకాశాదివత్”^౪ “ఉపపత్తేశ్చ”^౫ “తథాన్యప్రతిషేధాత్”^౬ “అనేన సర్వగతత్వమాయామశబ్దాదిభ్యః”^౭ “ఇతిసూత్రకారఃస్వ [5] యమేవనిరాకరోతి;

(౧౪౦౨) మానవేవశాస్త్రే :-

౪౦౦౦. (తదేత) చ్ఛబ్దౌ-శబ్దౌ నైస్సమస్తౌ,

౪౦౦౧. తస్మాత్ ఏతస్మాత్, ఇత్యర్థః.

(౧౪౦౦) ౪౦౦౨. పూర్వపక్షశఙ్కా-పరమ్ (“పరమతః”) ఇత్యాదిసూత్రమ్;

(౧౪౦౧) ౪౦౦౩. అన్యానిసిద్ధాన్తసూత్రాణి;

౪౦౦౪. తేషామర్థోభాష్యే విస్తరేణానుసంధేయః. (౬౪౭-పు.)

౪౦౦౫. “ఏష సేతుర్విధరణః”^౮ ఇత్యాదౌ (సేతు) శబ్దోఽసంకరకరత్యర్థః;

౪౦౦౬. “అమృతస్యైవ సేతుః”^౯ ఇత్యపిస్వయమేవస్వ^[15] స్యప్రావక ఇత్యర్థః.

౪౦౦౭. “చతుష్పాద్భిన్నా”^{౧౦} “షోడశకలమ్”^{౧౧} ఇత్యాదిపరిచ్ఛేదోఽనుసంధానార్థః;

౪౦౦౮. వ్యాపిన్ ఆలోకస్యవినియోగాయ వాతాయనాదిపరిచ్ఛేదవత్. [20]

౪౦౦౯. “తతోయదుత్తరతరమ్”^{౧౨} ఇత్యాదయఃపూర్వమేవ వ్యాఖ్యాతా ఇతి,-

౪౦౧౦. నజగతా రణాదన్యస్య ప్రాప్యత్వమ్” ఇత్యర్థః.

౪౦౧౧. పూర్వమ్ శ్రుతౌచతుర్ముఖస్యపరమకారణత్వశఙ్కాఽపాస్తా. [యతే (మానవేచ)-ఇతి

(౧౪౦౨) ౪౦౧౨. అథ, ఉపబృహ్మణేచతుర్ముఖకారణత్వశఙ్కానిరాక్రి

౧ || బ్ర - సూ - ౩ - ౨ - ౩౦ - ౧ - ౨ - ౩ - ౪ - ౫ - ౬. ౨ || బృ - ఉ - ౬ - ౪ -

౨౨. ౩ || ము - ఉ - ౨ - ౨ - ౫. ౪ || ఛా - ఉ - ౩ - ౧౮ - ౨. ౫ || ప్ర - ఉ - ౬ - ౧. ౬ || శ్వే - ఉ - ౩ - ౧౮.

మూ - ౧ - ఇత్యాదిస్వయ - ౧౦. ౨ - తీతి - ౨.

వ్యా - ౧ - రత్యర్థః - ౧ - ౨. ౨ - ఆకాశస్యవి - ౯ - ౧౦. ౩ - చతు - ౧.

- (గరగ3.) “ప్రాచురాసీత్తమోనుదః”¹;
 (గరగర.) “సిస్థయుర్వివిధాఃప్రజాః”²;
 (గరగ౫.) “అపవనససగ్ధాదౌతానువీర్యమపాస్మనత్”³;
 (గరగ౬.) “తస్మిన్ జజ్ఞేస్వయంబ్రహ్మ”⁴ ఇతి. - [3]
 (గరగ౭.) బ్రహ్మణోజన్మశ్రవణాత్ యేత్రజ్ఞత్వ మేవావగన్యతే;
 (గరగ౩) ర౮౦౩. (“ప్రాచురాసీత్తమోనుదః”) ఇతి.-
 ర౮౦౪. “యద్వైప్రోక్తం గుణసామ్యం ప్రధానంతర్వైచిప్రా
 ప్రవదన్తే రుద్ధమ్”^౫ ఇత్యేదుర్జ్ఞో ౭వ్యక్తాః పృథా
 (“ప్రాచురాసీత్”) ఇతిదర్శయితుమ్, [10]
 ర౮౦౫. చతుర్ముఖోత్పన్నే పూర్వనాణ్డకారణత్వం ప్రేరకత్వం
 చతుర్ముఖస్యానుపపన్నమితిదర్శయితుం, (“ప్రాచురా
 సీత్తమోనుదః”) ఇతివాక్యముపాత్తమ్.
 (గరగ౪) ర౮౦౬. (“సిస్థయుర్వివిధాఃప్రజాః”). “స్థుభ్యస్త్యచతుర్ముఖస్య
 స్వస్థుష్టే సిస్థయుత్వానుపపత్త్యా నతస్యవరహ”⁶
 కారణత్వమ్” ఇత్యభిప్రాయః.
 (గరగ౫) } ర౮౦౭. (“అపవనససగ్ధాదౌ”) (“తస్మిన్ జజ్ఞేస్వయంబ్రహ్మ”)
 (గరగ౬) } ఇతివచనద్వయమ్, “అణ్డోత్పన్నచతుర్ముఖస్య అణ్డకా
 రణత్వప్రప్తృత్వానుపపత్త్యా పూర్వశ్లోకప్రస్థయం
 భాశబ్దోపసారాయణపరః” ఇత్యభిప్రాయేణోపాత్తమ్.
 (గరగ౭) ర౮౦౮. (జన్మశ్రవణాత్-) ఇతి. - (“యేత్రజ్ఞత్వా”) పవాదకస్యాన
 తారయాపత్వస్యాశ్రవణేన త్యుచ్యమానం జన్మస్వవ్యా
 పక కర్మ సంబంధాపేక్షకత్వాత్ (“యేత్రజ్ఞత్వ”) సాధ
 కమ్” ఇత్యభిప్రాయః.
 ర౮౦౯. “ఋశ్వరేణ స్వయాపైక్యాన్యైహ్మణోజన్మపర”⁷
 ధ్యానాదికర్మచలీలా” ఇతిచేత్;
 ర౮౧౦. ఇద్వైపితథాకినస్యాత్;-

౧॥ మ - స్మృ - ౧ - ౬. ౨॥ మ - స్మృ - ౧ - ౮. ౩॥ మ - స్మృ - ౧ - ౮.
 ౪॥ మ - స్మృ - ౧ - ౯. ౫॥

మా-౧-దౌతస్మిన్-౪-౫-౧౧-౧౨. ౨ - తత్త్వే - ౪ - ౫ - ౯. తస్మై-౧౨.

వ్యా - ౧ - యత్ప్ర - ౯. ౨ - స్వరూ - ౧౦. ౩ - నిత్యత్వ - ౪ - ౫. ని
 త్యత్రే - ౮. నిత్యత్రే - ౯. నిత్యత్రేణంవతు - ౧ - ౨. ౪ - నిత్యత్వ - ౨ - ౪ -
 ౫. నిత్యత్వ - ౧౦. ౫ - తాత్పర్య - ౯. ౬ - స్థాప్తేషకత్వా - ౮ - ౯ - ౧౦. ౭ - ప
 రస్థానా - ౮.

(౧౪౧౮.) తథాచస్రష్టఃపరమపురుషస్య¹ తద్విసృష్టస్యచబ్రహ్మణః“అయం
సంతస్యతాఃపూర్వం తేననారాయణత్వతః”^౨ “తద్విసృష్టస్య
పురుషఃలోకేబ్రహ్మహీనీర్వ్యతే”^౩ ఇతినామ⁴ నిర్దేశాచ్చ;-

(౧౪౧౯.) తథావైష్ణవేపురాణే, [5]

(౧౪౨౦.) హిరణ్యగర్భాదీనామ్, భావనాత్రయాన్వయాత్ అశుద్ధత్వేనశు
భాశ్రయత్వానర్హత్వాపపాదనాత్ తేత్రజ్ఞత్వంనిశ్చయతే.

ర౧౨౦. “జన్మకర్మణోర్గ్లిలాత్వాత్స్వరూపైక్యమ్,

ర౧౨౧. స్వరూపైక్యాజ్జన్మకర్మణోర్గ్లిలాత్వమ్’ ఇత్యన్యోన్యా
శ్రయస్సాస్యత్” ఇతిచేత్; [10]

ర౧౨౩. చతుర్ముఖాదీనామపితుల్యమ్.-

ర౧౨౪. “పరమపురుషస్యోజ్జరనారాయణే అవతారరూపంజ
న్మ’ ఇతిప్రతిపాదితమ్;

ర౧౨౫. తదేవచతుర్ముఖజన్మనో² వతారరూపత్వేప్రమాణమ్”
ఇతిచేత్; [15]

ర౧౨౬. ఇద్దృజన్మనస్తథాత్వే తదేవప్రమాణంకింసస్యాత్?;-

ర౧౨౭. “ప్రాగుక్తాన్యోన్యాశ్రయణాత్” ఇతిచేత్;-

ర౧౨౮. చతుర్ముఖేపితుల్యమ్” ఇత్యాద్యనుసంధేయమ్.

(౧౪౧౮) ర౧౨౯. చతుర్ముఖస్యపరమకారణత్వానుపపత్తిం తత్ప్రాకరణి
కగ్రన్థేనోపపాదయతి(తథాచ-)ఇతి. [20]

(౧౪౧౯) ర౧౩౦. మానవశ్లోకార్థః నిర్ణాయకత్వేన శ్రీవిష్ణుపురాణవచన
మాహ(తథా-)ఇతి.

(౧౪౨౦) ర౧౩౧. (భావనాత్రయాన్వయాత్-)ఇతి.-అనుష్ఠేయవిషయః
ఆస్తరప్రయత్నఃభావనా,

ర౧౩౨. సాత్రివిధా, [25]

ర౧౩౩.యథా,“త్రివిధాభావనాభూషవిశ్వమేతన్నిబోధతామ్-

కార్యాభ్యాబ్రహ్మ⁴సంజ్ఞాచతథాచైవోభయాత్త్రికా॥;-

౧॥వి - పు - ౧ - ౪ - ౬. ౨॥ మ - స్మృ - ౧౧.

మూ - ౧ - తత్త్వ - ౧. ౨ - నిర్వచనాచ్చ - ౬. ౩ - తథాచవై - ౪ - ౫ - ౯.

వ్యా - ౧ - రూపత్వా - ౯. ౨ - నిర్ణయత్వేనశ్రీ - ౧. ౩ - వచన - ౧ - ౨ - ౪ -
౫న. ౪ - సంఖ్యావ - ౯.

౪౮౫౧. అత్ర, [బ్రహ్మ] శబ్దః ఉపాసనరూపజ్ఞానపర్యాయః,-

౪౮౫౨. “ఆగమోఽథావివేకాచ్చద్విధాజ్ఞానంతథోచ్యతే-శబ్ద
[బ్రహ్మ] ౭. గమమయంపరంబ్రహ్మవివేకజమ్” ౧

౪౮౫౩. “ద్వేబ్రహ్మాణీవేదితవ్యే” ౨ “ద్వేవిద్వేవేదితవ్యే” వై [5]
ఇతిచ” ౩ ఇతి,-

౪౮౫౪. బ్రహ్మశబ్దస్యజ్ఞానవిద్యాశబ్దనిర్దిష్టాగమ జన్యోపాసన
రూపజ్ఞానద్వయపర్యాయ త్వేనభగవతాపరాశరేణైవ
వ్యాఖ్యాతత్వాత్.

౪౮౫౫. [స్థావరావరాః].- ఇతి[స్థావర] శబ్దేనతదభిమాని [10]
దేవతావివక్షితా.

౪౮౫౬. [సనద్దనా] దీనాంసమాధివిరోధిసకలకర్మక్షయ్యాత్
సమాధినిష్పత్తిపాషు-ల్యేనా ౭ నవరతబ్రహ్మనుసంధా
నైకతానత్వాన్నకర్మానుష్ఠానావసరః,

౪౮౫౭. ప్రధానావిరోధేనహ్యజ్ఞానుష్ఠానమ్;- [15]

౪౮౫౮. తస్మాత్, తే[బ్రహ్మభావనాయాన్నితాః].-

౪౮౫౯. హిరణ్యగర్భాదయః జగన్నిర్వాహాధిక్యతత్వాత్ క
దాచిత్కర్మానుష్ఠానమ్ కదాచిదుపాసనశ్చ ఇత్యుభ
యభావనాన్నితాః;-

౪౮౬౦. ఇతరేదేవమనుష్యాద్యాఃకర్మభావనాయాన్నితాః;- [20]

౪౮౬౧. [సనద్దనాదయః][హిరణ్యగర్భాదయః [దేవాద్యాః]ఇ
త్యాదిశబ్దస్యకోవిషయః?,

౪౮౬౨. “[అది]శబ్దస్యాసంక్షోభాత్ముక్తేష్వపి భావనాద్వయ
ప్రసంగః” ఇతిశబ్దావ్యావృత్త్యర్థంప్రయోజకమాహ
[అధికార-] ఇతి.- [25]

౪౮౬౩. “కర్మజ్ఞైశ్చర్యబోధోధికారః” ౪ ఇత్యధికారలక్షణమ్,

౪౮౬౪. “స్వప్రయోజనసాధనత్వాత్కర్మాణి స్వకీయత్వబుద్ధిర
ధికారః” ఇత్యర్థః.

(౧౪౨౧.) యదపిక్షేప్తమక్రమ్:-

౪౮౬౫. [అధికారబోధయుక్తేషు] అధికారమునబోధయుక్తేషు

అనుష్ఠేయపిషయస్వకీయత్వబుద్ధియుక్తేష్యైశ్యైః.

౪౮౬౬. ముముక్షోః, ఉపాసనేస్వకీయత్వబుద్ధిః; [౭]

౪౮౬౭. బుభుక్షోః, కర్తృశిస్వకీయత్వబుద్ధిః;

౪౮౬౮. [అధికారబోధ]శ్చకేష్యైశ్యత్రాహ [అపిక్షేప్త]శ్చతి.

౪౮౬౯. [విశేషజ్ఞానకర్తృసు] “[విశేషజ్ఞానమ్],- జేహోహమ్మను
నుబోధామిత్యాదిజ్ఞానమ్;

౪౮౭౦. విశేషజ్ఞానేతద్ధేతుమచకర్తృసువిద్యమానేష్వధికా [10]
రబోధస్సంభవతి,

౪౮౭౧. తద్యుక్తేషుభావనా త్రయాన్వయఇతినముక్తేషు ప్రసం
గః” ఇత్యర్థః.

౪౮౭౨. ఏవమ్, “హిరణ్యగర్భాదీనాంభావనాత్రయాన్వయే
నాశుద్ధత్వాత్ ముముక్షుభిస్తేనుపాస్యాః” ఇతిశ్రీవిష్ణు
పురాణేప్రతిపాదనాత్ (క్షేత్రజ్ఞత్వ) నిశ్చయః”
ఇత్యర్థః.

౪౮౭౩. ఏవమ్, శ్రుతివాక్యేషుస్వపక్షసాధనప్రమాణోపన్యాసప
రమతశఙ్కానిరాసౌకృతాః;-

౪౮౭౪. తథా, ఉపబృహత్కణేష్వపిపూర్వంస్వపక్షసాధనవచనా
న్యపన్యసృపరమతశఙ్కానిరాసశ్చకృతాః;-

౪౮౭౫. ఏవమ్, ప్రథమశ్లోకోక్తం [విష్ణువే] ఇతివచనవివృతంభవతి;-

౪౮౭౬. ఉక్తార్థస్థేష్మేసిద్ధాస్థే పుష్పత్యభావవాదంపుష్ప
సృతి;-

౪౮౭౭. తన్నిరాసశ్చసర్వవేదాన్త్యభిమతః. [23]

(౧౪౨౧)- { ౪౮౭౮. తత్రపూర్వపక్షమాహ (యదపి) ఇత్యాదినా.
(౧౪౨౩) }

శ్రీమత్

- (౧౪౨౨.) *సర్వస్యశబ్దజాతస్యవిభ్యర్థవాదమన్త గ్రహపస్యకార్యాభిధా
యిత్యేనైవప్రామాణ్యంవర్ణనీయమ్,
(౧౪౨౩.) వ్యవహారాదన్యత్రశబ్దస్యబోధకత్వశక్త్యవధారణాసంభవాత్;
వ్యవహారస్యచకార్యబుద్ధిమూలత్వాత్కార్యరూపవహశబ్దార్థః,
నపరినిష్ఠోన్నవస్తునిశబ్దఃప్రమాణమ్” ఇతి.-

- (౧౪౨౪) ౪౦౭౯. అర్థవాదాదిషుసద్ధార్థపరత్వవ్యాప్త్యర్థమ్ (సర్వ
స్య-) ఇత్యుక్తమ్.
౪౦౮౦. (విధి) భాగస్యతావతాకార్యపరత్వంసువ్యక్తమ్.
౪౦౮౧. “(అర్థవాద) భాగస్యవిధేయస్తుతిపరత్వేన, (మన్తగ్రహ) [10]
భాగస్యానుష్ఠేయార్థప్రకాశనపరత్వేనచతయోగకా
ర్యపరత్వమ్” ఇత్యభిప్రాయః.
(౧౪౨౩) ౪౦౮౨. కుత ఇత్యత్రాహ (వ్యవహారాత్) ఇతి. - (వ్యవహారః)
ప్రవృత్తిః;-
౪౦౮౩. “గామానయ” ఇతిప్రయోజకవృద్ధప్రయుక్తవాక్య [15]
శ్రవణ సమనస్తరభావినీప్రయోజ్యవృద్ధస్యప్రవృత్తిః”
ఇత్యర్థః.
౪౦౮౪. సామాన్యేనశబ్దస్యకార్యరూపార్థఇతినిశ్చితే, “అవాపో
ద్వాపభేదేనానువృత్తశబ్దస్యానువృత్తపరార్థమ్, వ్యా
ప్త్యత్యస్యవ్యాప్త్యవృద్ధంచజానాతి” ఇతిప్రాతి [20]
స్వికవృత్తప్రతిస్పృత్; -
౪౦౮౫. విభక్త్యర్థవృత్తప్రతిష్ఠితథా;
౪౦౮౬. “పుత్రస్తేజాతః”¹ “నాయంసర్వోరజ్జురేషా”² ఇత్యా
దివాక్యేషు, హర్ష-భయనివృత్తివాచిత్యావగమేపిహే
తువిశేషనిర్ధారణా యోగాన్నతత్ర సిద్ధార్థవిష [25]
యావృత్తప్రతిః;

* ౧ - మీమా - ౧. ౨॥ మీ-సా - ౧ - ౧ - ౨ - గు. ౩॥

మూ - ౧ - స్వ - ౨ - ౧౯. స్వవేదజా - ౧. ౨ - పదస్యబో - ౬. ౩ - చ - ౬ -
౧౦-౯. ౪ - సిద్ధిమూ - ౬. ౫ - వేదార్థః - ౧ - ౬ - ౧౨. ౬ - స్నేహస్తు - ౧౨-న్నవివ
కస్తుని - ౧౦.

వ్యా - ౧ - ధారభేదేనాను - ౧ - ౨ - ౩. ౨ - శబ్దస్యవ్యాప్త్య - ౩. స్వచవ్యా
ప్త్య - ౯. ౩ - శేషైష ఇత్యాది - ౯.

- (౧౪౨౪.) అత్రోచ్యతే:-
 (౧౪౨౫.) ప్రవర్తకవాక్యవ్యవహారపటః శబ్దానామధ్యబోధకత్వశక్త్యన
 ధారణంకర్తవ్యమితి, - కిమియంరాజాజ్ఞా;
 (౧౪౨౬.) సిద్ధవస్తుమశబ్దస్యబోధకత్వశక్తిగ్రహణంతత్యంతసుకరమ్; [౩]
 (౧౪౨౭.) తథాహి:-
 (౧౪౨౮.) కేనచిత్, - మాస్తచేష్టాదినా-అపవరకేదణ్ణస్థిత ఇతిదేవదత్తాయ
 జ్ఞాపయేతిప్రేషితః కశ్చిత్ తస్మాప్రసేదవృత్తః,-
 అపవరకేదణ్ణస్థితఇతిశబ్దప్రయుజ్జేతే;

౪౮౮౭. అన్యశబ్దస్యాయమాన్తభిన్నవృత్తిశ్చనప్రథమంసం [10]

భవతి;

౪౮౮౮. వ్యుత్పన్నకతిపయశబ్దస్యైవహిసా;-

౪౮౮౯. తస్మాత్, - ప్రథమవ్యుత్పత్తిః (వ్యవహారాత్) ఏవేతి,-
 సాకార్యార్థవిషయా;-

౪౮౯౦. తత్ర, వాక్యాంతరేష్వపి ప్రథమవ్యుత్పత్తైకార్యవరత [15]
 యావగతకతిపయశబ్దసమభి వ్యాప్యతపదాంతరేషు
 తత్సమభివ్యాహారబలాశ్చార్య పరత్వంనిష్ఠి నోతి" ఇ
 త్యాద్యభిప్రేతం విస్తరతయానుక్రమ్.

(౧౪౨౪) ౪౮౯౧. పరిహరతి (అత్రోచ్యతే) ఇతి. [ప్రాయః.

(౧౪౨౫) ౪౮౯౨. కిమియంరాజాజ్ఞా- ఇతి.- నహిపామూణికమిత్యభి

(౧౪౨౬) ౪౮౯౩. (అత్యంతసుకరమ్)- ఇతి.- "యాదృచ్ఛికవ్యుత్పత్తౌ బు
 ధిపూర్వకవ్యుత్పత్తౌచసుకరమ్" ఇతిభాసః.

(౧౪౨౭) ౪౮౯౪. తమపపాదయతి(తథాహి)ఇతి.

(౧౪౨౮) ౪౮౯౫. ప్రథమమ్, యాదృచ్ఛికవ్యుత్పత్తేస్సిద్ధార్థవిషయత్వంప
 ర్యయతి(కేనచిత్)-ఇతి. [25]

మూ - ౧ - రాజేవ - ౧. ౨ - శర్వశబ్దా - ౪ - ౫. ౩ - భగవత్త్వవ - ౨ - ౪ -
 ౫. ౪ - కేయంరాజా - ౧౦ - ౧౨. రాజ్ఞామాజ్ఞా - ౯. ౫ - శక్త్యవధారణము - ౧.

వ్యా - ౧ - తమతిస్తరతయాను - ౩ - ౪ - ౫. ౨ - కేయంరాజా - ౯.

(౧౪౨౯.) మూకవత్ హస్తచేష్టా¹ మిమాంజానన్ పార్శ్వస్థోన్యః ప్రాగవ్యుత్పన్నః, ఏతస్యార్థస్యభోధనాయ అవసరకేచిద్జన్మితత్వస్యశబ్దస్యప్రయోగదర్శనాత్ అస్యార్థస్యాయంశబ్దోబోధక ఇతి జానాతి² ఇతికిమత్రదుషరమ్.- [5]

(౧౪౩౦.) తథాబాలః, “తాతోయమ్, ఇ⁴యమమ్బా, అయంమాతులః, అయంవనువ్యః, అయంమృగః, చన్ద్రో⁵యం, అయంచసర్పః” ఇతి మాతాపితృప్రభృతిభిశ్చబ్దైః శబ్దైః⁶ అజ్ఞాన్యానిర్దేశేనతత్రతత్రబహుళః శిక్షితః.-

(౧౪౩౧.) తైరేవశబ్దైః తేష్వర్థేషుస్వాత్మనశ్చ⁷ బుద్ధ్యుత్పత్తిందృష్టాన్, [10]

(౧౪౨౯) ౪౮౯౬. హస్తచేష్టాదికృత్, తద్జన్మద్వైపురుషా,

౪౮౯౭. చేష్టాదిజ్ఞోవ్యుత్పిత్సురేకః, దణ్డాపేక్షీచైకః, ఇతిచత్వా రసపురుషాః;

౪౮౯౮. తత్రవ్యుత్పత్తిర్హస్తచేష్టాదిజ్ఞానస్యకతిపయవ్యుత్పత్త్యపేక్షానాస్తీతిదర్శయితుం (మూకవత్-) ఇత్యుక్తమ్.-

౪౮౯౯. ఆవాపోద్ధారభేదేనశబ్దవిశేషణావర్థవిశేషవ్యుత్పత్తిరత్రాపితుల్యా.

(౧౪౩౦) ౪౯౦౦. అథ, బుద్ధిపూర్వవ్యుత్పత్తిరేవలోకేప్రచురేతితాందర్శయతి⁴ (తథా-) ఇతి.

౪౯౦౧. తాతాదయస్సంబద్ధిశబ్దాః, మనుష్యాదయస్సంబద్ధిశబ్దాః బాలానాంప్రథమంసంబద్ధిశబ్దవ్యుత్పత్తిర్జాయత ఇతిలోకసిద్ధమ్;

౪౯౦౨. సాచబుద్ధిపూర్వశిక్షయోవోపపద్యతే;

౪౯౦౩. నహి, ప్రయోజకవృద్ధిః వ్యుత్పిత్సుప్రతియోగికమాతులాదివిషయేమాతులాదిశబ్దంప్రయుజ్జే⁵?;- [25]

౪౯౦౪. అపితు, స్వప్రతియోగికవిషయవిప్రయుజ్జే⁶?;-

మూ - ౧ - ఇమామ్ - ౮౪. ౨-అస్య - ౧౨-౪. ౩ - యమంబై యయమ్బా - ౧ - ౬. ౪ - యమ్బా తామాతు - ౧౨. ౫-చైర్హస్తచేష్టానిర్దేశ-౬. ౬ - బుద్ధ్యావ్యుత్ప- ౧౧ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - భిక్షో-౧౨. ౨-త్పిత్సోన్యస్త-౯- ౧౦. ౩ - జ్ఞస్యకతి - ౩. ౪ - యథేతి - ౩ - ౪ - ౫. ౫ - పూర్వశిక్ష - ౩.

(౧౪౩౨.) “తేషు ధేను తేషాం శబ్దానాం అక్షుః శ్వాని ర్దేశపూర్వకతయో
గః:-

(౧౪౩౩.) సంబద్ధా నైరాభావాత్ సజ్జే తయిత్పురు సాజ్ఞానాచ్చ బోధక
త్వనిబద్ధనః” ఇతి క్రమేణ నిశ్చిత్వ, [౧]

౪౯౦౫. అతః, బాలస్యస్వప్రతియోగిక మాతుగాఽపి సయేవ్యుష్మ
త్సైన్దవ్యమానాశ్చ వ్యవహారానో సవద్యతే ఇతి బుద్ధి
పూర్వకపుష్పక్షేన ప్రపశ్య భాషిత్వసాధ్య సేత్యమిహ సం
బద్ధిశబ్దప్రయోగాభిప్రాయః.

౪౯౦౬. తస్మి నైవాధేతవ్యైవ శబ్దస్యాజ్ఞులి నిర్దేశపూర్వకంబ
సమశసప్రయోగేన బుద్ధౌ వాసి తత్వాత్ తత్తద్బుద్ధిప్ర
యోగేతత్తద్దర్శబుద్ధిర్జాయతే;

౪౯౦౭. తస్మాత్, అస్యార్థస్యా యంబోధక ఇత్యభిప్రాయేణాజ్ఞు
లినిర్దేశకృత ఇతి బాలజానాత్ ఇత్యర్థః.

(౧౪౩౩) ౪౯౦౮. (సంబద్ధా నైరాభావాత్-) ఇతి- “ప్రత్యక్షం సంబ [౧౨]
ద్వసత్తయాజ్ఞాపకమ్;

౪౯౦౯. లిక్తశబ్దోజ్ఞాతతయాజ్ఞాపకా;

౪౯౧౦. తత్ర, లిక్తమేవ న్యజనకభావాది సంబద్ధా నైరాజ్ఞానసాపే
క్షంజ్ఞాపకమ్;

౪౯౧౧. శబ్దస్యైవ బోధకభావం సంబద్ధోజ్ఞాతవ్యః; [౨౦]

౪౯౧౨. అతః, బోధ్యబోధక భావాత్ గోత్రేణ సంబద్ధా భావాత్
ఇత్యర్థః.

(౧౪౩౪) ౪౯౧౩. “ఏతస్య వ్యుత్పత్తిరేవ సకార్యాదేవ్యుత్పత్తిమా
నితినవత్తవ్యమ్,-

౪౯౧౪. సిద్ధాదేవ్యుత్పత్తిమద్భిర్బాలైశ్చ బుద్ధిప్రయోగ దర్శనాత్;

మూ - ౧- లిక్త-౧౨. శ్వాని-౧౦. ౨- కంప్రయో-౪-౫-౮.

వ్యా- ౧- తత్త్వ-౩-౪-౫-౯ న. ౨- తత్- ౩-౪-౫-౯ న. ౩- జ్ఞాన- ౪-౫-౯ న.
౪- ఉత్పత్తి-౩. ౫- ఏవ సంబద్ధో-౯.

(౧౮౩౪.) పునరవ్యస్యశబ్దస్యాయమర్థఇతి పూర్వ¹వృత్తైశ్చిత్తీతస్సర్వ శబ్దా
నామర్థమవగమ్యస్వయమపిసర్వంవాక్యజాతంప్రయుజ్జేగ్ర;-

(౧౮౩౫.) ఏవమేవ,-

౪౯౧౫. తద్వ్యత్యతపదకోవాక్యప్రయోక్తాపురుషోపిసిద్ధార్థేవ్య
త్పత్తిమానితిదృష్టప్రకారేణాభ్యుపగమ్యతామ్'ఇత్యభి
ప్రాయేణ (స్వయమపిసర్వంవాక్యజాతం ప్రయు
జ్జేగ్ర) ఇత్యుక్తమ్.

౪౯౧౬. ఏవమ్,వ్యుత్పత్తైనహ్యభిహితాన్వయప్రసక్తిః,

౪౯౧౭. ప్రాతిస్వికవ్యుత్పత్తేరన్వితాభిధానవ్యుత్పత్త్యు² [10]
యోగిత్యాత్;

౪౯౧౮. యథా, “కార్యార్థవ్యుత్పత్తిపక్షేఽవాపోద్ధారయాపేణ
పాశ్చాత్యప్రాతిస్విక³పదవ్యుత్పత్తిర్నాన్వితాభిధాన
విరోధినీ,

౪౯౧౯. అపితుతదపయోగిన్యేవ, [15]

౪౯౨౦. తథా'ఇత్యర్థః.

౪౯౨౧. అన్వితాభిధానపక్షాభ్యుపగమశ్చకల్పనాలాఘవా⁴ర్థః;-

౪౯౨౨. అభిహితాన్వయపక్షేపదానాం స్వాధ్యాభిధానశక్తిః,

౪౯౨౩. తత్రాపియథా, పదార్థానాంపరస్పరాన్వయబోధనా
ర్హత్వంభవతి, [20]

౪౯౨౪. తథా, స్వార్థబోధనశక్తిః, తత్తత్పదార్థనాశ్చపరస్ప
రాన్వయబోధనశక్తిశ్చకల్పనీయా;-

౪౯౨౫. అన్వితాభిధానపక్షేతు, పదానాం స్వార్థబోధనశక్తేరే
వాన్వయపర్యంతత్వమాత్రమేవేతినకల్పనాగౌరవమితి.

(౧౮౩౫) ౪౯౨౬. ఏవమ్, “యాదృచ్ఛికీవా,బుద్ధిపూర్వకీవా,ఆద్యా [25]

వ్యుత్పత్తిఃసిద్ధార్థవిషయాస్తు,

౪౯౨౭. తతఃకిమ్'? ఇత్యత్రాహ(ఏవమేవ-)ఇతి.

మూ - ౧ - వృద్ధశిక్షి - ౧౦. శిష్టశిక్షి-౮. ౨-ర్థమిత్యవగమ్య - ౧,

వ్యా - ౧ - సర్వవాక్య-౩-౯. ౨-యోగితీ-౪-౫. ౩-పద-౯ న. ౪-ర్థమ్- ౨.
౫- అభిహితాన్వయపక్ష-౪-౫-౯ న.

(౧౪౩౬.) “సర్వపదానాం స్వాధ్యాయభిధాయత్వమ్.

(౧౪౩౭.) సంఘాతవిశేషాణాం యథావస్థితసంసర్గవిశేషబోధకత్వం
జానాతీతి తాత్పర్యార్థపవపుష్పితి.”

(౧౪౩౮.) ఇత్యాదినిర్వచోనిర్విబంధః; [1]

(౧౪౩౯.) అతః, పరినిష్ఠు నేవస్తు శబ్దస్య బోధకత్వశక్త్యవధారణాత్
సర్వాణివేదాన్తవాక్యాని సకలజగద్రూపరణం సర్వకల్యాణం
శాకరండు క్తలక్షణంబ్రహ్మబోధయన్తేవ.

(౧౪౪౦.) అపిచ, తాత్పర్యార్థపవపుష్పితిస్తు, వేదాన్తవాక్యైః పాసనమేష
య తాత్పర్యార్థపవశేషబోధాత్ఫలత్వేన, [10]

(౧౪౪౧) ౪౯౨౮. (సర్వపదానామ్).-లోకకవైదికావిభాగేనేత్యర్థః.

(౧౪౪౨) ౪౯౨౯. (యథావస్థితసంసర్గవిశేష బోధకత్వం) ఇతి.-

౪౯౩౦. “సిద్ధార్థపరంవాక్యం సిద్ధపరమేవస్యాత్; -

౪౯౩౧. తాత్పర్యార్థపరంవాక్యం తాత్పర్యపరంస్యాత్; -

౪౯౩౨. నను, సిద్ధార్థపరాణాం తాత్పర్యార్థపరత్వం కల్పనీయమ్” ఇతిభావః. [15]

(౧౪౪౩) ౪౯౩౩. (ఇత్యాదినిర్వచః) ఇతి.-

౪౯౩౪. (అపి) శబ్దేన, సర్వశబ్దానాం తాత్పర్యత్వమ్, - కృత్స్న
స్యవేదస్య తాత్పర్యార్థపరత్వంబ్రహ్మతే.

(౧౪౪౪) ౪౯౩౫. “సిద్ధార్థేవపుష్పితి సంభవాత్ తాత్పర్యార్థపవపుష్పితి
త్వత్తితి” ఇత్యాదినిర్వచోనుపపన్నః” ఇత్యుక్తిమ్; -

౪౯౩౬. తత్కరిమిత్యత్రాహ (అతః) ఇతి.

(౧౪౪౫) ౪౯౩౭. పవమ్, సిద్ధార్థే ఆద్యాప్యస్తత్తిరుక్తః; -

౪౯౩౮. తదభావేపి బ్రహ్మణస్సిద్ధిముపపాదయతి (అపిచ) ఇతి.-

మూ - ౧ - స్వాధ్యాయబోధకత్వం పదసంఘా - ౧. స్వాధ్యాయబోధకత్వం సంఘా - ౬.
౨ - వాచిత్యం - ౧౨. ౩ - ర్యపివ - ౧ - ౬. ౪ - నిర్వచన - ౧. ౫ - భూత - ౨౩.

వ్యా - ౧ - తాత్పర్యార్థ - ౩ - ౯ - ౧౦. ౨ - వేదస్య - ౧ - ౪.

(౧౪౪౦.) దుఃఖాసంభిన్న దేశవిశేషరూపస్వగ్రాహితత్;

(౧౪౪౧.) *^౧ రాత్రిసత్రప్రతిష్ఠాదివత్;

(౧౪౪౩.) *^౨ అపగోరణశతయాతనాసాధ్యసాధనభావవచ్చు, - కార్యోప
యోగితఃయైవసర్వంబోధయన్తి:- [5]

(౧౪౪౪.) తథాహి, “బ్రహ్మవిదాపోతిపరమ్”³ ఇత్యత్రబ్రహ్మపాస
నవిషయ కార్యాధిక్యతవిశేషణ భూతఫలత్వేన బ్రహ్మప్రాప్తి
శ్రూయతే:-

౪౯౩౯. విశింషన్ (విషయః) అవచ్ఛేదకః, - కార్యస్యావచ్ఛేద
కాయాగదానాదయః:- [10]

౪౯౪౦. అత్ర (ఉపాసన) (విషయః), - ఉపాసనావచ్ఛిన్న
(కార్యాధిక్యతః):-

౪౯౪౧. తత్రాధికారీ-తత్రతాదర్థ్యబోధవాన్, -

౪౯౪౨. తస్య (విశేషణ) ఫలమ్.

౪౯౪౩. (ఫలత్వేన) సిద్ధావుదాహరణత్రయందర్శయతి:- [15]

(౧౪౪౦) ౪౯౪౪. విధివాక్యప్రతిపన్నస్వరూపస్యఫలస్యాప్యర్థ వాదోక్త
విశేషణత్వాభ్యుపగమేఉదాహరణమ్, (దుఃఖా సంభి
న్న-) ఇత్యాది.

(౧౪౪౧) ౪౯౪౫. ఫలస్వరూపస్యైవార్థవాదప్రతిపన్నస్యాభ్యుపగమేఉ
దాహరణమ్, (రాత్రిసత్రప్రతిష్ఠా). [25]

(౧౪౪౩) ౪౯౪౬. నకేవలంవిహితఫలస్యైవ, విధేయవిరోధిఫలస్యాప్యర్థ
వాదోక్తస్యాస్త్రీకారేఉదాహరణమ్, - (అపగోరణశత
యాతనాసాధ్యసాధనభావః).

(౧౪౪౪) ౪౯౪౭. “ఉపాసనవాక్యంకిమ్?, [ఇతి.

౪౯౪౮. తత్రబ్రహ్మణఃఫలత్వంకథమ్” ఇత్యత్రాహ (తథాహి-)

౧॥ మీ - సా - ర - ౩ - ౬. ౨॥ మీ - సా - ౩ - ర - ౧౦. ౩॥ తై - ఆ - ౨ -
౧ - ౧౦.

మూ - ౧ - ఆది - ౧ - ౨ - ౬ - ౧౨ న. ౨ - భావాదివచ్చు - ౧౦. ౩ - ఏవ -
౨ - న. ౪ - ఇతితస్మిన్యదక్షప్రచుపాసితవ్యంఇత్యత్ర - ౮.

వ్యా - ౧ - చిరక్షన్విష - ౩. విశిష్టవిషయకః అవ - ౯ - ౧౦. ౨ - బోధకంవా
క్యంవిధిఃతస్య - ౯ - ౧౦. ౩ - త్వ - ౯ న. ౪ - స్థానంకేవ - ౯ - ౧౦.

(౧౮౪౯.) యథోక్తం ద్రుమిడభాష్యే:-

(౧౮౫౦.) “బుణంహివైజాయతే” ఇతి శ్రుతేరిత్యుపక్రమ్య, యద్యప్య
వదానస్తుతిపరంవాక్యమ్, -తథాపి నాసతాస్తుతిరుపపద్యతే” ఇతి.

(౧౮౫౧.) ఏతదుక్తంభవతి:- [5]

(౧౮౫౨.) సర్వోహ్యర్థవాదభాగః, దేవతారాధనభూతయాగాదేః సాక్ష
స్య, ఆరాధ్యదేవతాయాశ్చ అదృష్టరూపాన్ గుణాన్, -సహస్ర
శోవదన్ కర్మణి ప్రాశస్త్యబుద్ధి ముత్పాదయతి;-

(౧౮౫౩.) తేషామసద్భావే ప్రాశస్త్యబుద్ధిరేవనస్యాత్ ఇతి కర్మణి ప్రాశ
స్త్యబుద్ధ్యర్థంగుణసద్భావమేవబోధయతి ఇతి.- [10]

౪౯౫౯ ప్రమాణాంతరవిరుద్ధత్వే తత్ ప్రతిపాదయితుం నశక్నో
తి శాస్త్రమితి (అవిరుద్ధాః) ఇత్యుక్తమ్.

౪౯౬౦. ప్రమాణాంతరసిద్ధత్వేష్యనువాదస్సాదితి (అపూర్వా
శ్చ-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౮౪౯) ౪౯౬౧. విభ్యవయోగిత్యే నాథవాదానామపి స్వార్థే ప్రామా [15]
ణ్యేద్రమిదాచార్యగ్రంథమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.

(౪౮౫౧) ౪౯౬౨. “అసద్గుణకథనం హిస్తుతిః?;

౪౯౬౩. తతః కథమస తాస్తుత్యనుపపత్తిః” ఇత్యత్రాహ (ఏత
దుక్తమ్-) ఇతి.-

౪౯౬౪. అయం న్యాయః, న కేవలమవదానస్తుతిమాత్రవిషయః,

౪౯౬౫. అపి తు, సర్వార్థవాదసాధారణఇతి చదర్శయితుమ్ (ఏత
దుక్తంభవతి-) ఇత్యారంభః.

(౧౮౫౨) ౪౯౬౬. (అదృష్టరూపాన్ గుణాన్-) ఇత్యనేన అనువాదరూప
త్వమ్ బాధితత్వఞ్చ వ్యావృత్తమ్.-

౧॥

౨॥

మూ - ౧ - శ్లోక - ౮. ౨ - భాగ - ౧-స. ౩ - భూతదేవ - ౯. ౪ - ప్రశస్తబుద్ధి
౬. ౫ - ప్రశస్తబుద్ధి - ౬. ౬ - ప్రశస్తబుద్ధి - ౬.

వ్యా - ౧-ధాగ్ ఇ - ౯ - ౧౦. ౨ - హి - ౪ - ౫స. ౩ - సతాంస్తుత్యను - ౩. సతః
స్తుత్యను - ౯.

(౧౪౫౪.) అనయైవదిశా,

(౧౪౫౫.) సర్వమన్తార్థవాదగతాహ్యర్థాఃసిద్ధాః.

(౧౪౫౬.) అపిచ, కార్యవాక్యార్థవాదిభిః,

౪౯౬౭. “అరాధ్యదేవతాస్తుతి ద్వారాకర్తృణస్తున్యత్యాచ [5]

కర్తృణివరోచనాంకుర్వంతేర్థవాదాః,

౪౯౬౮. గుణాసద్భావేతత్ప్రత్యోక్త్యోపనాస్తీతికర్తృణి ప్రసో

చనాంజనయతుంనశక్తాస్సన్యః” ఇత్యర్థః.

(౧౪౫౪) ౪౯౬౯. (అనయైవదిశా-) ఇతి.- “విధ్యపేక్షితార్థసిద్ధిన్యాయాత్

[2] నాసతాస్తుతిరుపపద్యతే” ఇతిన్యాయాచ్చ” ఇత్యర్థః. [10]

(౧౪౫౫) ౪౯౭౦. (మన్తార్థవాదగతాః) ఇతి.- “అర్థవాదావత్మన్త

గతాలగ్ధాఅపిసిద్ధాః” ఇత్యర్థః.-

౪౯౭౧. “ఛాగస్యవపాయామేదసః” ఇతిమన్తోక్తచ్ఛాగః,

“పశునాయజేత” ఇతివిధేరపేక్షితత్వాదభ్యుపగతో

హి⁴ధాత్వర్థః,

[15]

౪౯౭౨. స్తుతి పరాణామపిమన్తాణాంస్వాధేతాత్పర్యం నచే

త్; స్తావకత్వంనసిద్ధతిః-

౪౯౭౩. అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకత్వమపి, మన్తాణాంస్వాధేతా

త్పర్యాభావేనసిద్ధతిః-

౪౯౭౪. “శుద్ధ్యశదేవతాకంకర్త” ఇతిహితత్ప్రకాశనమ్? [20]

౪౯౭౫. తచ్చ, దేవతాస్వరూపాదౌతాత్పర్యాదేవసిద్ధతి”

ఇత్యర్థః.

౪౯౭౬. ఏవంసిద్ధాధేయ్యత్ప్రత్యే,

౪౯౭౭. తదభావేపివిధిశేషతయాబ్రహ్మణస్సిద్ధిశ్చిక్తా.

(౧౪౫౬) ౪౯౭౮. అథ, పరోక్తం కార్యమనుపపన్నమిత్యాహ (అపిచ-) ఇతి.

౧॥ ౩ - ఆష్ట - ౬ప్ర - ౨౩. ౨॥

మూ - ౧ - సర్వేమన్తార్థ - ౪ - ౫ - ౬ - ౯ - ౧౨.

వ్యా-౧-తద్గుణ - ౯ - ౧౦. ౨ - సహ్యసతా - ౩. ౩ - వత్ - ౧౪. ౪ - ధాత్వ

ర్థః - ౧ - ౨ - ౪ - ౫ - ౬ - ౭ - ౮ - ౯ - ౧౦. ౧ - పరమతోక్తమ్ - ౧.

(౧౪౫౭.) “కిమిదంకార్యత్వన్నామ” ఇతివక్తవ్యమ్:-

(౧౪౫౮.) “కృతిభావభావితా,

(౧౪౫౯.) కృత్యుద్దేశ్యతాచ” ఇతిచేత్?;

(౧౪౬౦.) కిమిదంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్.

[5]

(౧౪౬౧.) “యదధికృత్యకృతిర్వర్తతేతత్ కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్” ఇతిచేత్;

౪౯౭౯. “భావార్థస్యకర్తృణాంపికృతిసాధ్యత్వమస్తి,

౪౯౮౦. స్వర్ణాదేరిష్టత్వమస్తి” ఇతి,

౪౯౮౧. తదుభయవ్యావర్తకంకృతిప్రాధాన్యమ్ (కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్-) ఇతి,

[10]

౪౯౮౨. తృతీయాకారకార్యస్యాభ్యవగమ్యతేపరైః-

౪౯౮౩. తస్యప్రాధాన్యాదేవకృత్సేవేదతాత్పర్యభూమిత్యుచ్చోచ్యతే;-

౪౯౮౪. * ఉక్తమ్, “కార్యమర్థంప్రతిపాదయతోవేదస్యప్రామాణ్యమ్” ఇతి టీకా;

[15]

౪౯౮౫. * “కార్యమర్థం ప్రధానతయా ప్రతిపాదయఃతః” ఇతివర్ణికా:-

౪౯౮౬. * “కృతిసాధ్యంప్రధానంయత్తత్కార్యవర్ణిధీయతే” ఇతి చతత్ప్రకరణమ్.-

౪౯౮౭. సత్తృతీయాకారోత్రమాప్యతే.

[20]

(౧౪౫౭) ౪౯౮౮. (కిమ్-) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.

(౧౪౫౮) ౪౯౮౯. సాధ్యత్వదర్శనాయ(కృతిభావభావితా-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౪౫౯) ౪౯౯౦. సాస్వర్ణాదేరిష్టత్వప్రీతితద్వ్యావృత్త్యర్థమ్ (కృత్యుద్దేశ్యతా-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౪౬౦) ౪౯౯౧. 4 తాంచూషయితుంపృచ్ఛతి(కిమిదమ్-) ఇతి.

[25]

(౧౪౬౧) ౪౯౯౨. పరహరతి(యదధికృత్య-) ఇతి.-

౧॥ ప్రకరణశాలాయామ్. * తాప్య - శ్రుత - పుట-౧౯౫ - ప - ౨౩.

వ్యా - ౧ - ఇతితికార్య - ౩. ఇతికార్యంప్రతి - ౯ - ౧౦. ౨ - టీకా - ౧ - ౨ - ౪ - ౫ - ౯. ౩ - తితివవర్ణి - ౯ - ౧౦. ౪ - తద్మాప - ౪ - ౫.

(౧౮౬౨.) పురుషవ్యాపారరూపాయాః కృతేః కోయమధికారో నామః.

(౧౮౬౩.) “యత్ప్రాప్తిచ్చయా కృతిముత్పాదయతి పురుషః, తత్ కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్” ఇతిచేత్;

(౧౮౬౪.) హస్తతర్హి ఇప్తత్వమేవ కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్. [5]

(౧౮౬౫.) అత్రైవస్మిన్మే, “ఇప్తస్యైవ రూపద్వయనా స్తి ఇచ్ఛావిషయతయా స్థితిః, పురుషపేత్రికత్వత్వాత్, తత్త్రిపేత్రికత్వాకారః కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్” ఇతి:-

(౧౮౬౬.) సోయంస్వపక్షాభినివేశకారితోవృథాశ్రయః:-

(౧౮౬౭.) తథాహి, ఇచ్ఛావిషయతయాపత్రితస్యస్వప్రయతోత్పత్తిః [10] మన్తరేణాసిద్ధిరేవప్రేరకత్వమతతపవప్రవృత్తేః:-

౪౯౯౩. స్వప్రయోజనసాధనత్వాత్ స్వకీయత్వబుద్ధిర్హ్యధికారః, [త్యర్థః]

౪౯౯౪. (యదధికృత్యు-) ఇతి.- యత్సాధ్యతయాఽవలమ్యే

(౧౮౬౮) ౪౯౯౫. “పురుషబుద్ధిరూపోధికారః పురుషవ్యాపారకృత్ [15] తేర్నసంభవతి” ఇత్యభిప్రాయేణాహ (పురుష-) ఇతి.

(౧౮౬౯) ౪౯౯౬. అత్రాహ (యత్ప్రాప్తి) ఇతి.

(౧౮౭౦) ౪౯౯౭. కృతిమత్పురుషేష్టత్వమితి ఫలితంచూషయతి (హస్తతర్హి-) ఇతి.

౪౯౯౮. ఏవమ్, తృతీయాకారస్యవరోక్తస్యతయోరన్యత [20] రాత్మకత్వేపర్యవసానముక్తమ్.

(౧౮౭౫) ౪౯౯౯. పునఃపరమతంత్యతే (అత్రైవమ్-) ఇతి.

(౧౮౭౬) ౫౦౦౦. సోపలమ్భంపరిహర్తుముపక్రమతే (సోయమ్-) ఇతి.

(౧౮౭౭) ౫౦౦౧. కథంవృథాశ్రయః? ఇత్యత్రాహ (తథాహి-) ఇతి:-

మూ - ౧ - త్వ - ౨న. ౨ - కృతిమత్పురుషేష్టత్వమేవ - ౧. ౩ - అత్ర - ౨. [25]

౪ - త్వ - ౧ - ౨-న. త్వమితిచేత్ సో - ౪ - ౫. ౫ - రేణాసిద్ధి - ౪ - ౫ - ౧౦. .

వ్యా-౧-హి-౩న. ౨-రూపకృతేః-౯. ౩-రస్యతరత్వమత్రానిష్టత్వేవ-౧. రస్యతరమత్రానిష్టత్వేవ-౯-౧౦.

(౧౪౬౮) ఇచ్ఛాయాంజాతాయామ్, ఇష్టస్యస్వప్రయతోఽత్పత్తిమస్తతే
ణాసిద్ధిఃప్రతీయతేఽచేత్;

(౧౪౬౯) తత్కల్పిక్వీదాజాయతే,తతఃప్రవర్తతేపురుషః ఇలితత్పవదాంప్రక్రి
యా,- [5]

(౧౪౭౦) తస్మాత్,ఇష్టస్యకృత్యధీ నాత్మలాభఃత్వాతిరేకికృత్యుద్దేశ్యత్వం
నామకిమపిన⁴దృశ్యతే.

(౧౪౭౧) ⁵అథోఽచ్యేతః-

౫౦౦౨. “యదా,ఇష్టస్యోపాయాస్తరేణసిద్ధిః,తదానస్వయం
ప్రవర్తతే, [10]

౫౦౦౩. యదా,స్వప్రయత్నాదపినసిద్ధతి, తదాపినప్రవర్తతే;

౫౦౦౪. యదా,స్వయత్నాదేవసిద్ధతి, తదాప్రవర్తతే’ ఇతి,

౫౦౦౫. ప్రేరకత్వంనామకృతిసాధ్యత్వాస్తర్భూతమ్” ఇత్యర్థః.

(౧౪౭౨) ౫౦౦౬. నను, “స్వకృతిసాధ్యత్వసత్తయానప్రవృత్తిః;
౫౦౦౭. అపితుతద్ధానాదేవప్రవృత్తిరితి, [15]

౫౦౦౮. ¹తద్ధాతత్వమేవతృతీయాకారః” ఇత్యత్రాహ (ఇచ్ఛా
యామ్-)ఇతి.-

౫౦౦౯. “జ్ఞేయమేవా²కారత్రయమభ్యుపేతంభవతా,

౫౦౧౦. అస్మాకం³త్వాకారద్వయమేవజ్ఞేయమ్;

౫౦౧౧. తత్ర,కృతిసాధ్యత్వంజ్ఞాతతయాప్రవృత్తిహేతుః, [20]

౫౦౧౨. యస్తృతీయాకారోజ్ఞాతతయా ప్రవృత్తిహేతురక్త
స్త్వయా,

౫౦౧౩. సపవ,ఆకారద్వయాస్తర్భూతః” ఇత్యుక్తంఇత్యర్థః.

(౧౪౭౩) ౫౦౧౪. (తత్త్వవిదాంప్రక్రియా-) ఇతి.-³నత్వభినివిష్టానామ్
ఇత్యర్థః. [25]

(౧౪౭౪) ౫౦౧౫. (తస్మాత్-) ఇతినిగమయతి.

(౧౪౭౫) ౫౦౧౬. పరమతంతజగతే(అథోఽచ్యేత-) ఇతి.

మూ - ౧ - స్వ - ౧౯. స్వప్రస్ఫుత్తిమస్త- ౬. ౨-ఇఞ్చేత్ - ౪ - ౫. ౩-త్వ-౧౨౯.
త్వాదితరత్కృత్యు - ౧. ౪ - విద్యతే - ౧ - ౪ - ౫ ౫ - అథోఽచ్యతే - ౪ - ౫.

వ్యా - ౧ - తద్ధాతత్వ - ౪ - ౫. ౨ - చాకా - ౪ - ౫. ౩ - తత్త్వభినిష్టానామి-

- (౧౪౭౨.) “ఇష్టతాహేతుశ్చపురుషానుకూలతా,
 (౧౪౭౩.) తత్పురుషానుకూలత్వంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్” ఇతి.
 (౧౪౭౪.) “నైవమ్, పురుషానుకూలంసుఖమిత్యనన్తాస్తరమ్;
 (౧౪౭౫.) తథా, పురుషప్రతికూలందుఃఖపర్యాయమ్, [5]
 (౧౪౭౬.) అతః, సుఖవ్యతిరీక్తస్యకస్యాపిపురుషానుకూలత్వంసంభవతి.
 (౧౪౭౭.) ననుచ, దుఃఖనివృత్తేరపిసుఖవ్యతిరీక్తాయాః పురుషానుకూలతా

దృష్టా:-

- (౧౪౭౮.) నైతత్;-
 (౧౪౭౯.) “ఆత్మానుకూలంసుఖమ్, ఆత్మప్రకూలందుఃఖమ్” ఇతిహి ‘సుఖ
 దుఃఖయోర్వివేకః;
 (౧౪౮౦.) తత్ర, ఆత్మానుకూలంసుఖమిష్టంభవతి, తత్ప్రకూలందుఃఖిచ్ఛాప్నో
 త్తమ్;

(౧౪౮౧) ౫౦౧౭. “(ఇష్టత్వహేతుః) (పురుషానుకూలత్వం) నామత్వేతి
 యాకారః, [15]

(౧౪౮౩) ౫౦౧౮. సపవ (కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్-)” ఇత్యర్థః.

(౧౪౮౪) ౫౦౧౯. పరిహరతి (నైవమ్-) ఇతి.

(౧౪౮౫) ౫౦౨౦. దృష్టాన్తార్థమ్ (తథా-) ఇత్యాదికముద్యతే:-

౫౦౨౧. “కార్యంయథా, దుఃఖవ్యతిరీక్తత్వాత్పురుషప్రతికూ
 లంసంభవతి, [20]

౫౦౨౨. తథా, సుఖవ్యతిరీక్తతయా తదనుకూలత్వమపితస్యనా
 స్తి” ఇత్యర్థః.

(౧౪౮౭) ౫౦౨౩. అత్రచోదయతి (ననుచ-) ఇతి:-

౫౦౨౪. “సుఖవ్యతిరీక్త దుఃఖనివృత్తావనుకూలత్వదర్శనాత్
 సుఖవ్యతిరీక్త కార్యస్యాప్యనుకూలత్వముపపద్యతే” ఇ
 త్యర్థః.

(౧౪౮౮) ౫౦౨౫. పరిహరతి (నైతత్-) ఇతి.

(౧౪౮౯) ౫౦౨౬. దుఃఖనివృత్తావనుకూలతాఃబుద్ధి ర్భ్రాంతిరితత్త్వన్
 సుఖదుఃఖయోర్వివేకందర్శయతి (ఆత్మా-) ఇతి.

(౧౪౯౦) ౫౦౨౭. తతఃకిమిత్యత్రాహ (తత్ర-) ఇతి:- [30]

మూ - ౧ - త్వి - ౧౦ - ౧౧౮. ఇతిచేత్ - ౧౨. ౨ - మైవమ్ - ౧ - ౬. ౩ -
 మనసుకూలమ్ - ౧౨. ౪ - తయోర్వివేకః - ౨ - ౧౦.

వ్యా - ౧ - త్వే - ౯. ౨ - కృత్యుత్తద - ౯ - ౧౦. ౩ - కృత్యుద్దేశ్యః - ౯. ౪ - పు
 త్తేరనుకూల - ౩. ౫ - ప్రతికూల - ౩.

(౧౪౮౧.) అతః, దుఃఖసంయోగస్య, అసహ్యతయా తన్నివృత్తిరపీష్టాభవతి,

(౧౪౮౨.) తతపవేష్టతా సామ్యాదనుకూలతాభవః;

(౧౪౮౩.) తథాహి, ప్రకృతీసంసృష్టస్య సంసారిణః పురుషస్య, “అనుకూల సంయోగః, ప్రతికూలసంయోగః, స్వరూపేణావస్థితః,” [5] ఇతిప్రోవహః;

(౧౪౮౪.) తతః, ప్రతికూలసంబంధనివృత్తిః అనుకూలసంబంధనివృత్తిశ్చ స్వరూపేణావస్థితరేవ;

(౧౪౮౫.) తస్మాత్, ప్రతికూలసంయోగేవర్తమానే, తన్నివృత్తిరూపా స్వరూపేణావస్థితరపీష్టాభవతి, [10]

(౧౪౮౬.) తత్రేష్టతా సామ్యాదనుకూలతాభవః;

(౧౪౮౭) ౫౦౨౮. “అనుకూలత్వాత్సుఖమిష్టమ్,

౫౦౨౯. దుఃఖస్య ప్రతికూలత్వాత్ (తన్నివృత్తిరపీష్టా),

(౧౪౮౮) ౫౦౩౦. ఏవమ్ (ఇష్టతా సామ్యాదనుకూల్యాభవః)” ఇత్యర్థః.

(౧౪౮౯) ౫౦౩౧. “దుఃఖనివృత్తేరపీష్టత్వవత్ అనుకూలత్వహవ్యస్తీ” ఇత్యనుకూలతాబుద్ధిర్నభ్రమస్యాత్” ఇత్యత్రాహ (తథాహి-) ఇతి.

౫౦౩౨. ముక్తస్యానుకూలసంయోగపవేతి, తద్వాన్వివృత్తిర్విధం (సంసారిణః) ఇత్యుక్తమ్.

౫౦౩౩. “ప్రతికూలనివృత్తేరనుకూలత్వే, అన్యతరనివృత్తిరన్యతరసంయోగః ఇత్యుక్తం స్యాత్;

౫౦౩౪. తదానుషాస్తానుఖదుఃఖయోర్ద్వయోరపిప్రసంగః;

౫౦౩౫. ప్రతికూలనివృత్తిరనుకూలసంయోగః;

౫౦౩౬. అనుకూలనివృత్తిః ప్రతికూల సంయోగశ్చ భవతి ఇతి;

౫౦౩౭. తస్మాత్, దుఃఖనివృత్తేరనుకూలత్వం నాస్తి” ఇత్యర్థః. [35]

(౧౪౯౦) ౫౦౩౮. అతః, (ఇష్టతా సామ్యాదనుకూల) త్వబుద్ధిర్భ్రమపవేతిని గమయతి (తస్మాత్-) ఇతి.

మూ- ౧ - అనిష్టతయా - ౧. ౨ - త్విశ్వస్వరూ - ౨ - ౯ - ౧౨. ౩ - స్థితిరీష్టా - ౯౯ ౧౨ స్థితిరేవేష్టా - ౮.

వ్యా - ౧ - తథా - ౯ - ౧౦. ౨ - ద్వయో - ౩ - ౪ - ౫౯. ౩ - సభవతి - ౬ - ౧౦.

(౧౮౨.) అతః, సుఖస్వరూపత్వాదనుకూలతాయాః, నియోగస్యానుకూలతాంవదోన్తంప్రామాణికాఃపరిహసన్తి.-

(౧౮౩.) “ఇష్టస్యార్థవిశేషస్యనిర్వర్తకతయైవహి నియోగస్యనియోగత్వమ్, స్థిరత్వమ్, అపూర్వత్వత్వాప్రతీయతే?; [3]

(౧౮౪.) “స్వర్గకామోయజేత” ఇత్యుక్తకార్యస్యక్రియాతిరిక్తతా, స్వర్గకామపదసహభివ్యాహరేణస్వర్గసాధనత్వ నిశ్చయాదేవభవతి.

(౧౮౫) ౫౦౩౯. “(తస్మాత్,) సుఖవ్యతిరిక్తస్వరూపస్యానుకూలత్వమనుపపన్నమ్” ఇత్యాహ (అతః) ఇతి.

(౧౮౬)- } ౫౦౪౦. “నియోగస్యసుఖవ్యతిరిక్తత్వేనహ్యనుకూలత్వం [4]
(౧౮౭) } చూషితమ్?

౫౦౪౧. నియోగస్సుఖవిశేషవేతి, తస్యానుకూలత్వం నామ తృప్తీయాకారస్సంభవతి” ఇతిశక్తాయామ్, సుఖవిశేషత్వంసాధారోప (ఇష్టస్య) ఇత్యాదినా.-

౫౦౪౨. “అత్ర, తృప్తీయాకారమాపణేక్రియమాణేఅథ్వాన్వితీయాకారశ్చమాషితోభవతి ఇష్టత్వసారాసాత్;

౫౦౪౩. (ఇష్టస్య) స్వత ఇష్టస్యేత్యభిప్రాయః.-

౫౦౪౪. స్వత ఇష్టత్వత్వానుభవః;

౫౦౪౫. స్వతశ్చజ్ఞేన, సాధనతయైష్టత్వవ్యాప్తిః.

౫౦౪౬. (నియోగత్వమ్) ప్రేరకత్వమ్; (స్థిరత్వమ్) స్థాయితత్వమ్; (అపూర్వత్వమ్) ప్రమాణాన్తరాగోచరత్వమ్;

౫౦౪౭. ఏతత్సర్వం (మిష్టస్యార్థ)స్య (నిర్వర్తకతయైవ)నిర్వర్తి;

౫౦౪౮. ఇష్టసాధనత్వజ్ఞానాత్మవృత్తీహేతుత్వమ్;

౫౦౪౯. కాలాన్తరభావిస్వర్గసాధనత్వాత్ (స్థిరత్వమ్)?

౫౦౫౦. లౌకికప్రత్యక్షక్షణికధాత్మకాంతిరిక్తస్థిరసాధనత్వాత్ (అపూర్వత్వత్వా) ఇత్యర్థః.

(౧౮౮) ౫౦౫౧. “ఇష్టసాధనతయైవనియోగత్వస్థిరత్వా పూర్వత్వప్రతీతిఃకథమ్?” ఇత్యుక్తాహ (స్వర్గకామః)ఇతి.

౧॥

మూ - ౧ - యనియోగ - ౧౨. ౨ - తిశంప్రా - ౧౨. ౩ - నివర్తక - ౧౨. ౪ - స్వనిర్వర్తక - ౧౨.

వ్యా - ౧ - ఇష్టార్థ - ౩. ౨ - నివర్తక - ౩ - ౧౦. ౩ - తనిర్వర్తక - ౪ - ౧౦.

(౧౪౯౦.) నచవాచ్యమ్,

(౧౪౯౧.) “యజేతే” ఇత్యత్ర, ప్రథమం నియోగః స్వప్రధానతయైవ ప్రతీయతే,

(౧౪౯౨.) స్వర్గకామపదసమభివ్యాహారాత్ స్వసిద్ధయే స్వర్గసిద్ధ్యనుకూల
తాచనియోగస్య” ఇతి; [5]

(౧౪౯౩.) “యజేతే” ఇతి హి ధాత్వర్థస్య పురుషప్రయత్నసాధ్యతా ప్రతీయతే,

(౧౪౯౪.) స్వర్గకామపదసమభివ్యాహారాదేవ ధాత్వర్థాతిరేకిణో నియోగ
త్వమ్స్థిరత్వమ్ అపూర్వత్వఞ్చ ఇత్యాద్యవగమ్యతే,

(౧౪౯౫.) తచ్చ, స్వర్గసాధనత్వప్రతీతినిబంధనమ్.

(౧౪౯౬.) ౫౦౫౨. “నను, భృత్యా నామిష్టప్రదస్యాపి రాజ్ఞో యథాప్రా [10]

ధాన్యమ్;

౫౦౫౩. తథా, స్వప్రధానభూతపవనియోగప్రతీయతే,

౫౦౫౪. స్వస్యాఽనుష్ఠాతురిష్టప్రదశ్చ స్వాద్రాజపదితి,

౫౦౫౫. ప్రథమమ్, (స్వప్రధానతయైవ ప్రతీ) తత్వాన్నస్వత ఇష్ట
త్వానుపపత్తి; [15]

౫౦౫౬. యథోక్తమ్, “ఆత్మసిద్ధ్యనుకూలస్య నియోజ్యస్య ప్రసిద్ధ
యే-కుర్వన్ స్వగ్దాదికమపి ప్రధానం కార్యమేవ నః” ఇతి

౫౦౫౭. ఇమాంశ్చక్లామనుభాష్యపరిహరతి (నచవాచ్యమ్-) ఇతి.

(౧౪౯౩) ౫౦౫౮. కుత ఇత్యత్రాహ (యజేతేతిహి-) ఇతి.

(౧౪౯౪) ౫౦౫౯. “ధాత్వర్థస్య ప్రథమప్రతిపన్నస్యాపి వాక్యాధానుప
యోగినాం పరిత్యాగే దృష్టాంతత్వంగర్భితమ్,

౫౦౬౦. తతః-థమ్” ఇతి శక్తాయామ్, (స్వర్గకామపదసమభి
వ్యాహారాదేవ ధాత్వర్థాతిరిక్తసిద్ధిః” ఇత్యాహ (స్వ
ర్గ-) ఇతి.

౫౦౬౧. (ఆది) శబ్దేన ప్రాధాన్యాదివివక్షితమ్. [25]

(౧౪౯౫) ౫౦౬౨. తతః కిమిత్యత్రాహ (తచ్చ-) ఇతి- (తచ్చ-) “ధాత్వర్థా
తిరిక్తత్వమ్;

౫౦౬౩. అతిరిక్తస్య కార్యస్య (స్వర్గసాధనత్వప్రతీతినిబంధనమ్),

గాఽపఞ్చికాయామ్.

మూ - ౧ - స్వ - ౧ - ౨ - ౪ - ౫న. ౨ - దిహ్యవగ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - దీనామిష్ట - ౯ - ౧౦. ౨ - ఇత్యత్రాహ - ౧.

(౧౮౯౬.) “సమభివ్యాహృతస్వర్గకావపదాద్ధాన్వయయోగ్యం స్వర్గసాధనమేవకాగ్యం లిజాదయోభిదధతి” ఇతిహిలోకవ్యుత్పత్తిగపితి రసగృతా.

(౧౮౯౭.) ఏతదుక్తంభవతి, “సమభివ్యాహృతపదాన్తరవాఽన్వయః[౩] యోగ్యమేవ ఇతరపదప్రతిపాద్యమ్” ఇతిఅన్వితాభిధాయిపద సంఘాతరూపవాక్యశ్రవణసమనన్తరమేవప్రతీయతే,

(౧౮౯౮.) తచ్చస్వర్గసాధనరూపమ్,

(౧౮౯౯.) అతః, క్రియావత్ అనన్యార్థః తాపివిరోధాదేవపరిత్యజ్యేతి.

౫౦౬౮. 1. నహికామీఅకానుసాధనేనియోక్తుంశక్యతే” ఇతి[10] న్యాయాత్” ఇత్యర్థః.

(౧౮౯౬) ౫౦౬౫. (స్వర్గసాధనత్వ ప్రతీతినిబద్ధన) త్వచ్ఛకుత ఇత్యత్రాహ (సమభివ్యాహృత-) ఇతి.-

౫౦౬౬. “ఇతరపదాద్ధాన్వయయోగ్యవైవపదాన్తరప్రతిపాద్యత్వమ్” ఇతిహిలోకవ్యుత్పత్తి భక్తేనాపూర్వస్యవాచ్యత్వంకల్పితమ్” ఇత్యర్థః.

(౧౮౯౭) ౫౦౬౭. “ఇతరపదాద్ధాన్వయయోగ్యవైవపదాన్తరప్రతిపాద్యత్వంకుతః?;-

౫౦౬౮. ధాత్వర్థస్యప్రథమప్రతిపన్నత్వకథనేకింప్రయోజనమ్”? ఇత్యత్రాహ(ఏతదుక్తంభవతి-) ఇతి.- [20]

౫౦౬౯. 3. “పదాన్తరాద్ధాన్వయయోగ్యవైవఇతరపదప్రతిపాద్యత్వంయుక్తమ్,

౫౦౭౦. అన్వితాభిధాయిత్వాద్వాక్యస్య” ఇత్యర్థః.

(౧౮౯౮) ౫౦౭౧. యోగ్యచ్ఛక్తిమిత్యత్రాహ(తచ్చ-) ఇతి.

(౧౮౯౯) ౫౦౭౨. “ప్రథమమనన్యార్థతయాకార్యంప్రతిపన్నమస్తు, [25] ౫౦౭౩. తథాపితదనుపపన్నమ్” ఇత్యాహ(అతః) ఇతి.-

- (౧౫౦౦.) అతపవ, “గక్ష్టాయాం ఘోషః” ఇత్యాదౌ¹ ఘోషప్రతివాసయో
గ్యాధోపస్థాపనపరత్వమ్ గక్ష్టాపదస్యాశ్రీయతే,
(౧౫౦౧.) ప్రథమంగక్ష్టాపదేన గక్ష్టార్థస్త్వైత ఇతి, గక్ష్టాపదార్థస్య పేయఃత్వం
నవాక్యార్థా⁴ న్వయాభవతి; - [5]
(౧౫౦౨.) ఏవమత్రాపి, “యజేత” ఇత్యేతావన్నాత్ర శ్రవణే కార్యమనన్యార్థం
స్త్వైతం ఇతి, వాక్యార్థాన్వయసమయే కార్యస్యా నన్యార్థతానా
వత్తిషతే. -
(౧౫౦౩.) కార్యాభిధాయపదశ్రవణవేళాయామ్ ప్రథమంగకార్యం అనన్యార్థం
ప్రతిపత్తిమిత్యేతదపినసంగచ్ఛతే, [10]
(౧౫౦౪.) వ్యుత్పత్తికాలేగవానయనాదిక్రియాయాః ముఖ్యరూపాయాః ఇష్ట
విశేషసాధనతయైవ కార్యతా⁶ ప్రతీతేః; -

౫౦౭౪. (అతః) - సాధనమైవ వాక్యార్థా న్వయార్హత్వాది
త్యర్థః -
౫౦౭౫. “యథా, ప్రథ¹వ ప్రతిపన్నాపిధాత్వార్థభూతాక్రియా [15]
వాక్యార్థాన్వయాయోగ్యత్వాత్పరిత్యక్తా,
౫౦౭౬. తథా, స్వప్రధానతయా ప్రథమంగప్రతిపన్నమపి వాక్యార్థా
న్వయాయోగ్యత్వాత్ప్రజ్యమ్” ఇత్యర్థః.
(౧౫౦౦) ౫౦౭౭. ఉదాహరణందర్శయతి (అతపవ-) ఇతి. -
౫౦౭౮. (అతపవ) - ప్రథమంగప్రతిపన్నస్యాపి వాక్యార్థాన్వయా
నర్హస్యత్వాజ్యత్వాదిత్యర్థః.
(౧౫౦౧) ౫౦౭౯ (ఏవమ్-) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.
(౧౫౦౩) ౫౦౮౦. “ఏకపదశ్రవణవేళాయామనన్యార్థతయా ప్రథమంగప్రతి
పత్తిరేవనాస్తి” ఇత్యాహ (కార్య) ఇతి.
(౧౫౦౪) ౫౦౮౧. “నకార్యమనన్యార్థం ప్రతీయతే” ఇతిగురువచనం [25]
సంగచ్ఛతే,
౫౦౮౨. కుతః” ఇత్యత్రాహ (వ్యుత్పత్తి-) ఇతి.

1. మూ - ౧ - ఘోషప్రతి - ౧౨. ౨ - ఉపస్థిత ఇ - ౧. ౩ - త్యాన్నవా - ౧౨. ౪ -
స్వయోభ - ౧౨. ౫ - ప్రతీయత ఇత్యే - ౨ - ౪ - ౫ - ౮. ౬ - ప్రతీయతే - ౨.

వ్యా - ౧ - మంగప్రతి - ౩ - ౪ - ౫. ౨ - ప్రవృత్తి - ౧. ౩ - కుతః - ౩౯.

(౧౫౦౫.) అతః, నియోగస్య పురుషానుకూలత్వం సర్వలోకవిరుద్ధమ్;

(౧౫౦౬.) నియోగస్య, సుఖరూప పురుషానుకూల తాం వదతః స్వానుభవవిరోధశ్చ.-

(౧౫౦౭.) “కారీర్యావృష్టికామోయజేత”^{౧౩} ఇత్యాదిమసిద్ధేపి నియోగేవ^{౧౪} ప్రాప్యదసిద్ధి నిమిత్తస్యవృష్టివ్యతిరేకేణ నియోగస్యానుకూల తానానుభూయతే.

(౧౫౦౮.) యద్యపి, అస్మిన్ జన్మసిద్ధిప్రాప్త్యాదిసిద్ధేరనియమాః, తథావ్యనియమాదేవ నియోగసిద్ధిరవశ్యాశ్రయణీయా,

(౧౫౦౫) ౫౦౮౩. నియోగస్యానుకూలత్వే ప్రమాణాభావముపసంహర [10]

తి(అతః)ఇతి.-

౫౦౮౪. (అతః)- సుఖస్యైవ పురుషానుకూలత్వాన్నియోగస్యచ సుఖనిమిత్తత్వాచ్చేత్యర్థః.-

౫౦౮౫. యదాప్య, “కేవలవిధివచనమసంఖ్యరూపధాత్వార్థమాత్రప్రతీతేః, [15]

౫౦౮౬. పదాంతరసహభివ్యాహృతార్థ విశేషస్య సాధనతయా ప్రతీతేశ్చ” ఇత్యర్థః.

(౧౫౦౬) ౫౦౮౭. యోగ్యానుపలబ్ధ్యం మాషణమాహ (నియోగస్య) ఇతి.

(౧౫౦౭) ౫౦౮౮. యాగాదిజన్యవరమాపూర్వస్యాస్త్యేష్ట్యనంతరభావిత్వాత్తద్వ్యవృత్త్యర్థమ్, [“కారీర్యావృష్టికామోయజేత”^{౧౩}] ఇత్యుక్తమ్.

(౧౫౦౮) ౫౦౮౯. (యద్యపి) ఇతి.- “వృష్ట్యాదిసిద్ధ్య నియమాన్నియోగోఽనుపపన్న ఇతి తదనుకూలత్వాననుభవః” ఇతిచేన్న;

. ౫౦౯౦. “వృష్ట్యాద్యసిద్ధిరపి నియమేననాస్తీతి తదాచిన్నియోగసిద్ధ్యతి; [25]

౫౦౯౧. తదానీమ్, నియోగసుఖాననుభవఇతి యోగ్యానుపలబ్ధః” ఇత్యర్థః.

౧ || మి-సా-

మూ - ౧ - పురుషానుకూల సుఖరూప తాం వదతాం - ౧౨. ౨ - షాక్తాను - ౧౧.

౩ - తత్వవ్యతి - ౧౦. ప్రప్రప్తివ్యతి-౨ - ౩ - ౫ - ౮. త్తకుప్రప్తివ్యతి-౧. ౪ - అవశ్య - ౧ - ౨ - ౪ - ౫ - ౬.

వ్యా-౧ - లబ్ధుదాహ - ౪ - ౫. ౨ - స్వాజ్యేష్ట్యన - ౩. స్వాజ్యేష్ట్యన - ౯ - ౧౦. ౩ - ౪ - ౨ - ౫ - ౬. ౪ - నీతి - ౧ - ౨ - ౪ - ౫. ౫ - ౬ - ౩ - ౧౦౯.

(౧౫౦౯.) తస్మిన్, అనుకూలతాపర్యాయసుఖానుభూతిర్నవిద్యతే;

(౧౫౧౦.) ఏవమ్, ఉక్తరీత్యాకృతిసాధ్యేష్టత్వాతిరేకికృత్యుద్దేశ్యత్వం న దృశ్యతే.

(౧౫౧౧.) “కృతింప్రతిశేషిత్యంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్” ఇతిచేత్; [5]

(౧౫౦౯) ౫౦౯౨. (తస్మిన్-) ఇతి.- (తస్మిన్) నియోగే;- (అనుకూలతాపర్యాయసుఖత్వానుభూతిర్నవిద్యతే) ఇత్యర్థః.

(౧౫౧౦) ౫౦౯౩. (ఏవమ్-) ఇతిస్పష్టమ్.

౫౦౯౪. అత్రాయమర్థఉక్తోభవతి:-

౫౦౯౫. “కిమ్, కేవలేనకార్యాభిధాయపదేన స్వప్రధానత [10]

యాకార్యప్రతీతిః?

౫౦౯౬. ఉత, పదాంతరసమభివ్యాహృతేన?

౫౦౯౭. సతావత్ కేవలేన,

౫౦౯౮. తత్రదుఃఖరూపధాత్వార్థమాత్రప్రతీతేః;

౫౦౯౯. ఏవమ్, స్వప్రధానతయాప్రథమంకార్యపదేనప్రతిప [15]

న్నమస్తు.

౫౧౦౦. తథాపి, వాక్యాగ్ధానుపయోగిత్యాన్నతా వత్ప్రతిపాద్యమ్, -క్రియావత్?;-

౫౧౦౧. నచపదాంతర సమభివ్యాహృతేన,

౫౧౦౨. ఇష్టస్యాగ్ధాంతరస్యసాధనతయైవప్రతీతేః; [20]

౫౧౦౩. ఏవమ్, స్వప్రధానతాయాంప్రమాణాభావాన్నియోగ

స్యసుఖరూపత్వంసంభవతి?;-

౫౧౦౪. కిఞ్చ, యోగ్యానుపలబ్ధరూపబాధక ప్రమాణబాధితఞ్చ” ఇతి.

(౧౫౧౧)- } ౫౧౦౫. (“కృతింప్రతిశేషిత్యంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్”) ఇతి [25]

(౧౫) } లక్షణవాక్యంరూపయతి (కృతిమ్-) ఇత్యాదినా.

మూ - ౧ - నాస్తి - ౧. ౨ - భ్యత్యేష్టత్వాతిరే - ౧౦. ౩ - నవిద్యతే - ౧౦ - ౧౨.

వ్యా - ౧ - కార్యాభిధాయ - ౩.

- (౧౫౧౨.) “కిమిదం శేషిత్వం కింశ్చ శేషత్వమ్” ఇతి వక్తవ్యమ్;- [చేత్;-
 (౧౫౧౩.) “కార్యప్రతిసంబంధీ శేషః-తత్ప్రతిసంబంధిత్వం శేషిత్వమ్” ఇతి
 (౧౫౧౪.) ఏవ నైర్ని కార్యత్వ మేవ శేషిత్వమిత్యుక్తం భవతి;-
 (౧౫౧౫.) కార్యత్వ మేవ హి విచార్యతే? [౩]
 (౧౫౧౬.) “పరోద్దేశప్రవృత్తకృత్వాప్త్యర్హత్వం శేషత్వమ్” ఇతి చేత్;-
 (౧౫౧౭.) కోయం పరోద్దేశో నా మేతి అయ మేవ హి విచార్యతే?.
 (౧౫౧౮.) “ఉద్దేశ్యత్వన్మాను యస్మి త సాధ్యత్వమ్” ఇతి చేత్;-
 (౧౫౧౯.) కిమిష్ఠి తత్వమ్.

(౧౫౧౨) ౫౧౦౬. (కిమ్-) ఇ త్యాది స్పష్టమ్. [10]

(౧౫౧౩) ౫౧౦౭. శేష శేషిత్వ లక్షణం పరాభిమత మాశంక తే (కార్య-) ఇతి.

(౧౫౧౪) ౫౧౦౮. కృత్యుద్దేశ్యత్వం మాషయతి (ఏవమ్-) ఇతి. [త్యర్థః.
 ౫౧౦౯. కార్యప్రతిసంబంధిః ప్రతిసంబంధిత్వం హి కార్యత్వ మేవే

(౧౫౧౫) ౫౧౧౦. తతః కిమిత్వ తానా (కార్యత్వ మేవ-) ఇతి. [15]
 ౫౧౧౧. “కార్యత్వం నామ కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్, కృత్యుద్దేశ్యత్వ
 శ్చ కృతి శేషిత్వమ్, కృతి శేషిత్వశ్చ కార్యత్వమ్” ఇత్యు
 క్తం భవతి;-

౫౧౧౨. కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్ కృతి శేషిత్వమిత్యుక్తే, కృత్యుద్దేశ్య
 త్వ మేవ కృత్యుద్దేశ్యత్వమిత్యుక్తం భవతి” ఇత్యర్థః: [20]

(౧౫౧౬) ౫౧౧౩. (“పరోద్దేశోప్రవృత్త కృతి వ్యాప్త్యర్హత్వం శేషత్వ
 మ్”) ఇతి వక్ష్యేష్యయ మేవ మాషయ కారణః:-

౫౧౧౪. కింశ్చ, * కృతేర శేషత్వ ప్రసంగః ఇతి భాష్యే భిహితమ్.

(౧౫౧౮) ౫౧౧౫. (ఉద్దేశ్యత్వం నామ-) ఇతి స్పష్టమ్.

౧|| శ్రీభా - ప్ర - అ - ప్ర - పా - జి - పు - ౧౯౬ - ప - ౨.

మూ - ౧ - శేషత్వమ్ - ౪ - ౫. ౨ - శేషి - ౪ - ౫. ౩ - బంధిత్వం శేషత్వమ్
 ౧౨. ౪ - త్యర్హ - ౧-౨-౩. ౫-శేషి-౧-౨-౬-అయ మేవ - ౧౨౪. ౭ - హి - ౧ - ౧౦౪.
 ౮-కిమిదమ్-౧ - ౨ - ౪ - ౫.

వ్యా - ౧ - ప్రతిసంబంధి - ౪ - ౪. ౨ - కృత్యుద్దేశ్యత్వమ్ - ౯ - ౪. ౩ - ప్రవృత్త - ౪ -
 ౫. ౪ - వ్యాప్త్యత్వమ్ - ౩ - ౪ - ౫. ౫-శేషి-౧-౨.

(౧౫౨౦.) “కృత్రిప్రయోజనత్వమ్” ఇతిచేత్ :-

(౧౫౨౧.) పురుషస్యకృత్యా రహస్యప్రయోజనమేవ హి కృత్రిప్రయోజనమ్,-
సచేచ్ఛావిషయఃకృత్యధీనాత్మలాభఇతిపూర్వోక్తపవః(౧౪౭౦)

(౧౫౨౨.) అయమేవహిసర్వత్రశేషశేషిభావః;- [5]

(౧౫౨౩.) పరగతాతిశయాధానేచ్ఛయా ఉపాదేయత్వమేవయస్యస్వ
రూపమ్-సశేషః-పరః-శేషి;

(౧౫౨౧) ౫౧౧౬. (పురుషస్య-) ఇతి. - “నహి కృతే పురుషవ్యాపారరూపా
యాః ప్రయోజనం నామాస్తి,

౫౧౧౭. తస్మాత్, (కృత్రిప్రయోజనం) నామ్, - కృతిమత్పురు [10]
షస్య (కృత్యా రహస్యప్రయోజనమేవ),

౫౧౧౮. తచ్ఛేష్టత్వకృతిసాధ్యత్వాన్తర్భూతమ్” ఇత్యర్థః.

(౧౫౨౨) ౫౧౧౯. “కస్తర్హి శేషశేషిభావః”? ఇత్యాకాక్షాయామ్,

౫౧౨౦. “శేషపరార్థత్వాత్” ఇతి సూత్రం వ్యాచక్షే (అయ
మేవహి-) ఇతి. [15]

(౧౫౨౩) ౫౧౨౧. (పరగతాతిశయాధా) నస్య అయోగవ్యవచ్ఛేదశ్చేత్
శేషిణ్యుతివ్యాప్తిః;

౫౧౨౨. అన్యయోగవ్యవచ్ఛేదశ్చేత్ అసంభవః ఇతి;-

౫౧౨౩. తదుభయవ్యాప్త్యర్థమ్, (పరగతాతిశయాధానేచ్ఛ
యోపాదేయత్వమేవయస్యస్వరూపమ్) ఇత్యుక్తమ్,-

౫౧౨౪. శేషభూతస్యస్వగతాతి శయాధానమపి (పరగతాతి
శయాధానా) ర్థమిత్యర్థః.

౫౧౨౫. స్వేచ్ఛావాపరేచ్ఛావా, అన్యేచ్ఛావానతత్రనియమః;-

౫౧౨౬. యథాసంభవమేవ; [చ్ఛాసంభవః?;

౫౧౨౭. నహి శేషభూతస్యప్రవ్యధేః శేషిణో యాగోస్యచే [25]

౧॥ మి-సూ-౩-౧-౧.

మూ - ౧ - ర్వమేవోక్తః - ౧. ౨ - దానత్వ - ౧.

వ్యా - ౧ - త్వంకృతి - ౯. ౨ - త్వాదన్తర్భూ - ౪ - ౫. ౩ - త్చేదఇతిచేచ్ఛేషి-
౪ - ౫. ౪ - త్చేత్తదసంభవ - ౪ - ౫. ౫ - అన్యేచ్ఛావా-౯-౯. ౬ - స్వవాన్యేచ్ఛా-
౩. స్యాపేచ్ఛా-౯

(౧౫౨౪.) ¹ఫలోత్పత్తీ²చ్ఛయాయాగాదేః, తత్పరిమత్తస్యచోపాదేయత్వమ్, - యాగాదిసిద్ధిచ్ఛయాలస్యత్సర్వముపాదేయమ్;-

(౧౫౨౫.) ఏవమ్, ⁴గర్భదాసాదీనామపిపురుషసిశేషాధానేచ్ఛయాఉపాదేయత్వమేవస్వరూపమ్;- [5]

౧౫౨౬.) ఏవమ్, ఈశ్వరగతాతిశయాధానేచ్ఛయాఉపాదేయత్వమేవచేతనాచేతనాత్మకస్యోనిత్యస్య అనిత్యస్యచ సర్వస్యచక్షుశ్చరూపమితి, సర్వమీశ్వరశేషభూతమ్, - సర్వస్యచక్షుశ్వరశ్చోషితి;-

(౧౫౨౭.) “సర్వస్యవశీసర్వస్యేశానః”^౧ “పతింవిశ్వోస్య”^౨ ఇత్యా [10] ద్యుక్తమ్;

౫౧౨౮. తత్రాన్యేచ్ఛయైవహ్యుపాదేయత్వమ్;-

౫౧౨౯. తతో¹యథోక్తపవార్థః;-

౫౧౩౦. ఇదం శేషిత్వంపరాభ్యుపేతస్యకార్యస్యనసంభవతి;

౫౧౩౧. ఫలోత్పత్తీచ్ఛయైవోపాదేయత్వాత్ తఃస్యాశే¹⁵ పిత్వమేవ.

(౧౫౨౪) ౫౧౩౨. ఉక్తలక్షణస్యవైదికోదాహరణందర్శయతి (ఫలోత్పత్తి-)ఇతి. [ర్భ-)ఇతి.

(౧౫౨౫) ౫౧౩౩. (అన్యత్సర్వమ్), బ్రహ్మణిలొకికోదాహరణమాహ (గ

(౧౫౨౬) ౫౧౩౪. ఔపనిషదోదాహరణమాహ (ఏవమ్-)ఇతి. [20]

౫౧౩౫. (నిత్యస్యానిత్యస్యచ) ఇత్యుభయవిభూతిరుచ్యతే.

(౧౫౨౭) ౫౧౩౬. “ఈశ్వరస్యచిదచితోశ్చ శేషిత్వం^౩ శేషత్వఞ్చప్రామాణికఞ్చైదుక్తలక్షణంతత్రవ⁴ర్తేత, - [ఇత్యాది.

౫౧౩౭. కింతత్రప్రమాణమ్”? ఇత్యత్రాహ (“సర్వస్యవశీ”-)

౧॥బృ - ఉ - ౬ - ౪ - ౨౨. ౨॥ శై - నా - ౬ - ౧౧.

[25]

మూ - ౧, ఫలప్రాప్తీచ్ఛ - ౧౦. ౨ - చ్ఛాయాగా-౨. ౩-ఏవమ్ - ౧౦స. ౪-గర్భాదాసాదీ - ౯. ౫ - దానత్వ - ౪. ౬ - నిత్యానిత్యస్య - ౪ - ౫. ౭ - ఇతి - ౧ - ౮ - స. ౮ - స్వాత్మేశ్వరమి - ౧. స్వేత్తుక్తమ్ - ౧౦.

వ్యా - ౧ - యతైవార్థః - ౧.౨ - తస్యశేష - ౪ - ౫. ౩ - శేషత్వఞ్చ - ౯ - ౧౦ స. ౪ - వర్తతేఇతి - ౧ - ౨. ౫ - ఆది - ౩స.

(౧౫౨౮.) “కృతిసాధ్యంప్రధానంయత్ తత్కార్యమభిధీయతే”^౧ ఇతిఅయ
మర్థఃశ్రద్ధధానేష్యేవశోభతే.

(౧౫౨౯.) అపిచ,-

(౧౫౩౦.) “స్వర్గకామోయజ్ఞేత”^౨ ఇ^౩ త్యాదిమలకారవాచ్యకర్తృవిశేష
సమర్పణపరాణాంస్వర్గకామాదిపదానాంనియోజ్య^౪ విశేషస
మర్పణపరత్వంశబ్దానుశాసనవిరుద్ధం కేనావగమ్యతే.

(౧౫౩౧.) ౫౧౩౮. తస్మాత్, ప్రాభాకరోక్తార్థో నిరూపకేషునశోభత
ఇత్యాహ(కృతి-)ఇతి.

(౧౫౩౨.) { ౫౧౩౯. కార్యానుబద్ధినమవ్యర్థంహావయతి(అపిచ-)ఇత్యాదినా
(౧౫౪౦.) }

(౧౫౩౩.) { ౫౧౪౦. కార్యేస్వకీయత్వబుద్ధిమాన్నియోజ్యః,-
(౧౫౪౦.) }

౫౧౪౧. తత్సాధనేకర్తృణిస్వకీయత్వబుద్ధిమానధికారి,-

౫౧౪౨. తదనుష్ఠాతాకర్తా,-ఇతిసో^౫ ౨వస్థాః;- [ప్రతిపన్నమ్,

౫౧౪౩. తత్ర,*“యజ్ఞేత”ఇత్యాదిపదైః నియోజ్యసామాన్యం

౫౧౪౪. స్వర్గకామాదిపదైఃనియోజ్యవిశేషస్సమర్ప్యతే”^[15]
ఇతిప్రాభాకరైఃపస్తా^౬ద్యధికరణేప్రవర్జితమ్,-

౫౧౪౫. తద్దావయతి(స్వర్గకామ-)ఇత్యాదినా.- [వాచిత్యమ్;-

౫౧౪౬. కర్తృవాచిత్యమ్,శబ్దానుశాసనసిద్ధమ్,-నతునియోజ్య

౫౧౪౭. అతః,స్వర్గకామాదిపదాన్యపి ననియోజ్యవిశేషసమర్ప
కాణీతిదావణశరీరమ్. ^[20]

౫౧౪౮. (లకారవాచ్యకర్తృవిశేషసమర్పణపరాణాంస్వర్గకా
మాదిపదానాం నియోజ్యవిశేషసమర్పణపరత్వంశబ్దా
నుశాసనవిరుద్ధమ్-)ఇతి.-

౫౧౪౯. అస్మాయమభిప్రాయః:-

గాఽఽఽకాయాం-౨-పరి. ౨౧మీ - సూ - ౬ - ౧ - ౧.

[25]

మూ-౧ - ఇత్యేవమాదిమల - ౧. త్యాదిల- ౮ - ౧౦. ౨ - ర్వకాణాంస్వర్గ - ౧.

౩-విశేష - ౧ - స. ౪ - ర్వకత్వంశబ్దా - ౧.

వ్యా - ౧ - క్తంనిరూ - ౯. ౨-ధకేకర్తృణి - ౯. ౩ - తత్రచయజ్ఞే-౩. ౪ - థ్యా
యాధికర - ౯.

(౧౫౩౧.) “సాధ్యస్వర్గ^౧ విశిష్టస్య^౨ స్వర్గసాధన^౩ కర్తృత్వాన్వయోన ఘటతే” ఇతిచేత్;-

(౧౫౩౨.) నియోజ్యత్వాన్వయోపి నఘటత ఇతిః సిద్ధ్యసాధనత్వశ్చయః

(౧౫౩౩) ౫౧౫౦. “కర్తృవాచినోలకారస్యాపి (నియోజ్యసమర్పణపరత్వంశబ్దాను శాసనవిరుద్ధమ్)” ఇతిపూర్వపక్షయ్యుక్తిం శబ్దా-తే(సాధ్య-)ఇతి.-

౫౧౫౧. “సహికామ్యకామసాధనేనియోక్తుంశక్యతే”^౧ ఇతి న్యాయాత్, స్వర్గకామస్యా స్వర్గసాధనేకర్తృత్వాన్వయోనఘటతే ఇతియంపూర్వపక్షయ్యుక్తిరగ [10] త్యాశజ్ఞితా.

(౧౫౩౪) ౫౧౫౨. పరివారతి(నియోజ్యత్వ-)ఇతి.- “స్వర్గకామస్యాస్వర్గసాధనే(నియోజ్యత్వాన్వయోపి)సంభవతీతినియోజ్యపిశేషసమర్పణపరత్వపక్షయ్యుక్తమ్;-

౫౧౫౩. “తదుపపత్తయే స్వర్గసాధనత్వంకార్యస్య నిశ్చీయతే” ఇతిచేత్;-

౫౧౫౪. కర్తృవిశేషసమర్పకత్వోపపత్తయేస్వర్గసాధనత్వంనిశ్చీయతామ్;

౫౧౫౫. నియోజ్యత్వంకర్తృత్వంవాస్వర్గకామస్యాస్వర్గసాధనే నోపపద్యతే,- [20]

౫౧౫౬. అతః, ఉభయపక్షేపికార్యస్య స్వర్గసాధనత్వనిశ్చయసాపేక్షత్వమవిశిష్టమ్;-

(౧౫౩౩.) సతుశాస్త్రసిద్ధే కర్తృత్వాన్వయే స్వర్గసాధనత్వ నిశ్చయః క్రియతే:-

(౧౫౩౪.) యథా, భోక్తుకామోదేవదత్తగృహంగచ్ఛేత్ ఇత్యుక్తే భోజనకామస్య దేవదత్తగృహంగమనేక కర్తృత్వశ్రవణాదేవప్రాగజ్ఞాతమపి భోజనసాధనత్వం దేవదత్తగృహంగమనస్యావగమ్యతే:-

(౧౫౩౫.) ఏవమత్రాపిభవతి:-

(౧౫౩౬.) న, క్రియాన్తరంప్రతికర్తృతయాశ్రుతస్య క్రియాన్తరేక కర్తృత్వకల్పనం యుక్తమ్,

(౧౫౩౭.) “యజేత”^౧ ఇతిహియాగకర్తృతయాశ్రుతస్య బుద్ధౌక [10] కర్తృత్వకల్పనం క్రియతే,

౫౧౫౭. ఇయాన్విశేషః:- “కర్తుర్ల కారవాచ్యత్వాత్ స్వర్గకామా దివదానాంకర్తృవిశేషసమర్పణపరత్వం శబ్దానుశాసనావిరుద్ధమ్;-

౫౧౫౮. నియోజ్యస్యలకారవాచ్యత్వాభావాత్ (స్వర్గకామా దివదానాం నియోజ్యవిశేషసమర్పణపరత్వం శబ్దానుశాసనవిరుద్ధమ్):”^౧ ఇత్యర్థః.

(౧౫౩౮) ౫౧౫౯. తదుదాహరణాభివేశదయతి (యథా-) ఇతి.

(౧౫౩౯) ౫౧౬౦. (ఏవమత్రాపి-) ఇతి. - “స్వర్గకామస్యయాగేక కర్తృత్వశ్రవణాత్ (ప్రాగజ్ఞాతమపి) యాగస్య స్వర్గసాధన [20] త్వమవగమ్యతే” ఇత్యర్థః.

(౧౫౪౦) ౫౧౬౧. ఇయాన్విశేష ఇత్యభిప్రాయమాహ (నక్రియాన్తరంప్రతి-) ఇతి.

(౧౫౪౧) ౫౧౬౨. “కథంక్రియాన్తరంప్రతికర్తృతయాశ్రవణమ్?, అస్యక్రియాన్తరేక కర్తృత్వకల్పనశ్చకిమ్?” ఇత్య [25] తామ (యజేతేతిహి-) ఇతి.

(౧౫౩౮.) బుద్ధేః కర్తృత్వకల్పనః సేవసానియోజ్యత్వమ్? -

(౧౫౩౯.) యథోక్తమ్, “నియోజ్యస్సవకార్యంయస్వకీయత్వేనబుద్ధ్యతే” ఇతి.

(౧౫౪౦.) “యష్టత్వానుగుణంతదోద్భవత్వమ్” ఇతిచేత్; - [3]

(౧౫౪౧.) దేవదత్తఃపచేత్ ఇతిపాకకర్తృతయాశ్రుతస్య దేవదత్తస్య పాకార్థగమనం పాకానుగుణంఇతి, గమనేకర్తృత్వకల్పనం నియోజ్యతే.-

(౧౫౪౨) ౫౧౬౩. కథమ్(బుద్ధౌకర్తృత్వకల్పనం)కృతంభవతీత్యత్రాహ
1(బుద్ధేః)ఇతి. [10]

(౧౫౪౩) ౫౧౬౪. ఉక్తార్థేతద్గ్రన్థముదాహరతి(యథోక్తమ్-)ఇతి.

(౧౫౪౪) ౫౧౬౫. “నియోజ్యత్వంకర్తృత్వానుగుణమితత్పరత్వమాశ్రీయతే” ఇతిశబ్దతే(యష్టత్వ-)ఇతి.

(౧౫౪౫) ౫౧౬౬. పరిహరతి(దేవదత్తః)ఇతి.

౫౧౬౭. ఏవమ్(“యదధికృత్యకృతిర్వర్తతే తత్కృత్యుద్దేశ్యమ్”)ఇతిపక్షోదూషితః;-

౫౧౬౮.(“ప్రేరకత్వంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్”) ఇతివాదశ్చరస్తః;-

౫౧౬౯. అథాత్ స్వతంత్రత్వంచాపాస్తమ్;- [ప్రమ్;-

౫౧౭౦.(“కృతింప్రతిశేషిత్వంకృత్యుద్దేశ్యత్వమ్”) ఇతిచపరిక్షి

౫౧౭౧. 2“కృతిఫలవిశేషఃకృత్యుద్దేశ్యమ్” ఇత్యాదేరపిఉ[20]

క్రూరీత్యాదూషణంసువచమ్;-

౫౧౭౨. ఏతేముఖభేదాశ్చ బహుగ్రన్థకారవిఖతాఇతిలత్రాతే
ప్రత్యుక్తః;

నిఃపజ్ఞికాయా-౨-పరి.

మూ - ౧ - బుద్ధౌ - ౧౨. ౨ - నియోగకర్తృత్వాను - ౧. ౩ - తదోద్భవత్వ - ౪ - తదోద్భవత్వ - ౫. తద్బుద్ధికర్తృత్వ - ౧. ౪ - కేకర్తృ - ౧ - ౫.

వ్యా - ౧ - బుద్ధౌక - ౧ - ౨ - ౯. ౨ - కృతిఃఫల - ౧. ౩ - శ్వత్వమి - ౪-౫. ౪ - ఉక్తనీత్యా - ౧ - ౨ - ౯. ౫ - సూచితమ్ - ౯౧౦.

- (౧౫౪౨.) కిచ్చః;-
 (౧౫౪౩.) లిజాది శబ్దవాచ్యంస్థాయీరూపంకిమిత్యపూర్వమా శ్రీయతే;-
 (౧౫౪౪.) “స్వర్గకామపదసమభివ్యాహారానుపపత్తేః” ఇతిచేత్;-
 (౧౫౪౫.) కాత్రానుపపత్తిః. [5]
 (౧౫౪౬.) “ససాధయిషితస్వర్గోహిస్వర్గకామః, తస్యస్వర్గకామస్యకాలా
 న్తరభావిస్వర్గసిద్ధోక్షణభజ్జీనీయాగాదిక్రియానసమర్థా” ఇతిచే
 త్;-
 (౧౫౪౭.) అనాఘ్రూతవేదసిద్ధాంతానామియమనుపపత్తిః;-
 (౧౫౪౮.) “నైవైకర్తృభిరారాధితఃపరమేశ్వరఃభగవాన్ నారాయ [10]
 ణఃతత్తదిష్టంఫలందదాత్” ఇతివేదవిరోధదన్తి.

౫౧౭౩. కార్యానుబద్ధ్యథా న్తరమపిపరోక్తంయాషితమ్.

౫౧౭౪. పూర్వమ్, బ్రహ్మణఃఫలతయాసిద్ధిఃస్తావకత్వసిద్ధ్యర్థం
 తత్సిద్ధిశ్చేత్సుతే.

- (౧౫౪౯) ౫౧౭౫. అథ, పలసాధనతయాసిద్ధిరుపాద్యతే, [15]
 ౫౧౭౬. అర్థాత్ కార్యస్య సాధనతయాసిద్ధిశ్చోపాద్యతే
 (కిచ్చ-) ఇతి. - [రూపసిద్ధిరప్యనుపపన్నేత్యర్థః.
 ౫౧౭౭. నకేవలంపాధాన్యాసిద్ధిః, అపితు, సాధనతయాస్య
 (౧౫౪౩) ౫౧౭౮. (లిజాది-) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.
 (౧౫౪౬) ౫౧౭౯. (ససాధయిషిత-) ఇత్యాది. - “నహికామ్యకామసాధనే
 నియోక్తుంశక్యతే” ఇతిన్యాయాత్, - ససాధయిషిత
 స్వర్గస్యవిధీయమానంతత్సాధనమేవ,
 ౫౧౮౦. తత్ర, కాలాన్తరభావిఫలస్యక్షణికక్రియాయాస్సాధన
 త్వాయోగాదపూర్వకోఽప్తిః” ఇత్యర్థః.
 (౧౫౪౭) ౫౧౮౧. పరిహరతి(అనాఘ్రూత-) ఇతి. [ల్యపరః.
 (౧౫౪౮) ౫౧౮౨. (భగవ)చ్ఛబ్దః, ఫలదానానుగుణజ్ఞానశక్త్యాదిపామర
 ౫౧౮౩. (నారాయణ)శబ్దఃప్రాప్తిపరః. [శబ్దః.
 ౫౧౮౪. ఈశ్వరాన్తరసాపేక్షత్వవ్యాప్తిపరః, (పరమేశ్వర)

౧॥

మూ - ౧ - క్షమ్ - ౮ - ౯. ౧ - పూర్వంస్వర్గ - ౪ - ౫. ౩ - సర్వక - ౧౨.

వ్యా - ౧ - శ్చేత్తే - ౪ - ౫. శ్చేత్సుతమ్ - ౯ - ౧౦. ౧ - పద్యతే - ౧ - ౨.

౩ - పద్యతే - ౧ - ౨. ౪ - ధనత్వమ్ - ౪ - ౫. ౫ - ప్రదానా - ౩ - ౯. ౬ - ప్యత్వప - ౧ - ౨.

(౧౫౪౯.) యథాహుః వేదవిదగ్రేసరాః సమిథానార్యాః- “ఫలసంవిభక్త్యా
యాకర్మభిరాక్త్యానంపిప్రీషన్తిసప్రీతోలంఘలాయశ్చి” శాస్త్ర
మర్యాదా” ఇతి-

(౧౫౫౦.) “ఫలసమ్మన్దేచ్ఛయాకర్మభియాగదానహూమాదిభిః- [౧]

(౧౫౫౧.) ఇద్వాదిదేవతాముఖేన, తత్తదన్తర్యామిహాపేణావస్థితం, ఇద్వా
దిశబ్దవాచ్యం, పరమాత్మానం, భగవంతం వాసుదేవం ఆరిరాధ
యిష్యతి-

(౧౫౫౨.) సహికర్మభిరారాధితః తేషామిష్టానిఫలానిప్రయచ్ఛతి” ఇత్యర్థః.

(౧౫౫౩.) తథాచశ్రుతిః, “ఇష్టాపూర్తంబహుధాజాతంజాయమానంవిశ్వం
విభర్తిభువనస్యనాభిః” ఇతి-

(౧౫౫౪.) “ఇష్టాపూర్తమ్” ఇతిసకలశ్రుతిస్మృతిచోదితంకర్మోచ్యతే.

(౧౫౫౫.) తత్, “విశ్వంవిభర్తి”-ఇద్వాగ్నివరుణాదిసర్వదేవతాసంబ్ధిత
యాప్రతీయమానమ్, తత్తదన్తరాత్మతయావస్థితఃపరమపురుషః
స్వయమేవ “విభర్తి”, స్వయమేవస్వీకర్తో. [రకః

(౧౫౪౯) ౫౧౮౫. వేదవిద్యచోదర్యయతి (యథాహుః-) ఇతి.

(౧౫౫౦) ౫౧౮౬. భాష్యగ్రంథంవ్యాచక్షే (ఫల-) ఇతి.

(౧౫౫౧) ౫౧౮౭. (“ఆత్మానమ్”) ఇతిపదంవ్యాచక్షే (ఇద్వా) ఇతి-

౫౧౮౮. (ఇద్వా) దిదేవతాముఖేన (ఇద్వా) దిశబ్దవాచ్యమ్ ఇత్య
న్వయః. [20]

౫౧౮౯. ఆత్మాన్తరవాప్యవృత్త్యర్థం (పరమాత్మానమ్-) ఇతిపదమ్.

౫౧౯౦. (భగవ) చ్ఛబ్దఃపూర్వవత్. (౫౧౮౨)

౫౧౯౧. (వాసుదేవ) శబ్దఃతన్తరాత్మత్వేప్రమాణద్యోతకః-

౫౧౯౨. “సర్వత్రాసాసనస్తత్త్వమ్” ఇత్యాది.

(౧౫౫౩) ౫౧౯౩. శ్రుతిప్రమాణందర్యయతి (తథాఃచ-) ఇతి. [25]

(౧౫౫౪) ౫౧౯౪. తద్వాక్యంవ్యాచక్షే (సకల-) ఇతి-

౫౧౯౫. త్రైతమ్ (ఇష్ట)ంకర్మ-స్కార్తమ్ (పూర్త)ంకర్మ.

(౧౫౫౫) ౫౧౯౬. (“విశ్వంవిభర్తి”) ఇత్యేతద్వాచక్షే (ఇద్వా) ఇతి-

౫౧౯౭. “నానాదేవతాకత్వేన (ప్రతీయమానం) కర్మజాతమేక
దేవతాకమ్” ఇత్యర్థః. [30]

౧ || తై - ఉ - ఓ - ౧ - ఓ. ౨ || వి-పు-౧-౨-౧౨.

మూ - ౧ - తోయంఘలా-౨-౪-౫. ౨-ఇతిఫల-౧౨. ౩ - ఆరాధ-౮-౧౦.

వ్యా - ౧ - శ్రుతింప్రమాణయతి - ౩. ౨ - చేత్వాది - ౯ - ౧౦.

- (౧౫౫౬.) “భువనస్యనాభిః:-” బ్రహ్మక్షత్రాదిసర్వవర్ణపూర్ణస్యభువనస్య ధారకః:-
- (౧౫౫౭.) తైస్త్వైకర్మభిరారాధితః తదిష్టఫలప్రదానేనభువనానాం ధారక ఇతి “నాభిః” ఇత్యుక్తః. [5]
- (౧౫౫౮.) అగ్నివాయుప్రభృతిదేవతాంతరాత్మతయాతత్తచ్ఛబ్దాభి ధేయః అయమేవేత్యాహ “తదేవాగ్నిస్తద్వాయుస్తత్సూర్యస్తమచ స్తగ్రహాః” ఇతి.-
- (౧౫౫౯.) యథోక్తంభగవతా:- “యోయోయాంయాంతనుంభక్తశ్శ్రద్ధ యార్చితుమిచ్ఛతి-తస్యతస్యాచలాంశ్రద్ధాంతామేవవిదధామ్య హమ్||-
- (౧౫౬౦.) సతయాశ్రద్ధయాయుక్తస్తస్యారాధనమీహతే।
లభతేచతతఃకామాన్మయైవవిహితాన్హితాన్”-¹,-

- (౧౫౫౬) ౫౯౮. (“భువనస్యనాభిః”) ఇతినాభివన్నాభిరితిఆధారత్వా భిప్రాప్యేణ!వ్యాచక్షే (బ్రహ్మ-) ఇతి. [15]
- (౧౫౫౭) ౫౯౯. కేనప్రకారేణధారకః ఇత్యత్రాహ (తైస్త్వైః-) ఇతి.-
౫౯౦౦. అభివతఫలప్రదాతృత్వముభేనధారకత్వమిత్యర్థః.
- (౧౫౫౮) ౫౯౦౧. “భిన్నదేవతాకత్వేనవిధీయమానంకర్మకథమేక దేవ తాకమ్” ఇతిశబ్దాంతాయాం మంత్రస్యోత్తరార్థంవ్యా చక్షే (అగ్ని-) ఇతి.- [20]
౫౯౦౨. “అగ్నౌదిదేవతాకత్వేనవిధీయమానానామేకదేవ తాకత్వమ్తత్తదంతరాత్మభూతపర బ్రహ్మారాధనరూప త్వాత్” ఇత్యర్థః.
- (౧౫౫౯) ౫౯౦౩. (“భువనస్యనాభిః”) ఇత్యనేనప్రతిపాదితఫలప్రదత్వ వైశద్యాయ, (“తదేవాగ్నిః”) ఇత్యాదిసామానాధిక రణ్యస్య-శరీరాత్మభావనిబద్ధనత్వవైశద్యాయ⁴చ భగ వద్వచనమాహ (యథోక్తమ్)-ఇతి.

౧౫౫౬ - ౬ - ౬ - ౧ - ౨. ౨॥ ౧ - ౨ - ౨౧.

మూ - ౧ - వర్ణస్యభువ - ౧౨. వర్ణపూర్ణభువ - ౮. ౨ - ఇత్యుక్తమ్ - ౧౨.

వ్యా-౧- తద్వ్యాచ-౯ - ౧౦. ౨-ఇత్యాహ-౪-౫. ౩- ఆది-౧౪. ౪ -చ-౩-౪.

- (౧౫౬౧.) “యాంయాంతనుమ్”, - “ఇద్వాదిదేవతావిశేషాః తత్తదన్త
ర్యామితయావస్థితస్యభాగవతః తనవఃశరీరాణి” ఇత్యర్థః.
- (౧౫౬౨.) “అహంహిసర్వయజ్ఞానాంభోక్తాచప్రభురేవచ” ఇత్యాదిః -
- (౧౫౬౩.) “ప్రభురేవచ” ఇతి సర్వఫలానాంప్రదాతాచేత్యర్థః. [5]
- (౧౫౬౪.) యథాచ, “యశ్చైస్త్యమిజ్యసేనిత్యంసర్వదేవమయాచ్యుత”¹ -
“యోస్వధర్మపరైర్నాథనరైరారాధితోభవాన్ -
తేతరన్త్య ఖిలామేతాంమాయామాన్యవిముక్తయే”² ఇతి.
- (౧౫౬౫.) “సేతిహంసపురాణేషుసర్వేష్వేవవేదేషుసర్వాణి కర్మాణిస
ర్వేశ్వరా రాధనోదాపాణి, - [తత్రతత్రప్రవర్జితమ్. [10]
- (౧౫౬౬.) తైస్త్వైకర్మభిరాకాశితఃపురుషోత్తమఃతత్తోదిష్టఫలందదాతి” ఇతి
- (౧౫౬౭.) ఏవమేవహి, -

- (౧౫౬౮) ౫౨౦౪. అవతారశఙ్కావ్యావృత్త్యర్థంవ్యాచక్షే (యాం
యామ్-) ఇతి.
౫౨౦౫. (తను) శబ్దస్యాల్పార్థత్వవ్యావృత్త్యర్థమాహ (శరీ[15]
రాణి-) ఇతి.
- (౧౫౬౯) ౫౨౦౬. భోక్తృత్వవైశద్యాయాహ (అహమ్-) ఇతి.
- (౧౫౭౦) ౫౨౦౭. (“ప్రభు”) శబ్దంవ్యాచక్షే (ప్రభుః) ఇతి.
- (౧౫౭౧) ౫౨౦౮. శ్రీవిష్ణుపురాణవచనమాహ² (యథాచ-) ఇతి. -
³ఏవమ్, కతిపయవచనప్రదర్శనముపలక్షణార్థమ్. [20]
- (౧౫౭౨) ౫౨౦౯. అయమర్థస్సర్వవేదశాస్త్రీనుచితత్వాహ (సేతిహం
స-) ఇతి. -
౫౨౧౦. ఏవంప్రమాణందర్శితమ్.
- (౧౫౭౩) ౫౨౧౧. అథ, అయమర్థఉపపన్న ఇతి⁴ చవదన్, - ఘటకవాక్యోచ్చ
దర్శయతి (ఏవమ్-) ఇతి. [25]

౧॥ ౧-౯-౨౪. ౨॥ ౨-పు-౫-౨౦-౯౭. ౩॥ ౩-పు-౫-౩౦-౧౬.

మూ-౧-తనుమితిఇద్వాది-౧౨. ౨-ఇ్యైకర్మాణి-౧. ౩-భూతాని-౧. ౪-ఇష్టంకలం-
౨-౪-౫-౧౦.

వ్యా-౧-విగ్రహశఙ్కా-౪-౫. ౨-తథా-౯-౧౦. ౩-ఏతత్కృతి-౧. ౪-చ-౯-౧౦౯.

(౧౫౬౮.) సర్వజ్ఞంసర్వశక్తింసర్వేశ్వరంభగవంతం ఇద్వాదిదేవతాస్త
ర్యామిరూపేణ యాగదాన-పూజామాదివేదోదితసర్వకర్తృణాం
భోక్తారం సర్వఫలానాంప్రదాతారజ్ఞుసర్వాశ్శృతియోవద
న్తి,-“చతుర్హోతారోయిత్రసంపదంగచ్ఛన్తిదేవైః”^[1] ఇత్యా ^[2]
ద్యాః,-

(౧౫౬౯.) “చతుర్హోతారః”-యజ్ఞాః, “యత్ర”-పరమాత్మనిదేవేష్వస్తర్యా
మితయావస్థితే, “దేవైః”-సమృదం-గచ్ఛన్తి,-’ దేవైఃసంబంధం
గచ్ఛన్తి”ఇత్యర్థః.

(౧౫౭౦.) అస్తర్యామిరూపేణావస్థితఃసర్వపరమాత్మనఃశరీరతయావస్థితా
నామిద్వాదిదేవానాంయాగాదిసంబంధైశ్చక్తుక్తంభవతి;-

(౧౫౬౮) ౫౨౧౨. ఆరాధనప్రకారవిశేషఫలవిశేషజ్ఞానవత్తా (సర్వజ్ఞ)ప
దేనవివక్షితా.

౫౨౧౩. (సర్వశక్తిమ్-) ఇతి తత్తత్ఫలదానశక్తిరభిప్రేతా.

౫౨౧౪. (సర్వేశ్వరమ్)- సర్వశేషిణమ్;- అనేనప్రాప్తిరు^[15]
క్తాభవతి.

౫౨౧౫. (“సంప”)చ్ఛబ్దః;-ప్రాప్తివాచీ,-

౫౨౧౬. “పదగతా”^[16]ఇతిహిధాతుః?,-

౫౨౧౭. సంపచ్ఛబ్దస్యావయవార్థః^[17] అన్వయస్వారస్యానుగు
ణోరూఢ్యాశ్రయేణవ్యాఖ్యాతః. ^[20]

(౧౫౭౦)౫౨౧౮. *శ్రీగీతాభాష్యే కర్తృణాందేవైఃసంబంధశ్చేదస్తర్యామి
స్థితిః;-అత్రకిమిత్యత్రాహ (అస్తర్యామిరూపేణ)-ఇతి.-

౫౨౧౯. “కర్తృభిః,దేవానాంభగవచ్ఛరీరత్వేనపరతత్త్వతయా
సంబంధః;-

౫౨౨౦. స్వాతంత్ర్యేణ^[18]సంబంధఃపరమాత్మనఃసంప”ఇత్యర్థః. ^[25]

౧॥ ఆర-౩-౨౧. ౨॥ ధాతు-చురాదిః. *శ్రీగీ-౭-౨౩-భా.

మూ-౧-నాళ్ళప్రదా-౧౨. ౨-తయావస్థితే-౧౦-౧౨. ౩-స్య-౧-స. ౪-ఇద్వాదిదే
వానాంయాగా-౧.

వ్యా-౧.ప్రదాన-౪-౫. ౨-ధాన్వయ-౯-౧౦. ౩-కీదృశీతి-౯-౧౦. ౪-సంబంధః-
౧-స.

(౧౫౭౧.) యథోక్తంభగవతా “భోక్తారంయజ్ఞత పసాంసర్వలోకమహే శ్వరమ్” ఇతి.-

(౧౫౭౨.) తస్మాత్, అగ్న్యవిదేవతా, నైర్వామిభూత పరమపురుషారాధ నభూతానిసర్వాణికర్మాణి, సపవచలభిలషితప్రదాయా ఇతి.-

(౧౫౭౩.) కిమత్రాపూర్వేణవ్యుత్పత్తిపథమారవర్తినావాచ్య తయాభ్యు పగతేనకల్పితేనవాప్రయోజనమ్;-

(౧౫౭౪.) ఏవంఞ్చ సతిలిజాదేఃకోయమగ్ధఃపరిగృహీత్రోభవతి;-

(౧౫౭౫.) “యజదేవపూజాయామ్” ఇతిదేవతారాధనభూతయాగాదేః ప్రకృత్యర్థస్యకర్తృవ్యాపారసాధ్యతాంవ్యుత్పత్తిసిద్ధాం చి [19] జాదయోభిదధతి” ఇతినకిచ్చిదనుపపన్నమ్.-

(౧౫౭౬.) కర్తృవాచినాంప్రత్యయానామ్, ప్రకృత్యర్థస్యకర్తృవ్యాపార సంబంధప్రకారోహివాచ్యః;-

(౧౫౭౧) ౫౨౧౧. స్వతంత్రతయాసంబంధేప్రమాణమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి. [15]

(౧౫౭౨) ౫౨౨౨. తతఃకీల ప్రస్తుతానుపపత్తిపరిహారస్యేత్యత్రాహ (తస్మాత్-) ఇతి.-

౫౨౨౩. “పరమపురుషస్యైవఫలప్రదత్వాత్తస్యఫలసాధనత్వం నకల్ప్యమ్;-

౫౨౨౪. వాచ్యాపూర్వవాదేతస్య వాచ్యత్వమపినకల్ప్య [20] మ్, -వ్యుత్పత్తిసిద్ధత్వాభావాత్” ఇత్యభిప్రాయః.

(౧౫౭౩) ౫౨౨౫. (కిం... ప్రయోజనమ్-) ఇతి.- కిమనుపపత్తిశమనం ప్రయోజనమిత్యర్థః.

(౧౫౭౪) ౫౨౨౬. లిజాద్యర్థంవిశదయితుమాహ (ఏవంఞ్చ-) ఇతి.

(౧౫౭౫) ౫౨౨౭. ప్రకృత్యర్థస్యకర్తృవ్యాపారసాధ్యతాభిధానంవివృ [25] ణోతి (కర్తృవాచినామ్-) ఇతి.-

౧॥ ౧-౫-౨౯. ౨॥ ధాతు-ర్యాదిః.

మూ.౧-ఇంద్రావిదేవ-౨-౧౨. ౨-అన్తరాత్మభూత-౪-౫. ౩-రూపాణి-౧-౨-౧౨. ౪-ప్రదఇతి-౧. ప్రదాతేతి-౧౨. ౫-గమేనకల్ప్యన-౧౨. ౬-తఇతిచేత్ యజ్ఞా-౧౨.

వ్యా-౧-పూర్వాదే ప్రస్య-౧౦.

(౧౫౭౭.) భూతవర్తమానతాదిమన్యేవదన్తి:-

(౧౫౭౮.) లిజాదయస్తకర్తృవ్యాపారసాధ్యతాంవదన్తి:-

(౧౫౭౯.) అపిచ, కామినః కర్తవ్యతయా కర్తృవిధాయ, కర్తృణో దేవతారాధనరూపతామ్, - 1 తద్వా రేణఫలసిద్ధిజ్ఞాతత్తత్ కర్తృవిధివాక్యాన్యేవవదన్తి, -

౫౭౭౮. “కర్తృవాచినఃప్రత్యయాఃప్రకృత్యర్థస్యకర్తృవ్యాపారసంబంధప్రకారమభిదధతి;

౫౭౭౯. తత్రలట్, వర్తమానతయా కర్తృవ్యాపారసంబంధమభిదధే; [10]

౫౭౩౦. భూతతయాలిజాదయః;

౫౭౩౧. కర్తృసాధ్యతయా సంబంధం లిజాదయోభిదధతి;

౫౭౩౨. ఏవమభిధానాత్ లిజాదయఃప్రకృత్యర్థస్యైవకర్తృవ్యాపారసంబంధమభిదధతి, నతుప్రకృత్యర్థాతిరిక్తస్య;

౫౭౩౩. యది, లిజాదయోధాత్వర్థాతిరిక్తస్యకర్తృవ్యాపా[15]రసాధ్యతామభిదధతి; -

౫౭౩౪. తర్హి, లడాదయోపిధాత్వర్థాతిరిక్తస్య వర్తమానతాదికమ్; -

౫౭౩౫. యథా, లడాదయోధాత్వర్థమాత్రస్య వర్తమానతాదికంవదన్తి, - [20]

౫౭౩౬. తథా, (లిజాదయో)పిధాత్వర్థమాత్రస్య (కర్తృవ్యాపారసాధ్యతాంవదన్తి)” ఇత్యర్థః.

౫౭౩౭. ఏవమ్, “ఉపనిషద్వాక్యైస్తోసవబృంహణైర్భగవతపవఫలప్రదత్వాన్నాపూర్వక్ ఇప్తిరిత్యుక్తమ్; -

(౧౫౭౯) ౫౭౩౮. ఇదానీంకర్తృవిధివాక్యైరేవదేవతానాంఫలప్రదత్వాభిధానాన్నాపూర్వక్ ఇప్తిః” ఇత్యాహ (అపిచ-) ఇతి.

మూ-౧-తద్వారాఫల-౧౨. ౨-సమ్యవత్స-౧౨.

వ్యా-౧-వైవకర్తృ-౪-౫. ౨-రత్వంసంబంధమభి-౪-౫. ౩-దికమభిదధ్యః-౯-౧౦. ౪-అపి-౪-౫. ౫-ప్రదాతృత్వాత్-౧౨. ౬-కర్తృగతవాక్యైః-౪-౫. ౭-ప్రదాతృత్వాత్-౧౨.

(౧౫౮౦.) “వాయవ్యం శ్వేతమాలభేతభూతికామోవాయుర్వై యేషిస్తాదే
వతావాయుమేవస్వేనభాగభేయోవోపధావతిసప్తవై సంభూతంగ
మయితీ” ఇత్యాదీనిః-

(౧౫౮౧.) నాత్రఫలసిద్ధ్యనుపపత్తిః¹ కాపిదృశ్యతే² ఇతి. - [1]

(౧౫౮౨.) ఫలసాధనత్వావగతిః³ బోపాదానికీ ఇత్యపిసన్దేహ్యతే:-

(౧౫౮౩.) “విధ్యపేక్షితంయాగాదేః ఫలసాధనత్వప్రకారమ్, - వాక్యశేష
ఏవబోధయతి” ఇత్యర్థః.

౫౮౩౯. (తత్తత్కర్మవిధివాక్యాన్వేషవచనైః) ఇతి.-

౫౮౪౦. “విధినాత్వేక వాక్యత్వాత్ స్తుత్యర్థత్వేనవిఫలం
స్యః” ఇతిన్యాయాత్, అర్థవాదవాక్యస్యాపివిధిశేషత
యాతదేక వాక్యత్వమభిప్రేత్య (కర్మవిధివాక్యాన్వే
ష-) ఇత్యుక్తమ్.

(౧౫౮౦) ౫౮౪౧. వాక్యందర్శయతి (“వాయవ్యమ్”) ఇతి.

(౧౫౮౧) ౫౮౪౨. “కర్మణోదేవతాద్వారా ఫలప్రదత్వం శ్రౌతమిఫలసా
ధనత్వంవిధ్యామేవసిద్ధమితి వస్తుమయిక్తమ్” ఇత్యా
హ(నాత్ర-) ఇతి.

(౧౫౮౨) ౫౮౪౩. (బోపాదానికీ).- ఉపాదానప్రమాణసిద్ధా, - విధ్యామేవ
సిద్ధేత్యర్థః.

౫౮౪౪. అభిహితాపర్యవసానం శ్రుతాథావత్తిః⁴ “పీనోదేవ [1]
దత్తోదివానభుజ్జే”³ ఇతి.-

౫౮౪౫. అభిధానాపర్యవసానమ్ ఉపాదానమితతయోర్ధేయః.

(౧౫౮౩) ౫౮౪౬. “అర్థవాదాదేః స్తుత్యాద్యన్య పరత్వేనస్వాధేతాత్మ
ర్యాభావాత్, కర్మణాం దేవతాద్వారకంఫల సాధన
త్వంసంసిద్ధతీ” ఇత్యత్రాహ (విధ్యపేక్షితమ్-) ఇతి.-

౧॥ మి-౨-౩-౫-య-సంహి-౨-కా-౧-౧.౨॥ మి-సూ-౧-౨-౬. ౩॥ మి-సూ-౧-

౧-౪.

ము-౧-కాచిదపిద్య-౧౨. ౨-ధనత్వాదిప్రకారం-౧.

వ్యా-౧-ప్రేతంకర్మ-౪-౫. ౨-వస్తుంయ-౨౦-౧-౨. ౩-కీలకపా-౯-౧౦. ౪-తాథ
పర్య-౯-౧౦. ౫-శ్రుత్యథావత్తిః-౯-౧౦.

(౧౫౮౪.) “తస్మాత్ బ్రాహ్మణాయ నాపగురేత”^౧ ఇత్యత్ర అపగోరణి
పేదవిధిపరవాక్యశేషేనూయమాణమ్ నిషేధ్యస్య అపగోర
ణస్య శతయాతనాపాధనత్వమ్ నిషేధవిధ్యవయోగి” ఇతిహి
స్వీక్రియతే?:- [5]

(౧౫౮౫.) అత్రపునః, కామినః కర్తవ్యతయా విహితస్యయాగాదేః, కామ్య
స్వగ్గాదిసాధనత్వప్రకారం వాక్యశేషావగతమనా దృత్య, కిమి
త్యుపాదానేనయాగాదేః ఫలసాధనత్వం పరికల్ప్యతే:-

౫౨౮౬. “అక్తాశ్శర-రాణపదధాతి”^౨ ఇత్యాదిషు “తేజోవై
ఘృతమ్”^౩ ఇతివాక్య శేషావగతస్య విధ్యపేక్షితత్వేన
స్వాధేతాత్పర్యమభ్యుపగతమ్:-

౫౨౮౭. “సన్నిధేతువాక్యశేషాత్”^౪ ఇత్యాది సూత్రేణ సతి
పన్నపరిత్యాగేనాప్రతిపన్నకల్పనాయోగాత్:-

౫౨౮౮. ఏవమ్, అత్రాపి విధ్యపేక్షితత్వేన దేవతా స్వరూపే
తాత్పర్యమస్తి:” ఇత్యభిప్రాయః. [15]

(౧౫౮౯) ౫౨౯౦. అర్థవాదోక్త విధ్యపేక్షితార్థతాత్పర్యాభ్యుపగమే
ఉదాహరణమాహ (తస్మాత్ -) ఇతి.

(౧౫౯౦) ౫౨౯౧. తతః కిమిత్యత్రాహ (అత్ర-) ఇతి:-

౫౨౯౨. “విధేయవిరోధినః ఫలసాధనత్వ మర్థవాదోక్తం విధ్య
పేక్షితత్వాత్స్వీకృతమ్, - [20]

౫౨౯౩. విధేయస్య ఫలసాధనత్వం విధ్యపేక్షితంతతోఽప్యన్తరజ్ఞ
తయా^౨ ర్థవాదోక్తం స్వీకార్యమ్, -

౫౨౯౪. తదనాదృత్య (కిమి త్యుపాదానేన) ఫలసాధనత్వం
స్థితి:” ఇత్యర్థః.

౧॥ య-మీ-సూ-౩-౪-౧౦. ౨॥ మీ-సూ-౩-౪-౨౯. ౩॥ మీ-సూ-౩-౪-౨౯.

౪॥ మీ-సూ-౩-౪-౨౯.

మూ-౧-పర-౧౨౪. ౧-శేషశ్రూయ-౪-౫-౧౦-౧౨. ౩-ఇనిషేధస్య అప ౧౨. ౪-
మీ-౮-౧౦౪.

వ్యా-౧-స్వవాక్యశేషాత్-౧-౨-౩-౯. ఆది-౧౪. ౨ - అధేతాత్పర్యా - ౧-౨,
౩-క్తవిధ్యపే-౧-౨. ౪-త్వమపేక్షితం-౪-౫.

- (౧౫౮౬.) * హిరణ్యనిధిమపవర కేనిధాయయాచ తేకోద్రవాన్విష్కంభ్యస
ణంజనమ్” ఇతి శ్రూయతే, - తదేతద్యస్తాసుద్భవ్యతే,
(౧౫౮౭.) శతయాతనాసాధనత్వమపినాదృష్టద్వా రేణ,-
(౧౫౮౮.) చోదితాన్యసుత్పత్తః పహితః కర్తా కుర్వతః నిద్రితానిచ కుర్వ [1]
తః సర్వాణి సుఖాని ముఖాని చ పరమపురుషాను గ్రహణగ్రహభ్యా
మేవభవంతి. -
(౧౫౮౯.) “ఏష హ్యేవానందయాతి” ౧ “అథ సోభయంగతోభవతి” ౨ “అథ
తస్యభయంభవతి” ౩ “భీషాస్తాద్వాతః పవతే - భీషాదేతనూ
ర్యః - భీషాస్తాదగ్నిశ్చేద్యైశ్చ - మృత్యుధావతీపశ్చుః ఇతి” ౪, -
(౧౫౯౦.) “ఏతస్య వాక్షరస్య ప్రశాసనే గార్హి నూర్యాచన్ద్రీమసా విధృతౌ
తిస్తతః” ౫ -

- (౧౫౯౬) ౫౨౫౫. లోకసిద్ధభాషణాను స్మరణముభేన పరముపాలభతే
(“హిరణ్యనిధిమ్”-) ఇతి. -
౫౨౫౬. “హిరణ్యనిధిం నిహితమయేత్రజ్ఞాఉపర్యుపరిసృష్పరన్తో
నవిద్దేయః” ౬ ఇతి పరమాన్తనో హిరణ్యనిధివృష్టాన్తోహి
శ్రౌతః;-
౫౨౫౭. అతః (“హిరణ్యనిధిమపవర కేనిధాయ”-) ఇత్యుక్తమ్.
(౧౫౯౭) ౫౨౫౮. (శత-) ఇతి. - “అపగోరణాస్య (శతయాతనాసాధనత్వమ
పి)న కల్పాన్వీపూర్వ (ద్వారేణ) సంభవతి, - [20]
౫౨౫౯. దేవతాద్వారకత్వశ్రుతేన కల్పనాయోగాత్” ఇత్యర్థః.
(౧౫౯౮) ౫౨౬౦. కథంతర్వీత్యత్రాహ (చోదితాని-) ఇతి.
(౧౫౯౯) ౫౨౬౧. ఉక్తార్థే శ్రుతిమాహ (“ఏష హి”-) ఇతి.

౧ || తై - ఉ - ఆ - ౮. ౨ || తై - ఆ - ౮. ౩ || తై - ఆ - ౮. ౪ || తై - ఆ - ౮. ౫ ||
బృ - ఉ - గి - ౮ - ౯. ౬ || ఛా - ఉ - ౮ - ౩ - ౨ -

మూ - ౧ - ద్రవ్యాదిలుభ్యః ౧౨. లిప్తుః - ౧౦. ౨ - యత్తదేతద్య - ౧౨. ౩ - చో
దితకర్తాదికుర్వతః నిద్రితానిచ కుర్వతః - ౧.

వ్యా - ౧ - స్య - ౯ - ౧౦౯. ౨ - తే సంభవతి - ౧ - ౨ - ౩.

- (౧౫౯౦.) “ఏతస్యవాక్షరస్యప్రశాసనేగార్థిదదతోమనుష్యాః ప్రశంసన్తి
యజమానందేవాః దర్శింపితరోన్వాయతైః” ఇత్యాద్యనేక
విధాశ్మతయస్సన్తి.
- (౧౫౯౧.) యథోక్తం ద్రమిడభాష్యేః- [5]
- (౧౫౯౩.) “తస్యాజ్ఞయాధావతివాయుః, నద్యః ప్రవన్తి, తేనచక్రతసీమా
నోజలాశయాః సమదాభవమేషవిసర్పితంకుర్వన్తి” ఇతి,-
- (౧౫౯౪.) తత్సజ్జల్యనిబద్ధనాహీమేలోకాః నచ్యవన్తేనస్ఫుటన్తేశాసనాను
వర్తినంజ్ఞాత్వాకారుణ్యాత్ సభగవాన్ వర్ధయేతవిద్వాన్ కర్మద
క్షః” ఇతిచ- [10]
- (౧౫౯౫.) పరమపురుషయాధాత్మ్యజ్ఞానపూర్వకమ్, - తదపాసనాదిపిహ
తకర్మానుష్ఠాయినఃతత్ప్రసాదాత్ తత్త్వప్రిపర్యన్తానిసుఖాని
అభయశ్చయథాధికారంభవన్తి;-
- (౧౫౯౬.) తద్జ్ఞానపూర్వకంతదుపాసనాదివిహితంకర్మాకుర్వతోన్న్వితా
నికుర్వతఃతన్నిగ్రహదేవతదప్రాప్తిపూర్వకాపరిమితదుఃఖా [15]
నిభయశ్చభవన్తి-.

- (౧౫౯౦) ౫౨౬౨. (“దదతోమనుష్యాఃప్రశంసన్తి”) ఇతి.- 1 దానస్యప్రశ
స్యత్సంభగవదాజ్ఞయేత్యర్థః.
౫౨౬౩. (“దర్శింపితరోన్వాయతైః”) ఇతి, - (దర్శి) శబ్దః, - పైతృ
కకర్మోపలక్షణార్థః; [20]
౫౨౬౪. (“అన్వాయతైః”) తత్ప్రవణాః, - పితౄణాంపైతృకక
ర్మణాత్ప్రేర్భగవదాజ్ఞయాత్యర్థః.
- (౧౫౯౧) ౫౨౬౫. వేదవిద్వచనమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.
- (౧౫౯౩) ౫౨౬౬. (మేషవిసర్పితమ్), - ఉజ్జృమ్భణమ్, - జలోన్నతిః;
౫౨౬౭. (జలాశయాః) (సముద్రాః) కృతసీమానవ (మేష [25]
విసర్పితంకుర్వన్తి), - నత్వతిలక్ష్మితసీమానః” ఇత్యర్థః.
- (౧౫౯౫) ౫౨౬౮. ఉక్తార్థేభగవద్వచనం దర్శయిష్యన్నాహ (పరమపురు
ష-) ఇతి.

౧|| బృ - ఉ - ౫ - ౮ - ౯.

మూ - ౧ - విధాః - ౧ - ౮౪. ౨ - ప్రసవన్తి - ౧౨. ప్రవహన్తి - ౮. ౩ - స
ముద్రాభవమేష - ౧౧ - ౧౨. ౪ - ఇతి - ౧ - ౧౨౪. ౫ - స్వభావాచ్చవర్ధ - ౧ -
౧౧ - ౧౨. ౬ - చ - ౪ - ౫ - ౧౦౪. ౭ - తానిచకు - ౧ - ౧౦. ౧౨.

వ్యా - ౧ - తద్దాన - ౯ - ౧౦. ౨ - దారాధనాత్మకతయే - ౯. ౩ - కర్మణామః
తద్యగవదా - ౩.

- (౧౫౯౭.) యథోక్తంభగవతాః:-
- (౧౫౯౮.) “నియతంకురుకర్మత్వంకర్మజ్యాయోహ్యకర్మణః” ౧ ఇత్యాది
నాకృత్సంకర్మజ్ఞానపూర్వకమనుష్టేయంబిధాయ,
- (౧౫౯౯.) “మయినర్వాణికర్మాణిసన్యస్య” ౨ ఇతినర్వస్యకర్మణఃస్వా [౧]
రాధనతామిత్యనాంస్వనియామ్యతాఞ్చప్రతిపాద్య,
- (౧౬౦౦.) “యేమేమతమిదం నిత్యమనుతిష్ఠంతిమానవాః- శ్రద్ధావస్తోనసూ
యన్తోముచ్యంతేతేషికర్మభిః ॥ యేత్వేతదభ్యసూయన్తో నాను
ష్టంతిమేమతమ్ - సర్వజ్ఞానపిమూఢాంస్తాన్విధినష్టానచేతసః” ౩
ఇతిస్వాజ్ఞానువర్తినః ప్రశస్యవిపరీతాన్వినిష్ఠ్య, [10]
- (౧౬౦౧.) పునరపిస్వాజ్ఞానుపాలనమకుర్వతామాసుర ప్రకృత్యైర్భావమ
భిధాయాథమాగతిశ్చోక్తాః:-
- (౧౬౦౨.) “తానహందిషతఃసూరాన్సంసారేషునరాథమాన్-షిపాహ్య
జ స్రమశుభానాసురీష్యేవయోగము ॥
ఆసురీంయోనిమాపన్నా మూఢా జన్మనిజన్మని-మామప్రా [12]
ప్యేవకాస్తేయతతోయాన్త్యధమాంగతిమ్” ౪ ఇతి,-
- (౧౬౦౩) “సర్వకర్మాణ్యపినదాకుర్వాణోమద్వ్యపాశ్రయః- మత్ప్రసా
దాదవాప్నోతి శాశ్వతంపదమవ్యయమ్” ౫ ఇతిచస్వాజ్ఞాను
వర్తినాంశాశ్వతంపదఞ్చోక్తమ్.
- (౧౬౦౪.) అశ్రుతవేదాంతానాంకర్మణిఅశ్రద్ధామాభూత్ ఇతి దేవతాధి [20]
కరణైతినాదాఃకృతాఃకర్మమాత్రేయథాశ్రద్ధాస్యోత్ ఇతి,-

- (౧౬౦౪) ౫౨౬౯. (అశ్రుత)ఇతి.- “దేవతాయాంప్రతిపాద్యమానాయాం
కర్మణిశ్రద్ధావైకల్యంస్యోత్;-
౫౨౭౦. తదమత్ప్రత్యయేకర్మణి శ్రద్ధాజననాయచా (వివాదా
కృతాః),- అతోనతత్రతాత్పర్యమ్;- [25]

౧॥ ౧ - ౩ - ౮. ౨॥ ౧ - ౩ - ౩౦. ౩॥ ౧ - ౩ - ౩౧. ౪॥ ౧ - ౧౬ - ౧౯.

౫॥ ౧ - ౧౮ - ౫౬.

మూ - ౧ - సర్వకర్మజ్ఞాత్ - ౧. సర్వకర్మణః - ౧౨. ౨ - అప్రాశ్నమాన్నివర్తంతే
మృత్యుసంసారవర్మని - మామప్ర్యాప్తవ - ౧.

(౧౬౦౫.) సర్వం ఏకశాస్త్రమితివేదవిద్విద్ధాంతః;-

(౧౬౦౬.) తస్యైతస్య పరస్యబ్రహ్మణో నారాయణస్య;-

(౧౬౦౭.) అపరిచ్ఛేద్యజ్ఞానానందామలత్వస్వరూపవత్,-

(౧౬౦౮.) జ్ఞానశక్తిబలైశ్వర్యవీర్యతేజఃప్రభృత్యనవధికాతిశయాసంఖ్యే [5]
యకల్యాణగుణవత్,-

(౧౬౦౯.) స్వసజ్జలప్రవర్త్యస్వేతర సమస్తచిదద్వస్తుజాతవత్,-

౫౨౭౧. దేవతానిరపేక్షం కర్తై వఫలదానశక్తమితీశ్రద్ధాతిశయజననమేవాభిప్రేతమ్" ఇత్యర్థః. [ఇతి-

(౧౬౦౫) ౫౨౭౨. ఏవమవిరోధేన నిర్వాహాశివర్థమిత్యత్రాహ (సర్వమ్)

౫౨౭౩. : "ఏకశాస్త్రం భగవద్బోధాయ నాద్యభిమతమస్థిత్యే కృతమ్,-

౫౨౭౪. తత్రచవిరుద్ధార్థప్రతిపాదనే శ్రుతివిరోధాత్ తదనాదరణీయం స్యాత్;-

౫౨౭౫. అవిరోధే సంభవతి, - విరుద్ధార్థపరత్వేన వ్యాఖ్యానమ్ [15]
య క్తమ్" ఇతిభావః:-

౫౨౭౬. ఏవమ్, సర్వవేదాన్త్యభిమతః సిద్ధాంతే వ్యుత్పత్త్యభావనిరాసకృతః.

(౧౬౦౬) - { ౫౨౭౭. అథ, తైరప్యనభిమతాని త్యవిభూతిం సవర్థయతే (త
(౧౬) } సైతస్య) ఇత్యాది నా. - [20]

౫౨౭౮. (తస్య ఏతస్య) ఇతివదద్వయేన, - బ్రహ్మస్వరూపసిద్ధౌ,-
తస్య చ (నారాయణ) త్వే ప్రమాణం స్మరితమ్.

౫౨౭౯. (స్వరూప) శబ్దః స్వరూపనిరూపకధర్మవాచీ.

(౧౬౦౭) ౫౨౮౦. (అపరిచ్ఛేద్య) ఇతి స్వరూపము క్తమ్.

(౧౬౦౮) ౫౨౮౧. (జ్ఞాన-) ఇతి గుణాడక్తః. [25]

(౧౬౦౯) ౫౨౮౨. (స్వసజ్జలప్ర) ఇతి విభూతిమత్వము క్తమ్.

మూ - ౧ - వీర్య - ౮ - ౧౦ - ౧౨న. ౨ - గుణగణతావత్ - ౪ - ౫ - ౧౧.

వ్యా - ౧ - కర్తృవఫల - ౯ - ౧౦. ఫలసాధనశ - ౪ - ౫. ౨ - అతిశయ - ౧ - ౨న. ౩ - ఐకశాస్త్ర్యం - ౧ - ౨. ౪ - అభిమత - ౧ - ౨న. ౫ - చ - ౪ - ౫న.

- (౧౬౧౦.) స్వాభిమతస్వానురూపైకరూపదివ్య రూప,-
 (౧౬౧౧.) తమచిత నిరతిశయకల్యాణ వివిధానస్తభూషణ,-
 (౧౬౧౨.) స్వశక్తిసదృశాపరిమితానంతాశ్చర్యనానావిధాయుధ,-
 (౧౬౧౩.) స్వాభిమతస్వానురూపస్వరూపరూపగుణవిభవైశ్వర్యశీలాఽదృశ్య
 నవధికమహిమమహిమీ,-

౫౨౨౩. స్వరూప తద్గుణ విభూతయః దివ్యరూపాదీనాం ప్రామాణిక త్వేదృష్టాంతతయోక్తాః.

౫౨౨౪. దివ్యవిగ్రహాదయస్సధ్యాః- [రూప]శబ్దః.

(౧౬౧౦) ౫౨౨౫. అననురూపేష్యభిమతిరస్తీతితద్వాప్యవృత్త్యర్థమ్(అను[10])

౫౨౨౬. హేయప్రత్యసీకత్వం కల్యాణగుణాస్పదత్వం సర్వావస్థసామ్యస్తీతి(ఏకరూప)త్వమ్.

(౧౬౧౧) ౫౨౨౭. (తమచిత-)ఇత్యాది(భూషణ)విశేషణమ్.

౫౨౨౮. (కల్యాణ)త్వమ్-అప్రాకృతత్వమ్.

(౧౬౧౨) ౫౨౨౯. (స్వశక్తిసదృశ-)ఇత్యాద్యాయుధవిశేషణమ్. [15]

౫౨౩౦. (అనంతాశ్చర్య)త్వమ్-అత్యంతస్వరూపత్వమ్.

(౧౬౧౩) ౫౨౩౧. (స్వాభిమత-)ఇత్యాది(మహిమీ)విశేషణమ్.

౫౨౩౨. (స్వరూపరూపగుణ-)ఇతి(రూప)తద్గుణేశ్వర్యః.

౫౨౩౩. (ఐశ్వర్యశీల)శబ్దాస్వరూపగుణప్రదర్శనార్థే.

౫౨౩౪. స్వరూపస్వభావదనురూపత్వం“యథాసర్వగతోవి[10]ష్టుః”ఇత్యవగమ్యతే.

౫౨౩౫. విగ్రహస్యతదనురూపత్వమ్“విష్ణోర్దేహానురూపాంవై”ఇతిజ్ఞాయతే.

౫౨౩౬. (మహిమ)శబ్దాంతప్రత్యవచీ.

౫౨౩౭. (మహిమీ) శబ్దేనలక్ష్మీర్నివక్షీతా. [15]

౫౨౩౮. అన్యాసానుపితచ్ఛేష త్వేనసంధిః.

౧||వి-పు-౧-౮-౧౭. ౨|| వి-పు-౧-౯-౧౪౫.

మూ - ౧ - దివ్యరూప - ౮ - ౧౧-స. ౨-స్వరూప-౧స.

వ్యా - ౧ - తద్గుణ - ౩ - స. ౨ - స్వరూపరూప - ౧ - ౨.

(౧౬౧౮.) స్వానురూపకల్యాణజ్ఞాన క్రియాద్యపరిమేయ¹ గుణానన్త పరిజనపరిచ్ఛద,-

(౧౬౧౫.) స్వోచితనిఖిలభోగ్యభోగోపకరణా²ద్యనన్తమహావిభవా²వాజ్మనసగోచరస్వరూపస్వభావదివ్యస్థానా²దినిత్యతా నిరవ³ద్యతాగోచరాశ్చ సహస్రశశ్శ్రితయస్సన్తిః-

(౧౬౧౮) ౫౨౯౯. (స్వానురూప-) ఇత్యాది (పరిజనపరిచ్ఛద-) విశేషణమ్.

౫౩౦౦. (క్రియా) క్తేజుర్యమ్.

౫౩౦౧. (పరిజనా)ః- శేషశేషాశనాదయః.

౫౩౦౨. కళాచికావ్రభృతయః (పరిచ్ఛదా)ః. [10]

(౧౬౧౫) ౫౩౦౩. (స్వోచిత-) ఇత్యాది (పరమపద) విశేషణమ్.

౫౩౦౪. (భోగ్య) శబ్దేనస్రక్ష్మన్దనాదిః వివక్షితః.

౫౩౦౫. (భోగోపకరణ) శబ్దేనస్రక్ష్మన్దనాదివినియోగోపయోగిభాజనాదయోవివక్షితాః.

౫౩౦౬. (పరిచ్ఛద) శబ్దేనకళాచికాదిస్వరూపేణభోగోపకర [15]
ణంవివక్షితమ్.

౫౩౦౭. (భోగోపకరణ) శబ్దేనభోగ్యవస్తువినియోగసాధనపదార్థావివక్షితాః ఇతిభిదా.

౫౩౦౮. (ఆది) శబ్దేనదివ్యోద్వానాదివివక్షితమ్.

౫౩౦౯. (అవాఙ్మనసగోచర)మ్, - అపరిచ్ఛేద్యత్వాత్. [20]

౫౩౧౦. (స్వభావ) శబ్దోజాజ్వల్యమానత్వాదిగుణపరః.

౫౩౧౧. (ఆది) శబ్దేనాత్రతద్వ్యాపారాదయోభిప్రేతాః.

౫౩౧౨. (సహస్రశశ్శ్రితయస్సన్తి-) ఇతి, ప్రత్యక్షశ్రుతయః ఉపబృంహణమూలభూతాఖిలశ్రుతయశ్చభిప్రేతాః.

(౧౬౧౬) ౫౩౧౩. ఉక్తార్థవిషయాశ్శ్రితీరుదాహరతి (వేదాహమ్-) ఇతి.

(౧౬౧౭) ౫౩౧౪. మనోమయశబ్దంవ్యాచక్షే (మనోమయః) ఇతి.-

౫౩౧౫. మయట్ప్రిత్యయః పామిర్యాధ్యోయమ్ సన్బంధపరోభవతి,-

౫౩౧౬. సంబంధశ్చగ్రాహ్యగ్రాహకభావః,-

౫౩౧౭. “మనసాతువిశుద్ధేన” ఇత్యాదిశ్రుతేరిత్యర్థః. [30]

(౧౬౧౬.) “వేదాహమేతంపురుషంమహాస్తమ్ - ఆదిత్యవర్ణంతమసఃసరస్తాత్” ౧ “యవమోస్తగాదిత్యేహిరణ్మయఃపురుషః... తస్య యథాకప్యాసం పుణ్డరీకమేవహక్షిణీ” ౨ “సయవమోస్తస్త్వదయతకాశః తస్మిన్నయం పురుషోమనోహయః-అచ్యుతోహి [౩] రణ్మయః” ౩

(౧౬౧౭.) “మనోమయః” ఇతి, - మనసైవవిశుద్ధేనగృహ్యతే ఇత్యర్థః.

(౧౬౧౮.) “సర్వేనిమేమాజజ్ఞిరేవిద్యతఃపురుషాదథి” ౪ విద్యస్వణాత్ పురుషాత్ ఇత్యర్థః.

(౧౬౧౯.) “నీలతోయదమధ్యస్థావిద్యుల్లేఖేవభాస్వరా”,- ౫ [10]

(౧౬౨౦.) “మద్యస్థనీలతోయదావిద్యుల్లేఖేవః-

(౧౬౨౧.) సేయందహరపుణ్డరీకమధ్యస్థాకాశవర్తినీవహ్నిశిఖా,-

(౧౬౨౨.) స్వాంతర్నిహితనీలతోయదాభ పరమాత్మస్వరూపాస్వాంతర్నిహితనీలతోయదావిద్యుదివాభాతీ” ఇత్యర్థః.

(౧౬౨౩.) “మనోమయఃపాణశరీరః భారూపసృత్యసః/ ల్పఃఆకాశోత్తా సర్వకర్తా సర్వకామఃసర్వగఢఃసర్వరసః సర్వమిదమ భ్యాత్తో ౨.వాక్యనాదరః” ౬

(౧౬౨౪.) ౫౩౧౮. (“నీలతోయద”) ఇత్యాది శ్రుతిం వ్యాచక్షే (మధ్యస్థ-) ఇతి.-

౫౩౧౯. (“నీలతోయదమధ్యస్థా”) ఇతి సమాసోబహువ్రీహిః [20] పూర్వసాతత్త్వాద్దసః. [మ] ఇతి.

(౧౬౨౫.) ౫౩౨౦. “అస్యవాక్యస్యకథమయమర్థః” ఇత్యత్రాహ (సేయ ౫౩౨౧. “తస్యమధ్యేవహ్నిశిఖా” ౭ ఇత్యత్ర తస్యేతిపదమనుషిర పరామర్శి ఇత్యర్థః.

(౧౬౨౬.) ౫౩౨౨. (స్వాంతః) ఇతి.- (స్వరూప) శబ్దః విగ్రహపరః. [25]

౫౩౨౩. పూర్వాపరవారామర్శాన్నీలతోయదేత్యాదివాక్య స్యోక్తపవార్థః.

(౧౬౨౭.) ౫౩౨౪. (“మనోమయః”) పూర్వవదర్థః. (౧౬౧౭)

౧॥ తై - పు - ౨౦. ౨ ॥ ఛా - ఉ - ౧ - ౬ - ౭. ౩॥ తై - శీ - ౬ - ౧. ౪॥ తై - ఉ - ౧ - ౮. ౫॥ తై - ఉ - ౧౧. ౬॥ ఛా - ఉ - ౩ - ౧౪. ౭॥ తై - సా - ౧౧.

మూ - ౧ - తోయదవిద్యు - ౪ - ౫ - ౮. ౨ - యదవిద్యుదివ - ౪ - ౫ - ౧౨.

- (౧౬౨౪.) “మహారజతంవాసః”^౧ ఇత్యాద్యః.
 (౧౬౨౫.) “అస్యేశానాజతోవిష్ణుపత్నీ”^౨ “ప్రీశ్చ తేలక్ష్మీశ్చపత్నౌ”^౩
 (౧౬౨౬.) “తద్విష్ణోఃపరమంపదం-సదాపశ్యన్తిసూరయః”^౪-
 (౧౬౨౭.) “క్షయన్తమస్యరజసఃపరాకే”^౫ [5]
 (౧౬౨౮.) “యదేకమవ్యక్తమనన్తరూపంఽశ్వంపురాణంఽమసంపరస్తాత్”^౬

౫౩౨౫. (“పాణశరీర”)- శరీరధారకస్యాపిధారకః.

౫౩౨౬. (భారూప)-ఇత్యత్రతాత్పర్యమ్.

౫౩౨౭. (“అకాశాత్మా”)-అకాశవత్స్వచ్ఛరూపః;-

౫౩౨౮. “అక్షరమబ్బరాన్తధృతేః”^౭ ఇన్యక్తప్రకృత్యన్త[10]
 రాజ్యేతివా.

౫౩౨౯. (“సర్వకర్తా”) సర్వంజగద్యస్యకర్తేతిక్రియతఇతికర్తే
 తికర్తృణివృత్పత్తిః. [మృద్ధః.

౫౩౩౦. (“సర్వకామః”)-భోగ్యభోగోపకరణాదికామ్యవస్తుస

౫౩౩౧. పవంపదద్వయేనోభయవిభూతిమత్వముక్తంభవతి. [15]

౫౩౩౨. (“సర్వగన్ధస్పర్శరసః”) ఇత్యనేనచవిగ్రహసిద్ధిః.

౫౩౩౩. (“అభ్యాత్మే”)-స్వీకృతవాన్.

౫౩౩౪. (“అవాశీ”)-అజల్పకః.

౫౩౩౫. (“అనాదరః”) తృణీకృతసకలజగత్వాదిత్యర్థః.

(౧౬౨౪) ౫౩౩౬. (“మహారజతమ్”)-రాగద్రవ్యవిశేషః తేనరక్షితం [20]
 4మహారజతమ్.

౫౩౩౭. (అద్య) శబ్దేనవత్సమానాశ్శ్రుతయోవివక్షితాః.

(౧౬౨౫) ౫౩౩౮. పత్నీవిషయంప్రమాణమాహ(“అస్య”) ఇతి.

(౧౬౨౬) ౫౩౩౯. స్థానపరిజనాదౌప్రమాణమాహ(“తద్విష్ణోః”) ఇతి.

(౧౬౨౭) ౫౩౪౦. (“క్షయన్తమ్”)-క్షీగతినివాసయోః”^౮ ఇతిధాతుః. [25]

(౧౬౨౮) ౫౩౪౧. (“యదేకమ్”) ఇతి.- (“అనన్తరూపమ్”) ఇతిపదందివ్య
 విగ్రహపరమ్-స్పష్టముపరి.

- (౧౬౨౯.) “యోవేదనిహితంగుహాయాంపరమేవ్యోహన్”^౧.
 (౧౬౩౦.) “యోఅస్యాధ్యక్షుఃపరమేవ్యోహన్”^౨.
 (౧౬౩౧.) “తదేవభూతంతమభవ్యమా ఇవంతదక్షురేపరమేవ్యోహన్”^౩ ఇ
 త్యాదిశ్రుతిశతస్త్విత్యాయుగధః. [౧]
 (౧౬౩౨.) “తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్”^౪ ఇతి,
 (౧౬౩౩.) ^౧“విష్ణోః”-పరస్యబ్రహ్మణః.- [పరమంపదమ్] [సూరయః,-] [స
 దా- పశ్యన్తి] ఇతివచనాత్, సర్వకాలదర్శనవస్తవవిప్రజ్ఞా
 నాఃకేచన సన్తి ఇతిజ్ఞాయతే.-
 (౧౬౩౪.) యే [సూరయః]-తే [సదాపశ్యన్తి] ఇతివచనవ్యక్తిః.- [౧౨]
 (౧౬౩౫.) యే-[సదాపశ్యన్తి]-తే[సూరయః]-ఇతివా.
 (౧౬౩౬.) ఉభయపక్షేష్యనేకవిధానంసంభవతిఇతిచే^౫నః.-
 (౧౬౩౭.) అప్రాప్తత్వాత్ సర్వస్య, సర్వవిశిష్టం^౬ పరమంస్థానంఽపి^౭యతే.-
 (౧౬౩౮.) యథోక్తమ్ “తద్గుణాస్తువిధియేన^౮ అవిభాగాద్విధానా^౯ ధేనచేద
 న్యేనశిష్టాః”^{౧౦} ఇతి. [౧౩]

- (౧౬౩౩) ౫౩౪౨. “తద్విష్ణోః”^౧ ఇత్యాదిస్థానవిధిః, సూరవిధిః, సదాప
 ర్శనవిధిశ్చేత్యభిప్రేత్య, తత్సాదృశ్యంపరిహరణ్యమవ్య
 వ్, తత్ప్రతిపన్నమర్థమాహ(పరస్య-)ఇతి. [తః,-
 (౧౬౩౪) ౫౩౪౩. “(యేసూరయః|ఇతి^౨యచ్చచ్చాన్వయః)వచనస్యక్తికృ
 ౫౩౪౪. నాతోద్దేశ్యంకిముపయస్తి,- సర్వార్థస్యాపాప్రత్యా
 త్.-
 ౫౩౪౫. తస్మాత్, ఇయంవచనవ్యక్తిరోద్దేశ్యోపాదేయవిభా
 గవతీ”ఇత్యభిప్రాయేణ (వచనవ్యక్తి)ద్వయముక్తమ్.
 (౧౬౩౬) ౫౩౪౬. అనేకార్థవిధానేవాక్యభేదఇతిశబ్ద-తే(ఉభయ-)ఇతి.
 (౧౬౩౭) ౫౩౪౭. పరిహరణి(అప్రాప్తత్వాత్-)ఇతి. [౨౩]
 (౧౬౩౮) ౫౩౪౮. విశిష్ట^౪విభాజైమినీయంసూత్రమాహ(యథోక్తమ్-)ఇతి.

౧॥ తై - ఆ - ౧ - ౧. ౨॥ ౨-ఆష్ట-౭-ప్ర-౭౫. ౩॥ తై - నా-౬-౧-౨. ౪॥ ౪-తా-
 ౨ - ప్ర-౨౯. ౫॥ పూ - మీ - ౧ - ౪ - ౯ - ఆ.

మూ - ౧ - విష్ణోః - ౧౪. ౨ - నాద్యాఃకే - ౧ - ౧౨. కేచిత్సన్తి - ౨ - ౪ - ౫.
 ౩ - ౪ - ౨ - ౪ - ౫ - ౪. ౪ - పరస్థా - ౪ - ౫. పరమస్థా-౧౦.

వ్యా - ౧ - సూరవిధిః - ౧ - ౩ - ౪౪. ౨ - యచ్చచ్చా - ౩ - ౪ - ౫. ౩ - వ్య
 త్తైకృతః - ౧ - ౨. ౪ - విభానేజై - ౯ - ౧౦.

(౧౬౩౯) యథా “యదాగ్నేయోష్ఠాకపాలః”^౧ ఇత్యాదికర్తృవిభౌకర్తృణో
గుణానాశ్చాప్రాప్తత్వేనసర్వగుణవిశిష్టంకర్తృవిధీయతే;-

(౧౬౪౦) తథా, అత్రాపిసూరిభిస్సదాదృశ్యత్వేనవిష్టో^౨ పరంస్థానమప్రా
ప్తంప్రతిపాదయతిఇతినకశ్చిద్విరోధః. [5]

(౧౬౪౧) కరణమన్తా^౩ః,-

(౧౬౪౨) క్రియమాణానువాదినః,-

(౧౬౪౩) స్తోత్రశస్త్రరూపాః,-

(౧౬౪౪) జపాదిషువినియక్తాశ్చ,-

(౧౬౪౫) ప్రకరణపఠితాశ్చప్రకరణపఠితాశ్చ,- [10]

(౧౬౩౯) ౫౩౪౯. సూత్రస్యవిషయవాక్యందర్శయన్, తదర్థం విశదయతి
(యథా-) ఇతి.

(౧౬౪౧) ౫౩౫౦. 1నను “విశిష్టవిధిరస్తు, తథాపిమన్తాణామనుష్ఠేయార్థ
ప్రకాశకత్వాదత్రాన్యపరత్వేనస్వార్థేన తాత్పర్యమితి
సర్వమిదంసంసిద్ధ్యతి” ఇత్యత్రాహ (కరణమన్తాః) ఇతి-

౫౩౫౧. (కరణమన్తాః) - ఐశామాదిసాధనతయావిహితమ
న్తాః; నతుజప్యత్వేనవిహితాః. [త్యాదయః.

(౧౬౪౨) ౫౩౫౨. (క్రియమాణానువాదినః) “బర్హిద్వేదసదనందామీ”^౪ ఇ

(౧౬౪౩) ౫౩౫౩. (స్తోత్రమ్) - గానవిశిష్టమన్తోచ్ఛారణమ్.-

౫౩౫౪. (శస్త్రమ్) - గానరహితమేకశ్రుతి^౫రూపోచ్ఛార [20]
ణమ్.- తద్యుక్తాః ఇత్యర్థః.

(౧౬౪౪) ౫౩౫౫. (జపాదిషు-) ఇతి.- (ఆది) శబ్దేనలభ్యయనంవివక్షితమ్;-

౫౩౫౬. ఉపాంశుచ్ఛారణం (జపః).

౫౩౫౭. ఉచ్చైరుచ్ఛారణమలభ్యయనమ్.

(౧౬౪౫) ౫౩౫౮. మోక్షప్రకరణానధీతత్వాన్నపరస్థానాదౌతాత్పర్య [25]

మితిచోద్యపరిహారాయ (ప్రకరణపఠితాశ్చాప్రకరణప

ఠితాశ్చ-) ఇత్యుక్తమ్.-

|| పూ - మీ - ౧ - ౪ - ౯ - అ - వి. ౨|| పూ - మీ - ౩ - ౨ - ౨.

మూ - ౧ - పరమస్థా - ౧౨. పరస్థా - ౪ - ౫. పరమంస్థా - ౧౦.

వ్యా - ౧ - శ్య - ౧౯. ౨ - తత్రాపి - ౯ - ౧౦. ౩ - జ్ఞాప్యత్వే - ౧ - ౨. ౪ - రూపేణో
చ్ఛారణమ్ - ౩.

(౧౬౮౬.) స్వాధ్యంసర్వంయథావస్థితమేవ అప్రాప్తమవిరుద్ధంబ్రాహ్మణ్యం
త్ బోధయన్తి ఇతిహిచైదికాః?.

(౧౬౮౭.) (ప్రగీతమస్త్రీసాధ్యగుణైస్త్వగుణాభిధానంస్త్రీతమ్.

(౧౬౮౮.) అప్రగీతమస్త్రీసాధ్యగుణైస్త్వగుణాభిధానంశస్త్రీతమ్.) [9]

౫౩౫౯. (తద్విష్ణోః) ఇత్యాదిత్రుతిర్మేక్షప్రకరణేవతితావ,-

౫౩౬౦. “అణ్డంభినత్తి” ఇత్యాదిప్రకరణేనుబాలోనఃపద్యసేత
త్వాత్.

(౧౬౮౯) ౫౩౬౧. (అప్రాప్తమవిరుద్ధంబు-) ఇతి.- సాధకబాధకప్రమాణర
హితమిత్యర్థః. [10]

౫౩౬౨. సాధకాస్తరసద్భావే తదనువాదస్సౌత్వః;-

౫౩౬౩. బాధకసద్భావే “ఆదిత్యోయావః” ఇత్యాదివాక్యవ
న్నతత్ప్రతిపాదకఇతి తదుభయవాప్యత్వైర్థమ్ (అ
ప్రాప్తమవిరుద్ధంబు-) ఇత్యుక్తమ్.

౫౩౬౪. (కరణమస్త్రీ) శబ్దస్యకర్మసాధనమస్త్రీమాత్రప [15]
రత్వేతునాధ్యాహరః;-

౫౩౬౫. అన్యథామస్త్రీశ్చేత్యధ్యాహరస్సౌత్వః;-

౫౩౬౬. మస్త్రీశ్చేన్నానుష్ఠేయార్థప్రకాశనః;-

౫౩౬౭. అపితు “బద్ధిర్దేవసదనందామి” ఇత్యాదయఃకేవల
తదధాశ్చేత్యపరాస్మయః;- [20]

౫౩౬౮. అన్యేవ్యుత్పత్తిసిద్ధస్వాధ్యపరాః; (బ్రాహ్మణ్యవత్) విధి
భాగవత్ వినియోగభేదేపినస్వాధ్యపరిత్యాగః;

౫౩౬౯. “బద్ధ్యాగార్హస్థ్యముపతిష్ఠతే సావిత్యాగార్హస్థ
త్యముపతిష్ఠతే” ఇత్యత్రవినియోగభేదాత్, -నహిసా
విత్యాగేఃసవిత్వదేవతాకత్వాదిహానిః. [25]

౫౩౭౦. యది, కర్మవిశేషవినియోగస్యస్త్రీస్యతదేకానుష్ఠే
యపరత్వమ్;-

౧॥ సు - ఉ - ౧౧. ౨॥ మి - సూ - ౧ - ౪ - ౧౪ - వి. ౩॥ మి - సూ - ౩ -
౨ - ౨. ౪॥

మూ - ౧ - బ్రాహ్మణాదివస్త్రస్త్రీశ్చబోధ - ౧. ౨-హి - ౧ - ౨ - స.

వ్యా - ౧ - ఆది - ౨స. వాక్య - ౧స. ౨ - విరుద్ధస్వాధ్య - ౧ - ౨. ౩ - బాహ్య
విధి - ౩.

(౧౬౮౯.) వినియుక్తార్థప్రకాశినాశ్చ దేవతాదిష్వప్రాప్తావిరుద్ధ గుణవిశేష
ప్రతిపాదనంవినియోగానుగుణమేవ;- [త్తేః.
(౧౬౯౦.) నేయమ్ శ్రుతిః;- ముక్తజనవిషయా;- తేషాంసదాదర్శనానుపప
(౧౬౯౧.) నాపిముక్తప్రవాహవిషయా;- “సదాపశ్యంతి” ఇత్యేకైకకర్తృ
విషయతయాశ్రుతిభక్తప్రసక్తాత్.-

౫౩౭౧. తస్మా “వేదమేవజపేన్నిత్యంయథాకాలమతన్నితః” ఇ
త్యాదిభిఃకృత్సన్యవేదస్యజపేవినియుక్తత్వాత్,-

౫౩౭౨. బ్రాహ్మణభాగోపివినియుక్తఇతి బ్రాహ్మణమపిస్వా
ర్థేన ప్రమాణంస్యాత్;- [10]

౫౩౭౩. జపమాత్రానుష్ఠేయప్రకాశకంస్యాత్;-

౫౩౭౪. నచతథాభవతి;- శబ్దానాంవృత్తప్రతినిధస్వాధ్యాభిధా
యిత్యంచేత్;-

౫౩౭౫. తత్త్వమస్త్రేష్వపితుల్యమితి బాధకసాధకాభావే మ
న్త్రాస్వార్థప్రతిపాదకావత్యర్థః. [15]

(౧౬౮౯) ౫౩౭౬. అనుష్ఠేయార్థప్రకాశకత్వమభ్యుపగమ్యాహ (వినియు
క్త-) ఇతి.-

౫౩౭౭. “అనుష్ఠేయార్థప్రకాశత్యేష్యనుష్ఠేయం కర్తవ్యంవిధ
దేవతాకంభవతీతి;-

౫౩౭౮. కర్తృవిశేషణభూతదేవతావిశేషణస్థానపక్షీపరిజ [20]
నాదిప్రతిపాదనంవినియోగానుగుణమ్” ఇత్యర్థః.

(౧౬౯౦) ౫౩౭౯. నిత్యవిభూతిపరత్వస్థేష్టేముక్తా విషయత్వాదికమా
శఙ్కాపరిహరతి (నేయమ్-) ఇతి.

(౧౬౯౧) ౫౩౮౦. (నాపి-) ఇతి.- “ఏకైకంసదా దర్శనవన్తోనేకే పృథీ
తాఃఇతి,(శ్రుతిభక్తప్రసక్తాత్)- ప్రవాహవిషయ [25]
త్వమయ్యుక్తమ్” ఇత్యర్థః.

౧॥ ౪ - కా - ౨ - ౨౯. ౨॥

మూ - ౧ - పాదసంహిని - ౮ - ౯. ౨ - ఏవంనేయమ్ - ౮ - ౯. ౩ - ఏకకర్తృ
తయాప్రతీతేశ్రుతి - ౧౧

శ్వా - ౧ - శేషస్థాన - ౧ - ౨. ౨-దశజ్ఞాని - ౯ - ౧౦. ౩-యోగానుగు - ౯.
౪ - ముక్తవిష - ౧ - ౨.

(౧౬౫౨.) మన్తార్థవాదగతాహ్యధాఃకార్యపర¹త్వేపి సిద్ధ్యైకవ్యక్తమ్
కింపునః సిద్ధవస్తు న్యేవ తాత్పర్యవృత్తత్వే సిద్ధిభి సర్వముపప
న్నమ్.

(౧౬౫౩.) ననుఃచాత్ర, “తద్విష్ణోఃపరమంపదమ్”^౧ ఇతిపరస్వరూపమేవపర [౧]
మఃపదశబ్దేనాభిధీయతే,-

(౧౬౫౪.) “సమస్తహేయరహితంవిష్ణ్వైఖ్యంపరమంపదమ్”^౨ ఇత్యాదిషు
అవ్యతిరేకదర్శనాత్;-

(౧౬౫౫.) నైవమ్:- “క్షయస్తమస్యరజసఃపరాకే”^౩ “తదక్షరేపరమేవో
మన్”^౪ “యోతీస్యాధ్యక్షుఃపరమేవోమన్”^౫ “యోవేదసే
తంగుహాయాంపరమేవోమన్”^౬ ఇత్యాదిషుపరస్థానస్యేవోప
ర్శనాత్,- “విష్ణోఃపరమంపదమ్”^౭ ఇతివ్యతిరేకనిర్దేశాచ్చ.

(౧౬౫౬.) “విష్ణ్వైఖ్యంపరమంపదమ్”^౮ ఇతివిశేషణాత్ అన్యదపిపరమంప
దంవిద్యతేఇతి తేనైవజ్ఞాయతే.

(౧౬౫౭) ౫౩౮౧. కార్యార్థవవృత్త్యుత్థానవివక్షితసిద్ధిరితిచేత్తత్రాహ [15]
(మన్తార్థవాదగతాః) ఇతి.

(౧౬౫౮) ౫౩౮౨. అథాస్తరపరత్వముభేదనోదయతి (ననుచ-) ఇతి.

(౧౬౫౯) ౫౩౮౩. (అవ్యతిరేకదర్శనాత్-) ఇతి.- “పరమపదశబ్దవాచ్యస్య
భగవత్స్వరూపావ్యతిరేకదర్శనాత్” ఇత్యర్థః.

(౧౬౬౦) ౫౩౮౪. పరిహరతి (నైవమ్-) ఇతి.- [20]

౫౩౮౫. “విలక్షణస్థానస్యప్రమాణాస్తరసిద్ధత్వాదత్రాపి “విష్ణోః”

ఇతి (వ్యతిరేకనిర్దేశాత్) పరమపదశబ్దస్యచస్థానవాచి
త్వవృత్త్యుత్థానసంభవాచ్చేదంస్థానపరమ్” ఇత్యర్థః.

(౧౬౬౧) ౫౩౮౬. “(విష్ణ్వైఖ్యమ్) ఇతివిశేషణానాంవ్యావర్తకత్వాత్ (వి
ష్ణ్వైఖ్యమ్) ఇతివిశేషణేనతద్వ్యావర్తకతయాన్యస్యా
ఏకస్యచిత్పరమపదశబ్దవాచ్యత్వంగమ్యతే” ఇత్యర్థః.

౧॥ ౪ - కా - ౨ - ప్ర - ౨౯. ౨॥ వి - పు - ౧ - ౨౨ - ౫౩. ౩॥

౪॥ తై - ఉ - నా - ౬ - ౧ - ౧. ౫॥ ౨ - అష్ట - ౭ - ప్ర - ౭౫. ౬॥ తై - ఆ - ౧ - ౧.

మూ - ౧ - అపి - ౧౦౪. ౨ - అత్ర - ౧ - ౨ - ౪. ౩ - పద - ౧ - ౧౦౪. ౪ -
శరమస్థా - ౧౨. దిశరస్థా - ౨, ౫ - నిర్దేశాత్ - ౧.

వ్యా - ౧ - శరమ - ౧ - ౨౪. ౨ - సద్భావాచ్చ - ౩ - ౪ - ౫. ౩ - వ్యవర్త
యా - ౯ - ౧౦.

(౧౬౫౭.) తదిదం¹ పరస్థానం సూరిభిః సదాదృశ్య త్వేన ప్రతిపాద్యతే.

(౧౬౫౮.) ఏతదుక్తం భవతి:-

(౧౬౫౯.) క్వచిత్² పరస్థానం పరమపదశబ్దేన ప్రతిపాద్యతే:-

(౧౬౬౦.) క్వచిత్ ప్రకృతివియుక్తాత్మస్వరూపమ్;-

[5]

(౧౬౬౧.) క్వచిత్ భగవత్స్వరూపమ్;-

(౧౬౬౨.) “తద్విష్ణోః పరమం పదమ్”³ ఇతి పరస్థానమ్.

(౧౬౬౩.) “సర్వస్థిత్యంతకాలేమతిదైవం సంప్రవర్తతే-గుణప్రవృత్త్యాపరమం పదంతస్యా⁴ గుణం మహత్”⁵ ఇత్యత్ర ప్రకృతివియుక్తాత్మస్వరూపమ్. [వత్స్వరూపమ్. [10]

(౧౬౬౪.) “సమస్తహేయరహితం విష్ణ్వఖ్యం పరమం పదమ్”⁶ ఇత్యత్ర భగ

(౧౬౫౭) ౫౩౮౭. (తదిదమ్-) ఇతి. - “ఏకానినస్సదాబ్రహ్మధ్యాయినో యోగినో హియే- తేషాంతత్పరమం స్థానం యదైవశశ్యన్తి సూరయః”⁷ ఇతి శ్రీవిష్ణుపురాణవచనం స్మారిమ్.

౫౩౮౮. (పరస్థాన) శబ్దేన అస్యా శ్శ్రీతేస్థానపరత్వేన శ్రీవిష్ణుపురాణే వ్యాఖ్యాతత్వాదియం శ్రుతిస్థానం పరేత్యభిప్రాయః.

(౧౬౫౮) ౫౩౮౯. స్థానశబ్దస్య స్వరూపపరత్వమస్వరసమ్, స్వరసార్థవిరోధాభావేహి నాక్షీకార్యమ్;-

౫౩౯౦. “విష్ణ్వఖ్యం పరమం పదమ్”⁸ ఇత్యత్ర వ్యావర్త్యం [20] నస్థానమ్, - [ఇతి.]

౫౩౯౧. అపి తు జీవన్మయరూపమిత్యత్రాహ (ఏతదుక్తం భవతి-)

౫౩౯౨. భగవత్స్వరూపాదన్యస్యాపి పరమపదశబ్దవాచ్యత్వం⁹ దృష్టమిత్యేతదేవ వివక్షితమిత్యర్థః.

(౧౬౬౨) ౫౩౯౩. పరమపదశబ్దస్యార్థత్రయవాచిత్యేపి ప్రయోగందర్శ [25] యతి (తద్విష్ణోః-) ఇతి.

౧॥ ౪ - కా - ౨ - ప్ర - ౨౯. ౨॥ వి - పు - ౧ - ౨౩ - ౪౧. ౩॥ వి - పు - ౧ - ౨౨ - ౫౩. ౪॥ వి - పు - ౧ - ౬ - ౩౮.

మూ - ౧ - పరమం స్థా - ౧౨. పరమస్థా - ౧౦. ౨ - పరమం స్థా - ౧౨. ౩ - చిచ్ఛప్రకృతి - ౧ - ౨ - ౪. ౪ - చిచ్ఛభగ - ౪ - ౫.

వ్యా - ౧ - పరమస్థాన - ౯. ౨ - త్వం స్వర - ౧ - ౨. ౩ - అస్వరసార్థవిరో - ౩ - ౪ - ౫. ౪ - దృష్టమిత్యే - ౪ - ౫.

- (౧౬౬౫.) శ్రీణ్యప్యేతానిపరమప్రాప్యత్వేనపరమపదశబ్దేనప్రతిపాద్యతే.
- (౧౬౬౬.) కథంత్రయాణాంపరమప్రాప్యత్వమితిచేత్;-
- (౧౬౬౭.) భగవత్స్వరూపంపరమప్రాప్యత్వాదేవపరమంపదమ్;-
- (౧౬౬౮.) ఇతరయోరపిభగవత్ప్రిగర్భత్వాదేవపరమపదత్వమ్;- [౭]
- (౧౬౬౯.) సర్వకర్తృవినిర్ముక్తాత్మస్వరూపావాప్తిభగవత్ప్రిగర్భా-
- (౧౬౭౦.) “త ఇమే సత్త్వాః కామాః అన్యతాభిధానాః” ఇతి భగవత్-
ణస్యతిరోధాయకత్వేన అన్యతశబ్దేన స్వకర్తృణః ప్రతిపాదనాత్.
- (౧౬౭౧.) అన్యతరూపతిరోధానంతే త్రజ్జకర్తేతి కథమవగమ్య తే ఇతి చేత్;-
- (౧౬౬౫) ౫౩౯౮. “త్రిష్వప్యర్థేషు కింశక్తిభేదకౌప్తిః? - [10]
౫౩౯౫. తదా కల్పనాగౌరవంస్యాత్;-
౫౩౯౬. కిమేకత్రముఖ్యత్వమన్యత్రాముఖ్యత్వమ్? -
౫౩౯౭. తదా వస్త్యాః అస్వారస్యమ్;-
౫౩౯౮. సోప్యముఖ్యత్వస్వరస్వరూపస్యాపివాక్యే ప్రతిపాద్యత్వ
సిద్ధేరిత్యత్రాహ(త్రీణ్యపి-) ఇతి. - [15]
౫౩౯౯. ఏకావయవశక్త్యా త్రిష్వపిముఖ్యమిత్యర్థః.
- (౧౬౬౬) ౫౪౦౦. అర్థత్రయస్యాపిపాప్యత్వంచోద్యపూర్వకముపపా
దయతి (కథమ్-) ఇతి.
- (౧౬౬౮) ౫౪౦౧. (ఇతరయోరపిభగవత్ప్రిగర్భత్వాత్) - భగవ
త్ప్రిసహితత్వాదిత్యర్థః. [20]
- (౧౬౬౯) ౫౪౦౨. తత్ర ఆత్మపాప్తైర్భగవత్ప్రిగర్భ సాహిత్యమాహ (స
ర్వ-) ఇతి -
౫౪౦౩. “తిరోధాయకసర్వకర్తృవినా శేష్యత్వపాప్తిః? -
౫౪౦౪. భగవద్గుణానామపితిరోధాయకంకర్తేతి తస్మిన్వైపూ
ర్వకాత్మపాప్తైర్భగవద్గుణతిరోధాయకనివృత్తే [25]
- రపిభావాత్ (భగవత్ప్రిగర్భ) సిద్ధ్యతి” ఇత్యర్థః.
- (౧౬౭౧) ౫౪౦౫. (అన్యత) శబ్దస్యకర్తృవాచిత్వంకథమితిశబ్దాత్ (అన్య
త-) ఇతి.

౧॥ థా-ఉ-౮-౩-౧.

మూ - ౧ - కర్తృబద్ధవిని - ౧౦ - ౧౨.

వ్యా-౧- వస్త్యాస్వారస్యే సామ్యముఖ్య-౯-౧౦. ౨-స్వాప్రాప్య-౩. ౩-ప్రాప్తేస్య
తేజోభగ-౩. ౪-ప్రతిబద్ధకాథావాత్-౯-౧౦.

- (౧౬౭౭.) అనేన, త్రిగుణాత్మకాత్ యేత్రజ్ఞఃస్యభోగ్యభూతాత్ వస్తుసఃపరస్తాత్ విష్ణోర్వాసస్థానమతిగమ్యతే.
- (౧౬౭౮.) “వేదాహమేతం పురుషంనుహో నైవ-అదిత్యవర్ణంతనుసః పరస్తాత్” ఇత్యత్రాపి, తమశ్శబ్దేన నైవ ప్రకృతిరుచ్యతే;- [౯]
- (౧౬౭౯.) కేవలస్య తమసః అనవస్థానాదేవ,-
- (౧౬౮౦.) “రజసఃపరాకే-క్షయ నైవ” ఇత్యనేన ఏకవాక్యత్వాత్;-
- (౧౬౮౧.) [తమసఃపరస్తాత్]-వసంతం [నుహో నైవ-అదిత్యవర్ణం] పురుషం అహం వేద-ఇత్యయమర్థోఽగమ్యతే.
- (౧౬౮౨.) “సత్యంజ్ఞానమనంతంబ్రహ్మ - యో వేదనిహితం గుహాయాం” [10] పరమేవ్యోమన్”-౨-
- (౧౬౮౩.) “తదక్ష రేపరమేవ్యోమన్”³ ఇతి,- [వ్యతే.
- (౧౬౮౪.) “తత్” స్థానమ్ అవికారరూపం పరమవ్యోమశబ్దాభిధేయమితి చ గ
- (౧౬౮౫.) “అక్ష రేపరమేవ్యోమన్”³ ఇత్యస్య స్థానస్యాక్షరత్వశ్రవణాత్,-
క్షరరూపాదిత్యమణ్డలాదయః సపరమవ్యోమశబ్దాభిధేయః.

౫౪౧౪. “క్షినివాసగత్యోః”^౪ ఇతి ధాతుః.

౫౪౧౫. (పరాకే)-పరస్తాత్.

(౧౬౭౭) ౫౪౧౬. ఫలితమర్థమాహ (అనేన-) ఇతి.

(౧౬౭౮) ౫౪౧౭. (“వేదాహమ్”-) ఇతి.

(౧౬౮౦) ౫౪౧౮. “అస్మిన్వా క్యేపినివాసశబ్దార్థోనుసంధేయః” ఇత్యా [20]
హ (రజసః) ఇతి.

౫౪౧౯. (ఏకవాక్యత్వాత్)- ఏకార్థప్రతిపాదకత్వాత్.

(౧౬౮౨)- ౫౪౨౦. అస్య పరమవ్యోమశబ్దవాచ్యత్వనిర్వికారత్వేదర్శయ
(౧౬౮౪) } తి (సత్యంజ్ఞానమ్-) ఇత్యాది నా;- సుప్రమ్.

(౧౬౮౫) ౫౪౨౧. వ్యాఖ్యావిశేషవ్యాప్తత్యర్థమాహః (“అక్షరే”-) ఇతి. [25]

౧॥ పు - సూ - ౨౦. ౨॥ తై - ఆ - ౧ - ౧. ౩॥ తై - నా - ౧ - ౨. ౪ ॥ ధాతు-
తుదాదా.

మూ - ౧ - స్వ - ౧ - స. ౨ - స్వ - ౨స. ౩ - తం పురుషం - ౮ - ౯. ౪ - అవ్య
క్తరూపమ్ - ౨. ౫ - త్యత్ర స్థాన - ౧౨. ౬ - దీనాం సపరమవ్యోమశబ్దాభిధేయత్వమ్ - ౧.

వ్యా. ౧. అర్థ - ౩ - ౪ - ౫స. ౨ - త్యాదిత్యర్థః - ౩ - ౪ - ౫. ౩ - తదక్షరే - ౩.

(౧౬౮౬.) “యత్రపూర్వేసాధ్యాస్సన్తిదేవాః”^౧-

(౧౬౮౭.) “యత్ర ఋషయఃప్రథమజాయేపురాణాః”^౨ ఇత్యాదిమచతపవ
సూరయః ఇతిగమ్యతే.

(౧౬౮౮.) “తద్విప్రాసోవిపన్యవోజాగృవాంసస్సమిన్దతే-విష్ణోర్యశ్మి [5]
రమంపదమ్”^౩ ఇత్యత్రాపి,-

(౧౬౮౯.) [విప్రాసః]- మేధావినః;-

(౧౬౯౦.) [విపన్యవః]-స్తుతిశీలాః;

(౧౬౯౧.) [జాగృవాంసః]- అస్థలిత^౪జ్ఞానాః;-

(౧౬౯౨.) తపవాస్థలితజ్ఞానాః [తత్-విష్ణోః-పరమంపదం సదా]స్తువ [10]
స్తః[సమిన్దతే]ఇత్యర్థః.

(౧౬౯౩.) ౫౪౨౨. (యత్ర-) ఇతి.-

౫౪౨౩. (“యత్రపూర్వే”) ఇత్యత్రయచ్ఛబ్దఃపరమపదపరామర్శీ,-

౫౪౨౪. తద్దినాకశబ్దేనప్రకృతమ్, “నాస్మాఅకంభవతి”^౪ ఇతి
హిశ్రుతిః;- [15]

౫౪౨౫. అతోనాకశబ్దఃపరమపద వివముఖ్యార్థః [మేవసన్తః.

(౧౬౯౪) ౫౪౨౬. (“యత్రఋషయః”-) ఇతి (“ప్రథమజాః”)- పూర్వ

(౧౬౯౫) ౫౪౨౭. (“తద్విప్రాసః”) ఇతి.-

(౧౬౯౬) ౫౪౨౮. (“విప్రాసః”) ఇతిపదం వ్యాచక్షే (మేధావినః) ఇతి.-

౫౪౨౯. అథర్వణే“విష్ణుక్రాన్తంవాసుదేవంవిజానన్సిహో” [20]

విప్రత్వం గచ్ఛతేతత్త్వదగ్ధి”^౫ ఇతివచనాత్.

౧౬౯౦) ౫౪౩౦. (విపన్యవః-స్తుతిశీలాః) ఇతి.- “పనపణస్తుతి వ్యవహార
యోః”^౬ ఇతిధాతుః.

౫౪౩౧. “మహిమానం-పనాయత్”^౭ ఇతిశ్రుతిప్రయోగస్సవిప్రః.

౧॥ పు-సూ-౧౮. ౨॥ య-౨-౭౬౦. ౩॥ పు-సూ-౧౪. ౪॥ య-సం-౫-౩-౩౧.

౫॥ ౬॥ థాతు-భ్యాదౌ. ౭॥ య-సం-౪-౬-౨౮.

౮ మూ. ౧-ఇత్యవగమ్య-౧౨. ౨-విజ్ఞానాః-౧౨. ౩-విజ్ఞానాః-౧౨.

వ్యా. ౧-తద్దీ-౯న. ౨-వివ-౯న. ౩-ఇత్యత్రప్ర-౯. ౪-సూసలపర్వణి-౪-౫.

(౧౬౯౩.) ఏతేషాంపరిజనస్థానాదీనామ్,-

(౧౬౯౪.) “సదేవసోమ్యేదమగ్రతీత”^౧ ఇత్యత్తజ్ఞాన బలైశ్చైర్వాదిక
ల్యాణగుణగణవత్, -పరబ్రహ్మస్వరూపాస్త్రయభూతత్వాత్;

(౧౬౯౫.) “సదేవ... ఏకమేవాద్వితీయమ్”^౧ ఇతి^౪ బ్రహ్మస్తర్భావోవగ^[౧]
మ్యతే.

(౧౬౯౬.) ఏషామపికల్యాణగుణైకదేశత్వాదేవ,-

(౧౬౯౭) ౫౪౩౨. పరమపదస్యాప్యస్థిరత్వమేకత్వావధారణా దివ్యత్రా
హ(ఏతేషామ్-) ఇతి.-

౫౪౩౩. యథా, కారణవస్తవస్త్రయభూతత్వాత్ జ్ఞానాదిగుణా^[10]
నామ్ “సదేవ”^౧ ఇద్యాదివాక్యేతేషామభావోన ప్ర
తిపాద్యతే;-

౫౪౩౪. ఏవమ్, నిత్యవిభూతేరపికారణవస్తవస్త్రయభూతత్వాత్,-
“సదేవ”^౧ ఇత్యాదివాక్యగతైః “సదేవ... ఏకమేవా
ద్వితీయమ్”^౧ ఇతిశబ్దైః (బ్రహ్మస్తర్భావోవగమ్యతే)-

౫౪౩౫. నిత్యవిభూతివిశిష్టం బ్రహ్మైవావగమ్యత ఇత్యర్థః.

(౧౬౯౮) ౫౪౩౬. కుత ఇత్యత్రాహ (ఏషామపి-) ఇతి.

౫౪౩౭. (కల్యాణగుణైకదేశత్వాత్)- అప్రాకృతవిశేషణైక
దేశత్వాదిత్యర్థః.

౫౪౩౮. (గుణ) శబ్దోవిశేషణవాచీ- [20]

౫౪౩౯. జ్ఞానాదేరపిహి ద్రవ్యత్వే సత్యపిగుణత్వమ్?,-

౫౪౪౦. నిత్యవిశేషణ త్వాదేవనిత్యవిభూతి రపితథేత్యర్థః.

౫౪౪౧. విశేషణత్వం ప్రపజ్ఞాస్యాప్యవిశిష్ట మితి తద్వాచ్యవృ
త్త్యర్థం (కల్యాణగుణైకదేశత్వాత్) ఇత్యుక్తమ్.

౫౪౪౨. ప్రాకృతోహి ప్రపజ్ఞాః? [25]

౧౧ థా-ఉ-౬-౨-౧.

మూ-౧-అది-౪-గి-౮౯. ౨-గణ-౧౨౯. గణస్వేపర-౧. ౩-గతత్వాత్-౧౨. ౪-
బ్రహ్మశ్చభావో-౮. ౫-వివ-౧౯.

వ్యా-౧-మస్తర్భావోన-౧-౨-గి. ౨-విశేషవాచీ-౧౨. దేశేదగుణవాచీ-౩

- (౧౬౯౭.) “సదేవసోమ్యేదమగ్రాసీత్”^౧ ఇత్యత్ర [ఇదమ్] ఇతిశబ్దస్యకర్తృ
వశ్యభోక్తృవర్గమిత్రతద్భ్యోగ్యభూత ప్రపజ్ఞువిషయత్వా^౧చ్ఛ:-
(౧౬౯౮.) “సదావశ్యన్తినూరయః”^౨ ఇతి సదాదర్శిత్యేనచతేషాంకర్తృవ
శ్యానస్తర్భావాత్;- [5]
(౧౬౯౯.) “అవహతపాష్టా”^౩ ఇత్యాది ... “అపిపాసః” ఇత్యస్తేనాస్యతీ
లోపకరణభూతత్వేగుణవ్రకృతి ప్రాకృతతత్సంసృష్టపురుషగతం
హేయస్వభావంసర్వప్రతిషిద్ధ్యై;-
(౧౭౦౦.) “సత్యకామః”^౪ ఇత్యనేనస్వభ్యోగ్యభోగోపకరణజాతస్యసర్వ
స్యనిత్యతాప్రతిపాదితా. [10]
(౧౭౦౧.) సత్యాఃకామాః, యస్యాసౌసత్యకామః- కామ్యస్తఇతికామాః;-
(౧౭౦౨.) తేన పరేణబ్రహ్మణాస్వభ్యోగ్యతమపకరణాదయః స్వాభిమ
తాఃయేకామ్యస్తేతేసత్యానిత్యాఇత్యర్థః.
(౧౭౦౩.) అన్యస్యలీలోపకరణస్యాపివస్తునః ప్రమాణసంబద్ధయోగ్యత్వేన
త్యపివికారాస్తుదత్వేనాస్థిరత్వాత్, తద్విపరీతంస్థిరత్వమే [15]
షాం“సత్య”పదేనోచ్యతే;-

(౧౬౯౭) ౫౪౪౩. (“సదేవ”) ఇత్యాది, -స్మష్టమ్.

(౧౬౯౯) ౫౪౪౪. (“అవహత”-) ఇత్యాది.-

(౧౭౦౦) ౫౪౪౫. “సత్యకామ” శబ్దస్యకథం భ్యోగ్యభోగోపకరణాదివా
చిత్వమిత్యతాహ (సత్యాః) ఇతి. [20]

(౧౭౦౩) ౫౪౪౬. ప్రమాణసంబద్ధార్హత్వలక్షణంసత్యత్వం ప్రపజ్ఞుస్యా
ప్యస్తీతితద్వ్యావృత్త్యర్థమాహ (అన్యస్య-) ఇతి.-

౫౪౪౭. (సత్య) త్వద్వివిధమ్, - ప్రమాణసంబద్ధార్హత్వమ్, - అవి
కారిత్వజ్ఞః;-

౫౪౪౮. తచ్చసత్యత్వం ప్రపజ్ఞుస్యనాస్తి, - తదత్రాభి [25]
ప్రేతమిత్యర్థః.

౧॥ ఛా-ఉ-౬-౨-౧. ౨॥ య-కా-౨-ప్ర-౨౯. ౩॥ ఛా-ఉ-౮-౭-౧.

మూ. ౧-చ-౪-౫-౮౯. ౨-సర్వలీలో-౧౨. ౩-గుణాత్మకప్రకృతి-౧౨. ౪-త్యస్తే
న-౧౨. ౫-సత్య-౧౨. ౬-యేచకామ్యస్తే-౧౦.

వ్యా-౧-మత్రాహ-౪-౫. ౨-యత్సత్యత్వమ్-౧-౨.

(౧౭౦౪.) “సత్యసంకల్పః” ఇతి, ఏతేషాభ్యోగ్యతమవకరణాదిషు నిత్యేషుని
రతిశయేష్వనస్తేషుసత్స్వపి,-

(౧౭౦౫.) అపూర్వాణాం అపరిమితానాం అథానామపిసంకల్పమాశ్రే
ణసిద్ధింవదతి. [5]

(౧౭౦౬.) ఏషాంచభోగోపకరణానాం లీలోపకరణానామ్,-

(౧౭౦౭.) చేతనానామ్ అచేతనానామ్,-

(౧౭౦౮.) స్థిరాణామ్ అస్థిరాణాంఞ్చ,-

(౧౭౦౯.) తత్సంకల్పాయ తత్స్వరూపస్థితిప్రకృతిభేదాదిసర్వంవదతి
“సత్యసంకల్పః” ఇతి. [10]

(౧౭౧౦.) ఇతిహాసపురాణయోః వేదోపబృంహణయోశ్చఅయమర్థః ఉ
చ్యతే:-

(౧౭౧౧.) ౫౪౪౯. (సత్యసంకల్పః) 1వదంవ్యాచక్షే (సత్య-) ఇతి.

(౧౭౧౨.) ౫౪౫౦. అథానైరమాహ (ఏషాంచ-) ఇతి.

(౧౭౧౩.) ౫౪౫౧. (చేతనానామచేతనానాంఞ్చ-) ఇతి.- [నాః]; [15]

౫౪౫౨. ప్రపక్ష్యేప్రాకృతపదాథాః (అచేతనాః); బద్ధాః (చేత
౫౪౫౩. నిత్యవిభూతౌశుద్ధసత్త్వమ్ (అచేతనమ్); నిత్యాము
క్తాశ్చ (చేతనాః).

(౧౭౧౪.) ౫౪౫౪. (స్థిరాణామస్థిరాణాంఞ్చ-) ఇతి.-

౫౪౫౫. ప్రపక్ష్యేచిదంశః (స్థిరః); అచిదంశః (అస్థిరః). [20]

౫౪౫౬. నిత్యవిభూతావపి లీలావ్యాపారాదయః (స్థిరాః);
అన్యత్సర్వం (స్థిరమ్).

(౧౭౧౫.) ౫౪౫౭. (తత్సంకల్పః) ఇతి.- (ఆది) శబ్దేనతత్త్వవ్యాఖ్యార్థా
ణామపి (తత్సంకల్పాయ తత్త్వమ్) వివక్షితమ్.

(౧౭౧౬.) ౫౪౫౮. ఉక్తార్థః అనగీతశాఖాస్వపి ప్రతిపాద్యత ఇతిదర్శయ [25]
తుమ్, భూషణాదికణ్ఠోక్తిం దర్శయితుం ఉపబృంహ
ణవచనందర్శయతి (ఇతిహాస-) ఇతి.

- (౧౭౧౧.) “తౌతు మేధావినౌదృష్ట్యా వేదేషుపరినిష్ఠితౌ-
వేదోపబృంహణాగ్ధాయతావగ్రాహయతప్రభుః” ఇతి;-
- (౧౭౧౨.) వేదోపబృంహణత యాచారభ్యేః శ్రీరామాయణేః-
- (౧౭౧౩.) “వ్యక్తమేష మహాయోగీపరమాత్మాసనాతనః- [5]
అనాదిమధ్యనిధనః మహతఃపరమోమహాన్ ||
- (౧౭౧౪.) తమసఃపరమోధా తాశశ్శచక్రగదాధరః-
శ్రీవత్సవత్సానిత్యశ్రీః అజయ్యః శాశ్వతో ధృవః”-
- (౧౭౧౫.) “శరానానావిధాశ్చాపి ధనూరాయతవిగ్రహమ్
అన్వగచ్ఛంతకాకుత్స్థంసర్వేపురుషవిగ్రహః”- [10]
- (౧౭౧౬.) “వివేకవైష్ణవం ధామసశరీరః సహానుగః”-;
- (౧౭౧౭.) శ్రీమద్వైష్ణవేపురాణేః-
- (౧౭౧౮.) “సమస్తాశ్శక్తయశ్చైతాః నృపయత్రప్రతిష్ఠితాః-
తద్విశ్వరూపవైరూప్యంరూపమన్యద్ధరేర్మహత్”-;

- (౧౭౧౯) ౫౪౫౯. తత్రశ్రీమద్రామాయణేదర్శయిష్యన్, తస్య కావ్యసా [15]
వ్యబుద్ధినివృత్తయే ప్రామాణ్యమాహ (తౌతు-) ఇతి.-
౫౪౬౦. కావ్యత్వకల్పకి తోవేదార్థోహి తత్రప్రతిపాదితఃస
ర్వజనబుద్ధ్యారోహణాయ?:-
౫౪౬౧. యథోక్తంమహాభారతేః:-
౫౪౬౨. “విభేత్తిగ్రహనాచ్ఛాస్త్రాన్మరీచీస్త్రాదివౌషధాత్-
భారతశ్శాస్త్రీసారోయమతఃకావ్యాత్తనాకృతః” ఇతి.
(౧౭౨౩) ౫౪౬౩. (“వ్యక్తమేష”) ఇత్యాది.-
౫౪౬౪. (“అనాదిమధ్యనిధనః”) ఇతిస్వరూపనిత్యత్వమ్.
(౧౭౨౪) ౫౪౬౫. (“శాశ్వతః”) ఇతిగుణవిశిష్టాకారేణనిత్యత్వమ్.
౫౪౬౬. (“ధృవః”) ఇతివిగ్రహావిభూతివిశిష్టాకారేణనిత్యత్వమ్.
౫౪౬౭. (“నిత్యశ్రీః”) ఇతిపత్నీవిధిః.
(౧౭౨౫) ౫౪౬౮. శ్రీపరాశరవచనమాహ (శ్రీమద్-) ఇతి.

(౧౭౧౯.) “మూర్తంబ్రహ్మమహాభాగసర్వబ్రహ్మమయోహరిః”-

(౧౭౨౦.) “నిత్యైవైషాజగన్మాతావిష్ణుశ్రీరనపాయినీ-

యథాసర్వగతోవిష్ణుస్తతైవేయన్త్విజోత్తమ”^౨,-

(౧౭౨౧.) “దేవత్వేదేవదేహీయంనుస్యత్వేచమానుషీ- [5]

విష్ణుద్వేదేహీనురూపాంవైకరోత్యేషాత్మనస్తనుమ్”^౩,-

(౧౭౨౨.) “ఏకాన్తినఃసదాబ్రహ్మధ్యాయినోయోగినోహియె-

తేహంతత్పరమంస్థానంయదైవశశ్యన్తిసారయః”^౪,-

(౧౭౨౩.) “కలాముహూర్తాదిమయశ్చకాలఃసయద్విభూతేఃపరిణామహే-
తుః”^౫ [10]

(౧౭౨౪.) మహాభారతేచః- “దివ్యంస్థానమజరంచాప్రమేయం దుర్విజ్ఞే-
యంచాగమైర్గన్యమద్యగచ్ఛవశ్రీభోరక్షచాన్తాన్ పశిషన్మా-
న్ కల్పేకల్పేజాయమానస్సమూర్తాన్”^౬,-

(౧౭౨౫.) “కాలఃసంపచ్యతేతత్రినకాలస్తత్రవైప్రభుః”^౭ ఇతి.

(౧౭౨౬.) పరస్యబ్రహ్మణోరూపవత్స్వంసూత్రకారశ్చవదతి “అస్తస్త [15]
ద్ధర్మోపదేశాత్”^౮ ఇతి.

(౧౭౧౯) ౫౪౬౯. (“మూర్తమ్”-) ఇతి.- [మూర్తంబ్రహ్మ]యస్యాస్తిస-
(హరిః-సర్వబ్రహ్మమయ)శ్చ.

౫౪౭౦. (బ్రహ్మ)శబ్దః, జీవపరః,-

౫౪౭౧. శుద్ధజీవస్వరూపంచతచ్ఛేషమిత్యర్థః. [20]

(౧౭౨౦) ౫౪౭౨. శ్రీపత్నీయంప్రమాణమాహ(నిత్యైవ-) ఇతి.

(౧౭౨౧) ౫౪౭౩. పరస్థానేవచనమాహ(ఏకాన్తినః) ఇతి.

(౧౭౨౨) ౫౪౭౪. తస్యనిత్యత్వమాహ(కలా-) ఇతి.

(౧౭౨౩) ౫౪౭౫. మహాభారతవచనమాహ(మహే-) ఇతి.

(౧౭౨౬) ౫౪౭౬. (పరస్య-) ఇతి.- [25]

౧॥ వి-పు-౧-౨౨-౬౩. ౨॥ వి-పు-౧-౮-౧౭. ౩॥ వి-పు-౧-౯-౧౪౫. ౪॥ వి-పు-౧-

౬-౩౮. ౫॥ వి-పు-౪-౧-౮౪. ౬॥ భా-మా-౫-౨౭-తాశ్చత్రకోశే. ౭॥

౮॥ బ్ర-సూ-౧-౧-౨౧.

మూ. ౧-మాద్యమ్-౧౦-౧౨.

వ్యా-౧-చ-౯-౯. ౨-పరమస్థా-౯.

(౧౭౨౭.) యోసావాదిత్యమణ్డలా న్తర్వస్త్రీ,-

(౧౭౨౮.) తప్తకార్తస్వరగిరివరప్రభః,-

౫౪౭౭. “అస్తస్తస్థర్వోవదేశాత్”^౧ ఇతి సూత్రే నహిరూప

వత్త్వప్రతీయతే;- [5]

(౧౭౨౭)-} ౫౪౭౮. కథంవాతస్యవిలక్షణత్వమ్” ఇతిశబ్దా-యామ్, త
(౧౭౨౮) } ద్విషయ వాక్యార్థ పురస్సరంతదర్థమాహ (యో

సా-)ఇత్యాది నా.-

౫౪౭౯. “య ఏషోస్తరాదిత్యేహిరణ్మయఃపురుషోద్భవ్యతే”^౨

ఇత్యాది విషయవాక్యమ్;- [10]

౫౪౮౦. తత్ర “యః” ఇతిప్రసిద్ధవన్ని ద్వేశాత్ ప్రత్యక్షాప్రత్యక్షస

కలశ్రుతిగతవిశేషణజాతమత్రవివక్షితమితి,-

౫౪౮౧. సర్వశ్రుతిస్త్వతీహాసపురాణగత విశేషణాన్యత్రో

చ్యుతే:-

౫౪౮౨. “య ఏష ఏతస్మిన్మణ్డలేపురుషోయశ్చాయందక్షిణే”^[15]

క్షన్”^౩ ఇతి బృహదారణ్యకే;-

౫౪౮౩. “య ఏష ఏతస్మిన్మణ్డలేర్షిపురుషః”^౪ ఇతి తైత్తిరీయ

కేచశ్రవణాత్ :-

౫౪౮౪. అత్రాదిత్యశబ్దోమణ్డలవాచీత్యభి ప్రాయేణ (అదిత్య

మణ్డలా న్తర్వస్త్రీ) ఇత్యుక్తమ్.- [20]

౫౪౮౫. అదిత్యశబ్దాదుపరి “దిత్యదిత్యాదిత్యపత్యుత్తర పదా

ణ్ణ్యః”^౫ ఇతిణ్యప్రత్యయః.

౫౪౮౬. “రుక్మాభంస్వప్నధీగమ్యమ్”^౬ “యదాపశ్యపశ్యతే

రుక్మవర్ణం”^౭ “ప్రతప్తకార్తస్వరవర్చసంప్రభుమ్”^౮

ఇత్యాదివచనానుసారేణ(తప్తకార్తస్వరగిరివర^[25]

ప్రభః)ఇత్యుక్తమ్.

౧॥ బ్ర-సూ-౧-౧-౨౧. ౨॥ థా-ఉ-౧-౬-౬. ౩॥ బృ-ఉ-౭-౫-౧. ౪॥ తై-నా-౬-౧౩. ౫॥ అష్టా-౪-౧-౮౫. ౬॥ మ-స్వ-౧-౨-౧౨౨. ౭॥ ము-ఉ-౩-౧-౩. ౮॥

వ్యా-౧-అప్రత్యక్ష-౯-౯. ౧-మాత్రంఽ-౧-౨-౪-౫. ౩-ణీజీతి-౧-౩-౯. ౪-సమప్రభః-౯.

(౧౭౨౯.) సహస్రశతసహస్రకరణః,-

(౧౭౩౦.) గమ్భీరావృత్తముద్భూతను'మృష్టనాశరవికరవికసితపుష్పరీక ద
ల్లా ౭మలా ౭ య తేక్షణః,-

(౧౭౨౯) ౫౪౫౭. “అదిత్యవర్ణంతమనఃపరస్తాత్”^౧ [5]

౫౪౫౮. “దివిసూర్యసహస్రస్యభవేమ్యగవమత్థితా-
యదిభాస్వదృశీసాస్యాద్భాసస్తస్య మహాత్మనః”^౨ ఇ
త్యాదివచనాత్, (సహస్రశతసహస్రకరణః) ఇ
త్యుక్తమ్.

౫౪౫౯. ఏవంవిశేషణద్వయేన, భక్తజనభోగ్యత్వమ్ ప్రతికూలమ
రాసదత్వంబుపివక్షితమ్;-

౫౪౬౦. తచ్చఅభియుక్తైరుక్తమ్:- “నిత్యానుకూలమనుకూల
న్యతామ్, పరేషాముద్వేజనంతవచతేజఉదాహరన్తి”
^౩ ఇతి.

(౧౭౩౦) ౫౪౬౧. “తస్యైథాకప్యాసంపుష్పరీకమేవమక్షితీ”^౪ ఇత్య [15]
స్వార్థంహృదినిధాయాహ(గమ్భీరావృత్తః) ఇతి.

౫౪౬౨. అన్యవాక్యస్యవాక్యకారేణషడధాః, పూర్వపక్షత్వేన
సిద్ధాంతత్వేనచోక్తాః,-

౫౪౬౩. తత్రసిద్ధాంతితార్థత్రయమతోక్తమ్;-

౫౪౬౪. ఇతరాద్ధత్రయస్యపూర్వపక్షత్వంతత్సర్వాభావాదే^[20]
వాచకతమ్;-

౫౪౬౫. తత్రపూర్వపక్షాను పన్యాసాదేవతస్యానుపాదేయ
త్వంస్పష్టమ్;

౫౪౬౬. సతస్యపునర్జన్మరాసక్రియతేగ్రన్ధేషు;-

౫౪౬౭. తస్మాత్, వాక్యకారోక్తేష్వర్థత్రయమత్రవివక్షితమ్.

౫౪౬౮. కేపునఃపూర్వపక్షితార్థాః;-

౫౪౬౯. ఉచ్యతే:-

౧ || పు - సూ - ౨౦. ౨ || గీ - ౧౧ - ౧౨. ౩ || శ్రీమై - స్త - ౫౪. ౪ || ఛా - ఉ - ౧ -
౬ - ౭.

మూ - ౧ - సుమృష్టతరనాశ - ౧.

వ్యా - ౧ - రభ్యుక్తమ్ - ౯ - ౧౦. ౨ - ఇతితస్య - ౯౯. ౩ - కారైః - ౪ - ౫.
౪ - సిద్ధాంతార్థ - ౩. ౫ - గమ్యతే - ౫. ౬ - పక్షీయాథాః - ౧౦.

౫౫౦౦. [కపిః]-అదిత్యః-“కపి-చలనే”^౧ ఇతిథాతుః;- [యోగః]-
 ౫౫౦౧. కంపిబతీతిచకపిః;-“కపిర్బభ స్తి తేజసమ్”^౨ ఇతివైదికప్ర
 ౫౫౦౨. తస్య “అసమ్”.-మణ్డలమ్-[కప్యాసమ్];-
 ౫౫౦౩. యథా, అదిత్యమణ్డలం, హృదయపుణ్డరీకచ్ఛాడపాసన[^౩]
 స్థానమ్;-
 ౫౫౦౪. ఏవమ్, [అక్షిణీ]అప్య పాసనస్థానమిత్యేకోర్థః.
 ౫౫౦౫. అయంనోపపద్యతేః - ఉపాస్య స్యేతిమత్స్య న్తంపదమ
 ధ్యాహార్యమ్, ఉపాసనస్థానమితిచాధ్యాహార్యమ్;-
 ౫౫౦౬. ఏవంపదద్వయాధ్యాహారః;- [10]
 ౫౫౦౭. సమానవిభక్త్యంతయోః పదయోఃస్వతః ప్రాప్తంసా
 మానాధికరణ్యమ్;-
 ౫౫౦౮. “ఘటఃపటః” ఇతివదర్థ విరోధాభావే, చశబ్దాద్యభావేపి
 స్వతఃప్రాప్తసామానాధికరణ్యపరిత్యాగః ఏకోదోషః;-
 ౫౫౦౯. “పుణ్డరీక” శబ్దస్య గౌణతా;- [15]
 ౫౫౧౦. “పద్మకోశప్రతీకాశంహృదయఞ్చాప్యభోముఖమ్”^౩ ఇ
 తిశు^౪ తేఃతత్సదృశితచ్ఛబ్దోహిగౌణః;-
 ౫౫౧౧. “హిరణ్యశ్శుక్లశ్చర్మరణ్యకేశః ఆప్రణభాత్సర్వ ఏవమవ
 ర్ణః”^౫ ఇతి, -దివ్యాజ్జవర్ణన ప్రకరణాననుగుణత్వఞ్చ;-
 ౫౫౧౨. “యఏషోక్షిణీపురుషోదృశ్యతే”^౬ ఇత్యుత్తరత్రాక్షిణీ
 నన్యాభిధాన్యమాన త్వాత్పునరుక్తిశ్చ;-
 ౫౫౧౩. “యఏషోత్తరక్షిణీపురుషోదృశ్యతే”^౭ ఇత్యేకస్త్రిన్నక్షి
 ణిఉపాసనవిధానాత్, -
 ౫౫౧౪. “యఏషఏతస్త్రిన్మణ్డలేపురుషోయశ్చాయన్దక్షిణేక్షన్”
^౮ ఇతిబృహదారణ్యకేదక్షిణస్యాక్షిణిఉపాసనస్థానత్వవి
 ధానాత్ “అక్షిణీ” ఇతిద్వితీయచనానుపపత్తిశ్చేతి.-

౧॥ థాతు - భావ - పవ - ఆస్మ. ౨॥ ఆర - ర - ౨౪. ౩॥ తై - నా - ౧౧. ౪॥
 ఛా - ఉ - ౧ - ౬ - ౭. ౫॥ ఛా - ఉ - ర - ౫ - ౧. ౬॥ ఛా - ఉ - ౧ - ౭ - ౫. ౭॥
 బృ - ఉ - ౭ - ౫ - ౧.

వ్యా-౧ - పాఠాధ్యాహార్యమ్-౯ - ౧౦. ౨ - తత్సదృశేతత్సాదృశ్యోహిగౌణః -
 ౮ - ౧౦.

౫౫౧౫. తస్మాత్, అస్యవాక్య స్యా సానకస్థానవికారత్వమను
పపన్నమ్.

౫౫౧౬. [కపిః].-మరగటః.-తస్య[ఆసమ్]సృష్టమ్ఇతి,-

౫౫౧౭. మరగటపృష్ఠసామ్యముచ్యతఇతి, యత్ తదయు క్తమ్:-

౫౫౧౮. మరగటపృష్ఠం, పుణ్డరీకఞ్చ ఉపమాద్వయమ్?,

౫౫౧౯. ఉత ఏకోపమా?;-

౫౫౨౦. తత్రఉపమాద్విత్యమయు క్తమ్:-

౫౫౨౧. స్వతఃప్రాప్తసామానాధికరణ్యపరిత్యాగప్రసక్తాత్:-

౫౫౨౨. శ్లోఘ్యాభ్యంతయానిర్వాహే సంభవత్యపి, హీనోప [15]
మాశ్రయణాయోగాచ్చ.

౫౫౨౩. యద్యేకోపమా?,

౫౫౨౪. తథాసతి, మరగటపృష్ఠసదృశపుణ్డరీకసదృశే ఇత్యుక్తం
స్యాత్;-

౫౫౨౫. తదాః“కప్యాస”శబ్దస్య గౌణతాస్యాదితి. [15]

౫౫౨౬. “కప్యాసమ్” - ఈషద్వికసితమితియద్యుచ్యేత, త
త్రాథౌ చిత్వమస్త్యేవ;

౫౫౨౭. తథాపి, అవయవశక్త్యరూఢ్యావా ఈషద్వికాసవా
చిత్వం నాస్తీతి తదవ్యయం క్తమితి.

౫౫౨౮. ఏవమర్థత్రయ స్యాప్యనుపపత్తేః, [20]

౫౫౨౯. ఉపపన్నమర్థత్రయం వివక్షితం భగవతా భాష్యకారేణ
(గమ్భీరామ్భుః) ఇత్యాది.

౫౫౩౦. కంపిబతీతి[కపిః].- ఆదిత్యః, తేన అస్య తేషీప్య తేపికా
స్యత[ఇతి కప్యాసమ్];

౫౫౩౧. తదాహ వాక్యకారః:-“ఆదిత్యక్షిప్తం వాశ్రీమత్త్వా [25]
త్” ఇతి.

౫౫౩౨. తత్ర ఆదిత్యః స్వకీరణేన వికాసయతి; [త్యుక్తమ్.

౫౫౩౩. అతోఘటకం కిరణమపి స్వీకృత్య (రవికరవికసిత-) ఇ

౫౫౩౪. కంపిబతీతి [కపిః].-నాశమ్; తస్మిన్నాస్త ఇతి [కప్యాసమ్],

౫౫౩౫. అపచితాదపి పద్మాత్, నాశస్థస్య పుణ్డరీకస్య శోభా [5]

తిశయోస్తీతి సోత్రవివక్షితః.

౫౫౩౬. సనాశమప్యన్త్యలితమమ్బుజం క్లాసంస్యాదితి తద్వ్యా

వృత్త్యర్థముచ్యతే (సుమృష్టనాశ-) ఇతి.

౫౫౩౭. అథాన్తరముచ్యతే (గమ్భీరావస్థస్సముదాహిత-) ఇతి.

౫౫౩౮. కమ్.-జలమ్ * అసభువిః" అపి పూర్వకః, [10]

౫౫౩౯. "వష్టివాగురిరల్లోపమవాప్యోరుపసర్గయోః" ఇతి వ

చనాత్ అపేరత్రాల్లోపః;-

౫౫౪౦. [కప్యాసమ్].- సలిలే విద్యమానమిత్యుక్తం భవతి.-

౫౫౪౧. ఏవమ్, వాక్యకారోక్తార్థత్రయకథనేన "తస్య యథాక

ప్యాసంపుణ్డరీకమేవ మక్షిణీ" 3 ఇతి శ్రుతివాక్యం [15]

వ్యాఖ్యాతం భవతి.

౫౫౪౨. "రావగకమలపత్రాక్షః" ౪ "పుణ్డరీకపలాశాభ్యాం వి

ప్రకీర్ణమివోదకమ్" ౫ "ప్రసన్నవదనంచారుపద్మవత్రో

పమేక్షణమ్" ౬ "త్వత్తగకమలపత్రాక్ష" ౭ ఇత్యాదిభిః

పద్మపత్రసామ్యకథనాత్, [20]

౫౫౪౩. పుణ్డరీకస్య దళాభ్యామేవ సామ్యమితి దర్శయితుం (దళ)

శబ్దః ప్రయుక్తః.

౫౫౪౪. యథా, "పుణ్డరీకమేవ మక్షిణీ" ౩ ఇత్యుక్తే పుణ్డరీకాదధిక

గుణనివృత్తిగ్తాభూదితి (అయత) శబ్దప్రయోగః.

౫౫౪౫. [ఏవమ్] ఇతి సామాన్యేన పుణ్డరీకధర్మేష్వతిదిష్టేషు [25]

తద్గతదోషాతిదేశోమాభూదితి (అమల) శబ్దః.

౧॥ థాతు-భ్యా-శా-పర. ౨॥ సి-కౌ-అవ్య-౫౨-పుటమ్. ౩॥ థా-ఉ-౧-౬-౭. ౪॥ రా-
శు-౩౫-౮. ౫॥ రా-శు-౩౩-౪. ౬॥ వి-పు-౬-౭-౮౦. ౭॥ గీ-
౧౧-౨.

వ్యా-౧-అత్రఘటకం-౯-౧౦. ౨-అత్రత్రుటితాదపిపద్మనాశ-౯-౧౦.
౩-పత్రనిశేక్షణమ్-౧-౨.

(౧౭౩౦.) సుభూతిలలాటః, - సునాసః, - సుస్థితాధరవిమ్రీమః, -

(౧౭౩౧.) సురుచిరకోమళగణ్ఠః, -

(౧౭౩౨.) కమ్బుగ్రీవః, -

(౧౭౩౩.) సమన్నతావస్థావిశ్మయచారురూపదివ్యకర్ణకిసలయః, - [5]

(౧౭౩౪.) పీనవృత్తాయతభుజః, -

(౧౭౩౫.) చారుతరాతామక్రతలానురక్తాబ్జలీభిరలక్ష్మితః, - తనుమ
ధ్యః, - విశాలవక్షస్థలః, -

౫౫౪౬. ఏవమధికగుణాన్వయందోషరాహిత్యభ్యాభిప్రేత్యాభి
యుక్తైరుక్తమ్: - “అదీర్ఘమప్రేమదుఃఖుంతుణోజ్జ్వలం
నచోరమన్తకరణస్యపశ్యతామ్ - అనుజ్ఞనంబంనుకథం
నిదర్శనం! వనాదినాథస్యవిశాలయోర్ద్వశోః”^౧ ఇతి.

(౧౭౩౦) ౫౫౪౭. “నారాయణనమస్తేస్తుపుణ్డరీకాయతేక్షణ- సుభూల
లాటసునససుస్థితాధరవిమ్రుమః”^౨ ఇతిజితస్తోత్రవిశేష
ణాన్వేషోక్తాని, - (సుభూలలాటః) ఇత్యాదీనా. [15]

(౧౭౩౧) ౫౫౪౮. (సురుచిరకోమళగణ్ఠః) ఇత్యాదివిశేషణానామపిమూల
భూతవచనానిభగవచ్చాస్త్రపురాణాదిమద్రప్రవ్యాని
౫౫౪౯. “సుకపోలమ్”,^౩ ఇతిపరాశరః.

(౧౭౩౨) ౫౫౫౦. “కమ్బుగ్రీవోమహాహనుః”^౪ ఇతివచనమభిప్రేత్య (క
మ్బుగ్రీవః) ఇత్యుక్తమ్. [20]

(౧౭౩౩) ౫౫౫౧. (కర్ణకిసలయః). - కర్ణపాశః.

(౧౭౩౪) ౫౫౫౨. (పీనవృత్తాయతభుజః), - “పీనవృత్తాయతభుజస్త్రీవత్సృ
తలక్షణ”^౫ ఇతిజితస్తావచనమ్.

(౧౭౩౫) ౫౫౫౩. (విశాలవక్షస్థలః) “మహారాసోమహేష్వసః”^౬
ఇతివచనమ్. [25]

౧|| సున్దర - ౨ - ౪౩. ౨|| ౪ - జి - ౬, ౩|| వి - పు - ౬ - ౭ - ౮౦. ౪|| ౮ -
బా - ౧ - ౯. ౫|| ౪ - జి - ౭. ౬|| రా - బా - ౧ - ౧౦.

మూ - ౧ - సునయనః - ౨. ౨ - విశంబితాశకభార్యకర్ణ - ౧.

వ్యా - ౧ - నీలాద్రి - ౯ - ౧౦. ౨ - నా - ౪ - ౫ - ౯౯.

(౧౭౩౭.) సమవిభక్తసర్వాజ్ఞః-

(౧౭౩౮.) అనిర్దేశ్యదివ్యరూపసంహననః-

(౧౭౩౯.) స్నిగ్ధవర్ణః-

(౧౭౪౦.) ప్రబుద్ధపుణ్డరీకచారుచరణయుగళః-

[5]

(౧౭౪౧.) స్వానురూపవీతామృరధరః-

(౧౭౪౨.) అమలకిరీట కుణ్డల హార కాస్తుభ కేయూర కటక నూపురోదరబ

ద్ధనాద్యపరిమితాశ్చర్యానన్తదివ్యభూషణః-

(౧౭౩౭) ౫౫౫౪. (సమవిభక్తసర్వాజ్ఞః).- “సమస్సమవిభక్తాజ్ఞః” ౧

ఇతివచనమ్.

[10]

(౧౭౩౮) ౫౫౫౫. (దివ్యరూపసంహననః) ఇతి.- “రూపసంహననలక్ష్మీ
మ్”^౨ ఇతి.

[మ,

౫౫౫౬. (రూపసంహనన) న్నామ, సర్వాజ్ఞానాం సంక్షేపే చిత్వ

౫౫౫౭. అభిరూపవిరూపాణామజ్ఞానాం హి సంక్షేపే నోచితః;-

౫౫౫౮. సర్వాజ్ఞానామప్యభిరూపత్వాదన్యోన్యసంక్షేపః [15]

సదృశఇతి (సంహనన) శబ్దార్థః.

(౧౭౩౯) ౫౫౫౯. (స్నిగ్ధవర్ణః).- “స్నిగ్ధవర్ణః ప్రతాపవాన్”^౩ ఇతి.

(౧౭౪౦) ౫౫౬౦. (ప్రబుద్ధపుణ్డరీకచారుచరణయుగళః) ఇతి.- “త్వత్పాద
కమలాదన్యత్”^౪ ఇతి.

(౧౭౪౧) ౫౫౬౧. (స్వానురూపవీతామృరధరః) ఇతి.- “తస్య మహార”^౫
జతంవాసః”^౬ ఇతి శ్రుతిః.

(౧౭౪౨) ౫౫౬౨. “ధ్యేయస్సదాసవిత్సమణ్డలమధ్యవర్తి నారాయణస్సర
సిజాసనసన్నివిష్టః

కేయూరవాన్ మకరకుణ్డలవాన్ కిరీటీహరీహిరణ్మయ వ

పుర్ణతశ్శత్రుచక్రః”^౭ ఇతి త్యాద్యుక్తవిశేషణాన్య [25]

చ్యుతేః- (అమలకిరీట-) ఇతి.

౧॥ రా - సు - ౩౫ - ౧౬. ౨॥ రా - ఆర - ౧ - ౧౩. ౩॥ రా - సు - ౩౫ -

౧౬. ౪॥ ౧ - జి - ౧౦. ౫॥ బృ - ఉ - ౪ - ౩ - ౬. ౬॥ బృహత్పరాశరస్మృ - ౫.

వ్యా - ౧ - సర్వ - ౧ - ౨ - ౯ - స. ౨ - ఆది - ౪ - ౫ - స.

- (౧౭౪౩.) శబ్దచక్రగదాసిశార్ఙ్గశ్రీవత్సవనమాలాబహుతః,-
 (౧౭౪౪.) అనవధికాతిశయసాన్దర్యాహృతాశేషమనోదృష్టివృత్తిః,-
 (౧౭౪౫.) లావణ్యామృతపూరితాశేషచరాచరభూతజాతః,-
 (౧౭౪౬.) అత్యద్భుతాచింత్యనిత్యయావనః,- [5]
 (౧౭౪౭.) పుష్పహాససుకుమారః,-
 (౧౭౪౮.) పుణ్యగన్ధవాసితానన్దగన్ధరాళః,-
 (౧౭౪౯.) త్రైలోక్యాక్రమణప్రవృత్తగమ్భీరభావః,
 (౧౭౫౦.) కరుణానురాగ మధురలోచనావలోకితాశ్రితవర్ణః,- పురుషవరో
 దృశ్యతే- [10]
 (౧౭౫౧.) సః,-

౫౫౬౩. (అమల)శబ్దేన అప్రాకృతత్వంవివక్షితమ్.

- (౧౭౪౪) ౫౫౬౪. (అనవధిక-) ఇతి- “యాపాదార్యగుణైఃపుంసాందృష్టి
 చిత్తాపహారిణమ్”^౧ ఇతివచనమ్.

౫౫౬౫. (సాన్దర్య)మ్- అవయవశోభా. [15]

- (౧౭౪౫) ౫౫౬౬. (లావణ్య)మ్- సముదాయశోభా.
 (౧౭౪౬) ౫౫౬౭. (అత్యద్భుత-) ఇతి- యువాకుమారః, “యఃపూర్వాయ
 వేదసేనవీయసే”^౨ ఇతిశ్రుతిః.

- (౧౭౪౭) ౫౫౬౮. (పుష్పహాససుకుమారః) ఇతి- “సాకుమార్యంసువేషతా
 మ్”^౩ ఇతివచనమ్. [20]

- (౧౭౪౮) ౫౫౬౯. (పుణ్యగన్ధ) ఇతి “సర్వగన్ధస్సర్వరసః”^౪ “తస్యైవ
 సంపత్త్యనమానగన్ధి”^౫ ఇతి.

- (౧౭౪౯) ౫౫౭౦. (త్రైలోక్య-) ఇతి- “సముద్రఇవగామ్భీర్యే”^౬ ఇతి.

- (౧౭౫౦) ౫౫౭౧. (కరుణా-) ఇతి- “కరుణాపూర్ణదృష్టిభ్యాం దీనమామ
 వలోకయ”^౭ ఇతి. [25]

౫౫౭౨. ఏవమ్- యఏషోన్తరాదిత్యే”^౮ ఇత్యాదివాక్యస్యార్థః
 క్తః. [(సః) ఇతి.

- (౧౭౫౧) ౫౫౭౩. ఏతద్విషయస్య *సూత్రస్య ప్రతిజ్ఞాఙ్గస్యార్థ మాహ

౧॥ రా-అయో-౩-౨౯. ౨॥ అ-అష్ట-౪-౨౯. ౩॥ రా-అర-౧-౧౩. ౪॥
 ఛా-ఉ-౩-౧౪-౪. ౫॥ రా-సు-౩౬-౨౮. ౬॥ రా-బా-౧-౧౭. ౭॥
 ౮-జి-౧౨. ౮॥ ఛా-ఉ-౧-౬-౬. *౧-౧-౨౧.

(౧౭౫౨.) నిఖిలజగదుదయవిభవలయవీలః,-

(౧౭౫౩.) నిరస్తసమస్తహేయః, సమస్తకల్యాణగుణనిధిః,-

(౧౭౫౪.) స్వేతరసమస్తవస్తువిలక్షణః,- పరమాత్మా-పరం బ్రహ్మ-నారాయణః"ఇత్యవగమ్యతే. [5]

(౧౭౫౫.) "తద్ధర్మోపదేశాత్"-^౧

(౧౭౫౬.) "సపషసర్వేషాం లోకానాం మీశః సర్వేషాం కామానామ్" ౨

"సపషసర్వేభ్యః పాప్తభ్యఉదితః" ౩ ఇత్యాదిదర్శనాత్,

(౧౭౫౭.) తస్యైతేగుణాః,- "సర్వస్యవశీసర్వస్యేశానః" ౪ "అపహతపాష్టావిజరః" ఇత్యాది "సత్యసజ్జలః" ౫ ఇత్యన్తమ్ "విశ్వతఃపరమం నిత్యమ్ - విశ్వం నారాయణం హరిమ్" ౬ "పశం విశ్వస్యాత్మేశ్వరమ్" ౭ ఇత్యాదివాక్యప్రతిపాదితాః.

(౧౭౫౮ ౫౫౭౪. (నిఖిలజగత్ -) ఇతిపదేన అనన్తవల్ల్యుక్తజగత్కారణత్వం వివక్షితమ్,

౫౫౭౫. "యశ్చ సావాదిత్యే" ౮ ఇతితత్ప్రహిజగత్కారణ [15]

ణస్య అదిత్యాన్తర్వర్తిత్వముక్తమ్.

(౧౭౫౯) ౫౫౭౬. (నిరస్త-) ఇతి "సర్వేభ్యః పాప్తభ్యఉదితః" ౩ ఇత్యస్యార్థోవివక్షితః.

(౧౭౬౦) ౫౫౭౭. హేయప్రతిభటత్వాత్ కల్యాణగుణవత్త్వాచ్చ (స్వేతరసమస్తవస్తువిలక్షణ-పరమాత్మ - పరంబ్రహ్మ- [20] నారాయణ) శబ్దాః సామాన్యవిశేషశబ్దాః.

౫౫౭౮. పవమ్ సూత్రస్య ప్రతిజ్ఞాఖండో వ్యాఖ్యాతః.

(౧౭౬౧) ౫౫౭౯. కుత ఇత్యత్రాహ "తద్ధర్మోపదేశాత్" - ఇతి.

(౧౭౬౨) ౫౫౮౦. తద్వ్యాచక్షే ("సపషః") ఇతి.

౫౫౮౧. సర్వలోకేశ త్యాదిగుణాహి శ్రూయస్తే?,- [ఇతి.- [25]

(౧౭౬౩) ౫౫౮౨. తతః కిం పరమాత్మత్వస్యేత్యత్రాహ (తస్యైతేగుణాః)

౫౫౮౩. (తస్యైతేగుణాః), ... (ఇత్యాదివాక్యప్రతిపాదితాః)

ఇత్యన్వయః.

(౧౭౫౦.) వాక్యకారశ్చైతత్ సుస్పష్టమాహ:-

(౧౭౫౧.) “హిరణ్మయపురుషోద్వ్యత్యతే”^౧ ఇతి “ప్రాజ్ఞః సృష్ట్యాన్తరస్యాత్ - లోకకామేశోపదేశాత్ - తథోదయాత్వాన్మనామ్”^౨ ఇత్యాదిసా. [౩]

(౧౭౫౦.) తస్యచరూపస్య అనిత్యతాది, - వాక్యకారేణైవ ప్రతిష్ఠిత్వమ్, -

(౧౭౫౧.) “స్యాద్ద్రూపంకృతకమనుగ్రహార్థమ్” తచ్చైతసాంబిశ్వర్యాత్”^౩ ఇతి; [ర్వపక్షంకృత్యా,

(౧౭౫౨.) ఉపాసితురనుగ్రహార్థః పరమపురుషస్యరూపసంస్కృతాః ఇతిపూ

(౧౭౫౦) ౫౫౦౪. (వాక్యకారశ్చైతత్ -) ఇతి. [16]

(౧౭౫౧) ౫౫౦౫. (“ప్రాజ్ఞ”) శబ్దేన, “బ్రహ్మణావిపశ్చితా”^౪ ఇత్యుక్తంవిపశ్చిత్త్వముక్తమ్.

౫౫౦౬. (“సర్వాన్తర”) శబ్దేన, “అవ్యోన్తరతత్త్వానప్రమాయః”^౫ ఇత్యుక్తార్థోవివక్షితః. [౮.]

౫౫౦౭. (“లోకకామేశోపదేశాత్”) - లోకకామేశతోపదేశా

౫౫౦౮. (“తథోదయాత్వాన్మనామ్”) - “సపషసర్వేభ్యఃపాష్యభ్యఉదితః”^౬ ఇత్యుక్తాదిత్యర్థః.

౫౫౦౯. ఏవమ్, ఆదిత్యాన్తర్వర్తి నోరూపవత్త్వాజ్ఞీవత్వమాశంక్య (రూపస్య) అప్రాకృతత్వాత్పరమాత్మత్వం సిద్ధాంతి తమ్ “అన్తః”^౭ ఇత్యాదిసూత్రేవాక్యకారగ్రాహే. [౧౦]

(౧౭౫౦) ౫౫౧౦. రూపస్య అనిత్యత్వప్రాకృతత్వ శంకావ్యావృత్త్యర్థమాహ (తస్యచ-) ఇతి.

(౧౭౫౧) ౫౫౧౧. పూర్వపక్షవాక్యమిదమ్ (“స్యాద్ద్రూపమ్”) ఇత్యాది.

౫౫౧౨. ^౧ (“తచ్చైతసామ్”) - ఉపాసకానామ్, (“అనుగ్రహార్థమ్”) (“బిశ్వర్యాత్”) - స్వతంత్రశక్త్యా, (“రూపం”^{౨౫}) కృతకమ్”) (“స్యాత్”) ఇత్యర్థః.

(౧౭౫౨) ౫౫౧౩. వాక్యస్వార్థమాహ (ఉపాసితుః) ఇతి.

౧॥ ఛా - ఉ - ౧ - ౬ - ౬. ౨॥

౩॥

౪॥ తై - ఆ - ౨ -

౧ - ౨. ౫॥ తై - ఆ - ౨ - ౫ - ౨. ౬॥ ఛా - ఉ - ౧ - ౬ - ౭. ౭॥ బ్ర - సూ - ౧ - ౧ - ౨౧.

మూ. ౧ - స్యాత్తద్రూపం - ౧౧ - ౧౨. ౨ - తచ్చైతసానాం - ౮ - ౧౨.

వ్యా. ౧ - గ్రన్థైరుపాస్య స్యానిత్య - ౯ - ౧౦. ౨ - తచ్చైతసానామ్ - ౯ - ౧౦.

(౧౭౬౩.) “రూపంవాఽతీన్ద్రియమన్తఃకరణప్రత్యక్షనిర్దేశాత్” ఇతి;-

(౧౭౬౪.) యథా, జ్ఞానాదయఃపరస్యబ్రహ్మణఃస్వరూపతయానిర్దేశాత్
స్వరూపభూతాగుణాః;

(౧౭౬౫.) తథా, ఇదమపిరూపమ్, శ్రుత్యా స్వరూపతయానిర్దేశాత్ స్వ [5]
రూపభూతమిత్యర్థః.

(౧౭౬౬.) భావ్యకారేణైతద్వాద్యభ్యాతమ్:-

(౧౭౬౭.) “అజ్ఞానైవవిశ్వసృజోరూపమ్,-

(౧౭౬౮.) తత్తునచతుషాగ్రాహ్యమ్, మనసాత్వకలుషేణసాధనాన్తరవ.
తాగృహ్యతే;- [తేః; [10]

(౧౭౬౯.) నచతుషాగృహ్యతే, నాపివాచా, మనసాతువిశుద్ధేన” ఇతిశ్రు

(౧౭౭౦.) నన్యరూపాయాదేవతాయా రూపముపదిశ్యతే,-

(౧౭౭౧.) యథాభూతవాదిహిశాస్త్రమ్;-

(౧౭౭౩) ౫౫౯౪. (“రూపంవా”-) ఇత్యాదిసిద్ధాంతవాక్యమ్.

(౧౭౭౪) ౫౫౯౫. తత్తత్పర్యమాహ (యథా-) ఇతి. [15]

౫౫౯౬. (స్వరూపతయా).- స్వరూపనిరూపకధర్మతయా, స్వా
భావికత్వేనేత్యర్థః.

(౧౭౭౬) ౫౫౯౭. ద్రమిడాచార్యైర్వాద్యభ్యాతమిత్యాహ (భావ్య-) ఇతి.

(౧౭౭౭) ౫౫౯౮. (“అజ్ఞానా”)- అవ్యవధానేన, స్వాభావికమిత్యర్థః.

(౧౭౭౮) ౫౫౯౯. ఐన్ద్రిజాలికవస్తువత్ మాయాకృతమితిశబ్దావ్యా [20]

వృత్త్యర్థమాహ (“తత్తు”-) ఇతి.-

౫౬౦౦. మిథ్యాభూతందుష్టేన్ద్రియగ్రాహ్యమ్, అదుష్టకరణ

గ్రాహ్యత్వశ్రవణాత్పరమార్థభూతమిత్యభిప్రాయః.

(౧౭౭౦) ౫౬౦౧. పారమార్థ్యమేవోపపాదయతి (“నహి”-) ఇతి.

(౧౭౭౧) ౫౬౦౨. అరూపాయాః పాపోపదేశగతమిత్యత్రాహ (“య [25]
థాభూతవాది”-) ఇతి.-

(౧౭౭౨) “మహారజతంవాసః”^౧ “వేదాహమేతంపురుషంమహాన్తమ్- ఆది
త్యవర్ణన్తమసఃపరస్తాత్”^౨ ఇతిప్రకరణాన్తరనిర్దేశాచ్చసాక్షి
ణః”ఇత్యాది నా.

(౧౭౭౩) “హిరణ్మయఇతిరూపసామాన్యాత్-చంద్రముఖవత్”^౩, - [౩]

(౧౭౭౪) “నమయడత్రవికారమాదాయప్రయుజ్యతే, - అనారభ్యత్వాదా
త్తనః”^౪ ఇతి.

(౧౭౭౫) యథా, జ్ఞానాదికల్యాణగుణానన్త్యనిర్దేశాత్, అపరిమితకల్యా
ణగుణవిశిష్టంపరంబ్రహ్మాత్వవగమ్యతే;

(౧౭౭౬) ఏవమ్, “ఆదిత్యవర్ణమ్”^౫ “పురుషమ్”^౬ ఇత్యాదినిర్దేశాత్, - [౧౦]

(౧౭౭౭) స్వాభిమతస్సానురూపకల్యాణతమరూపః,-

(౧౭౭౮) ౫౬౦౩. (“వేదాహమేతమ్”) ఇత్యాది- (“ఆదిత్యవర్ణమ్”) ఇ
తిపదే తాత్పర్యమ్. [న్వయః.

౫౬౦౪. (ఇత్యాదినా) (భాష్యకారేణ... వ్యాఖ్యాతమ్) ఇత్య

(౧౭౭౯) ౫౬౦౫. (“హిరణ్మయః”) ఇతివికారవాచిత్యబ్రహ్మతత్వత్రవణాత్కృతకం
రూపమితిశబ్దావ్యావృత్త్యర్థంవాక్యమాహ (“హి
రణ్మయః”) ఇతి.

౫౬౦౬. (“రూప”) మ్- షష్ట్యల్పమ్.

(౧౭౮౦) ౫౬౦౭. తస్యభాష్యగ్రన్థమాహ (“నమయడత్ర”) ఇతి.

౫౬౦౮. (“వికారమాదాయ”) - వికారార్థమస్త్రీకృత్య. [౧౧]

౫౬౦౯. (“అనారభ్యత్వాదాత్తనః”) ఇతి- విగ్రహవిశిష్టస్వా
త్తనః (అనారభ్యత్వా) దిత్యర్థః.

(౧౭౮౧) ౫౬౧౦. పూర్వమ్ (“రూపంవాఽతీద్రియమ్”) ఇత్యాదివాక్యో
పాదానేసజ్జగిహేణోక్తమర్థంభాష్యగ్రన్థానన్తరంవి
స్తరేణాహ (“యథా”) ఇతి. [౧౨]

(౧౭౮౨) ౫౬౧౧. (కల్యాణతమరూపః) ఇత్యనేన, “తత్తేకల్యాణతమం
రూపంపశ్యామి”^౭ ఇతిశ్రుతిస్సాన్నిరితా.

- (౧౭౭౮.) పరబ్రహ్మభూతః పురుషోత్తమోనారాయణఇతిజ్ఞాయతే.
 (౧౭౭౯.) తథా, “అస్మేశానా”^౧, “హి”^౨ శ్చ తేలక్ష్మీశ్చ”^౩, “సదాపశ్యన్తి
 సూరయః”^౪, “తమసంపరస్తాత్”^౫, “క్షయంతమస్యరజసంపరా
 కే”^౬ ఇత్యాదీనా, పత్నీపరిజనస్థానాదీనాం నిర్దేశాదేవతతైవస
 స్తీత్య పగమ్యతే;
 (౧౭౮౦.) యథాహభాష్యకారః, “యథాభూతవాదిహిశాస్త్రమ్”^౭ ఇతి.
 (౧౭౮౧.) ఏతదుక్తంభవతి:-

- (౧౭౭౮) ౫౬౧౨. “ఆదిత్యవర్ణమ్”^౮ ర ఇతిశ్రుతిఃపురుషవిషయా,
 ౫౬౧౩. అతః, (పురుషోత్తమ) శబ్దః. [10]
 ౫౬౧౪. సపవబ్రహ్మేతిదర్శయితుం (పరబ్రహ్మ) శబ్దః.
 ౫౬౧౫. విశేషవాచీ (నారాయణ) శబ్దః.
 ౫౬౧౬. యథా, జ్ఞానాదికల్యాణగుణాః ప్రామాణికత్వాదభ్యు
 పగమ్యంతే,
 ౫౬౧౭. తథా, రూపమపిప్రామాణికత్వాదక్షీకార్యమిత్యర్థః. [15]
 (౧౭౭౯) ౫౬౧౮. ఏవమ్, “వాక్యకారభాష్యకారగ్రన్థయోఃదివ్యరూపస
 మర్థనమ్, -పత్నీపరిజనాదేరపిప్రదర్శనార్థమ్ తుల్యన్యా
 యత్వాత్” ఇత్యభిప్రేత్యాహ (తథా-) ఇతి.
 (౧౭౮౦) ౫౬౧౯. కథంతత్రావగతమిత్యత్రాహ (యథా-) ఇతి.
 (౧౭౮౧) ౫౬౨౦. “ప్రామాణికత్వాద్గుణాభ్యుపగమవత్ రూపమభ్యుః [20]
 పేతవ్యమితోహ్యుక్తమ్!,-
 ౫౬౨౧. తస్మి, గుణానపివయం నాభ్యుపగచ్ఛమః” ఇత్యత్రాహ
 (ఏతదుక్తంభవతి-) ఇతి.-
 ౫౬౨౨. “ప్రమాణసిద్ధత్వాద్భ్రష్టాణస్వరూపమభ్యుపగమ్యతే,
 ౫౬౨౩. సర్వజ్ఞత్వే సర్వశక్తిత్వవిశ్వావభాసకత్వాది సద్గుణా
 శ్చోపగంతవ్యాః ప్రామాణికత్వావిశేషాత్,
 ౫౬౨౪. తథారూపపరిజనాదీన్యపి” ఇత్యర్థః

౧॥య-వె-౪-౭-౩౯. ౨॥ పు-సూ-౨౪. ౩॥ ౪కా-౨-౨౯. ౪॥ పు-సూ-

౨౦. ౫॥ ౬॥

మూ - ౧ - నా - ౧ - ౧౧ - స. ౨ - తతైవ - ౧౨ - స. ౩ - తథాహ - ౧.

వ్యా. ౧ - శబ్దవాచ్యస్స ఏవ - ౩ - ౪ - ౫. ౨ - పగవ్యుక్తమ్ - ౨. ౩ - హి - ౯ - స.

(౧౭౮౨) యథా, “సత్యంజ్ఞానమనంత్రంబ్రహ్మ”^౧ ఇతి నిర్దేశాత్, పరమాత్మస్వరూపమ్, సమస్తహేయప్రత్యసీకానంతైకతానతయాఽపరిచ్ఛేద్యతయాచసకలేతరవిలక్షణమ్;-

(౧౭౮౩.) తథా, “యస్సర్వజ్ఞః సర్వవిత్”^౨ “పరాస్యశక్తిర్విచైవశూన్యతే స్వాభావికీజ్ఞానబలక్రియాచ”^౩ “తమేవభాస్తమనుభాతి సర్వంతస్యభాసాసర్వమిదంవిభాతి”^౪ ఇత్యాదినిర్దేశాత్,

(౧౭౮౪.) నిరతిశయాసంఖ్యేయాశ్చగుణాఃసకలేతరవిలక్షణాః:-

(౧౭౮౫.) తథా, “ఆదిత్యవర్ణమ్”^౫ ఇత్యాదినిర్దేశాత్, రూపపరిజనస్థానాచయశ్చసకలేతరవిలక్షణాః, - స్వాసాధారణాః, - అనిర్దేశ్యస్వ [10] రూపస్వభావాఃఇతి.

(౧౭౮౬.) వేదాః ప్రమాణశ్చేత్,

(౧౭౮౭) ౫౬౨౫. (సకలేతరవిలక్షణాః) ఇత్యనేన ప్రకృతిప్రాకృతవైలక్షణ్యమ్.

౫౬౨౬. ప్రాకృతేషుపదార్థేషుచతుర్ముఖాదీనామవ్యభిమా [15] నోస్తీతితద్వ్యావృత్త్యర్థమ్ (స్వాసాధారణాః) ఇత్యుక్తమ్.

౫౬౨౭. ఇయత్తారాహిత్యమ్, ఔజ్వల్యాదిగుణోత్పన్నత్వ (అనిర్దేశ్య-) ఇత్యాదిపదేనోక్తమ్.

౫౬౨౮. తత్రాయమచోద్యపరిహారఃఅథాత్పిద్యః:- [20]

౫౬౨౯. “రూపస్యభోగ్యతమత్వేస్వరూపస్యనిరతిశయభోగ్యత్వవైకల్యంస్యాత్” ఇతిచేన్న:-

౫౬౩౦. “స్వరూపస్యభోగ్యతమత్వమ్, స్వసమ్మర్థినోపిభోగ్యతమత్వావహమితి, - స్వరూపభోగ్యత్వపూర్తిరేవ” ఇతి.

(౧౭౮౮) ౫౬౩౧. అర్థవాదాదేస్సాన్విర్ధేతాత్పర్యాభావాత్ బ్రహ్మ [25] స్వరూపమపినాభ్యుపగతమితిపూర్వమీమాంసకశక్తాయామాహ (వేదాఃప్రమాణశ్చేత్-) ఇతి.

౧॥ తై - ఆ - ౧ - ౧. ౨॥ ము - ఉ - ౨ - ౨ - ౭. ౩॥ శ్వే - ఉ - ౬. ౪॥ క - ఉ - ౨ - ౫ - ౧౫. ౫॥ పు - సూ - ౨౦.

- (౧౭౮౭.) విధ్యర్థవాదమస్త్రగతంసర్వం అపూర్వమ విరుద్ధమర్థజాతం
యథావస్థితమేవబోధయన్తి.
- (౧౭౮౮.) ప్రామాణ్యఞ్చ వేదానామ్, "ఔత్పత్తికస్తతశ్చబ్రహ్మార్థేన సమ్మ
న్ధః" ఇత్యుక్తమ్; [5]
- (౧౭౮౯.) యథా, అగ్నిజలాదీనాంఔత్పత్తివిశక్తియోగస్సాన్వభావికః;
- (౧౭౯౦.) యథాచ, చతురాదీనామిన్ద్రియాణాంబుద్ధివిశేషజననశక్తిః
స్వాభావికీ;
- (౧౭౯౧.) తథా, శబ్దస్యాపిబోధకత్వశక్తిస్సాన్వభావికీ.
- (౧౭౯౨.) నచ, "హస్తచేష్టాదివత్ సజ్జేతమూలంశబ్దస్యబోధకత్వ [10]
మ్" ఇతివక్తుంశక్యమ్,-
- (౧౭౯౩.) అనాద్యనుసంధానావిచ్ఛేదేపిసజ్జేతయిత్యుపురుషాజ్ఞానాత్ యా
నిసజ్జేతమూలాని, తానిసర్వాణిసాక్షాద్వాపరంపరయావా
జ్ఞాయన్తే.

(౧౭౯౪) ౫౬౩౨. (అపూర్వావిరుద్ధ) శబ్దాభ్యాంసాధకబాధకాభావో [15]
భిప్రేతః.

(౧౭౯౫) ౫౬౩౩. (ప్రామాణ్యఞ్చ -) ఇతి.-*చోదనాసూత్రేఅవధార
ణద్వయమస్తి "చోదనైవప్రమాణమ్, ప్రమాణమేవచో
దనా" ఇతి;-

౫౬౩౪. ప్రథమావధారణం*ప్రత్యక్షసూత్రేఽపాదితమ్; [20]

౫౬౩౫. ద్వితీయావధారణమ్ఔత్పత్తికసూత్రప్రతిపాద్యమి
త్యర్థః.

౫౬౩౬. ("ఔత్పత్తికః")- సత్తాప్రయుక్తః, నిత్య ఇత్యర్థః.

(౧౭౯౬) ౫౬౩౭. స్వాభావికత్వంవివృణోతి (యథా-) ఇతి.-స్పష్టమ్.

(౧౭౯౭) ౫౬౩౮. "బోధవ్యతిరిక్తకార్యకరత్వశక్తిస్సాన్వభావికీ, [25]

౫౬౩౯. బోధకార్యకరత్వస్తునస్వాభావికమ్" ఇతివిభాగమాశ
జ్యోతత్పరిహారాయాహ(యథాచ-) ఇతి.

(౧౭౯౮) ౫౬౪౦. హస్తచేష్టాదివత్ బోధకత్వాచ్ఛబ్దస్య సజ్జేతితత్త్వం
స్వాదిత్యత్రాహ (అనాది-) ఇతి.-

- (౧౭౯౦.) నచదేవదత్తాదిశబ్దవత్ కల్పయితుంయుక్తమ్,-
 (౧౭౯౧.) తేషుచసాత్మాద్వాపరంపరయావాసజ్ఞేతోజ్ఞాయతే;
 (౧౭౯౨.) గవాదిశబ్దానాస్తు అనాద్యనుసన్ధానావిచ్ఛేదేపిసజ్ఞేతా జ్ఞానాదేవబోధకత్వశక్తిస్సాన్వితాః;
 (౧౭౯౩.) అతః, అగ్న్యదీనాంబోజ్ఞ్యదిశక్తివత్, ఇద్రియాణాంబోధకత్వశక్తివచ్చు, శబ్దస్యాపిబోధకత్వశక్తిరాశ్రయణీయా.
 (౧౭౯౪.) ననుచ, ఇద్రియవత్ శబ్దస్యాపిబోధకత్వంసాన్వితాః;
 (౧౭౯౫.) సమృద్ధిగ్రహణంబోధకత్వాయకిమిత్వపేక్షతే;-
 (౧౮౦౦.) ⁴లిక్ష్మవత్ ఇత్యుచ్యతే;- [10]
 (౧౮౦౧.) యథా, జ్ఞాతసంబంధనియమంధూమాది, అగ్న్యదివిజ్ఞానజనకమ్;
 (౧౮౦౨.) తథా, జ్ఞాతసంబంధనియమశృబ్దోప్యర్థవిశేషబుద్ధిజనకః.
 (౧౮౦౩.) ఏవంతర్హి, శబ్దోప్యర్థ విశేషస్య లిక్ష్మమితి అనుమాన మేవ స్యాత్;-
 (౧౮౦౪.) నైవమ్:- శబ్దార్థయోఃసంబంధః బోధ్యబోధకభావపవ; [15]
 (౧౮౦౫.) ధూమాదీనాస్తుసమృద్ధాన్తరమితి తస్యసమృద్ధస్య జ్ఞానద్వారేణబుద్ధిజనకత్వమ్ ఇతివిశేషః.

౫౬౪౧. అనుసన్ధానవిచ్ఛేదాత్సజ్ఞేతయిత్య పురుషజ్ఞానమితి శాకాపరిహారార్థమ్, (అనాద్యనుసన్ధానావిచ్ఛేదేపి-) ఇత్యుక్తమ్. [20]

౫౬౪౨. “ (సజ్ఞేతయిత్యపురుష) జ్ఞానంసజ్ఞేతమూలత్వేప్రయోజకమ్, నబోధకత్వే” ఇత్యర్థః.

(౧౭౯౪) ౫౬౪౩. ఏవమ్, బోధకత్వాత్ సజ్ఞేతమూలత్వమాశంక్య పరిహృతమ్; [పరిహరతి (నచ-) ఇతి.

౫౬౪౪. శబ్దత్వాత్ దేవదత్తాదిశబ్దవత్సజ్ఞేతికత్వమాశంక్య

౫౬౪౫. అత్రశబ్దాముఖభేదపవపరిహారస్తుల్యః.

(౧౭౯౭) ౫౬౪౬. (అతః) ఇత్యాది, -స్పష్టమ్.

మూ - ౧ - తయిత్రజ్ఞానాత్ - ౧౨. ౨ - రవశ్యాశ్రయ - ౧. రేవాశ్రయ - ౧౧.
 ౩ - కజ్ఞేత్ - ౧౧. ౪ - లిక్ష్మదివత్ - ౧౧. ఇతిచేదవ్యతే - ౧. ౫ - కపివ - ౧౧.

వ్యా - ౧ - ఆది - ౩ - స. శబ్ద - ౧ - ౨ - స.

- (౧౮౦౬.) ఏవంగృహీతసమృద్ధిస్యబోధకత్వదర్శనాత్ అనుసన్ధానావిచ్ఛేదేపిసజ్జేతాజ్ఞానాత్ బోధకత్వశక్తిరేవేతినిశ్చయతే;
- (౧౮౦౭.) ఏవంబోధకానాంపద్మస్థాతానామ్ సంసర్గవిశేషబోధకత్వేన, వాక్యశబ్దాభిధేయానా ముచ్చారణక్రమోయత్ర పురుష [5] బుద్ధిపూర్వకః, తేపారుషేయాఃశబ్దాఃఇత్యుచ్యతే;
- (౧౮౦౮.) యత్రతు, ఉచ్చారణక్రమఃపూర్వపూర్వోచ్చారణక్రమజనితసంస్కారపూర్వకఃసర్వదాఅపారుషేయాస్తేచ వేదాఇత్యుచ్యతే;
- (౧౮౦౯.) ఏతదేవవేదానామపారుషేయత్వంనిత్యత్వఞ్చ-

- (౧౮౦౬) ౫౬౮౭. “బోధకత్వంస్వాభావికఞ్చేత్, వృత్తుత్తిగ్రహణ [10] సాపేక్షత్వమయుక్తమ్;-
౫౬౮౮. అతస్సాజ్జేతికమ్” ఇతిశబ్దానామామా (గృహీతసమృద్ధ్య-) ఇతి.-
౫౬౮౯. సమృద్ధిగ్రహణమపిసామగ్ర్యవ్రహ్మతమ్;
౫౬౯౦. యథా, చతురాదేరాలోకాద్యపేక్షత్వమ్, నబో [15] ధకత్వశక్తివిరోధి;
౫౬౯౧. తస్మాత్, స్వాభావికీబోధకత్వశక్తిరిత్యర్థః.
౫౬౯౨. “సమృద్ధిగ్రహణసాపేక్షత్వాత్ శబ్దోపలిక్తంస్యాత్” ఇతిచేన్న;-
౫౬౯౩. జన్యజనకభావసమృద్ధాన్తరజ్ఞానసాపేక్షంలిక్తమ్; [20]
౫౬౯౪. శబ్దార్థయోఃబోధ్యబోధకభావసమృద్ధిపవజ్ఞాతవ్యఇతిలిక్తశబ్దయోర్ధేదః.
- (౧౮౦౭) ౫౬౯౫. సర్వశబ్దానాంబోధకత్వశక్తిస్సాభావికీచేత్,
౫౬౯౬. లోకికవైదికవిభాగగణధమిత్యత్రాహ (ఏవమ్.) ఇతి.
- (౧౮౦౯) ౫౬౯౭. “స్మృతిపూర్వకత్వేపి, ఉచ్చారణస్యపురుషాధీన [25] త్వత్కథం వేదస్యాపారుషేయత్వమ్” ఇత్యత్రాహ (ఏతదేవ-) ఇతి.-

మూ - ౧ - స్వాపి - ౨. ౨ - భనేన - ౧౦ - ౧౧. ౩ - ఇతి - ౪ - ౫న.

వ్యా - ౧ - వైదికాదివిభాగః - ౪ - ౫. ౨ - త్వంస్వాదిత్యత్రాహ - ౩.

(౧౮౧౦.) యత్, పూర్వపూర్వోచ్చారణక్రమజనితసంసార-రేణతమేవక్రమవిశేషంస్త్యుత్వా తేనైవక్రమేణోచ్చార్యమాణత్వమ్.

(౧౮౧౧.) తేచ, ఆనుపూర్వీవిశేషేణసంస్థితాః అక్షరరాశయో వేదాః ఋగ్యజుస్సామాధర్వభేదభిన్నాః అనన్తశాఖాః వర్తన్తే; [5]

(౧౮౧౨.) తేచ, విధ్యర్థవాదమన్తస్త్రిరూపాః వేదాః, పరబ్రహ్మసూతనారాయణస్వరూపమ్, తదారాధనప్రకారమ్, ఆరాధితాశ్చలవిశేషశ్చబోధయన్తి.

౫౬౫౮. (అపారుషేయత్వమ్), - పురుషబుద్ధిమూలత్వాభావః.

౫౬౫౯. (నిత్యత్వమ్), సర్వకాలనమ్నన్దిత్వమ్. [10]

(౧౮౧౦) ౫౬౬౦. “పదనిత్యత్వమ్, వర్ణనిత్యత్వంవా, నాపారుషేయత్వే ప్రయోజకమ్,

౫౬౬౧. తథాసతి, కాళిదాసాదిగ్రన్థానామవ్యపారుషేయత్వప్రసక్తాత్;

౫౬౬౨. తస్మాత్, అనాద్యానుపూర్వీవిశేషవిశిష్టత్వేనపశ్చాదపి (ఉచ్చార్యమాణత్వమ్), (అపారుషేయత్వమనిత్యత్వశ్చ)”ఇత్యర్థః.

(౧౮౧౧) ౫౬౬౩. తస్మి, ఉపబృంహణాపేక్షాకథమిత్యత్రాహ (తేచ-) ఇతి.-

౫౬౬౪. ఆనన్త్యేనదుర్గ్రహత్వాదుపబృంహణాపేక్షా, [20] నత్వ నిత్యతయేత్యర్థః.

౫౬౬౫. “నానన్త్యమ్, ఋగ్యజుస్సామాధర్వరూపేణసంఖ్యా తత్వాత్” ఇతిచేన్న;-

౫౬౬౬. ఋగ్యజుస్సామాదికోటిచతుష్టయాన్తర్భావేపి, ఏకైకకోటేశాఖాద్వారా ఆనన్త్యమిత్యర్థః. [25]

(౧౮౧౨) ౫౬౬౭. (తేచవిధ్యర్థ-) ఇతి. - “తత్రవిధిభాగపవాపారుషేయా, అర్థవాదాదయఃపారుషేయాః” ఇతివిభాగశ్చేత్; [25]

— మూ. ౧ - మాణ - ౧ - ౨ - ౪ - ౫న. ౨ - రూపవేదాః - ౧౨. ౩ - ధనాత్మల - ౧.

వ్యా. ౧ - అపి - ౧ - ౨ - ౪. ౨ - అథర్వణరూపేణ - ౪ - ౯ - ౧౦. ౩ - ఏవ ౯ - ౧౦వ.

౧౮౧౩.) పరమపురుషవత్, తత్త్వరూప-తదారాధన-తత్ఫలజ్ఞాపక వేదా
ఖ్యంశబ్దజాతం నిత్యమేవ.

౧౮౧౪.) వేదానామనస్తత్వాత్, దురవగాహత్వాచ్చపరమపురుషనియు
క్తాః పరమర్షయఃకల్పేకత్వేనిఖిలజగదుపకారార్థంవేదార్థం^[5]
స్మృత్వా,
[తానిచచక్రుః.

(౧౮౧౫.) విభ్యర్థవాదమస్త్రీమూలాని ధర్మశాస్త్రాణి, ఇతిహాసపురా

౫౬౬౮. అర్థవాదాదీనాంస్వాధేప్రమాణ్యంనస్యాత్;-

౫౬౬౯. నచతథాస్తి;

౫౬౭౦. అతః, అపారుషేయతయాప్రమాణత్వావిశేషాదర్థవా
దాదయోపిస్వార్థప్రతిపాదకాఇతి సర్వాద్ధిస్థితిత్యర్థః.

(౧౮౧౩) ౫౬౭౧. “లోకేసిద్ధవస్తుపరశబ్దానామ్ ప్రతిపాద్యాత్పచ్చైతన్
త్వందృష్టమ్;

౫౬౭౨. తస్మాత్, సిద్ధవస్తుపరత్వేవేదానామనాదిత్వహానిః”
ఇతితత్రాహ (పరమపురుషవత్-) ఇతి. ^[15]

౫౬౭౩. యథా, జాతివాచిత్యేనవ్రీహ్యదిశబ్దానామ్, జాతేశ్వని
త్యత్వాత్ నతేహానిత్యత్వహానిరభ్యుపేతా;

౫౬౭౪. ఏవమ్, ప్రతిపాద్యప్రతిపాదకయోరుభయోరప్యనాది
త్వముపపన్నమిత్యర్థః.

(౧౮౧౪) ౫౬౭౫. “పూర్వమానస్త్యంప్రపశ్చితమ్, ^[20]

౫౬౭౬. తేనఉపబృంహణమపేక్షితమిత్యుక్తమ్;

౫౬౭౭. ఇదానీమ్, (దురవగాహత్వాత్) తదపేక్షితమ్” ఇత్యా
హ (వేదానామ్-) ఇతి.-

౫౬౭౮. (దురవగాహత్వాత్) మ్- అధీయమానశౌఖానామపిదుర
వబోధార్థత్వమ్. ^[25]

(౧౮౧౫) ౫౬౭౯. (ధర్మశాస్త్రాణి).- పూర్వభాగోపబృంహణాని.

౫౬౮౦. ఉపనిషదుపబృంహణాని (ఇతిహాసపురాణాని).

మూ. ౧ - జ్ఞానబీజంవేదాఖ్య - ౧౨. ౨ - యమ్యత్వాచ్చ - ౧.

వ్యా. ౧ - స్వార్థ - ౯ - ౧౦. ౨ - ఇతిభావః - ౩. ౩ - యథావాజాతి - ౯ -
౧౦. ౪ - న - ౧ - ౨౯. ౫ - అభ్యుపశన్నమ్ - ౯ - ౧౦. ౬ - అర్థత్వేన - ౯ - ౧౦.

- (౧౮౧౬.) లౌకికాశ్చశబ్దాః వేదరాశేరుద్భవత్యైవ తత్తదర్థవిశేషనామత
యా పూర్వవత్ప్రయుక్తాః పారస్పర్యేణ ప్రయుజ్యంతే.
- (౧౮౧౭.) ననుచ వైదికావప సర్వేవాచకాశ్చబ్దాశ్చేత్, ఛన్దస్యేవమ్ భా
షాయామేవమ్ ఇతి లక్షణభేదః కథముపపద్యతే;- [5]
- (౧౮౧౮.) ఉచ్యతే:- తేషామేవశబ్దానాంతస్యామేవానుపూర్వావ్యవర్త
మానానాంతశ్చైవప్రయోగః;
- (౧౮౧౯.) అన్యత్ర ప్రయుజ్యమానానా మన్యతేతి నకశ్చిద్దోషః.
- (౧౮౨౦.) ఏవమ్, ఇతిహాసపురాణ ధర్మశాస్త్రోపనిషత్సాన్తవేదవేద్యః,-
- (౧౮౨౧.) పరబ్రహ్మభూతో నారాయణః;- [10]
- (౧౮౨౨.) నిఖిలహేయత్రత్యనీకః సకలేతరవిలక్షణః,-
- (౧౮౨౩.) 1. అపరిచ్ఛిన్నజ్ఞానానో వై కస్వరూపః,-

(౧౮౧౬) ౫౬౮౧. “వృత్తన్నలౌకికశబ్దస్యవైదికానబోధకాన్యుః” ఇ
త్యత్రాహ (లౌకికాశ్చ-) ఇతి.-

౫౬౮౨. “నామరూపశ్చభూతానాంకృత్యానాశ్చప్రపశ్చన
మ్-వేదశబ్దేభ్యపవాదాదేవాదీనాంచకారసః” ఇత్యా
దివచనాత్, వేదశబ్దాపవాదోకేపి (ప్రయజ్యంతే) ఇతిలౌ
కికవైదికశబ్దాభేదాద్బోధకాః” ఇత్యర్థః.

(౧౮౧౭) ౫౬౮౩. లక్షణభేదాచ్ఛబ్దభేదఇతిచోదయతి (ననుచ-) ఇతి.

(౧౮౧౮) ౫౬౮౪. పరిహరతి (ఉచ్యతే) ఇతి.- [20]

౫౬౮౫. ఆనుపూర్వభేదకృతోలక్షణభేదః,

౫౬౮౬. నతుశబ్దభేదకృతశ్చత్యర్థః.

(౧౮౨౦)- { ౫౬౮౭. ఏతస్మిన్ప్రకరణేవిస్తరేణప్రతిపాదితానామగ్ధానాం
(౧౮౨౧) } 4. సుగ్రహత్వాయోక్తార్థజాతంసజ్జగహేణానుక్రమతే
(ఏవమ్-) ఇత్యాదినా. (౧౭౧౦ - ౧౭౫౪) [25]

(౧౮౨౧) ౫౬౮౮. (పరబ్రహ్మ-నారాయణ) శబ్దాసామాన్యవిశేషశబ్దా.

(౧౮౨౨)- { ౫౬౮౯. (నిఖిలహేయ-) ఇత్యాదినా, ఉభయలిక్లత్వముక్తమ్,
(౧౮౨౪) }

౧॥ వి - పు - ౧ - ౫ - ౬౩.

మూ - ౧ - అపరిచ్ఛిన్నానన్దస్వభావః - ౧ - ౧౧. ౨ - విక - ౧౧ - ౯.

వ్యా - ౧ - అనబోధ - ౪ - ౫. ౨ - లౌకికైఃప్రయ - ౯ - ౧౦. ౩ - అర్థ -
౯ - ౯.

(౧౮౨౪.) స్వాభావికానవధికాతిశయాసంక్షేపయ కల్యాణగుణగణాకరః,-

(౧౮౨౫.) స్వసజ్జల్యానువిధాయి స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తి భేదవిదచిద్వ
స్తుజాతః,

(౧౮౨౬.) అపరిచ్ఛేద్య స్వరూప స్వభావాననంత మహావిభూతిః,- [5]

(౧౮౨౭.) నానావిధానంత చేతనాచేతనాత్మక ప్రపంచలీలాపకరణఇతి ప్ర
తిపాదితమ్-

(౧౮౨౮.) “సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ”^౧ “వితదాత్మమిదంసర్వమ్ ...
తత్త్వమసిశ్వేతకేతో”^౨ “ఏనమేకేవదన్త్యగ్నిం మరు
తోన్యే ప్రజాపతిమ్”^౩ ఇన్ద్రమేకేవరేప్రాణం అపరే బ్రహ్మశా
శ్వతమ్”^౪ “జ్యోతీంషి శుక్రాణిచయానిలోకే త్రయో లోకా
లోకపాలాస్త్రయీచ|త్రయోగ్నయశ్చాహుతయశ్చపంచ స
ర్వేదేవాదేవకీపుత్రపవ”^౫ ర,-

(౧౮౨౫) ౫౬౯౦. విభూతిమత్త్వమాహ(స్వసజ్జల్య-) ఇతి.

(౧౮౨౬) ౫౬౯౧. నిత్యవిభూతిమత్త్వమాహ (అపరిచ్ఛేద్య-)ఇతి- [15]

౫౬౯౨. (అపరిచ్ఛేద్యస్వరూపస్వభావ) శబ్దేన, ఇయత్రారాహి
త్యమ్, ఔజ్జ్వల్యాదిగుణోత్కర్షశ్చవివక్షితః.

౫౬౯౩. (అనంత) శబ్దేననిత్యత్వంవివక్షితమ్;

౫౬౯౪. తదంతపదార్థానన్త్యంవా.

౫౬౯౫. (మహావిభూతిః)ఇతి- 1భోగ్యవిభూతిరుచ్యతే, [20]

“శుద్ధేమహావిభూత్యాభ్యే”^౨ ఇతివచనాత్.

(౧౮౨౭) ౫౬౯౬. లీలావిభూతిమత్త్వమాహ (నానావిధ-)ఇతి.

౫౬౯౭. ఏవమ్, సర్వవిలక్షణత్వముక్తమ్.

(౧౮౨౮) ౫౬౯౮. తర్హికథమైక్యశ్చుతిరిత్యత్రాహ (సర్వంఖలు-) ఇతి.

౧॥ ఛా - ఉ - ౩ - ౧౪ - ౧. ౨॥ ఛా - ఉ - ౬ - ౮ - ౭. ౩॥ మ - శ్చ - ౧౨ -
౧౨౩. ౪॥ ౪॥ వి - పు - ౬ - ౫ - ౭౨.

మూ - ౧ - గణ - ౪ - ౮ - ౯. ౨ - ఇన్ద్రమేకేవరంబ్రహ్మశాశ్వతంపరమేశ్వరమ్ - ౧.

వ్యా - ౧ - భోగ్యవిభూతి - ౯ - ౧౦.

(౧౮౨౯.) “త్వంయజ్ఞస్తవ్వంవమటూరస్తవ్వమోజూరఃపరస్తవః”^౧ “జగన్మ
తథామావసుఃపూర్వః వసూనాంత్యంప్రజాపతిః”^౨ “జగన్మ
ర్వంశరీస్తేష్టైర్యంతే వసుధాతలమ్ అగ్నిఃకోపః ప్రసాదస్తేసో
మః శ్రీవత్సలక్షణః”^౩ “జ్యోతీంషివిష్ణుర్భువనానివిష్ణుః వనాని
విష్ణుర్గిరియోదిశశ్చ నద్య స్సముద్రాశ్చ సపవనర్వం యదస్తి
యన్నాస్తవవిప్రవర్య”^౪ ఇత్యాది సామానాధికరణ్యప్రయో
గేషు సర్వైశ్చైః సర్వశరీరతయా సర్వప్రకారం బ్రహ్మై
వాభిధీయత ఇతి చోక్తమ్.

(౧౮౩౦.) సత్యసజ్జుల్యం పరంబ్రహ్మ స్వయమేవ,-

[10]

(౧౮౩౧.) బహుప్రకారం స్యామితిసజ్జుల్యమ్,

(౧౮౩౨.) అచిత్సమష్టిరూప మహాభూత సూక్ష్మంవస్తు,-

(౧౮౨౯) ౫౬౯౯. “త్వంయజ్ఞః”^౧ ఇత్యాదిశ్లోకానంతరభావిత్వాత్ “జ
గత్సర్వంశరీరస్తే”^౩ ఇతిశ్లోకఉదాహృతః;

౫౭౦౦. అనేన, సామానాధికరణ్యస్వార్థస్సప్రోభవతి. [15]

(౧౮౩౦) ౫౭౦౧. “కారణావస్థాయామేకత్వావధారణాత్, శరీరాత్మ
భావస్తదాసీంనోపపద్యత ఇతి, స్వరూపైక్యనిబద్ధనమేవ
సామానాధికరణ్యమ్” ఇత్యత్రాహ (సత్యసజ్జుల్య
మ్-) ఇతి. - [కాదిభాగ్యవతిః;

౫౭౦౨. సహి, (సత్యసజ్జుల్యమ్) బ్రహ్మస్వరూపమేవస్వర్గనర

౫౭౦౩. అతోవిలక్షణమేవబ్రహ్మైతి (సత్యసజ్జుల్య) శబ్దాభి
ప్రాయః.

(౧౮౩౧) ౫౭౦౪. (బహుప్రకారంస్యామ్-) ఇత్యనేన, “బహుస్యామ్”^౫ ఇ
త్యేతద్వ్యాఖ్యాతమ్.

(౧౮౩౨) ౫౭౦౫. (అచిత్సమష్టిరూపమహా భూతసూక్ష్మమ్-) ఇతి. - [15]

౫౭౦౬. మహదాద్యపేక్షయాప్రకృతిః (సమష్టిః), సైవ(మహా
భూతసూక్ష్మమ్) ఇతి, వ్యాఖ్యానవ్యాఖ్యేయభావః.

౧॥ రా - య-౧౨౦-౨౦. ౨॥ రా-య-౧౨౦-౭. ౩॥ రా -య-౧౨౦- ౨౬.

౪॥ వి - వు - ౨ - ౧౨ - ౩౮. ౫॥ ఛా - ఉ - ౬ - ౨ - ౩.

న్యా - ౧ - అతోభయవిలక్షణ - ౯ - ౧౦. ౨ - మితిభావః - ౯ - ౧౦.

(౧౦౪౬.) “బ్రహ్మప్రాప్త్యపాయశ్చ, శాస్త్రాధిగతతత్త్వజ్ఞానపూర్వక స్వకర్మానుగృహీత భక్తినిష్ఠాసాధ్యానవధికాతీతయః ప్రియవిశ దతమప్రత్యక్షతాపన్నాను ధ్యానరూపవరభక్తిరేవ” ఇత్యుక్తమ్.

(౧౦౪౭.) భక్తిశబ్దశ్చప్రీతివిశేషవర్తతే. - [5]

(౧౦౪౮.) ప్రీతిశబ్దజ్ఞానవిశేషవ. -

(౧౦౪౯.) ననుచ, “సుఖంప్రీతిరిత్యనర్థాన్తరమ్, సుఖజ్ఞానవిశేషసాధ్యంవ దార్థాన్తరమ్” ఇతిలోకికాః;-

(౧౦౫౦.) నైవమ్:-యేనజ్ఞానవిశేషేణతత్ సాధ్యమిత్యవ్యతే, సపవజ్ఞాన విశేషస్సుఖమ్. [10]

(౧౦౫౧.) ఏతదుక్తంభవతి:-

(౧౦౫౨.) “విషయజ్ఞానానిసుఖదుఃఖమధ్యస్థ సాధారణాని, -

(౧౦౫౩.) తానిచవిషయాధీనవిశేషాణితథాభవన్తి;

(౧౦౪౬) ౫౭౨౮. అథ, ఉపాయవిషయంవక్తవ్యమాహ (బ్రహ్మ-) ఇతి- ౫౭౨౯. (భక్తినిష్ఠా).-భక్తియోగాభ్యాసః, తేన(సాధ్యా) (పర భక్తిః) ప్రాప్తిపూర్వావస్థా.

(౧౦౪౭) ౫౭౩౦. తద్విజ్ఞానస్యకథంమోక్షోపాయత్వమిత్యతాహ(భ క్తిశబ్దశ్చ-) ఇతి.

౫౭౩౧. (ప్రీతివిశేష) శబ్దేన, స్వామినిభృత్యస్యానురాగో వివ ష్టితః. [20]

(౧౦౪౮) ౫౭౩౨. తతఃకిమిత్యతాహ(ప్రీతిశ్చ-) ఇతి.

(౧౦౪౯) ౫౭౩౩. అత్రైవ శేషికమతేనచోదయతి(ననుచ-) ఇతి.

(౧౦౫౦) ౫౭౩౪. పరిహరతి (నైవమ్-) ఇతి.

(౧౦౫౧) ౫౭౩౫. వ్యాహతమిదంజ్ఞానసాధ్యంసుఖంజ్ఞానమేవేతి, -

౫౭౩౬. నహిదణ్డచక్రాదిరేవఘటః? ఇత్యత్రాహ (ఏతదుక్తంభవతి-) ఇతి. [25]

(౧౦౫౨) ౫౭౩౭. (సుఖదుఃఖమధ్యస్థ) శబ్దాః, అనుకూలప్రతికూలానుభ యరూపవిషయవాచినః, - తేషాం (సాధారణాని) ఇత్యర్థః.

(౧౦౫౩) ౫౭౩౮. (తథాభవన్తి).- సుఖందుఃఖమనుభయజ్ఞాన (భవన్తి) ఇత్యర్థః.

మూ - ౧ - ఇతిహితోకికాః - ౨-౧౦. ౨ - విశేషవివస్సుఖమ్ - ౧౧.

వ్యా. ౧ - ప్రాప్తేపూర్వా - ౯ - ౧౦. ౨ - స్వ - ౪ - ౫న. ౩ - స్థసాధారణానీ తిసుఖదుఃఖమధ్యస్థశబ్దాః - ౩. ౪ - అనుభవరూప - ౩.

- (౧౮౫౪.) యేనచవిషయవిశేషేణవిశేషితం జ్ఞానం సుఖస్య జనకమిత్యభి
మతమ్, తద్విషయజ్ఞానమేవసుఖమ్,
(౧౮౫౫.) తదతిరేకిపదార్థాంతరంనోపలభ్యతే,
(౧౮౫౬.) తేనైవసుఖత్వవ్యవహారోపపత్తేశ్చ, [5]
(౧౮౫౭.) ఏవంవిధసుఖరూపజ్ఞానస్యవిశేషకత్వమ్,
(౧౮౫౮.) బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్యవస్తునస్సాతిశయమస్థిరచ్ఛబ్దః;
(౧౮౫౯.) బ్రహ్మణస్త్యనవధికాతిశయంస్థిరచ్ఛబ్దః;
(౧౮౬౦.) “అనన్దోబ్రహ్మ” ఇత్యుచ్యతే.

- (౧౮౫౪) ౫౭౩౯. జ్ఞానమేవసుఖంస్వాదిత్యత్రాహ (యేన-) ఇతి- [10]
౫౭౪౦. జ్ఞానంసుఖజనకఞ్చేత్, ఘటజ్ఞానమపిసుఖజనకంస్యాత్;-
౫౭౪౧. నైవమ్:-
౫౭౪౨. స్రక్చందనాదివిషయవిశేషజ్ఞానంసుఖజనకమితిచేత్;-
౫౭౪౩. స్రక్చందనాదివిషయజ్ఞానమేవసుఖమితిసదోపద్యత్యర్థః.
(౧౮౫౫) ౫౭౪౪. “జ్ఞానాతిరేకిసుఖం కిందృష్టమ్, ఉతకల్పమ్?” [15]
ఇతి వికల్పదూషణమాహ (తదతిరేకి-) ఇతి.-
౫౭౪౫. పదార్థాంతరానుపలభేరిత్యర్థః.
(౧౮౫౬) ౫౭౪౬. ద్వితీయం శిరోదూషయతి (తేనైవ-) ఇతి.-
౫౭౪౭. (తేనైవ).- విషయవిశేషితజ్ఞానేనైవేత్యర్థః.
(౧౮౫౭) ౫౭౪౮. తతఃకింప్రస్తుతోపాసనస్యానవధికాతిశయప్రీతిరూపః [20]
త్వే?” ఇత్యత్రాహ (ఏవంవిధ-) ఇతి.-
(౧౮౫౮) ౫౭౪౯. (బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్యవస్తునః) (ఏవంవిధసుఖరూపజ్ఞానవిశే
షకత్వమ్), అనుకూలత్వమ్, (అల్పమస్థిరచ్ఛబ్దః);
(౧౮౫౯) ౫౭౫౦. (బ్రహ్మణస్త్యనవధికాతిశయంస్థిరచ్ఛబ్దః) అనుకూలత్వమి
త్యర్థః. [25]
(౧౮౬౦) ౫౭౫౧. తత్రశ్రుతిమాహ (“అనన్దోబ్రహ్మ”) ఇతి.

౧॥ తై - భృ - ౬

మూ-౧-స్య-౧-స. ౨-యంజ్ఞాన- ౧౨. ౩- సుఖీతివ్యవ- ౨. సుఖిత్వదుఃఖి
త్వవ్యవ- ౧౦. సుఖవ్యవ-౧౧. ౪- ఇతిమ్యుచ్యతే- ౧.

వ్యా - ౧. జ్ఞానత్వేసుఖం-౧. ౨-విశేషవిశేషిత- ౪- ౫.

(౧౮౬౧.) విషయాంతర్యామిత్వానస్య సుఖరూపతయా బ్రహ్మైవసుఖమ్,

(౧౮౬౨.) తదిదమహా, “రసోవై సః- రసం హ్యేవాంలభ్యానద్దీభవతి”^౧

ఇతి;

(౧౮౬౩.) బ్రహ్మైవసుఖమ్ ఇతి, బ్రహ్మలభ్యానసఖిభవతీత్యర్థః. [5]

(౧౮౬౪.) పరమపురుషః స్వేనైవస్వయమనవధికాతిశయః సుఖస్సన్ పరస్యాపి సుఖంభవతి,

(౧౮౬౫.) సుఖరూపత్వావిశేషాత్;

(౧౮౬౬) ౫౭౫౨. నను, [ఆనంద]శబ్దస్య సుఖపర్యాయత్వాత్, అనుకూలవిషయజ్ఞానస్య సుఖశబ్దవాచ్యతోపపాదనాచ్చ, [10] “ఆనందోబ్రహ్మ”^౨ ఇతి బ్రహ్మణః సుఖత్వవచనమయ్యుక్తమిత్యత్రాహ (విషయ -) ఇతి.

౫౭౫౩. అయమర్థః - “ఆత్మానుకూలం సుఖమ్” ఇత్యానుకూల్యం హి సుఖశబ్దప్రవృత్తినిమిత్తమ్?;

౫౭౫౪. తచ్చ, జ్ఞానస్య విషయానుకూల్యప్రయ్యుక్తమితి విష[15]యస్య స్వతోనుకూలస్య సుఖశబ్దవాచ్యత్వం యుక్తమ్” ఇతి.

(౧౮౬౭) ౫౭౫౫. జ్ఞానానుకూలత్వస్య విషయానుకూల్యప్రయ్యుక్తత్వే శ్రుతిమాహ (తదిదమ్-) ఇతి.

(౧౮౬౮) ౫౭౫౬. అస్యాంశ్రుతోబ్రహ్మణస్సుఖరూపత్వాప్రతీతేస్తాం^[20] వ్యాచక్షే (బ్రహ్మైవ-) ఇతి.

౫౭౫౭. తచ్చబ్ధిః కారణతయా ప్రకృత బ్రహ్మవరాహర్మ్యత్యర్థః.

(౧౮౬౯) ౫౭౫౮. ఆత్ర సుఖవాచిశబ్దకః?;

౫౭౫౯. యోగస్య సుఖంభవతి తన్నస్వస్యాపి సుఖంభవతి;

౫౭౬౦. పవమ్, పరస్య భోగ్యభూతం బ్రహ్మనస్వభోగ్యమిత్య^[25]త్రాహ (పరమపురుషః) ఇతి.

౫౭౬౧. (స్వయమ్)-స్వస్యా ఇత్యర్థః.

(౧౮౭౧) ౫౭౬౨. (సుఖరూపత్వావిశేషాత్-) ఇతి.- స్వపరవిభాగరహితమ్, “ఆనందోబ్రహ్మ”^౩ ఇత్యవిశేషేణా నద్వత్వకథనా దిత్యర్థః. [30]

౧ || తై- ఆ-౭-౧. ౨ || తై - భృ- ౬.

మూ- ౧- సుఖిపర - ౧. ౨- సుఖాయభవతీత్యర్థః - ౧౦.

వ్యా-౧- వర్ణన - ౪- ౫. ౨- వృత్తేనిమిత్తం- ౩. ౩- లోకేయో - ౯-౧౦, ౪- పరంపరస్య-౪-౫. భూత-౩-౪-౫-౬-౭ - విశేషాదానంద-౧.

- (౧౮౬౬.) బ్రహ్మయస్యజ్ఞానవిషయోభవతి ససుఖభవతీత్యర్థః.
 (౧౮౬౭.) తదేవంపరస్యబ్రహ్మణఃఅనవధికాతిశయాసజ్ఞేయయకల్యాణగుణాకరస్య నిరవద్యస్య అనన్తమహావిభూతేః,
 (౧౮౬౮.) అనవధికాతిశయసాత్తీల్యవాత్సల్యసాన్దర్యజలధేఃసర్వశేషిత్యాత్, ఆత్మనః శేషత్యాత్ ప్రతిసమ్బద్ధితయా అనుసద్దీయమానమ్,
 (౧౮౬౯.) అనవధికాతిశయప్రీతివిషయసత్ పరంబ్రహ్మైవావసనమాత్మానం పాశ్రయతిఇతి.
 (౧౮౭౦.) ననుచ,

(౧౮౬౬) ౫౭౬౩. తస్మి “రసోవై సః-రసం హ్యేవామంలభ్యాన [10]

ద్వీభవతి” ఇతివరంప్రత్యానన్దత్వశ్రవణంకథమిత్యత్రాహ (బ్రహ్మయస్య) ఇతి.-

౫౭౬౪. “బ్రహ్మపరస్యజ్ఞానవిషయశ్చేత్ తస్యసుఖంభవతి;

౫౭౬౫. స్వస్యజ్ఞానవిషయశ్చేత్ స్వస్యసుఖంభవతి;

౫౭౬౬. అతః,యస్యజ్ఞానవిషయభూతంబ్రహ్మ,అవిశేషే [11]

ణతస్యతత్ సుఖమితిజీవస్యాపిసుఖయాపంభవతీతితస్యాశ్శృతిరర్థః” ఇత్యర్థః.

(౧౮౬౭) ౫౭౬౭. ప్రీతివిషయమ్-నాభిప్రేతమర్థంవివృణోతి (తదేవమ్-) ఇతి.

౫౭౬౮ (మహావిభూతేః) ఇత్యన్తేన,పరత్వోపయోగిగుణ [12] జాతముక్తమ్.

(౧౮౬౮) ౫౭౬౯. (అనవధిక-) ఇత్యాదినా,సౌలభ్యోపయోగిగుణఉక్తః.

(౧౮౬౯) ౫౭౭౦. (ప్రీతివిషయమ్-) ఇతి-స్వదాస్యానుసంధానగర్భాప్రీతిర్వివక్షితా.

౫౭౭౧. ఏవంవిధప్రీతిరూపజ్ఞానవిషయభూతం(బ్రహ్మ) స్వ [13] ప్రాప్త్యపాయభూతమిత్యర్థః.

(౧౮౭౦) ౫౭౭౨. అపురుషార్థత్వాపాదనముఖేనచోదయతి(ననుచ-)ఇతి.

౧ || శ్లో - ఆ-౭-౧.

మూ-౧-శేషతా ప్రతి-౧-౨-౧౦- ౧౨. ౨- విషయభూతంసత్ - ౧౨. ౩-ఏవ-౧- ౨-౪-౫-స.

వా-౧ - ఇత్యర్థః - ౪-౫- స. ౨ - అభిమతమర్థం - ౪ - ౫. ౩ - త్వోపపాదన - ౧, - ౧౦.

- (౧౫౭౧.) అత్యంతశేషతైవఅత్తనోనవధికా తిశయంసుఖమిత్యుక్తంభవతి,
 (౧౫౭౨.) తదేతత్ సర్వలోకవిరుద్ధమ్;
 (౧౫౭౩.) తథాహి:-సర్వేషామేవచేతనానాంస్వాతంత్ర్య మేవేష్టతమ
 ద్వైత్యతే,పారతంత్ర్యస్తుఃఖతరమ్;- [5]
 (౧౫౭౪.) స్మృతిశ్చ, “సర్వంపరవశందుఃఖంసర్వమాత్మవశంసుఖమ్”^౧
 తథాఽపి, “సేవాశ్చవృత్తిరాఖ్యాతాతస్మాత్తాంపరివర్జయేత్”^౨
 ఇతి.

(౧౫౭౫.) తదిదమ్,అనధికతదేహాతిరిక్తాత్మస్వరూపాణాంశరీరాత్మాభిమా
 నవిజృమ్భితమ్; [10]

(౧౫౭౬.) తథాహి:-

(౧౫౭౭.) శరీరంహిమనుష్యత్వాదిజాతిగుణాశ్రయపిణ్డభూతంస్వతంత్ర్యం
 ప్రతీయతే,తస్మిన్నేవాహమితిసంసారిణాం^౩ప్రతీతిః,

(౧౫౭౮.) ఆత్మాభిమానోయాదృశః,తదనుగుణైవపురుషార్థప్రతీతిః;-

(౧౫౭౯) ౫౭౭౩. (అత్యంత-) ఇత్యాదిస్పష్టమ్. [15]

(౧౫౮౦) ౫౭౭౪. సర్వలోకవిరుద్ధత్వముపపాదయతి (తథాహి-) ఇతి.

(౧౫౮౧) ౫౭౭౫. (తదిదమ్-) ఇత్యాదినాపరిహరతి.

(౧౫౮౨) ౫౭౭౬. దేహ (త్మాభిమానవిజృమ్భిత)త్వముపపాదయతి (త
 థాహి-) ఇతి.

(౧౫౮౩) ౫౭౭౭. సుఖత్వందుఃఖత్వచ్ఛానపారతంత్ర్యస్వాతంత్ర్య [20]
 ప్రయుక్తే,

౫౭౭౮. అపితు,కర్తృకృతదేహాత్మాభిమానప్రయుక్తే ఇతి,

౫౭౭౯. సోపాధికత్వందూషణంవత్సన్, వివరీతాత్మాభిమా
 నందర్శయతి (శరీరంహి-)ఇతి.

(౧౫౮౦) ౫౭౮౦. తతఃకిమిత్యత్రాహ(ఆత్మాభిమానః) ఇతి. [25]

౧ || మ-స్మృ - ౪ - ౧౬౦. ౨||మ-స్మృ-౪-౬.

మూ-౧- తంత్ర్యస్తుదుఃఖ- ౧. ౨-సుఖమితితథాచ-౪-౫-౮.

౩ -చ-౨-న. ౪- ప్రతిపత్తిః- ౨-౪-౫. ౫-ప్రతిపత్తిః-౪-౫.

వ్యా-౧. సుఖత్వదుఃఖత్వేచ- ౨-౯-౧౦. ౨- త్వ- ౪-౫- న. దూషణ-౩-న.

- (౧౮౭౯.) సిహ్నవ్యాఘ్రవరాహానుష్యయక్షరక్షుపేశాచదేవదానవస్త్రీ
పుంసవ్యవస్థితాత్తాభిమానానాం సుఖానివ్యవస్థితాని,
(౧౮౮౦.) తానిచ పరస్పరవిరుద్ధాని;-
(౧౮౮౧.) తస్మాత్, ఆత్తాభిమానానుగుణ పురుషార్థవ్యవస్థయాసర్వం [౧]
సమాహితమ్.-
(౧౮౮౨.) ఆత్మస్వరూపస్తుదేవాదిదేహవిలక్షణంజ్ఞానైకాకారమ్, తచ్చప
రశేషతైకస్వరూపమ్ యథా వస్థితాత్తాభిమానేతదనుగుణైవ
పురుషార్థప్రతీతిః.
(౧౮౮౩.) “ఆత్మజ్ఞానమయోమలః” ఇతిస్మృతేఃజ్ఞానైకాకారతాప్ర[౧౦]
తిపన్నాః;
(౧౮౮౪.) “పతివిశ్వస్య” ౧ ఇత్యాదిశ్రుతిగణైః పరమాత్మశేషతైకా
కారతాచప్రతిపాదితా;

- (౧౮౭౯) ౫౭౮౧. ఆత్తాభిమానానుగుణపురుషార్థ ప్రతీతాపుదాహరణ
మాహ (సిహ్నవ్యాఘ్ర) ఇతి. [౧౫]
(౧౮౮౦) ౫౭౮౨. (పరస్పరవిరుద్ధాని) ఇతి.- “పరస్పరవిరుద్ధేషుసుఖదుఃఖే
మతత్తదసాధారణంప్రయోజకంనభవతివ్యభిచారాత్;
౫౭౮౩. తస్మాత్, అనుయాయప్రయోజకంవిపరీతాత్తాభిమా
నరూపమ్” ఇత్యభిప్రాయః.
(౧౮౮౧) ౫౭౮౪. సోపాధికత్వముపసంహరతి(తస్మాత్-) ఇతి.- [౧౬]
౫౭౮౫. “ఆత్మానుకూలంసుఖం ఆత్మప్రతికూలందుఃఖమ్” ఇతి
సుఖదుఃఖలక్షణమ్,
౫౭౮౬. తస్మాత్, స్వతంత్రతయాత్తాభిమానేప్రతికూలత్వా
త్పరతంత్ర్యిందుఃఖంభవతి,
౫౭౮౭. నతుపారతన్త్ర్యిత్” ఇత్యర్థః. [౧౭]
(౧౮౮౨) ౫౭౮౮. కథం(సమాహిత)మిత్యతాహ(ఆత్మస్వరూపస్తు) ఇతి.
(౧౮౮౩) ౫౭౮౯. జ్ఞానైకాకారత్వే పరశేషతైకస్వరూపత్వేచప్రమాణ
మాహ (“ఆత్మజ్ఞానమయః”) ఇతి.

౧॥వి-పు-౬-౭-౨౨. ౨॥ తై - నా-౬-౧౧. ౩॥

మూ-౧-మానినాం-౨. ౨-ప్రతీతా-౪-౫-౧౧-౧౨.

వ్యా-౧-జనం-౧-౨. ౨-తయాభిమానప్రతి-౧-౨.

(౧౮౮౫.) అతః, సింహాద్వాభిమానాదీశరీరాత్పాభిమానవత్ స్వతంత్రాభిమానోపి కర్మకృతవిపరీతాత్మజ్ఞానరూపో వేదితవ్యః;

(౧౮౮౬) ౫౭౯౦. (అతః) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.

౫౭౯౧. ఏవమ్, సోపాధికత్వంకణ్ఠోక్తమ్. [5]

౫౭౯౨. అనేకాన్త్యశ్చలోకసిద్ధమిత్యనుక్తమ్.

౫౭౯౩. కేవలము పాయతయాస్వీకృతంపతిపారతన్త్ర్యమేవాపురుషార్థః;

౫౭౯౪. భోగ్యతమత్వేనస్వీకృతంపతిపారతన్త్ర్యంపురుషార్థఏవలోకేదృశ్యతేఇతి. [10]

౫౭౯౫. కింఞ్చ, కాలాత్యయావదేశశ్చాభిప్రేతః:-

౫౭౯౬. తథాహి, - భగవత్పారతన్త్ర్యస్యదుఃఖ రూపత్వం సాధ్యతే, కిమితరపారతన్త్ర్యస్యః;

౫౭౯౭. ఇతరస్యచేత్, సాధ్యశామ్;

౫౭౯౮. భగవత్పారతన్త్ర్యస్యదుఃఖ రూపత్వంకేనప్రమాణేనసాధ్యతే; [15]

౫౭౯౯. నతావత్ప్రత్యక్షాదినా, తదగోచరత్వాత్;

౫౮౦౦. ఆగమతస్తుభగవత్పారతన్త్ర్యం సుఖరూపమేవావగమ్యతేఇతి.-

౫౮౦౧. పారతన్త్ర్యసామ్యాత్లోకసిద్ధపారతన్త్ర్యం సపక్షీకృత్యదుఃఖరూపత్వం సాధ్యతేచేత్:- [వ్యః]

౫౮౦౨. అత్రకిమాగమమభ్యుపగమ్యసాధ్యతే; ఉతానభ్యుపగ

౫౮౦౩. అనభ్యుపగమే, ఆశ్రయాసిద్ధిః;

౫౮౦౪. అభ్యుపగమే, ధర్మిగ్రాహకప్రమాణబాధా ఇత్యభిప్రేతందూషణమ్;- [25]

౫౮౦౫. పరశేషతైకస్వరూపత్వే “పతింవిశ్వస్య” ఇత్యాది, ప్రమాణతయాభావ్యకారేణాభిప్రేతమ్.

మూ - ౧ - వ్యాఖ్యవరాహాదిశరీరాత్పా-౧. ఆది- ౨-స. ౨-ఆత్మ-౨-౧౨-స. ౩-ఆత్మ-౧ - స.

వ్యా-౧-ప్రతి-౩-౪-౫. ౨-ప్రతి-౩-౪-౫. పతి-౯-౧౦-స. ౩-అపదిష్టశ్చ-౯-౧౦. ౪-ఆగమస్తు-౯-౧౦. ౫-గమ్యతేచేదర్హి-౯-౧౦. ౬ - ఇత్యాదికన్ఠావసం-౧-౨.

- (౧౮౮౬.) అతః కర్తృకృత మేవ పరమపురుషవ్యతిరిక్తవిషయానాం సుఖత్వమ్,
 (౧౮౮౭.) అతః పవిత్రేషామల్పత్వసాధారణత్వమ్,
 (౧౮౮౮.) పరమపురుషస్యైవస్వతఃపవనుఖత్వమ్,
 (౧౮౮౯.) అతః, తదేవస్థిరం అనవధికాతిశయమ్;-

(౧౮౯౦.) “కంబ్రహ్మఖంబ్రహ్మ”^౧ “అనన్దో బ్రహ్మ”^౨ “సత్యం జ్ఞానమనన్దం బ్రహ్మ”^౩ ఇతి శ్రుతేః. [5]

(౧౮౯౧.) బ్రహ్మవ్యతిరిక్తస్య కృత్స ౨స్య వస్తునస్వరూపేణ సుఖత్వాభావః కర్తృకృతత్వేన చ అస్థిరత్వం భగవతాపరాశరేణోక్తమ్:-

(౧౮౯౨.) “నరకస్వర్గసంజ్ఞేవై పాపపుణ్యేద్విజోత్తమ-
 వస్తే వ్యక్తమేవ ముఖాయ సుఖాయేద్వ్యై గమాయ చ ||
 తోపాయ చ యత స్తస్మాత్ వస్తువస్తాత్వకంకుతః”^౪. [10]

(౧౮౯౩.) సుఖదుఃఖాద్యే కాన్తరూపేణ వస్తునో వస్తుత్వంకుతః,

(౧౮౮౬) ౧౮౦౬. భగవత్పారతన్యైకం సుఖరూపమాస్తు, విపరీతాత్మాభిమానేపి సుఖమనుభూయతే చేత్ కంబ్రహ్మప్రాప్త్యైత్యత్రాహ (అతః కర్తృకృతమేవ) ఇతి.

౧౮౦౭. “ఇతరసుఖానాం కర్తృకృతత్వాత్ తత్తారతమ్యానుగుణేతదల్పత్వాస్థిరత్వే; [త్యర్థః.

౧౮౦౮. స్వాభావికసుఖరూపత్వాద్బ్రహ్మణోనన్తస్థిరత్వే” ఇ

(౧౮౯౦) ౧౮౦౯. అత్ర ప్రమాణమాహ (“కంబ్రహ్మ”-) ఇతి. [20]

౧౮౧౦. బ్రహ్మణోపరిమితసుఖత్వే శ్రుతిరుక్తా.

(౧౮౯౧) ౧౮౧౦. వ్యతిరిక్తసుఖాస్థిరత్వాదికే ప్రమాణం శ్రీవిష్ణుపురాణవచనమాహ (బ్రహ్మ-) ఇతి.

(౧౮౯౨) ౧౮౧౧. (“పాపపుణ్యే”)- పాపపుణ్యకృతే ఇత్యర్థః.

(౧౮౯౩) ౧౮౧౩. (“వస్తువస్తాత్వకంకుతః”) ఇత్యేతద్వ్యాచక్షే [25]
 (సుఖదుఃఖాది-) ఇతి.-

౧|| ఛా-ఉ-౪-౧౦-౫. ౨|| తై-భృ-౬. ౩|| తై-ఆ-౧-౧. ౪|| వి-పు-౨-౬-౪౬.

మూ-౧-౪౪ మేశ్వరవ్యతిరిక్త-౨. ౨-విశేష-౧-౨-౧౧. వివ-౮-౪.

వ్యా-౧-తత్రితార-౧-౨. ౨-తత్ర-౪-౫. ౩-సుఖత్వాస్థిర-౪-౫.

(౧౮౯౪.) తదేకాంతతా పుణ్యపావకృతేత్యర్థః.

(౧౮౯౫.) “ఏవమనేకపురుషాపేక్షయాకస్యచిత్సుఖమేవ, కస్యచిద్దుఃఖంభా
వతి ఇత్యవస్థాంప్రతిపాద్య,

(౧౮౯౬.) ఏకస్మిన్నపిపురుషేనవ్యవస్థితమ్” ఇత్యాహః-

[5]

(౧౮౯౭.) “తదేవప్రీతయేభూత్వాపునర్దుఃఖాయజాయతే-

తదేవకోపాయయతః ప్రసాదాయచజాయతే॥

తస్మాద్దుఃఖాత్కంనాస్తినచకిచ్చిత్సుఖాత్కమ్”⁹ ఇతి-

(౧౮౯౮.) సుఖదుఃఖాత్కత్వం సర్వస్యవస్తునఃకర్మకృతమ్ నవస్తుస్వరూ
పకృతమ్;

[10]

(౧౮౯౯.) అతఃకర్మావసానేతదప్రతిఇత్యర్థః.

(౧౯౦౦.) యత్తు, “సర్వంపరవశమ్”¹⁰ ఇత్యుక్తమ్,

(౧౯౦౧.) తత్ పరమపురుషవ్యతిరిక్తానాంపరస్పరశేషశేషీభావాభావాత్
తద్వ్యతిరిక్తంప్రతిశేషతాదుఃఖమేవఇత్యుక్తమ్;

౫౮౧౪. (“తస్మాద్దుఃఖాత్కంనాస్తినచకిచ్చిత్సుఖాత్కమ్”)⁹ ఇ

త్యత్రాపికథనాత్, అత్రాపిపకాంతసుఖతయావస్తుత్వ
మ్, ఏకాంతదుఃఖతయా వస్తుత్వచ్ఛినిషిద్ధమితిభావః.

(౧౮౯౪) ౫౮౧౫. సుఖాద్యేకాంతత్వప్రతీతికథమిత్యత్రాహ (తదేకాంత
తా-) ఇతి.

(౧౮౯౫) ౫౮౧౬. ఉక్త-వత్సమాణశ్లోకయోరపానరుక్త్యార్థమాహ^[20]
(ఏవమ్-) ఇతి.

(౧౮౯౬) ౫౮౧౭. (ఏకస్మిన్నపిపురుషేనవ్యవస్థితమ్) ఇతి- కాలభేదేనే
త్యధ్యాహరః.

(౧౮౯౮) ౫౮౧౮. ఉదాహృతశ్లోకార్థమాహ (సుఖదుఃఖాత్కత్వమ్-) ఇతి.

(౧౮౯౯) ౫౮౧౯. ఫలితమర్థమాహ (అతః-) ఇతి.

[25]

(౧౯౦౦) ౫౮౨౦. పూర్వపక్షోక్తగ్రన్థార్థమాహ (యత్తు-) ఇతి.

(౧౯౦౧) ౫౮౨౧. (పరస్పరశేషశేషీభావాభావాత్-) ఇతి- స్వభావ
తోభావాదిత్యర్థః.

౧॥ వి-పు-౨-౬-౪౮. ౨॥ మ-స్కృ-౪-౬.

మూ-౧-అవ్యవస్థామ్-౧-౨-౪-౫-౧౧. ౨-ఇతి-౧౧-౪.

వ్యా-౧-ఫలితార్థ-౧-౨.

- (౧౯౦౨.) “సేవాశ్వవృత్తిర్యావ్యభూతా”^౧ ఇత్యత్రాపిలసేవ్యసేవా
శ్వవృత్తిరేవేత్సుక్తమ్..
- (౧౯౦౩.) “సహ్యశ్రమైస్సదోపాస్యఃసమస్తైరేకపవతు”^౨ ఇతి,-
- (౧౯౦౪.) సర్వైరాత్మయాథాత్మ్యవిద్భిఃసేవ్యఃపురుషోత్తమఃపకవ. [5]
- (౧౯౦౫.) యథోక్తంభగవతా, “మాఞ్చయోవ్యభిచారేణభక్తియోశన
సేవతే-సగుణాన్ సమతీత్యతాన్ బ్రహ్మభూయాయకల్పతే”^౩
ఇతి.
- (౧౯౦౬.) ఇయమేవభక్తిరూపాసేవా “బ్రహ్మవిదాహ్నతిపరమ్”^౪ “త
మేవంవిద్వానమృతఇహాభవతి”^౫ “బ్రహ్మవేదబ్రహ్మైవభ [10]
వతి”^౬ ఇత్యాదిషుః వేదనశబ్దేనాభిధీయతేఇత్సుక్తమ్.
- (౧౯౦౭.) “యమేవైషవృణతే తేనలభ్యః”^౭ ఇతివిశేషణాత్,-
-
- (౧౯౦౮.) ౫౮౨౨. (“సేవా”) ఇత్యాదిస్పష్టమ్.
- (౧౯౦౯.) ౫౮౨౩. కథమస్యవచనస్యాసేవ్యసేవావిషయత్వ మిత్యతా
హ (“సహి”-) ఇతి. [15]
- (౧౯౧౦.) ౫౮౨౪. తద్వ్యాచక్షే (సర్వైః) ఇతి.
- (౧౯౧౧.) ౫౮౨౫. భగవద్వచనమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.
- (౧౯౧౨.) ౫౮౨౬. కథంసేవాయామోక్షోపాయత్వమ్, జ్ఞానం హిమో
క్షోపాయః? ఇత్యత్రాహ (ఇయమేవ-) ఇతి.-
౫౮౨౭. “భజఇత్యేషధాతుర్వైసేవాయాంపరికీర్తితః- [20]
తస్మాత్సేవాబుధైః ప్రాక్తాభక్తిశబ్దేనభూయసీ”^౮ ఇతి
భగవద్బోధాయనవచనమ్;
౫౮౨౮. “సేవాభక్తిరూపాస్తి”^౯ ఇతినిఖణ్డః;
౫౮౨౯. తస్మాద్భక్తిరూపాసేవా వేదనాదిశబ్దవాచ్యేత్యర్థః.
- (౧౯౧౩.) ౫౮౩౦. సేవాభక్తిరస్తు, కథంవేదనాది శబ్దవాచ్యాభక్తిః [25]
రిత్యత్రాహ (“యమేవ”-) ఇతి.

౧ || మ - శ్చ - ౪ - ౬. ౨ ||

౩ || శీ - ౧౪ - ౨౬.

౪ || తై - ఆ - ౧ - ౧. ౫ || పు - సూ - ౨౦. ౬ || ము - ఉ - ౩ - ౨ - ౯.

౭ || ము - ఉ - ౩ - ౨ - ౩. ౮ ||

౯ ||

మూ - ౧ - పుత్తిరప్యసేవ్య - ౧. పుత్తిరిత్యసేవ్య - ౨. ౨ - సదాసేవ్యః - ౧౧ -
౧౨. ౩ - వేదిభిః - ౧౨. ౪ - భవతీత్యాదిషు - ౨ - ౧౧. ౫ - వేదనాదిశబ్దేన - ౨.

- (౧౯౦౮.) “యమేవైషవృణుతే”^౧ ఇతి భగవతావరణీయత్వం ప్రతీయతే;
 (౧౯౦౯.) వరణీయశ్చప్రియతమః;
 (౧౯౧౦.) యస్యభగవతి అనవధికాతిశయాప్రీతిర్దాయతే సపవభగవతఃప్రియతమః. [5]
 (౧౯౧౧.) తదుక్తం భగవతైవ:- “ప్రియోహి జ్ఞానినో త్యర్థమహం సచమమప్రియః”^౨ ఇతి.-
 (౧౯౧౨.) తస్మాత్, వరభక్తిరూపావన్నమేవ వేదనంతత్త్వతో భగవత్పాప్రిసాధనమ్.
 (౧౯౧౩.) యథోక్తం భగవద్వైపాయ నేన మోక్షధర్మైః, [10]
 (౧౯౧౪.) సర్వోపనిషద్వాద్యభ్యానరూపమ్:-
 (౧౯౧౫.) “న సన్న్య శేతిష్ఠతి రూపమస్య న చ తుషాపశ్యతి కశ్చ నై నమ్-
 (౧౯౦౮) ౫౮౩౧. కథం విశేషితత్వమిత్యతాహ (‘‘యమేవ’’-) ఇతి.
 (౧౯౦౯) ౫౮౩౨. తతః కిమిత్యత్రాహ (వరణీయశ్చ-) ఇతి.
 (౧౯౧౦) ౫౮౩౩. ప్రియతమశ్చ కి ఇత్యత్రాహ (యస్య-) ఇతి. [15]
 (౧౯౧౧) ౫౮౩౪. తత్ర భగవద్వచనమాహ (తదుక్తమ్-) ఇతి.
 (౧౯౧౨) ౫౮౩౫. (తస్మాత్-) ఇతి.- పుత్రత్వాదిరూపేణ భగవత్పాప్రిః
 దశరథాదేరవ్యస్తీతి తద్వాద్యవృత్త్యర్థమ్ (తత్త్వతః)
 ఇత్యుక్తమ్;-
 ౫౮౩౬. యథావదనుభవసాధనమిత్యర్థః. [20]
 (౧౯౧౩) ౫౮౩౭. ‘‘తత్ర మహాభారతవచనమాహ (యథోక్తమ్-) ఇతి.-
 (౧౯౧౪) ౫౮౩౮. (‘‘న సన్న్య శేతిష్ఠతి’’) ఇత్యాది శ్రుతిగణరూపత్వాత్
 (సర్వోపనిషద్వాద్యభ్యానరూపమ్-) ఇత్యుక్తమ్.
 (౧౯౧౫) ౫౮౩౯. (‘‘న సన్న్య శేతి’’) ఇత్యాది పూర్వార్థం, వేదేమహాభారతే చతుర్థమ్. [25]

౧|| కఠోప - ౨ - ౨౩. ౨|| ౧ - ౨ - ౧౨.

మూ - ౧ - భగవతాద్వైపాయ - ౧ - ౮ - ౧౨. ౨ - రూపేణ - ౧ - ౮.

హ్య - ౧ - కుత ఇత్యత్రాహ - ౪ - ౫. ౨ - తత్ర - ౩ - ౪ - ౫ - ౬. ౩ - వద్భగవదనుభవ - ౩. ౪ - తథామహ - ౯ - ౧౦. ౫ - శ్రుత్యవబ్ధిం రూపత్వాత్ - ౩.

(౧౯౧౬.) భక్త్యాచధృత్యాచసమాహితాత్వా జ్ఞానస్వరూపం పరిపశ్యతీహ”^౧,

(౧౯౧౭.) “ధృత్యా - సమాహితాత్వా - భక్త్యా - పురుషోత్తమం - పశ్యతి - సామోత-రోతి - పాప్నోతి” ఇత్యర్థః. [5]

(౧౯౧౮.) “భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః”^౨ ఇత్యనేనైకాధ్యాత్

(౧౯౧౯.) భక్తిశ్చజ్ఞానవిశేషవ ఇతినర్వముపపన్నమ్.

(౧౯౧౬) ౫౮౮౦. (భక్త్యా-) ఇత్యనేన, ఉత్తరాధ్యక్షతహృచ్చబ్ధో, వ్యాఖ్యాత ఇతిజ్ఞాయతే.

౫౮౮౧. స్థానప్రమాణాత్ [ధృతిః] ఇన్ద్రియాణాంవిషయవై [10] ముఖ్యశరణమ్;-

౫౮౮౨. అనేనశమదమాదయఉపలక్షితాః:-

౫౮౮౩. “హృదామసీమామనసాభిక్ృష్టః”^౩ భక్త్యా, శమదమాదినాచాన్వితేన [మనసా] సంపద్యత ఇతితస్యవాక్యస్యార్థః. [15]

(౧౯౧౭.) ౫౮౮౪. శ్లోకమన్వయక్రమేణవ్యాచప్తే (ధృత్యా-) ఇతి.

(౧౯౧౮) ౫౮౮౫. “అన్వయక్రమవిమితికథమహగమ్యతే” ఇత్యత్రాహ (“భక్త్యాత్మ”-) ఇతి.

(౧౯౧౯) ౫౮౮౬. తతఃకింవేదనాదిశబ్దైర్భుక్తేభిర్ధేయత్వే? ఇత్యత్రాహ (భక్తిశ్చజ్ఞానవిశేషవ-) ఇతి.- [20]

౫౮౮౭. భక్తిః- ప్రీతివిశేషః, ప్రీతిశ్చజ్ఞానాదనన్ధాన్తరమితిపూర్వమేవోక్తమ్;- (౧౮౮౭ - ౧౮౮౮)

౫౮౮౮. తస్మాత్, ప్రీతిరూపా భక్తిజ్ఞానవిశేష^౪ ఇతి.

౫౮౮౯. (సర్వముపపన్నమ్-) ఇతి.-

౫౮౯౦. “స్వపక్షసాధనపరపక్షప్రతిరోపయోర్యత్స”^౫ [25] మాణజాతముక్తమ్,

౫౮౯౧. తేనైవానుక్తమన్యదపిచవక్తవ్యంసర్వంనిర్వాహ్యమ్,

౫౮౯౨. అత్రైవకృత్యాన్తర్భావాత్” ఇత్యర్థః.

(౧౯౨౦.) సారాసారవివేకజ్ఞాః-

(౧౯౨౧.) గరియాంశ్చోవిమత్సరాః।

(౧౯౨౨.) ప్రమాణతన్త్రాస్సస్తీతి-

(౧౯౨౩) ౫౮౫౩. అస్యప్రబంధస్యాతిగమ్భీరతాప్రదర్శనార్థమాహ (సా[5]
సార -) ఇతి-

౫౮౫౪. అనేనసర్వజనాపరిగ్రహానదోషః,

౫౮౫౫. అశిష్టపరిగ్రహపవదోషః;

౫౮౫౬. తస్మాత్, విశిష్టపరిగ్రహపవదాఘృతాహేతురితిచో
క్షంభవతి. [10]

౫౮౫౭. (సారాసారవివేకజ్ఞాః):- పరస్పరవిరుద్ధానేకార్థేషుప్ర
తిపన్నేషు, తత్రప్రమాణతన్త్రైః ప్రాబల్యదౌర్బల్యాది
విభాగవిదః.

(౧౯౨౪) ౫౮౫౮. (గరియాంశ్చ):- బహుశ్రుతాః:-

౫౮౫౯. నోబాహుశ్రుత్వాభావేతత్తచ్ఛాస్త్రోక్తానాంపా [15]
బల్యదౌర్బల్యవిభాగఉపపద్యతే.

౫౮౬౦. బాహుశ్రుత్యేనత్యపిఅస్మిన్ శాస్త్రేయిషార్థఉక్తః, అ
న్యత్రాన్యః, కిమత్రతత్త్వమితివ్యవస్థితిరాస్తీతి కేచి
న్మద్దధియోమన్వతే,

౫౮౬౧. అతః (సారాసారవివేకజ్ఞ) త్వమపేక్షితమ్. [20]

(౧౯౨౫) ౫౮౬౨. ఏవముభయస్మిన్ సత్యపి అస్తత్సవయసా నేనోక్తం
కథంవయమజ్ఞీకుర్త ఇతి మత్సరోపమాతాశ్చేత్ ఉ
భయమపివిఫలమితి తద్వాచ్యత్యర్థమ్ (విమత్స
రా) ఇత్యుక్తమ్.

౫౮౬౩. ఉక్తవిశేషణత్రయఫలమాహ (ప్రమాణతన్త్రా) ఇతి-

౫౮౬౪. యేప్రమాణానుసారిణః తదనుగుణైస్తన్త్రైరర్థం ని
రూపయన్తి;

౫౮౬౫. నతుస్వాపేక్షితార్థేప్రమాణజాతంక్షేపేన నయన్తి,

౫౮౬౬. తే (ప్రమాణతన్త్రా) ఇతి.

వ్యా - ౧-జనపరిగ్రహపవ - ౩ ౨-తత్ర-౪-౫-న. ౩-బహుశ్రుతిత్వాభావే - ౯ - ౧౦.

౪-దౌర్బల్యదివిభాగః-౪-౫. ౫ - బహుశ్రుతస్యాప్రతిష్ఠా - ౧౦. ౬ - మన్వతే - ౯ -
౧౦. ౭-స్వాప్యేక్షితార్థే - ౩.

(౧౯౨౩.) కృతోవేదార్థసంక్లహః॥ ... *
 ఇతి శ్రీభగవద్రామానుజవిరచితః వేదార్థసంక్లహస్సమాప్తః.

(౧౯౨౩) ౫౮౬౭. “కాల్వ్యాయంని రవధిర్విపులాచపృథ్వీ” ఇతిప్రకా
 రేణయత్రకుత్రచిద్యదాకదాచిదేవంవిధానపురుషా₁ అ

పిసంభవిష్యస్తీతిమత్వా,

౫౮౬౮. తేషామభిమతివిషయత్వేన (వేదార్థసంక్లహః)

(కృతః) ఇత్యర్థః. ... *

౬౮౬౯ వేదార్థసంక్లహ సుధాం వేదాంతాభ్యేత్యహారత్ -
 రామానుజాయమునయే తస్యైభగవతేనమః॥

౫౮౭౦. వేదార్థసంక్లహవ్యాఖ్యానిహితేయంయథాశ్రితా -
 వేదవ్యాసాపరాహ్వేన శ్రీసుదర్శనసూరిణా॥

౫౮౭౧. ఇతిశ్రీహరితతుల తిలక శ్రీవాగ్విజయసూనునా, శ్రీవ
 త్సాజగ మిశ్రవమ్మేన, శ్రీరజరాజదివ్యాజ్ఞాలబ్ధ వేద
 వ్యాసాపరనామధేయేన, శ్రీమద్వరదాచార్య పాదసే
 వాసమధిగతవేదార్థసంక్లహతాత్పర్యేణ, శ్రీసుదర్శ
 నసూరిణా విలిఖితా తాత్పర్యదీపికాసమాప్తా... *

౧॥మాలతీమాధవే - ౧ - అక్షే - ౬ - శ్లో.

వ్యా - ౧ - అపి - ౩ - స. సంభవన్తి - ౧. ౨ - స్తాభ్యైర్వ్యః - ౧ - ౩. ౩ - అచర
 త్ - ౩. ౪ - విభితేయం - ౪ - ౫. ౫ - లోకేవ్యాసాపరా - ౩. ౬ - శ్రీవత్సాజగమిశ్రవ
 మ్మేన - ౧ - ౨ - ౩ - ౪ - ౫ - ౯ - స. ౭ - సారసంక్లహ - ౧ - ౨.

౮ - సమాప్త - శరణాగతరక్షితీగురుస్నేహదశాంతా।

సుదర్శనాద్భవాభాత్స్థిరాతాత్పర్యదీపికా॥

జాహ్న్వీస్తరతమోహస్త్రీజాహ్న్వీవాత్వాచాలినీ।

అనన్యగోప్రతిహతాద్యోతతేభావదీపికా॥ ౪ - ౫.

శ్రీమత్తాత్పర్యదీపికాయా క్తవేదాథసంగ్రహః.

౫౮౨౨. తత్తత్కల్పితయక్తీభిశ్శకలశక్యత్వాతదీయంమతమ్-
యచ్ఛిష్టేరుదమర్దిసాత్వతమతస్పర్ధావతాముద్ధతిః ।
యచ్ఛేతస్సతతంముకున్ద చరణద్వద్వాస్పదంవర్తతే -
జీయాన్నాథమునిస్సయోగమహిమప్రత్యక్ష తత్త్వ
త్రయః॥

౫౮౨౩. వద్దిష్టియ వరణీయవాఙ్మయం వారిధింవర గుణౌఘ
సంపదామ్ ।
వత్సవన్యవరదార్య సంశ్రయం వాదిహంసనవవా
రిదం గురుమ్॥

౫౮౨౪. శ్రీవిష్ణుచిత్త పదపఙ్కజ సజ్జమాయచేతోమమస్మృ
హాయతేకిమతసరేణ ।
నోచేన్యమాపియతిశేఖర భారతీనాం భావనకథంభ
వితు మర్హతివాగ్విధేయః॥

౫౮౨౫. యవర్యాప్తకలఖ్యాతోయతి రాజాభిచంద్రమాః ।
కుశలందిశతామృతాకురుకేశ్వరదేశికః ॥

౫౮౨౬. తస్మై రామానుజార్యాయనమఃపరమయోగినే ।
యశ్శ్రుతిస్తృతి సూత్రాణా మన్తర్జ్వరమశీశమత్ ॥

శ్రీ మ తే రా మా ను జా య న మ ః.

